LUCA DI FULVIO

COPILUL CARE A GĂSIT SOARELE NOAPTEA

virtual project

LUCA DI FULVIO

COPILUL CARE A GĂSIT SOARELE NOAPTEA

Original: *Das Kind, das Nachts die Sonne fande* (2015)

Traducerea:
GRAAL SOFT

virtual-project.eu

2019

PRIMA PARTE

1.

Niciodată pe fâșia aceea de pământ cunoscută cu numele străvechi de Raühnvahl nu avea să fie vărsat atâta sânge nevinovat ca în dimineața zilei de 21 septembrie, anul Domnului 1407.

Soarele tocmai se ridicase peste mica vale, rece și mohorâtă, apăsată și, în același timp, apărată de culmi ostile, care depășeau zece mii de picioare[1] înălțime, în partea aceea răsăriteană a arcului alpin care mărginește Peninsula Italică, despărțind-o atât de brutal de restul Imperiului și de întreaga Europă.

Stăpânul acestei feude era principele Marcus I de Saxa, tatăl lui Marcus al II-lea de Saxa, principele moștenitor.

În dimineața aceea, micul Marcus al II-lea de Saxa stătea zgribulit, gol și somnoros, în patul său uriaș, pe salteaua matlasată cu pene calde și moi de gâscă, iar picioarele i se bălăbăneau în gol, fără să atingă podeaua, deși era înalt pentru cei nouă ani ai lui. Avea ochii verzi și leneși că ai unei pisici, părul lung și blond căzându-i pe umeri și încrețindu-se în bucle mătăsoase și o piele atât de fină și de albă încât părea o fetiță.

Eilika, guvernanta care avea grijă de el zi și noapte, dormind ca un câine credincios pe un culcuș de paie la picioarele patului micului ei stăpân, acoperi umerii copilului cu o pânză de in înmuiată în apă fierbinte și apoi stoarsă.

Prințișorul mormăi de plăcere la atingerea pânzei călduțe și închise ochii.

— Să nu cumva să adormi iar, Marcus, că-ți mănâncă cioara cocoșelul, zise Eilika.

Copilul râse și-și băgă o mână între picioare.

Eilika afundă în lighean o altă bucată de pânză, o stoarse, apoi întinse pe ea puțină leșie.

— Hai, lenețule, săpunește-te!

[1] 1 picior = 30,48 cm (n.red.).

— Dar trebuie să mă spăl chiar în fiecare zi? mormăi Marcus al II-lea.

— Ordinele doamnei, mama ta, sunt literă de lege, răspunse Eilika. Trebuie să se vadă că ești un principe, mai presus de muritorii obișnuiți, chiar și fără hainele tale somptuoase. Pielea trebuie să-ți strălucească și să fie parfumată, ca și cum ai fi un mic zeu.

— Nu-mi place să mă spăl..., bombăni iar copilul.

— Știm foarte bine Principe Purcel, spuse Eilika, ridicându-l din pat.

Copilul râse, după care, atingând pietrele umede ale pardoselii, se zgribuli iar.

— Mi-e frig!

— Nici măcar nu poți lua seama singur unde-ți pui nobilele tale lăbuțe? suspină răbdătoare Eilika.

Îi îndreptă picioarele albe spre o blană deasă de urs, folosită drept covor. Îl răsuci și îi frecă fesele cu cârpa umedă.

Băiatul ciuli urechile. Zgomotele care veneau de afară erau înăbușite.

— Ce-i cu liniștea asta...?

Se uită la guvernantă, în timp ce ochii i se umplură de bucurie. Scăpă din mâinile Eilikăi și, gol, uitând deodată de frig, alergă la fereastră. Se agăță de pietre și se trase în sus, controlând dacă presimțirea sa fusese corectă.

— Zăpadă! strigă el bucuros, în timp ce Eilika îl apuca zdravăn și îl punea înapoi, pe blana de urs.

— Pentru numele lui Dumnezeu, îmbracă-te, să nu răcești!

— Zăpadă! Zăpadă! repeta micul Marcus, țopăind entuziasmat.

— Azi-noapte a nins prima oară anul ăsta, da, ca să vezi ce bucurie! pufni Eilika. Ferice de tine că te bucuri de lucrul de care toți ceilalți se vaită.

— Zăpada e foarte frumoasă!

— Tu ai haine călduroase, prințișorule. Și mănuși pentru mânuțele tale prețioase. Și căciuli de blană, zise Eilika, trăgând pe el puloverul de lână tricotat, gros, și șosetele pe care i le făcuse ea însăși.

— În schimb, pentru toți ceilalți zăpada înseamnă că frigul le va mușca din oase.

— Atunci de ce nu-și pun și ei haine călduroase?

Eilika se uită la copil. Încuviință. Îl mângâie pe cap.

— Da, mă întreb și eu, uneori. Apoi adăugă, aproape ca pentru sine: Dar în șoaptă, altfel îmi taie capul.

— Și eu ți-l pun la loc, râse Marcus. Sunt principele și toți trebuie să facă ce spun eu, nu-i așa?

— Da, Excelența Voastră, zâmbi Eilika. Copilul îi plăcea sincer și îi adora firea veselă și fără griji. Dar acum pune-ți hainele pe tine ori ai să te faci mai țeapăn decât carnea uscată.

Îi puse tunica din piele de căprioară, căptușită cu blană de iepure, apoi tunica din piele de cerb, cu nasturi de os și, în cele din urmă, cizmele din blană de lup cu talpă dublă, groasă, din toval.

— Uite, ești gata, îi spuse atunci îndesându-i pe cap căciula de marmotă care îi acoperea și urechile, întinzându-i o pereche de mănuși impermeabile din lutru.

— Zăpadă! Ura! strigă copilul, grăbindu-se să iasă afară din cameră, alergând în jos pe scările care duceau în salonul cel mare, comun, al castelului, mohorât și rece în ciuda tapiseriilor care acopereau pietrele negre și a bușteni mari, din lemn de brad, care ardeau în două șemineuri uriașe între care se afla o masă pe care era pus micul dejun.

— Marcus al II-lea de Saxa, îi spuse mama, văzând că fiul se arunca necuviincios asupra celor două farfurii de cositor cu tartă cu mere și ghimbir și a budincii din carne de cerb, învață să te porți ca un principe, nu ca un neobrăzat oarecare.

Eilika, venind gâfâind din urmă, făcu o plecăciune spre masa unde erau așezați nobilii și pe urmă, adresându-i-se principesei, spuse:

— Iertați, stăpână!

Principesa îi dădu de înțeles că nu se întâmplase nimic grav și, în timp ce continua să îl alăpteze pe al doilea copil, o fiică nou-născută, îl trase spre ea pe băiat, întâiul născut.

— O poți săruta pe mama ta, înainte să-ți murdărești buzele și să-mi mozolești obrajii, îi zise.

— Deci te-ai bătut ieri cu vreun băietan? îl întrebă Marcus I de Saxa, tatăl lui, apucându-l de ceafă. Se plânge cineva de impertinența ta? Trebuie să te pedepsesc?

— Nu, tată. Am fost cuminte, răspunse copilul.

Chipul principelui se întunecă pentru o clipă. Era un bărbat uriaș, cu fața și trupul marcate de numeroase cicatrice, care în

tot și toate semăna mai mult cu un soldățoi decât cu un principe rafinat, german sau italian. Îl înșfacă și mai tare de ceafă pe fiul său, care făcu o strâmbătură.

— N-ai dat nici măcar un șut vreunui câine?

Copilul se întoarse spre Eilika.

— Nu căuta răspuns în ochii unei slugi, sări cu gura principele, sever.

Se uită la ceilalți comeseni. Mai întâi la căpitanul gărzilor, un ostaș mercenar care luptase alături de el. Pe urmă își încrucișă privirea cu aceea a confesorului, sfătuitorul spiritual care îi fusese recomandat de episcopul din Bamberg. Și, în al treilea rând, se uită la profesorul de compoziție și de muzică pe care soția lui îl adusese de la curtea împăratului, *Rex Romanorum*, Robert al III-lea al casei Wittelsbach din Palatinat. În cele din urmă, se uită din nou țintă la fiul lui și vorbi calm:

— Marcus, ți-am spus deja de mai multe ori. Dar am să-ți repet până ai să înveți. Tu trebuie să devii un războinic.

— Dar mie nu-mi place să mă bat…, spuse copilul.

— Cât ar putea supraviețui în pădurile noastre un lup care nu are instinctul sângelui? Marcus I izbi cu pumnul în masă. Asta suntem noi, principii de Saxa, niște lupi! Sortiți să poruncim și să supunem alți lupi.

Copilul făcu un pas înapoi, ca să se elibereze din strânsoarea tatălui.

— Soațe, îl sperii, spuse principesa.

Marcus I de Saxa trase adânc aer în piept, încercând să se liniștească. Era roșu la față și avea vinele de la gât umflate. Îl trase spre el pe moștenitorul lui.

— Fiule, ascultă-mă bine! Eu nu știu dacă e adevărat ce povestește Biserica, anume că am primit puterea și rangul direct din mâinile Domnului. Însă ceva știu sigur: ca să păstrezi puterea și rangul nu poți să te bizui pe Dumnezeu, ci numai pe tine însuți. Pe forța și pe hotărârea ta, mă înțelegi?

Copilul încuviință încet.

— Trebuie să înveți să lupți, continuă tatăl. Ai să trăiești în sânge, ca mine și ca toți strămoșii noștri. Asta este soarta și condamnarea noastră. Acum ești respectat pentru că ești fiul meu. Dar trebuie să înveți să te faci respectat pentru tine însuți. E limpede?

Copilul se uită la tatăl său și spuse timid:

— Ai să fii mândru de mine dacă azi îi voi da un șut unei găini, tată?

Principele îl țintui serios cu privirea. Pe urmă izbucni într-un hohot zgomotos de râs.

— Da, voi fi mândru de tine oricum, fiul meu. Pe urmă îi dădu o lovitură ușoară peste cap, zburându-i căciula de blană de marmotă. Du-te la joacă! îi spuse el, întinzându-i o bucată de tartă cu mere și una de budincă de cerb.

Copilul își băgă mai mult de jumătate din felia de tartă în gură, umplându-și-o până la refuz, pe urmă o luă la goană, entuziasmat de prima zăpadă din acel an.

— Fiule! îl strigă tatăl, cu glasul lui tunător.

Copilul se opri și se întoarse spre părinte.

— De fapt, nu-i nevoie chiar să o iei în șuturi pe găina aia, cum mi-ai promis că faci. Oricum, sunt mândru de tine, îi spuse tatăl și surâse.

— Mulțumește, Marcus, murmură Eilika.

— Mulțumesc, tată! se supuse mecanic copilul, dând nerăbdător din picioare, fără să-și închipuie că aceea avea să fie ultima oară când tatăl lui îi zâmbea, după care alergă afară.

În acea zi de 21 septembrie 1407, micul Marcus al II-lea de Saxa, ieșind pe ușa cea mare, se minună de liniștea perfectă pe care o aducea zăpada, încă imaculată, care acoperea curtea castelului. În dreapta lui, lângă fortificațiile din piatră înalte de trei stânjeni[2], pe lângă care trecea o podină de lemn, se ridicau grajdurile cailor și ale vacilor. Deasupra grajdurilor, ca să se bucure de căldura dată de animale, fuseseră construite locuințele celor mai neînsemnate dintre slugi, care nu dormeau la mansardele castelului. În stânga lui, copilul putea vedea cocinile, cotețele de găini și de iepuri. Porci negri, capre de munte, găini, curcani, bibilici, păuni și iepuri se hrăneau la adăpost în cuști bine întreținute. În fața lui stăteau poarta cea mare, dublă, întărită cu drugi de fier, și turnul de pază, butucănos și fără pic de grație, care îi permitea privirii să străbată peste toată regiunea Raühnvahl. Ca întotdeauna ziua, poarta era deschisă.

— Hai, du-te să te ascunzi! zise Eilika.

---

[2] Unitate de măsură pentru lungime, folosită înaintea introducerii sistemului metric, care a variat, după epocă și regiune, de la 1,96 m la 2,23 m. Stânjenul se diviza în 6 „*picioare*”.

Copilul termină tarta cu mere și apoi, cu felia de budincă de carne în mână, făcu primii pași pe zăpadă. Când ajunse în mijlocul curții, se întoarse să-și privească urmele propriilor pași.

— Nu se pune! Închide ochii! strigă el către guvernantă.

Eilika surâse și îi întoarse spatele, sprijinindu-și capul de zidul castelului.

Copilul se uită o clipă la ea. Apoi privirea i se îndreptă spre castel, o construcție masivă și pătrățoasă, cu două etaje plus mansardele, cu ferestre mici și înguste, ca să nu pătrundă frigul. Pe latura dinspre apus, agățată ca un neg de zidul gros al castelului, răsărea o micuță capelă catolică.

Copilul se întoarse spre poarta cea mare, lângă care fusese construită o cazarmă joasă, din piatră, cu patru încăperi, unde locuiau soldații care făceau de gardă la castel. Se apropie de căsuță și trase cu ochiul înăuntru. De mai multe ori încercase să se ascundă acolo, crezând că Eilika nu l-ar fi putut găsi, dar străjile îl opreau de fiecare dată.

În dimineața aceea însă, copilul avu o surpriză. Gărzile de serviciu dormeau în jurul mesei puse în prima cameră. Unul dintre bărbați era tolănit pe scaun, cu capul dat pe spate, cu gura larg deschisă. Ceilalți trei aveau capetele căzute pe masă. O sticlă de vin era răsturnată și lichidul încă picura încet pe podeaua de țărână bătătorită. Bucățile de lemn din sobă dădeau să se stingă și nimeni nu întețea focul.

Copilul se uită spre Eilika, încă întoarsă cu spatele. Se gândi că de data asta ar fi putut intra în cazarmă fără să fie descoperit.

— Nu știi că nu e voie să intri acolo? spuse o voce în spatele lui.

Copilul se întoarse brusc, înspăimântat. Văzu o fetiță cam de aceeași vârstă cu el, cu fața murdară și părul foarte blond, tăiat scurt. Știa cine era. O chema Eloisa și era fata lui Agnete Veedon, femeia care aducea copii pe lume.

Și era o imagine pe care n-avea să o uite niciodată.

2.

Copilul, uitându-se la Eloisa, se gândi cât ar fi râs tatăl lui de

el dacă ar fi văzut că se înspăimântase de o fetiță zdrențăroasă.

— Eu sunt principele moștenitor și am voie să fac ce vreau, îi răspunse, umflându-și pieptul. Și fii atentă cum îmi vorbești, că pun să te biciuiască, adăugă el, înroșindu-se de rușine.

Eloisa nu păru deloc înspăimântată.

— Nu-i adevărat că poți să faci ce vrei, i-o întoarse ea. Acolo, înăuntru, nu poți intra nici măcar tu. Ești doar un copil. Și am văzut că te goneau.

— Ești o tâmpită prost crescută, spuse Marcus al II-lea de Saxa stânjenit. Ai înțeles că, dacă nu mă lași în pace, pun să te biciuiască?

Fetița încuviință din cap, dar nu se mișcă din loc. Ochii ei, albaștri ca lacurile de munte, priveau întruna spre budinca de cerb a lui Marcus.

— Pleacă! făcu copilul și se uită spre Eilika; slujnica se întorsese și începea să îl caute.

— Îmi dai o bucată? întrebă Eloisa.

— E a mea, răspunse Marcus.

— Mi-e foame!

— Și mie mi-e foame!

Fetița se uită în tăcere la el. Avea o rochie din pânză grosolană, roșie, cu cusături și tiv de piele, iar deasupra purta o jachetă de moleschin, plină de pete negre. Nu avea ciorapi și în picioare purta saboți ciopliți din lemn. Unul era spart și legat cu o sfoară.

Copilul se uită iar spre guvernantă. Fetița aia tâmpită îi strica jocul.

— Dacă-ți dau budinca, pleci?

— Da!

Marcus îi întinse fetiței budinca, dar se opri cu mâna în aer.

— Dacă spui că m-am ascuns aici, am să pun să ți se taie capul.

— Dă-mi budinca!

— Jură!

— Jur… Și să știi că nici nu-mi pasă.

— Ba mie îmi pari cam băgăreață.

Eloisa avea mâna întinsă. Era jegoasă. Sub unghii avea un strat gros, negru, de murdărie.

Marcus îi întinse budinca.

Fetița o luă cu lăcomie, cu ochii lucind. Își îndesă în gură o

bucată mare și plecă, iară să-i mai dea nicio atenție principelui moștenitor.

Marcus se mai uită câteva clipe după ea, trăgând cu ochiul pe ascuns din pragul cazărmii. Văzu că Eilika o zărise și că observase budinca pe care o mânca. Guvernanta o ajunse din urmă și o întrebă de unde o luase, ca să descopere ascunzătoarea Principelui Porcușor.

— Am să pun să-ți taie capul, fetiță odioasă, bodogăni Marcus, simțindu-se deja trădat.

În schimb, Eloisa arătă spre grajdurile cailor și Eilika plecă imediat în direcția aceea.

Fetița se întoarse brusc, sigură că Marcus se uita după ea. Și scoase limba la el.

Marcus surâse. Pe urmă intră în prima încăpere a cazărmii.

Străjile continuau să doarmă și copilului nu-i trecu prin minte că era un lucru ciudat. În clipa aceea se gândea doar cum să facă să nu-l găsească Eilika. De data asta era sigur că o să câștige. Zâmbi mulțumit și se uită în jur, căutând o ascunzătoare. Străbătu camera în vârful picioarelor și intră în următoarea. Erau patru culcușuri goale și niciun loc sigur în care să se ascundă. Își urmă drumul. În a treia cameră găsi alte cinci străji, dar și ele dormeau tot atât de adânc, trântite deșănțat pe priciurile lor. Văzu două sticle de vin. Una era răsturnată la pământ. Copilul se gândi că ar fi putut să se ascundă în dulapul cel mare, unde erau păstrate armele, spadele, pumnalele, arcurile și săgețile. Dar mai întâi se duse să controleze a patra și ultima cameră a clădirii. Și aici găsi cinci străjeri adormiți.

Numai după mulți ani avea să se întrebe cum de nu se alarmase. Și dacă asta ar fi putut să schimbe cursul evenimentelor. Dar în ziua aceea, voia doar să afle o ascunzătoare unde Eilika să nu-l poată găsi.

Așa că, în acea ultimă cameră, în peretele cel mai îndepărtat, văzu o nișă, întunecată, mică, în spatele unui scaun. Se apropie, tot în vârful picioarelor, dădu încet la o parte scaunul, îngenunche și se strecură înăuntru. Neputând să se răsucească, atât era de mică nișa, puse scaunul la loc ajutându-se de un picior. Apoi se afundă în întuneric, dându-și seama că era vorba despre un tunel scurt, care ducea la țarcul caprelor. Dar pe acolo nu se putea ieși. Era doar o gaură mică, printre pietre, care îi permitea să o zărească pe Eilika în timp ce îl căuta, pe

grăjdarii care curățau balega, pe bucătăresele care adunau ouăle, pe măcelarul care scotea carnea de pe o carcasă de vițel atârnată în cârligele prăvăliei lui. Printre oamenii ocupați cu treburile zilnice, o căută pe fetița căreia îi dăduse budinca, dar nu o zări. Nu reușea să vadă poarta cea mare. Încercă să se întindă, dar gaura era prea mică.

O urmări din nou pe Eilika, învârtindu-se în zadar pe la obișnuitele ascunzători. Și râse încetișor. Se simți mândru de el însuși că găsise locul acela. Și foarte norocos că străjile erau atât de obosite încât să doarmă în plină zi.

Se așeză pe jos. În locul acela, tunelul era destul de larg. Și acolo, din nou, ascultă liniștea zăpezii. Se bucură din plin de ea. Era perfect.

Dar dură doar o clipă.

Întâi fu numai o senzație, dar i se păru că pământul se cutremură. Își scoase mănușa de lutru și puse palma jos. Da, era un tremur, constant și sumbru. Încă nu reușea să înțeleagă cărui fapt i se datora. Dar creștea, ca și cum ar fi fost din ce în ce mai aproape.

Când tremurul i se păru și mai puternic, micul Marcus, cu un moment înainte de a-l recunoaște, se uită prin gaură. Îl văzu pe fierar cum făcea ochii mari. Și pe două slujnice care lăsau să cadă jos carafele cu bere pe care le duceau pe cap. Și pe o bucătăreasă grăsană care își ridica fusta încercând să fugă spre castel. Și pe niște spălătorese care dădeau drumul cearșafurilor și lucrurilor pe zăpadă, ducându-și mâinile la gură. Și pe grăjdarii care înțepeneau cu lopețile lor pline de bălegar în aer.

Atunci, în timp ce tremurul se dovedea a fi îngrozitorul zgomot făcut de vreo douăzeci de cai de luptă în galop, iar tăcerea perfectă a zăpezii era sfâșiată de strigăte de atac și de răcnete de groază, principele moștenitor al regatului Raühnvahl băgă de seamă că apare în văzul lui – și în curtea castelului – un pâlc de bandiți care loveau în stânga și în dreapta cu spadele lor mari.

Primul căzut fu tânărul băiat al fierarului, care n-avea nici măcar paisprezece ani. Lama unuia dintre bandiți îl izbi într-o dungă, deschizându-i o rană înspăimântătoare între coaste. Trupul băiatului fu ridicat în aer de furia loviturii și de forța calului în fugă, apoi căzu la pământ cu brațele desfăcute, ca o păpușă de lemn cu sforile rupte.

Din clipa aceea – și pentru toată viața lui – pentru copil, zăpada n-avea să mai fie albă.

Totul se întâmplă în mare grabă. Banditii atacau pe oricine, fără milă. Căzu bucătăreasa grăsană, înainte de a ajunge la intrarea în castel, izbită în spate. Căzură cele două slujnice, una străpunsă de o spadă, cealaltă călcată în picioare de cai. Și spălătoresele mânjiră cu sângele lor cearșafurile tocmai spălate, înfășurându-se în ele ca în niște lințolii funebre. Muriră grăjdarii, răsturnând peste ei baliga cailor. Pe urmă, Marcus, cu răsuflarea tăiată, văzu o spadă care se năpustea asupra fierarului, tăindu-i dintr-odată brațul drept chiar din umăr. Și văzu cum brațul cade la pământ, strângând încă în mână barosul cel greu. Banditul care dăduse lovitura râse și îi despică în două capul cu o lovitură de topor.

— Eilika…, murmură copilul, agățându-se de pietrele ascunzătorii lui.

Guvernanta, aproape ca și cum l-ar fi auzit, începu să zbiere, alergând în toate părțile prin curte, înnebunită ca animalele care săriseră peste gardurile țarcurilor:

— Marcus! Rămâi ascuns! Marcus! Mar…

Copilul văzu cum Eilika aproape că era ridicată de la pământ, în timp ce vârful unei spade îi străpungea pieptul. Ochii guvernantei se roteau, holbați de uluială, și gura, de-acum mută, se deschidea și se închidea, fără să mai poată rosti numele principelui ei.

De la înălțimea calului său, banditul îi înfipse un picior în umăr și o împinse în față, scoțându-și spada din ea.

Eilika rămase un moment în echilibru, apoi căzu cu fața în jos pe zăpadă și nu se mai mișcă deloc.

Copilul nu reușea să-și desprindă privirea de la ceea ce vedea. Dar în clipa aceea caprele din țarc se înghesuiră la perete, behăind îngrozite, cu mirosul de sânge în nări, acoperindu-i vederea.

Când animalele se împrăștiară, Marcus văzu multe alte corpuri la pământ. Bărbați, femei, copii. Duhovnicul, cu sutana ridicată obscen. Profesorul de muzică, cu gura căscată, ca și cum încă ar fi cântat.

Și îl recunoscu pe tatăl lui care, în picioare, cu spada în mână, înșfăcase un cal și îl ucidea pe banditul care îl călărea, cu o lovitură sălbatică la gât, înainte să fi atins pământul. Și căpitanul

străjerilor lupta. Rămăseseră numai ei doi. În scurt timp, cinci bandiți erau morți. Dar și căpitanul.

„Ai să trăiești în sânge, ca mine și ca toți strămoșii noștri. Asta este soarta și condamnarea noastră” îi spusese în acea dimineață tatăl lui. Iar acum micul Marcus înțelegea ce însemnau spusele acelea și ce însemnau discuțiile despre lupi. Și vedea ce războinic nemaipomenit era tatăl lui. Avea să-i salveze, gândi.

Dar în clipa aceea principele de Saxa fu izbit de o lovitură în piept. Se clătină, rânji, arătându-și dinții, exact ca un lup. Se îndreptă și continuă să lupte, aruncându-se într-un grup de bandiți pe care îi zvârlise de pe cai. Copilul îl văzu cum dispare printre dușmanii prea numeroși. Spadele se roteau. Și, în cele din urmă, grămada se deschise. Trei bandiți erau la pământ, storși de sânge. Principele de Saxa era în genunchi, fără forță, și se sprijinea în spadă ca un moșneag în toiag. Unul dintre bandiți – trebuie să fi fost mai-marele lor, gândi micul Marcus – se apropie încet. Principele își întoarse capul spre el, fără frică, și îl scuipă în față. Banditul rânji. Îi făcu semn unuia dintre oamenii lui. Acela sosi trăgând după el o femeie ciufulită, care avea chipul răvășit de durere. Ținea în mâini un nou-născut, care semăna cu o păpușă de cârpă. Roșie.

— Mamă…, murmură copilul.

Șeful bandiților o înșfăcă pe principesă de un braț și, arătându-i-o principelui, îi sfâșie rochia, dezvelindu-i sânul și pipăindu-i-l. Principele încercă să se ridice, dar pierdea sânge de peste tot și fața lui marcată de cicatrice era palidă. Împrejur, toți bandiții râdeau. Atunci, principele duse o mână la pumnalul pe care îl avea la cingătoare și, cu o mișcare rapidă, i-l aruncă soției. Principesa prinse cuțitul și se uită fix la soțul ei, fără să scoată un cuvânt. Dar era ca și cum ochii lor și-ar fi vorbit, ca și cum n-ar mai fi fost zgomote în jur și totul dispăruse. Apoi, femeia, fără ezitări, își înfipse lama în inimă și căzu ușor la pământ, fără să o lase din mâini pe fetița ei moartă și fără să-și ia privirea de la soțul ei, în timp ce viața i se scurgea din ochi.

Copilul văzu apoi chipul tatălui brăzdat de lacrimi uitându-se cum îi moare soția. Și pe urmă îl văzu pe conducătorul bandiților, înfuriat, ridicând spada asupra tatălui și decapitându-l.

Copilul se răsuci și făcu drumul înapoi prin tunel. Era îngrozit

și voia să scape. Dar, ajuns la intrare, în cea de-a patra încăpere a cazărmii auzi voci. Zări câțiva bandiți care își înfigeau spadele în străjile adormite.

— Călugărul erborist avea dreptate. Acest somnifer e puternic, îi spuse unul dintre ei șefului, cel care tocmai îl omorâse pe principele de Saxa și care atunci intra.

Bărbatul se așeză pe scaunul de lângă gura tunelului.

Copilul îi simțea duhoarea. Mirosea a rufe murdare și a sudoare. Dar mai avea și un iz dulceag și grețos, pe care micul Marcus îl mai simțise înainte numai în prăvălia măcelarului castelului.

Unul dintre bărbați intră, trăgând după el o fată care plângea și țipa. Copilul o cunoștea. Era o spălătoreasă tânără, drăguță și cu mâinile înroșite.

Căpetenia bandiților se sculă în picioare, ridicându-și tunica pe șolduri. Doi bărbați îi sfâșiară fetei rochia, dezgolind-o complet. Apoi o aruncară la pământ, pe un prici, alături de două cadavre. Fata plângea și implora milă. Șeful bandiților se așeză peste ea, îi desfăcu picioarele și o silui.

Copilul se uita, fără să reușească să-și miște vreun mușchi.

Spălătoreasă continua să plângă și să strige.

Când șeful bandei se ridică, se uită la unul dintre ai lui, care rămăsese să privească scena, și îi spuse:

— E a ta, dacă vrei.

— Nu, am făcut-o deja, afară, spuse banditul rânjind.

— Hei, ai terminat cu zbieratul, fată? zise șeful bandiților către spălătoreasă.

Fata, tot plângând, răspunse:

— Mulțumesc, domnule, mulțumesc!

— Nu cred că ai înțeles, spuse râzând șeful bandiților, apoi ridică spada și o ucise.

Copilul era împietrit. Simțea că îi vine să urle. Își mușcă limba, până ce simți cum i se înfig dinții în carne.

— Sunt morți cu toții, Agomar, zise intrând unul dintre bărbați, adresându-se șefului său.

— L-ați găsit pe prințișor? întrebă Agomar.

— Nu…

Agomar îi trase o palmă.

— Atunci nu sunt morți cu toții, idiotule! Dădu cu piciorul într-un cufăr, spărgându-i o latură. Găsiți-l și omorâți-l! Stăpânul din

Ojsternig ne-a poruncit să nu lăsăm viu pe nimeni, dar mai cu seamă pe niciunul dintre principii de Saxa, tâmpiților!

Copilul simți cum i se întorcea stomacul pe dos. Se retrase cât putu de repede, încercând să nu facă zgomot. La jumătatea drumului vomită tarta cu mere și ghimbir. Rămase nemișcat, sperând să nu-l fi auzit nimeni. Apoi, încet, ajunse în capătul tunelului și trase cu ochiul prin gaură.

Zăpada din curte era roșie, ca un covor prețios și strălucitor, pe care dormeau zeci și zeci de bărbați, femei și copii. Unii fără cap, alții fără brațe. Femeile tinere, fără haine.

— Găsiți prințișorul! zbieră un bărbat.

Bandiții se risipiră prin castel, pe la cocină, prin grajduri, cotețe de găini, capelă.

Percheziția păru să dureze o veșnicie.

Apoi oamenii se adunară în mijlocul curții, în jurul căpeteniei lor.

— Nu reușim să-l găsim, spuse unul dintre bărbați în numele tuturor.

Agomar avea pometi proeminenți, păr și barbă roșiatice, ochi negri, înguști și mici. Ridică mâna dreaptă. Copilul observă că are numai patru degete. Îi lipsea degetul mic.

— Scoateți animalele, apoi dați foc la tot! răcni el. Prințișorul o să moară pârpălit. Voi nu l-ați găsit, dar îl vor găsi flăcările iadului! Grăbiți-vă!

Micul Marcus văzu că bandiții împingeau animalele dincolo de ziduri.

Agomar își aruncă torța pe fereastra centrală a primului etaj. Imediat după aceea, zeci de torțe zburară prin aer, căzând în castel, în cocină, în grajduri, pe acoperișurile caselor slugilor. Într-o clipă focul se răspândi peste tot.

— Ieșiți afară! porunci Agomar. Și închideți poarta cea mare! Sări pe cal, îi dădu pinteni și răcni: Adio, prințișorule!

Apoi, râzând, părăsi castelul în galop.

La puțin timp după aceea, copilul auzi cum se închid porțile grele ale castelului. Atunci se răsuci și merse înapoi, spre cazarmă, să caute o cale de scăpare. Dar îndată ce ajunse în cameră fu izbit de o căldură insuportabilă și de un fum acru de la care îi lăcrimau ochii. Culcușurile străjilor și acoperișul de lemn luaseră foc.

Copilul începu să tușească. Nu reușea să respire. Se dădu

înapoi în patru labe până ajunse la capătul tunelului. Prin gaură văzu că focul se întinsese de-acum peste tot și devasta castelul. Era prins în cursă.

Se întoarse iar. Trebuia să încerce să iasă din cazarmă, trecând printre flăcări. Dar, la capătul tunelului, grinzile groase ale acoperișului se rupseră și căzură cu un zgomot asurzitor, incandescente, împrăștiind scântei de foc peste tot.

Copilul nu mai reușea să respire. Se simțea slăbit. Nu făcea decât să tușească și era orbit de lacrimi. Se retrase încet, gonit de fumul acru care invada tunelul. Până când se trezi din nou cu spatele la zid, în capcană.

Și deși era doar un copil de nouă ani și făcuse cunoștință cu moartea doar în dimineața aceea, înțelese că avea să piară.

— Iată-te, te-am găsit! exclamă o voce.

Copilul se întoarse îngrozit.

Un ochi albastru îl spiona prin gaură. Copilul încercă să țipe. Dar nu avea glas.

Și pe urmă, pe când o piatră a zidului începu să se miște, leșină.

3.

Copilul deschise ochii. Și căscă gura mare. Brusc, ca și cum și-ar fi revenit după ce mult timp rămăsese fără suflare. Văzu un chip de femeie care se uita la el.

— Respiră! îi spuse ea.

Nu știa unde se afla. Era întins pe ceva tare. Îi era greu să respire. Simțea că îl arde gâtul. Îi veni să tușească, dar închise gura. Nu-și amintea. Nu știa. Și nu voia nici să își amintească, nici să știe. Închise ochii.

Era ceva care îl durea. Înăuntru. Și apăsa să iasă. Strânse și mai mult buzele și ochii.

Rămase așa, cât putu, în întunericul acela nemișcat. Dar pe urmă negrul începu să se învârtă, devenind un fel de învolburare noroioasă, care se limpezea, luând o culoare care îi provocă un gol în inimă.

Deschise din nou ochii, brusc, ca să scape de vârtejul acela roșu care se forma.

Femeia era încă aplecată asupra lui. Fața ei era dură, marcată. Și avea ceva familiar. Dar copilul nu-și amintea nici de ea, nici de nimic altceva.

— O să moară? întrebă cineva aflat în stânga ei.

Copilul întoarse capul în direcția de unde se auzise vocea și își încrucișa privirea cu aceea a unei fetițe cu fața murdară, cu ochi albaștri și limpezi ca lacurile de munte și cu păr foarte blond, tăiat scurt. Se întoarse pe dată, înspăimântat. Nu voia să o recunoască, dar era inevitabil. Strânse violent gura și ochii și scutură din cap, împotrivindu-se cu toată ființa lui.

— O să moară, mamă? întrebă încă o dată fetița.

— Taci, Eloisa! spuse femeia.

Când copilul auzi numele Eloisa, amintirile reveniră în valuri, cu violența unui râu revărsat, nimicitoare ca o viitură. Își aminti de tatăl care lupta, de mama care își înfigea pumnalul în inimă, ținând fetița ucisă. Își aminti de banditul care punea piciorul pe umărul Eilikăi ca să-și scoată spada din spatele ei. Și de sutana obscen ridicată a duhovnicului, de gura căscată a profesorului de muzică, de băiatul azvârlit în aer și de brațul fierarului care, căzând pe jos, ținea încă barosul în mână. Își aminti urletele oamenilor și zbieretele scoase de animale, fumul, acoperișul cazărmii care se prăbușea. Și pe urmă văzu sângele. Tot acel sânge. Simți că o să urle. Înainte ca imaginile acelea să-l fi târât în abisul lor, deschise iar ochii.

Femeia se uita la el fără să-l atingă.

Și copilul o recunoscu și pe ea. Era Agnete, moașa.

— Ești la mine acasă, spuse atunci Agnete.

Copilul nu făcu nicio mișcare. Nu se uită în jur. Nu trase aer în piept.

— Îți amintești ce s-a întâmplat? îl întrebă Agnete.

Copilul o fixa fără să dea vreun semn că o vedea. Și continua să rămână nemișcat.

— S-a prostit, mamă? întrebă Eloisa.

— Ți-am spus să taci! o apostrofă mama. Apoi i se adresă iar copilului: Mă auzi? îl întrebă pe un ton sec și repezit.

Copilul dădu imperceptibil din cap.

— Înțelegi ce spun?

Copilul încuviință.

— Zi-mi: îți amintești ce s-a întâmplat?

Copilul închise ochii ca să-și țină lacrimile și își mușcă buzele.

Când îi redeschise, Agnete tot la el se uita.

— Poți să vorbești? îl întrebă.

Copilul nu răspunse.

Agnete îl apucă de un braț.

— Acu' trebuie să te ridici, nu poți sta aici o veșnicie, zise ea silindu-l să se salte în șezut.

Atunci copilul văzu că era întins pe o masă, alături de o sobă cu baza rotundă, în mijlocul unei barăci întunecoase, care mirosea a trupuri și a cepe. Într-un colț, un culcuș de paie, acoperit cu o piele de vacă.

— Bea! spuse Agnete, întinzându-i un polonic cu apă.

Copilul făcu semn că nu.

— Bea! repetă Agnete.

Copilul bău. Apoi tuși.

— Trebuie să ți se curețe plămânii de fum. Mai bea!

Copilul se supuse.

Agnete îl împinse jos de pe masă, fără prea mari menajamente. Avea mâini aspre și puternice. Nu vorbea cu dulceața Eilikăi.

— Dezbracă-te! îi spuse.

Eloisa mustăci.

Copilul rămase nemișcat.

— Ai înțeles ce s-a întâmplat la castel? zise Agnete cu duritate.

Copilul încuviință.

— Ce s-a întâmplat?

Copilul strânse buzele.

— A amuțit, mamă? întrebă Eloisa.

— Unde nu dă Dumnezeu să amuțești tu! îi răspunse mama. Ți-am zis să taci! apoi i se adresă iar copilului: Au fost uciși cu toții. Și slujitorii. Știi ce înseamnă asta? Că va sosi curând un nou principe. Și nu e bine să fii viu, pentru planurile bastardului ăluia. Ți-e clar până aici?

Copilul simțea cum lacrimile îl apasă pe dinăuntru.

— În schimb, tu ești viu pentru că te-a salvat fata mea, continuă Agnete. Singură te-a târât afară din castel. Te-a ascuns într-o tufă și pe urmă a venit să mă cheme. Și eu te-am adus până aici într-un sac. Am făcut-o pentru ea și pentru că te-am adus pe lume, ca pe mulți alți copii, și nu vreau să fiu părtașă la moartea ta sau să întorc capul în altă parte. Se apropie de el. Ca

să mai trăiești n-ai decât o singură cale: să nu mai fii cine ești!

Copilul nu reușea să înțeleagă. Agnete îl înspăimânta. Vorbea cum nu-i mai vorbise nimeni, niciodată.

— Dezbracă-te! Nu mă face să-mi pierd răbdarea, zise Agnete.

Copilul nu se mișcă.

Atunci Agnete înșfăcă blana de cerb și aproape că o smulse de pe el. Pe urmă făcu același lucru cu celelalte haine, până ce îl lăsă gol pușcă.

Eloisa chicoti iar.

— Uite ce lucruri frumoase! bombăni Agnete, cu blănurile în mână, ducându-se spre sobă.

— Să le vindem la piață, propuse Eloisa.

— N-o să vindem absolut nimic, proasto! îi răspunse mama, în timp ce arunca prețioasele haine în flăcări. Cum ar putea avea de vânzare o zdrențăroasă ca tine niște blănuri atât de frumoase? Și ale cui vrei să fie dacă nu ale unui principe. Un principe mic... pe care îl cred mort cu toții, încheie ea întorcându-se spre băiat.

Apoi, în timp ce un miros înțepător de piele arsă se împrăștia în cameră, luă alte haine dintr-un cufăr de lemn.

— Ai să uiți de dulceața catifelei și de căldura lânii, băiețaș! Ai să te lupți cu frigul ca noi toți, cu o jachetă de postav și câteva piei de iepure! Ai să înveți să te pișii pe mâini și pe picioare, ca să nu faci degerături și, dacă n-ai să te îmbolnăvești și n-ai să mori, ai să devii puternic ca noi! spuse și îi întinse hainele. Pune-le pe tine! Erau ale fiului meu. Avu o oarecare șovăială în glas, apoi, pe un ton aspru, ca și cum ar fi fost un lucru fără importanță, adăugă: El n-a rezistat. Nu a ajuns puternic.

Copilul stătea nemișcat, cu hainele în mână.

— Îmbracă-te! aproape că urlă Agnete.

Copilul, pentru prima oară în viața lui, se îmbrăcă singur. Și când își puse pe el hainele acelea, înțelese că o să-i fie foarte frig.

— Nimeni nu te va mai striga vreodată „domnișorule” sau „principe” sau pe numele tău, pe care nici nu vreau să-l rostesc, spuse Agnete, luând foarfecă mare pe care o folosea ca să tundă oile.

Împinse copilul până îl așeză pe un scaun. Înșfacă părul lung, blond și îl tăie pe tot, până ce aproape că fu tuns chilug.

— Ce frumoase sunt! zise Eloisa uitându-se la buclele de aur care se ondulau pe pământ.

— Arde-le! îi porunci mama.

Eloisa le adună și le aruncă în sobă. Dar, fără să fie văzută, își ascunse în buzunar o șuviță lungă.

Între timp, Agnete își cufundase mâinile într-o băltoacă neagră și puturoasă care se forma într-un colț al încăperii de la picăturile care cădeau de pe acoperiș.

— De azi înainte ai să fii murdar și ai să puți ca noi, spuse frecându-și mâinile murdare de fața și de pieptul lui. Îl ciupi. Ești gras ca o gâscă. În curând însă or să ți se numere coastele, ca oricăruia dintre noi.

Copilul nu mai reușea să-și țină lacrimile.

— Învață să suporți durerea, îl dojeni Agnete, pe un ton dur, implacabil. Uite! zise ea pe când se întorcea spre Eloisa și îi trăgea o palmă puternică peste față.

Eloisa încasă scatoalca în liniște în timp ce sângele începea să-i curgă din nas. Dar nu plânse. Nu se văită.

Agnete se întoarse spre copil.

— Ai văzut-o? Și totuși, nu e decât o fată. Șterge-ți lacrimile alea! îi porunci.

Copilul își trecu dosul mâinii peste ochi, îngrozit la ideea de a încasa o palmă, el care nu fusese bătut niciodată în viața lui.

Agnete încuviință mulțumită, după care dădu la o parte cufărul de lemn în care păstrase hainele fiului ei mort. Scoase la iveală o trapă în podea. O deschise și i-o arătă copilului.

— Ai să stai ascuns acolo înăuntru până când vor uita de tine și vei deveni altul. După aia am să inventez eu ceva ca să lămuresc în ce fel ai apărut în viața noastră.

Copilul se uita cu groază la trapă și la gaura neagră.

Agnete îl apucă zdravăn de un braț și începu să-l împingă înăuntru.

Copilul se înțepeni pe picioare și se împotrivi, din toate puterile lui, plângând.

Atunci Agnete îi lăsă brațul și îl apucă de o ureche. Îl trase până la ușa cocioabei.

— Nimeni nu te reține, băiețaș! zise cu glasul ei dur, deschizând ușa. Nu știu dacă ai să scapi de tâlhari, nu știu ce ai să mănânci și unde ai să dormi. Dar ești liber să pleci! Dacă descoperă că te-am salvat, ne taie gâtul! Nu vreau să ne pui

viețile în primejdie. Hotărăște! Ori pleci, ori rămâi aici și faci cum îți spun eu!

Copilul se uită afară din colibă.

În ziua aceea, avea să spună el mai târziu, părea că bunul Dumnezeu întorsese spatele acelui colț de lume pe care îl zări.

Drumul principal al satului era un fluviu de noroi înghețat, încrețit de urmele animalelor și ale oamenilor. Și în gerul acela livid, incolor, copilul văzu un bătrân care se târa până la un os de vacă și se agăța de el cu toată puterea pe care i-o mai lăsaseră greutățile vieții. Un câine, rânjind și cu spume la gură, trăgea și el de os. Bătrânul, învins de furia câinelui, începu să plângă ca un copil.

În depărtare, spre nord, pe vârful Raühnvahl, piscul colinei ce domina valea era învăluit în fumul dens al incendiului care ardea încă la castel. Copilului i se păru că o pală de vânt înghețat îi aducea în nări un iz de carne arsă. Și simți cum inima îi bate gata să-i spargă pieptul când își dădu seama că, în noaptea aceea, câinele și bătrânul aveau să se învârtă prin jăratic în căutare de hrană.

Copilul lăsă capul în jos și se îndepărtă cu pași înceți de ușa deschisă spre acel infern. O auzi cum se închide în spatele lui. Când ajunse în dreptul trapei, se uită la Agnete.

— Trebuie să-ți schimbi numele, îi spuse ea. Cum vrei să te cheme? Copilul dădu din umeri.

— Cum vrei să te cheme? repetă Agnete.

Copilul nu se mișca.

— Mikael! exclamă Eloisa.

Agnete se uită țintă la copil.

— Îți convine Mikael?

Copilul dădu iar din umeri.

— Atunci o să te cheme Mikael, zise Agnete. Dar dacă-ți va plăcea numele ăsta, n-ai să ai niciun merit, fiindcă ți l-a dat fata mea. Dar dacă nu-ți va plăcea, va trebui să te superi numai pe tine pentru că nu ai știut să hotărăști. În viață trebuie să hotărăști, nu uita!

Pe urmă aprinse o lumânare de seu, care dădea o lumină slabă și i-o întinse.

— Fă în așa fel încât să-ți țină! Fii atent, ultima treaptă e ruptă. Ai să găsești o pătură și un lighean cu jar. Acum du-te!

Copilul se uită înspăimântat la gaura neagră în care se

pregătea să intre. Pe urmă începu să coboare pe scărița șubredă.

Agnete închise chepengul.

— Doamnă..., se auzi atunci.

— Nu e mut, zise Eloisa, surâzând.

Agnete deschise chepengul.

— Doamnă..., strigă iar copilul cu glas slab.

— Ce vrei?

— Nu-i pat...

— Nu!

— Dar eu... sunt obișnuit să dorm în pat...

Urmă o tăcere lungă. Pe urmă, Agnete spuse:

— Nu vei mai avea niciodată un pat. Acum ești unul de-ai noștri!

4.

În noaptea aceea, când auzi că se închidea chepengul și era acoperit cu lada de lemn, copilul se înfioră. Și simți cum îi îngheață inima. Se răsuci întinzând în întuneric lumânarea.

Se afla într-un spațiu îngust, nu mai larg de trei pași pe trei și atât de scund, încât un adult n-ar fi putut sta în picioare. Tavanul era, de fapt, partea de jos a scândurilor din podeaua barăcii, susținute de bârne de brad cojite. Pe jos era pământ bătătorit. Într-un colț era o platformă din scânduri, acoperită cu paie, mare cât cușca unui câine, care se ridica la o palmă de pământ ca să evite umezeala. Pe ea era aruncată o pătură ușoară, rărită și uzată. Într-un lighenaș fumega jar.

Copilul simți cum i se scurg lacrimile pe obraji în timp ce adulmeca aerul, care mirosea a mucegai și a excremente de șoarece.

Agnete îi spusese să stingă lumânarea. Dacă ar fi făcut-o, se gândi înfiorându-se, n-ar mai fi putut să o aprindă. Dar îi era frică să nu o asculte pe Agnete. Femeia aceea era dură, nu ca Eilika, guvernanta care în fiecare noapte dormea la picioarele lui, gata să îl ajute în orice împrejurare și să îl aline după un vis urât. Copilul se mai uită o dată la flacăra lumânării, ca și cum ar fi vrut să-și întipărească lumina în pupile, apoi, aproape fără

suflu, o stinse. Se cuibări pe platformă, trase pătura pe el și se apropie de lighenașul cu jar. Încercă să se întindă, dar, după o clipă, se ridică ținând picioarele strânse la piept.

Rămase așa, nemișcat, cu simțurile în alertă și cu ochii larg deschiși în întuneric. Din când în când, oboseala îl făcea să aţipească, dar era un somn scurt și agitat, întrerupt, bântuit de imagini înspăimântătoare, care îl trezeau imediat.

Când se făcu ziuă era istovit. Primi cu ușurare zgomotele pe care le auzi deasupra lui. Ascultă saboții care se târau pe podeaua de lemn și zgomotul cufărului care era dat deoparte de pe trapă, în timp ce o rază subțire de lumină se strecura în ascunzătoarea lui.

— Apropie-te, băiețaș! spuse vocea lui Agnete.

Cu picioarele care îl dureau din cauza frigului și a încordării, copilul se duse la baza scării mici care ducea la trapă.

Fața severă a femeii apăru în dreptul deschizăturii.

— Nu poți să ieși, îi spuse Agnete și îi întinse un blid cald și un coltuc de pâine. Mănâncă!

Copilul își dădu seama că nu mâncase din dimineața zilei atacului la castel, când vomitase tarta cu mere. Și simți că îi era foame, în ciuda durerii pentru moartea celor dragi lui, în ciuda fricii. Aproape că se simți vinovat. Întinse o mână spre blid. Frigea. Îl puse pe pământ și luă bucata de pâine. Era tare.

— Întinge-o în supă să o înmoi, băiețaș! îi zise Agnete.

Copilul se uita în sus, așteptând altă mâncare.

— Fă o groapă pentru nevoile tale, apoi pune pământ deasupra, îi spuse Agnete, aruncându-i o lopată ascuțită de lemn. Dădu să închidă chepengul. Se opri. Bea supa cât e caldă. Apoi închise. Eloisa, pune cufărul la locul lui și hai să mergem! îi spuse fetei, deschizând ușa cocioabei.

— Du-te, mamă! răspunse Eloisa. Te ajung din urmă imediat.

Trecură câteva clipe și chepengul se deschise din nou.

— Ține! susură vocea Eloisei.

Copilul văzu mâna fetiței care îi întindea ceva. Dar nu se hotăra să ia.

— De ce ți-e frică, mamelucule? E o ceapă, zise Eloisa. Mănânc-o cu pâine! E bună.

Copilul luă ceapa.

— Ce faci? răsună în clipa aceea glasul lui Agnete.

Chepengul se închise brusc.

— Nimic, mamă. Îl salutam, răspunse Eloisa.

— Unde ți-e ceapa? întrebă Agnete.

— Am mâncat-o.

— Mincinoaso!

— Am mâncat-o deja, mamă!

— Dacă te miros și nu simt iz de ceapă proaspătă, arunc cu lemne după tine! o amenință Agnete. Deci? Unde ți-e ceapa?

Urmă un moment lung de tăcere, după care Eloisa mărturisi:

— I-am dat-o lui.

Copilul auzi un fâșâit și un geamăt.

— Văleu, mă doare, mamă, mă tragi de ureche…

Acum glasul Eloisei era mai îndepărtat. „Trebuie că fusese dusă până la ușa cocioabei”, gândi copilul.

— Nu vreau să-i dai tu mâncare, zise Agnete încercând să vorbească încet, deși era furioasă.

— Dar mamă…

— Trebuie să mă asculți și gata! o întrerupse Agnete hotărâtă.

— Dar mi-e teamă să nu moară…

Copilul simți un nod în gât.

— Poate că o să moară. Sau poate că nu, îi spuse Agnete fetei, pe un ton mai puțin sever. O să vedem. Dar trebuie să se descurce singur. Altfel va rămâne slab toată viața.

— Dar eu…

— Ai să-i fi mai de folos dacă îi vei arăta că tu ai grijă de tine. O ceapă ține cât o mesteci. Un exemplu ține toată viața. Și el are nevoie să învețe cum ne descurcăm noi.

Copilul nu mai auzi nimic în afara unui zgomot de lemn pe lemn. Se gândi că Eloisa târșâia un sabot pe podea. Pe urmă o auzi că spune:

— Iartă-mă, mamă!

— Pune cufărul la loc peste trapă și hai să mergem! porunci Agnete. Trebuie să îl găsim pe bătrânul Raphael. Azi-noapte mi-a venit o idee.

Copilul o auzi pe Eloisa cum se apropie. O auzi pufnind de efort când împingea cufărul peste trapă și pe urmă cum se îndepărta iar. Dar, pe neașteptate, pașii se opriră și se întoarseră.

— Nu te îmbolnăvi și nu muri, mamelucule! murmură Eloisa, dintr-o suflare, printre scândurile podelei și ieși, trăgând ușa după ea.

Copilul rămase să asculte. Când se resemnă cu ideea că rămăsese singur, se ghemui pe platformă, cu blidul de supă, cu coltucul de pâine și cu ceapa crudă. Încercă supa. N-avea niciun gust. Nu era supa de carne cu care era obișnuit. Amestecând în blid dădu de legume. Încercă să muște din coltucul de pâine, dar era prea tare. Atunci îl înmuie în supă. Era din făină măcinată mare, fără sare. Își înfipse dinții în ceapă. Ochii îi lăcrimară. Îi văzuse mereu pe servitorii de la castel că mâncau ceapă. Dar el nu, el mânca budincă de carne și tartă cu mere. Ceapa crudă nu era bună. Puse ceapa pe paie și trecu la pâine și la supă.

Când termină, auzi un fâșâit în paie. Și, în penumbra abia luminată de licărirea care se strecura printre scândurile podelei, zări silueta unui șoarece, atras de mirosul de ceapă. Copilul sări înapoi, înspăimântat. Și șoarecele se retrase. Apoi, amândoi, cu băgare de seamă, începură să se apropie iar de ceapă. Copilul luă blidul gol și îl ridică, gata să-l arunce în animal. Șoricelul se uită la el cu ochișorii lui rotunzi fără să înțeleagă, încrețindu-și nasul în timp ce adulmeca aerul. Copilul se gândi că, dacă l-ar fi omorât, ar fi văzut din nou sânge. Aruncă blidul și luă ceapa. Șoricelul chiți și o luă iar la goană.

Copilul mușcă din ceapă. Scoase un sunet scârbit, pe când șoricelul înainta iar. Copilul se uită la el. Scoase o foaie de la ceapă și i-o întinse. Șoricelul, prevăzător, o luă și fugi cu prada lui. Copilul îl auzea ronțăind cu lăcomie în întuneric. Atunci, mai mușcă o dată din ceapă. Și i se păru mai puțin rea. Când aproape că o terminase, șoricelul se arătă iar, cu nasul fremătând. Copilul împărți în două ce mai rămăsese din ceapă. Mâncă jumătate și pe cealaltă i-o întinse șoricelului, care, de data asta, deși prudent, rămase să o ronțăie acolo, ținând-o între lăbuțe și supraveghindu-l pe băiat cu ochișorii lui rotunzi.

Când amândoi terminară, rămaseră să se uite unul la celălalt.

Copilul, după o vreme, simți că îl învinge oboseala. Se ghemui, învelindu-se cu pătura.

Șoricelul chiți temător și se ascunse în întuneric.

Copilul nu îl vedea, dar știa că era acolo. I se închideau ochii. Și se simțea extrem de singur.

— Pe mine mă cheamă... Mikael, zise el tot mai obosit.

Simți că șoarecele se apropiase de el prevăzător și, ridicându-se pe lăbuțele din spate, îi mirosea părul tuns scurt. Atunci repetă încet, cu un murmur:

— Pe mine mă cheamă Mikael.

Se gândi că era un nume frumos. Și adormi.

5.

— Să ne oprim aici! zise Agomar, ridicând mâna cu degetul mic ciunt. Încă avea fața și hainele murdare de sângele pe care îl vărsase.

Bărbații se uitară în jur. Se aflau într-un defileu îngust, între doi pereți abrupți de stâncă. Erau douăzeci când atacaseră castelul. Acum rămăseseră doisprezece. Și trei erau grav răniți. Despre doi dintre ei nu era sigur că ar fi trecut de următoarea noapte. Tremurau și aveau ochii umezi. Principele de Saxa se dovedise un luptător fenomenal.

— Ridicați-vă tabăra aici! zise Agomar. Mă duc să cer plata care ni se cuvine.

Bărbații îi transportară pe răniți într-un loc ferit, sub o stâncă ieșită în afară, și începură să pregătească focul.

Agomar se uita atent la ei. Erau la ordinele lui de peste cinci ani și îi fuseseră mereu credincioși, atât în luptă, cât și în perioadele de lipsuri. Dădu pinteni calului și ajunse la ieșirea îngustă a trecătorii. Nu făcuse decât câțiva pași la trap când, în spatele lui, auzi un fâșâit. Se întoarse brusc, exact la timp ca să evite un bolovan mare care, după ce se rostogolise pe zăpada moale, se opri, blocând ieșirea din defileu. Pe urmă auzi ceva mai încolo cum tremură pământul. La cealaltă intrare a strâmtorii. Calul necheză nervos și dădu cu copita. Agomar îl opri. Zgomotul pietrelor care se rostogoleau pe povârnișul muntelui tocmai se oprise când în aer răsunară fâșâielile seci ale corzilor din mațe ale arcurilor și arbaletelor. Și șuieratul săgeților și al sulițelor.

Agomar auzi gemetele oamenilor săi.

Unora le recunoscu glasul. Cel pătrunzător al lui Jaka, cel răgușit al lui Niklas, cel ascuțit al castratului Monaldo, cel mai crâncen dintre toți ai lui. Și pe urmă cel cristalin al lui Ole, care avea doar șaisprezece ani, și cel înfundat de tuse al lui Tebbe, veteranul, care fusese maestrul lui Agomar și îl învățase tot ce știa despre război. Oamenii lui mureau, unul după altul, căzuți

într-o capcană din care n-ar fi putut scăpa, atacați de sus de războinici apărați de stâncile ascuțite.

Agomar continuă să-și țină pe loc calul, care dădea din copite, excitat de mirosul sângelui. Credincioșii lui războinici, se gândi Agomar, tovarăși în multe bătălii și confruntări, aveau să moară, unul după altul, de la primul până la ultimul. Nu se putea întoarce. De moartea alor săi nu-l despărțea doar un simplu pietroi. Privi o ultimă dată spre ieșirea blocată a strâmtorii, pe urmă dădu pinteni calului. Cu un fel de durere, chiar dacă firea lui nu era făcută pentru durere, nici în trup, nici în suflet. Cu o furie oarbă, care-i tăia respirația, urcă muntele, strângând convulsiv de frâie și de spada de la șold, ochind pozițiile dușmanului. Singur.

Ajunse pe culme, în galop, biciuindu-și cu furie calul. Îi văzu pe soldații înarmați cu arcuri și cu arbalete care îi căsăpeau pe oamenii lui, aflați jos, neputincioși. Era un măcel. Defileul unde-și ridicaseră tabăra se transforma într-un mormânt. Agomar își urlă toată furia.

Un bărbat cu față slabă și osoasă, care purta o blană de urs cu podoabe din aur, se uita înspre el. Agomar încetini o clipă goana calului. Pe urmă îi înfipse călcâiele în pântece și îi dădu pinteni cu un răcnet sălbatic. Acum era rândul lui.

Alături de omul cu blană apăru un soldat, cu spada însângerată.

Când fu aproape de el, Agomar trase de hățuri, cu violență, umplându-și calul de spume din cauza durerii. Rămase nemișcat un moment. Acum era bătălia lui. Bătălia cu el însuși. Și se hotărâse să o piardă. Descălecă.

Bărbatul se uita la el fără ca pe față să i se miște vreun mușchi. Avea ochi reci, haini, că ai unei păsări de pradă.

Agomar, cu mâna strânsă pe spadă, veni la doar un pas de bărbat. În aer continuau să răsune șuierăturile săgeților și urletele oamenilor care mureau, mai jos, în strâmtoare. Agomar se gândi că nu avea să mai întâlnească vreodată tovarăși atât de devotați. Apoi își spuse că ființele umane se împărțeau după visurile lor.

Îngenunche în fața bărbatului.

Pentru că visul lui Agomar prevedea sacrificarea oamenilor lui credincioși în defileul acela. El îi arătase bărbatului și armatei lui locul unde aveau să-și ridice tabăra. O făcuse înainte de

masacrul de la castel. El organizase atacul. Vânduse viața oamenilor lui. Și acum simțea arsura acelei trădări. Dar, mai puternic de atât, simțea exaltarea la gândul recompensei pe care o tocmise.

— Foarte bună treabă, Agomar, zise bărbatul.

— Mulțumesc, Înălțimea Voastră, răspunse Agomar, cu capul plecat. Avea mușchii umerilor încordați. Nu știa dacă nu cumva soldatul de lângă bărbat avea să-l ucidă.

— Lasă-ne singuri, Leonz! spuse bărbatul.

Agomar auzi cum bărbatul își băga spada în teacă și se îndepărta.

— Ridică-te, Agomar! zise bărbatul.

Agomar făcu ce i se poruncise.

— Admir cruzimea celui care e în stare să-și sacrifice soldații pentru propriul interes, spuse bărbatul cu un zâmbet amuzat.

Agomar se simți umilit de privirea aceea. Era un trădător. Dar nu mai era cale de întoarcere. Chiar dacă ar fi putut, Agomar n-ar fi făcut altfel. Avea un vis. Stabilise un preț: viața oamenilor lui. Și acum își voia premiul.

— Așadar, voi fi căpitanul vostru, așa cum mi-ați promis? întrebă.

— Poate, zâmbi bărbatul.

Agomar scrâșni din dinți.

Bărbatul surâse, și mai amuzat.

— Am uitat să-i comunic lui Leonz că ar urma să-i iei locul. Spune-i-o tu!

Agomar se uită la soldatul care se îndepărtase, lăsându-i singuri. Ultima piedică între el și visul lui. Scoase spada din teacă.

— Nu acum, îl opri bărbatul. Nu vreau martori.

Agomar puse arma în teacă.

— Vino, să ne bucurăm de spectacol! zise bărbatul, îndreptându-se spre steiul care, spărgându-se în două, lăsa să se vadă defileul pe care Agomar îl alesese ca mormânt pentru oamenii lui.

Agomar îl ajunse din urmă. Se uită în jos. Văzu sângele războinicilor lui care se amestecase cu cel de-acum închegat, al victimelor lor. Și, între timp, simțea asupra lui privirea bărbatului care îi studia reacțiile. Atunci, ca să-i demonstreze că nu avea inimă, scuipă în gol, spre ai lui, ca și cum ar fi dat drumul unei

săgeți.

— Versiunea oficială va fi că erau rebeli și că ei au fost cei care i-au exterminat pe principii de Saxa, zise bărbatul, arătând spre soldații lui Agomar. Și îi voi spune împăratului Robert al III-lea că mâna mea a făcut dreptate. Surâse satisfăcut. Și că trebuie să aleagă un stăpân nou pentru regatul Raühnvahl.

Când căpitanul Leonz anunță că în defileu erau cu toții morți, bărbatul dădu liber micii lui oști.

— Tu rămâi cu noi, Leonz, adăugă el. Agomar trebuie să-ți spună ceva.

Căpitanul se uită la Agomar. În privirea lui se citea disprețul.

— Ce trebuie să-mi spui? îl întrebă când rămaseră singuri.

Agomar avea întotdeauna un cuțit cusut în mâneca hainei croite pe talie. Îi era de ajuns o mișcare bruscă a brațului ca lama să alunece în față. Făcu un lucru pe care îl încercase de multe ori. Apucă zdravăn mânerul de os, pe urmă puse cuțitul la gâtul lui Leonz, sub bărbie, împingând în sus, spre creier.

Un ochi al lui Leonz explodă. Căpitanul deschise gura, scoase un sunet răgușit și în fundul gâtului străluci lama care îl ucidea.

Agomar scoase cuțitul și îl înfipse din nou în același loc, cu o violență sălbatică. Se auzi scrâșnetul sec al arcadei sprâncenelor care ceda, din interior. Apoi ochii căpitanului se întunecară.

— Foarte ingenios, spuse bărbatul, care asistase mulțumit la scenă. Nu prea ești vorbăreț, râse el. Pe urmă arătă spre trupul neînsuflețit al lui Leonz, căzut la pământ. Aruncă-l jos, printre rebeli. Va merge și el să hrănească corbi și ulii... căpitane Agomar.

Agomar îl împinse pe Leonz jos, în defileu. Corpul căzu cu o bufnitură surdă. Și atunci, acolo, alături, se văzu o mișcare ușoară.

Unul dintre bărbații măcelăriți înălță capul spre munte și își recunoscu șeful.

— Blestemat să fii Agomar! zise cu ultimele puteri pe care le mai avea. Să mori ca un câine...

Bărbatul și Agomar rămaseră să se uite la el până ce soldatul muri, vomitând un șuvoi negru și dens de sânge.

— Doar n-oi crede în blesteme, sper, spuse bărbatul, surâzând, în timp ce încălecau.

— Azi m-am blestemat singur, răspunse Agomar.

Merseră de-a lungul crestei muntelui, în tăcere.

— Și aș mai face-o o dată, adăugă Agomar după o vreme.

— Bine. Asta voiam să te aud spunând, zise mulțumit bărbatul. Să mergem să ne terminăm treaba!

— Unde?

Bărbatul nu îi răspunse.

Merseră până dădură de un sat care părea pictat în roșu și negru.

— Dravocnik, zise Agomar, care îl știa bine, pentru că se născuse chiar acolo, cu treizeci și doi de ani în urmă.

Se strecurară pe drumul principal din Dravocnik. Casele erau acoperite de o funingine neagră, produs al extracției și arderii turbei, și de o pulbere densă, grasă, roșie, care provenea de la mina de hematit. În unele nopți, chiar și acum, Agomar era tulburat de accese violente de tuse, din cauza cantității mari de praf pe care-o respirase înainte de a fugi și de a deveni bandit. Negre și roșii erau casele. Negrii și roșii oamenii. Numai dinții oamenilor și ai animalelor, prin contrast, păreau foarte albi.

Omul își mână calul până la mănăstirea care se înălța la capătul satului Dravocnik. O luă prin spatele zidurilor groase, ajungând la o intrare secundară, pe care, evident, o știa bine. Coborî de pe cal și bătu la poarta mică. De trei ori. Pauză. De două ori.

Agomar era în spatele lui.

Poarta se deschise și apăru un călugăr grăsun. Când îl văzu pe bărbat, făcu o plecăciune până aproape de pământ.

— Ce onoare, Înălțimea Voastră! spuse, pe urmă se dădu deoparte, îi pofti pe bărbat și pe Agomar și, în cele din urmă, îi conduse într-o încăpere mare, acoperită complet de rafturi de brad cernit.

— Sunteți mulțumit de somniferul de care v-am făcut rost, Înălțimea Voastră? întrebă călugărul.

— Da, răspunse simplu bărbatul.

Agomar se uită la călugăr. Datorită somniferului său, străjile de la castelul din Raühnvahl fuseseră eliminate din luptă. Apoi își trecu privirea spre bărbat și îl cercetă. Îi putea simți entuziasmul crescând, deși nu-i cunoștea motivul.

— Acum îmi trebuie otravă. Puternică și rapidă, zise bărbatul.

Călugărul șovăi. Pe urmă lăsă capul în jos și se îndreptă spre un raft.

— De câtă aveți nevoie?

— Pentru o singură persoană.

Călugărul alese un borcănel din sticlă groasă și neagră. Îl desfăcu și se pregăti să-i verse conținutul în alt borcănaș, mai mic.

— Nu, pune cantitatea potrivită în pocalul acela, spuse bărbatul, arătând spre un pocal de cositor.

— Dar, Înălțimea Voastră…, replică fratele, acela e pocalul meu și în el e cidrul pe care tocmai îl beam.

— Știu, zise bărbatul. Toarnă în el otrava ta!

Călugărul luă pocalul.

Agomar observă că îi tremurau mâinile. Și îl văzu pe bărbat cum fremăta de plăcere.

Călugărul turnă o doză de otravă în pocal.

— Acum bea! îi spuse bărbatul.

— De ce, Înălțimea Voastră…

Bărbatul se uita țintă la el, fără să vorbească.

Ochii călugărului se umplură de groază și de lacrimi, în timp ce dădea ușor din cap. În față, sutana începu să i se ude.

Bărbatul râse văzând cum călugărul se pișa pe el.

— Bea! repetă.

— Nu… Înălțimea Voastră…

— Dacă e rapidă și puternică, o să dureze o clipă, zise bărbatul. Dar dacă nu bei, am să-ți tai degetele unul câte unul, pe urmă te voi agăța cu capul în jos, cum se face cu porcii, și te voi lăsa să ți se scurgă sângele atât de încet, încât mă vei implora să-ți dau otrava. Dar atunci nu ți-o voi da. Asta e ocazia ta s-o bei. Nu vei avea alta.

— Înălțimea Voastră…

— Am să număr până la cinci, spuse bărbatul. Glasul lui era calm. Expresia, impasibilă. Pe buze avea un surâs rece ca gheața. Și ochii nu râdeau. Unu… doi… trei…

— Înălțimea Voastră…

— Patru…

— Pentru numele lui Dumnezeu… Înălțimea Voastră…

— Cinci! Bărbatul se întoarse spre Agomar. Ia-i pocalul și leagă-l de masă!

— Nu…, scânci călugărul.

Agomar făcu un pas spre el.

— Nu!

Agomar făcu un alt pas.

Atunci, călugărul, fără să se oprească din plâns, dădu pe gât dintr-odată cidrul otrăvit. Se uită la bărbat cu o expresie uimită.

— Înălțimea Voastră..., mai spuse el.

Lăsă să-i scape pocalul pe jos. Pe urmă duse o mână la stomac în timp ce trăsăturile feței i se răsuceau într-o strâmbătură oribilă. O spumă alburie începu să îi iasă dintre buzele strânse de spasme. În cele din urmă, se lăsă la pământ, tremurând și contorsionându-se pentru câteva clipe.

Bărbatul se întoarse spre Agomar.

— Acum ești singurul care știi. Va trebui să am încredere în tine, după cât se pare, zâmbi el.

Agomar încuviință grav. Și îngenunche.

— Jur credință stăpânului meu, principele Ojsternig! spuse.

— Ai să-ți depui jurământul față de mine mâine. Azi cuvântul credință sună prost pe buzele tale, izbucni în râs principele Ojsternig, bărbatul care poruncise ca neamul de Saxa să fie ras de pe fața pământului.

6.

În zilele următoare, Mikael înțelese mai bine la ce se referea bătrâna guvernantă Eilika atunci când spunea că frigul „mușca din oasele" bieților oameni. Trupul lui era scuturat zi și noapte de tremurături, erau momente în care dinții îi clănțăneau atât de tare încât făceau un zgomot răscolitor în liniștea ascunzătorii. Degetele de la mâini și de la picioare îi erau mereu chircite și uneori nu reușea să și le miște decât cu foarte mare greutate. Seara, jarul din lighenaș ținea prea puțin. Mușchii, mereu înțepeniți, îl dureau. Ochii îi lăcrimau. Urechile îi erau vinete. Nasul îi picura fără încetare. Mikael își strângea picioarele la piept, încercând din reflex să nu risipească puțina căldură pe care o avea. Era înfășurat mereu în pătura subțire, așezat pe paie.

Aștepta cu nerăbdare zorii, când Agnete și Eloisa se trezeau. Le asculta cum ațâțau focul, cum amestecau în cratiță și, după o vreme, cum deschideau chepengul să-i dea de mâncare: blidul cu supă de legume și felia de pâine uscată. Primul lucru pe care

îl făcea Mikael era să își bage degetele în supa fierbinte, înainte de a o bea. Rămânea acolo, bucurându-se de căldura care i se răspândea în falangele înghețate. Pentru câteva momente, înceta să mai tremure. Și era o senzație minunată.

Pe urmă însă, mânca. Fiindcă stomacul îi era mereu gol și tot timpul ghiorăia. Mânca lacom, fără să strâmbe din nas, fără să se gândească dacă supa nu era bună sau făina din care era făcută pâinea era măcinată grosolan. Până seara nu avea să mai primească altceva.

Când termina, aștepta aproape ținându-și respirația ca Agnete și Eloisa să-i ceară lighenașul, ca să i-l umple din nou cu tăciuni. Când li-l întindea, metalul era rece ca gheața. Și, după câteva clipe, când i-l dădeau înapoi, deja se încălzea.

Mikael se așeza cu picioarele încrucișate, punea la mijloc lighenașul și își trăgea peste cap pătura, ca și cum ar fi fost sub un cort. Căldura care se degaja de la tăciuni se împrăștia spre coapse, îi intra în piept, îi cocea obrajii, până îi provoca altă durere, opusă celei cauzate de frig. Treptat toropeala îl biruia. I se închideau ochii. Tensiunea din mușchi se topea. Somnul pe care frigul nopții îl ținuse departe îl năpădea acum, aproape ireal, violent, ca un leșin. Mikael abia dacă mai auzea scârțâitul ușii cocioabei, când Agnete și Eloisa plecau.

Atunci, pentru o clipă, înainte de a se prăbuși, știa că e singur. Mai singur ca niciodată.

Și spera ca somnul să dureze cât mai mult posibil. Și să fie întunecat, gol, fără vise.

În schimb, se trezea repede, cu gura căscată de un urlet tăcut și cu ochii holbați la scenele de moarte și de sânge la care asistase. Ca să-și scoată din minte imaginile acelea, scutura cu furie din cap, cum fac câinii ca să-și scurgă apa de pe blana udă. Pe urmă își apăsa pumnii pe pleoape, atât de tare încât în întuneric se iscau licăriri strălucitoare, ca un cer înstelat, împiedicând ca acea noapte dinlăuntrul lui să se umple de imagini de sânge și de moarte. Dacă nu era de ajuns, își ținea respirația până îi explodau plămânii, de teamă ca nările lui să nu-și amintească mirosul acru de fum și de carne de om care ardea. Când începea iar să respire, plângea în tăcere. Lacrimile, căzând, sfârâiau pe jarul care se stingea.

Pe urmă asculta tăcerea, spartă doar de clopotele bisericii Madonna delle Nevi, care marcau grăbite orele scurte ale iernii.

Și îi era frică. Și frica nu se sfârșea niciodată fiindcă, pentru el, timpul curgea încet și mereu la fel, în întuneric ziua și noaptea, în închisoarea lui îngustă de trei pași pe trei.

Când bătea de vecernie, ușa cocioabei se deschidea iar. Agnete și Eloisa se întorceau acasă. Găteau o supă de țelină sau de rădăcini amare, uneori cu orz ori cu secară, câteodată cu o bucată de șorici de porc sau un tendon care la el nu ajungeau niciodată.

Mikael nu reușea să vorbească nici cu Agnete, nici cu fata ei.

Într-o seară o auzise pe Eloisa că întreabă:

— Mamă, de ce nu vorbește?

— Lasă-l în pace! răspunsese Agnete.

— Dar de ce nu vorbește? insistase fata ei.

— Ca să nu se frângă, spusese Agnete, cu vocea ei dură.

— Ce înseamnă asta?

— N-are a face. Dormi!

Mikael le auzise pe moașă și pe fata ei cum se trânteau istovite pe priciurile lor. Agnete sforăia ca un bărbat. Atunci Mikael se gândea că începea o altă noapte. Și, asemenea celei de dinainte, avea să fie nesfârșită, tăcută, rece, amenințătoare. Dar acum, chiar dacă nu știa ce însemna asta, îi era frică să nu se frângă.

Singurul contact pe care, cu timiditate, îl stabilise Mikael era acela cu șoricelul care, după prima lor întâlnire, prinsese curaj și se învârtea în jurul lui din ce în ce mai des.

În noaptea aceea, pe când Mikael era întins pe culcușul de paie, tremurând de frig, animăluțul veni lângă el, curios. După ce îi inspectase părul, trecu să-i adulmece fața. Ochii, nasul, gura.

Mikael rămase nemișcat, rezistând la gâdilitura mustăților lungi. Șoricelul i se băgă sub bărbie. Amușină un pic în jur și pe urmă i se cuibări în scobitura gâtului, lingându-și lăbuțele din spate.

— Cum vrei să te cheme? îi șopti Mikael.

Șoricelul se culcuși mai bine.

— Bine, atunci o să te cheme Hubertus, zise Mikael. Și dacă-ți va plăcea numele ăsta, n-ai să ai niciun merit… fiindcă ți l-am dat eu… Și, în schimb, dacă nu-ți va plăcea, cu atât mai rău pentru tine, ți l-ai fi putut alege singur, repetă ca și cum ar fi fost un refren pentru copii, în timp ce atingerea moale a

șoricelului îl făcea să se simtă mai puțin singur.

A doua zi de dimineață, când se deschise chepengul, Hubertus o tuli.

— Astă-seară ai să cunoști pe cineva, băiețaș, anunță vocea lui Agnete.

— Ține, mănâncă! îi spuse Eloisa întinzându-i blidul cu supă și bucata de pâine de fiecare zi.

Mikael luă micul dejun.

— De ce nu vorbești? întrebă Eloisa.

Mikael nu răspunse.

— Ești ciudat, știi? spuse Eloisa.

Mikael se uita la ea în tăcere. Eloisa se uita și ea la el.

— Budinca de carne pe care mi-ai dat-o în ziua aceea era foarte bună, spuse după aceea. Cel mai delicios lucru pe care l-am mâncat vreodată.

Mikael nu se mișca.

— Semeni cu o statuie, zise Eloisa. Sau cu un prost.

Mikael lăsă privirea în pământ.

— Haidem! strigă Agnete.

Eloisa îi dădu lighenașul cu tăciunii noi.

— Caută în supă, susură ea pe urmă.

Mikael se uită la ea, fără să înțeleagă.

— Chiar că ești un mameluc, râse Eloisa.

Închise chepengul, împinse peste el cufărul și plecă.

Mikael duse la culcuș blidul cu supă, bucata de pâine și lighenașul cu jăratic. Se așeză. Ca în fiecare dimineață, își băgă degetele în supă. Era o căldură plăcută. Îl trecu un fior. Pe urmă simți ceva slinos. Îl apucă și îl scoase afară. Era o bucată de slănină de porc. Un jet de salivă îi inundă cu violență gura. Își îndesă slănina între dinți și mestecă, încet, pentru că aproape că îl dureau maxilarele. Avea un gust minunat.

În acel moment, cu nasul fremătând, Hubertus ieși din întuneric. Înainta fără jenă. I se urcă pe o coapsă întinzându-și lăbuțele.

Cu o mușcătură, Mikael desprinse o bucată de slănină și i-o întinse.

— E cel mai *delicios* lucru pe care l-ai mâncat vreodată, ai să vezi, îi spuse.

Terminară slănina și apoi Mikael trecu la pâine și la supă. Îi dădu și lui Hubertus puțină pâine. Când amândoi linseseră totul,

până la ultima fărâmă, șoricelul sări pe umărul lui, îi adulmecă urechea și, în cele din urmă, i se băgă în tunică, ajungând la burta umedă a lui Mikael, și se cuibări acolo.

— Chiar că ești un mameluc, îi zise Mikael.

Rămaseră așa, nemișcați, până când la Madonna delle Nevi bătu clopotul de vecernie.

Atunci ușa cocioabei se deschise și Mikael auzi vocea lui Agnete care spunea:

— Veniți, Raphael!

Hubertus se duse să se ascundă în întuneric, în timp ce glasul unui bărbat răspundea:

— Mulțumesc, Agnete.

Ușa se închise iar.

— E acolo, jos, zise entuziasmată Eloisa.

— Scoate-l de acolo și lasă-mă să mă uit la fața lui. Vreau să-i vorbesc, spuse bărbatul.

— Nu, nu e prudent. Coborâți Domnia Voastră, Raphael! îl sfătui Agnete.

— Sunt bătrân, genunchii mei scârțâie, răspunse omul. Cine vrei să-l vadă pe întunericul ăsta?

Urmă o tăcere lungă. Apoi Agnete îi porunci fetei ei:

— Ei, bine, scoate-l afară! Dar stați departe de geam.

Chepengul se deschise și lumina tremurătoare a unei lumânări se împrăștie în întuneric.

— Vino sus! spuse Eloisa.

Mikael se agăță cu mâinile amorțite de scara cea mică și ieși din hrubă. Urcând, simți că avea genunchii slabi. Și picioarele îl dureau.

Când îl văzu la lumina lumânării, Eloisa făcu ochii mari și căscă gura, apoi se întoarse brusc spre masă, unde erau așezați mama ei și bărbatul.

— Iată-l…, zise cu o intonație înspăimântată.

— Vino, băiețaș! îl îndemnă omul, care avea o voce adâncă.

Mikael se apropie.

Bărbatul din fața lui era bătrân. Avea părul lung, cenușiu, des și încâlcit, prins într-o coadă, și o bărbuță rară, albă, care îl făcea să semene cu un țap, poate și din cauza feței prelungi. Ochii, negri, erau mari și pătrunzători. Nasul drept și subțire. Și subțiri îi erau și buzele care ascundeau un rând de dinți foarte albi și regulați, deși era în vârstă. Avea mâini noduroase, cu

degete fusiforme. Elegante.

Bătrânul luă lumânarea Eloisei și îl examină pe Mikael.

— Fir-ar să fie, Agnete, e albastru la față! exclamă. Se întoarse spre moașă. În condițiile astea va muri. Nu poate rezista acolo jos.

— O să reziste! zise Agnete printre dinți.

Eloisa scoase un sunet îngrijorat.

— Termină, Eloisa! îi porunci mama, pe un ton sever. Pe urmă i se adresă bătrânului: V-ați făcut doctor, Raphael?

Bătrânul luă mâinile lui Mikael într-ale sale și le examină.

— Nu trebuie să fii medic. Uită-te aici.

Atinse un picior al copilului.

Mikael gemu.

— Trebuie să doarmă lângă sobă, spuse Raphael.

— Nici nu poate fi vorba! răspunse Agnete. Dacă l-ar descoperi, nu trebuie să vă spun ce ni s-ar întâmpla, mie și Eloisei.

— Atunci dă-i una în cap! Termini mai repede, replică bătrânul.

— Mamă…, se băgă în vorbă Eloisa.

— Taci! Agnete bătu cu palma în masă. După aceea se uită la Mikael, încruntând din sprâncene, în tăcere. În cele din urmă, arătă cu degetul spre el, amenințător: Când se face întuneric ai să vii sus și ai să te întinzi acolo…, arătă un punct de pe podea din spatele sobei circulare, de unde nu putea fi văzut dacă ar fi deschis cineva ușa colibei. N-ai să sufli, ai înțeles?

— Mulțumesc, mamă! exclamă Eloisa.

— Nu el ar trebui să mulțumească? întrebă bătrânul ridicând amuzat o sprânceană.

— El nu vorbește, răspunse Eloisa.

— E mut? întrebă Raphael.

— Nu, dar dacă vorbește se frânge, zise Eloisa, repetând fraza mamei, tot fără să înțeleagă ce vrea să zică.

Bătrânul îl luă de umeri pe Mikael și îl apropie de el.

— Ascultă-mă bine, băiețaș! îi spuse. Peste câtva timp, când ai să fii pregătit, va trebui să mă recunoști și să te prefaci că ți-e frică de mine pentru că eu am un renume infam: vând copii. Oamenii spun că îi fur.

Bătrânul mișcă o mână în aer și clipi cu pleoapele lui grele. Scoase de la brâu un cuțitaș și îl puse pe masă.

— Eu știu cine ești. Agnete are încredere în mine. Iar eu am să o ajut bucuros. Am să mă prefac că i te vând ei, și ea se va preface că te-a cumpărat de la mine. Și tu ai să te ții de povestea asta. Mă urmărești?

Ciudat, dar lui Mikael nu-i era frică de bătrân. Încuviință.

— Foarte bine, reluă Raphael. Cele mai credibile povești sunt cele mai simple, să nu uiți asta niciodată. Cine erai înainte să te fi luat eu? Unde trăiai? Ce făceai? Cine erau părinții tăi?

Mikael nu știa ce să răspundă.

Eloisa se apropiase, ca și cum ar fi ascultat un basm.

— Ca să nu faci vreo greșeală, tu nu îți aduci aminte de nimic, explică bătrânul. Nu știi să răspunzi la întrebările astea pentru că nu îți aduci aminte de nimic. Eu te-am adunat pe când rătăceai prin pădure, călare pe șaua lui Lom, fără memorie, cu o lovitură urâtă la cap. Poate copita unui cal, poate un tâlhar… nu vom ști niciodată pentru că tu nu-ți amintești nimic despre viața ta dinainte.

Mikael se uita la el fără expresie.

— Fă un semn dacă ai înțeles, zise bătrânul, scuturându-l de umeri.

Mikael abia dacă făcu semn că da.

— Nu pare prea deștept, zise Raphael către Agnete.

— Poate chiar nu e, răspunse Agnete.

Raphael se uită la Mikael în tăcere.

— Dar nu i-a rămas o cicatrice? întrebă atunci Eloisa.

— În schimb, fata ta e foarte deșteaptă, zise bătrânul către Agnete. Trecem la treabă?

Agnete se ridică și, ducându-se în spatele lui Mikael, îi imobiliză capul.

Raphael apucă șișul și îi făcu o incizie pe frunte cu o tăietură adâncă, în semicerc, de la rădăcina părului până aproape de sprânceana stângă.

Mikael gemu în timp ce sângele începea să-i curgă în ochi.

Eloisa își duse o mână la gură.

— Gata! zise Raphael, ștergându-și lama de tunica de piele. Acum ai să ai o cicatrice care ne va confirma povestea. I se adresă lui Agnete: Știi mai bine decât mine ce să pui pe ea ca să se vindece.

— Curăță sângele! îi zise Agnete lui Mikael, întinzându-i o cârpă umedă. Și ține-o puțin apăsată pe rană.

Eloisa veni în față să-l ajute pe Mikael. Agnete o opri.

— Nu. Trebuie să o facă singur.

Mikael simțea că îl ustură rana. Dar o clipă se gândi că durerea aceea nu-i displăcea. Era atât de reală.

— Un ultim lucru, băiețaș, zise Raphael cu glasul lui adânc. Din clipa asta ai două căi în fața ta. Poți blestema soarta rea, fiindcă ți-a luat părinții, regatul, bogăția, la urma urmelor, tot ce aveai... sau îi poți mulțumi sorții bune că ești viu. Se uită intens la el. Și, după cum vei alege una sau alta dintre aceste două căi, ai să devii un om sau un altul, total diferiți între ei, cu două vieți diferite.

Acestea fiind zise, se ridică și, fără să mai adauge altceva, se îndreptă spre ușă.

— Vă mulțumesc, Raphael, spuse Agnete. Bătrânul deschise ușa și se opri. La Dravocnik se zvonește că rebelii vinovați de măcelul de la castel au fost uciși..., spuse femeia și arătă spre Mikael, cu o mișcare din cap.

— Hei, m-ai înțeles? Se spune că au fost pedepsiți în defileul Joff de către seniorul de Ojsternig.

Agnete încuviință.

— Dar cu toții știu că nu erau rebeli, zise bătrânul Raphael și dispăru în întuneric.

— Și astfel știm cine va fi noul nostru stăpân, bodogăni Agnete. Apoi închise ușa, luă cârpa din mâna lui Mikael și i-o legă strâns peste frunte. Aruncă paie pe podea, lângă sobă.

— Dormi, îi spuse.

Mikael se întinse pe jos fără să sufle. Eloisa își scoase mănușile de lână tricotate și i le întinse.

— Nu! zise Agnete.

— Ba da! răspunse Eloisa, hotărâtă.

— Ți-am zis că nu! repetă Agnete, amenințătoare.

— Dacă nu i le dau lui, am să le arunc în foc, o înfruntă Eloisa.

Avea o privire intensă, fermă. Și nici măcar un tremur în glas. Mama o țintui din ochi, în tăcere. Pe urmă se întoarse și se duse să se întindă pe culcușul de paie.

— Hai la culcare! îi spuse.

Eloisa îi aruncă lui Mikael mănușile.

— Hai, puneți-le! îi spuse cu obrăznicie.

Mikael luă mănușile și le puse.

— Chiar că ești un mameluc, zise Eloisa ducându-se după

mama ei.

7.

În nopțile următoare, Mikael dormi lângă sobă. Seara, când se întuneca și nu mai era niciun risc să vină cineva să bată la ușa colibei, Eloisa deschidea chepengul și îl lăsa să urce. Mikael se așeza într-un colț, în tăcere, așteptând să-și capete cina, în timp ce Agnete și Eloisa, ca toți țăranii, după ce lucraseră pământul stăpânului, coseau căciuli din cozi de veveriță, împleteau cingători din fire lungi și subțiri de piele, confecționau încălțări din fetru, pentru uz propriu sau ca să le vândă. Apoi, înainte de răsărit, când bătea clopotul pentru slujba de dimineață, Mikael își umplea lighenașul cu o parte din jarul care încă mai pâlpâia în sobă și se întorcea în ascunzătoarea lui, unde rămânea toată ziua. Mănușile pe care i le dăduse Eloisa îl ajutară să-i mai treacă durerile de mâini. Picioarele i se dezumflară, iar fața nu-i mai era chiar atât de vineție.

Seara, când Mikael urca din ascunzătoare, Agnete avea deja pregătită, într-o piuliță mare, o pomadă din coada-calului și coada-șoricelului, pe care ea o numea „oprește-sânge”. Eloisa întindea alifia pe rană și o acoperea cu scoarță subțire de salcie.

Când era singur, în timpul zilei, pe când Agnete și Eloisa, împreună cu alți dijmași, se ocupau de câmpurile de orz sau de secară, Mikael, dacă simțea cum crește frica în el sau dacă era asaltat de imagini de moarte, își apăsa o mână pe rana care îl durea. Și durerea aceea îl aducea cu picioarele pe pământ. Era ca și cum se regăsea prin suferință, ori de câte ori risca să se piardă.

Între timp, zi după zi, familiaritatea cu Hubertus, șoricelul, creștea. Animăluțului tăcut, cu nas fremătător, care căuta căldură și firimituri de hrană, îi povestea ce n-ar fi știut să spună nimănui altcuiva.

Într-o seară o văzuse pe Agnete cum omoară un șoarece care trecea pe lângă peretele cocioabei. În ziua următoare, în timp ce îl mângâia pe Hubertus, îi spusese:

— Poți fi trist fiindcă Agnete l-a omorât pe tatăl tău sau fericit că nu te-a strivit pe tine. Și după cum gândești, ești un tâmpit

sau un tip de ispravă... Cel puțin așa cred că stau lucrurile. Oricum, n-ar fi bine să i te arăți lui Agnete, că te omoară și pe tine, asta e sigur.

După zece zile, alifia de coada-șoricelului și coada-calului produsese o coajă tare, care îl mânca.

— Dacă o rupi, îți rămâne un semn mai mare, îi spusese Eloisa, seara, examinând-o la lumina unei lumânări. Uite, asta era o tăietură foarte mică, dar eu am rupt coaja înainte să fi căzut singură, adăugase, descoperindu-și un picior și arătându-i o cicatrice deasupra genunchiului.

— Lasă-ți fusta în jos! o mustrase pe dată Agnete.

Eloisa își aranjase la loc rochia, pufnind. Apoi întinsese o mână spre fruntea lui Mikael.

— Nu te mișca, îi spusese și, cu o unghie decisă, îi smulsese coaja. Rana începuse din nou să sângereze.

Mikael se strâmbase de durere și apoi se uitase întrebător la ea.

— Tu *trebuie* să ai o cicatrice mare, mamelucule, râsese Eloisa, când îi întindea iar alifia de coada-șoricelului și coada-calului pe frunte.

Mai târziu, întins pe culcușul lui de paie alături de sobă, ținându-l pe Hubertus ascuns bine în tunică, îi șoptise:

— Stai acolo fără să te arăți... mamelucule.

— Cu cine vorbești? îl întrebase imediat Eloisa.

Mikael nu răspunsese.

— Mamă, ăla vorbește singur, spusese atunci Eloisa către Agnete. E nebun?

— Dormi fata mea, dacă nu vrei să-ți sucesc gâtul!

Eloisa râsese încet.

— Noapte bună, Mikael, spusese.

Mikael nu răspunsese.

Mai trecu o săptămână și i se formă o coajă nouă.

— Nu te mișca, zise Eloisa, întinzând mâna spre fruntea lui.

Dar Mikael se feri din reflex și își rupse singur coaja.

— Nu trebuia să o rupi! De ce-ai făcut-o? zise Eloisa scuturând din cap.

Mikael nu răspunse. Era nedumerit. Voia să o impresioneze cu curajul lui. Dar, evident, greșise.

— De ce ai făcut-o? repetă Eloisa înfuriată.

Mikael simțea cum îi curgea puțin sânge. Gros ca mierea.

Fetița aia îl făcea să se simtă un prost. Mereu. Se uită la mâinile ei. Erau negre.

— De ce ești murdară? întrebă supărat. Nu te speli niciodată?

Eloisa făcu o jumătate de pas îndărăt, ca izbită de o palmă. Miji ochii. Împreună strâns buzele care, imperceptibil, începură să tremure. Își dilată nările.

— Ești un prost! aproape că urlă la el, plecând.

— Ce se întâmplă? întrebă Agnete care se dusese afară, să facă surcele de lemn.

— Nimic, răspunse Eloisa. Ăla e un prost!

— Bine, zise Agnete. Dă-i supa, o fi gata.

— Nu! Eu îl urăsc! Din partea mea poate să și moară de foame!

Agnete apăru în colibă. Fata stătea cu brațele încrucișate, strânse la piept, întoarsă ostentativ cu spatele. Mikael avea un aer derutat și rana sângera. Agnete se duse la cratiță, turnă două polonice în blid și i-l întinse lui Mikael. Îi dădu o bucată de slănină, jumătate de ceapă și o felie de pâine. Pe urmă puse piulița cu amestecul de coada-șoricelului și coada-calului lângă sobă.

— Diseară puneți-o singur. Mi se pare că Eloisa nu are chef să o facă.

— Nici prin gând nu-mi trece, chiar așa! o îngână fetița.

— Nu trebuia să rupi coaja încă o dată, spuse Agnete.

— Și cine i-a rupt-o? Și-a făcut-o singur, prostul ăla!

Agnete se uită la Mikael.

— Mănâncă și pe urmă unge-te cu alifia.

Se duse la masă.

— Așază-te, Eloisa!

— Nu!

— Nu exagera dacă nu vrei să-ți trag un lemn pe cocoașă!

Vrând, nevrând, Eloisa se așeză.

Agnete rupse o bucată de pâine. Și mâinile ei erau murdare. Eloisa se uită la ele și simți cum i se prelinge o lacrimă pe față. Se întoarse brusc spre Mikael care se uita la ea cu o privire de câine bătut.

— Ce vrei, prostule? întrebă ea plină de mânie.

Mikael lăsă capul în jos. Mama și fiica mâncară fără să vorbească. Pe urmă se duseră la culcare. Mikael se simți mai singur ca niciodată. Și atunci, în liniștea nopții, pentru prima

oară, murmură:

— Noapte bună, Eloisa!

A doua zi, Agnete îi dădu micul dejun prin trapă.

Lui Mikael îi păru rău. Eloisa era încă supărată pe el. Chepengul se închise iar deasupra capului lui, lăsându-l în întuneric.

Pe urmă o auzi pe Agnete care țipa:

— Ce ai făcut, nenorocito?

— Mamă, lasă-mă în pace! răspunse Eloisa, răstit.

— Ce ți-a trecut prin minte? O, Dumnezeule din cer!

Mikael se îngrijoră. Încercă să ridice chepengul ca să tragă cu ochiul, dar Agnete pusese peste el cufărul și era mult prea greu.

— Eloisa, vino imediat aici! țipă Agnete.

— Nu! strigă Eloisa, deja ieșită din cocioabă.

— Oh, Doamne..., fură ultimele cuvinte pe care Mikael auzi că le spune Agnete. Pe urmă se trânti ușa și se așternu liniștea.

Când ieși din hrubă, în seara aceea, Mikael se trezi cu Eloisa zâmbind sfidătoare în fața lui. Părul ei scurt și blond strălucea. Pielea feței îi era imaculată și ochii albaștri scânteiau ca două pietre scumpe. Buzele erau roz, ca piersicile.

Mikael rămase cu gura căscată.

— Ce-i, mamelucule? îl întrebă Eloisa, cu o strâmbătură mulțumită, văzând uimirea din ochii lui. Hai, lasă-mă să-ți oblojesc rana, adăugă ea ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, dar fluturându-și pe sub nasul lui mâinile albe, într-un fel exagerat. Nu mai avea nici fir de mizerie pe sub unghii.

Mikael se gândi că nu văzuse niciodată o fetiță atât de frumoasă. Și imediat se îmbujoră. În timp ce Eloisa îl ungea cu alifia pe rana care se închidea pentru a treia oară, nu reușea să-și ia ochii de la ea. Îi lăsa în jos doar când se uita ea la el, și, de fiecare dată, roșea mai tare.

Așa că, atunci când se duseră la culcare, aproape că se simți ușurat.

În tot acel timp Agnete rămase tăcută, cu coatele sprijinite de masă, mohorâtă. Nu îi adresase fiicei sale decât câteva cuvinte răstite. Și pe urmă, înainte de a stinge lumânarea, îi spuse:

— Stai învelită, nenorocito!

În întuneric, Eloisa spuse:

— Noapte bună, mamelucule!

Mikael zâmbi. Se pregătea să-i răspundă, când Eloisa tuși.

— Ce se întâmplă, fată? întrebă alarmată Agnete.

— Nimic, mamă..., răspunse Eloisa, după care tuși din nou. E cald...

Agnete se ridică imediat și aprinse lumânarea. Puse o mână pe fruntea fetei și pe urmă i-o strecură sub haine, pe piept.

— Arzi! gemu ea.

Alergă afară cu o cârpă și o umplu cu zăpadă. O puse pe fruntea fetei. Mikael observă că Agnete avea o expresie îngrijorată. Eloisa tuși iar. Și iar. Pe urmă avu un acces care o lăsă fără suflare. Mikael, care se ridicase în șezut, o vedea cum tremură și e agitată la lumina lumânării.

— Fetița mea... fetița mea..., se văita Agnete, înfricoșată. De ce, de ce ai făcut prostia asta?

— Voiam să fiu... curată... ca seniorii..., bâigui Eloisa între două accese de tuse.

— Sfinte Dumnezeule! izbucni Agnete. Seniorii au șemineuri mari cât casa, saltele de lână sau din puf de gâscă, blănuri de lup și de urs. Nu culcușuri de paie umede, pături subțiri, găuri în tavan.

— Voiam să fiu... curată, repetă Eloisa, cu un glas din ce în ce mai slab.

— Tu *ești* curată! exclamă Agnete. Pe dinăuntru sunt oamenii murdari sau curați. Coaja nu e fructul. Dădu din cap pradă disperării. Dar cine ți-a băgat în cap...

Nu termină fraza. Se întoarse în culmea furiei spre Mikael, arătându-l cu degetul, amenințător, pe când se ridică și se ducea la el.

— Tu!

Mikael îl lăsă pe Hubertus să alunece afară din tunică, sperând ca Agnete să nu îl observe.

— Tu! repetă femeia când fu la un pas de el, agitându-și degetul în fața lui. Ce i-ai spus? Ce i-ai băgat în cap? Să se spele! Era mai bine să rămâi mut dacă atunci când vorbești se întâmplă nenorociri!

Și cum pronunță cuvântul „nenorocire”, se întoarse temătoare spre fiica ei și își făcu semnul crucii. Pe urmă se uită iar la Mikael și ridică o mână să-l pocnească. Mikael se ghemui într-un colț, înspăimântat. Nu fusese bătut niciodată în viața lui. Mâna lui Agnete rămase suspendată în aer, tremurând ca o funie întinsă. Pe urmă o lăsă în jos, aproape brusc, și îl înșfacă pe

Mikael de o ureche, silindu-l să se ridice.

— Roagă-te! țipă ea. Îl târî până la patul Eloisei. Îl trânti iar la pământ. Îngenunchează și roagă-te! îi spuse cu glas încărcat de ură.

Mikael era îngrozit. Acum, că-i era aproape, vedea că fața Eloisei era mai palidă ca niciodată și plină de picături de transpirație. Ochii albaștri frumoși păreau aburiți.

— Roagă-te ca fata mea să nu moară!

Glasul lui Agnete se frânse într-un geamăt răgușit, de furie și de frică, plâns și urlet laolaltă. Îi arătă mâna cu pumnul strâns, agitând-o prin fața lui.

— Și dă-ți drumul la vocea aia sau, pe tot ce am mai sfânt, o să ți-o scot eu! Se lăsă în jos și șuieră: Roagă-te!

Mikael înghiți în sec. Dar nu reușea să vorbească.

— Roagă-te!

Mikael începu să plângă, încet. Glasul i se oprea în gât, în timp ce Eloisa continua să tușească și să transpire rece.

— Dacă moare…

Agnete nu reuși să termine fraza.

Mikael deschise gura, dar rămase mut, uitându-se țintă în ochii Eloisei, care se încețoșau din ce în ce mai mult.

„Doamne, nu o omorî din cauza mea”. Spune! urlă Agnete, zgâlțâindu-l.

Mikael deschidea și închidea buzele, ca un pește scos din apă, dar nu reușea să scoată niciun sunet.

„Mai bine ia-mă pe mine!” Spune! rosti Agnete.

Mikael făcu ochii mari. Agnete îl împinse cât acolo.

— Dă-te-de-aici!

Privirea lui era răvășită de spaimă.

— Fata mea valorează de o sută de ori mai mult decât tine, chiar dacă nu e o principesă…

Apoi izbucni în plâns. Căzu pe jos, scuturată de suspine, cu fruntea sprijinită de culcușul de paie al fiicei ei. Eloisa delira, arsă de febră.

Rămaseră așa până în zori.

— Du-te jos! zise atunci Agnete către Mikael. Și să nu care cumva să mai faci vreo prostie!

Mikael se strecură în tăcere în hrubă, cu inima bătându-i mai-mai să-i spargă pieptul.

În timpul zilei auzi un du-te-vino de lume. Femei care jeleau,

bărbați care încercau caraghios să o consoleze pe Agnete. O bătrână aduse o fiertură de gențiană. Alta, una de salcie. A treia spuse că trebuiau să o acopere pe Eloisa cu zăpadă; ori ar fi murit mai repede, ori ar fi dispărut febra.

Mikael o auzea pe Agnete cum plângea disperată și repeta:

— Dumnezeule Atotputernic, nu mi-o lua și pe ea… nu mi-o lua și pe ea…

Eloisa continua să delireze.

Așa trecu și ziua aceea. Spre seară, Mikael auzi că venea preotul de la Madonna delle Nevi.

— Nu… părinte… nu…, spuse disperată Agnete.

— E mai bine să fii pregătită, femeie, o sfătui preotul. Și e bine ca fetița să îi fie încredințată Domnului nostru, cât e vie.

Mikael auzi cum scârțâie podeaua. Rămasă fără puteri, Agnete plângea și repeta:

— Nu… nu… nu…

Preotul, cu glasul monoton al celui care recitase de prea multe ori rugăciunea cea de pe urmă, începu:

— *In nomine Patris*, *et Filii*, *et Spiritus Sancti*, *extinguatur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuum nostrarum*, *et per invocationem gloriosae et sanctae Dei Genitricis Virginis Mariae*, *eiusque incliti Sponsi Joseph*, *et omnium sanctorum Angelorum*, *Archangelorum*, *Martirum*, *Confessorum*, *Virginum*, *atque omnium simul Sanctorum. Amen.*

— Nu… nu… nu…, gemea Agnete.

Scândurile scârțâiră din nou.

— Fă-ți curaj! spuse preotul, apoi plecă.

Erau din nou singuri. Mikael deschise chepengul și se așeză în genunchi alături de Agnete. Femeia nici măcar nu păru să-l observe.

Eloisa avea fruntea, pleoapele, gura și urechile unse cu mir. Abia respira, cu greu.

Mikael deschise gura. O închise la loc. O deschise din nou, strângând cu putere din pumni.

— Doamne…, reuși să spună, încet, ia-mă pe mine… ia-mă pe mine, nu o lăsa pe Eloisa să moară.

Agnete se întoarse să se uite la el, o clipă, cu ochii plini de uimire, apoi acea puțină durere pe care o mai ținea în ea îi explodă în priviri, violent, și se îndoi de șale, ca și cum s-ar fi frânt, suspinând.

Mikael nu avea curaj să o atingă. Îi era frică să nu fie bătut. Dar se agăță de un colț al fustei ei.

— Ajunge atâta moarte, Doamne..., spuse. Ajunge... Se uită fix la Eloisa, scuturată de febră. Își scoase mănușile care îi salvaseră mâinile și i le puse. Ajunge atâta moarte, Doamne...

Nici Mikael, nici Agnete nu se mișcară din loc toată noaptea.

În zori, Eloisa deschise ochii. Era conștientă. Era salvată. Febra nu o doborâse. Agnete izbucni și mai tare în plâns, îmbrățișând-o.

— Niciodată, fata mea! Niciodată, promite-mi!

— Promit..., zise Eloisa cu un firicel de voce.

— Jură! Jură sau te omor cu mâinile mele!

— Jur, mamă...

Apoi Eloisa realiză că pe mâinile ei erau puse mănușile. Se uită fix la chipul înspăimântat al lui Mikael, care privea la ea. Îi zâmbi ușor și spuse:

— Mamelucule...

8.

Începând din dimineața aceea, Mikael ieși din tăcerea lui și se hotărî să vorbească atât cu Agnete, cât și cu Eloisa.

Într-o seară, în timp ce morfolea bucata lui de pâine punând, pe ascuns, puțin deoparte pentru Hubertus, își făcu puțin curaj și îi spuse lui Agnete:

— Doamnă... aș putea avea...

— Mai vrei mâncare? întrebă aspru Agnete. Răspunsul e nu!

— Voiam să zic... aș putea avea permisiunea să țin cu mine... un... un prieten...?

— Un prieten? întrebă surprinsă Eloisa.

— Ce prieten? întrebă și Agnete, bănuitoare.

Mikael roși. Inima îi bătea tare în piept. Îi era frică.

— Un șoricel, uitați!

Agnete îl privi în tăcere. Îndelung. Eloisa se uita la mama ei.

— Vă rog, doamnă..., spuse Mikael.

— Un șoarece. Agnete își încruntă sprâncenele. Tu ești prieten cu un șoarece?

Eloisa izbucni în râs. Râse și Agnete, în felul acela al ei

grosolan. Apoi scutură din cap.

— Băiețaș…

— Vă rog, doamnă, nu-mi ziceți că nu!

Agnete se uită la fiica ei.

— Îți spusesem că era puțin tâmpit, mamă, zise Eloisa, zâmbind fericită.

— Atunci cum e aia care se spală iarna doar pentru că i-a spus-o un tâmpit? o certă Agnete.

Eloisa făcu o figură ofensată. Observă că Mikael schița un surâs.

— Prostule! îi spuse.

— Terminați, voi doi! interveni Agnete. Și unde ar fi prietenul ăsta? întrebă.

Mikael băgă o mână în tunică, luă șoricelul și li-l arătă, ținându-l în palmă. Eloisa se apropie. Șoricelul, înspăimântat, se băgă în mâneca lui Mikael. Pe urmă scoase nasul afară și se uită la Eloisa cu ochișorii căscați.

— Îl cheamă Hubertus, zise Mikael.

Agnete nu spuse nimic.

— Vă rog, doamnă…

— Facem un pact, băiețaș, se decise Agnete. Dacă încetezi să-mi mai zici „doamnă”, nu-l strivesc imediat.

— Și cum trebuie să vă zic?

— Mă cheamă Agnete. Pentru toți.

— Bine, încuviință Mikael. Atunci pot să-l țin?

Agnete dădu imperceptibil din cap.

— Și nu le veți omorî nici pe rudele lui, doa… Agnete? întrebă Mikael.

— Îmi ceri să nu omor șoarecii care-mi mănâncă secara, brânza și…

— Sunt familia lui, zise Mikael.

— Aveai dreptate, fata mea, zise Agnete către Eloisa. E tâmpit! Se uită la Mikael, arătând cu degetul spre el. Eu nu cresc șoareci, băiețaș. Îți permit să ții unul. Pe acela. Ceilalți e bine să fie vicleni. Dacă vor să trăiască, nu trebuie să se lase văzuți de mine.

— Dar…

— Niciun „dar”, spuse Agnete pe ton definitiv. Mai mult, fă în așa fel încât eu să pot să-ți recunosc șoarecele, altfel îl omor și pe el. Și zi-i să-și țină botișorul departe de mâncarea mea.

Mikael se uita la ea nedumerit. Eloisa tăie un fir de piele roșie din fusta ei și i-l întinse.

— E foarte trainic. Pune-i-l la gât, zise.

Mikael îl luă și îl legă la gâtul lui Hubertus. Pe urmă se uită la Agnete și spuse:

— Mulțumesc. Și dacă vă mai gândiți la povestea cu rudele lui…

— Îmi plăceai mai mult când tăceai, zise Agnete. Suspină. Scutură din cap, nehotărâtă dacă să vorbească sau nu. Desfăcu larg brațele. Ascultă, îmi pare rău pentru familia ta, dar ăștia sunt șoareci. Iar eu pe șoareci îi omor. Și cu asta, basta!

Ochii lui Mikael se încețoșară. Strânse buzele.

— Mănâncă! îi zise Agnete îndreptându-se spre masă. Eloisa, vino și tu și mănâncă!

Eloisa se uita la șoricelul care, făcându-și curaj, ieșise din mâneca lui Mikael și înaintase din nou până în palmă, curios.

— Eloisa, vino și stai jos, ți-am spus! strigă Agnete. N-ai mai văzut un șoarece?

Eloisa întinse încet un deget. Șoricelul își retrase capul și dădu să plece, dar Mikael strânse mâna și îl imobiliză, delicat. Eloisa mângâie căpșorul îmblănit cu degetul. Zâmbi. Pe urmă se uită la Mikael.

— Hubertus nu i se potrivește deloc, zise. Nu știi să alegi nume.

Mikael dădu din umeri și desfăcu mâna. Șoricelul nu plecă. Eloisa apropie iar degetul. Șoricelul se ridică în două lăbuțe și îi apucă buricul degetului între lăbuțe, adulmecându-i-l. Eloisa râse.

— E drăguț, nu-i așa? spuse mulțumit Mikael.

— Râdeam pentru că ești chiar un mameluc, răspunse Eloisa. E o femelă! Și i-ai dat un nume de băiat!

Mikael o privi nedumerit. Eloisa râse iar, satisfăcută, și plecă.

A doua zi, Mikael o întrebă:

— Cum se vede că Hubertus e o femelă?

— Nu știi nimic despre nimic, nu-i așa? Chiar că ești un prost! spuse Eloisa.

Când veni timpul să închidă chepengul, Agnete văzu că Mikael îl întorcea în mână pe șoricel, cercetându-i burtica.

— Băiețaș, dacă nu înveți să te aperi, Eloisa o să te facă bucăți! surâse mândră. Ți-am spus că fata mea valorează de o

sută de ori mai mult decât tine, chiar dacă nu e o principesă.

— Dar… de unde a știut că e femelă? o întrebă Mikael.

Agnete râse și se bătu cu palma peste coapsă.

— N-a știut, n-are nici cea mai mică idee. Te-a făcut pe tine să crezi că știe, tontule, spuse femeia și râse și mai tare, închizând chepengul la loc.

Mikael, rămas singur, îl mângâie încă o vreme pe șoricel, uluit. Pe urmă, pe neașteptate, zâmbi.

— Ești băiat, știam eu. Și Hubertus ți se potrivește foarte bine. Nu o asculta!

În zilele următoare, Eloisa își luă și ea obiceiul să pună deoparte puțină mâncare pentru Hubertus.

— Eu nu știam că poți fi prieten cu șoarecii, îi mărturisi cu candoare într-o seară lui Mikael.

— Și nici eu nu știam că tu nu te puteai spăla…, îi spuse Mikael.

Pe urmă rămase fermecat să se uite la ea, amintindu-și cât era de frumoasă. Obrajii i se înroșiră puternic. Roși și Eloisa. Îl îmbrânci și se întoarse la masă. Atunci fu prima oară când Mikael o văzu roșind.

Între timp, iarna se înmuia. Frigul își îmblânzi mușcătura ascuțită. Căldura din lighenașul de jăratic pe care Mikael îl umplea în fiecare dimineață începu să țină mai mult. Fură zile în care Mikael, punându-și picioarele în jurul lighenașului cald, simțea fiori de plăcere, care i se răspândeau în tot corpul. Mușchii înțepeniți se relaxau, lăsându-se pradă acelei senzații neașteptate.

Pe urmă începură furtunile care anunțau sosirea primăverii.

Într-o noapte, un tunet puternic și neașteptat cutremură toată coliba și de pe acoperiș căzu o ploaie subțire de praf și de paie. La lumina trăsnetului următor Mikael zări silueta Eloisei care se ridica din culcușul ei. O clipă mai târziu, fetița era întinsă lângă el, în timp ce cocioaba era cutremurată de un alt tunet.

— Nu-ți fie frică! îi zise Eloisa, cu o voce spartă.

Pe urmă săgeta un alt fulger și, imediat după aceea, trosni un tunet sec, furios, atât de aproape că părea afară, lângă ușă. Eloisa sări, își reținu un geamăt și se culcuși lipită de Mikael, luându-l în brațe.

— Nu-ți fie frică! repetă ea cu glas tremurător. Lipește-te de mine! Ai să vezi că-ți trece.

Mikael mișcă timid o mână și o puse pe umărul Eloisei. Fata își împinse capul pe pieptul lui. Rămaseră acolo, nemișcați, așteptând tunetul următor. Pe urmă se auzi vocea spartă a lui Agnete.

— Eloisa, vino în pat!

Eloisa se desprinse din îmbrățișarea lui și se întoarse în culcușul ei.

— Nu-i mai da târcoale băiețelului, zise încet Agnete.

— Mamă..., murmură după un timp Eloisa. De ce nu-i spui niciodată pe nume?

— Dormi! zise Agnete, iar glasul ei avea o notă tristă.

A doua zi, ca întotdeauna, Mikael ascultă pașii Eloisei și ai lui Agnete care se îndreptau spre ușă.

— Fiindcă nu vreau să mă atașez de el, o auzi pe Agnete că spune, ca și cum ar fi ținut îndelung fraza aceea în ea.

— Ce zici, mamă? întrebă Eloisa fără să priceapă.

— Nu-l strig pe nume pe băiat fiindcă nu vreau să mă atașez de el, repetă Agnete cu o durere sumbră în glas. Moartea mi-a luat deja un fiu. Și, dacă-l va lua și pe băiețel, nu vreau să vărs nici o singură lacrimă.

Pe urmă ușa se închise.

Mikael aproape că alergă la culcușul lui. Se ascunse sub pătură. Nu bău supa. Și îi dădu toată pâinea lui Hubertus. În timp ce șoricelul ronțăia cu lăcomie acea comoară uriașă, Mikael începu să simtă în piept o apăsare care îi tăia respirația.

Când, la vecernie, Agnete și Eloisa se întoarseră acasă, Mikael era obosit de parcă nu făcuse altceva decât să alerge. Și totuși, nu se mișcase deloc.

Urcă în colibă, se întinse pe priciul lui alături de sobă, fără chef, într-o tăcere absolută. Doar în plină noapte, cu ochii plini de lacrimi, murmură:

— Nu vreau să mor. Doamne, nu mă lua, te rog!

Și atunci, pentru prima oară în scurta lui existență, în pragul vârstei de zece ani, își dădu seama din plin că era viu. Fu scuturat de un tremur. Pe urmă își pipăi corpul, ca și cum l-ar fi descoperit doar în acel moment.

Îl luă în mână pe Hubertus, se uită la el și spuse:

— Eu am să trăiesc.

9.

— Încă nimic, Ilustrisime Senior..., spuse cu capul plecat, cu glas tremurător, Mitija, directorul uriaș al minei de hematit din Dravocnik.

Principele de Ojsternig strânse în mâinile lui osoase mânerele fotoliului din salonul cel mare al Palatului de Fier, cum se numea reședința lui în satul minier. În schimb, castelul propriu-zis se înălța pe o colină, dincolo de mănăstire. Un buldog mare de luptă, cu blană tigrată, întins lângă fotoliu, rânji supus, fără să se miște. Ojsternig se ridică.

Mitija rămase cu privirea în pământ.

Ojsternig se apropie de una dintre ferestrele ogivale și se uită afară.

Casele de lemn din satul Dravocnik, în faza de maximă activitate a minei, care le dăduse de lucru și la patru sute de bărbați, se ridicaseră precum ciupercile, înghesuite unele în altele, invadând ulițele și ștergând pietele de pe fața pământului. Dar asta se întâmplase cu mulți ani în urmă, pe timpul străbunicului lui Ojsternig. În schimb, acum multe dintre casele acelea erau goale și cădeau din picioare. Locuitorii din Dravocnik luau lemnul acelor cocioabe părăsite ca să-și cârpească găurile din propriile locuințe. Întrucât cel mai productiv filon de hematit al minei se epuizase.

Iar, pentru moment, căutarea altor filoane, cum tocmai spusese Mitija, nu dăduse roade.

Ojsternig continuă să privească ulițele și casele din Dravocnik, atât de roșii și atât de negre. Și animalele, și oamenii, la rândul lor tot atât de ireali, roșii de la praful de hematit, care se sfărâma înainte să fie topit pentru ca fierul să fie separat de celelalte materiale, și atât de negri de la funinginea produsă de turba folosită la aliajul oțelului cu fierul. Privi satul care făcuse din familia lui una atât de bogată și de însemnată. Care atrăsese armurieri din toate colțurile imperiului. Care găzduise fierării cu cuptoarele aprinse zi și noapte, unde erau forjate spade, și cuțite, și topoare, și unelte pentru meșteșugarii din jumătate de Europă.

Ojsternig privea Dravocnik și se gândea cu mânie că el nu se bucurase niciodată de toată acea opulență. Gândea că întâi

străbunicul lui, apoi bunicul și tatăl său risipiseră o avere în orgii și lui nu-i lăsaseră nimic, decât povești despre acea bogăție trecută. Ojsternig se uita la locuințele ruinate, la locuitorii jegoși și slabi și se gândea cu invidie la înaintașii lui. Nutrea o ranchiună teribilă față de rudele acelea care avuseseră mai mult noroc decât el, doar pentru că soarta îi făcuse să se nască mai devreme. „Lipitorile”, cum îi numea, supseseră tot sângele din Dravocnik fără să-i lase nimic și lui. Cu excepția datoriilor.

Se întoarse spre Mitija.

— Îmi spui că nu mai am nevoie de un director al minei? îl întrebă pe un ton rece ca gheața.

Mitija își trase capul și mai mult între umerii lui puternici. Avea nevastă și trei copii. Și dacă Ojsternig l-ar fi gonit, cu greu ar fi putut supraviețui.

— Cu riscul de a săpa cu mâinile și de a-mi toci degetele, Ilustrisime Senior, am să găsesc un filon nou, zise cu o voce frântă de emoție.

Ojsternig se uită în tăcere la el.

Un timp atât de îndelungat încât Mitija gândi că a îmbătrânit cu un an când stăpânul lui începu iar să vorbească.

— Vreau să ți-l prezint pe noul căpitan, spuse atunci Ojsternig.

— Desigur, Ilustrisime Senior…

Un surâs fugar încreți buzele lui Ojsternig. Destinul fusese crud cu el, se gândea. Și lui îi plăcea să fie crud cu alții. Trase de un cordon de lângă masa unde controla de obicei socotelile minei și sună un clopoțel. Imediat ușa marelui salon se deschise.

— De acum încolo lui îi vei da raportul, zise Ojsternig arătând spre Agomar, care înainta spre directorul minei cu pași lenți și cutezători.

Mitija ridică privirea și rămase cu gura căscată.

— Tu…? murmură.

Agomar zâmbi. Pe urmă se uită la Ojsternig.

— Ce v-am spus, Stăpâne? Eram sigur că bunul Mitija nu m-a uitat.

Făcu un pas spre directorul uriaș. Îi întinse mâna dreaptă. Cine i-ar fi privit ar fi putut crede că ar vrea să-l salute.

Dar Mitija știa bine că nu asta era intenția lui. Îi arăta mâna. Așa că se uită la ea.

— Nu, surâse Agomar, nu a crescut la loc, din nefericire.

Îi flutură prin fața ochilor mâna cu degetul mic lipsă.

— Agomar..., începu să spună încet Mitija, îmi pare rău... dar tu știi...

— Nu trebuie să-ți pară rău, interveni Ojsternig. Din contră, fii fericit. Căpitanul meu s-a decis să-ți dea posibilitatea să îndrepți lucrurile.

Mitija se uită la el fără să priceapă.

— Nu ești bucuros că ai ocazia să repari o greșeală? îl repezi Ojsternig.

Mitija își mută privirea la Agomar. Trecuseră mai bine de cincisprezece ani. Tatăl lui Agomar era un miner puternic și cinstit. Soția lui, o femeie de treabă. Dar singurul lor fiu, Agomar, era un hoț și nu avea chef să muncească. După lege, ar fi trebuit să-i taie toată mâna când fusese descoperit că furase plata pe o lună a unui miner bătrân pe care îl bătuse până aproape să-l omoare. În schimb, îi fusese milă de părinții lui și îi tăiase numai degetul mic. În ziua următoare, Agomar dispăruse. Se spunea că plecase în munți. După aceea se aflase că ajunsese mai întâi bandit și mai pe urmă mercenar. Și, în ultimii ani, se șoptea că avea o bandă a lui.

— Așadar? continuă Ojsternig. Ești mulțumit că poți repara greșeala comisă?

Mitija lăsă capul în jos.

— Da, Stăpâne, zise, fiindcă știa că nu putea face altfel.

— Mitija al nostru tocmai mi-a promis că va găsi un alt filon care mă va îmbogăți ca pe înaintașii mei, zise Ojsternig. Chiar dacă ar fi nevoie să sape cu mâinile și... cum ai zis mai precis, Mitija?

— Să-mi tocesc degetele, Stăpâne.

— Ca să fim mai exacți, încuviință Ojsternig, cu riscul de a-ți toci cele... *nouă* degete.

Mitija se uită la Ojsternig. Pe urmă la Agomar. Și înțelese.

Ojsternig bătu din palme. O slugă apăru cu un tocător de bucătărie și cu un mic satâr, cu un mâner elegant din corn. Puse tocătorul pe un bufet solid, sub o fereastră, și îi dădu satârul lui Agomar. Agomar luă satârul, îl răsuci în mână, pipăindu-i tăișul lamei și pe urmă i-l întinse lui Ojsternig.

— Stăpâne, n-ați vrea s-o faceți chiar Domnia Voastră? îl întrebă.

Privirea lui Ojsternig fremătă.

— Cu mare bucurie. Astfel, treaba asta va fi *pecetluită* de

Dreptate.

Agomar îl luă pe Mitija de braț și îl trase spre bufet.

— Nu, îl opri Ojsternig. Nu este o execuție. Mitija vrea sincer să-și repare greșeala. Se uită la director. Nu-i așa?

Mitija respiră adânc. Nu-și putea pierde slujba. Nu-și putea supune riscului familia. Ojsternig era un principe violent, crud și nedrept. Iar acum avea drept căpitan un bandit. Înaintă până la comodă și își puse mâna dreaptă, desfăcută, pe tocător. Strânse din fălci, își dilată nările, fără să închidă ochii, privind drept în fața lui, afară pe fereastră, în direcția casei din lemn și piatră unde trăia familia lui. Pe urmă simți o durere ascuțită, arzătoare. Gemu. Miji ochii și, când îi redeschise, își văzu degetul mic pe tocător, cufundat într-o băltoacă de sânge.

Ojsternig luă degetul mic și i-l aruncă buldogului, ca pe un os oarecare de pui.

Câinele îl devoră, cu un scrâșnet sinistru al colților lui puternici.

Mitija se duse spre șemineu și, luând cu un clește un tăciune incandescent, îl puse peste ce mai rămăsese din falanga mutilată. Carnea sfârâi, cauterizându-se.

— Foarte bine, directore, puteți pleca, rosti Ojsternig. Imediat ce vă veți fi vindecat începeți să săpați.

După ce ieși Mitija, Ojsternig se uită iar la satul acoperit de pulbere roșie și neagră.

— Robert al III-lea încă nu mi-a răspuns la mesaj, zise cu voce sumbră.

— O va face curând, sunt sigur, spuse Agomar.

— N-a mai rămas niciunul dintre principii de Saxa, adevărat? îl întrebă Ojsternig.

Agomar își privi stăpânul și răspunse, iară ezitări:

— Niciunul.

— Totuși, Robert al III-lea nu și-a spus părerea, zise Ojsternig.

— Ar putea oare să vă dea un răspuns diferit de cel la care vă așteptați? întrebă Agomar. Cine altul dacă nu Domnia Voastră poate deveni stăpânul domeniului Raühnvahl? De aceea, în timp ce așteptați învestitura oficială a împăratului, anunțați-i pe noii voștri supuși că l-ați anexat. Și începeți să adunați birurile.

Ojsternig se uită la el.

— Ești un bandit, Agomar.

Agomar făcu o plecăciune amplă, teatrală.

— Mulțumesc, Înălțimea Voastră.

Ojsternig râse.

— Vino, facem doi pași prin Dravocnik. Se șoptește că minerii dau ascultare unor rebeli.

Se îndreptă spre ieșire.

— Degetul mic al lui Mitija mi-a stârnit o oarecare poftă de mâncare.

10.

Seniorul de Ojsternig tocmai împlinise patruzeci de ani. Trupul lui era zvelt ca al unui tinerel. Dar în seara aceea, dezbrăcându-se în dormitorul lui, în castelul Ojsternig, cândva somptuos, și privindu-se în placa subțire de oțel lustruită ca oglinda, în lumina lămpii cu ulei, nu văzu trupul subțire al unui tânăr, ci unul consumat de amărăciunea unui bărbat care trăia din regrete, din ranchiună. Care-și blestema soarta, care-și detesta propriul destin. Care-și ducea existența cu fața întoarsă spre trecut, invidiind apusele vremi îndestulate ale înaintașilor, care lui îi fuseseră refuzate, așteptând să fie răsplătit de noroc, fără a face nimic să-l merite. Își trecu o mână peste abdomen, încordat de aerul care îi frământa măruntaiele. Își pipăi zona ficatului, care îi otrăvea sângele cu zilnica lui contribuție de fiere și îi înnegrea cearcănele ca două băltoace mocirloase. Lăsă palma pe coaste, la stânga, unde inima bătea sacadat etena lui nemulțumire.

Își trase pe el o tunică tricotată de lână, cu aplicații de catifea și broderii cu fir de aur din cel mai pur, de-acum uzată, dar într-o vreme prețioasă, care îi aparținuse tatălui său și care stătea mărturie a ceea ce mai rămăsese din averea familiei Ojsternig. Mânecile, la coate, fuseseră cârpite atât de des, încât cusătura devenise urzeala țesăturii. Se uită la marginea de jos a vestei, cu broderii rafinate de aur care odată alcătuiseră un desen complicat, floral, și care acum atârnau în jurul gleznelor ca pânza zdrențuită a unui păianjen. Își trecu buricele degetelor peste gulerul de catifea, acum roasă.

Ojsternig avea și alte tunici de noapte, mai călduroase și cu siguranță mai noi. Dar în fiecare seară, când servitorul care

avea sarcina să-l dezbrace îi oferea una, Ojsternig o refuza cu un semn sec din cap. Haina aceea trebuia să-i amintească ranchiuna.

Ojsternig nu era sărac. Sau, cel puțin, nu mai sărac decât mulți alți seniori ale căror regate își pierduseră resursele de odinioară. De pe masa lui nu lipsea purcelul de lapte, gătit la cuptor cu castane și miere ori fript la proțap. Nu lipsea vinul, nici cel aromatizat care venea din Alsacia, nici cel autentic, învechit de soare, din sudul Italiei. Nu lipsea pâinea din grâu tânăr, din făină albă, cu semințe de mac ori de chimen. Nu lipseau vesela și tacâmurile din argint și cositor, cu mânere de fildeș sau de corn, fin încrustate. Totuși Ojsternig se purta ca și cum i-ar fi lipsit totul. Și cu cât îl consuma mai mult ranchiuna, cu atât se simțea mai părăsit de noroc, mai înșelat.

Se întoarse spre servitor.

— Cheam-o pe principesă! porunci el.

Apoi, în vreme ce sluga ieșea din cameră, țintui cu privirea focul din cămin. Erau bușteni de fag, groși și viguroși, care dădeau o căldură puternică, curată și parfumată. Dar Ojsternig avea în nări izul turbei de care era plin subsolul și care era folosită și în castel ca să încălzească cel mai bine marele salon comun și să întrețină focurile pentru gătit din bucătărie. La fel ca în casele săracilor.

Înaintașii lui jefuiseră până și pădurile de fag și larice care creșteau pe latura sud-estică a muntelui.

Se gândi la regatul Raühnvahl. De îndată ce ar fi pus mâna pe el, castelul ar fi fost din nou încălzit cu lemn de fag și larice. Avea să taie pădurea Mezesnig fără milă, fără șovăială, fără să se îngrijească să lase ceva urmașilor săi. Fiindcă aceasta era lecția pe care o învățase: fiecare pentru sine însuși. Cât despre ceilalți, treaba lor.

În după-amiaza aceea, în timp ce se plimba pe ulițele din Dravocnik alături de Agomar, rămăsese mai dezgustat decât oricând de case și de vietăți. Culoarea aceea rozalie și funinginea de la turbă făceau din peisaj unul infernal. „Un infern… stins”, îi spusese lui Agomar. Un infern din care lipseau acum focurile fierăriilor și activitatea neîntreruptă a meșteșugarilor. Un iad părăsit chiar și de demon. Roșii și negri parii de lemn, capătul ulițelor, canalele de sub cerul liber, creștinii și animalele lor. Și drept unic, constant zgomot de fond,

nu trăncăneala din piețe, nu strigătele negustorilor, nu îmbierile prostituatelor, nu râsetele copiilor ori țipetele încăierărilor, nu grohăitul porcilor, behăitul caprelor, mugetul vacilor. Drept unic, constant zgomot de fond, doar tusea oamenilor și a dobitoacelor. Hârâiturile gâturilor și ale plămânilor sugrumați de pulberea roșie și neagră. Dravocnik era dezgustător, gândi Ojsternig, pe când aștepta în cameră sosirea principesei.

Se întinse pe pat. Cadrul din lemn de larice scârțâi. Pe impunătoarea panoplie de la căpătâi erau sculptate scene de vânătoare, de război și de dragoste. Cochetă, cu măruntele reliefuri de lemn sculptat cu mare meșteșug de un artizan din secolul al XIV-lea pentru străbunicul lui.

Auzi o bătaie timidă la ușă. Pe urmă se ivi fața jigărită și gălbejită a servitorului.

— Principesa este aici, Excelență, anunță el.

— Poftește-o înăuntru și pleacă! spuse Ojsternig.

Servitorul se înclină și se dădu la o parte.

Principesa intră în cameră, făcu un pas și se opri.

Servitorul închise ușa.

— Iată-mă, stăpâne! zise principesa.

Ojsternig se uită la ea. Nu avea o carnație luminoasă. Din contră, s-ar fi putut spune că pielea ei era de culoarea fildeșului tânăr. Dar era întotdeauna perfect curată. Ojsternig n-ar fi suportat ca și chipul ei să fie colorat în roșul hematitului sau în negrul turbei. Îi spusese acest lucru. Dacă într-o zi ar fi văzut-o câtuși de puțin roșie sau înnegrită, ar fi gonit-o de la castel și le-ar fi dăruit-o soldaților lui, să se folosească de ea după pofta inimii.

— Bine ai venit, draga mea! răspunse Ojsternig.

Principesa lăsă capul în jos, imperceptibil, într-un salut mut către domnul și stăpânul ei.

— Vino încoace, lasă-te privită! zise Ojsternig.

Principesa veni până la picioarele patului.

Ojsternig mișcă lampa în așa fel încât să o lumineze mai bine. Avea părul des, castaniu, care ziua dispărea sub o scufie de mătase, dar pe care îl despletea și îl peria când o chema domnul ei. Nu era strălucitor ca lemnul de stejar lustruit cu ceară, ci de un castaniu opac și decolorat, ca de câlți arși. Și ochii ei albaștri erau tulburi, ca acoperiți de o cataractă imperceptibilă, de o ceață care venea din suflet mai mult decât din natura irisului.

Nasul era prelung, cu un vârf ascuțit. Nu era frumoasă. Dar buzele ei erau roșii precum cireșele coapte, în formă de inimă.

— Dezbracă-te, draga mea! îi zise Ojsternig.

Principesa începu să desfacă nodul care încheia rochia ei albastră, pe gât. Pe urmă lăsă tunica să alunece la pământ și rămase acolo, goală, în lumina tremurătoare a lămpii.

Avea sânii plini. Sfârcurile erau mari și deschise la culoare, ca florile de trandafir sălbatic în plină vară. Și șoldurile rotunde. Și păr încă rar între picioarele suple.

Și era tânără. Foarte tânără. Pentru că principesa împlinise de curând treisprezece ani.

— Vino aici! zise Ojsternig, bătând cu mâna în salteaua umplută cu lână de capră, după ce dăduse la o parte cuvertura din blană de lup.

Principesa se întinse alături de el, supusă, cu privirea spre grinzile de pe tavan, groase, sculptate.

Câteodată părea un cadavru, se gândi Ojsternig.

— Ți-e frig? o întrebă.

— Nu, Domnul meu, îi răspunse principesa.

Ojsternig se așeză pe o parte și se uită la ea, îndelung. Apoi ridică tunica tocită a tatălui său și se urcă pe ea. Buzele principesei, de culoarea cireșelor, se întredeschiseră. Când termină, Ojsternig se rostogoli pe o parte.

— Mulțumesc, draga mea, poți pleca, îi spuse, fără să se mai uite la ea.

Principesa se ridică, își luă tunica, o puse pe ea și se încheie strâns, mai strâns decât înainte, până la gât. Pe urmă se duse la ușă și o deschise.

— Noapte bună, tată! spuse alunecând dincolo de ușă.

Ojsternig nu îi răspunse. Așteptă ca fata lui să iasă, apoi își pipăi trupul descărnat, uscat de ranchiună și de viciu. Își ascultă bătăile inimii.

Nu simțea nicio emoție. Nicio senzație de vină.

Doar cruzimea îl mai excita și îl făcea să se simtă viu.

Și atunci, înainte de a adormi, se hotărî că în ziua următoare avea să poruncească pentru prima oară spânzurarea unui miner.

Așa, ca distracție!

11.

Pe măsură ce primăvara se strecura în valea înfrigurată, mai târziu decât în restul lumii, Hubertus deveni neliniștit. Noaptea se agita intrând și ieșind din tunica lui Mikael, amușina aerul ca și cum ar fi căutat ceva, accepta mâncarea, dar ronțăia puțin din ea. Ziua se urca pe scărița care ducea la trapă și o inspecta fără încetare.

Mikael privea aceste schimbări cu o neplăcere crescândă. Nu înțelegea, și asta îl alarma, iar în același timp îi lipsea prezența plăcută și constantă a lui Hubertus între mâinile sale. Adesea se ducea la scăriță, îl lua și îl aducea iar la culcuș, încercând să-l țină cu sine. Dar șoricelul, de câte ori putea, pleca iar, urca scărița și încerca să-și bage nasul printre scânduri.

Într-o dimineață, Eloisa închise prost chepengul. O pietricică se strecurase între podea și marginea lui. Mikael nici nu avu timp să-și dea seama că se făcea curent, că Hubertus se și strecură afară.

— Hubertus! îl strigă alarmat Mikael, sărind în picioare. Urcă până la trapă și îl strigă iar: Hubertus!

Dar șoricelul nu se întoarse.

Ciulind urechea, Mikael îl auzea țopăind pe podea. Pe neașteptate fu cuprins de o teamă neliniștitoare.

— Hubertus... Hubertus..., repeta, simțind o notă disperată în propria-i voce.

Și când spaima deveni de nesuportat, încălcând regulile la care se supusese luni de zile, Mikael încercă să deschidă chepengul. Era greu, din cauza cufărului. Își băgă degetele în spațiul rămas și împinse. Nimic de făcut. Atunci mai urcă o treaptă, își sprijini capul și partea de sus a spatelui de trapă și împinse cât putu de tare cu picioarele. Chepengul se deschise puțin. Mikael își strecură mâna dreaptă și-și scoase afară tot brațul, căutând ceva de care să se agațe. Dar picioarele îi cedară, chepengul se închise brusc și îi strivi brațul la nivelul cotului. Mikael gemu de durere, dar nu se lăsă. Începu iar să împingă cu picioarele. Avea respirația tăiată și repeta înspăimântat: „Hubertus... Hubertus...” În cele din urmă, cufărul alunecă înapoi, atât cât să-i îngăduie lui Mikael să-și strecoare capul și trunchiul prin deschizătură. Se târî afară, zgâriindu-se

pe spate și pe burtă.

Era o dimineață noroasă, întunecată. Aproape că nu părea să fie zi. Dar în penumbră, Mikael reuși să-l vadă pe șoricel cum zgâria frenetic lângă canatul ușii.

— Hubertus, vino aici! murmură el înaintând în patru labe.

Însă, în acel moment, bulgărele de pământ care închidea spațiul dintre canat și ușă cedă la apăsarea lăbuțelor lui Hubertus și șoricelul țâșni afară.

— Nu! exclamă Mikael, alergând spre ușă.

Ajunse la ea și o crăpă puțin.

— Hubertus!

Văzu că, după o primă clipă de nedumerire, șoricelul se ridica pe lăbuțele din spate, amușina aerul și se îndepărta.

— Hubertus!

Șoricelul traversă ulița plină de noroi a satului tocmai când trecea un car tras de doi boi.

Mikael închise ochii în timp ce Hubertus se strecura sub car și printre roți. Când îi redeschise, Hubertus scăpase de la moarte și alerga pe pajiște printre două cocioabe, de-acum numai un punctuleț în depărtare.

— Hubertus! strigă încă o dată, disperat, Mikael.

Pe urmă, ușa se dădu de perete pe neașteptate și Mikael fu lovit peste față de lemnul tare. Căzu la pământ fără să înțeleagă ce se întâmplase.

Agnete sări pe el, dezlănțuită.

— Copil prostănac, vrei să ne omori pe toți? șuieră femeia, apucându-l de un braț și târându-l pe podea.

Mikael se uita spre ușă, acolo unde dispăruse Hubertus.

Ajunsă la trapă, Agnete dădu un picior cufărului, apoi aproape că-l ridică de la pământ pe Mikael, țintuindu-l cu o privire furioasă, cu ochii mijiți și nările dilatate.

— Hubertus a fugit..., se smiorcăi Mikael.

— Și tu vrei să fim omorâți pentru un șoarece? explodă Agnete.

Îl apucă de umeri și îl zgâlțâi, scrâșnind din dinți.

Mikael nu reușea să-și ia ochii de la ușă, deși era îngrozitor de înfricoșat.

— Șoarecele tău s-a dus, băiețaș, zise Agnete, în timp ce mânia i se oprea în gât. E primăvară. E în căutarea unei femele. Vrea doar să și-o tragă!

Mikael se uită la ea, încrețind din sprâncene, cu o față nedumerită și uimită. Agnete dădu din cap.

— Eu sunt o femeie din popor, îi spuse cu o mândrie care ascundea puțină rușine. Obișnuiește-te cu felul ăsta de a vorbi, prințișorule. Aici, jos, pe pământ, nu există profesori de lăută și de canto. Noi, oamenii din popor, așa grăim. Și e bine să înveți și tu limba noastră.

Mikael lăsă privirea în jos și se cocoșă.

— Șoarecele tău ascultă de legile naturii, reluă Agnete, pe un ton agresiv. N-o să se întoarcă să te salute. El e ca mine. Nu e educat. Dar e adevărat. Vrea să-și câștige femela. Nu are altceva în minte. Se va lupta cu cine știe câți alți masculi pentru ea. Nu e de la sine înțeles că neapărat va învinge doar pentru că e bine hrănit. Ăia de afară au supraviețuit unor întâmplări pe care el nici măcar nu și le închipuie. Iar acum sunt răi și hotărâți... Agnete luă cu asprime fața lui Mikael în mâini și o ridică spre ea. Dar se va lupta, stai liniștit. Hubertus al tău se va lupta chiar cu riscul de a muri. Îmi pare rău... dar de-acum tu nu mai ai nicio importanță pentru el. Avea nevoie de tine. Nu ești un șoarece, ești doar un copil care îi dădea să mănânce. Așa e viața! Cu cât înveți asta mai curând, cu atât mai bine!

Ochii lui Mikael se umplură de lacrimi.

— Acum întoarce-te dedesubt! îi zise Agnete împingându-l spre trapă.

Mikael coborî încet scărița, dar la ultima treaptă picioarele îl lăsară și căzu cu fața la pământ. Și rămase acolo, nemișcat.

Agnete se uita la el.

— Ridică-te, băiețaș! îi spuse.

Mikael se ridică. Simțea sânge pe buză și gustul pământului în gură.

— Mai rezistă câteva zile, zise Agnete. A sosit și vremea ta, ca pentru Hubertus al tău.

Mikael privi zăpăcit la ea. Agnete se uita la el cu căutătura aceea dură a ei.

— Mamă, uite-l pe Oswald! zise Eloisa, din prag.

— Două zile, băiețaș. Pe urmă va trebui să înveți să te lupți cu cei de acolo, de afară, zise Agnete și închise chepengul. Apoi se apropie de fata ei și, cu veselia unor puștoaice, începură să se uite la Oswald, tâmplarul care se ocupa cu reparatul acoperișurilor și care era cunoscut drept cel mai mare

palavragiu din sat. În dimineața aceea, Agnete îi dezvăluise marele secret că urma să cumpere un copil ca să o ajute la treabă pe câmp.

Oswald era în fața jgheabului cu apă pentru animale și vorbea cu un grup de neveste, întorcându-se din când în când ca să arate spre coliba lui Agnete.

— Știam că puteam avea încredere în tine, Oswald, râse Agnete în sinea ei. Înainte de căderea serii, tot satul va ști că vreau să cumpăr un băiat de la Raphael și astfel, când îl vor vedea, nimeni nu va bănui că e principele moștenitor Marcus al II-lea de Saxa. Se uită la fiica ei. Nu uita! îi spuse, dacă vrei să păstrezi un secret, fă în așa fel încât lumea să nu aibă timp să-și pună întrebări. Dă-le tu răspunsul. Acum hai la treabă, mișcă!

Agnete și Eloisa se îndreptară spre ieșire. Dar, înainte de a închide ușa, Eloisa se întoarse alergând.

— Ai auzit, mamelucule? șopti entuziasmată printre scândurile podelei. Ești bucuros?

Nu-i răspunse nimeni. Eloisa așteptă câteva momente. Apoi bătu nerăbdătoare cu mâna în podea.

— Prostule! exclamă plecând.

Înghesuit pe culcușul de paie, mai singur ca niciodată, Mikael respira încet. Sângele de la buză se închegase cu pământ cu tot. Nu reușea să se gândească la altceva decât la micuțul Hubertus, rănit de moarte de șoarecii care trăiau afară, în lume. Acolo, cine supraviețuia devenea, fără doar și poate, mai puternic, mai rău, mai hotărât.

Două zile, spusese Agnete, și pe urmă și el ar fi trebuit să se lupte pentru viață.

Se gândea la Hubertus și se vedea pe sine.

— Aș vrea ca tu să fii aici, tată, să mă înveți cum se face, șopti el.

12.

După două zile, înainte de răsăritul soarelui, mâna aspră a lui Agnete îl scutură de umăr pe Mikael.

— Scoală-te! îi spuse. Trebuie să mergem. Azi e ziua în care te cumpăr de la bătrânul Raphael.

Mikael simți un fel de junghi în piept. În dimineața aceea, după luni întregi, nu avea să se mai întoarcă în hrubă. Și Eloisa se uita la el încordată.

— Va fi o călătorie lungă și neplăcută, zise Agnete. Mănâncă ceva. Apoi se îndreptă spre ușă. Eu încarc catârul.

Eloisa se ridică din pat și puse oala cu supă pe focul pe care mama ei îl întețise deja. Amesteca ritmic, absorbită de gândurile ei. Când supa fu încălzită, puse două polonice pline în blid și i-l dădu lui Mikael fără un cuvânt. Luă o bucată de carne uscată, pe care o pusese deoparte din seara precedentă, și i-o întinse și pe aceea, alături de coltucul de pâine pentru micul dejun.

Mikael luă totul stând cu capul plecat. Se întoarse spre ușa care rămăsese întredeschisă. Afară o auzea Agnete care orbecăia pe întuneric.

— Mama ta mă înspăimântă! zise în cele din urmă Mikael.

Eloisa se crispă.

— Mama e omul cel mai bun din lume, zise ea năvalnic. Pe urmă se apropie amenințătoare de el. Dacă încerci să o vorbești de rău, îți sparg toți dinții!

Mikael continua să stea cu capul lăsat.

— Am zis că mă înspăimântă… nu că e rea.

— Ți-e frică de femeia care ți-a salvat viața, prostule?

Mikael înălță capul și o privi în ochi pe Eloisa.

— Viața mi-ai salvat-o tu! zise el brusc, pe un ton de adult.

— Ești gata, băiețaș? întrebă Agnete de afară.

Între timp, Eloisa își scosese mănușile și i le dăduse lui Mikael.

— Prin trecătoare e încă frig, zise.

— Ce trecătoare? întrebă Mikael. Unde mergem?

— La târgul din satul minier Dravocnik, răspunse Eloisa. Acolo se vând copiii.

Agnete intră iar în casă. Se duse la foc și-și trecu mâinile prin cenușa stinsă.

— Vino aici, băiețaș!

Mikael se apropie de ea. Atunci Agnete îi mânji fața cu cenușă, printre cutele de la urechi, pe gât și pe piept.

— Uite așa, acum ești un copil din Dravocnik.

Eloisa râse. Dar în râsul ei se ghicea îngrijorarea.

— Pari un cărbunar adevărat, zise.

— Hai să mergem! spuse Agnete luând un sac mare de iută, peticit și murdar.

Mikael nu se mișcă. Se uita la Eloisa. Agnete observă.

— N-are rost să te uiți la ea. Nu vine, spuse smucindu-l de umăr și împingându-l spre ieșire. Rămâne singură aici. Și nu îi e frică. Se întoarse spre fata ei. Nu-i așa?

Și Mikael se răsuci spre Eloisa.

— Da…, spuse ea, cu un glăscior subțire.

Agnete încuviință, apoi îl împinse pe Mikael afară.

În întunericul dinaintea zorilor, Mikael văzu silueta unui catâr negru, slab și jigărit, încărcat cu două coșuri mari lucrate din ramuri tinere de salcie.

Agnete desfăcu sacul de iută și îl puse pe pământ, în fața lui Mikael.

— Bagă-te aici!

Mikael se întoarse spre ușa colibei. Eloisa ieșise și se uita la ei.

— Ce-i? Ai nevoie de permisiunea ei? întrebă repezit Agnete. Bagă-te înăuntru, băiețaș! Nu mă face să pierd timpul. Vreau să plec înainte ca satul să se pună în mișcare.

Mikael își vârî picioarele în sac, unul după altul.

Atunci Agnete trase în sus marginile sacului, care ajungeau la înălțimea pieptului lui Mikael. Pe urmă, aproape fără efort, îl ridică și îl puse într-unul dintre coșurile de pe spinarea catârului.

Mikael simțea mirosul acru al animalului, care se mișcă puțin.

Agnete îl împinse în jos pe Mikael, făcându-l să se ghemuiască. Legă băierile sacului deasupra capului său, cu o sfoară veche. Puse deasupra niște napi și niște ceapă și lovi coapsa catârului, care o luă din loc.

— La revedere, mamă! spuse Eloisa.

Agnete nu îi răspunse.

Mikael, legat în sac, luă mănușile pe care i le dăduse Eloisa și, chiar dacă nu îi era frig, și le puse.

După ce ieșiră din sat, Agnete îl întrebă:

— Respiri bine, băiețaș?

— Da.

— Drumu-i lung. Dormi, dacă poți.

— Cum îl cheamă pe catâr? întrebă după o vreme Mikael.

— Catâr, răspunse Agnete.

— N-are un nume?

Agnete nu răspunse. Mai trecu o bucată de vreme, apoi Mikael susură:

— Salut, catâr! Pe mine mă cheamă Mikael.

— Taci din gură, băiețaș! zise Agnete.

Mikael își dădu seama că drumul începea să urce. Îi auzea pe Agnete și pe catâr că gâfâiau de oboseală. Auzea cum pietrele potecii scrâșnesc sub copitele animalului. Și începu să simtă frigul. Pe urmă, după o perioadă lungă de urcuș încet și abrupt, Agnete se opri. Răsufla greu. Și catârul era obosit.

— De acum încolo nu trebuie nici să sufli, băiețaș, zise Agnete. E în joc viața noastră!

— De ce? întrebă Mikael.

Agnete strecură printre găurile din urzeala coșului toiagul ascuțit cu care se ajuta să urce și îl împinse cu forță în sacul de iută. Mikael gemu.

— Data viitoare când vorbești te lovesc rău! zise Agnete. Ți-e clar?

Mikael nu răspunse.

— Bine. Poate ești mai puțin prost decât pari, surâse Agnete și o luă iar din loc.

După puțin timp, nările lui Mikael simțiră un miros de supă și de carne prăjită.

— Ziua bună, soldați! spuse Agnete ridicând glasul.

— Ziua bună și ție, femeie! răspunse vocea unui bărbat.

Mikael auzi un zăngănit de arme. Zgomotul se apropia. Agnete se opri.

— Unde te duci, femeie? întrebă bărbatul.

— La târg, la Dravocnik, răspunse Agnete.

— Ce să faci acolo?

— Sigur nu ca să-mi caut un logodnic, la vârsta mea.

Soldatul râse.

— Ce duci acolo?

— Cepe, napi, doi saci de ovăz și unul de orz…

— Și în sacul de acolo ce-i? o întrerupse soldatul.

— Carne de copil, răspunse Agnete.

Soldatul rămase un minut fără glas. Pe urmă izbucni în râs, făcând să-i tremure armura ușoară.

— Ești o bătrână glumeață. Vasăzică, îți merge bine.

— Nu, vasăzică am o fire bună și noul stăpân încă nu a început să ne stoarcă.

Soldatul rămase tăcut pentru un moment. Pe urmă îi trase una catârului.

— Du-te, femeie! Ai o gură… Vorbești ca minerii din Dravocnik.

— De ce? Ce spun?

— Fii doar atentă cu cine umbli în Dravocnik. Bate un vânt rău pe-acolo. Minerii și-au băgat în cap că se pot duce cine știe unde în altă parte să caute de lucru și de mâncare. Unii încearcă să fugă. Alții au ridicat mâna la gărzi… Zic cuvinte mari.

— Ce cuvinte mari?

— Libertate, răspunse soldatul, vorbind mai încet.

— Chiar că e un cuvânt mare! admise Agnete.

— Nu face pe glumeața cu mine! o amenință soldatul. Pleacă, gură bogată!

— Sănătate, soldate! zise Agnete, punându-se în mișcare.

Dar nu făcuseră nici câțiva pași, că soldatul zbieră în urma ei:

— Ei, femeie, așteaptă!

Mikael sesiză neliniștea lui Agnete, în timp ce oprea catârul cu un sunet gâtuit.

— Nu-mi dai și mie să gust puțină carne de copil? îi zise soldatul.

Agnete, cu o voce pe care Mikael o simți încordată, răspunse:

— Ei, hai, e un copil prea mic. Dacă-ți dau ție o bucată, eu ce mai vând la târg?

Soldatul râse și se duse.

— Să te ia dracu'! bodogăni Agnete, luând-o iar din loc.

Coborâră cam o jumătate de leghe, pe un drum care lui Mikael i se păru mult mai lesnicios. Dar pe urmă se opriră și Agnete zise:

— Hai, frumosule, un ultim efort.

— Mie-mi spuneți? întrebă Mikael.

— Ce efort ai făcut tu până aici, băiețaș?

Mikael se rușină.

— Iertați…

Mâna lui Agnete bătu ușor crupa catârului.

— Dă-i înainte, aproape am ajuns, bătrânelul meu!

— La târg? întrebă Mikael.

— Nu ne ducem la târgul din Dravocnik.

— Dar i-ați spus Eloisei…

— Fata aia e foarte bună, dar are limba lungă și vorbește prea mult.

— Atunci unde mergem?

— În Bârlogul balaurului.

— Cum...?

— La cabana bătrânului Raphael, pe vârful muntelui, zise Agnete.

— Și de ce îi ziceți Bârlogul balaurului?

O clipă, chipul lui Agnete se întunecă.

— Nu-i treaba ta, zise. Îi mai dădu una catârului. Ei, Gangolf, arată-i ce poți urcușului ăstuia.

— Gangolf?

— Chiar că ești tont, băiețaș! Credeai că una ca Eloisa nu i-a dat un nume catârului ei?

Poteca se cățăra abruptă. Catârul mergea încet, opintindu-se. Când se oprea, încăpățânat, Agnete îl îndemna, îl înjura, îl bătea cu toiagul. În cele din urmă, drumul încetă să mai urce.

— Ai reușit, bătrâne, zise Agnete cu o undă de mândrie și de duioșie în glas.

După puțin timp se opriră.

— Iată-te, Agnete! se auzi vocea adâncă a lui Raphael. Ați călătorit bine? Și băiatul?

Agnete scoase napii și cepele, dezlegă sfoara care închidea sacul și zise:

— Dă-te jos!

Văzând că Mikael ezita, îl luă de un braț și îl smuci. Mikael căzu jos din coș, pe iarba verde.

— Ai văzut cât de ușor era? Ridică-te! zise Agnete.

Mikael se supuse imediat.

— Chiar că pare ieșit din târgul minerilor. Bună treabă, Agnete! zise Raphael, apropiindu-se mulțumit. Pe urmă își scuipă în palme și-i curăță fruntea lui Mikael acolo unde-i făcuse rana. Perfectă! exclamă uitându-se la cicatrice.

— Am adus ceva ce aș fi vândut la târg, Raphael, zise Agnete. Vreți să vedeți dacă vă interesează?

În timp ce Raphael inspecta coșurile, Mikael se uită în jurul lui. Coliba nu era altceva decât un mic bordei cu o singură încăpere, după cum se putea zări prin ușa deschisă. Deasupra intrării era agățat un minunat trofeu de coarne de cerb.

Pe rarișteste se profila un munte alungit, ca o coloană imensă, care ajungea până la cer. Era din piatră cenușie, marcată și săpată de intemperii, bălțată cu zăpadă la vârf. Și printre fisurile verticale, care semănau cu niște crevase, se cuibăreau ghețari

subțiri, ca niște lacrimi înghețate, pe care nici măcar soarele de vară nu reușea să le topească de tot. Coloana de stâncă se înălța singuratică, izolată de celelalte vârfuri, ca pentru a spune că era altfel, deosebită. Părea un turn.

Între timp, Raphael cercetase încărcătura lui Agnete.

— Îmi trebuie și ovăzul, și orzul. Și cepele, și napii. Ți le iau eu, zise încuviințând. Cred că la târg ai fi luat pe ele vreo unsprezece, doisprezece bani, zise punând mâna pe un săculeț de piele pe care îl ținea la brâu.

— Pe vremurile astea aș fi fost norocoasă să scot zece bani, replică Agnete.

Raphael zâmbi și desfăcu legătura săculețului.

— Dar, cum nu a trebuit să ajung până în locul ăla de rahat, continuă Agnete, cred că ar trebui să mă mulțumesc cu opt bani.

Raphael făcu un semn ușor din cap, recunoscător.

— Cum vrei…

— Dar cel puțin patru vi-i datorez eu, așa că dați patru bani și marfa mea vă aparține, spuse ursuză Agnete.

Raphael ridică din sprâncene.

— De ce să-mi datorezi patru bani?

— Pe vremurile astea, e o comoară uriașă ca o femeie singură să aibă în cine avea încredere, îi răspunse Agnete, uitându-se drept în ochii lui. O comoară care valorează cu mult mai mult decât patru bani. Dar asta e tot ce-mi pot permite.

Raphael se uită la ea cu o privire melancolică.

— Mă bucur că ai încredere în mine, zise.

— N-am pe nimeni altcineva, zise Agnete cu grosolănie. Și nu vă faceți iluzii.

— Nu, sigur, spuse Raphael, cu o intonație ciudată și rămase cu ochii la ea.

— V-am fermecat? zise Agnete, aspru.

Raphael zâmbi. Dar avea o tristețe străveche întipărită pe față. Pe urmă își puse ochii inteligenți pe Mikael.

— Învață tot ce poți de la această femeie, băiețaș, îi spuse.

Agnete pufni.

— Terminați cu idioțeniile astea! Nu mai avem noi vârsta aia.

Mikael își lăsă capul în jos. Erau luni de zile de când nu mai văzuse lumina soarelui și începea să se simtă stânjenit în locul acela deschis.

— Una peste alta, e adevărat ce spun minerii? Că vorbesc de libertate? întrebă Agnete.

Raphael dădu din cap că da.

— Stăpânul lor e ca un cancer, zise. Ia tot și nu dă nimic. Mina e aproape secătuită, dar el continuă să-și trateze servitorii ca pe niște sclavi. Văd cum le mor copiii, cum se sting. Sunt disperați. E un bărbat... un bărbat mândru, care a fugit în pădure. Ei îi zic Volod cel Negru. Dar nimeni nu știe cine-o fi. Trăiește din braconaj, dar când poate îl jefuiește pe Ojsternig sau pe negustori. Și are grijă de copiii minerilor dându-le de mâncare. Dar mai cu seamă le dă speranță. Deocamdată, are cu el puțini oameni. Însă mica lui armată va crește. Cuvântul libertate e înrădăcinat în inimile bărbaților, mai ales dacă nu au nimic altceva de pierdut decât viața.

— Și dumneavoastră ce credeți?

Raphael strânse buzele cu o expresie melancolică.

— Când bărbații pronunță cuvântul libertate cu glas tare, în timpurile astea, sunt deja cadavre, chiar înainte de a fi omorâți. Ojsternig a spânzurat deja doi în ultimele săptămâni. Și în sfânta duminică, ziua Domnului, va spânzura încă trei odată.

— Ce au făcut? întrebă Agnete.

— Unul a încercat să fugă. Altul a refuzat să sape fiindcă filonul e secătuit. Și una...

— O femeie?

Raphael încuviință cu gravitate.

— Nu e decât femeia unui bărbat care a vorbit despre Volod cel Negru într-o crâșmă, după care soțul ei a fost omorât de un oștean. Asta înseamnă că, pe vremurile astea, cu șacalul ăsta de Ojsternig, așa ceva e destul ca să fii condamnat pentru rebeliune. Vrea să îi terorizeze. Și probabil va reuși...

Agnete se întoarse spre sud, unde se deschidea valea Dravocnik.

— Totuși până și câinii din lanț ar avea dreptul să fugă după iepuri în pădure, zise ea.

— Unii speră asta toată viața, zise Raphael. Și îi recunoști fiindcă sunt ăia cu gâtul plin de răni de la multele dăți când au încercat să facă un pas în plus în lanț. Dar, după o vreme, cei mai mulți se lasă păgubași.

— Și îi recunoști pentru că au ochi de mort.

— Cu siguranță, tu ești unul dintre cățelandrii ăia cu gâtul

rănit, surâse Raphael. Pe urmă intră în colibă și ieși după puțin timp cu un juvăț subțire, din vână de bou, tăbăcit și cu laț. Îl puse la gâtul lui Mikael și celălalt capăt i-l dădu lui Agnete. Așa, nimeni nu se va îndoi că nu ți l-am vândut eu.

Agnete îi mulțumi cu un semn din cap.

— Acum trebuie să plecăm. Băiatul, pun pariu, o să meargă încet, și Gangolf e prea obosit ca să-l ia din nou în spinare.

— Vino aici! zise Raphael adresându-i-se lui Mikael. Îi arătă muntele din spatele lui, înalt până la cer, drept și subțire ca o coloană. Noi îi spunem Degetul lui Moise. Ai să-l poți vedea și din Raühnvahl. Unii spun că e semnul mâniei lui Moise când a coborât cu Tablele și i-a găsit pe evrei închinându-se la Vițelul de Aur. În schimb, eu cred că este un deget care ne binecuvântează viețile. În numele acelui deget eu îți dau o binecuvântare din bătrâni.

Îl luă pe Mikael de umeri și îi puse o mână pe cap și una pe inimă.

— Îți urez să te simți aproape de cer. Îți urez să te simți ancorat de forța pământului. Și fie ca ramurile tale și rădăcinile tale să fie tot mereu în lumină. Rămase acolo, nemișcat, privindu-l adânc în ochi. Ești doar la început de drum.

Se întoarse spre Agnete, numără patru bani din săculeț, i-i dădu și zise:

— Plecați! E timpul.

Agnete smuci juvățul lui Mikael și o luă de-a lungul potecii.

13.

După aproape două ore, timp în care Mikael alunecase la vale la coborâre și se cățărase fără putere la urcuș, trecură din nou prin fața postului de strajă din șaua care domina Raühnvahl.

Soldatul cu armura se apropie.

Mikael tresări. Îl cunoștea. Îl văzuse făcând de gardă la poarta castelului tatălui său. Era unul dintre cei care îl goniseră când voia să se ascundă în cazarmă.

— Înainte duceai carne de copil... acum iacătă-te că te întorci cu un câine, râse soldatul.

— Gândește-te ce miracole fac în târgul acela, răspunse

Agnete. Era o grămăjoară de oase, nimic mai mult, pe urmă un bărbat sfânt l-a stropit cu vin binecuvântat și i-a poruncit: „Ridică-te și umblă, netrebnicule!” și uite ce a ieșit. Am încercat să i-l vând măcelarului, dar ăla voia doar o pulpă. Zicea că, în ultimul timp, face puține afaceri cu carnea de copil. Atunci mi-am zis că era mai bine să-l las întreg. Poate, cândva, mi-ar putea fi de folos.

— Și de ce îl ții de zgardă? întrebă străjerul, apucând brutal cu mâna fața lui Mikael.

Mikael ținu privirea în jos.

— Fiindcă e încă sălbatic, întrebă Agnete. Miracolul a fost făcut doar de puțin timp. Omul sfânt i-a spus „Ridică-te și umblă!”, însă a uitat să-i spună și: „Să nu încerci să fugi, netrebnicule!”

Straja izbucni în râs.

— Femeie, dacă ai fi mai tânără, jur că te-aș face să-mi simți scula între picioare, atât ești de amuzantă.

— O, Doamne Dumnezeule, o altă minune petrecută azi! exclamă Agnete.

— Care? întrebă oșteanul.

— Niciodată nu mi-aș fi putut închipui că într-o bună zi aveam să-i mulțumesc bunului Dumnezeu fiindcă am îmbătrânit.

Soldatul nu știa dacă să se simtă jignit ori să râdă din nou. Își mută privirea răpciugoasă la Mikael.

Băiatul era îngrozit. Lăsă ochii în pământ în timp ce soldatul îi ținea fața în mâini. Păli pe sub stratul negru de funingine și simți cum îi tremură picioarele. Se gândi că soldatul avea să-l recunoască și avea să-i ucidă atât pe el, cât și pe Agnete, care stătea acolo nemișcată. Și pe urmă i-ar fi tăiat capul, cum făcuseră cu tatăl lui, și i l-ar fi dat lui Agomar, mai-marele bandiților.

În schimb, soldatul îl ciupi dureros de obraz, cu răutate, fiindcă hotărâse că răspunsul lui Agnete era jignitor, dar nu voia să-i dea prea ușor dreptate. Mikael gemu.

— Asta-i în contul următoarei prostii pe care ai s-o faci, jăvruță, îi spuse soldatul.

Agnete se arătă fals amuzată și-și reluă drumul spre Raühnvahl.

Imediat ce ajunseră în spatele unei coaste de piatră, Agnete se opri. Se urcă până la o limbă de zăpadă care mai rezista încă

agățată de o fisură, luă un pumn și se întoarse jos.

— Ține-o, puneți-o lipită de obraz, băiețaș! îi spuse.

— Mă cheamă Mikael! spuse el, cu ochii plini de lacrimi.

— Ține-o, apas-o pe obraz! repetă Agnete. Pe urmă lăsă liber capătul zgărzii și începu iar să meargă. Să nu ți-o scoți! îi porunci.

După câțiva pași, Mikael o auzi bombănind:

— Soldat nenorocit, fiu de cățea!

Mikael se frecă pe obraz cu zăpada și durerea i se mai potoli.

Mai merseră o leghe. Poteca trecea pe coama munților și, din când în când, se puteau vedea ruinele castelului principilor de Saxa.

Mikael se opri, cu un gol în stomac, și se uită la casa lui, amintindu-și de viața lui de odinioară.

Agnete se întoarse. Înțelese imediat ce-i trecea prin cap.

— E timpul ca tu să-ți îngropi morții! îi spuse.

Mikael își dădu cu zăpadă pe ochi.

După altă leghe, ajunseră la podul de lemn de peste Uque, râul care se vărsa în Raühnvahl.

Agnete se opri.

— Iată-ne ajunși! zise.

Mikael simți un val de groază.

Agnete apucă de capătul juvățului și îi dădu un brânci.

— Bagă la cap: nimic nu ți se mai cuvine. Nu mai ești principele. Acum, chiar și cel mai mic lucru trebuie să ți-l câștigi cu dinții.

Mikael era împietrit. Vedea casele și cocioabele satului, bisericuța Madonna delle Nevi, drumul plin de noroi, câmpurile de ovăz și de orz care creșteau cu greu, locuitorii satului cu secere și greble, câinii care umblau de colo colo în căutarea vreunui os.

— Dar, din acest moment, orice lucru vei cuceri cu puterile tale, adăugă Agnete pe un ton duios, o să fie cu adevărat al tău. Numai al tău! Îl zgâlțâi iar. Și acum, să mergem!

Când trecură de prima casă din sat, îi văzură pe oameni adunați pe marginea drumului.

La început, Mikael supraviețuise datorită grăsimii adunate pe trupul său. Pe urmă, când grăsimea se consumase toată, supraviețuise pur și simplu pentru că se obișnuise să o facă.

În timp ce traversa satul legat în juvăț, cercetat cu mare

curiozitate de săteni, arăta întrutotul ca oricare dintre ei. Slab, descărnat, cu coastele care străpungeau pielea. Era atât de obosit, încât niciun somn nu i-ar fi fost de ajuns ca să-l liniștească și simțea o foame pe care n-ar mai fi putut-o potoli niciodată. Și o mică, imperceptibilă lumină în ochii larg deschiși, care stătea mărturie pentru faptul că ajunsese până aici cu propriile puteri.

— E slab, îi spuse o bătrână lui Agnete, după ce îl pipăise ca un proprietar de vite. Ce ajutor îți poate da?

Agnete se opri în așa fel încât să poată fi auzită de toți.

— Ți se pare că sunt bogată, Astrid? îi spuse. Desfăcu brațele într-un gest de neputință. Ăia puternici costau prea mult pentru buzunarele mele.

Mikael nu reușea să respire. Aruncase o ocheadă fugară în jur, încrucișându-și privirile cu cele ale câtorva băieți, și groaza i se cuibărise în stomac. Se gândea iar la Hubertus, care, probabil, fusese sfâșiat de „cei de afară”. Simți cum Agnete îl smucește, cu prea multă putere. Se împiedică și fu gata-gata să-și piardă echilibrul.

Lumea râse.

— Pun pariu că o să moară, zise bătrâna Astrid.

— Asta e! Înseamnă că mi-am cheltuit banii degeaba, răspunse Agnete. Se opri din nou. Se uită la bătrână. În schimb, eu zic că o să se facă puternic. Îl bătu cu degetul în piept. Atunci va trebui să admiți că am făcut o afacere bună.

Astrid scutură din umeri.

— N-o să reziste nici măcar un an.

— O să vedem, răspunse Agnete și scuipă pe pământ, chiar lângă fusta bătrânei, care se opri.

Mikael o urmă docil pe Agnete. În clipa aceea, o văzură pe Eloisa venind în fugă. Îi zâmbea lui Mikael.

— Cum îl cheamă? întrebă fetița.

— Băț, zise un băiat.

Ceilalți din grup chicotiră.

— Rahatuscat, vrei să zici, porunci un băietan zdravăn ca un tăuraș, de vreo treisprezece ani, cu obrajii roșii și cu părul aspru.

Prietenii lui se umflară de atâta râs.

— Eberwolf, interveni atunci Eloisa, într-o zi Rahatuscat o să ți-o tragă. Atunci ai să încetezi să mai fii mare și tare, o dată pentru totdeauna.

Argatul roși. Se uită la Eloisa fără să știe ce să mai răspundă, în timp ce prietenii lui așteptau următoarea mișcare. Apoi își îndreptă privirea spre Mikael. Și era o privire plină de ură. Cu toate astea, nu spuse nimic.

— Eloisa se uită la el ca și cum l-ar cunoaște, zise Ljuba, berarul, un bărbat de vreo cincizeci de ani, cu o barbă deasă, încă roșie, adresându-i-se lui Agnete.

— Ce zici, Ljuba? întrebă Agnete.

— Vezi și singură.

Agnete se întoarse.

— E semn bun atunci, răspunse în cele din urmă. Se vede că băiețelul ăsta ne era destinat.

Când ajunse în cocioaba ei, făcu din ușă, cu mâna prin aer, un semn de salut.

— Pe mâine, oameni buni.

Pe urmă dădu drumul juvățului.

Atunci, Mikael țâșni în casă, lăsându-se pradă groazei oarbe care îl sfâșia. Alergă la chepeng, îl deschise și se grăbi în jos pe scăriță. Se ghemui pe culcușul de paie și rămase acolo, lat, tremurând.

Când Agnete intră în colibă, după ce hrănise catârul împreună cu Eloisa, se uită în jur.

— Unde ești, băiețaș?

Niciun răspuns. Eloisa arătă spre chepengul deschis. Agnete se apropie de el.

— Ieși afară de acolo! îi porunci.

Mikael nici nu suflă.

— Dacă mă silești să cobor, zise Agnete cu un glas gros și amenințător, o să-ți pară tare rău!

Mikael nici nu răspunse, nici nu se mișcă.

— Aprinde-mi lumânarea! îi ordonă Agnete Eloisei.

— Mamă…

— Tu nu te băga!

Eloisa aprinse lumânarea și i-o întinse mamei.

Agnete coborî scărița, se aplecă să nu dea cu capul de tavan și se proțăpi în fața lui Mikael. Ridică o mână să dea în el.

— Mi-e frică să nu mor! urlă pe neașteptate Mikael, izbucnind în șuvoaie de lacrimi.

— Ție ți-e frică să trăiești! zbieră Agnete mai tare ca el. Așteptă să se calmeze puțin și pe urmă repetă: Ți-e frică să

trăiești, băiețaș.

— Mă cheamă Mikael…

Agnete se răsuci și se întoarse sus.

— Pregătește masa pentru trei! îi ordonă fetei.

Eloisa puse pe masă trei blide. Și trei căni. Și trei linguri de lemn. Pe urmă umplu blidele cu supă și puse în fiecare câte un tendon de bou. Tăie trei felii de pâine proaspătă și îi turnă mamei bere.

Agnete se așeză la locul ei și îi arătă Eloisei să facă la fel. Îi făcu semn să tacă.

— Doamne, îți mulțumesc pentru pâinea pe care ne-ai pus-o pe masă și pentru că mi-ai dat puterea să ajung până la cabana lui Raphael…

În pauza care urmă, îl auziră pe Mikael cum se ridica de pe prici și cum urca scărița. Nici Agnete, nici Eloisa nu se uitară la el în timp ce se așeza, pentru prima oară, cu ele la masă.

— Fă-ți semnul crucii! îi zise aspru Agnete.

Mikael se închină.

— Și mulțumescu-ți Ție, Doamne, că ne-ai înmulțit familia, încheie Agnete. Băgă lingura în supă și sorbi cu zgomot. Pe urmă se întoarse spre dreapta și zise: Mănâncă… Mikael!

14.

— Nu-ți fie frică, mamelucule!

Mikael stătea nemișcat în ușa colibei, în timp ce soarele începea să se arate printre vârfurile ascuțite ale munților care înconjurau Raühnvahl. Nu reușea să treacă pragul și stătea ținându-se de canatul din lemn de brad, uitându-se cu teamă la lumea care i se deschidea sub ochi.

În spatele lui apăru Agnete, care îi dădu un brânci și îl goni afară.

— Încetează cu chestia asta cu mamelucul! îi spuse fetei. Spune-i pe nume. I-ai auzit ieri pe băieți, și așa va avea destule porecle.

— Nici dumneata nu-i zici pe nume, i-o întoarse Eloisa.

— Eu pot să fac cum vreau, răspunse arțăgoasă Agnete și pe urmă se uită la drumul satului, unde se adunau alți săteni. Făcu

vreo doi pași și se întoarse. Ce aștepți, băiețaș? Hai, la muncă! Doar nu te-am cumpărat ca să te las să te uiți după fluturi.

Și, aceste fiind zise, se îndreptă spre pâlcul de țărani.

Eloisa îl împinse ușurel pe Mikael.

— Hai să mergem! îi spuse.

O luară pe cărarea care ducea de la colibă spre drumul satului.

— Cum se muncește? întrebă atunci Mikael cu un glăscior sugrumat.

— Ce vrei să zici? spuse Eloisa.

— Eu… eu nu știu cum se face.

Eloisa se opri să se uite la el cu o față uluită.

— Ei, azi e ușor, răspunse. Uită-te la ceilalți și fă ca ei!

În ochii lui Mikael se ivi o licărire înspăimântată.

— Și dacă nu sunt în stare?

— Atunci te doboară, răspunse Eloisa.

Mikael deschise gura larg.

— Glumesc, mamelucule! râse Eloisa.

— Voi doi, mișcați-vă! strigă Agnete, din fața lor. Ori trebuie să vă biciuiesc fundul ca vițeilor?

— Mergi! zise Eloisa. Azi mutăm pietre.

Mikael se luă după ea, cu capul plecat. Cu cât se apropiau de ceata de țărani, cu atât mai rău simțea cum îl gâtuie spaima și cum îi tremurau picioarele. Mikael știa că trebuia să se stăpânească, fiindcă-i venea să se întoarcă și să o ia la goană.

— La ce folosește… să muți… pietre? întrebă încet, gâfâind, în speranța că, dacă vorbea, se liniștea.

— Gregor și Emöke se cunună, zise Eloisa. Când doi dintre noi se căsătoresc, muntele le dăruiește o bucată din pământul lui și ne cere nouă să o facem bună de cultivat. Arătă cu degetul spre coasta muntelui din stânga lor. Vezi colo unde a fost aprins focul? Asta-i bucata de pământ pe care muntele le-a dăruit-o lui Gregor și lui Emöke. Și tot satul va aduna bolovani, pietre, bușteni și rădăcini de copaci până când bucata aia de pământ va fi bună de semănat. Gregor și Emöke n-or să miște un deget. O să-și frângă spatele pe pământul lor numai când o să fie gata.

— Mi-e frică, zise Mikael apropiindu-se de sătenii care se uitau curioși la el.

— Nu te gândi, îl încurajă Eloisa.

— Iacă-l pe Rahatuscat, anunță cu glas tare Eberwolf,

umflându-și pieptul.

Prietenii lui râseră. Și Mikael văzu că și câțiva dintre adulți zâmbeau.

— Mi-e frică, repetă, dar atât de încet încât nici măcar Eloisa nu-l putu auzi.

Rămase deoparte, cu ochii în pământ, sperând ca nimeni să nu se apropie de el.

Pe urmă, la un semn al parohului de la Madonna delle Nevi, fratele Timotei, sătenii se mișcară. Formară un fel de cortegiu, în coada căruia se așeză și Mikael, în tăcere. Ajunși la poalele muntelui care se numea Mezesnig, se opriră. Fratele Timotei ridică mâinile spre vârf și anunță:

— Azi, muntele, în numele lui Dumnezeu, li se dăruiește lui Gregor Bajonka și lui Emöke Albath, miri, ca să-și aducă aminte că de munte depinde viața noastră, de mărinimia lui și de furia lui, de bogăția lui și de sălbăticia lui.

Gregor și Emöke se aflau în mijlocul a ceea ce avea să devină câmpul lor. Erau ceva mai mari decât niște copilandri. El slab, cu fața suptă, ca unele trunchiuri expuse intemperiilor. Ea înfloritoare, cu obrajii îmbujorați, ca un fruct zemos. Amândoi erau îmbrăcați cu hainele de duminică. Și amândoi aveau o privire în care strălucea o scânteiere care era ușoară și impresionată totodată.

Fratele Timotei se duse lângă un par gros, înfipt în pământ, exact în dreptul colțului unei mici porțiuni delimitate de un zid scund din pietre și chirpici, și îl stropi cu apă sfințită. Pe urmă recită:

— La început, Dumnezeu a făcut cerul și pământul. Și Dumnezeu a zis: „Să dea pământul din sine verdeață; iarbă cu sămânța într-însa, după felul și asemănarea ei, și pomi roditori, care să dea rod cu sămânță în sine, după fel pe pământ”. Și așa a fost. Pământul a dat din sine verdeață: iarbă care face sămânță după felul și asemănarea ei și pomi roditori, cu sămânță după fel pe pământ. Și a văzut Dumnezeu că e bine. Apoi a zis Dumnezeu: „Iată, vă dau toată iarba ce face sămânță de pe toată fața pământului și tot pomul ce are rod cu sămânță într-însul. Acestea vor fi hrana voastră”. Și așa a fost. Și a privit Dumnezeu toate câte făcuse și iată că erau foarte bune.

Între timp, niște bărbați înfipseseră alți pari și, după ce întinseseră o coardă, îngrădiră viitorul lot al însurățeilor.

— Iată câmpul pe care muntele li l-a dăruit astăzi, cu binecuvântarea lui Dumnezeu, lui Gregor Bajonka și lui Emöke Albath, spuse atunci fratele Timotei.

Și sătenii, la unison, recitară:

— Creator al Universului, care vii pe pământ cu binecuvântarea Ta și, când treci, totul dă pe dinafară de belșug, la ca loturile noastre să dea hrana trebuincioasă tuturor familiilor.

Lumea își făcu semnul crucii și începu să intre pe câmp și cu toții îi sărutară pe Gregor și pe Emöke.

Un moșneag, cu o barbă lungă, albă, încleiată de mâncare, se duse în mijlocul pătratului de cincizeci pe cincizeci de pași. Cu toiagul lui arătă întâi spre oamenii maturi să se adune de o parte. Se uită o clipă la Eberwolf. Băiatul își umflă pieptul. Bătrânul încuviință și îl indică și pe el cu bastonul. Atunci Eberwolf, împăunându-se, privit admirativ de tovarășii lui, se duse spre grupul de adulți. Pe urmă, bătrânul începu să împartă băieții și fetele în două grupuri separate. Apoi fetițele și băieții. Ajuns la Mikael spuse:

— Azi ai să stai cu fetițele.

Eberwolf, prietenii lui și câteva fete râseră.

— Nu! exclamă Agnete.

Bătrânul se uită uimit la ea, aproape jignit.

— Nu? spuse el încet.

— Nu, Zacharias! repetă Agnete, venind în față. L-am cumpărat ca să muncească. Și va munci la fel ca fiecare dintre noi.

— Are mâinile unei fete și mușchii unei veverițe, răspunse bătrânul. La ce folosește să-ți omori propriul animal de povară, din pură mândrie?

— Se va descurca, zise Agnete, fără să lase privirea în jos.

Bătrânul se uita în tăcere la ea. Pe urmă încuviință. Arătă spre Mikael și îi făcu semn să se alăture grupului de copii.

Eloisa zâmbi.

— Rahatuscat e fată! strigă Eberwolf și cu toții râseră.

Agnete îi aruncă o privire plină de reproș lui Zacharias și scuipă pe jos.

— Haideți, la muncă! zise bătrânul.

Bărbații se aruncară asupra pietrelor mai mari, începând să le scoată din pământ. Băieții se apucară de pietrele mijlocii. Și

fetițele rămaseră cu cele mai mici. În schimb, fetele săpau de la un par la altul, pe margine, un șanț în linie dreaptă, adânc de o palmă și larg de două, pe locul unde avea să fie înălțat un gard care avea să împrejmuiască terenul. Celor din grupul de copii, din care făcea parte și Mikael, li se dăduseră sape să răstoarne pământul din jurul buturugilor fagilor tăiați. Doi țărani, cu boi puternici, înhămați, îi așteptau pe copii să scoată la vedere rădăcinile ca să lege buturugile și animalele de povară să le scoată, cu rădăcini cu tot, din pământ.

Mikael puse mâna pe sapă, se uită cum făceau ceilalți și îi imită. Ridică unealta deasupra capului și îi dădu drumul să cadă cu putere. Dar strânsoarea lui era moale și nu era pregătit pentru impactul cu pământul tare. Sapa se izbi, îi scăpă din mână și Mikael se trezi pe jos.

Copiii din jurul lui râseră.

Eloisa, care trecea cărând pietre, se apropie de el.

— Strânge-o cu putere! îi spuse.

Copiii chicotiră din nou.

Mikael dădu lovitura. Lama nu pătrunse de tot. Dar sapa îi rămase în mână. Atunci o ridică iar și lovi cu mai multă forță. O brazdă mică se mișcă. Se întoarse spre Eloisa.

Fetița se uita la el și îi făcu un semn imperceptibil de încuviințare.

Mikael ridică sapa și dădu din nou cu ea în pământ. Iar și iar. Dar, după vreo douăzeci de lovituri, trebui să se oprească. Îl dureau mâinile și îl ardeau mușchii spatelui. În schimb, ceilalți copii continuau să sape, întruna. Mikael strânse din dinți și o luă de la capăt. Dar groapa lui era mereu mult mai mică decât a celorlalți.

Bătrânul Zacharias, privindu-l, când se afla lângă Agnete, îi spuse:

— Era mai bine dacă îl puneam cu fetițele.

Agnete se duse la Mikael și îl întrebă cu glasul ei dur:

— Trebuie să te pun cu fetițele? Asta vrei?

Mikael se uită la ea, înghețat. Pe urmă își privi groapa.

— Nu-s în stare, spuse el încetișor.

— Să nu mai încerci vreodată să spui așa ceva! îi șuieră în față Agnete și plecă fără să-i dea timp să răspundă.

Mikael își înghiți lacrimile și se uită cu coada ochiului la tovarășii lui de echipă. Săpau fără să se vaite, pălăvrăgeau între

ei și niciunul nu avea de gând să i se adreseze. Nu-l considerau drept unul de-al lor. Vreo doi copii văzură că se uita la ei, își dădură coate și chicotiră. Mikael ridică sapa și o înfipse în pământ. Și simți cât de tare era pământul și cât de slab era el. Se întoarse spre Agnete. Dar ea nu se uita la el. Mai ridică o dată sapa și închise ochii. Și, în momentul acela, se gândi iar la căpetenia bandiților care își abătea spada asupra capului tatălui său, decapitându-l. Holbă ochii și lăsă sapa să cadă, gemând.

Copiii din echipa lui tăcură și se uitară la el.

Mikael țintuia pământul cu ochii și i se părea roșu de sânge. Simțea cum îi tremură trupul de frică. Luă brusc sapa, de parcă ar fi fost o spadă, și lovi cu furie pământul. Lovi o dată, apoi încă o dată și încă o dată, cu dinții strânși. Și continuă așa până când o mână îl apucă de umăr.

— Ajunge, băiete! zise bărbatul care mâna unul dintre boi.

Mikael se uită la el, ca și cum tocmai ar fi revenit la realitate. Toți ceilalți se opriseră din săpat.

— Dă-te la o parte! îi zise bărbatul.

Apoi legă bușteanul de hamul boului. Plesni din bici și animalul începu să se miște. Rădăcinile fagului trosniră, gemură, încercară să reziste și, în cele din urmă, ridicând un nor de țărână neagră, bușteanul fu scos din pământ, cu rădăcini cu tot. Boul transportă bușteanul în afara câmpului, unde fu mărunțit cu lovituri de topor.

— Treceți la următorul! urlă bătrânul Zacharias.

Copiii se duseră la o altă buturugă.

Mikael îi urmă. Când ajunse la ei, tot cu capul în jos, un brânci puternic îl făcu să cadă la pământ.

— Oh, scuză-mă, Rahatuscat, nu te văzusem! îi zise Eberwolf. Te-am confundat cu o baligă de vacă.

Tovarășii lui râseră.

Mikael era la pământ și nu știa ce să facă.

— Ești un mișel, Eberwolf, spuse Eloisa, punându-se între el și Mikael. Ești doar un lăudăros.

Eberwolf luă foc de furie. Strânse pumnii și se uită la Mikael cu ură.

— Te lași apărat de o femeie, Rahatuscat?

Pe urmă se răsuci și plecă.

Între timp Agnete venise la Eloisa și o apucase de un braț, trăgând-o de acolo. În vreme ce se îndepărtau arătă cu degetul

spre Mikael.

— Muncește, băiețaș! îi spuse.

Mikael luă sapa și începu din nou să lovească pământul.

— Și cu asta l-ai condamnat! îi spuse Agnete Eloisei. Bătăușul acela de Eberwolf a fost umilit în două rânduri în fața prietenilor lui. Și, peste toate, de o fetiță care îl preferă pe Rahatuscat în locul lui. Înainte l-ar fi torturat puțin, doar așa, ca să-i arate cine-i șeful. Acum îl urăște.

— Eu nu voiam... Eloisa se uită la Mikael, care săpa cu trudă, mai încet decât ceilalți, mișcând sapa caraghios. N-o să reușească niciodată, murmură.

Agnete o plesni violent. Eloisa se uită la ea uluită.

— Să nu cumva să mai îndrăznești vreodată să mai spui așa ceva! o certă Agnete. Acum du-te la muncă!

Pe urmă, fără să se lase văzută de fiica ei, aruncă o privire îngrijorată spre Mikael.

După-amiază târziu câmpul era de-acum curățat de pietrele care fuseseră adunate lângă marginile marcate cu coarda și toate buturugile fuseseră scoase.

Mikael se duse să dea înapoi sapa și atunci observă că mânerul ei era însângerat. Își privi mâinile. Erau pline de bășici.

Ajunși la baracă, în timp ce Eloisa aprindea focul și încălzea supa, Agnete făcu o pomadă cu fibre din scoarță de salcie, o întinse pe mâinile lui Mikael și pe urmă i le înfășură cu o fâșie de in.

— Mâine o să-ți fie greu să sapi, îi spuse. Dar dacă reziști, o să ți se facă bătături, ca nouă, tuturor, și mâinile nu-ți vor mai sângera.

Când supa fu caldă se așezară la masă. Agnete recită o rugăciune scurtă de mulțumire și pe urmă turnă supa în blide.

Lui Mikael îi era greu să țină lingura în mână.

Agnete luă o bucată de carne și i-o puse în față.

— Ți-ai câștigat-o, Mikael, spuse fără să se uite la el.

15.

În dimineața următoare, înainte de a ieși, Agnete îl apucă de un braț.

— Astea or să te facă să simți ceva mai puțin durerea, îi zise întinzându-i niște mănuși din blană de iepure.

În timp ce se îndreptau spre câmpul Mezesnig, Eloisa, arătând spre mănuși, îi spuse lui Mikael:

— Nu credeam că le-ar fi putut da vreodată cuiva.

— De ce?

— Pentru că sunt deosebite, răspunse Eloisa.

Mikael se uită la ele. Păreau niște mănuși de iepure oarecare. De oameni săraci.

— Erau ale fratelui meu, zise Eloisa.

— Ăla… mort? întrebă în șoaptă Mikael.

— Da. Și le cususe chiar el, din primul iepure pe care reușise să-l prindă. Avea cu doi ani mai puțin ca tine.

Urmă o pauză lungă. Se auzeau doar saboții lor scrâșnind pe pietrele potecii.

— Și cum îl chema?

— Niklas, răspunse Eloisa.

Mikael se uită din nou la mănuși. Și, pas cu pas, și nu se mai părură atât de oarecare.

— De ce a murit? întrebă timid.

— Pentru că nu era destul de puternic, răspunse Eloisa.

— Atunci am să mor și eu, zise încet Mikael.

— Nu! spuse Eloisa, cu o undă de teamă în glas.

Se uită la Mikael. El era slab de plămâni și într-o iarnă, după secetă, a început tușească, scuipând sânge.

O vreme, Mikael își continuă drumul fără să mai vorbească.

— Și tatăl lui? Cine e?

— Nu știu, răspunse vag Eloisa.

— E și tatăl tău?

— Nu știu, ți-am spus! răspunse cu ciudă Eloisa, dar în ochi avea o privire pierdută.

— Atunci tatăl tău cine e?

— M-ai plictisit! Nu știi să taci?

— Iartă-mă…

— Ești un prost.

Merseră în tăcere până la câmp.

— Uite-ți sapa! zise Zacharias întinzându-i lui Mikael unealta. Stăpâna ta zice că o să reușești. Eu zic că nu. Oricum, trebuie să te duci în urma plugului și să fărâmițezi brazdele mai mari, așa cum fac toți ceilalți.

Mikael luă sapa. Numai apucând-o, în palme îl săgetă un junghi dureros. Se duse la grupul de copii care trebuiau să mărunțească brazdele făcute de plug.

Copiii râseră când li se alătură.

Eloisa se uită la Mikael, care ținea cu încăpățânare privirea în pământ, cu umerii aplecați. „Bate-l!” gândi. „Dă-i un pumn!”

În schimb, Mikael se duse în spatele plugului care, cu greu, desțelenea pământul zgârcit al muntelui și începu să fărâme brazdele negre și pline de pietre. Din expresia feței lui, Eloisa putea vedea cât de tare îl dureau mâinile de fiecare dată când lovea.

Eberwolf veni și îi dădu una peste umăr.

— Așa trebuie să o ții, zise cu răutate. Puse mâinile lui uriașe peste cele rănite ale lui Mikael și strânse. Tare! Trebuie să o strângi tare!

Mikael gemu și încercă să se elibereze, dar Eberwolf era prea puternic.

Eloisa simți că trebuie să intervină. Se întoarse spre Agnete. Mama o privea țintă. Eloisa se abținu.

Între timp, Eberwolf, tot ținând strâns mâinile peste ale lui Mikael, ridică sapa în aer și izbi îngrozitor pământul. Tot trupul lui Mikael se cutremură. Sapa se înfipse adânc în sol.

— Ai înțeles cum se face, Rahatuscat? zise Eberwolf, dându-i drumul.

Mikael avea fața contractată de durere. Sapa îi căzu din mâini.

— Ridic-o! îi porunci Eberwolf.

Acum cu toții urmăreau scena.

— Ia-o de jos și muncește! repetă Eberwolf.

Mikael luă încet sapa. O ridică și dădu o primă lovitură. Atât de slabă că nici nu zgârie pământul.

Atunci Eberwolf îi strânse din nou mâinile, scrâșnind din dinți, și ridică sapa atât de sus că îl desprinse și pe Mikael de pământ. Izbi cu o lovitură violentă.

— Așa! Așa trebuie să faci!

Ridică iar sapa, și pe Mikael la fel, și o izbi de pământ.

— Așa! Fătălăule!

Mikael plângea și gemea de durere.

— Acum gata! zise bărbatul de la plug. A înțeles!

Eberwolf îi dădu drumul. Mikael lăsă să-i scape sapa din

mână.

— Muncește, Rahatuscat! îi spuse Eberwolf în timp ce se îndepărta, uitându-se sfidător la Eloisa.

Mikael căzu în genunchi pe pământul arat. O rază de soare făcu să-i strălucească lacrimile pe obraji.

Eloisa se întoarse spre mama ei. Și Agnete, încrucișându-și privirea cu a fiicei sale, silabisi:

— E puternic.

Dar ochii ei spuneau altceva.

Încet, Mikael întinse o mână spre sapă. Încercă să o apuce. Dar mâna nu se putea strânge pe mâner. Și un deget îl durea mai rău decât celelalte. Când Eberwolf îl ridicase de la pământ, simțise un scrâșnet și pe urmă o căldură usturătoare. Acum știa că se uitau cu toții la el. Și știa că Agnete și Eloisa se așteptau ca el să se ridice și să muncească, la fel ca toți ceilalți.

„Dar eu nu sunt puternic ca ei”, se gândi. Rămase acolo, în genunchi. Iar pe urmă lăsă capul în jos.

Țăranii, în jurul lui, începură din nou să muncească.

Mikael îi auzi, dar nu se mișcă. Rămase înțepenit, în genunchi, cu o mână pe mânerul sapei și cu capul plecat. Era doar un boț inert de durere. Fără lacrimi, fără gânduri.

Toată ziua, Eloisa, în timp ce lucra, se întoarse să îl controleze, sperând că avea să se ridice.

„Ești puternic”, repeta încetișor, ca pentru a se convinge singură.

Dar Mikael nu se mișcă. Și, după o vreme, dădu drumul și sapei. Se uita țintă la mănușile de iepure cusute de un copil care murise la vârsta lui. Și când bătrânul Zacharias anunță sfârșitul zilei stătea tot acolo, nemișcat, învins, fixând cu ochii mănușile acelea.

Agnete și Eloisa se apropiară de el. Mikael își închipui că Agnete avea să-l mustre. În schimb, Agnete întinse o mână și îl mângâie pe cap. Pe urmă spuse:

— E timpul să ne întoarcem acasă, Mikael.

Mikael fu cutremurat de un singur sughiț, adânc.

Când fură acasă, Agnete îi scoase mănușile de iepure și îi desfăcu bandajele. Arătătorul mâinii stângi era vânăt și umflat. Agnete se uită la Eloisa și spuse:

— Du-l la râu!

Pe urmă i se adresă lui Mikael:

— Ține mâna sub apă. La început ți se va părea doar rece, pe urmă va începe să te doară fiindcă o să-ți înghețe. Dar tu să reziști, nu durează mult. După aceea, durerea îți va trece și nu vei mai simți nimic. Din clipa aceea numără până la trei sute. Știi să faci asta?

Mikael dădu din cap că nu.

— Până la ce număr știi?

— Până la cincizeci.

— Atunci numără de șase ori până la cincizeci, bine?

— Și pe urmă?

— Pe urmă vino repede acasă fără să pierzi timpul.

— Și pe urmă?

— Pe urmă am să-ți îngrijesc degetul ăla. E rupt. Agnete se întoarse spre borcănașele cu ierburi. Acum, du-te!

Mikael șovăia. Se uita la Agnete, ocupată să pună în piuliță fibre lungi de salcie.

— Îmi pare rău…, îi spuse în cele din urmă.

Agnete se răsuci.

— De ce?

Mikael lăsă privirea în pământ și nu scoase niciun cuvânt.

— Hai să mergem, mamelucule! spuse Eloisa, înțepându-l pe un umăr.

Apoi se îndreptă spre ușă.

Odată ieșit, Mikael începu să se uite în jurul lui, ca și cum s-ar fi temut de un atac. Își ținea respirația, urmând-o pe Eloisa. Mergea cât mai resemnat cu putință spre colibe. Înaintând, din coliba învecinată se auziră voci de băieți care râdeau și țipau. Mikael tresări și se ascunse într-un șopron.

— Ce te-a apucat? repetă Eloisa. Sunt tâmpiții dintotdeauna care au băut berea părinților.

— Și… Eberwolf? zise Mikael.

— Și dobitocul ăla, da, sigur.

Mikael se înghesui și mai tare în șopron.

— Ieși de acolo! strigă Eloisa.

— Nu.

— Ieși de acolo, mamelucule! Trebuie să mergem la râu.

— Nu, eu nu mă mișc de aici.

În momentul acela ușa cocioabei se deschise și trei puștani, printre care și Eberwolf, ieșiră, trăncănind, clătinându-se pe picioare. Râdeau fără motiv, își trăgeau câte una peste umeri și

râgâiau, întrecându-se cine o face mai tare.

— Ascunde-te! șopti Mikael către Eloisa.

Dar Eloisa nu se mișcă. Luna o lumina în mijlocul câmpului, lângă șopron.

Eberwolf și ceilalți nu o văzură. Străduindu-se să se țină pe picioare, se pișară, tot râzând, apoi o luară pe drumul satului.

— Hai să mergem! zise Eloisa când cei trei se îndepărtaseră.

Mikael ieși din ascunzătoarea lui și o urmă în tăcere. Ajunseră la râu și Mikael băgă mâna în apă.

După cum spusese Agnete, mai întâi i se păru pur și simplu rece, apoi se făcu ca gheața și îl duru și mai tare, iar la urmă toată durerea trecu. Atunci începu să numere.

Și Eloisa repeta numerele odată cu el.

— Nu știi să numeri? o întrebă Mikael.

— Numai până la patruzeci și nouă, răspunse ea.

— Atunci e ușor, e de ajuns să zici cincizeci…

Mikael se opri și se uită la ea. Fetița râdea.

— Chiar că ești un mameluc. Dacă mama știe să numere până la trei sute, și eu știu tot până la trei sute.

— Atunci de ce nu ți-a zis ție să numeri?

— Pentru că mâna e a ta, nu a mea.

Mikael începu din nou să numere, deși nu înțelegea sensul răspunsului Eloisei. Dar înainte de a termina se întrerupse iar:

— Eu nu sunt puternic ca voi…

— Asta cred și eu, zise Eloisa.

Mikael se gheboșă.

— În schimb, ai să reziști, continuă Eloisa. De aia ți-a dat mama mănușile lui Niklas.

Mikael rămase în tăcere câteva clipe.

— Sunt mănușile unui mort. Ale unuia care n-a rezistat.

— Dar tu ai să reușești, zise Eloisa pe un ton iritat. Acum scoate mâna din apă, că oi fi ajuns la cinci sute tot zicând idioțenii. Se ridică în picioare. Vezi să nu te ascunzi în toate hambarele din sat. Trebuie să ne grăbim să ne întoarcem acasă.

— De ce?

— Pentru că degetul trebuie să fie rece ca să-l putem repara.

— Și cum se repară?

— Mergi!

Și, acestea fiind zise, se îndreptară spre colibă cu pași repezi.

Imediat ce intrară, Agnete luă degetul lui Mikael cu o mână, în

timp ce cu cealaltă îi ținea nemișcată încheietura. Pe urmă trase cu violență, ca și cum ar fi vrut să i-l smulgă.

Mikael urlă. Și simți un scrâșnet, apoi o căldură, însă diferită de cea pe care o simțise când se rupsese.

Fără să-i ia în seamă văicărelile, Agnete fixă două surcele de lemn de pin negru de o parte și de alta a degetului, îl unse cu o pomadă de salcie și îl bandajă, strâns, cu o fâșie de pânză subțire. Pe urmă se ocupă de rănile de pe mâini. La sfârșit îi puse iar mănușile din blană de iepure, care se pătaseră de sânge.

Se așezară la masă, se rugară, apoi mâncară în tăcere.

Doar pe la sfârșitul mesei Mikael îi spuse iar lui Agnete:

— Îmi pare rău…

— De ce? repetă ea.

— V-am făcut de rușine…, răspunse Mikael.

Agnete tăcu un moment, reflectând. Pe urmă înălță capul și-și aținti ochii în ai lui Mikael.

— Nu te gândi la mine. Gândește-te la tine, băiețaș! Ăsta-i secretul. Îți amintești de șoarecele tău? Tu tot mai crezi că te-a părăsit. În schimb, el își urma drumul. Nu avea nimic împotriva ta. Schimbă modul ăsta de a gândi sau viața ta nu va mai depinde de tine. M-ai înțeles?

Mikael avea o privire absentă.

— Nu, mă tem că nu ești prea deștept, zise Agnete.

Eloisa râse.

— Și măgarul rage mulțumit, adăugă Agnete.

Mikael zâmbi. Eloisa, jignită, îl fulgeră cu privirea.

— Prostule!

— Terminați cu zbenguiala, e timpul să mergeți la culcare, zise Agnete.

Suflă în lumânare și fiecare se duse la culcușul lui.

— Noapte bună, prostule! zise Eloisa.

Mikael zâmbi. Dar pe urmă îi veni imediat în minte Eberwolf. Numai la gândul ăsta și simți un nod în stomac. Închise strâns ochii sperând să-l facă să dispară din mintea lui. Însă nu reușea. Era ca și cum fusese luat de un vârtej unde era numai și numai Eberwolf. Își imagina că îi rupea iar un deget cu puterea lui.

Apoi îl ajunse oboseala și Mikael se rugă să adoarmă repede. Dar tocmai atunci degetul începu să-i pulseze, cu tot cu bandajul. Era o durere surdă, întunecată, care stârnea un ecou

în tot corpul. Începând să gâfâie și cu ochii care i se umpleau de lacrimi, se gândi iar la momentul în care se ascunsese în hambar, în timp ce Eloisa rămăsese impasibilă, la vedere, luminată de lună. O fetiță de vârsta lui.

„N-am să răzbesc niciodată”, își spuse. „Și nici Hubertus n-o să reușească”, se gândi el. Și exact în acel moment izbucni într-un plâns năvalnic, chiar când oboseala îl biruia în cele din urmă.

Îl visă pe Hubertus care se târa rănit prin curtea castelului în flăcări, încercând să se ascundă sub fusta mamei moarte. Și îl visă pe Eberwolf, călare, cu fața unui șoarece uriaș, cum îl adulmeca prin aer pe Hubertus și alerga la mama lui Mikael. Îi ridica fusta și strecura între picioarele ei o labă cu unghii lungi și ascuțite. „Te-am prins, Rahatuscat!” răcnea scoțându-l dintre fustele mamei pe Mikael, care avea la gât un șnuruleț roșu, ca al lui Hubertus. Apoi șobolanul Eberwolf deschidea fălcile și se pregătea să-i desprindă lui Mikael capul de trup, așa cum spada lui Agomar, banditul, îl tăiase pe cel al tatălui său.

Se trezi țipând. Agnete era peste el și încerca să îl imobilizeze.

— Uite ce ai făcut! spuse scuturând din cap.

Surcelele de la deget se rupseseră. Când îi scoase mănușile, văzu că unul dintre bețișoarele de pin negru se înfipsese în palma lui Mikael. Agnete îl trase afară și îi refăcu bandajul.

— Azi vei împărți mâncarea. Ești scutit de muncă, îi spuse.

Apoi ieșiră.

Făcuseră doar câțiva pași pe drumul principal când Mikael îi văzu pe Eberwolf și pe prietenii lui. Îl așteptau bălăbănindu-și picioarele, așezați pe un gard, și arătau spre el.

Mikael se făcu stană de piatră.

— Nu-i băga în seamă, îi spuse Eloisa, observându-l.

Dar Mikael nu reușea să se miște. Îl vedea pe Eberwolf și și-l închipuia cu acel cap uriaș de șobolan și cu dinții însângerați.

Eberwolf coborî de pe gard și strigă:

— Acum vin să te iau, Rahatuscat!

Pe urmă totul se prăbuși în noapte. Vederea i se întunecă. Și i se umplu de fulgere. Îi fu frică de durerea fizică pe care ar fi urmat s-o simtă din nou. Știa că nu ar fi rezistat. Se gândi că o să moară.

O luă la goană. Nu știa încotro. Știa doar că nu-l putea înfrunta iar pe Eberwolf. Picioarele lui slabe se învârteau pe iarbă cu o viteză de neimaginat. Tălpile i se înfundau în glod,

gleznele i se împiedicau în spini, genunchii i se răneau de pietre de fiecare dată când cădea. Dar Mikael nu se oprea. Alerga spre munte. Auzea că îl strigau. I se părea că era glasul Eloisei. Și cel al lui Agnete. Dar mai cu seamă îl auzea pe Eberwolf, care fugea după el gâfâind, grohăind, rânjind, suduind.

Mikael intră în pădure. Ramurile de fag îi răneau fața. Acele brazilor îi intrau în ochi. Dar nu se opri. Pentru că știa că nu se putea nici opri și nici întoarce. Și continuă să urce, pătrunzând adânc în pădurea care era din ce în ce mai întunecată și mai deasă.

După o vreme, pe care n-ar fi știut s-o măsoare, căzu fără puteri la rădăcina unei buturugi mari. Se uită în jurul lui, fără suflu, plângând. Nu știa unde e. Rămase acolo, fără absolut niciun gând în minte, ascultându-și bătăile nebunești ale inimii care îi răsunau în urechi.

Pe urmă, când respirația începea să i se domolească, încet-încet, auzi o voce, mai jos. O voce înspăimântătoare.

— Rahatuscat, unde ești? Ieși, că nu-ți fac nimic!

Vocea lui Eberwolf. Erau singuri în pădure.

Mikael se ridică și începu din nou să urce alergând, căzând și agățându-se de rădăcini, plângând, rugându-se ca Eberwolf să nu pună mâna pe el.

Urcă, și urcă, și urcă.

Se băgă într-un horn îngust și abrupt, pe fundul căruia picura apă. Pietrele erau alunecoase și tăioase. Mikael nu se opri, continuă să se cațăre până când, la un moment dat, simți că nu-i mai rămăsese în trup nicio fărâmă de putere. Vederea i se încețoșa. Avea să moară acolo, se gândi.

Înălță capul spre cer, ca și cum ar fi vrut să se roage, și i se păru că vede o lumină, ca și cum pădurea s-ar fi deschis. Și în golul acela de vegetație i se păru că zărește ceva familiar și înspăimântător totodată. Târându-se în patru labe, reuși să ajungă la un luminiș. Atunci, în fața ochilor lui apăru o coloană înspăimântătoare de stâncă, una care ajungea până la cer. Imediat o recunoscu.

— Degetul lui Moise..., spuse cu ultimele forțe care-i mai rămăseseră, apoi se lăsă pradă oboselii.

16.

— Nu l-am găsit, gâfâi Eberwolf, ieșind din pădure, la poalele muntelui, unde îl așteptau ceilalți. Blestematul ăsta de copil fuge ca un iepure sălbatic!

— În schimb, tu ești încet ca un porc! zise Eloisa.

Eberwolf strânse pumnii. Deja fusese umilit că îl trimiseseră să-l caute pe Mikael după ce Agnete vorbise cu tatăl lui, iar acum, să mai suporte și insultele Eloisei i se părea cu adevărat prea mult.

— Dacă Rahatuscat e un căcăcios nu e vina mea, îi spuse.

— Ești doar un tâmpit. Tâmpit! urlă Eloisa.

Agnete făcuse un pas în față, ca să o oprească pe fata ei, dar Eberwolf preluă controlul și o înșfacă pe Eloisa de o încheietură.

— Taci!

— Mă doare! gemu ea și, în vreme ce încerca să se desprindă, îi dădu una peste față.

Totul se întâmplă într-o clipă. Înainte ca oricine altcineva să fi putut interveni, Eberwolf, care-și pierduse de-acum cumpătul, o împinse pe Eloisa, cu ochii aprinși, de aproape că zbură prin aer.

Eloisa gemu în timp ce cădea, lovindu-se rău la coloană. Dar se ridică imediat, descoperindu-și dinții albi și regulați.

— Cacă-te pe tine, lașule! răcni agitându-și pumnii în aer.

— Dă-te-ncolo curvă! rânji Eberwolf.

— Te urăsc, Eberwolf! strigă Eloisa. Și am să te urăsc întotdeauna!

Apoi, văzând că se grăbiseră cu toții să asiste, li se adresă prietenilor lui Eberwolf:

— L-ați văzut! E un laș!

Acela, sub privirile dezaprobatoare ale tuturor, se făcu roșu ca focul și își băgă capul între umeri. Se întoarse spre prietenii lui, cu un zâmbet strâmb. Dar niciunul dintre ei nu zâmbea. Unii își întoarseră privirile, alții se întoarseră cu totul.

Agnete veni la fata ei și o reținu de un braț.

— Ai făcut-o lată! îi spuse încet.

Pe urmă, tatăl lui Eberwolf, Ahlwin fierarul, un bărbat uriaș, înaintă și îi trase fiului său o palmă zdravănă. Îi porunci să se ducă acasă și să nu se mai arate toată ziua.

Eberwolf se îndepărtă negru la față, adus de spate, cu pumnii

strânși.

Agnete avu o senzație neplăcută de teamă.

— Ai făcut-o lată! repetă.

— Hai, la muncă, oameni buni! îndemnă bătrânul Zacharias.

Unul după altul, țăranii își luară uneltele ca să netezească câmpul lui Gregor și al lui Emöke. Dar niciunul nu era atent la ce făcea și se uitau, unii înspre silueta puternică a lui Eberwolf, ce se îndrepta încet spre casă, alții spre deasa pădure Mezesnig, unde dispăruse Mikael.

— Hai, pune-te pe treabă! îi spuse Agnete fetei ei.

— Și Mikael? întrebă îngrijorată Eloisa.

— Se va întoarce.

— Când?

— Când o să-i treacă frica.

— Și dacă se pierde?

— N-o să se piardă.

— De unde știi dumneata, mamă?

Agnete nu răspunse. Se uită spre munte. Era de nepătruns, abrupt, primejdios, plin de animale sălbatice. Înconjurat de zeci și zeci de râpe, care se deschideau în prăpăstii stâncoase.

— Mamă..., o luă repede Eloisa.

— O să se întoarcă! i-o tăie scurt Agnete și, după ce puse mâna pe o greblă rară, se îndepărtă de fata ei, ca să nu mai fie nevoită să o mintă în continuare.

Nu știa dacă Mikael avea să se mai întoarcă. Era ușor să te pierzi în pădure. Era ușor să cazi într-un horn. Era greu să-ți petreci noaptea acolo. Era greu și pentru ei, care cunoșteau bine muntele.

— Nu! zise în șoaptă Eloisa.

Între timp, Agnete se apropiase de paroh.

— Spuneți o rugăciune pentru băiețel, îi ceru ea preotului.

Fratele Timotei încuviință și își îndreptă la rândul lui privirea spre muntele atât de sălbatic și de nepătruns.

— Nu! repetă Eloisa cu un glas de om mare.

Apoi, când nimeni nu o mai băgă în seamă, se duse după un rug de mure și, fără să se lase văzută, ajunse la casa lui Eberwolf. Îl găsi înțepenit în fața ușii, cu ochii țintă spre munte și cu obrazul încă roșu de la palma primită de la tatăl lui.

— Ce vrei? o întrebă pe ton agresiv Eberwolf când o zări.

— Unde l-ai văzut pe Mikael ultima oară? îl întrebă Eloisa.

— În hornul bețelor de tobă, răspunse el fără să-și ia ochii de la pădure.

— Și după?

— Și după, ce? Pe urmă l-am pierdut, puștoaică idioată.

— Nu a lăsat urme?

— E ușor ca un iepure, lasă urme puține. La un moment dat trebuie să fi cotit la stânga.

— Unde?

— Știi unde-i stânca aia tăiată în două, în care crește un pin negru?

— Da.

— Acolo a luat-o la stânga. După aceea nu am mai găsit alte urme.

Eloisa se îndepărtă cu pas hotărât. La poalele muntelui, pădurea era de fagi care creșteau strâmb, și care erau tăiați mereu din rădăcină de locuitorii din Raühnvahl, ca să facă din ei lemne de foc. Era o pădure ordonată de mâna omului. Și pe jos era un covor moale de frunze.

Eloisa începu să urce, nu prea repede, uitându-se pe pământ în căutare de urme. Văzu un mic tufiș de ilice având câteva rămurele rupte. Pe urmă un grup de ferigi care fuseseră călcate în năduful fugii. Mikael trecuse pe acolo. Eloisa mări pasul. Ajunse în grabă la hornul unde creșteau din belșug bețe de tobă. Observă o ciupercă bășica porcului încă albă, care explodase sub călcătura lui Mikael. Pe urmă, un grup de bureți cu perucă. Și o ciupercă mare de pălăria șarpelui.

Eloisa se opri.

— Unde ești, mamelucule? spuse în șoaptă.

Simți apoi un fel de arsură în piept. Strânse pumnii și buzele, aproape cu mânie, ca să reziste acelei senzații de adâncă neliniște.

O luă iar din loc. Acum fagii lăsaseră loc unei păduri încurcate de jepi și de brazi. Urcușul era din ce în ce mai greu și mai abrupt, și, pe măsură ce hornul se îngusta pădurea era tot mai greu de pătruns. Eloisa se cățăra, alunecând pe rădăcinile acoperite de mușchi și ascunse sub pătura de ace de brad uscate și de ferigi. Se împiedică și căzu în față. Simți acele de brad uscate cum i se înfig în palme. Gâfâia. Se uită în sus. Mai erau vreo sută de yarzi[3] până la capătul hornului bețelor de

[3] 1 yard = 3 picioare = 0,914399 m (n.red.).

tobă. Simțea cum senzația aceea neplăcută de disperare care îi ardea pieptul devenea tot mai puternică. Se ridică iar. Strânse pumnii și se lovi cu putere și furie în capul pieptului. Pe urmă începu iar să urce hornul, de-acum lat de numai două brațe[4]. Înainta cu greutate, încercând să nu alunece, agățându-se cu mâinile de rădăcini, înfigându-și picioarele în pietrele acoperite de mușchi. Și, în cele din urmă, ajunse în vârful hornului.

Respira scurt. Se întoarse. Pe urmă se uită iar în sus, printre crengile jepilor și ale brazilor care luptau, lent, dar cu sălbăticie, să le fure vecinilor acel strop de lumină care le-ar fi permis lor să supraviețuiască. Niciodată nu trecuse de locul acela. Niciunuia dintre copii nu i se îngăduia să intre în pădurea propriu-zisă. Nici vânătorii nu se aventurau dincolo de granița aceea întunecată și sălbatică altfel decât în grup. Și întotdeauna înarmați.

— Mikael! urlă ea brusc. Mikael!

Dar niciun sunet, niciun răspuns nu sparseră tăcerea mohorâtă, urmată de vibrația ecoului fetiței care-și striga, fără să știe, propria spaimă.

Eloisa simți cum o podideau lacrimile. Simți cum îi tremură buzele, în timp ce încerca să nu se lase pradă plânsului.

— Proasto! zbieră ea cu voce frântă de mânie. Și de frică. Proasto…, murmură cu suflarea-n gât în timp ce făcea primul pas spre stânca spartă-n două, în interiorul căreia creștea, strâmb, un pin negru.

Eberwolf spusese că dincolo de ea îi pierduse urmele lui Mikael. Dar Eberwolf era un tâmpit, își repeta Eloisa urcând, croindu-și drum prin hățișul de crăci cu țepi, dincolo de care domnea legea animalelor sălbatice.

La începutul drumului, tot mai reușea să simtă vibrația surdă a clopotelor de la Madonna delle Nevi, care ritma orele de muncă și de rugăciune. Dar acum, niciun sunet nu reușea să pătrundă în penumbra aceea deasă, unde animalele se mișcau în tăcere. Ca să nu fie ucise. Ori ca să ucidă. Urcă iar.

Încotro trebuia să meargă? La dreapta? La stânga? Se opri. Ciuli urechile. Dar singurul lucru pe care era în stare să-l audă erau bătăile inimii ei, care îi spărgeau urechile. Care ritmau efortul urcușului. Spaima că era singură în pădure. Teama pentru Mikael.

[4] 1 braț = 1,75 m (n.red.).

— Mikael..., murmură, unde ești?

Dar o spuse în șoaptă. Înfricoșată. Fremătând. Coti la stânga, în locul indicat de Eberwolf. Continuă să urce în căutare de urme. Merse un timp, să tot fi fost o oră, socoti ea, fără să găsească nimic care să-i poată indica traseul lui Mikael. Era ușor ca un iepure, își spuse, gândindu-se iar la cuvintele lui Eberwolf. Dar și iepurii lăsau urme. Mikael nu trecuse pe acolo. Era sigură. Așa trebuia să fie. Atunci se întoarse, rostogolindu-se în pantă. Și în locul în care cotise la stânga, de data asta făcu la dreapta. Și începu iar să urce.

După nicio sută de yarzi, dădu peste pălăria mare a unui hrib. Interiorul cărnos al ciupercii se făcuse în întregime roșu. Ceea ce însemna că trecuse multă vreme de când cineva călcase pe ea, fiindcă Eloisa știa că la început se făcea albastră. Dar tot se simți entuziasmată. O răsuci în mână pe toate fețele. N-avea cum să fie un căprior. Ar fi lăsat urma copitei. Deci trebuia să fi fost Mikael.

Pe neașteptate, își regăsi puterile și speranța. Și speranța luă cu ea senzația aceea de apăsare din piept și teama. Aproape că începu să urce în goană, fără să bage în seamă crăcile care îi zgâriau pielea. După puțin timp, zări un bolovan ascuțit. Și pe piatră, o pată roșie. Sânge. Mikael trebuie să fi căzut și se rănise. Era pe calea cea bună, gândi entuziasmată. Îngenunche lângă pietroi. Dădu deoparte pătura subțire de ace uscate. Și pe solul moale descoperi amprenta, aproape întreagă, a mâinii lui Mikael. Nu era foarte clară, fiindcă Mikael purta mănuși, dar cu siguranță era o mână.

— Mikael! strigă ea aproape râzând.

Brusc simți cum se cutremură pământul în spatele ei. Pe urmă un freamăt și o agitație violentă. Aproape. Prea aproape. Se întoarse înspăimântată, cu sufletul la gură.

Un animal uriaș, extrem de rapid, puternic, apăru printre copaci la un mai mult de doi pași. Și venea peste ea.

Eloisa urlă și căzu înapoi, acoperindu-și fața cu mâinile. Animalul țâșni în ultima clipă. Deșteleni o copită de pământ reavăn. Eloisa ridică privirea. Era un cerb. Își dădu seama că, de fapt, era o cerboaică, fiindcă nu avea coarne. În timp ce animalul o lua la goană, Eloisa se liniști. Dar spaima nu i se potolise de tot când o întrebare înfricoșătoare o făcu să i se urce sângele la cap. De cine fugea cerboaica, mare cât un cal?

Eloisa se ghemui ascuțindu-și auzul. Se uită în jur. Acum îi era cu adevărat frică. Văzu un bolovan mare, cu o crăpătură îngustă. Mergând în vârful picioarelor, ajunse la el și se ghemui înăuntru. Avea ochii mari cât cepele. Pe urmă văzu o cracă uscată, ruptă de alergarea cerboaicei, pe pământ, la un pas de crăpătură. Capătul rupt era ascuțit. Eloisa se lăsă să alunece din ascunzătoarea ei, luă craca și se întoarse în despicătură.

Rămase acolo, nemișcată, fără ca vreun singur gând să-i treacă prin minte. Era ca împietrită, ca și cum devenise parte din piatra însăși.

Era întuneric. Și în pădure întunericul se lasă mai devreme decât oriunde altundeva.

Eloisa percepu mai întâi mirosul. Acru. Acid. Insuportabil. Pe urmă pașii vătuiți. Prudenți. Iar pe urmă auzi gâfâiala animalului. Strânse mâinile în jurul crăcii ascuțite, frenetic. Scoarța uscată i se fărâmă între degete. Nu se mișcă. Nu gândi. Nu-i veni nici să plângă, nici să strige.

Trebuie că e tânăr, gândi când îl zări, la câțiva pași de ea. Avea colți lungi, încă albi.

Lupul cenușiu, cu smocuri mari de blană de la năpârlirea de primăvară încă prinși de piele, înainta circumspect. Din când în când se oprea, cu corpul încordat. Înălța capul și adulmeca aerul. Își trăgea urechile înspre spate și apoi, brusc, și le împingea în față, îndreptându-le. Limba groasă și roșie îi cădea printre fălcile deschise, acoperită de bale albe, spumoase. Lupul trebuie că alergase cerboaica. Era obosit, însetat și frustrat. Și trebuie că era lihnit de foame, dacă riscase să atace singur o cerboaică.

Eloisa avea ochii ieșiți din orbite. Își ținea respirația. Până și inima încetase să-i mai bată.

Lupul se apropie pe furiș de piatra în care se rănise Mikael. O mirosi. Apoi linse sângele uscat. Pufăi încet. Cum făceau lupii înainte de a urla. Iar linse sângele. Apoi, încrețind buzele, își descoperi colții și zgrepțănă piatra. Pe urmă începu să adulmece totul în jur. Mirosi amprenta mâinii lui Mikael. Ridică botul și o clipă urcă la piscul Mezesnig, ca și cum ar fi adulmecat o urmă. Dar după câțiva pași se opri. Urlă sumbru și se întoarse. Căută iar amprenta mâinii și, de data asta, cu pași prudenți, cu nasul în pământ, ajunse la crăpătura din stâncă. Atunci i se ridică părul pe spate, își arcui spinarea și își băgă înăuntru capul

înspăimântător, descoperindu-și colții într-un rânjet îngrozitor.

Eloisa zbieră. Lupul își strecură botul în crăpătură, cu sălbăticie. Eloisa împinse craca în față. Simți impactul cu animalul. Lupul scoase un urlet de durere și de surpriză. Făcu un pas înapoi. Pe urmă veni iar la atac, cu fălcile larg deschise. Eloisa lovi din nou, cu toată disperarea ei.

Dar de data asta lupul nu se mai retrase. Apucă lemnul cu dinții. Eloisa îi simți întreaga putere. Trase înapoi craca în timp ce lemnul trosnea între colții lupului. Pe urmă lovi iar. Și iar, și iar. Lupul rânjea și urla, făcând spume la gură, rezistând la durerea loviturilor, mușcând în gol.

Craca se rupse. Lupul se retrase. Scuipă bucata pe care o desprinsese. Îi curgea sânge de pe bot, de pe buze și de pe blana dintre ochi. Își linse gura rănită, se ghemui și se pregăti de atac.

Atunci Eloisa țipă, cu toată suflarea pe care-o avea în gât.

— Eloisa! se auzi ea strigată mai din vale. Eloisa!

Lupul se ridică în picioare, surprins.

— Mamă! Mamă! urlă Eloisa, cedând plânsului.

— Eloisa, o strigă încă o dată mama, înspăimântată. Unde ești?

— Mamă!

— Unde ești, Eloisa? zbieră Agnete cât putu ea de tare.

— Mamă!

Glasul fetiței era plin de groază, gâtuit.

— Ajung acum! Nu-ți fie frică! continuă să vorbești, așa, ca să dau de tine! strigă Agnete, dintr-un punct nedefinit al pădurii, undeva mai jos.

Lupul atacă. Dar era un atac lipsit de forță. Eloisa reuși să-l îndepărteze încă o dată.

— Mamă!

— Uite-mă! Te aud! iată-mă!

— E... e un...

— Știu, fetița mea! zise Agnete cu un nod în gât. N-o să-ți facă nimic, ai să vezi!

— Mi-e frică!

— Nu, n-o să-ți facă nimic, am ajuns!

— E un lup, mamă!

— Știu!

Pe neașteptate, ceva mai jos, Eloisa zări o licărire. Pe urmă,

clar, o torță. Văzu că mama, rotind torța, lumina ochii roșii ai lupului. Animalul se retrase, ascunzându-se în vegetație.

Agnete ajunse la Eloisa, la intrarea crăpăturii, și se puse în fața ei agitând torța, amenințător, în direcția lupului. Apoi luă o piatră și, cu toată puterea, o aruncă, în timp ce înainta alți doi pași, ca și cum s-ar fi năpustit cu focul spre el.

Lupul scoase un urlet înspăimântător când piatra îl lovi în coaste și, în fața focului care înainta, se răsuci și dispăru în pădure. Când fu departe, îl auziră urlând din nou.

— Să plecăm repede de aici, fata mea! zise Agnete. O să se întoarcă.

Coborâră repede, fără să vorbească, împiedicându-se și ridicându-se iar, până auziră glasuri.

— Suntem aici! strigă Agnete. Suntem aici!

Oamenii ajunseră la ele, cu armele în mâini. Lupul, care le urmărise, urlă la mică distanță.

— Sunteți în siguranță, slavă Domnului! zise fratele Timotei. Acum nu va mai avea curaj să atace. Suntem prea mulți.

Pe urmă se lăsă tăcerea. Toți se gândeau la același lucru, dar nimeni nu îndrăznea să vorbească.

— Și Mikael? întrebă cu un glăscior subțire Eloisa, care avusese același gând.

Agnete nu răspunse.

— E prea întuneric să continuăm căutările, zise unul dintre bărbați. Ceilalți scuturară din cap.

Pe când mergeau spre sat, Eloisa plângea încetișor. Agnete observă.

— E a treia oară când îți riști viața pentru băiețelul ăsta. L-ai salvat din flăcări, te-ai îmbolnăvit că te-ai spălat, acum te lași sfâșiată de lupi! zise ea furioasă foc. Ce-a făcut ca să te farmece până într-atât?

Eloisa își trase nasul și merse în tăcere până ajunseră acasă.

— E altfel decât ceilalți, spuse ea atunci.

„Știu”, se gândi Agnete, întorcându-se spre silueta, de-acum neagră, a muntelui Mezesnig. „E un principe”.

17.

— Ah, ia uite, ia uite pe cine avem aici! exclamă în zori bătrânul Raphael, de la marginea dumbrăvii unde se ridica micul lui refugiu. M-aș fi mulțumit cu vreo două ciuperci; în schimb, am dat de un băiețel, râse el.

Lui Mikael îi era greu să se miște. Era înghețat bocnă.

— N-o lungi prea mult, îi zise Raphael. E primăvară.

Îi dădu ușor una cu toiagul. Mikael se ridică în picioare. Se uită la coloana de stâncă de deasupra lui, Degetul lui Moise. Apoi în jos, spre cocioaba bătrânului. Bârlogul balaurului, cum îi zisese Agnete.

— Ești norocos, continuă Raphael, erai o hrană perfectă pentru lupi.

Îl luă de un umăr și plecară spre colibă.

— Pari însă sortit să trăiești. Ai scăpat dintr-un măcel… ai scăpat de hruba lui Agnete… iar acum ai scăpat și de lupi. Ajunseră la bordei. Raphael deschise ușa. Învață să consideri viața ca pe un dar prețios, nu ca pe un lucru de nimic, cum fac proștii sau disperații.

Pe urmă îl împinse înăuntru. Se așezară la o masă mică. Raphael tăie două felii de pâine neagră cu anason și pe fiecare întinse un strat gros de untură.

Se uită la Mikael cum mănâncă lacom. Când termină, bătrânul zâmbi mulțumit și îi întinse și felia lui. Mikael nu se lăsă rugat și o mâncă pe loc. Pe urmă, Raphael îi dădu să bea o cană de supă caldă, gustoasă și grasă, făcută din pielea unei găini.

— Acum spune-mi, ce te-a făcut să fugi de la Agnete… Fiindcă ai fugit, nu-i așa? îl întrebă.

— Da…, zise Mikael.

— Și ce-l poate face pe un băiat să fugă de la o femeie atât de cumsecade? continuă Raphael.

Pe Mikael îl liniștea glasul adânc al acelui bărbat, care nu-i inspira teamă, ba dimpotrivă, îl făcea să se simtă în largul lui.

— Nu fugeam de Agnete.

— Ah, nu? Atunci de cine?

— De Eberwolf.

— Ar trebui să-l cunosc? E un balaur?

— E un băiat…, zise încetișor Mikael. Puțin mai mare decât

mine.

Raphael încuviință serios.

— Înțeleg.

— Foarte puternic, adăugă Mikael.

Raphael încuviință iar și repetă:

— Înțeleg.

— Are ce are cu mine, zise Mikael. Îi era ușor să-i povestească bătrânului. Mi-a rupt degetul și... dacă nu aș fi fugit...

— Bine, bine, îl întrerupse Raphael, totul e clar. Se uită intens la Mikael. Balaurul tău e doar un băietan bătăuș și plin de mușchi.

— Dar pare aproape un bărbat, spuse Mikael.

— Un balaur care pare aproape un bărbat.

Raphael încuviință și tăcu. Și Mikael amuți, uitându-se fix la cana goală. În cele din urmă zise:

— Mie mi-e frică de el!

— Da, asta-i clar. Și trebuie că ți-e tare frică dacă preferi să riști să fii sfâșiat de lupi decât să-l înfrunți.

— Eu nu...

— Și o să-ți fie frică toată viața, pentru totdeauna. Nu-i așa?

Mikael rămase cu capul în jos, să se gândească.

— Poate că se va plictisi să se tot ia de mine, spuse apoi.

— Ah, iată! Ar trebui să sperăm că acest... Elderstoff...

— Eberwolf.

— Trebuie să așteptăm ca Elderstoff să se plictisească, înțeleg.

— Eber...

— Băiețaș, n-am niciun chef să-i pronunț numele! Raphael se aplecă spre Mikael. Nu cred că ai vrea să înceapă să-mi fie și mie frică de el.

Mikael se simți îngrozit.

— Ce pot să fac? Mie mi-e foarte frică de el.

— Nu crezi că ai putea reacționa?

— Cum? întrebă Mikael tăcând ochii mari.

— Observându-i firea, mai întâi de toate, îi răspunse Raphael. Uită-te la șeful haitei de lupi! E mare, gras, și doar ce se apropie puii de el, că îi și mușcă, chiar cu sălbăticie. Spune-mi de ce o face?

— Pentru că e un ticălos, răspunse Mikael.

— Nu gândi în termeni omenești. Animalele sunt ce sunt.

Binele și răul nu există în mintea lor, spuse Raphael mișcându-și mâinile lui lungi prin aer. Căpetenia haitei se poartă așa fiindcă asta vrea să rămână și trebuie să-i convingă pe toți că el e cel mai puternic. Își lasă semnul dinților pe puii ăia pentru că așa vor crește știindu-i de frică. Și când vor fi și ei mari și grași și îl vor ataca, își vor aminti de mușcăturile lui și, pentru o clipă, vor fi iar puii ăia slabi și fără apărare. Ceea ce îi va da căpeteniei haitei un avantaj în luptă. Mă înțelegi?

Mikael încuviință, fascinat de povestire.

— Elderstoff al tău nu știe de ce se poartă așa. Cu siguranță e un tembel. Dar are un instinct animalic bun. Ție o să-ți fie întotdeauna frică de el. Sau, cel puțin, frica asta încearcă să ți-o provoace fără să știe. Bătrânul făcu o pauză și zâmbi, mulțumit. Ca Eloisa. Toată viața tu ai să fii sigur că e mai deșteaptă decât tine.

Mikael se îmbujoră tare.

Raphael izbucni în râs.

— Da, așa o să fie! Dar nu-i nimic rău în asta, având în vedere că e o fetiță cinstită și cu inimă largă. Zâmbi iar. Dar e prea devreme să vorbim despre femei. Îi scoase mănușile. Mai degrabă să vorbim despre mâinile tale. Ce-ai făcut?

Mikael gemu.

— Am săpat.

Raphael dădu uluit din cap.

— E cu putință să fii atât de nepriceput?

Se ridică și îi făcu semn să-l urmeze afară din cabană. Se duseră în spate, unde Raphael deschise două uși mari de lemn. Înăuntru erau unelte ca ale oricărui țăran.

— Deci, zise bătrânul, sapa, cazmaua, coasa și secera, furca, grebla și alte câteva unelte sunt pentru țăran ce sunt spada, lancea, pumnalul, barda, buzduganul pentru un războinic. Luă în mână coasa. Îndoi genunchii și o roti, tăind perfect fâșia de iarbă. E nevoie de forță și de grație în același timp, de suflet și de tehnică. Și, mai ales, un țăran bun e un războinic bun. A doua zi după bătăliile lor, sunt de fiecare dată în stare să mai ducă încă o bătălie la fel, dacă nu chiar mai bine. Ai să te duci obosit la culcare, și dacă ești țăran, și dacă ești războinic, și poate chiar rănit, dar noaptea va trebui să-ți fie de ajuns pentru ca, la cântatul cocoșului, tu să fii din nou țăran sau războinic. M-ai înțeles?

— Nu…, zise Mikael.

Raphael suspină, în timp ce punea coasa la locul ei.

— Cu toții se întreabă dacă ești deștept. Îți dai seama de asta?

— Da, răspunse Mikael cu capul în jos, umilit.

— Să admiți că nu ai înțeles e mai deștept decât să te prefaci că ai înțeles. E deja ceva. Dar nu ajunge. Trebuie să faci puțin mai mult de atât.

— Cum?

— Taie firele spaimei.

— Cum să fac asta?

— Începe prin a nu mai risipi puțina forță pe care o ai.

Mikael rămase cu capul plecat. În tăcere.

— N-am înțeles, zise în cele din urmă.

— Nu-i oferi lui Elderstoff puterea de a-ți dirija viața.

Mikael scutură neconsolat din cap.

— Nu înțeleg…

— Sapa, Mikael, trebuie să o apuci tu! Asta înseamnă.

Mikael încuviință. Atunci Raphael luă o sapă.

— De aici o să începem, mâine: de la cum se apucă o sapă. Se uită la Mikael. Acum te vei duce la culcare, în timp ce eu am să cobor în Raühnvahl să o anunț pe Agnete că ești aici. Și dacă femeia aia mă va asculta, ai să petreci cu mine o vreme, la sfârșitul căreia mâinile tale nu vor mai sângera niciodată și vei deveni un sătean de ispravă.

— Și nu-mi va mai fi frică de… Elderstoff? întrebă Mikael.

— Asta nu sunt în stare să te învăț, răspunse Raphael. Pe urmă se uită lung la el, măsurându-l din cap până-n picioare și, în cele din urmă, spuse: Dar în tine bate o inimă puternică. O pot vedea. Tu ai să hotărăști dacă o să o hrănești ori o s-o lași să se usuce.

18.

Cu o seară înainte, Agnete și Eloisa se culcaseră fără să scoată o vorbă. Eloisa așteptase să adoarmă mama ei și, pradă unei neliniști din ce în ce mai mari, scosese din ascunzătoarea ei șuvița lungă de păr auriu a lui Mikael, pe care o păstra din ziua

în care îl salvase. Se întorsese în culcuș și învârtise obsesiv șuvița între degete în timp ce, cu o voce scăzută, repeta neîncetat: „Doamne Dumnezeule, Preasfântă Născătoare, Sfântă Treime, vă implor. Nu lăsați ca Mikael să nimerească în fălcile lupilor! Amin”. Puțin înainte de răsărit, o doborî oboseala și adormi.

Șuvița zbură în aer și căzu pe podea.

Când se trezi, Agnete văzu părul și îl recunoscu. Îl luă, cu un gest nervos din cauza nesupunerii fetei ei, și se pregăti să îl arunce în foc când se opri auzind un murmur. Se apropie de buzele fetei.

„Doamne Dumnezeule… Preasfântă Născătoare, Sfântă Treime… vă implor. Nu lăsați ca Mikael… să nimerească în fălcile lupilor… Amin”, spunea în somn Eloisa, cu fața schimonosită de spaimă.

Atunci Agnete îi aranjă cu gingășie șuvița în mâini. Apoi ieși, făcând destulă gălăgie încât să o trezească pe fată și nu se întoarse până când nu fu sigură că o ascunsese din nou. Pe urmă se duseră la câmp.

Eloisa muncea fără să-i pese. Ochii ei nu făceau altceva decât să alerge spre pădurea Mezesnig, considerată de nepătruns. Revedea fălcile lupului, îi simțea în nări mirosul sălbatic, asculta înfricoșată mârâitul lui. Și continua să bâiguie: „Doamne Dumnezeule, Preasfântă Născătoare, Sfântă Treime, vă implor. Nu lăsați ca Mikael să nimerească în fălcile lupilor. Amin”.

Pe la mijlocul dimineții sosi bătrânul Raphael, în șaua catârului. Se duse direct la Agnete, îi dădu de înțeles că trebuia să-i vorbească și se traseră deoparte.

Zacharias îi făcu observație Eloisei că se oprise din lucru. Dar fetița nu-l luă în seamă și se duse la mama ei și la moșneag.

— E bine, sănătos, îl auzi spunând.

— Mikael? întrebă Eloisa, ca să capete confirmare.

Raphael făcu semn că da, zâmbind și descoperindu-și dinții foarte albi.

— Poate i-ar face bine să stea puțin la mine, zise întors spre Agnete.

— Trebuie să învețe să înfrunte viața, bombăni Agnete.

Raphael se uită la ea.

— Băiatul a fugit pentru că nu putea să înfrunte în doar două zile viața pe care alții au putut să o priceapă în zece ani.

— Așadar, ce propuneți? întrebă Agnete.

— Să rămână o vreme la mine. Am să-l învăț cum se muncește. Am să-i fac bătături în palme și ceva mușchi pe brațe și pe picioare. Am să-l hrănesc cu carne și cu miere. Am să-l învăț că, între doi cocoși care luptă, cel cu inima potolită învinge întotdeauna. Nu pot să-l învăț să-și țină în frâu frica, dar pot să-l conving că e în stare să răzbească. Acum crede că e o frunză uscată într-o vâltoare. Nu poate supraviețui. Cu luni în urmă, ți-am spus că mai bine îi dai una în cap decât să-l lași să moară încet în hruba din casa ta, departe de foc. Iar acum îți spun că, dacă îl arunci în arenă cum o faci, ori îl vei ucide, ori vei face din el o ființă atât de strâmbă, încât nu se va mai îndrepta niciodată și nu va vedea niciodată lumina soarelui.

Agnete se uită la el în tăcere.

— Bine, zise în cele din urmă. Deocamdată băiețelul s-a pierdut. Pe urmă om vedea.

— Mi se pare o idee bună, spuse Raphael.

— Animal blestemat! spuse mohorâtă Agnete.

— Îmi închipui că te referi la balaurul de băietan, spuse Raphael.

— Ce balaur? întrebă Agnete.

— Un anume Elderstoff.

— Eberwolf, îl corectă Eloisa.

Raphael se întoarse să se uite la ea și îi puse o mână pe cap.

— Eu și Mikael am început să-i spunem altfel. Acum plec, eu și catârul meu mergem încet, o lămuri el. Pe urmă îi spuse lui Agnete: Cum îmi vei explica vizita?

— Voi spune că m-ați cerut de nevastă și că v-am refuzat fiindcă sunteți prea înțelept și plicticos pentru mine, răspunse Agnete.

Raphael izbucni în râs și dădu să plece.

— Așteptați! zise Eloisa. Îi puteți spune lui Mikael…?

Se întrerupse și roși.

— Da, ce? întrebă bătrânul.

Eloisa rămase să se uite la el, tulburată de o luptă interioară. Pe urmă ridică din umeri.

— Nimic, nu-mi amintesc.

Raphael încuviință.

— Din partea mea spuneți-i că sunt bucuroasă că n-a fost sfâșiat de lupi, interveni Agnete.

Eloisa miji ochii până ce rămaseră ca două linii. Își mușcă buzele și o luă la goană.

— Am să-i spun, zise Raphael și dădu pinteni catârului.

Înainte să treacă podul de lemn de peste pârâu își dădu seama că Eloisa îl urmărea. Se opri să o aștepte. Când îl ajunse din urmă, fata rămase cu ochii în pământ, lovind nervoasă cu picioarele în pietrele potecii.

— Spuneți-i și din partea mea..., rosti ea în cele din urmă, vorbind atât de repede că aproape nu se înțelegea ce spune.

— Ce ar trebui exact să-i spun, și cui? întrebă amuzat Raphael.

Eloisa trase tare aer în piept.

— Lui Mikael, răspunse, tot cu capul plecat. Spuneți-i că și eu sunt bucuroasă că nu a fost sfâșiat de lupi. Pentru o clipă, rămase tăcută. Este un mameluc. I-ar părea prea rău dacă nu i-ați spune-o și din partea mea.

Raphael încuviință încet.

Eloisa surâse iar și apoi plecă, mergând fără grabă, cu rochița roșie fluturându-i în jurul picioarelor sale subțiri.

Raphael întoarse în drum catârul și urcă muntele.

În dimineața următoare, după un mic dejun îndestulat cu carne și ovăz amestecat cu miere, Raphael îl duse pe Mikael în spatele cabanei, deschise ușile de la șopronul cu unelte și luă o sapă.

— Azi vom învăța cum se folosește, spuse.

Mikael încuviință înfricoșat. Bășicile din palme erau încă sparte și degetul rupt nu dădea semne să se dezumfle.

Bătrânul luă sapa în mână.

— Uite, vezi? O mână mai sus și alta mai jos, dar nu foarte depărtate. Sunt două mâini și două brațe, dar trebuie să muncească de parcă ar fi o singură pârghie.

Mikael încuviință timid.

Raphael ridică sapa deasupra capului.

— Asta se cheamă „încărcătură”. Așa se pregătește lovitura, ca arcașul care întinde coarda arcului său. Și există un moment în care timpul parcă stă în loc. Brusc, izbi cu sapa în pământ, cu viteză și precizie. Ce-ai văzut, spune-mi?

Mikael strânse din umeri.

— Ați lăsat sapa în jos.

— Asta-i tot?

Mikael strânse iar din umeri.

— După părerea ta, zise cu răbdare Raphael, dacă a săpa ar însemna să ridici sapa și pe urmă să lovești cu ea în pământ, de ce ar trebui să pierd timpul să te învăț cum se face?

Mikael roși.

— Nu știu…

Raphael ridică sapa din nou.

— Acum am s-o fac din nou, dar mai lent. Și tu ai să-mi spui ce vezi, de acord?

Mikael încuviință. Bătrânul își curbă puțin spatele, în timp ce brațele coborau.

— Curbați spatele, zise Mikael.

— Foarte bine. Continuă să te uiți.

Când brațele îi fură aproape perpendiculare cu pământul, partea de jos a spatelui, zona șalelor, era dreaptă ca un fus. În schimb, picioarele începuseră să se îndoaie.

— Acum aveți spatele drept…

— Sigur, altfel la sfârșitul zilei ar fi distrus.

— Și îndoiți picioarele…

— Din trei motive. Întâi fiindcă așa se micșorează timpul în care se înfige sapa în pământ, deoarece, scurtând distanța, se folosește din plin forța loviturii, dându-i-se o mai mare viteză. Clar?

Mikael încuviință din nou.

— Al doilea motiv e că astfel îmi cobor centrul de greutate. Ceea ce îmbunătățește echilibrul. Se uită la Mikael. De ce trebuie să-mi îmbunătățesc echilibrul?

— Ca să nu cad.

— Asta e ipoteza extremă. Dar omul nu cade dintr-o lovitură de sapă. Motivul e că, dacă sunt în echilibru, nu va trebui să mișc alți mușchi ca să mă cumpănesc. Deci voi economisi efort. În fine, al treilea motiv, dacă îndoi picioarele, contralovitura sapei va fi amortizată. Și din nou spatele meu va trage foloase. Raphael se ridică în picioare. Vezi cât sunt de drept? Dar uită-te la marea majoritate a țăranilor. Merg aduși în față. Și asta pentru că îi doare tare spatele. Pentru că e adevărat ce se spune despre pământ: „Îți rupe spatele”.

Mikael era uimit.

— Și acum, luăm de la capăt totul, zise Raphael. Ridică sapa, izbi și înfipse unealta în pământ, adânc. Vezi? Aceasta e o

lovitură greșită. Mi-ai putea spune de ce?

Mikael făcu semn că nu. Raphael arătă spre sapă.

— Ce trebuie să fac acum ca să dau următoarea lovitură? Pun mai multă forță în mișcarea necesară scoaterii lamei și ridicării brazdei. Uite ce trudă! Uită-te la biata mea spinare! Uită-te câți mușchi trebuie să mișc ca să-mi iau sapa înapoi! E greșit! Nu trebuie înfiptă în pământ. Lovitura trebuie să ridice brazda și să lase liberă, din inerție, sapa, astfel încât eu să ridic numai greutatea lemnului și a metalului, fără rezistența pământului. Corect?

Mikael roși, fără să fie în stare să răspundă. Raphael râse amuzat.

— Care-i greșeala? Gândește-te!

Mikael simți că nu va ști niciodată să răspundă și parcă ar fi vrut să se întoarcă. În schimb, se mărgini să lase privirea în jos.

— Nu-i nimic rău dacă nu știi, spuse Raphael. Pe de altă parte, eu nu cred că soarta ta e să fii țăran, ca să o spun foarte clar. Așa că să nu știi nu e o nenorocire, băiete. Dar ai putea să încerci, asta da. Și nu ca să rezolvi dilema, ci ca să accepți ideea că poți încerca.

Mikael era roșu ca focul. Se uita la sapă fără să o vadă.

— Am să-ți arăt lovitura corectă, îi făgădui atunci Raphael. Ridică sapa, lovi pământul cu ea și o brazdă se desprinse, eliberând sapa imediat. Pe urmă se uită la Mikael. Deci?

— Ați lovit mai puțin…

— Da…

Mikael simțea cum îi bate inima, ca și cum ar fi trebuit să răspundă la o întrebare de care depindea viața lui.

— Taie firele fricii, băiete! Dacă ai să zici o prostie înseamnă că ai zis o prostie. Dar asta nu va face din tine un prost.

— Ați lovit mai puțin… Mikael respiră adânc. Mai puțin… drept…

— Exact, băiete! exclamă Raphael mulțumit. Lovitura nu trebuie să pătrundă pe verticală, altfel se înțepenește în pământ. Sapa trebuie să se înfigă „perfid”, oblic, în așa fel încât pământul să nu opună rezistență. Bravo!

De atâta entuziasm, Mikael simți că inima îi bate mai-mai să-i sară din piept.

— Acum, când știi cum se face, spuse atunci Raphael, vreau să sapi pajiștea, de aici până la marginea pădurii.

Mikael păli. Simți iar durere la bășici și la degetul rupt și se gândi că n-ar fi fost în stare să dea nici măcar zece lovituri de sapă.

Între timp, Raphael se întorsese la șopronul cu unelte ca să pună sapa la loc și îl închisese.

Mikael se uită la el fără să înțeleagă.

— Hai, arată-mi dacă ai învățat! zise Raphael. Ia sapa în mână!

Și el însuși apucă o sapă închipuită.

Mikael rămase nemișcat câteva clipe. Pe urmă îl imită pe bătrân.

— Prea depărtate mâinile, îl corectă Raphael.

Mikael le apropie.

— Acum încarcă lovitura.

Mikael ridică brațele deasupra capului.

— Arcuiește spatele.

Mikael își arcui spatele.

— Și jos! exclamă Raphael, făcându-se că dă drumul loviturii. Spatele drept, picioarele îndoite, echilibru, forța finală, înclinare „perfidă”!

Mikael lăsă să cadă lovitura lui imaginară.

Raphael îi dădu un brânci și Mikael își pierdu echilibrul.

— Mai jos picioarele, și mai desfăcute, băiete! zise Raphael.

Mikael îndoi mai mult picioarele și le desfăcu.

Raphael îl împinse și Mikael nu se mai dezechilibră.

— Așa, bravo! Bătrânul se îndreptă. Nici prea repede și nici prea încet. Trebuie să desțelenești până la pădure, toată bucata asta, pe o lățime de două brațe. O să-ți ia multe ore, dacă o faci cu atenție. Între timp, eu mă duc să caut de mâncare. Când mă întorc, vreau să fie totul gata. Și am să controlez dacă treaba a fost făcută cu îngrijire. Te asigur că am să-mi dau seama dacă ai făcut o treabă bună sau nu, zise Raphael și, luând un sac, se îndreptă spre pădure, fără să se mai întoarcă să-l controleze.

Mikael rămase nemișcat, cu sapa imaginară în mâini. Se simțea un prost. Se așeză pe jos, gândindu-se că bătrânul nu ar fi avut cum să știe, la întoarcere, dacă el muncise cu adevărat un câmp imaginar cu sapa imaginară. Pe urmă simți o furie ușoară. Se gândi că, dacă bătrânul voia să fie sigur că el muncise, ar fi trebuit să stea acolo să îl controleze. Cine putea fi așa de prost încât să sape fără o sapă?

Dar, cu cât trecea timpul, cu atât creștea și frustrarea. În final, aproape surprins de el însuși, se ridică, luă sapa imaginară și începu să muncească, înaintând pas cu pas spre pădure. Ridica sapa deasupra capului, își arcuia și își îndrepta spinarea, lovea, îndoia genunchii, era atent la înclinația cu care reușea să desțelenească brazda. Și, dând lovitură după lovitură, începu să se distreze. Își închipui că greșește câte o mișcare și se strădui mai mult să se corecteze și să lucreze mai bine. Își spuse, râzând, că spera ca bătrânul să nu sesizeze câte brazde prost desțelenite lăsa în urma lui. La un moment dat, se întoarse și se prefăcu chiar că reface și aranjează câteva porțiuni de câmp care nu ieșiseră cum s-ar fi așteptat Raphael.

Pe la jumătatea după-amiezii îl dureau umerii. Și picioarele. Începuse să-și simtă și spatele. Era transpirat. Dar ajunsese până la pădure. Atunci lăsă sapa închipuită jos și se întoarse să se uite la munca invizibilă pe care o făcuse.

— Ești mulțumit? zise glasul adânc al lui Raphael în spatele lui, făcându-l să tresară.

Mikael roși violent.

— Ia sapa! îi spuse Raphael, și să ne întoarcem la colibă în vreme ce controlez ce ai făcut.

Mikael se aplecă, prefăcându-se că ia sapa, și îl urmă, în timp ce examina câmpul. Din când în când, Raphael încuviința, alteori scutura din cap. Și lui Mikael i se păru că scuturase din cap exact acolo unde el însuși se prefăcuse că nu lucrase bine.

Când ajunseră la colibă, Raphael se uită la el și zâmbi.

— Ai făcut treabă bună. Sunt mândru de tine. Mâine ai să înveți cum se dă cu cazmaua. Pe urmă cum se seamănă și se cosește și cum se adună iarba cu grebla ca să se usuce repede, fără să putrezească. Azi însă ți-ai făcut treaba. În pădure am găsit niște hribi minunați, pe care îi vom mânca gătiți cu carne și cu miere, ce zici?

Mikael nu știa ce să creadă. Bătrânul se purta ca un nebun. Și totuși, nu părea chiar nebun.

Cina fu delicioasă. Atât de bună, încât Mikael se întristă puțin, fiindcă-i amintea de cinele din copilăria lui, când trăia la castel și era principele moștenitor de Saxa. Însă fu doar pentru o clipă, de fapt aproape că nu-și mai amintea cine fusese înainte. Își amintea de tatăl lui, de mamă, de surioara născută de curând, de Eilika, guvernanta, și de fiecare dintre locuitorii castelului,

dar nu reușea să se vadă pe sine. Era ca o siluetă neclară.

— Noi suntem ceea ce suntem acum, Mikael, spuse bătrânul, ca și cum i-ar fi citit gândurile. Noi suntem ce suntem exact în clipa în care suntem. Pe urmă se ridică, se duse la un raft mic de brad și luă o carte din pergament. Știi să citești, băiete?

— Da, spuse Mikael.

Raphael îi întinse cartea și se așeză pe un balansoar.

— Vrei să citești pentru mine cartea asta?

Mikael deschise la prima pagină. Văzu cuvinte de neînțeles.

— Eu nu cunosc limba asta…

— Nici eu, spuse Raphael. E latină.

Mikael se uită la el fără să înțeleagă.

— Dacă aș înțelege ce e scris în ea, băiete, nu aș mai avea nevoie de carte după ce am citit-o, spuse Raphael. În schimb, neînțelegând ce spune, o pot citi toată viața și îmi pot imagina de fiecare dată că povestește altă istorie.

Mikael rămase nemișcat, cu cartea deschisă la prima pagină.

— Citește! îl îndemnă Raphael.

— *Vi… vi… virum bonum quom lau… laudabant*, *ita lau… dabant*: *bonum agricolam bonu… mque colonum*; *amplis… sime laudari existima… batur qui ita lauda… lauda… batur. Mercatorem autem strenuum studiosum… que rei qua… erendae existimo*, *verum*, *ut supra dixi*, *pericu… losum et calamitosum*…

Și merse așa mai departe, poticnindu-se la cuvintele acelea necunoscute. După ce citise cam zece pagini, la lumina slabă a lumânării, Mikael simți că i se închid ochii.

Atunci, Raphael, dându-și seama, îi făcu semn că era de ajuns.

— Mulțumesc, îi spuse. Ce poveste interesantă! Tu?

— Eu… ce?

— Ai reușit să-ți imaginezi o poveste interesantă?

— Nu…

— Nu ți-ai imaginat nici măcar o povestioară?

— Nu…

— Ai să vezi că, mai devreme sau mai târziu, ai să reușești. Raphael întoarse capul ca să se uite la el. Însă ai săpat un câmp întreg, singur-singurel. Și de asta trebuie să fii mândru.

— Da…, răspunse Mikael stânjenit.

— Hai să ne culcăm! Mâine cea cu care ai să faci cunoștință

va fi cazmaua, spuse bătrânul întinzându-se pe culcușul lui și înfășurându-se cu o blană de lup.

Mikael se întinse pe grămada de paie pe care i-o pregătise bătrânul și se înfășură la rândul lui într-o blană de lup.

În timp ce adormea, își dădu seama că i se părea că săpase cu adevărat un câmp întreg singur. Și se simțea mândru, în sinea lui, exact așa cum spusese Raphael.

Și atunci se gândi la Eloisa.

19.

În dimineața următoare, Raphael luă o cazma și îi explică lui Mikael cum să o folosească și în ce scop. Pe urmă îi arătă luminișul plin de ierburi.

— Ieri ai săpat câmpul ăsta, îi spuse el. Azi vei folosi cazmaua ca să adâncești și să răstorni brazdele în așa fel încât pământul să fie hrănit și reînnoit, gata să primească sămânța.

Mikael încuviință.

— Dar nu poți face tot câmpul singur într-o zi. Așa că te voi ajuta eu, continuă Raphael. Jumătate tu și jumătate eu. Bine?

Mikael încuviință iar.

— La treabă! îl îndemnă bătrânul.

Ajunse în mijlocul luminișului și începu să se prefacă.

Mikael se uită la el și se simți încurcat.

— Hai băiete, altfel n-ai să termini până în seară, zise Raphael, fără ca măcar să-și întoarcă privirile.

Mikael apucă o cazma imaginară, cum tocmai îi arătase bătrânul, o înfipse în sol, puse piciorul pe ea și împinse în jos. Îndoi picioarele și făcu pârghie, prefăcându-se că răstoarnă o brazdă mare, compactă. Pe urmă schimbă modul de a ține lopata și o ridică și o coborî de mai multe ori pe brazdă, până își închipui că a mărunțit pământul.

Degetul fracturat încă îl durea. Și când strângea pumnul simțea cum îl ustură bășicile. Dar continuă până în momentul în care Raphael hotărî că era vremea prânzului. Pe urmă începu iar să lucreze și termină de săpat jumătatea lui de câmp.

În timp ce Raphael gătea o supă de orz cu carne de iepure și napi, Mikael fu trimis să adune de la marginea pădurii cât mai

mulți limacși negri. Când se întoarse, bătrânul, cu lama unui cuțit, curăță ușurel mucusul acestora și îl întinse pe mâinile lui Mikael. Pe urmă le dădu drumul melcilor pe pajiște.

În timp ce mânca supa, care era foarte gustoasă, Mikael simțea cum mucusul melcilor i se usca pe piele. Se uită la răni. Mucusul formase un strat subțire și lucios.

După cină, Raphael îi întinse din nou cartea.

— Continuă de unde ai rămas ieri.

Mikael citi iar acele cuvinte de neînțeles până când simți că i se închid ochii. Atunci Raphael îi dădu voie să se ducă să se culce. Când mica încăpere fu cufundată în întuneric, bătrânul îl întrebă:

— Ți-ai imaginat o poveste frumoasă?

O vreme, Mikael tăcu.

— Nu…, răspunse el în cele din urmă, umilit.

— Nu-i nimic. Ai să reușești, fii pe pace! spuse vocea profundă și liniștitoare a lui Raphael. Trebuie însă să fii mândru că ai săpat jumătate de câmp. Nu toți cei de vârsta ta reușesc.

Mikael se gândi că bătrânul era complet dus cu pluta. Totuși, pe când somnul îl biruia, se simți mândru de munca pe care o dusese la bun sfârșit.

În zilele următoare, Mikael învață să îngrașe pământul, să semene, să scoată buruienile, să cosească, să întoarcă fânul cu grebla, să îl adune cu furca și să-l lege în snopi mari.

În fiecare seară, după cină, citea cu glas tare cam zece pagini din cartea de neînțeles, scrisă în latină, și, înainte de a adormi, Raphael îl întreba:

— Ți-ai imaginat o poveste frumoasă?

După o săptămână, Mikael răspunse timid:

— Da.

Raphael tăcu. Pe urmă, când era deja în pat, îi spuse:

— Știi care este cel mai mare pericol atunci când cineva spune minciuni?

Mikael, întins în culcușul lui, roși de rușine.

— Cel mai mare pericol stă în faptul că acela care le zice ar putea ajunge să le și creadă, continuă bătrânul și în vocea lui nu era nici cea mai mică urmă de dojană. Iar dacă se întâmplă asta, omul acela nu ar mai avea o viață a lui.

Mikael se gândi că a doua zi nu ar fi mai avut curaj să-l privească în față pe Raphael. Și simți că ochii i se umpluseră de

lacrimi.

— În tine sunt multe povești, spuse bătrânul. Glasul lui era cald și iubitor. Mai multe decât îți poți închipui. Dar trebuie să tai firele spaimei, ți-am mai spus. Câinele căruia îi este frică va mușca fără motiv mâna celui care îi potolește foamea, deși nu e un câine rău. Iepurele care simte o frică mai mare decât cea pe care natura i-a menit-o speciei sale va cădea în fălcile lupului, chiar dacă este cel mai iute dintre toți. Vulturul căruia îi e teamă că nu-și va găsi prada nu va izbuti să o vadă nici dacă ea i s-ar strecura de una singură în cuib.

— Atunci… ce trebuie să fac? întrebă Mikael cu un firicel de voce.

— Nimic.

Urmă o tăcere lungă.

— Nimic?

— Acum dormi.

— Dar îmi spuneați că trebuie să tai…

— Dormi, băiete!

Mikael tăcu.

— Te mai dor bășicile? întrebă după o vreme bătrânul.

— Nu.

— Și când au încetat să te mai doară?

Mikael nu știa ce să răspundă.

— S-a întâmplat azi?

— Nu știu…

— Dimineață te dureau și pe urmă, deodată, nu te-au mai durut?

— Nu…

— Atunci s-a întâmplat ieri?

— Nu știu…

— Cum adică nu știi?

— Nu mi-am dat seama când s-a întâmplat.

— Și știi de ce?

Glasul lui Raphael era hipnotic și Mikael simțea cum adoarme.

— Fiindcă nu s-a întâmplat într-un moment anume.

Mikael strânse ușor pumnul. Acolo unde înainte fuseseră bășicile își simțea pielea mai tare și mai groasă.

— Și ce ai făcut ca să le vindeci?

— Ați pus mucus de limax…

— Nu, ăla te apără de infecție. Dar nu le vindecă. Raphael

auzea că respirația lui Mikael era din ce în ce mai grea. Acum răspunde cu primul lucru care-ți vine în minte, fără să te gândești. Ce ai făcut ca să le vindeci?

— Nimic…, zise Mikael.

— Nimic. Doar i-ai dat timp timpului.

— Timp… timpului…

— Așa se va întâmpla și cu firele fricii.

— Ale… fricii…, șopti Mikael, iar respirația lui deveni profundă și regulată.

Înfășurat în blana lui de lup, bătrânul surâse.

— Dormi, băiete!

A doua zi, Raphael se duse la șopronul cu unelte, luă săpăliga și i-o dădu lui Mikael.

— Sapă! îi spuse.

Mikael se uită la el fără să-l înțeleagă. Puse sapa pe pământ și se prefăcu că sapă, așa cum făcuse până în ziua aceea.

— Îți bați joc de mine, băiete? îi spuse Raphael.

Mikael se îmbujoră și se opri.

— Ce faci? îl întrebă bătrânul.

— Sap…

— Sapi? Glasul bătrânului devenise aspru. Și cum se sapă fără sapă?

Mikael, ca întotdeauna, nu știa ce să răspundă.

— Ia sapa! porunci Raphael.

Mikael luă sapa.

— Bine. Acum sapă!

Mikael se uită înspăimântat la luminiș.

— La ce te gândești, băiete? întrebă Raphael. Doar nu crezi că vei putea săpa tot luminișul singur într-o singură zi? Nici eu nu aș reuși, darămite un băiețel de zece ani ca tine. Luă un țăruș și îl înfipse între picioarele lui Mikael. Pe urmă numără cinci pași și mai înfipse unul. De aici până aici. De un braț lățime. Când ai să termini, ai să mănânci! zise îndepărtându-se.

Mikael rămase cu sapa-n mână, uitându-se la țărușul de lemn aflat la cinci pași de el. Apoi, lăsă privirea să-i alerge până la marginea pădurii. Strânse degetele în jurul mânerului uneltei, cu putere. Cel rupt încă îl durea, dar era o durere suportabilă. Ridică sapa și i se păru mai ușoară decât atunci când o luase în mână prima oară, în Raühnvahl. Pe urmă își curbă puțin spatele, începu să coboare lovitura, îndoi genunchii și îndreptă coapsele,

în timp ce lama sapei se înfigea în sol cu înclinația învățată de la Raphael. Brazda se desprinse din pământ, fără să opună rezistență. Mikael putu să ridice din nou sapa fără greutate. Lovi a doua oară. Și se minună că și de data aceasta ținti în locul potrivit. Atunci se opri. Se uită la sapă. Se uită la cele două brazde de pământ. Își privi palmele și, în cele din urmă, zâmbi. Ridică sapa deasupra capului și începu să muncească sârguincios, aproape distrându-se.

— Încet! strigă sever Raphael, apărând în spatele lui.

Apoi, îndepărtându-se iar, zâmbi mulțumit.

Lui Mikael îi trebuiră mai bine de două ore ca să sape cei cinci pași pe care îi marcase Raphael. Când termină, îl dureau mușchii umerilor și ai spatelui. Și vreo două bășici se redeschiseseră.

Raphael i le controlă.

— Scuipă pe ele! îi spuse.

Mikael se supuse.

— Bine! Nu mai trebuie altceva, spuse bătrânul. Dar dacă ai fi făcut-o înainte, s-ar fi deschis mai puțin. Amintește-ți mâine.

Mikael încuviință. Se uită la saliva de pe bășici și i se păru ceva de oameni mari.

— Acum? întrebă.

— Acum ce?

— Ce trebuie să fac?

— Ai muncit. Ți-ai făcut datoria. Ce vrei de la mine? întrebă bătrânul. Drept cine mă iei? Drept dădaca ta? Crezi că eu sunt aici ca să mă joc cu tine? Fă ce vrei!

Mikael se uită la el nedumerit.

Raphael îi întoarse spatele.

— Dacă chiar nu știi ce să faci, adună rămurele uscate pentru foc.

Mikael se duse la marginea pădurii și își petrecu o bună parte din zi adunând rămurele uscate pe care le aranjă în spatele casei. Apoi hoinări prin dumbravă, uitându-se la insecte. În cele din urmă, se întoarse la micul pătrat pe care îl săpase și rămase să se uite la el. Cu mândrie. După care se prefăcu iar că sapă și începu să râdă.

„De când nu ai mai râs?” gândi Raphael, spionându-l de la geamul colibei. Pe urmă îi strigă:

— Unde ești, băiete? Mi-e foame! Eu mănânc!

Seara, Mikael citi din cartea în latină, îi răspunse lui Raphael că nu-și imaginase nicio poveste, bătrânul îi spuse că n-avea nici cea mai mică importanță, că mai devreme sau mai târziu asta avea să se întâmple, și la urmă se culcară.

În întuneric, înainte de a adormi, Mikael scuipă iar pe bășici.

A doua zi folosi cazmaua.

Seara, în pat, pe întuneric, simți o durere ciudată în umeri și în brațe. O durere bătucită, care aproape că-i făcea plăcere. Își atinse umerii și fu uimit de ce simți. Atunci își atinse și brațele. Avu aceeași surpriză.

— Domnule, dormiți...? întrebă el încetișor, cu o voce îngrijorată.

— Zi-mi, băiete!

— Mi s-a întâmplat ceva la umeri...

— Da...

— Și la brațe...

— Ce ți s-a întâmplat, mai exact?

— S-au... umflat.

— Umflat?

— Sunt mai mari, iată.

Raphael râse.

— Umflăturile alea se cheamă mușchi, băiete.

Se lăsă tăcerea.

— Mușchi? zise după un timp Mikael.

Raphael râse, se întoarse pe o parte și adormi.

În schimb, Mikael rămase treaz mare parte din noapte să-și pipăie umerii și brațele. Și, din când în când, spunea în șoaptă:

— Mușchi!

A doua zi îngrășă pământul, împrăștiind cu lopata balegă de vacă amestecată cu turbă. Și în următoarea zi smulse buruienile de pe câmp, apoi cosi, răsturnă fânul cu grebla și, după ce acesta se uscă, îl adună cu furca și îl legă în snopi mari și grei, folosind fire mlădioase de salcie.

Și, de fiecare dată, înainte de a se apuca de lucru, își scuipa în palme și își controla mușchii.

Și, în fiecare seară, citea din carte fără să-și poată imagina o poveste.

Veni ziua în care bătrânul Raphael îi spuse:

— Acum ești pregătit. Mâine te vei întoarce în sat.

Ochii lui Mikael se umplură de spaimă. Gâfâia. Și simți o

durere în piept. Și o strângere de inimă.
— Nu…, spuse încetișor.
Raphael nu dădu semn că l-ar fi auzit.
În ziua aceea, Mikael nu avu nicio treabă de făcut. Ziua nu se mai termina și totuși trecea prea repede. Mintea lui era plină de gânduri înspăimântătoare și în același timp îngrozitor de goală. Pe urmă, seara, citi din cartea latinească. Aproape că nu reușea să vadă cuvintele fiindcă avea ochii încețoșați de lacrimi.
— Ți-ai închipuit o poveste frumoasă? îl întrebă Raphael.
— M-am gândit la un copil…, răspunse Mikael în seara aceea.
— Și…?
— Nu, poate nu era un copil…
— Cine era?
— Un șoarece…
— Și ce făcea șoarecele acesta?
— Îl chema Hubertus…
— Da…
— Dar nu-și alesese el numele…
Raphael aștepta în tăcere.
— Nu era în stare să-și aleagă un nume…
— Cum așa?
— Fiindcă era un șoarece…
— Înțeleg.
— Sau poate… fiindcă îi era prea frică…
Raphael încuviință.
— Pe urmă?
— Nu știu…
— Se termină aici povestea ta?
— Șoarecele… Hubertus… nu știa…
Mikael se întrerupse. Raphael tăcu.
— Vedeți…, reluă în șoaptă Mikael, Hubertus…
— Zi-mi…
— Hubertus nu știe cine este.
Raphael stinse lumânarea. Încăperea se cufundă în întuneric.
— E cea mai frumoasă poveste pe care am auzit-o vreodată, murmură impresionat.
Apoi niciunul nu mai spuse niciun cuvânt.
În zori, Raphael încălecă pe catârul lui și, împreună cu Mikael, care venea în urma lui pe jos, coborâră spre Raühnvahl. Mikael își dădu seama că nu obosea ca atunci când venise cu Agnete.

Picioarele lui se mișcau cu repeziciune și siguranță.

Când ajunseră la podul de lemn care te trecea înspre vale, Raphael opri catârul.

Mikael se uita la sat și-și simțea inima bătându-i, mai-mai să-i spargă pieptul.

— Uită-te la mâinile tale! îi spuse Raphael.

Mikael își privi mâinile.

— Sunt aceleași mâini pe care le aveai când ai fugit?

— Nu…

— Pipăie-ți umerii, brațele, gambele. Sunt la fel ca atunci când ai fugit?

— Nu.

— Nu! repetă bătrânul, solemn. Și nici tu nu mai ești cel de atunci. Te-ai făcut mai puternic.

— Dar dacă Eberwolf…

— Cine? îl întrerupse Raphael.

— Elderstoff…

— Ah, tembelul ăla de Elderstoff, da. O clipă m-am temut că vorbeai despre un balaur. Continuă!

Mikael se uită din nou spre sat.

— Nimic, spuse el.

— Vino să mă vezi când vrei, zise Raphael. Dar înainte cere-i voie lui Agnete.

— Da… Mikael se întoarse spre bătrân. Acum chiar trebuie să plec, nu-i așa?

Raphael se uită în tăcere la el.

— Eu pot vedea cât de mare este inima ta, băiete!

Mikael lăsă ochii în jos.

— Știi cine e Hubertus? zise Raphael.

Mikael ridică privirea spre el.

— Ca fiecare dintre noi… Hubertus este rezultatul încercărilor pe care le înfruntă.

Mikael încuviință, chiar dacă nu înțelesese prea bine ce-i zisese bătrânul. Se uită iar spre vale. Și făcu primul pas pe pod.

— Așteaptă! îi spuse Raphael.

Mikael se întoarse.

Raphael scoase din șaua catârului cartea pe care o citiseră în fiecare seară.

— Ține! zise el întinzându-i-o. Vreau să o ai tu.

Mikael întinse timid mâna și luă cartea.

— Aici, înăuntru, sunt toate poveștile tale, zise Raphael. Dar ține minte: dacă vrei ca magia să se repete la nesfârșit, să nu înveți niciodată latina. Altfel, aceasta se va transforma într-o carte oarecare și farmecul va dispărea.

Pe urmă izbucni în râs, dădu pinteni catârului și se întoarse să urce coasta muntelui.

— Eu pot vedea cât de mare e inima ta, băiete..., își spuse Mikael, în șoaptă, înspăimântat. După aceea trecu podul, ajunse în sat și bătu la ușa colibei lui Agnete.

Eloisa deschise. Făcu ochii mari de bucurie și exclamă:

— Mamă, s-a întors Mikael!

Apoi, ca să nu-l sărute, îi dădu un pumn și strigă la el:

— Prostule!

20.

Ojsternig zâmbi și îi făcu semn gâdelui să execute sentința.

Călăul desfăcu nodul uneia dintre funiile spânzurătorii, în podium se deschise o trapă și Radim Cütting, condamnat fiindcă îl vorbise de bine pe Volod cel Negru, căpetenia rebelilor, căzu în gol, cu gâtul strâns într-un laț trainic.

Ojsternig se uită cum se zbate condamnatul. Avea gura căscată și ochii îi ieșeau din cap din pricina tensiunii sângelui, care-i împingea în afară, ca și cum ar fi vrut să i-i arunce din orbite. Ojsternig, apărat de Agomar și de alți cinci oșteni cu spadele însângerate, surâse disprețuitor mulțimii.

Nicio suflare. Se auzea numai horcăitul condamnatului.

Ojsternig se gândi cu amărăciune că bărbatul murea mai repede decât sperase.

Cruzimea îl amuza. Dar numai atâta timp cât dura. Și nu se mai sătura. Așa că, după ce se terminase, îi era din nou foame, dar, oricât de puțin durase, era totuși o ușurare. O distracție.

Când horcăielile condamnatului luară sfârșit, dădu tăcut pinteni calului.

Revenit la castel, își scutură hainele de praf și își clăti fața și mâinile. I se părea că are tot timpul pe el pulberea roșie de hematit și cea neagră de turbă. Era ca o obsesie.

— Robert al III-lea a răspuns? îl întrebă pe Arialdo da Tarvis,

contabilul lui, când coborî în salonul mare.

— Nu, Înălțimea Voastră..., răspunse acesta făcând o plecăciune.

Bătrânul Arialdo da Tarvis era singurul care ținea toate socotelile regatului. Îi fusese profesor când era mic și îi servise neamul și pe vremea tatălui său, în slujba de contabil. Dacă nu erau încă în totală ruină, cu siguranță era meritul lui, trebuia să recunoască.

— De ce nu răspunde? îl întrebă Ojsternig.

— Înălțimea Voastră..., zise Arialdo strângând din umeri, imperiul e mare și noi nu suntem decât un mic regat lipsit...

— Lipsit de importanță? sări Ojsternig. Asta vrei să zici?

— Înălțimea Voastră...

Contabilul se îndoi de spate, ca un bătrân obișnuit să fie bătut.

Ojsternig ridică mâna, dar nu-l lovi, cum o făcea uneori. Se uită la el, cum stătea lipsit de apărare, cu capul plecat. Atât de bătrân încât l-ar fi putut omorî cu un pumn. Îi văzu gâtul zbârcit, cu smocuri rare și aspre de păr alb, și se gândi că poate, când îi fusese profesor, ținuse la el. Își amintea că, odată, Arialdo dăduse peste el când tortura o găină. Dar în loc să îl mustre, în loc să se uite la el ca la o ființă josnică, așa cum făceau tatăl și mama lui, îi luase cu blândețe din mână briciul însângerat. Prinsese găina de gât și i-l rupsese, dându-i o moarte rapidă și miloasă. Pe urmă se uitase din nou la micul Ojsternig dând din cap, ca și cum ar fi spus că-l înțelegea. Apoi îl mângâiase pe cap. Dar Ojsternig nu simțise nimic la acea mângâiere. Încă de când era doar un copil, nu era interesat de niciun lucru frumos. Încă de atunci descoperise că numai cruzimea îl amuza, atât cât dura. La început, torturase animale. Apoi, crescând, și pe slujitori.

— Ce trebuie să fac eu cu minerii? îl întrebă pe bătrân. Cum de îndrăznesc să se răzvrătească? Sunt slugi, nu au dreptul la libertate. Sunt proprietatea mea și, după legea împăratului, pot dispune de ei după voie.

— Și slugile trebuie să mănânce, răspunse Arialdo da Tarvis. De două luni încoace nu și-au mai primit plata. Rezervele de carne sărată din iarnă s-au terminat. Morarii nu le mai dau pe datorie. Trăiesc cu napi uscați și cu fiertură de ierburi de pe câmp. Bătrânul făcu o pauză. Mă întrebați ce trebuie să faceți?

Plătiți-i!

— Cu ce bani?! răcni Ojsternig.

Oștenii care leneveau într-un colț al salonului întoarseră capul.

Buldogul tigrat rânji. Agomar se uită mai întâi la Ojsternig, apoi la soldați.

— Și cu ce bani să-i plătesc, Arialdo? repetă Ojsternig, stăpânindu-și cu greu furia.

— Oștenii voștri beau vin de Falerno și de Alsacia, cald și parfumat, cât poftesc. În fiecare zi se taie un vițel numai pentru ei. Au atâta carne la dispoziție, că nici nu mai rod oasele. Începeți de aici. Faceți în așa fel încât un vițel să le ajungă trei zile. Și frigeți-i pe ceilalți doi afară din mină, o dată pe lună. Dați-le să bea oștenilor voștri bere bună, de pe pământurile noastre, în loc de vin scump, pe care și-l pot permite numai frații călugări de la mănăstiri. Și, o dată pe săptămână, cheltuind doar a douăzecea parte din ce ați economisit, dați-le jumătate din bani soțiilor minerilor, să poată cumpăra o livră de făină neagră pentru cei de acasă. Și spuneți-le pădurarilor voștri că progeniturile minerilor pot aduna cinci pumni de castane pe săptămână, să poată îngroșa supele. Dați-le ceea ce altfel vor căuta la Volod cel Negru. Și veți fi din nou seniorul lor.

Ojsternig se uită în tăcere la el.

— Știi cine sunt eu, prostănac bătrân?

Arialdo da Tarvis încuviință, cu umilință.

— Sunteți stăpânul meu.

— Și tu îi recomanzi stăpânului tău să facă economie, ca unei femeiuști? Să se coboare la nivelul acelei haimanale rebele? rânji Ojsternig.

— Haimanaua aceea rebelă se transformă într-un erou, Înălțimea Voastră, spuse Arialdo cu capul plecat. Doar cu două bucăți de carne sărată.

Ojsternig îl măsură din cap până în picioare, în tăcere.

— Așa îl sfătuiai și pe tatăl meu? Îl sfătuiai să nu risipească ce mi se cuvenea mie?

— Erau alte vremuri…

Ojsternig sări în picioare. Buldogul veni lângă el, gata să muște, cu spume la bot.

— Să știți că… da. Îl sfătuiam, continuă contabilul.

— Ce îi spuneai?

Glasul lui Ojsternig era dur.

— Că avea un moștenitor și că trebuia să aibă grijă de el.

Ojsternig rânji sălbatic și zise ca și cum nu l-ar fi interesat nimic:

— Iar el ți-a spus că mă disprețuia, că eram doar un mic monstru plin de cruzime și pe urmă a pus să te biciuiască.

— Nu, răspunse Arialdo da Tarvis. NU a pus să mă biciuiască!

Ojsternig știa ce gândea tatăl lui despre el. Și mama lui. Întotdeauna îl disprețuiseră, de când i se manifestase firea. Și asta se întâmplase de foarte timpuriu. Se întoarse spre Agomar.

— Mâine în zori să trimiți un om la Raühnvahl! Vreau să-i adune pe toți locuitorii ca să-și cunoască noul stăpân. Și nu care cumva să lipsească vreunul dintre plugarii ăia!

— Ce vreți să faceți, Înălțimea Voastră? întrebă alarmat contabilul.

— Raühnvahl este un regat bogat, nu-i așa? îi răspunse Ojsternig.

— Da, Înălțimea Voastră, dar…

— Atunci o să mi-l însușesc. Așa nu va mai trebui să economisesc precum o femeiușcă.

— Dar împăratul…

— Împăratul nu are timp să se ocupe de noi. Chiar tu ai spus-o. Pentru el suntem ca puricii pe crupa taurului. Ei bine, puricele își va lua rația de sânge și taurul nici măcar nu-și va da seama. Dacă nu are timp să răspundă la o misivă, crezi că-și va trimite armata?

— Înălțimea Voastră, vă rog, gândiți-vă bine…

— Taci, Arialdo, ori o să-ți dau eu loviturile de bici pe care nu ți le-a dat în ziua aceea tatăl meu! Se ridică în picioare. Mâine-dimineață să fii și tu acolo, cu catastifele tale! I se adresă lui Agomar: Ia cinci oameni și vino cu mine! Trebuie să recrutăm o ceată de tâmplari de la mină! Mă gândesc să-i pun să muncească, având în vedere că acolo nu prea au mare lucru de făcut.

Ojsternig ieși, se duse la grajduri și încălecă pe calul său puternic de luptă. Buldogul alerga alături de el, rânjind fără încetare, în timp ce Ojsternig dădea buzna, cu toată viteza, pe ulițele din Dravocnik. Copitele calului ridicau stropi de apă scârboasă din băltoacele unde roșul hematitului și negrul turbei se amestecau într-o culoare nedefinită, asemănătoare celei a

sângelui închegat.

Lumea se lipea de ziduri, înfricoșată, știind că stăpânul lor plin de cruzime nu ar fi încetinit.

După ce Agomar recrutase echipa de dulgheri, Ojsternig le arătă câteva case vechi, dărăpănate și le porunci să le dărâme și să transporte lemnul recuperat în fața intrării minei.

Înainte de ora prânzului, poruncile lui fuseseră îndeplinite.

Ojsternig descălecă, adâncindu-se în noroi cu cizmele din piele neagră, până aproape de pulpă. Ceru să i se dea patru țăruși vopsiți în roșu viu. Îi înfipse în pământ, formând un perimetru de șapte pași pe patru. Pe urmă arătă spre lemnul așezat în care.

— Folosiți-l ca să construiți un podium pentru trei spânzurători! le porunci tâmplarilor.

Seara, cele trei spânzurători erau gata.

— De azi înainte, rebelii vor fi spânzurați aici, în fața minei, spuse solemn Ojsternig către mineri. Iar trupurile lor vor fi lăsate să atârne în streang până când corbii le vor curăța orbitele ochilor și le vor mânca buzele până la dinți. Se uită la mulțimea care se adunase. Curând și Volod cel Negru se va bălăbăni agățat de unul dintre lațurile astea.

Femeile își strânseră copiii lângă ele. Babele își făcură semnul crucii. Bărbații se agățară înspăimântați de uneltele lor. Mitjia, directorul minei, își pipăi mâna bandajată, care nu dădea semne să se vindece, legată cu fașă pe după gât.

Dar cu toții, fără deosebire, își îndreptară privirile spre cele trei spânzurători. Și ochii lor clipeau albi pe chipurile colorate în roșu și negru.

Atunci Ojsternig crezu că în noaptea aceea avea să doarmă fericit, cu gândul la distracția care îl aștepta.

21.

În dimineața următoare, în timp ce Agnete, Eloisa și Mikael se pregăteau să iasă, clopotul de la biserica Madonna delle Nevi începu să bată frenetic, chemându-i pe toți la adunare.

— Ce se întâmplă? întrebă Agnete.

— Principele! exclamă un băiețandru în trecere. Sosește

principele!

Brusc, Mikael se încordă. Se simți cutremurat de o emoție pe care nu putea să și-o stăpânească. „Principele!”, gândi cu o tresărire de inimă, pe când în fața ochilor îi apărea imaginea tatălui său iubit.

— Principele cel nou? întrebă Agnete.

— Principele cel nou! confirmă băiatul înainte de a o lua la goană.

Eloisa fusese singura care se întorsese spre Mikael. Pe chipul lui văzuse întâi o speranță absurdă și pe urmă o dezamăgire arzătoare. Și reuși să perceapă durerea pe care o simțea. Făcu un pas spre el, dar Mikael se uită la ea cu o față atât de tristă, încât fetița se înspăimântă și se întoarse spre mama ei.

— Ce vrea principele cel nou? o întrebă, mai mult ca să-și acopere bătăile inimioarei.

Agnete scutură din cap.

— Nu știu, răspunse mohorâtă.

— A trimis un sol. Trebuie să-l așteptăm în fața bisericii Madonna delle Nevi, îi spuse vecina, care se grăbea într-acolo cu familia ei.

Agnete scutură iar din cap și ieși.

— Hai să mergem! făcu ea. Poruncile unui principe nu se discută.

Ajunseră în tăcere la Madonna delle Nevi. În ușa bisericuței, fratele Timotei avea fața trasă și palidă. La fel și lumea care se înghesuia.

— Ce o fi vrând principele cel nou? zise unul pentru toți.

Nimeni nu avu curajul să răspundă. Dar mulți se îndoiră de mijloc ca sub o greutate.

Mikael se oprise la vreo zece pași distanță, fără să se poată alătura grupului, și se uita. În ochii tuturor, mascată de curiozitate, putu citi frica. Și asta îl uimi. Era ca și cum s-ar fi oglindit în fiecare dintre ei și nu i-ar fi văzut prea diferiți de el însuși. Atunci, din reflex, îl căută prin mulțime și pe temutul Eberwolf. Și, când îl găsi, i se păru că și pe chipul lui era întipărită frica.

Dar fu doar pentru o clipă.

Eberwolf își încrucișă privirea cu a lui. Își puse mâinile-n șold și se uită la el cu un aer de brută.

— Bine te-ai întors, Rahatuscat! exclamă.

Mikael simți cum respirația i se oprește în gât. Își pipăi degetul pe care i-l rupsese Eberwolf. Încă îl durea când îl strângea.

— Elderstoff nu valorează nimic, zise Eloisa.

Mikael se răsuci spre ea, surprins.

— Elderstoff e un dobitoc, mai zise fata.

Atunci Mikael se simți mai puțin singur și își dădu seama că pe față îi înflorea un zâmbet. Eloisa surâse și ea.

— Iată-l! Iată-l! strigă cineva, pe neașteptate.

În capul satului Raühnvahl, vreo douăzeci de cavaleri se apropiau repede, în galop.

— Principele cel nou! Principele cel nou! se auzi ca un ecou prin mulțime.

Îngenunchează cu toții, acolo unde se aflau, cu capul plecat. Și fratele Timotei. Iar unii își făcură semnul crucii.

Mikael se uita spre pâlcul de cavaleri, din ce în ce mai apropiat, și avea o senzație de ireal care îi strângea stomacul.

— Îngenunchează! îi zise un glas din dreapta lui.

Dar Mikael nu îl auzi. Simțea doar cum se cutremură pământul, ca în ziua aceea în care, jucându-se de-a v-ați ascunselea, se strecurase în tunelul cazărmii. Era un uruit sumbru, ca atunci când își scosese mănușa de lutru și pusese mâna pe pământul înghețat. Și acum se uita la cavalerii care soseau în galop, înspăimântători și agresivi, fără să-și poată lua ochii de la ei. Când fură aproape și se opriră la un pas de mulțime, cabrând caii, Mikael zări mai întâi un războinic cu barbă și păr roșu, cu ochi negri și îngușți, cruzi. Mâna dreaptă pe care o ridicase ca să-i oprească pe oamenii lui avea doar patru degete. Îi lipsea degetul mic. Și, înainte chiar de a-și aminti, Mikael simți mirosul sângelui în nări și pe urmă pe cel de fum. Simți cum începe să gâfâie și i se păru, o clipă, că se va prăbuși. Desfăcu brațele, imperceptibil, ca pentru a-și regăsi echilibrul. Simți în gură gustul acru de vomă. Simți cum i se holbează ochii și cum i se umplu de lacrimi. Simți o durere ascuțită, ca și cum mii de ace i s-ar fi înfipt în piele. Dar nu reuși să miște nici măcar un mușchi. Și se simți ca prins în capcană, acolo unde era, în picioare, exact ca atunci când era blocat în tunel în ziua masacrului. Era gonit înapoi, în acel trecut îngrozitor, care se colora în roșul sângelui, care revenea strălucitor, viu și proaspăt în mintea lui.

— Îngenunchează! îi zise iar vocea din dreapta lui.

Nici acum Mikael nu o auzi. Dar, și dacă ar fi auzit-o, nu ar fi fost în stare să-i dea ascultare. Fiindcă în urechile lui, cu o intensitate din ce în ce mai mare, răsunau urletele oamenilor care mureau, zgomotele animalelor îngrozite, plânsetele femeilor violate, glasurile copiilor care strigau numele mamelor, întinse la picioarele lor, cu ochii sticloși și holbați, în trosnetul înfricoșător al flăcărilor care devorau castelul. Cu o clipă înainte ca tot acel zgomot să-l fi asurzit, simți cum intră în el o răceală, ca și cum cineva ar fi aruncat pe el o găleată de apă din râu.

Apoi se lăsă liniștea.

Atunci își aminti că războinicul fără degetul mic se numea Agomar. Se uită la spada lui. Și, în sinea lui, fu sigur că era încă pătată cu sângele tatălui său.

— Fie ca Dumnezeu Atotputernicul să îl binecuvânteze pe principele de Ojsternig! spuse în acel moment fratele Timotei, cu glas tremurat.

Mikael se întoarse spre bărbatul căruia i se adresase parohul. Avea o față slabă și osoasă. Purta o blană de urs brodată cu aur și cizme negre, din piele, căptușite cu fetru și blană de iepure. Și, pentru prima oară, Mikael își aminti ce spusese Agomar: „Seniorul de Ojsternig ne-a poruncit să nu lăsăm pe nimeni în viață!” Seniorul de Ojsternig! Bărbatul care poruncise exterminarea familiei lui. Să-i ucidă tatăl. Mama. Sora mai mică. Pe Eilika și pe toți ceilalți.

— Principe, cărei onoare îi datorăm vizita voastră? întrebă timid fratele Timotei.

Nimeni nu îndrăznea să ridice capul.

Doar Mikael stătea în picioare, țintuindu-l cu privirea pe principele de Ojsternig. Fără să tremure. Dar, în clipa aceea, nimeni nu-l băga în seamă.

— Îngenunchează! bâigui pentru a treia oară Agnete, din dreapta lui.

Și Mikael, pentru a treia oară, nu o auzi. Era ca și cum ar fi fost singur, în picioare, în curtea castelului și, în jurul lui, mute, s-ar fi aflat personajele acelei înspăimântătoare tragedii. Tatăl lui, cu capul tăiat. Mama lui, cu cuțitul înfipt în piept și cu surioara moartă în brațe, ca o păpușă de cârpă. Fata violată și ucisă de Agomar. Fierarul fără braț. Preotul cu sutana ridicată. Apoi, unul după altul, toți ceilalți. Iar în mijlocul lor, Ojsternig, cu

nasul lui de uliu.

Și totuși, era ca și cum între el și scena aceea ar fi stat o lespede groasă de gheață. Ca și cum ceilalți ar fi fost deasupra unui lac înghețat și el s-ar fi aflat, fără suflare, încătușat sub apă.

Nu mai era sânge, nu mai erau zgomote. Doar acest îngheț imens în el. O imagine împietrită și fără sens. Lipsită de emoții.

— Am aflat că a avut loc o nuntă! exclamă Ojsternig.

Fratele Timotei încuviință și arătă spre Gregor și Emöke, și ei cu capetele plecate.

— Sărutați mâna principelui vostru! le spuse.

Cei doi, îngroziți, dădură să se ridice.

— Nu! îi opri Ojsternig. Doar fata!

Emöke înțepeni.

— Du-te! îi șopti tânărul soț, cu un zâmbet speriat.

Emöke se ridică și se duse la principe.

Ojsternig îi băgă o mână în decolteu și îi pipăi sânul, fără să se uite la ea, ațintindu-și privirea în ochii soțului ei. Gregor se crispă și, sub privirea pătrunzătoare și crudă a principelui, lăsă capul în jos. Atunci Ojsternig îi făcu semn fetei să plece. Emöke se lăsă în genunchi din nou, lângă Gregor, și începu să plângă în tăcere. Soțul nu avu curaj să se uite la ea, dar o luă de mână.

— Cum se pot căsători două slugi de pe proprietatea mea fără să-mi ceară voie? întrebă Ojsternig, pe un ton amenințător.

— Principe..., răspunse fratele Timotei, nu credeam... predecesorul... vostru... principele de Sa...

— Părinte, vino aici! tună Ojsternig.

Fratele Timotei se duse spre el cu pași nesiguri.

— Spuneți-mi, Înălțimea Voastră!

— Tu consideri că această căsătorie e valabilă după legile feudale? îl întrebă Ojsternig.

Fratele Timotei făcu ochii mari. Deschise gura, dar din ea nu ieșiră decât câteva sunete guturale.

— Eu sunt principele și pot hotărî ce vreau, reluă Ojsternig. Dar fiindcă legea e lege și tu trebuie să o cunoști, vreau să-mi spui tu dacă această căsătorie, fără consimțământul meu, poate fi considerată valabilă.

Fratele Timotei nu îndrăznea nici să se uite la el.

— Răspunde! zbieră Ojsternig.

— Nu..., murmură parohul.

— Mai tare! Ca să audă toți! E valabilă sau nu?

— Nu.

— Nu! zise Ojsternig, mulțumit. Chiar așa, nu e valabilă!

Emöke suspină.

— Înălțimea Voastră… aveți milă de acești doi tineri…, începu fratele Timotei.

— Au consumat? întrebă principele.

— Da, Înălțimea Voastră! spuse cu entuziasm fratele Timotei, gândindu-se că asta ar fi putut fi în favoarea lor.

— Cu atât mai rău pentru ei, îl îngheță Ojsternig. Ba cu atât mai rău pentru ea! Cine o să vrea să ia de soție o fată necinstită? încheie el cu dispreț.

Gregor lăsă mâna lui Emöke. Emöke suspină și mai tare.

— Căsătoria nu e valabilă! Ai spus-o chiar tu, părinte, rosti Ojsternig, și își lăsă ochii înghețați să rătăcească peste mulțime, fiind sigur că n-o să dea nici măcar de un singur cap ridicat.

În clipa aceea îl observă pe copilul care se uita la el, stând în picioare. O clipă mai târziu, văzu o femeie care îl apuca de braț, îl silea să îngenuncheze și îi pleca în jos capul. Dar, imediat, copilul ridică din nou privirea spre el.

Ojsternig își scoase de la cingătoare biciul împletit din vână de bou, cu vârfuri de oțel. Îi plăcea să biciuiască fețele servilor lui. Lăsa urme adânci și cicatrice groase. Tăia buze, spinteca urechi, făcea să explodeze globii oculari.

Dar, în ultima clipă, ceva îi abătu atenția.

— Ce sunt alea? îl întrebă pe fratele Timotei, observând câmpurile de la poalele muntelui mărginite de ziduri scunde de piatră.

Mikael continua să se uite la el. Încerca să înțeleagă. Nu îi era frică. Mai curând era o emoție, în adâncul ființei lui, care dădea năvală să iasă. Dar era o senzație cu totul necunoscută și străină.

— Înălțimea Voastră… muntele…, răspunse ezitând fratele Timotei, împiedicându-se în cuvinte, muntele, după cum spune tradiția… le dăruiește… servitorilor voștri… care se căsătoresc… muntele…

— Ăla-i pământul meu! răcni Ojsternig.

— Înălțimea Voastră… Fratele Timotei arătă câmpurile din vale, pline de culturi dese, unde pământul era mai puțin zgârcit și mai mănos. Acesta bun este al vostru… ăla nu-i bun de nimic.

Obiceiul e ca muntele să dăruiască...

— Muntele? zbieră și mai tare Ojsternig, lovindu-l pe părinte, în plină față, cu biciul. Eu sunt singurul vostru munte! Își țintui ochii de jar asupra celor din jur. Și niciodată pentru voi nu va exista un munte mai înalt ca mine!

Fratele Timotei își șterse sângele care îi țâșnea din buza spartă.

— M-am hotărât să-mi părăsesc palatul și să mă stabilesc aici, zise Ojsternig, aparent mai calm. De aceea am nevoie de pietre ca să reconstruiesc castelul. Arătă cu degetul spre gărdulețele de pe câmp. Pentru început, de *pietrele alea*!

Lumea se agită, dar nimeni nu îndrăzni să ridice capul.

— Vreau să aduceți la castel absolut toate pietrele. Toate! Într-o lună, începând de azi! porunci Ojsternig. Și pentru că ați pus ilegal stăpânire pe un pământ care îmi aparține, o să-mi plătiți bir dublu, dacă nu vreți să fiți spânzurați unul câte unul. De azi până veți crăpa! Și după voi, copiii voștri și nepoții vor continua să plătească bir dublu!

Nimeni nu se mișcă, nici nu suflă.

Doar Mikael ținea privirea înălțată, fiindcă emoția aceea de neînțeles continua să îl tulbure pe dinăuntru, din ce în ce mai violentă, și dădea să iasă.

Ojsternig se apropie de unul dintre bărbații îngenuncheați și îl lovi cu violență peste cap cu biciul, ca să le dovedească plugarilor ălora că erau proprietatea lui și că putea face cu ei ce-i poftea inima. Bărbatul se ghemui cu un geamăt. Soția, alături de el, își duse o mână la gură, să-și țină plânsul. Nimeni nu clinti un deget.

Ojsternig și ai lui începură să se pună în mișcare. Caii pufniră și bătură cu copitele în pământ, nervoși.

Atunci, lui Mikael i se păru că simte iar, ca în ziua aceea îngrozitoare, cum tremură pământul sub greutatea cailor care năpădeau curtea castelului. Vântul de la Raühnvahl îi biciuia obrajii. Își auzea chiar și respirația. Inima începu să-i bată nebunește, cu putere. Și, în timp ce deschidea larg gura, simți cum îi explodează în piept emoția aceea care îl tulbura. Și îi dădea un glas nou. Strigă. Un singur strigăt. Prelungit. Care îi goli plămânii, curățându-i sufletul. Și, în clipa aceea, înțelese ce era acel sentiment arzător pe care adulții îl numesc ură.

Toți se întoarseră să se uite la el. Agnete, Eloisa, sătenii,

fratele Timotei. La fel și Agomar și soldații, care aveau pe chip o uimire care semăna cu spaima.

Un moment tăcerea fu și mai adâncă.

Ojsternig îl țintui, strunindu-și calul. Și simți cum îi vibrează corpul, atins de urletul acelui copil. Fu tentat să-și scoată spada din teacă și să-i taie gâtul. Mâna se îndreptă spre mânerul armei, dar se opri. Dacă l-ar fi ucis, toată distracția ar fi durat numai o clipă.

Uitându-se la el, înțelese că micuțul acela, un șerb fără importanță, îl ura profund. Dar, spre deosebire de toți ceilalți servitori, lui nu îi era teamă. Dacă l-ar fi ucis, acel copil, care nu prețuia mai mult decât oricare dintre animalele din curtea lui, nu ar fi murit tremurând.

Îi zâmbi, îndatoritor. Ar fi fost mult mai distractiv să-l tortureze pe băiețelul acela decât să-l omoare. Și ar fi durat mult mai mult. Întinse un deget tremurător spre el.

— Tu ai să vii cu mine! spuse.

— Nu! urlă Eloisa.

Și fu al doilea urlet imperios din ziua aceea.

PARTEA A DOUA

22.

— Ai să aduni căcat cu lopata, zise Ojsternig, anticipând distracția. Ai să aduni căcatul din curte în fiecare zi, de dimineață până seara, până când tot corpul ți se va face de căcat.

Mikael înlemnise în salonul cel mare, în picioare, în fața jilțului pe care era așezat Ojsternig, cu buldogul cel mare și tigrat lângă el, care rânjea supus.

— Acum pleacă! zise Ojsternig.

O slugă îl împinse pe Mikael spre ieșire, în jos, pe scările exterioare de lemn până în curte. Pe urmă chemă un argat cu o lopată și i-o dădu lui Mikael.

— Începe să dai cu lopata! îi porunci.

— Unde îl arunc? întrebă Mikael, ca și cum nu l-ar fi interesat, ca și cum prin gura lui ar fi vorbit altcineva.

Sluga se uită în jur. Curtea era plină de căcat.

— Tu unde îl arunci? îl întrebă pe argat.

Omul îi arătă un colț de zid, unde se căsca o groapă și unde erau aruncate gunoaiele.

— Aruncă și tu acolo! îi spuse sluga plecând.

Mikael rămase nemișcat, cu lopata în mână.

Cu o zi înainte, când Ojsternig hotărâse să îl ia cu el, Agnete îl apucase de un braț.

— Ține totul în tine, băiețaș! îi spusese, înspăimântată și neliniștită, cu o voce repezită, văzând că Agomar descăleca și se apropia. Dacă descoperă cine ești, îți taie gâtul!

Mikael se uitase la ea fără să o vadă. Trupul lui încă vibra de senzația aceea nouă, pe care adulții o numesc ură.

Agnete se agățase cu mâinile ei aspre de umerii lui și îl zgâlțâise cu violență.

— Au să o omoare și pe Eloisa! îi șuierase, întorcându-se o clipă spre Agomar, care era de-acum la câțiva pași de ei.

Privirea lui Mikael se concentrase din nou. Agnete își dădu

seama.

— N-ai să spui nimic, nu-i așa?

Mikael dăduse din cap. Nu!

Agnete întinsese o mână, ca și cum ar fi vrut să-l mângâie, și îi spuse: „Bravo, Mikael!” Dar nu-l mângâiase și mâna rămase acolo, în aer.

Agomar ajunsese. Îl ridicase pe Mikael și îl luase sub braț, ca pe un covor rulat. Și, tot ca pe un covor rulat îl aruncase în șa, înainte de a urca la rândul lui. Dăduse violent pinteni în burta calului și se îndepărtase la pas, împreună cu ai lui.

Mikael se întorsese. Din poziția aceea, cu capul în jos, îi văzuse pe țăranii care se ridicau încet. Unii se duseseră la preot ca să-i șteargă buza sfâșiată, alții îl ajutau pe bărbatul pe care îl lovise Ojsternig cu biciul, alții doar scuturau jalnic din cap. Pe urmă o văzuse pe Agnete, care încerca să țină lângă ea o siluetă mică, îmbrăcată în roșu, care se zvârcolea cu putere. O recunoscuse imediat. Era Eloisa.

Și Eloisa începuse să alerge spre el. Și plângea. Un soldat coborâse de pe cal și, în râsetele tovarășilor lui, luase o piatră și o aruncase după ea, gata-gata s-o nimerească. Eloisa se oprise o clipă. Apoi începuse iar să alerge și să plângă. Soldatul aruncase după ea altă piatră.

Atunci Eloisa se ferise, schimbându-și direcția. Urcase pe coasta muntelui. Îi urmărise de la distanță, rămânând deoparte. După puțin timp, Mikael nici nu-i mai distingea chipul. Îi vedea doar pata roșie a rochiei.

Când ajunseseră la pasul care punea în legătură Raühnvahl cu regatul Ojsternig, Mikael zărise mica siluetă roșie cum se oprea și se ghemuia pe pământ.

— Nu voi spune nimic, șoptise în sinea lui.

Agomar îi trăsese una. Mikael se gândise că mâna aceea îl ucisese pe tatăl lui. Și asta îi făcuse mai mult rău decât lovitura.

Mikael se trezi din gândurile lui. Încă era cu lopata în mână în mijlocul curții și argatul se uita la el. Avea o mutră boccie. Și fața urâtă era colorată în roșu și negru. Ca a tuturor celor din jur. Mikael lăsă privirea în jos. Saboții i se afundau în noroi și bălegar.

Își scuipă în palme, cum îl învățase Raphael. Pe urmă înfipse lopata în stratul gros de rahat. O ridică și, cu pași înceți, ajunse la groapa de gunoi.

Nu putea să înțeleagă ce avea în inimă.

Argatul îl urmărea.

Mikael goli lopata în groapa de gunoi. Argatul râse încetișor, cu o voce guturală.

Mikael se uită la el. Pe urmă înfipse iar lopata în bălegar și o goli la groapă.

— Blestemat să fii de bunul Dumnezeu! auzi de dincolo de ziduri.

Mikael se duse la crăpătură și văzu un bătrân care scotocea în gunoi, căutând ceva de mâncare.

— Mi s-a spus să arunc căcatul jos, aici, domnule, spuse Mikael.

Bătrânul îi aruncă o privire lăptoasă, fără să poată vedea dincolo de pielița groasă a cataractei.

— Blestemat să fii de bunul Dumnezeu! repetă el.

Argatul râdea. Mikael, răsturnând o altă lopată de bălegar în gaură, spuse:

— Îmi pare rău.

Apoi îl auzi pe bătrân că plângea. Și atunci argatul râse iar. Mai tare.

Mikael dădu cu lopata fără să se oprească până când argatul, care nu-l părăsise deloc, îl bătu pe umăr și îi făcu semn că era vremea mesei. Mikael lăsă lopata pe pământ și dădu să-l urmeze. Argatul îl opri și îi arătă spre lopată.

— Fu-ră, spuse, articulând cu greutate. Ba-te la tine.

Mikael luă lopata și îl urmă spre un grup de servi adunați în jurul unui ceaun mare din care ieșea abur, sub care ardea turbă. Când îi veni rândul, primi jumătate de blid cu un terci de ovăz, fiert și răsfiert, peste o bucată de pâine uscată. Mâncă în liniște, uitându-se în jurul lui. Cu toții aveau fața năclăită de un strat subțire roșu și negru. Dinții și albul ochilor le ieșeau puternic în evidență. Păreau niște animale ciudate.

Ziua trecută, când ajunseseră în apropiere de satul minier Dravocnik, Mikael era epuizat. Își simțea ochii injectați de sânge, după ce fusese zgâlțâit cu capul în jos.

Dar înainte de a vedea orice altceva, simțise un miros. Semăna vag cu cel din forja fierarului, la castel. Dar, în afară de putoarea de fier topit, mai era și un iz amar, de ceva ud care ardea. Părea a fi de mucegai. Și pe urmă îi veni în minte că turba în care Raphael punea bălegar, ca să îngrașe pământul,

avea izul acela de mucegai.

Dar ce îi impresionase cel mai tare, cu toată oboseala, fusese satul Dravocnik. Părea că drumurile, casele și oamenii fuseseră pictați în roșu și negru. Ploaia, căzută de curând, schițase dâre decolorate pe fațadele și pe acoperișurile caselor. Și decolorase chipurile oamenilor, ca și cum ar fi fost brăzdate de lacrimi. Satul părea imens. Dar Agomar și ai lui îl ocoliseră și se îndreptaseră, cotind la stânga, pe un pod de piatră, spre un deal ciudat, cu două cocoașe. Una mai joasă și, imediat după ea, alta mai înaltă. Pe prima se ridica o construcție butucănoasă, din calcar. Chiar în fața porții, văzuse niște călugări, cu sutane din pânză aspră, colorate, la rândul lor, în roșu și negru. Trebuie să fi fost mănăstirea de care ținea mica biserică Madonna delle Nevi, se gândise Mikael.

Pe cealaltă cocoașă a dealului, cea mai înaltă, se înălța, uriaș și maiestuos, castelul. Era mult mai mare decât cel unde crescuse el. Inspira teamă. Trebuie că în el ar fi putut încăpea o armată puternică. Apropiindu-se, Mikael zărise valuri de pământ înalte cât trei bărbați unul peste altul și un șanț adânc, ce înconjura totul. Pe fundul șanțului fuseseră înfipți pari de fag, cu vârfurile ascuțite îndreptate în sus, arse în foc, ca să fie mai rezistente. Dar smoala care îi acoperea era de-acum consumată și lemnul putrezea jalnic. Unul dintre turnurile de la intrare se prăbușise. Multe dintre pietre se rostogoliseră pe pantă în jos. Altele se adunaseră la poalele ruinei. Trebuie să se fi întâmplat cu mulți ani în urmă, se gândise Mikael, fiindcă pietrele erau acoperite de mușchi și smocuri de buruieni creșteau cam peste tot. Poarta cea mare era în stare jalnică, mâncată de cari. O porțiune din zidul împrejmuitor dinspre apus se surpase. La fel și meterezele și locurile arcașilor. Când intraseră, Mikael observase că și curtea, deși era mare cât un cătun, era murdară și în dezordine. Grajdurile erau în ruină, țarcurile reparate de mântuială. Putoarea de bălegar era insuportabilă. Animalele erau slabe. Slugile încă și mai slabe. Doar soldații păreau bine hrăniți. Trebuie că altă dată fusese castel extraordinar. Acum însă rămăseseră numai vestigiile unui trecut îndepărtat.

Când termină de mâncat, Mikael începu din nou să dea cu lopata. Nu făcuse altceva decât să se gândească la Ojsternig. Și singurul lucru pe care îl știa cu certitudine era că, de fiecare dată când se gândea la el, simțea un gol pe dinăuntru și o

imensă nostalgie pentru tatăl lui. Era sigur că el nu și-ar fi lăsat niciodată castelul în ruină.

Între timp, argatul stătea mereu pe lângă el. Nemișcat și tăcut, cu privirea lui idioată. În toate orele acelea Mikael nu vorbise cu el.

— N-ai altceva de făcut? îl întrebă, deranjat.

— Eu da-u doar la că-cat, răspunse argatul zâmbind.

Când soarele începu să apună, un servitor cu o tunică până la genunchi, jegoasă și ruptă, veni la Mikael și îi porunci să se oprească. Apoi îi spuse:

— Stăpânul meu vrea să te vadă.

Mikael îl urmă pe scările palatului.

Când intrară în salonul cel mare, Ojsternig îl aștepta, cu un pocal de aur în mână, plin cu vin fiert care mirosea a scorțișoară și a cuișoare. La picioarele lui, alături de buldogul tigrat, se aflau o găleată și o otreapă.

— Dă să te miros, spuse seniorul Ojsternig. Pe urmă fața lui se întunecă, teatral. Mi-ai pângărit castelul, animalule! Acum, înainte de a pleca, curăță-ți urmele! adăugă râzând.

Mikael văzu că undeva mai încolo, alături de o fereastră îngustă și lungă, era așezată o fată cam de treisprezece ani, care broda nepăsătoare. Purta o rochie de mătase prea mare pentru ea. Și avea buzele roșii în formă de inimă. Înțelese imediat că trebuie să fi fost fata lui Ojsternig.

Se întoarse brusc spre principe. Și își aminti, doar în clipa aceea, că îl mai întâlnise cu câteva luni înainte de măcel. Își aminti că Ojsternig fusese primit la castelul tatălui său. Își aminti că Ojsternig voise să-și dea fata drept soață lui, micului principe moștenitor. Își aminti de tatăl lui, care răspunsese indignat că nu s-ar fi înrudit niciodată cu el. Își aminti că Ojsternig plecase, blestemând și amenințând, și că tatăl lui spusese: „Omul ăla e diavolul însuși. Nu m-aș mira dacă ar mânca leșuri, ca un uliu”.

Atunci Mikael înțelese de ce, cu o zi înainte, reamintindu-și scena masacrului, și-l închipuise cu clonț de uliu.

Se uită la fată cu alți ochi și se gândi că, dacă tatăl lui ar fi acceptat propunerea lui Ojsternig, ea ar fi devenit promisa lui soață. Și, dacă ar fi fost mireasa promisă lui, își spuse, tatăl lui ar fi fost încă viu.

Atunci se uită iar la Ojsternig. Și simți că îl urăște.

Ojsternig simți un fior pe piele. Era amuzant să tortureze un băiețel căruia nu îi era frică de el. Și îi plăcea ideea că îl smulsese din familia lui și îl condamnase la cea mai umilitoare treabă de pe pământ.

Mikael rămase să se uite la el. Pe urmă se uită la principesă.

În momentul acela, pentru o clipă, fata ridică ochii spre el. Era o privire pierdută în gol, ca și cum s-ar fi aflat altundeva.

Dar, în acea fracțiune de secundă, Mikael se oglindi în ea. Fu absorbit de expresia aceea, care era ca un sorb slinos, din care viața părea să se fi retras. Și simți un nod în stomac.

Servitorul îi dădu un brânci și îi întinse găleata și otreapa.

— Pune-te în genunchi și curăță! porunci el.

Mikael se supuse.

Buldogul se apropie de el.

— Azi Harro încă nu a mâncat, chicoti Ojsternig.

Buldogul îl adulmecă pe Mikael, rânjind ușurel. Avea un cap enorm. Mikael nu se mișcă. Și tatăl lui creștea câini de luptă.

Animalul deschise botul, care mirosea a carne putredă și a dinți cariați, și căscă leneș. Avea colții îngălbeniți și deși, lungi de o jumătate de deget. Mișcă ușor din vârful cozii și îi linse pe Mikael pe o ureche.

Ojsternig sări în picioare și zvârli cu pocalul plin cu vin în câine.

— Vierme, vino aici! răcni.

Buldogul uriaș își băgă capul între umeri și se apropie de stăpânul lui. Ojsternig îi trase un picior.

— Să nu mai îndrăznești vreodată! apoi se uită la Mikael. Curăță! urlă.

Mikael, dându-se înapoi, șterse urmele de rahat pe care le lăsaseră pașii lui. Apoi, ieșind din salon, se uită iar la principesă. Dar ea nu-și ridică ochii de pe broderie.

Când veni timpul de culcare, slujitorii întinseră paie proaspete pe pardoseala salonului cel mare. Mikael trebui să îi ajute, în picioarele goale, fiindcă saboții lui erau murdari de căcat. Când terminară, soldații și cavalerii își scoaseră spadele, care se loviră cu zgomot de podea. Pe urmă se întinseră pe jos, înfășurați în mantalele lor grele, căptușite cu blană. La puțin timp după aceea, fură chemate femeile. Aveau rochii desfăcute în față, care le dezveleau sânii striviți de mâinile multor bărbați. Râdeau fără să zâmbească. Păreau că au ochi de sticlă, gândi

Mikael. Pleoapele lor erau colorate în albastru, buzele roșii și fețele date cu alb de plumb. Pe sub stratul gros de fard se zărea pielea murdară, roșie și neagră. Unele abia dacă mai aveau câțiva dinți în gură. Se întinseră alături de bărbați, care începură să grohăie ca porcii când le e umplută troaca, gândi Mikael.

— Trebuie să dormi aici! îi spuse un servitor lui Mikael. Porunca stăpânului. A zis că vrea să-ți vadă fața hâdă mâine, când se trezește. Îi aruncă o manta care colcăia de ploșnițe și plecă.

Mikael se lungi într-un colț și se înfășură în manta.

— Noapte bună, Eloisa! spuse.

Închise ochii și strânse din pumni. Simțea, din nou, nevoia să țipe.

Pe urmă îi veni în minte chipul principesei.

23.

„Ai să cureți căcatul din curte, în fiecare zi, de dimineață până seara, până când tot trupul tău va fi de căcat”, îi spusese Ojsternig.

Așa că a doua zi, după un mic dejun sărac, cu pâine uscată, un amestec de cereale și un pocal de bere slabă, se întoarse în curte, unde argatul îl aștepta cu lopata în mână.

Mikael ridică privirea la fereastra unde, de obicei, principesa stătea și broda. În schimb, întâlni ochii de gheață ai lui Ojsternig, cruzi și inexpresivi că ai unui uliu. Ai unui corb.

Mikael își scuipă în palme, pe urmă înfipse lopata în rahat și o goli la groapa de gunoi. Când se uită iar spre fereastră, Ojsternig nu mai era acolo. Mikael ridică o altă lopată pestilențială și o răsturnă în groapă.

— Blestemat să fii de bunul Dumnezeu! auzi imediat după aceea.

Mikael îl văzu pe bătrânul orb.

— Îmi pare rău! spuse.

Bătrânul se întoarse arătându-i ochii lui neliniștitori și albi.

Argatul chicoti încet.

După ce alte două lopeți fură golite în groapă, bătrânul se puse pe plâns, îndepărtându-se de grămada de gunoi în care

scotocea.

Și argatul râse mai tare.

— Ești prost? îl întrebă uimit Mikael.

Argatul se opri din râs. Se întunecă la față și nu răspunse. Se uită spre grajduri, dar rămase lângă Mikael până bătu clopotul de prânz. Atunci, în loc să se așeze la rând cu ceilalți pentru blidul de ovăz răsfiert, dispăru la grajduri. După puțin timp, ieși împreună cu o femeie, ofilită și urâtă, cu fața ciupită de vărsat. Femeia îi arătă o baracă cu ușa scoasă din țâțâni și pe urmă îl mângâie cu duioșie pe cap. Argatul zâmbi mulțumit și se duse la baracă. Între timp, clopotul anunțase că pauza se sfârșise și toți se întoarseră la muncă.

Mikael înfipse lopata cam la zece pași de groapa de gunoi și după aceea, cu greutate, ajunse la ea și-și răsturnă povara. Dar cum se întâmpla adesea, jumătate din încărcătura aceea puturoasă se pierduse pe drum. Când se întoarse, dădu de argatul care îl aștepta, arătând spre o roabă din lemn.

Mikael începu să umple de bălegar cuva roabei. Când fu plină, argatul o împinse până la groapă și o goli. Îi aruncă o privire fugară femeii, care privea scena stând afară din grajd, pe urmă se întoarse spre Mikael.

— Eu n-nu e prost, îi spuse el.

Mikael se uită la femeia care se întorcea în grajd, scărpinându-se la una dintre cicatricele de variolă.

— Nu, nu ești prost, îi spuse argatului.

Când veni vremea să se oprească, Ojsternig îl convocă, adulmecă mulțumit putoarea cu care venise și, în cele din urmă, îi porunci să curețe pe unde murdărise.

Harro, buldogul, se uită la Mikael și dădu ușor din coadă. Apoi, amintindu-și de ziua anterioară, își băgă capul uriaș între labe și se uită pe sub pleoape la stăpânul lui. Dar, după un moment, se uită iar la Mikael cu ochii lui mari, aurii.

Între timp Mikael se lăsase în genunchi. Făcu înapoi drumul ca să iasă din salonul cel mare, curățând cu găleata și cu otreapa. Înainte de a părăsi salonul, ridică ochii spre principesă, dar ea nu-l privi.

O săptămână întreagă Mikael curăță rahatul cu lopata. Apoi, într-o dimineață, un servitor îl opri înainte să coboare în curte.

— Azi trebuie să îl însoțești pe stăpân în sat, îi spuse.

Mikael așteptă. După puțină vreme, apăru Ojsternig, urmat de

Agomar și de vreo douăzeci de oșteni, înarmați până în dinți. Văzându-l pe Mikael, se opri în fața lui. Se uită țintă la el.

Mikael nu lăsă privirea în jos. Din ziua în care își amintise că îl văzuse la castel, cu tatăl lui, se temea să nu fie recunoscut. Totuși, nu reușea să-și ia ochii de la fața aceea odioasă.

— Nu-ți cunosc numele și nici nu vreau să-l știu, zise Ojsternig. Și știi de ce?

Mikael se uita la el fără ca pe față să i se miște vreun mușchi.

— Fiindcă ești un nimic. Fiindcă nu prețuiești nimic. Fiindcă ești ca un păduche, îi spuse Ojsternig.

Îl depășI ieșind cu pași grăbiți din salon.

— Mișcă-te! îi spuse Agomar lui Mikael, îmbrâncindu-l.

Mikael se luă după oșteni. Îi urmă până la grajduri, unde erau deja înșeuați caii de luptă.

— Fugi, câine! îi zise Ojsternig. Și dacă rămâi în urmă, am să-ți iau pielea de pe cur cu biciul.

Dădu pinteni calului, cu sălbăticie, înfuriindu-l, și îl lansă dincolo de poarta castelului.

— Fugi, câine! făcură oștenii, râzând și îndemnându-și caii.

Mikael începu să alerge.

Flăcăul era în mijlocul curții, cu o lopată pentru rahat în mână, și se uita la el cu o privire tâmpă.

— Tu mișcă-ți sab-oții! strigă când Mikael trecea pe lângă el.

Mikael fugi până la poartă. Pe urmă se opri. Se întoarse spre argat și se gândi că nu știe cum îl cheamă. Își scoase saboții și o luă iar la goană.

Ojsternig și oamenii lui erau la jumătatea primului deal. Într-o clipă, Mikael se trezi că aleargă cum nu o mai făcuse până atunci. Pământul de sub picioarele lui era moale și mușchii pe care Raphael i-i antrenase îi făceau pașii siguri și puternici. Simțea cum prin părul scurt îi trecea vântul. Și cu cât alerga mai tare, cu atât avea o senzație mai puternică de libertate. Nu era bucurie, dar era vie. Atunci, gâfâind, simți emoția aceea pe care o descoperise de curând, care se străduia să iasă din el. Țipă. Încă o dată. Și, când rămase fără aer, respiră adânc și țipă, țipă, țipă. Alergă din ce în ce mai repede, ca și cum ura l-ar fi făcut mai puternic, mai insensibil la oboseală și la durere. Alerga atât de repede, că nici nu-și dădu seama că depășise primii cai ai escortei, care mergeau la pas. Mikael alergă și țipă. Țipă și alergă. Încet-încet, îi depășI pe toți până ce ajunse în fruntea

procesiunii. Atunci Ojsternig îi trase un picior de îl trânti la pământ.

Mikael se ridică.

Ojsternig se uita la el.

— Alergi ca un iepure, nu ca un câine, zise surâzând.

Pe urmă li se adresă oamenilor lui.

— La galop! porunci.

Mikael aproape că îi pierdu pe ulițele strâmte și întortocheate ale satului minier. Și când, în cele din urmă, îi ajunse, de-acum opriți, îl lăsară picioarele și căzu cu fața în jos în noroi.

Ojsternig se uită iar la el. În ochii lui sticlea un fel de plăcere înghețată. Ca a unui stăpân care apreciază calitatea unui animal de-al său.

În fața lui, Mikael văzu podiumul uriaș cu trei spânzurători. Pe el erau doi bărbați și o femeie. Cei doi bărbați erau îmbrăcați, în schimb femeia era goală. În jurul gâtului aveau toți câte un laț de funie, groasă cât degetul mare.

De jur-împrejur se înghesuia o mulțime jegoasă și amuțită.

— Zi numele rebelilor! îi porunci Ojsternig călăului.

— Stanislav, fiul lui Amos, zise călăul arătând spre primul bărbat. Orbul din Malborghetto, continuă arătându-l pe al doilea.

— Ca rebeli, sunteți condamnați la moarte prin sufocare cu funia, decretă Ojsternig. Pe urmă i se adresă din nou călăului: Zi numele femeii!

Gâdele se apropie de femeia goală. Tremura. Avea trupul înroșit.

— Alenka Aaltie, spuse.

— Tu ai să mori fiindcă te-ai culcat cu un rebel, spuse Ojsternig arătând-o cu degetul.

Femeia se rușina de goliciunea ei. Stătea cocoșată. Nu se putea acoperi cu mâinile fiindcă brațele îi erau legate la spate. Dar pe urmă, învingându-și rușinea, se îndreptă, arătându-și toată silueta jalnică.

— E soțul meu, nenorocitule! strigă.

— Ți-aș tăia cu plăcere limba, zise Ojsternig apropiindu-și calul de spânzurătoare. Înclină capul, uitându-se țintă la ea. Zâmbi. Dar apoi nu te-aș mai putea auzi urlând. Se uită la gâde. Leag-o cu capul în jos și aprinde-i un foc dedesubt!

Călăul rămase împietrit. Dar, înainte ca stăpânul să se hotărască să-l condamne la același sfârșit, scoase lațul de la

gâtul femeii și i-l puse pe picioare. Începu să o ridice. Apoi, într-un timp care li se păru tuturor nesfârșit, adună papură și rămurele și le dădu foc.

Femeia încercă să nu țipe. Însă pe urmă cedă.

Părul îi fu cuprins imediat de flăcări. Pe urmă și restul corpului. Mikael văzu că îi arseseră și pleoapele. Apoi focul urcă în sus spre gâtul femeii, care muri.

„Nu-i drept!”, gândi Mikael și vomită, amintindu-și de prima oară când simțise în nări duhoarea aceea insuportabilă.

Ojsternig se uită la el.

— E distractiv, nu? îi zise și izbucni în râs.

Când, după ce o înțepă cu un fier ascuțit, călăul fu sigur că femeia era moartă, trase lațul celorlalte spânzurători. În timp ce murea, unul dintre bărbați avea obrajii plini de lacrimi, care șiroiau topind praful roșu de hematit și cel negru de turbă.

Mulțimea plângea în tăcere alături de el.

Mikael simțea că i se învârte capul.

— Pun pariu că nu mai poți să fugi, îi zise Ojsternig.

Mikael îl privi cu ochii aprinși de ură. Ojsternig, mulțumit de privirea aceea, care păstra vie distracția, porunci:

— Să ne întoarcem la castel! Se uită la Mikael. Caii la pas.

În vreme ce mergeau încet pe drumurile satului, Agomar se apropie de Ojsternig. Arătă spre Mikael care îi urma ca o nălucă.

— De ce l-ați luat cu Înălțimea Voastră? întrebă el.

— Mă hrănesc, răspunse cu un zâmbet enigmatic Ojsternig.

Nimeni nu i-ar fi putut înțelege gândul, dar el știa că trebuia să cultive ura prețioasă care creștea în inima copilului, ură care îi dăruia o distracție de durată.

„E doar un copil”, se gândi. „Ar putea să uite să mă urască într-una din zilele astea”. Apoi izbucni într-un râs zgomotos.

Ajuns la castel, le porunci servitorilor să pregătească arcuri pentru cerbi, lănci pentru mistreți, provizii și corturi pentru a doua zi.

— Am să mă duc la vânătoare, anunță.

— Cât timp veți fi plecat, stăpâne? întrebă chelarul curții.

— Patru zile, răspunse Ojsternig.

— Vreți să-l luați și pe băiețel? întrebă Agomar.

Ojsternig se uită la Mikael și dădu din umeri.

— Nu, doar ne-ar încurca, zise el, pe urmă intră în castel.

Mikael îl auzi. Îl văzu pe argat, care se uita ca întotdeauna la

el. Își aminti ce i spusese în dimineața aceea Ojsternig. Nu-i știa numele pentru că nu conta nici cât negru sub unghie. Se apropie de argat.

— Cum te cheamă? îl întrebă.

— Eu sunt Bass-siano, răspunse el.

— Te salut, Bass-siano, zise Mikael.

Apoi, cu un zâmbet înspăimântat pentru ce punea la cale, adăugă:

— Mâine să nu mă aștepți.

24.

În noaptea aceea nu puse geană pe geană, atât era de entuziasmat.

Era o nebunie ce-i trecea prin cap?

Se gândea tot timpul la cuvintele lui Ojsternig. Nu voia să-i cunoască numele pentru că el nu era decât un păduche oarecare. Dar nici soldații, nici servitorii nu-i știau numele. Nimeni nu îl întrebase vreodată. Nu i se adresau niciodată. Dacă voiau să-i spună ceva, îi ziceau pur și simplu: „Hei, tu!” Îi turnau în blid supa fără să se uite la el. Nimeni nu-i ura noapte bună. Probabil că nici nu-și dădeau seama că dormea alături de ei, în salonul cel mare. Și probabil că nu-și dăduseră seama că, de mai bine de o săptămână, el și nu Bassiano curăța curtea de rahat.

Era o nebunie planul lui?

„În viață trebuie să alegi”, îi spusese Agnete. Și Raphael îi explicase că el trebuia să țină sapa în mână.

Era o nebunie planul lui? Probabil că da, își repeta el. Dar asta avea în suflet.

Și avea șanse mari de reușită. Ojsternig era singurul care știa că există, chiar dacă nu-i știa numele. Și Ojsternig urma să lase castelul, ca să se ducă la vânătoare.

Inima micuță a lui Mikael bătu frenetic în piept toată noaptea. Ascultă bătaia clopotului care se auzea de la mănăstire la miezul nopții. Pe urmă toate clopotele rituale, unul câte unul.

Rămase treaz, fremătând de entuziasm și de frică, până ce ferestrele înguste ale marelui salon se luminară, devenind mai

întâi cenușii și apoi răspândind o licărire slabă peste trupurile întinse și rău mirositoare care zăceau pe podea.

În timp ce servitorii întețeau focul în șemineurile uriașe, se ridică. Se așeză la coadă pentru mâncare, înfășurat încă în manta. Își luă rația de pâine și bere. O mâncă așezat deoparte, continuând să arunce priviri nervoase spre apartamentele lui Ojsternig, așteptându-l să coboare.

Fără să fie văzut, se duse la masa cu micul dejun și băgă într-o tașcă pe care o găsise pe jos cinci felii mari de pâine și o butelcă mică de bere slabă. Se consideră norocos când putu să fure și o felie de șuncă. Apoi ascunse totul sub manta.

În scurt timp apăru Ojsternig. Purta o tunică scurtă din piele de cerb, cu un brâu lat de care erau agățate două pumnale în teci de argint. Mikael știa că unul, cu lamă lungă și subțire, era menit ca să dai lovitura finală în inimă prăzii, și celălalt, curbat, cu lamă zimțată, ca să-i scoți măruntaiele. Nici tatăl lui nu lăsa treburile astea pe mâna servitorilor. „Un bărbat își face datoria până la capăt și știe să-și mânjească mâinile de sânge și de rahat”, îi spunea el mereu. În vremea aceea, Mikael nu-i înțelegea vorbele. Însă de data asta zâmbi. Acum mâinile lui erau fără îndoială mânjite cel puțin de căcat. Și își imagină că tatăl lui ar fi mândru de el, că știa să ia rahatul cu lopata ca un argat de la grajd.

Gândul acesta îi dădu putere. Tatăl lui ar fi fost mândru și de planul lui, își spuse.

Fără să fie observat, îi urmă pe Ojsternig, pe Agomar și pe vreo zece cavaleri care se duceau la grajduri. Fuseseră pregătiți caii și cinci catâri, încărcați cu arme și merinde.

Când fu deschisă poarta și pâlcul de vânători o luă la galop, urlând, Mikael se mișcă. Traista cu hrana furată îi umfla mantaua și asta îl enerva. Mergea ca și cum nu ar fi avut niciun scop. În schimb, încetișor, pas cu pas, se apropia de poarta cea mare, sperând să nu fie oprit de nimeni.

Aproape ajunsese când se simți atins pe umăr. Tresări. Se întoarse cu fața plină de emoție.

— Tu cuu-m te che-amă? îl întrebă flăcăul.

Mikael simți că leșină. Ar fi vrut să-i smulgă din mână lopata și să-i dea cu ea în cap, pentru spaima prin care trecuse. În schimb, uitându-se la fața lui prostită, se înduioșă. Se gândi că, în afară de mama lui, nimeni nu-i știa numele în lumea aceea

ostilă. Și acum el îi întorcea favoarea.

— Mikael, răspunse cu glasul încă gâtuit de teamă.

— Mi-kkaa-el, articulă cu greu argatul. Te sa-llut, Mi-kkaa-el.

Apoi surâse bucuros.

— Să nu spui nimănui că am plecat, riscă să-i ceară Mikael. Se uită în ochii lui, care îl priveau prostește. M-ai înțeles?

Argatul, cu o figură ofensată, zise:

— Eu nnn-u e tâm-ppit.

Mikael încuviință.

— Nu-i spune nici măcar mamei tale.

Argatul avu un moment de ezitare. Pe urmă făcu un semn din cap.

— Nu-uu. Eu nu zii-ce nimm-ic.

— E un secret între mine și tine, îl lămuri Mikael.

— Bass-siano și Mi-kkaa-el prr-eteni, spuse argatul, trecându-și lopata dintr-o mână într-alta, înfundându-și capul între umeri și roșind.

— Da… Bass-siano, îi răspunse Mikael, după care se întoarse și trecu de poartă.

— Te saa-lut, prr-etene! strigă Bassiano în urma lui.

„Taci, idiotule!”, gândi Mikael. Dar, după câțiva pași, văzând că nimeni nu îi luase în seamă, zâmbi. „Suntem doar doi păduchi”, gândi.

Ce nu văzuse cu o zi înainte în trecere prin Dravocnik văzu în dimineața aceea. Rămase cu gura căscată. Și își încetini mersul, pierzându-se pe ulițele satului minier. Casele erau înghesuite unele în altele, fără un plan precis. Fuseseră ridicate pur și simplu acolo unde era un spațiu liber. Unele, îndesate printre ulițe, erau atât de mici, cât niște cocini. Acoperișurile erau joase, înclinate. Multe sparte. Spațiile mizere care le separau erau canale fetide, pline de fecale. Câini vagabonzi, pisici care să țină departe șoarecii, porci, capre înțesau trecerea acolo unde nu se înghesuia vreo ceată de milogi, descărnați, cu ochii stinși de foame. Copiii stăteau aruncați pe jos și nu se jucau. Mikael nu văzuse niciodată copii care să nu se joace. Era ceva îngrozitor. Inuman. Nefiresc. Mikael își amintea de copiii din curtea castelului. Mereu era câte un băiețel cu vreo spadă de lemn, care se prefăcea că dă pinteni unui bidiviu trăgând după el, printre picioare, un băț. Și întotdeauna era câte o fetiță care se prefăcea că alăptează o păpușă de cârpă fără ochi. Mai erau și

alții care se alergau, care se ascundeau, care se ciondăneau, care cântau de jale, care plângeau. Când trecea printre ei, îmbrăcat cu hainele lui din piele și cu bucățile de budincă cu carne în mână, amuțeau. Se opreau din plâns, din ceartă, din joc, lăsau în jos spadele de lemn și făceau ochii mari pentru că trecea principele moștenitor Marcus al II-lea de Saxa. Erau săraci. Le era foame. Le era frică de el. Dar și atunci când tăceau, nu încetau să fie copii.

În schimb, copiii din Dravocnik păreau niște pitici. Adulți care nu puteau munci fiindcă erau prea mărunți și prea slăbiți. Nu era nicio licărire în ochii lor albicioși, care ieșeau în evidență numai pentru că fețele lor erau colorate în roșu și negru.

Într-un colț, o fetiță de lângă un butoi în care se pișa lumea se uită la el. Avea o față atât de slabă încât, dacă ar fi fost moartă, corbii nu ar fi avut altceva de mâncat decât ochii. Mikael trecu de ea cu un fel de stânjeneală. Pe urmă se opri și se întoarse. Avea cinci felii de pâine. Puteau să-i ajungă patru. Desfăcu traista și îi întinse o bucată de pâine uscată din amestec de cereale, cea mai ieftină pâine de la brutar. Dar fetița se uită la ea ca și cum ar fi fost o prăjitură cu ghimbir și mere, cu zahăr caramelizat. Avea dinți puțini, dar se înverșună pe ea și o rontăi cu lăcomie. Lui Mikael i se păru că era gata-gata să plângă.

Se opri să se uite la ea. Și, după o clipă, văzu că și alți copii se adunaseră în jurul lui. Nu cereau nimic. Se uitau și atât. Luă o bucată de pâine, o împărți în patru și le-o dădu. Pe urmă, văzând că nu era de ajuns pentru toți, mai rupse una.

Copiii mâncau cu lăcomie și îndată ce terminau se apropiau și mai tare de el.

Mikael se uită în tașcă. Mai erau doar două felii, bucata de șuncă și sticla cu bere. În față avea drum lung. Nu putea rămâne fără hrană.

— Nu am altceva să vă dau. Plecați! le zise blând copiilor.

Dar ei se apropiau din ce în ce și începură să-l împingă. Muți.

— Plecați! strigă Mikael.

Copiii se opriră. Însă numai pentru o clipă. Pe urmă începură iar să-l înghesuie.

Mikael simțea că se sufocă.

— Dacă nu plecați, vă spun stăpânului Ojsternig! urlă el înspăimântat.

Pe chipul copiilor apăru o expresie de groază. Ecoul frazei încă

mai vibra când copiii dispăruseră. Toți, în afară de fetiță. Se uita la el cu ochii măriți de spaimă. Poate era prea slabă ca să se miște, gândi Mikael. Se apropie de ea.

Fetița se ghemui lipită de butoiul cu urină.

— Nu vreau să îți fac rău, zise Mikael.

Luă din tașcă sticla cu bere și i-o întinse. Fetița o luă și bău.

Dacă Mikael nu i-ar fi smuls-o din mână, ar fi băut toată berea. Mikael se uită iar în tașcă. Nu își pusese în gând să aibă și șuncă pe drum. Dar acum avea cu trei bucăți de pâine mai puțin. Împărți șunca în două. Îi întinse jumătate fetiței și dădu să plece.

— Cine ești tu? Un rebel? întrebă atunci fetița, care uitase de frică, cu un glăscior subțire, dar atât de melodios încât, dacă ar fi supraviețuit mizeriei, ar fi putut ieși din ea o cântăreață minunată.

Mikael o privi în tăcere. Nu știa ce să răspundă.

— Nu, eu sunt Mikael, spuse el în cele din urmă și se îndepărtă.

Trecu de zona barăcilor, strecurându-se în cartierul celor mai înstăriți. Măcelari, armurieri, tăbăcari, croitori. Casele lor erau din piatră până la înălțimea unui stat de om, apoi din lemn. Dar era lemn uscat, trunchiuri groase, pătrate, care se uneau perfect între ele, lipite cu smoală. Dar și în zona aceea a satului prăvăliile erau goale.

Trecu mai departe, îndreptându-se spre munte. O să găsească poteca, își spuse ca să se încurajeze. Apoi, îndată ce ieși din sat, însoțit de zgomotul asurzitor al presei care zdrobea hematitul înainte de a fi topit, zări cele trei spânzurători. Cele trei cadavre erau încă agățate de funii. O bătrână flutura în aer un târn ca să țină corbii departe. Pe cer se roteau vulturii care adulmecaseră izul de moarte.

Mikael se înfioră și grăbi pasul, ținând capul în jos, către pietrele drumului care începea să urce spre coasta muntelui, ascunsă de nori groși, întunecați.

Și uită să se mai întrebe o dată dacă planul lui era sau nu o nebunie.

Era aproape seară când ajunse în defileul dincolo de care se întindea Raühnvahl. Soarele coborâse deja în spatele culmilor, dar lumina lui lăsa să se zărească drumul. Totuși, mai era încă mult până să ajungă la Raühnvahl. Ar fi trebuit să meargă

noaptea, deși s-ar fi putut rătăci sau ar fi dat de lupi înfometați. Se întoarse spre dreapta lui. O potecă suia spre un loc cunoscut.

„Bârlogul balaurului”, se gândi grăbind pasul.

Când bătrânul Raphael deschise ușa colibei, zâmbi văzându-l. Pe urmă, mirosind aerul, simți izul de rahat pe care Mikael îl purta cu sine. Dar nu făcu niciun comentariu.

— Agnete e îngrijorată pentru tine. Mi-a povestit totul.

Îi făcu loc să intre. Înăuntru plutea un miros delicios de supă de cereale și de iepure fript la țepușă, învelit în fâșii groase de slănină.

Mâncară în tăcere, fără ca Raphael să-i ceară lui Mikael vreo explicație.

După cină se întinseră și Raphael stinse lumânarea.

Atunci Mikael începu să vorbească. Și îi povesti toate cele întâmplate. De la început până la sfârșit. Și îi spuse despre spânzurați și despre femeia căreia i fuseseră arse pleoapele. Pe urmă, la sfârșit, îl întrebă:

— E ură ceea ce simt?

— Da, băiete, răspunse încet Raphael.

Mikael tăcu multă vreme. Pe urmă spuse:

— Ura mă face să mă simt mai puternic.

Raphael suspină.

— Dar ține puțin și lasă în gură un gust amar, nu-i așa? zise fără nici cea mai mică dojană în glasul său blând.

Mikael nu răspunse.

— Există un fruct mai dulce, care te face să te simți tot atât de puternic, spuse atunci Raphael.

După o vreme Mikael întrebă:

— Care?

— Va trebui să-l descoperi singur, răspunse Raphael.

Mikael simțea că îl biruia somnul, ca întotdeauna când era lângă acel bătrân nebun, care îl învățase să sape un câmp imaginar cu o sapă închipuită.

— Dar ești pe aproape, adăugă Raphael.

În timp ce ochii i se luptau să rămână deschiși Mikael întrebă:

— De unde știți?

— Fiindcă simți amăreala în gură, răspunse Raphael.

Mikael nu înțelegea aproape niciodată ce spunea bătrânul. Dar cuvintele lui îi ajungeau drept la inimă. Se ghemui pe o parte.

— Tu scapi de la moarte cu o ușurință uimitoare, spuse atunci Raphael cu un glas amuzat. Pe undeva există o soartă scrisă pentru tine.

— Poate în cartea pe care mi-ați dăruit-o? întrebă Mikael, lăsându-se în brațele somnului.

Raphael simți cum printre ridurile adânci ale feței lui bătrâne se strecura o lacrimă.

25.

A doua zi, la răsărit, Mikael ieși din Bârlogul balaurului împreună cu Raphael.

Norii din ziua precedentă fuseseră măturați de un vânt răcoros, care bătea dinspre nord-est. Doar o pojghiță subțire de brumă, ca un covor albicios, întârzia pe tăpșan, așteptând să fie topită de căldura zilei.

Mikael se uită la cărarea care ducea la strâmtoarea unde se afla avanpostul din piatră al străjerilor satului Raühnvahl. Pe urmă se întoarse spre pădure.

— Eu cobor pe acolo, zise.

— Sunt lupi în pădure! îl avertiză Raphael.

— Nu mi-e frică de lupi.

— Prostule! Raphael îi dădu una peste cap. Tuturor le e frică de lupi. Și mie.

— Mie nu! răspunse încăpățânat Mikael.

Raphael se uită la el.

— Ai să cobori pe acolo, îi spuse. Vino! O luă spre latura dinspre răsărit a pădurii. Când ajunseră la marginea ei, îi puse o mână pe gât. Era o strânsoare puternică și în același timp blândă. Ai să cobori pe acolo! repetă arătând cu degetul spre o culme pietroasă, care urmărea pădurea tară să pătrundă în ea. La vremea asta, lupii nu ies în câmp deschis. Au hrană destulă.

Mikael încercă să se elibereze din strânsoare, dar Raphael îl strânse mai tare. Mikael își aminti cum câinii de la castel făceau așa cu puii lor, ca să-i supună. Rânjind, dar fără să-i muște cu adevărat. Și avu un simțământ de plăcere.

— De ce ți-e atât de frică încât să te hotărăști să înfrunți lupii? îl întrebă Raphael.

— Straja din trecătoare îl slujea pe tatăl meu și mă cunoștea, răspunse șovăitor Mikael.

— Tu nu știi cine era tatăl tău, ai uitat!

Mikael nu răspunse.

— Coboară pe povârnișul ăla. E abrupt, dar ai picioare zdravene. Astfel ai să ocolești punctul de strajă și nu te va vedea nimeni, continuă Raphael. După mai puțin de o leghe[5], ai să dai de drumul care te va duce la Raühnvahl. Îi strânse și mai tare mâna pe gât. Dar să nu intri în pădure!

Mikael nu spuse nimic.

Raphael scoase un pachet din buzunar.

— La jumătatea drumului oprește-te și mănâncă! îi spuse. De băut găsești la râu.

Mikael văzu că în pachet erau trei felii groase de slănină rumenită. Simți cum mâna bătrânului slăbea strânsoarea de la ceafă. N-ar fi vrut. Mâna lui Raphael era caldă. Pe urmă începu să coboare povârnișul.

„Ai o inimă mare!”, gândi Raphael, privindu-l cum sare de pe o piatră pe alta, ca un căprior. Și își spuse că băiețelul acela era un dar neașteptat pentru un bătrân singuratic asemenea lui. Și că bunul Dumnezeu îi dădea o a doua șansă.

După o leghe, Mikael ajunse la drumul ce cobora spre Raühnvahl, cum îi spusese Raphael. Îl ardeau picioarele de la efort. Dar se simțea entuziasmat. Făcea un lucru de om mare, se gândi. Unul dintre lucrurile alea pe care copiii nu ar trebui să le facă. Și zâmbi gândindu-se că tatăl lui ar fi fost mândru de el. Tatălui său îi plăceau copiii care făceau lucruri de oameni mari.

Coborî pe drum cu inima ușoară. Câteodată, când putea vedea, se oprea să privească ruinele castelului în care se născuse și crescuse. Dar, la o cotitură de unde putea privi tot Raühnvahl, se așeză pe trunchiul unui copac căzut și căută din ochi coliba lui Agnete și a Eloisei. Și, pentru prima oară, simți că aceea era casa lui. Atunci desfăcu pachetul pe care i-l dăduse Raphael și mirosi parfumul îmbietor al slăninii rumenite.

Mușcă o bucată. Carnea grasă îi trosni în dinți. Era delicioasă.

— Rahatuscat! răsună o voce în spatele lui. Ce faci aici?

Ca să recunoască vocea aceea, Mikael n-avea nevoie să se întoarcă. Știa foarte bine cui îi aparținea.

---

[5] Unitate de măsură pentru distanțe terestre sau maritime, anterioară sistemului metric, variind între 4 și 5,5 km.

Eberwolf se apropie de el. Avea un coș greu pe umeri, plin cu butași de salcie care trebuiau plantați pe terase, ca să se evite alunecările de teren în locurile abrupte din dreptul câmpurilor.

Mikael se ridică în picioare, în defensivă.

— Ce ai acolo? întrebă Eberwolf, zărind bucățile de slănină.

Mikael vru să le ascundă, dar era prea târziu. Simți un nod în gât, iar spaima îi strângea stomacul.

— Vrei una? spuse el cu glas tremurat.

Eberwolf se uită la el și rânji. Pe urmă îi smulse din mână tot pachetul.

— Nu! Le vreau pe toate! râse el.

Mikael nu opuse rezistență.

Eberwolf mâncă o felie de slănină, cu lăcomie, guițând de plăcere. Și Mikael își dădu seama că mare parte din plăcere venea din faptul că i le furase. Dădu să plece.

Dar Eberwolf îl apucă de umăr, cu mâna plină de grăsime.

— Unde pleci, Rahatuscat? surâse el răutăcios. Nu-ți place tovărășia mea?

Mikael își lăsă capul în jos. Eberwolf își coborî coșul de pe umeri, își băgă în gură a doua bucată și, înainte de a o înghiți, îi trase un pumn în stomac. Mikael se îndoi de mijloc, cu respirația tăiată.

— E grea viața când n-ai cu tine o fetiță care să te apere, n-ai așa, Rahatuscat? râse Eberwolf.

Pe urmă îl lovi în spate. Mikael căzu la pământ. Fără puteri. Pumnul îl lovise între omoplați. Se sprijini cu mâinile de pietrele drumului. Eberwolf i le călcă cu saboții. Mikael simți cum pietrele îi străpungeau pielea. Eberwolf continua să râdă. Îi trase un picior în coaste. Mikael simți o durere ascuțită. Atunci, Eberwolf se așeză lângă el. Îl apucă de cap și i-l împinse în pământ. Mikael se izbi cu un obraz de o bucată de piatră. În timp ce-l ținea nemișcat cu o mână, Eberwolf îi trase repezit doi pumni în coaste. Mikael gemu.

— Ei, da, e groaznic să n-ai cu tine o fetiță care să te apere, râse Eberwolf. Dar acum suntem numai eu și cu tine. Și nu ne vede nimeni. Luă cosorul pe care îl folosea ca să taie tulpinile de salcie. Se scobi sub unghii. Dacă te-aș omorî, cine m-ar putea învinui? Știi ce aș face?

Mikael tremura.

— Răspunde, Rahatuscat! urlă Eberwolf. Știi ce aș face?

— Nu…, zise Mikael, cu glasul frânt.

— Aș alerga în sat și aș urla disperat că te-am găsit mort, ucis de un bandit. Și m-ar crede toți.

Mikael începu să plângă. Avea să-i taie gâtul, era sigur.

În schimb, Eberwolf râse și ronțăi ultima felie de slănină. Pe urmă îi mai trase un pumn.

— Dacă ții la pielea ta, fă în așa fel încât curvulița aia de Eloisa să nu mă mai facă de râs. Niciodată.

Îl ridică de jachetă.

— Altminteri, data viitoare te căsăpesc. Jur pe toți sfinții!

Mikael încuviință încetișor.

Eberwolf zâmbi. Se ridică. Își luă în spate fără efort coșul cel greu și plecă.

Mikael rămase nemișcat la pământ. Pe urmă, încet, se ridică în picioare și se adăposti în pădure, printre ferigi, plângând.

Când bătu la coliba lui Agnete și a Eloisei apunea soarele. Cele două femei nu îl așteptau. Ochii Eloisei se luminară de bucurie. De pe fața lui Agnete dispărură semnele îngrijorării care o chinuise în acele zile.

— Miroși a căcat, zise Eloisa.

Mikael încuviință.

— Cum de ești aici? întrebă Agnete, fără să-l lase să intre.

— Ojsternig e la vânătoare. Am fugit, zise Mikael.

— Trebuie să te întorci! zise Agnete.

— Nu! exclamă Eloisa.

Mikael se uita în tăcere la ea. Pe urmă spuse:

— Pot sta aici două zile.

Și avea un ton atât de hotărât încât Agnete nu replică.

— Vino să mănânci! îi spuse Agnete simplu.

Mikael se așeză la masă și mâncă în tăcere.

Eloisa nu-și mai lua ochii de la el.

— Ce vrea de la tine Ojsternig? întrebă Agnete la sfârșitul mesei.

Mikael scutură din umeri și nu răspunse.

După o vreme, Agnete stinse lumânările și spuse că era timpul să se culce. Numai atunci, pe întuneric, Mikael spuse:

— Noapte bună, Eloisa!

— Noapte bună, mamelucule! răspunse ea.

Mikael fu alinat de glasul ei. Dar nu reuși să adoarmă. Se făceau acum simțite loviturile lui Eberwolf.

La un moment dat se sculă. Rămase pe întuneric, în picioare, nemișcat, în mijlocul camerei, ascultând respirația regulată a lui Agnete și a Eloisei.

Apoi se duse la ușă și ieși.

Era o noapte înstelată. Luna plină lumina atât de intens, încât copacii și casele își proiectau clar umbra alungită pe câmpuri.

După o vreme, Mikael auzi un fâșâit în dreapta lui, unde era magazia de lemne. Se întoarse și văzu cum trec repede doi șoricei, care apoi se strecurară la adăpost în stiva de lemne. Dar, după un moment, unul dintre cei doi ieși cu boticul afară și adulmecă în direcția lui Mikael. Avea un fir de piele roșu, decolorat și murdar, înnodat la gât.

— Hubertus! exclamă Mikael aproape fără suflare.

Șoricelul se apropie precaut.

Mikael se simți inundat de o emoție adâncă. Îngenunche și se întinse spre Hubertus. Șoricelul veni la el, îi mirosi degetele, apoi i se urcă în palmă.

— Hubertus! repetă Mikael. Ai reușit! Ești viu…

Surâse fericit. Văzu că șoricelul celălalt se arăta între doi bușteni și chițăia nervos. Părea că îl cheamă pe Hubertus. Hubertus coborî din palmă și dădu să se ducă spre stiva de lemne.

— Nu, zise Mikael. Îl prinse și îl ținu. Rămâi un pic cu mine!

Hubertus nu se sperie.

Dar celălalt șoricel se ridică pe lăbuțele de dinapoi și chițăi mai tare. Atunci Hubertus încercă să scape din strânsoare. Mikael strânse mâna mai bine.

— Nu, rămâi cu mine! repetă, pe un ton mai dur.

Însă, imediat după aceea, cu lacrimi în ochi, desfăcu degetele și spuse:

— Ai dreptate, iartă-mă! îl puse pe Hubertus pe pământ. Așteaptă, trebuie să mai fac ceva. Apucă firul de piele și îl rupse. Acum ești un șoarece ca toți ceilalți, zise cu un nod în gât.

Hubertus fugi spre stiva de lemne, dar când ajunse la ea, în loc să dispară cu celălalt șoricel, se așeză brusc, într-un fel caraghios și ciudat. Pe urmă, din cauza unei mâncărimi cumplite în locul în care fusese firul de piele, se scărpină pe gât cu lăbuța din spate, cu asemenea zel încât Mikael, deși îi curgeau lacrimile, râse.

— Mamelucule! zise.

Hubertus se uită încă o dată la el, își mișcă năsucul în aer și dispăru.

— Ce faci aici afară?

Vocea lui Agnete îl făcu să tresară.

Mikael se ridică în picioare și strânse din umeri. Pe urmă, pe ascuns, își șterse ochii.

Agnete era înfășurată într-o pătură. Se așeză pe trunchiul de brad care ținea loc de prag al colibei. Bătu cu mâna în lemn, poftindu-l pe Mikael să vină și el.

Mikael înaintă câțiva pași. Rămase în picioare, legănându-se, apoi se așeză, neîndemânatic.

— Mai aproape, îi zise Agnete.

Mikael se apropie puțin.

Agnete se prefăcu că nu vede. Arătă luna.

— Pare un soare palid, așa e?

— Guvernanta mea spunea că soarele e... de aur și luna de argint..., își aminti Mikael, și că... că...

— Și că soarele e râsul și luna plânsul, încheie Agnete. Avea dreptate, săraca Eilika.

— O cunoșteai? întrebă uimit Mikael.

— Sigur, când te-am adus pe lume, Eilika era acolo. A ars placenta mamei tale în cămin. Pe urmă te-a luat din mâinile mele, te-a spălat și te-a șters. Și din ziua aceea, mereu te-a supravegheat.

Mikael tăcu ceva vreme.

— Eilika nu mai e, spuse.

— Nu. Nu mai e.

Se lăsă din nou tăcerea.

Într-un târziu, Mikael spuse:

— Bărbatul acela mi-a ucis tatăl.

— Tu nu ai tată!

Mikael se întoarse să se uite la ea. Se gândi la Raphael, care îi spusese același lucru.

— Tu nu-ți amintești cine erai înainte, continuă Agnete. Raphael te-a găsit la Pasul Lom. Rătăceai cu o rană urâtă pe frunte. Eu te-am cumpărat de la el la târgul din Dravocnik. Și acum ești Mikael Veedon.

Se lăsă tăcerea. Și fu mai lungă decât prima. Și mai mohorâtă.

— Am să-l omor! spuse apoi Mikael.

Agnete avu o tresărire.

— Tu n-ai să omori pe nimeni! rosti cu glasul ei aspru. Fiindcă, dacă ai să dai greș, ne-ar ucide și pe mine, și pe Eloisa. Ți-am mai spus!

Mikael tăcu, privind în pământ.

— Jură-mi! spuse Agnete. Mie nu mi-e frică de moarte, deși iubesc viața. Dar dacă din cauza ta mi-ar fi ucisă fata, nu te-aș ierta niciodată!

Mikael își aminti când Eloisa era cât pe ce să moară din cauza lui fiindcă se spălase.

— Jură! șuieră imperios Agnete.

— Jur! spuse Mikael.

— Vino aici să nu răcești! îi ceru Agnete, desfăcând pătura.

Mikael se apropie timid. Agnete îl îmbrățișă, cu pătură cu tot.

— Sprijină-ți capul de mine! îi spuse.

Mikael rămase drept, stânjenit.

— Ojsternig mă poate recunoaște, spuse în șoaptă. M-a văzut la castel. Voia să mă însor cu fata lui.

Agnete îl prinse cu o mână de umăr.

— Nimeni nu te va recunoaște, stai liniștit! Se uită la haina ta și te judecă după ea. Dacă împăratul însuși ar veni aici în straie de țăran, nu l-ar recunoaște, deși fața lui e pe toate monedele pe care le mânuim.

— Chiar așa? se miră Mikael, pe când oboseala începea să biruie neliniștea.

— Fără îndoială, spuse Agnete, coborând tonul vocii. Și sunt convinsă că, dacă s-ar îmbrăca în slugă, nu l-ar recunoaște nici la curte. Oamenii, dar mai cu seamă cei bogați, invită la cină haine, să nu uiți!

— Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că felul în care arăți este mai important decât cine ești.

Mikael își sprijini capul de umărul lui Agnete.

— De unde știți dumneata și Raphael toate lucrurile astea? întrebă el.

— Pentru că am trăit mulți ani și deloc ușor.

— Și nu v-a fost niciodată frică?

— Mai des decât ai crede.

— Și acum?

— Da.
— De ce?
— Mi-e frică să nu ți se întâmple ceva.
Mikael simți o căldură care-i topea inima.
— Sunteți îngrijorată pentru mine?
— Închide ochii, Mikael! zise Agnete.
Mikael închise ochii și se lăsă îmbrățișat.
Agnete îi mângâie capul și fața, cu duioșie, și își trecu un deget peste cicatricea de pe frunte, în timp ce Mikael adormea, visând că este un copil fericit.
Luna o lumină pe Agnete în timp ce îl lua în brațe pe Mikael și îl ducea în casă, cu o strâmbătură de greață pe față.
— Ce tare miroși a căcat, copilul meu! murmură ea.

26.

A doua zi Agnete îl rugă pe Mikael să nu se arate prin sat. Nu știa dacă putea avea încredere în săteni. Ar fi putut pălăvrăgi cu soldații care coborau să se aprovizioneze cu bere și cu de-ale gurii.
— Ieri-seară v-am auzit, spuse în șoaptă Eloisa în timp ce ea și Mikael întârziau la masa de dimineață.
Agnete își făcea de lucru prin casă și mătura podeaua. Mikael se uită la ea.
— Ar fi trebuit să te căsătorești cu prințesa Ojsternig, murmură Eloisa.
Mikael lăsă capul în jos, privind în supa de orz. Eloisa se juca pe masă cu lingura de lemn.
— Cum e principesa? Frumoasă? întrebă ea la un moment dat.
Mikael fu surprins. Se gândi o clipă, revăzu cu ochii minții expresia rece a fetei, se gândi la buzele ei în formă de inimă și pe urmă încuviință. Dar fără ifos.
Totuși fu de ajuns ca Eloisa să simtă un junghi dureros în inimă. Se ridică brusc răsturnându-și blidul. Apoi fugi afară.
— Eloisa! o strigă mama ei. Ridică blidul ăla!
Mikael se aplecă și îl ridică el. După aceea vru să o urmeze pe Eloisa. Agnete îl apucă de umăr.
— Ți-am spus să nu scoți nasul afară din casă! îi repetă și ieși

la rândul ei. Eloisa, pune lemnele la locul lor. Vin repede! zise odată ieșită din colibă.

Mikael o auzea pe Eloisa cum aduna lemnele tăiate de curând. Cu mânie, dacă te luai după gălăgia pe care o făcea. Mikael era agitat. Se întreba de ce s-o fi supărat Eloisa. Nu-i plăcea când era furioasă pe el. Și nu înțelegea cu ce greșise. Dar era sigur că era vina lui. Ca atunci când îi spusese că era murdară și Eloisa se spălase și riscase să moară. Și gândul acela îl tulbură și mai tare. Îi fu frică. Se simți strivit de îngrijorare.

Se uită la ușa colibei. Într-o clipă era afară, deși Agnete îi interzisese s-o facă.

Se duse la Eloisa lângă stiva de lemne. Fetița se întoarse spre el. Mikael se uita la ea fără să scoată o vorbă.

— Ce vrei? îl întrebă Eloisa, pe un ton neprietenos.

Acum, că era acolo, Mikael nu era în stare să vorbească.

— Dacă vezi un șoarece, chiar fără fir roșu la gât, e Hubertus, îi spuse în cele din urmă. Sau soția lui.

— Știi că puțin îmi pasă! răspunse Eloisa și începu iar să stivuiască furioasă bucățile de lemn.

Mikael rămase cu capul plecat. De ce nu reușea să spună lucrurile pe care le avea în inimă? Respiră adânc, în timp ce simțea că moare de rușine, și, după aceea, cu o voce emoționată, spuse într-un târziu:

— Iartă-mă!

Eloisa se uită mirată la el. La rândul lui, Mikael se uita la ea și știa că nu mai avea timp. Trebuia să o facă acum.

— Nu știu ce ți-am făcut, dar... iartă-mă... nu voiam..., se bâlbâi el roșu la față.

— Rahatuscat, pleacă de unde ai venit! strigă Eberwolf, în timp ce trecea spre câmp.

— Lasă-l în pace, idiotule! Mi-e scârbă de tine! sări Eloisa, vărsându-și pe el toată emoția pe care i-o stârniseră cuvintele lui Mikael, apoi făcu un pas spre Eberwolf.

Mikael o opri, cu o privire îngrozită.

— Nu!

Eloisa se opri, uimită.

Eberwolf se uită la Mikael, strângând pumnii.

— Trebuie să-ți explic mai bine, Rahatuscat? îl amenință el.

Mikael făcu semn că nu, cu ochii în pământ. Eberwolf se opri să se uite la el, agresiv. Pe urmă plecă.

— Ce ți-a spus? întrebă atunci Eloisa.

Mikael scutură din umeri.

— Nimic.

— Ce faci aici afară, nenorocitule? exclamă Agnete în clipa aceea, întorcându-se cu un pachet subsuoară.

Îl înșfacă de un braț și îl zgâlțâi.

— Tu trebuie să faci ce-ți zic eu, băiețaș! Întotdeauna! Se întoarse spre Eloisa. Ce-i în capul vostru? Rumeguș?

Mikael dădu să intre.

— Unde te duci? îl opri Agnete.

— Înăuntru…, spuse încet Mikael.

— Acum la ce mai folosește? Te-au văzut toți! Agnete era furioasă. Va trebui să le spun să nu vorbească cu străjile despre prezența ta. Și va trebui să avem încredere în ei, prostule, că nu ești altceva! îi spuse ea cu o față dură, care ascundea îngrijorare. Scutură din cap. După care înjură în sinea ei, plină de nerăbdare.

— Dezbracă-te! îi spuse într-un târziu.

Eloisa chicoti.

Mikael se uită în jur. Țăranii erau deja în drum.

— Aici? întrebă el. De ce?

— Puți a căcat, îi răspunse Agnete. Îi arătă pachetul pe care îl adusese. Erau haine curate. Le-am luat de la Margit. Băiatului ei nu-i mai vin bine. Cât stai aici ai să ți le pui pe astea.

Mikael se uită iar în jurul lui.

— Nu mă pot schimba înăuntru?

— Nu! Îmi împuți casa! rosti Agnete. De ce ți-e rușine? Izmenele nu trebuie să ți le dai jos.

Mikael, șovăitor, începu să se dezbrace. Eloisa râdea. Dar când Mikael fu fără haine pe el, gol până la brâu, deveni deodată serioasă și îi privi corpul.

— Te-ai făcut puternic, zise Agnete, cu o notă de uimire și de mândrie în glas. Spuneau că ai mușchi de veveriță, în schimb, acum pari un pui de lup.

Mikael roși, încercând să nu se uite la Eloisa.

— Ce ai pățit aici? îl întrebă Agnete, văzând vânătăile de pe burtă și de pe spate.

— Am căzut, răspunse Mikael.

— Ojsternig? întrebă Agnete.

Mikael făcu semn că nu.

— Unul dintre servitorii lui?

Mikael făcu iar semn că nu.

— Atunci nu e greu de închipuit pe *cine* ai căzut. Rămâne doar el, zise Agnete.

— Elderstoff? întrebă Eloisa, în timp ce simțea cum o apucă furia.

Mikael nu răspunse și își trase repede pe el hainele curate.

— Îl urăsc! exclamă Eloisa. Data viitoare...

— Nu! o întrerupse Mikael, cu spaima-n ochi. Se uită în tăcere la ea câteva momente, apoi spuse: Să nu-mi mai iei niciodată apărarea.

— De asta te-a bătut? întrebă Agnete. Se întoarse spre fata ei cu o privire severă. Ce ți-am spus eu?

Eloisa lăsă privirea în pământ, umilită. Agnete aproape că aruncă în ea cu o perie tare de sorg.

— Scoate rahatul de pe haine! îi porunci.

Eloisa se înroși de mânie, în timp ce Mikael aduna hainele murdare de pământ.

— Dă-mi-le! îi spuse smulgându-i-le din mână, după care plecă, supărată, în spatele colibei.

Când i se calmă furia și termină de periat hainele, Eloisa se întoarse, se apropie de Mikael și, în șoaptă, ca să nu o audă Agnete, promise:

— N-am să-i mai spun nimic.

Mikael se legănă de pe un picior pe altul, caraghios, fără să știe ce să răspundă. Se gândi că ar fi putut să-i spună: „Acum tu ești aia care miroase a rahat”. Și poate ar fi râs împreună. Dar el nu era în stare să zică lucruri hazlii, așa că tăcu. Se întoarse stânjenit spre câmpurile pe care se împrăștiaseră deja locuitorii satului. Câmpurile pe care le primiseră în dar de la munte. Zidurile joase de chirpici dispăreau încet-încet, ca șterse de pe fața pământului de nedreptatea lui Ojsternig. Carele trase de boi făceau dus și întors, încărcate de pietre, spre ruinele castelului.

Atunci văzu o fată ciufulită, care părea că măsoară cu pași lungi hotarele unuia dintre câmpuri.

— A înnebunit, spuse Eloisa în spatele lui.

— Cine e? întrebă Mikael, întorcându-se spre ea.

— Emöke.

Mikael se uită iar la ea. O altă nedreptate de-a lui Ojsternig, care îi anulase căsătoria.

— Asta face toată ziua, continuă Eloisa. Merge înainte și înapoi de-a lungul câmpului pe care îl pregătisem pentru ea și Gregor.

— Și el? întrebă Mikael.

— Bărbații se cacă pe ei de frică, răspunse Eloisa plină de dispreț. Nici nu se uită la ea de când Ojsternig i-a amenințat. Scutură din cap. Seara ea se duce acasă la Gregor, unde ar fi trebuit să trăiască, și îl strigă, disperată. Dar el nu-i răspunde. După un timp, iese mama lui Gregor și o gonește.

Mikael simți o rușine care-i strânse stomacul, ca și cum o mână i l-ar fi înșfăcat și i l-ar fi răsucit. Ca și cum s-ar fi răzvrătit la gândul că și el făcea parte din soiul acela de bărbați.

Le însoți pe Agnete și pe Eloisa la câmp și îi ajută pe țărani să încarce pietrele în care. Simțea privirile tuturor îndreptate asupra lui. Dar nimeni nu-i vorbi.

Doar Eberwolf se apropie de el și îl insultă. Se întoarse spre Eloisa. Și văzând că nu intervenea, zâmbi.

— Nu ești așa prost cum pari, Rahatuscat, îi spuse lui Mikael. Pe urmă îi trase un picior în fund de-l făcu să cadă în genunchi. Eu sunt stăpânul tău, Rahatuscat, rânji el plecând.

Tot restul zilei nu se mai întâmplă nimic, doar că sosi un oștean de la garnizoană, care încărcă un butoi de bere pe măgar, pălăvrăgind cu fratele Timotei.

La sfârșitul zilei, după slujba de seară, oamenii întârziară lângă Madonna delle Nevi. În aer plutea neliniștea. Se părea că soldatul adusese vești îngrijorătoare. Dar nimeni nu se hotăra să vorbească.

— Atunci e adevărat? îl întrebă Agnete pe paroh. Rebelii au încercat să prăbușească galeria de nord a minei din Dravocnik?

— Da, așa se spune, dădu din cap fratele Timotei.

— Și principele de Ojsternig a pus să se construiască trei spânzurători, murmură întunecat Luitbert, morarul.

— Și a început prin a omorî oameni nevinovați, adăugă soția lui. Și o femeie.

— Poate e mai bine să mori spânzurat decât de foame, spuse Agnete.

— Poate ar fi mai bine ca fiecare să fie lăsat să-și aleagă moartea și propria soartă, răspunse Ljuba, berarul, trecându-și mâna prin barba lui lungă și roșie.

Agnete își puse mâinile în șold.

— Mare tâmpenie ai zis! Dacă fiecare și-ar putea alege soarta, n-ar mai exista rebeli, fiindcă am fi cu toții liberi.

— Fii atentă cum vorbești! îi șopti înspăimântat fratele Timotei.

— Voiam să spun…, protestă Ljuba.

— Știu ce voiai să spui, îl întrerupse Agnete. Că unii câini stau bine în lanțuri.

Ljuba nu era un bărbat curajos. Lăsă privirea în jos, umilit. Și ca el făcură mulți.

— Voia să spună că există câini atât de semeți încât se cred lupi, interveni bătrâna Alina, agitându-și în aer degetele strâmbate de la fus. Un câine nu va fi niciodată un lup. Lupul s-a născut liber și nu poate fi domesticit. În schimb, câinele s-a născut ca să-l slujească pe om. Fiecare trebuie să stea la locul lui.

— Deci numai principii sunt oameni, și noi nimic altceva decât niște câini? întrebă indignată Agnete. Asta vrei să spui, Alina?

— Nu suntem cu toții câini. Unele sunt vaci…, răspunse Alina.

Lumea râse. Dar atmosfera era încordată.

— Să terminăm cu discuțiile astea! interveni fratele Timotei. Sunt periculoase. Și nu e bine să vorbim despre rebeli… dacă nu spunem că sunt niște criminali.

Agnete se uită la preot cu un aer sălbatic, dar se abținu. Îi împinse pe Mikael și pe Eloisa și spuse:

— Dați-i bătaie, să mergem acasă!

Merse cu furie până la colibă, urmată în tăcere de cei doi copii.

În ușă, Mikael o întrebă:

— Cine sunt rebelii?

— Ești surd? Nu ai auzit ce au spus? Nu trebuie să vorbești despre rebeli, îi răspunse grosolan Agnete intrând în casă. Voi doi… Tăiați lemnele în loc să pierdeți timpul! urlă ea dinăuntru.

Mikael și Eloisa se duseră în spate, puseră pe capră un trunchi lung de fag și apoi, unul pe o parte și celălalt pe alta, apucară fierăstrăul.

— Într-o zi mama și bătrânul Raphael vorbeau despre rebeli, îi mărturisi Eloisa, și au spus că sunt oameni… oameni care… găsesc soarele noaptea.

Mikael încruntă sprâncenele și întrebă:

— Ce înseamnă asta?

— Nu știu…, răspunse Eloisa, ridicând din umeri.

Tăiară primul buștean, gâfâind de efort.

— E ceva bun? întrebă Mikael când bucata de lemn căzu la pământ.

— Ce?

— Să găsești soarele noaptea.

— Ce știu eu?

Mai tăiară doi butuci.

— Dar cred că, dacă ar fi cineva în stare să găsească soarele noaptea…, zise Eloisa, atunci nu ar mai fi noapte.

Mikael se uită în tăcere la ea.

— Nu ar mai fi întuneric, adăugă Eloisa.

— Deci e un lucru bun, nu? întrebă nedumerit Mikael.

— Să muncim, altfel mama ne ia de moț! răspunse Eloisa.

Nu mai scoaseră niciun cuvânt până ce trunchiul nu fu făcut bucăți lungi de două șchioape. Le adunară și le puseră pe stiva de sub acoperiș.

Într-un târziu, Eloisa îi spuse lui Mikael:

— Așteaptă!

Îi scutură talașul de pe haine folosind drept mătură o ramură de pin. Apoi, înainte de a intra în casă, adăugă:

— Da, cred că e un lucru bun. Dar am înțeles că nu se poate spune.

Când veni ora de culcare, în timp ce Eloisa și Agnete dormeau deja, Mikael rămase să se uite la focul ce încălzea camera și biruia întunericul. Se gândi că, dacă ar fi fost soare, n-ar mai fi fost nevoie de acel foc. Atunci se hotărî că, atunci când va fi mare, avea să caute și el să găsească soarele noaptea. Chiar dacă nu se putea spune.

A doua zi, dis-de-dimineață, plecă spre castelul lui Ojsternig, gândindu-se la fetița din Dravocnik care, cu glăsciorul ei melodios, îl întrebase: „Cine ești tu? Un rebel?”

27.

Înainte de a părăsi coliba, Mikael întârziase să-și mănânce în silă micul dejun. Pe urmă Agnete îi spusese:

— Trebuie să pleci.

Și el, de voie, de nevoie, ieșise.

Agnete dispăruse. În schimb, Eloisa stătea în prag și se uita la el. Pe chipul ei nu se putea citi nimic. Lui Mikael i se păruse că simte ca și cum un fel de funie îi lega unul de altul. Strâns. Și sperase să fie o funie destul de lungă ca să nu se rupă. Îi zâmbise.

Eloisa se uita la el și, între timp, se gândea la principesa care trebuie să fi fost albă și parfumată. Și simțea în ea o durere care o rodea.

Mikael venise repede înapoi.

— Ce-i? îl întrebase Eloisa.

Mikael scuturase din cap, roșind, și spusese:

— Nimic.

Pe urmă se îndepărtase iar, cu capul plecat, și, când ajunsese la cotitura uliței, se întorsese și, cu o greutate în inimă, îi făcuse un semn timid cu mâna.

Eloisa nu răspunsese. „Poate că principesa nu-i chiar așa de drăguță”, își spusese. Pe urmă, fără să o vadă Mikael, zâmbise.

Mikael merse mai mult de o leghe, urcând panta. Saboții nu îl mai rodeau, ca altă dată, când îi umpluseră picioarele de răni. Acum în locul rănilor avea bătături. Se simți puternic.

— Așteaptă-mă, Rahatuscat! zise Eberwolf în spatele lui, ajungându-l din urmă în dreptul uneia dintre ultimele serpentine ale primului urcuș pe Mezesnig. Vin cu tine la castel.

Mikael speră să nu-i fure feliile de pâine pe care i le dăduse Agnete pentru drum.

— Ce? Nu-ți convine? îl întrebă Eberwolf.

Dar Mikael observă că nu avea tonul lui agresiv dintotdeauna. Făcu semn că nu.

— Hai, mergi! îl îndemnă Eberwolf.

Mikael o luă iar la picior. Eberwolf mergea lângă el.

— N-am să putrezesc în satul nostru de rahat ca tatăl meu, spuse după o vreme.

Mikael continuă să meargă tăcut.

— Am să-mi găsesc o slujbă care să mă elibereze de pământ, continuă Eberwolf.

Mikael se uită la el.

— Ce te uiți, Rahatuscat? întrebă Eberwolf.

Mikael își băgă capul între umeri și merse mai departe.

— Dacă un șerb reușește să trăiască într-un oraș un an de

zile, e liber, zise Eberwolf, gâfâind în urcuș. Nu știai?

Mikael făcu semn că nu.

— Nu știi nimic! chicoti Eberwolf. La ce naiba oi folosi, Rahatuscat? Când ajunseră la poalele povârnișului, Mikael se opri.

— Eu urc pe aici, arătă el.

Eberwolf ridică privirea spre urcușul abrupt, cu grohotiș.

— Tu mergi pe unde spun eu! zise agresiv.

Mikael se uită la drumul care se vedea pe coasta muntelui Mezesnig, cum șerpuiește dulce spre trecătoare.

— Sunt străji.

Firește, Eberwolf nu se gândise la asta și rămase dezorientat.

— Dacă mergem pe aici, îi ocolim și nu ne văd, spuse Mikael.

— Știu foarte bine, Rahatuscat, minți Eberwolf.

Mikael stătea nemișcat.

— Te crezi mai bun decât mine? întrebă Eberwolf.

— Nu…

— Așa e, nu faci nici cât o ceapă degerată, rânji Eberwolf. Te rup în două cu o singură mână, știi nu?

Mikael nu răspunse. Se mărgini să privească la culmea din față.

— Mergi, blegule! îl îndemnă Eberwolf.

Mikael începu să se cațăre. Lui Eberwolf îi era greu să țină pasul cu el.

— Mai încet, Rahatuscat, gâfâi el cu răsuflarea tăiată.

Mikael nu încetini. Își dădu seama că era mult mai rapid decât el. Ar fi putut să se îndepărteze de el cu ușurință.

Eberwolf îl apucă de jachetă. Gâfâia, cu gura căscată și strâmbă și cu un firicel de salivă care făcea să-i strălucească bărbia puternică pe care începuseră să apară fire rare de păr. Așteptă să i se domolească respirația. Pe urmă luă de jos o piatră albă, ascuțită, care avea măsura potrivită să fie ținută între degetul mare, cel mijlociu și arătător.

— Uite! îi spuse. Arătă spre un fag pitic, aflat la aproape douăzeci de pași distanță, și aruncă spre el piatra, cu violență. Aceasta lovi trunchiul de fag cu un zgomot surd și zgârie scoarța. Eberwolf se întoarse spre Mikael. Nu alerga! îl amenință. Dacă te lovesc în cap, te omor. Îl fixă cu privirea cu un rânjet mulțumit. Eu așa prind iepurii.

Mikael se uită la scoarța zgâriată a fagului.

— Acum mergi! zise Eberwolf. Încet!

Pe la miezul zilei zăriră în depărtare casele din Dravocnik.

După cum se uita în jur cu gura căscată și cu ochii holbați, cu o față de tembel, Mikael înțelese că Eberwolf nu văzuse niciodată Dravocnik. I se părea probabil enorm, față de micul sat Raühnvahl unde crescuse și din care nu ieșise niciodată.

Când treceau printre casele dărăpănate, bărbații și femeile care nu erau la muncă ieșeau în ușile hâite. Ochii lor erau stinși de suferință și de slăbiciune.

Eberwolf se uita la ei sfidător, ca un câine scandalagiu. Își umflase pieptul și mergea cu picioarele desfăcute, ca să pară mai puternic.

Dar imediat ce intrară în curtea castelului, observă Mikael, purtarea lui deveni mai puțin cutezătoare. Își pierduse înfumurarea, lăsase umerii în jos și evita privirile oștenilor.

„Îi e frică”, se gândi Mikael.

— Ei? Și acum? îl întrebă Eberwolf.

Mikael dădu din umeri. Nu înțelegea întrebarea.

— Tu ce muncești? îl întrebă Eberwolf.

Mikael se uită în jur și îl văzu, cu lopata în mână, pe Bassiano, a cărui față se lumină de un zâmbet prostesc.

— Sa-lut, Mi-kkaa-el! strigă argatul alergând entuziast spre el.

Eberwolf se uită la el. Pe urmă la Mikael.

— Cine-i idiotul ăsta?

Între timp, Bassiano venise la ei și îi întindea lopata lui Mikael. Mikael îi zâmbi stânjenit. Luă lopata.

— Eu dau rahatul cu lopata, îi spuse lui Eberwolf.

— Rahatuscat adună cu lopata rahat proaspăt! râse prostește Eberwolf și îi trase una peste față.

— N-uu! făcu Bassiano. Bass-siano și Mi-kkaa-el prr-eteni.

Eberwolf se uită batjocoritor la el.

— Tu cuu-m te chi-amă? întrebă Bassiano.

— Vezi-ți de treaba ta, idiotule!

— Eu nu-u e id-iiot, zise Bassiano.

— Dă-te din drum! mârâi disprețuitor Eberwolf.

— Eu nu-u e id-iiot, repetă Bassiano.

Eberwolf îi dădu un brânci și îl trânti la pământ. Bassiano, cu mâinile năclăite de zoaiele din curte, se uită timid la Mikael, ca și cum s-ar fi așteptat să-l apere.

— Tu ești idiotul, îi spuse atunci Mikael lui Eberwolf, cu glas

tremurat.

Eberwolf se întoarse surprins. Apoi, în timp ce i se urca sângele la cap, îi dădu lui Mikael un pumn în stomac. Mikael se îndoi de durere. Bassiano izbucni în plâns.

Servitorii care văzuseră scena își întrerupseră lucrul. Câțiva meșteșugari lăsară deoparte uneltele și ieșiră din prăvălii. Femeia desfigurată de cicatricele de variolă alergă să îl ajute pe fiul ei, Bassiano. Se uită cu ură la Eberwolf, dar nu spuse nimic.

În momentul acela, un pâlc de cavaleri își făcu intrarea în curte. În fruntea cavalerilor călărea Ojsternig, murdar de sânge și de țărână. Ținea de hățuri un catâr, pe spinarea căruia se bălăbăneau inerte trupurile însângerate al unui cerb, unui căprior și cele ale unor mistreți, în număr de doi.

— Ce se întâmplă? întrebă văzând lumea care se înghesuia în jurul lui Mikael, încă îndoit de șale.

Servitorii și meșteșugarii lăsară privirile în jos, în tăcere.

Ojsternig coborî de pe cal și se apropie de Mikael.

— Ce se întâmplă? repetă.

Mikael se uită o clipă la Eberwolf. Pe urmă răspunse:

— Nimic.

Ojsternig îl fixă cu privirea pe Eberwolf. După aceea îi pipăi mușchii puternici ai brațelor, cum ar fi făcut cu un cal.

Eberwolf tremura.

— Eu știu cine ești! spuse atunci Ojsternig.

Eberwolf se aruncă în genunchi.

— Iertare! stăpâne, se smiorcăi el.

— Ridică-te! îl somă Ojsternig. Când Eberwolf fu iar în picioare, îl măsură apropiindu-și fața de el atât de tare, că l-ar fi putut mușca. Eu știu cine ești, repetă. Ești un ticălos! Și un laș! Arătă spre Mikael. Tu l-ai lovit?

Eberwolf se uită în jur cu ochii plini de groază. Ojsternig îl pălmui.

— Uită-te la mine! Răspunde!

— Da… Seniore…

— Și ce-ți făcuse? Răspunde-mi imediat sau pun să ți se taie limba. Nu am răbdare.

— Se băgase la mijloc… și mă insultase…, bâigui Eberwolf.

Ojsternig încuviință gânditor.

— Deci ți-a pătat onoarea de păduchios, zise.

Soldații care asistau la scenă chicotiră.

Ojsternig se uită la ei.

— Un purice care-și permite să jignească un porc mare și gras. Așa ceva nu se poate! exclamă el cu o emfază teatrală. Ar trebui să i se permită să spele rușinea asta îngrozitoare, nu credeți?

Soldații nu știau ce gândește, dar răspunseră în cor:

— Da!

— Atunci curățăți onoarea, porcule! spuse Ojsternig către Eberwolf.

Le făcu semn oamenilor să facă un cerc. Pe urmă îndreptă un deget spre Mikael.

— Între cavaleri, asta se numește judecata lui Dumnezeu. N-are importanță cine e mai tare. Dacă dreptatea e de partea ta, măturător de căcat, ai să câștigi. Acum luptă! David contra lui Goliat! Puricele împotriva porcului! Se uită la Eberwolf. Luptă!

Pe urmă se dădu deoparte. Avea ochii luminați de o licărire sinistră și nu-și lua privirea de la Mikael.

Eberwolf nu se mișca.

— Dacă nu lupți pentru onoarea ta de porc, îi spuse Ojsternig cu un rânjet, am să pun să te biciuiască până mori. Alege!

Eberwolf făcu timid un pas spre Mikael. Ridică pumnul și îl lovi în față.

Oștenii aclamară, ca la luptele între câini.

Mikael căzu la pământ.

— Ridică-te și luptă! strigă la el Ojsternig.

Mikael era în genunchi. Îl văzu pe Agomar la câțiva pași de el. Atunci se gândi la tatăl lui, cu o clipă înainte să i se taie capul. Se uită din nou la Agomar. Râdea. Pe urmă se întoarse spre Ojsternig. El nu râdea, dar avea ochii plini de cruzime. Mikael își revăzu mama care se înjunghia în inimă. Și pe surioara lui plină de sânge. Și capul tatălui rostogolindu-se pe zăpada roșie din curte. Simți cum îi crește în trup ura. Urlă. Se ridică și alergă cu capul plecat spre Eberwolf.

Oștenii aplaudară.

Eberwolf se feri într-o parte și îi puse piedică.

Mikael se rostogoli în țărână. Când se ridică, avea fața plină de bălegar. Dar începu din nou să strige și se aruncă încă o dată asupra lui Eberwolf.

Soldații îl aţâțau cu glas tare, chiar dacă nu exista nici cea mai mică speranță să câștige.

Eberwolf îl lovi cu un pumn dintr-o parte, exact în mijlocul pieptului. Mikael se opri, cu răsuflarea tăiată. Se clătină. Se uită la Ojsternig și simți cum ura creștea, creștea.

Ojsternig se uita la el ca vrăjit.

Eberwolf îi trase un pumn în tâmplă. Mikael căzu și se ridică imediat. Ca și cum pământul ar fi fost fierbinte. Nu simțea nicio durere. Strânse din dinți. Răcni cât putu de tare și se năpusti spre adversarul lui. Eberwolf îl lovi în spate.

Dar Mikael nu-l lăsă din mână, în timp ce picioarele i se îndoiau. Își băgă dinții în coapsa lui Eberwolf. Cu toată furia pe care o avea în el. Simți cum se sfâșia stofa nădragilor, apoi carnea care se rupea.

Eberwolf țipă. Îl lovi sălbatic în cap. Dar Mikael nu se desprindea de el și continua să strângă cu dinții.

În cele din urmă, Eberwolf reuși să se elibereze de Mikael. Îl ridică și îl trânti la pământ, cu violență. Pe urmă ridică un picior, pregătit să-i zdrobească pieptul.

— Gata! porunci Ojsternig.

Eberwolf se opri, tremurând. Coapsa îi sângera. Mikael era nemișcat, la pământ.

— Ai pierdut, îi spuse Ojsternig, privind cu un zâmbet mulțumit fața lui tumefiată. Judecata lui Dumnezeu stabilește că ai greșit.

I se adresă lui Eberwolf și fața lui se înăspri.

Eberwolf tremura de frică.

— Întoarce-te la munca ta! îi spuse Ojsternig. Ce faci?

— Sunt… calfa fierarului, improviză Eberwolf.

— Nu-i adevărat! exclamă fierarul, venind în față.

Ojsternig îl studie pe Eberwolf, plin de dispreț.

— Ai un suflet care nu face doi bani. Ești alunecos și fricos. De aceea n-ai putea fi în viață decât un servitor sau un trădător, îi spuse.

Se uită la măcelar.

— Ai o calfă nouă. Fă-l să trăiască în sânge, având în vedere că îi place atât de mult. Și pune-l și să doarmă în sânge, să păzească vitele proaspăt căsăpite. Arătă spre Mikael, continuând să i se adreseze lui Eberwolf. Dacă ai să-l mai atingi vreodată, fie și numai cu un deget, am să te spânzur. Servitorul ăsta e al meu! Viața lui e a mea!

După care se apropie de Mikael cu pași lenți. Se așeză lângă

el, fără să bage în seamă mâzga fetidă. Și îl țintui cu privirea.

Mikael avea privirea plină de ură. O ură mai puternică decât durerea pe care o simțea.

Ojsternig îi zâmbi, aproape cu gratitudine.

— Du-te și dă iar cu lopata la rahat! îi spuse, atingându-i rana de pe obraz.

În timp ce se îndrepta spre castel îi spuse lui Agomar:

— Ar trebui să organizăm mai des lupte cu pui de cățea. Sunt mai distractive decât cele cu cocoși.

28.

În seara aceea Ojsternig se simțea atât de sătul de ura pe care o sorbise din ochii băiatului, că nu simți nevoia să o cheme în dormitor pe fiica lui. Era atât de mulțumit de mizeria cu care se mânjise punând un copil să lupte cu un uriaș, încât își permise să rămână singur, fără să se teamă că va fi asaltat de propria slăbiciune.

Rămase să lenevească fericit în pat, retrăind fazele acelei lupte atât de inegale. Băiețelul îl uimea. Îi spusese că avea să piardă. Și așa a și fost. Totuși, din punctul lui de vedere, furia și hotărârea cu care se agățase de adversar, rezistând la loviturile lui în timp ce își înfigea dinții în carne, făceau din el un adevărat învingător, cel puțin din punct de vedere moral.

Ojsternig apucă de plăsele cuțitul pe care îl ținea mereu sub pernă, își ridică tunica și îi sprijini vârful lamei de coapsă. Împinse treptat, cum ar fi făcut dinții copilului. Simți cum pielea cedează. Simți cum lama se adâncește în carne. Gemu. Aproape de plăcere. Apoi privi extaziat sângele care se scurgea și păta cuvertura de blană.

— Te simt, Curățț-căcat, murmură.

Micuțul șerb avea ceva deosebit. Ura lui era deosebită.

Avea o putere extraordinară, se gândi.

Se tortură răsucind vârful cuțitului în rana din coapsă. Tresări. Copilul avea capacitatea extraordinară de a-l face să simtă ceva.

— Te simt, Curățț-căcat, repetă, zâmbind.

Dacă nu ar fi fost un simplu șerb, ar fi putut deveni un

luptător mândru. Leal și de încredere. Un comandant.

În vreme ce lumânarea felinarului se stingea și rana din coapsă începea să pulseze, Ojsternig se concentră asupra privirii copilului după ce se terminase lupta. Avea o mândrie pe care niciun țăran nu i-o arătase înainte. Chiar și rebelii pe care îi captura aveau întotdeauna o umbră de supunere în ochi. Chiar și când îl blestemau și îi strigau toată ura lor, exista întotdeauna vălul acela de frică al celui care se născuse slugă, al celui care era conștient de propria inferioritate. Băiețelul, în schimb, nu.

Ojsternig zâmbi iar și închise ochii.

Atunci se gândi la soția lui moartă, care era singura, înaintea băiatului, care îl făcuse să simtă fluturarea aia în inimă.

Lukrécia avea buze senzuale, roșii ca cireșele, în formă de inimă. Exact ca fata lui. Dar era mult mai frumoasă. De o frumusețe care îl făcuse să simtă un fior în vintre când o văzuse pentru prima oară, la curtea *Rex Romanorum* Vàclav cel Leneș, unde se afla ca să fie confirmat moștenitor legitim.

Lukrécia nu era de viță nobilă. Tatăl ei, un simplu cavaler, își lăsase fata să decadă, fără zestre și mijloace de subzistență. Mama ei fugise cu un negustător, părăsindu-și fiica la curte. Atunci soția unui baron o luase la ea, din milă. Fiindcă, deși era atât de frumoasă, niciun nobil nu ar fi luat-o vreodată de soție. Și, dacă ar fi rămas la curte fără un protector, oricine ar fi putut profita de ea. Astfel, Lukrécia devenise doamna de onoare a baronesei. Se îndeletnicea să o îmbrace și să o spele, ca o cameristă oarecare.

Ojsternig o observase pe coridoarele de la curtea imperială și simțise că o dorește, el, care nu fusese niciodată interesat de femei. Lukrécia avea pe vremea aceea treisprezece ani. Ojsternig îi pusese o mână pe gură ca să nu țipe și o împinsese într-o nișă a culoarului. Trăsese draperia grea a nișei, îi dăduse un pumn ametind-o, îi scosese sânii de-acum rotunzi din decolteu și îi ridicase fusta. Și o avusese acolo, pe piatra rece a palatului imperial. Cu un fior de plăcere simțise cum himenul rezistă și apoi cedează. Era virgină. Și, când violul se încheiase, simțise că o dorește din nou. Dar din nou, după animalica unire, înțelesese că nici acel al doilea viol nu i-a fost de-ajuns.

Așa înțelese că o vrea toată numai pentru el. Pentru plăcerea lui. Când demnitarul de la curte ratificase hotărârea lui Vàclav cel Leneș, care îl confirma oficial principele legitim de Ojsternig,

se duse la baronească și o ceru pe Lukrécia în căsătorie. Lui Ojsternig îi plăcea să-și amintească ziua aceea, din apartamentul baronesei. Lukrécia, așezată deoparte, cu obrazul încă umflat și vânăt de la pumnul pe care i-l dăduse, privea la el înspăimântată. Baroneasa îl tratase cu dispreț. Era un principe de la munte. Un principe miner. Cu toate astea, baroneasa știa foarte bine că niciun alt nobil nu i-ar mai fi cerut-o vreodată de soție pe Lukrécia. Deci acceptase propunerea de căsătorie a lui Ojsternig.

A doua zi, Lukrécia stătea lângă el în trăsura care avea să-i ducă în regatul roșu de hematit și negru de turbă. Ojsternig o avusese și acolo, pe băncile tari, în fața ochilor contabilului, Arialdo da Tarvis.

Știa că nu o iubise niciodată. Nu era în stare. Dar Lukrécia îi aprindea dorința și, în acele câteva clipe cât dura împerecherea, Ojsternig înțelegea că simte ceva. Iar asta îl împinsese să abuzeze trei ani de Lukrécia de fiecare dată când simțea dorință.

Odată cu trecerea timpului însă, Lukrécia se ofilise. Se stinsese treptat. După trei ani, adusese pe lume o fată. Și la naștere se epuizase, murind.

Din ziua aceea nicio altă femeie nu mai excitase simțurile lui Ojsternig. Așa că, treptat, ajunsese să renunțe la sex.

Nou-născutei i se pusese numele Lukrécia. Și Ojsternig nu catadicsise să-i acorde vreodată atenție până când observase că avea buzele senzuale ca ale mamei ei. Și aceeași vârstă. Dar când ai avut un câine bun, sau un cal bun, sau o spadă bună, își zicea Ojsternig, dezamăgit, e greu să găsești un înlocuitor. Fiica nu era mama ei. Era doar umbra ei. Fantasma.

În seara aceea, Ojsternig știa de ce se gândise la soția lui. Din cauza băiețelului, care era singurul, după ea, care îi stârnise oarecare emoție. De aceea continua să-și înțepe rana cu vârful cuțitului și se gândea la dinții ascuțiți ai copilului.

Pe urmă, noaptea, Ojsternig o visă pe soția lui, Lukrécia.

Avea obrazul vânăt ca în ziua în care o ceruse de soție. Dar nu era ziua aceea. Era ziua în care născuse. Ojsternig era pe ea, cu cuțitul pe care îl folosea ca să despice burțile cerbilor. Însângerat. Și patul nu era un pat, ci o baltă de sânge, adâncă și de nepătruns, în care se îneca un trupușor. Ojsternig îl lua și scotea din sânge un nou-născut, băiat, care nu plângea, deși

avea obrazul rănit. Pe urmă îl ridica în aer. Nou-născutul se uita, ca un adult, fără să-și ia ochii de la el. Și ochii îi erau injectați de o ură cum nu se poate mai de pură. „Curățâ-căcat”..., bâiguia înspăimântat Ojsternig, recunoscându-l.

Se trezi lac de sudoare.

Încă era amețit de somn, când se duse la fereastra dormitorului și se uită afară. Îl văzu pe Mikael, cu fața tumefiată, cum își scuipă în palme, ia lopata de la un argat și o înfige în rahat, ca un șerb oarecare de pe tarla. Dar era ceva deosebit în băiețelul acela.

Și, pe neașteptate, Ojsternig înțelese că acel copil îl înspăimânta. O spaimă care îi putea trezi sentimente. Fiindcă, dacă pe de o parte simțea plăcere în fluturarea aceea ușoară pe care o simțea în suflet când îl tortura, pe de alta era îngrozit de ideea de a putea iubi, de a simți milă. Fiindcă pe bărbați sentimentele îi făceau slabi.

Se lovi cu furie peste coapsa rănită. Urlă de să-și ardă plămânii și sparse tot ce era în cameră. Apoi, epuizat, se duse iar să se uite pe fereastră și toată dimineața rămase privindu-l pe Mikael cum dădea cu lopata fără încetare.

La prânz, când clopotul mănăstirii bătea ora exactă, se îmbrăcă, coborî în salonul cel mare și îl întrebă pe Agomar:

— Ai spus că aseară a murit una dintre târfe?

Agomar încuviință.

— Mișcă-te, adună oamenii! porunci Ojsternig. Pregătește zece cai, plus al meu! Mergem la Raühnvahl.

La nicio oră după aceea, călare pe calul lui puternic de luptă, trecu pe lângă Mikael, îl apucă de ceafă și îl puse pe crupă. Dădu pinteni calului și îl munci la galop mai bine de două mile, trântind la pământ un locuitor din Dravocnik care nu se dăduse deoparte la timp. Harro, care îl urma, se năpusti asupra bărbatului, excitat de mirosul sângelui, și îl mușcă.

Ojsternig și ai lui ajunseră la Raühnvahl când șerbii încă erau la muncă.

Agomar porunci să se tragă clopotele la Madonna delle Nevi și pe urmă, când toată lumea era adunată, anunță:

— Faceți liniște și ascultați-vă stăpânul!

Ojsternig îl azvârli pe Mikael la pământ.

Eloisa își reținu un geamăt văzându-i fața tumefiată.

Mikael încercă să-i zâmbească, dar era prea suferind și nu-i

ieși decât o strâmbătură.

Ojsternig se ridică în picioare în scări. Era mai înalt decât doi bărbați.

— Vă dădusem o lună ca să cărați la castel pietrele de pe câmpurile luate abuziv, spuse cu glas mohorât. Și văd că nu mi-ați dat ascultare.

Fratele Timotei înaintă, timid.

— Supușii credincioși ai Înălțimii Voastre muncesc din greu, Excelență. Dar trebuie să se ocupe și de culturi. Cum vă vor plăti birul dacă orzul și ovăzul nu cresc și dacă nu plivesc buruienile care năpădesc câmpurile?

Ojsternig se uită țintă la el, în tăcere. Apoi își aruncă privirea spre mulțime.

— Fiți atenți să nu vă consider eu pe voi buruiana care îmi năpădește regatul.

— Stăpâne, continuă cu capul plecat Timotei, muncesc în fiecare zi până se întunecă.

Ojsternig zâmbi răuvoitor.

— Nu au felinare?

Fratele Timotei ezită. Desfăcu brațele.

— Da, Înălțimea Voastră…

— Atunci să le folosească, zise Ojsternig. Vor munci o oră după apusul soarelui, până când toate pietrele vor fi mutate.

Fratele Timotei se uită la mulțime, apoi iar la Ojsternig, apoi iar la mulțime.

— Vrei să-mi spui ceva, popo? întrebă Ojsternig. Vrei oare să-mi stârnești servii? Vrei să se răzvrătească împotriva unei porunci de-ale mele?

Fratele Timotei se cocoșă și rămase cu capul plecat, fără să răspundă.

Ojsternig își lăsă privirile să rătăcească peste țărani. Pe urmă observă o fată ciufulită, care umbla de la un cap la altul al unuia dintre loturile de pământ curățate. Pentru ea venise până aici, chiar dacă în planul lui era doar un pion fără importanță.

— Du-te și adu-o! îi porunci lui Mikael.

Agomar dădu să se miște.

— Nu! îl opri Ojsternig. Lui i-am spus!

Mikael se uita la el ca nimeni altul. Avea sânge închegat pe un pomete.

Ojsternig simți un fior de-a lungul spatelui. Își apăsă rana din

coapsă. Pe urmă îl lovi cu piciorul pe Mikael.

— Du-te și adu-o! repetă.

Mikael se duse până la lot și se apropie de fată.

— Vino, Emöke! îi spuse.

Emöke se opri o clipă. Dar se uită la el fără să-l vadă. Și pe dată începu să umble în sus și în jos, de-a lungul marginilor câmpului care fusese al ei și al lui Gregor.

Mikael o luă delicat de mână.

— Vino, te rog! îi spuse.

Emöke îl urmă docilă până ajunseră în fața lui Ojsternig.

— Tu ai adus-o la mine! zise atunci Ojsternig către Mikael. Să nu uiți! Soarta acestei femei e în mâinile tale, de acum încolo. Iar ce i se va întâmpla e numai din vina ta!

Mikael nu înțelese sensul acelor cuvinte.

— Ea vine cu noi! zise Ojsternig adresându-se mulțimii, arătând spre Emöke.

— De ce, stăpâne? întrebă fratele Timotei, făcându-se mesagerul tuturor.

Ojsternig nu îi răspunse. Îi făcu un semn lui Agomar, care o luă pe Emöke de brațe și o săltă pe cal. Emöke nu opuse rezistență. Gregor făcu și el un pas timid în față. Un oștean scoase spada din teacă și îl privi crunt.

Mikael văzu cum ochii lui Gregor se umpleau de spaimă, de durere și de umilință. El nu ar fi avut curajul să se răzvrătească. Înțelese de ce spusese Eloisa că bărbații erau niște lași și se rușină pentru el.

— Una dintre curvele noastre a murit ieri, zise Ojsternig uitându-se la preot. Dacă vrei să-i dai binecuvântarea, vino să ți-o iei!

Fratele Timotei lăsă capul în jos.

— Nu pot, stăpâne. Știți, Biserica pedepsește…

— Îndurarea Bisericii nu va ajunge niciodată să mă impresioneze, îl întrerupse disprețuitor Ojsternig. Atunci, popo, cu mila Dumnezeului tău, târfa moartă va fi aruncată la groapa comună. Le făcu semn oștenilor să îndrepte caii spre castel. Nerușinata asta, le spuse țăranilor, arătând spre Emöke, o s-o înlocuiască.

— Fata nu are nicio vină, încercă fratele Timotei, într-o ultimă încercare disperată, apropiindu-se de Ojsternig.

— Fata asta a încălcat legea și e proprietatea mea!

— E doar vina mea! exclamă atunci fratele Timotei, cu emfază de martir, venind și mai aproape. Pedepsiți-mă pe mine!

Ojsternig îl îndepărtă dând cu piciorul în el.

— Da, poate ar trebui să plătești tu. Dar tu nu ai cum să faci pe târfa. Râse. Întoarse calul și îi dădu pinteni. Și tu fugi, iepure! îi porunci lui Mikael.

Mikael se uită o clipă la Eloisa, pe urmă își scoase saboții și începu să alerge în urma cailor.

Ajunși în apropierea unui brad mare, singuratic, aflat la vreo două mile de podul peste râul Uque, cavalerii se opriră.

— Vino-ncoace! îi spuse Ojsternig lui Mikael.

Mikael se apropie.

Calul dădu nervos din copite, dar Ojsternig îl struni.

Între timp, Agomar și ai lui descălecaseră. Agomar adunase zece fire de iarbă, dintre care două mai scurte. Fiecare bărbat luă unul. Cele două mai scurte ajunseră la Agomar și la un oștean cu o cicatrice care îi tăia în două ochiul orb. Alți doi o luară pe Emöke, o trântiră la pământ și o ținură, după ce îi desfăcuseră cămașa la piept și îi ridicaseră fusta pe coapse.

Primul fu Agomar. Se întinse peste Emöke, cu curul gol, și o pătrunse, ca și cum ar fi fost un obiect.

Lui Mikael îi îngheță sângele în vine. Într-o clipă revăzu fata violată și apoi ucisă de Agomar, în ziua masacrului.

— Nu o omorî, te rog! strigă.

Agomar se întoarse mirat.

— De ce ar trebui să o omor? zise. Fata asta o să fie hrănită cu cea mai bună carne de porc și cu vin cu miere și cuișoare.

— Cât o ține, râse Ojsternig în timp ce oșteanul cu cicatricea înspăimântătoare se arunca pe Emöke, excitat.

Emöke avea privirea pierdută în gol și nu părea să-și dea seama de ce i se întâmpla.

Oșteanul gâfâia pe ea, din ce în ce mai aproape de final.

Mikael se întoarse și dădu să plece.

— Continuă să te uiți, îi porunci Ojsternig. Uite la ce ai condamnat-o, aducând-o la mine!

Mikael simți că i se umplu ochii de lacrimi, în timp ce dădea din cap în semn mut de nu.

Ojsternig se uita la el. „Uite, vezi? E slab pentru că simte milă, se gândea. Nu are nimic deosebit”.

Oșteanul care o viola pe Emöke gemu, se ghemui o clipă

peste ea și pe urmă se ridică. Se uită la Mikael, silit să nu-și ia ochii de la goliciunea violată a lui Emöke.

— Vrei să i-o tragi și tu? întrebă.

Soldații râseră.

Pe urmă Agomar o legă pe Emöke de trunchiul copacului și scoase mâncarea din traiste.

Ojsternig se așeză deoparte, fără să mănânce. Și continua să se uite la Mikael.

— Ți-a plăcut spectacolul? îl întrebă.

Mikael avea privirea încețoșată și o senzație puternică de greață îi strângea stomacul. Nu vorbi.

Agomar se apropie de el. Scoase spada și, cu vârful, atinse pieptul lui Mikael.

— Răspunde-i Înălțimii Sale! îi porunci.

Mikael lăsă ochii în jos la armă. Se gândi că lama aceea îi tăiase capul tatălui său. Întinse mâna dreaptă și o apucă visător.

— Las-o! îl preveni Agomar.

Mikael nu îl auzi. Strângea cu mâna lama, din ce în ce mai tare, în timp ce retrăia scena morții tatălui său.

— Ți-am spus să o lași! repetă Agomar.

Mikael nu desprinse mâna. Atunci Agomar trase spada, brusc. Mikael își privi mâna. Spada ascuțită tăiase două brazde subțiri în palma care începu să sângereze.

— Cu atât mai rău pentru tine, te avertizasem, zise Agomar.

Dar Mikael nu simțea durere. Se uită la spadă și se gândi că acum sângele lui era pe lamă alături de cel al tatălui său.

— Răspunde-i Înălțimii Sale! spuse iar Agomar.

Mikael se uită la Ojsternig. Și făcu semn din cap că nu. Nu, nu-i plăcuse spectacolul. Fusese grețos.

— Să plecăm, spuse Ojsternig, ridicându-se.

— Țin mult? întrebă atunci Mikael.

— Cine? întrebă Agomar.

Mikael se uită la Emöke.

— Târfele? râse Agomar. Cele puternice rezistă și trei ani.

Mikael văzu că ochii lui Emöke se umpluseră de lacrimi. Dar nu înțelese dacă plângea fiindcă voia să reziste mai mult, sau mai puțin. Pe urmă se întoarse spre Ojsternig și se uită la el cu ură.

Ojsternig zâmbi mulțumit. Dar, imediat după aceea, se simți stânjenit. Ar fi trebuit să-l strivească pe băiat cu piciorul, ca pe

un gândac. Și realiză că, dacă nu o făcea, nu era doar ca să se hrănească cu ura lui continuă, care îi învingea răceala și îl distra. Nu îl strivea pentru că o parte din el simțea ceva mai mult pentru acel șerb oarecare. Și asta era periculos, fiindcă l-ar fi făcut slab. Îl izbi violent cu palma peste obrazul rănit.

— Pleacă! îi spuse cu turbare. Nu te vreau printre picioarele mele.

Mikael nu știa ce să facă. Rana de pe obraz se deschisese iar și sângele îi încălzea fața.

— Pleacă, ți-am spus! Întoarce-te în satul tău căcăcios! Răcni.

Încălecă furios și plecă în galop.

Mikael rămase nemișcat până ce pământul încetă să mai tremure sub copitele cailor. Simțea cum lacrimile dau să țâșnească, dar nu reuși să plângă.

După o vreme reuși să se miște și plecă înapoi.

Când ajunse la primele case din sat aproape că era întuneric. În clipa aceea auzi urletul unei femei.

Mama lui Gregor căzu în genunchi în fața ușii casei. Mikael se duse la ea. Femeia avea gura căscată, dar nu mai reușea să țipe.

Mikael intră în casă și, în penumbră, îl zări pe bărbatul care atârna în gol, agățat de o grindă a tavanului. Avea limba vânătă și umflată. Și ochii holbați, aproape ieșiți din orbite. Ca rebelii din spânzurătorile de la mina din Dravocnik.

— Gregor…, murmură Mikael.

Atunci toate lacrimile pe care atâta vreme și le ținuse în el țâșniră ca viitura unui râu.

O luă la goană de acolo și se ascunse într-un fânar de la marginea satului.

29.

Se luminase de curând când Mikael ieși timid din fânar. Îl durea tot corpul de la loviturile primite în lupta cu Eberwolf și de la noaptea petrecută în frig.

Un gând groaznic îl torturase, nelăsându-l să doarmă.

Picura mărunt. Îl trecură fiori. Satul încă moțăia. Pe ulițele pline de noroi nu era nimeni.

Se apropie de casa lui Gregor, cu gândul acela îngrozitor care i se învârtea prin cap.

Auzi un sughiț dinăuntru. Apoi un „nu”. Dar lipsit de forță.

Un moment mai târziu, fratele Timotei apăru în ușă și, întorcându-se spre interiorul casei, spuse:

— Știi că nu pot să-l binecuvântez și să-l îngrop în pământ sfințit. Părea că-i pare sincer rău. Gregor a păcătuit împotriva lui Dumnezeu. Biserica nu-l poate ierta. Dar Atotputernicul este milostiv și sunt sigur că va face ca flăcările iadului să fie mai domoale pentru Gregor al tău.

La cuvintele acelea, femeia apăru furioasă în prag și îl îmbrânci neîmblânzită.

— Blestemat să fii! zbieră ea cu o voce spartă. Piei din ochii mei! Și ia-l cu tine și pe Dumnezeul tău!

— Nu spune așa…, zise fratele Timotei.

— Blestemat să fii! urlă mama sinucigașului, cu vinele de la gât umflate. Excomunică-mă! Arde-mă ca vrăjitoare! Fă-mă bucăți cu un topor! Nimic nu-mi va aduce mai multă durere decât asta! Pe urmă se ghemui la pământ, brusc, în același loc în care o găsise Mikael cu o seară înainte și chinul și amărăciunea luară din nou locul mâniei.

— Fii blestemat…, spuse de-acum pustiită de suferință, înmuindu-se. Într-un târziu, în timp ce își legăna capul, își încrucișă privirile cu ale lui Mikael și îi șopti, întinzând spre el mâinile ca o cerșetoare: Tu l-ai văzut…

Mikael fu ispitit să-și ferească privirea și să o ia la goană. Dar mâinile acelea întinse și tremurătoare îl rețineau.

— Tu l-ai văzut…, repetă biata femeie, apoi își lăsă creștetul pe pământ, în timp ce obrajii îi erau potopiți de lacrimi.

Mikael încuviință, dar nu reuși să vorbească. Apoi, încet, ajunse până la coliba care, de-acum, era casa lui.

Eloisa fu prima care îl văzu. Alergă spre el. Îl întâmpină în tăcere și, mergându-i alături, se întoarse cu el.

— Iar ai fugit? întrebă Agnete cu o undă de spaimă în glas, când Mikael intră.

Mikael scutură din cap. Voia să-i explice, dar nu putea vorbi. Își aminti de vremea când Agnete îi spusese Eloisei că el nu vorbea ca să nu se frângă. Și acum i se păru că înțelege ce voia să spună.

Agnete îl duse la lumină și îi examină rănile de pe față.

Scutură din cap, cu duioșie.

— La urma urmelor, chiar ai să ajungi să semeni cu unul de-ai noștri, spuse. Dar dacă vei continua așa, ai să semeni mai mult cu unul dintre câinii ăia vagabonzi care se bat în gunoaie.

Zâmbi și îl trase spre ea. Mikael se desprinse de ea și o împinse. Se putea frânge și dintr-o îmbrățișare, gândi.

Agnete se prefăcu că nu bagă de seamă, își luă alifiile și o cârpă udă. Îi curăță rănile și pe urmă i le unse.

Mikael dădu la o parte cufărul și deschise chepengul care ducea în hruba neagră în care începuse noua lui viață.

— Unde te duci? întrebă Eloisa, văzându-l cum dispare în jos, pe scara mică și șubredă.

Agnete o luă de un braț și îi făcu semn să îl lase în pace. Mikael închise chepengul deasupra lui.

— Ce are? o întrebă Eloisa pe mama ei.

— Hai la muncă! zise Agnete, ignorându-i întrebarea.

— Dar ce are, mamă? insistă Eloisa.

— *Ce are*, proasto? sări Agnete vorbind în șoaptă. Tu ai putea să reziști la toată durerea asta? Și pentru el e mai rău, de zece ori mai rău, fiindcă a crescut într-un pat de puf. Hai la muncă!

În ușă Eloisa spuse:

— Ții la el.

— Da, recunoscu Agnete, cu o voce resemnată, ca și cum s-ar fi dat bătută.

— N-o să moară! îi spuse atunci Eloisa, pricepându-i durerea. Nu, n-o să moară! E mai bun decât noi toți, mamă.

Ochii lui Agnete se umplură de lacrimi. Strânse spasmodic din dinți și din pumni. Pe urmă, pe un ton aspru, dar plin de dragoste, îi spuse fetei ei:

— Mergi, proasto!

Eloisa intră fugind în colibă și îngenunche lângă trapă.

— Ne vedem diseară, mamelucule! șopti ea printre scânduri.

Când se întoarseră, la asfințit, chepengul era încă închis. Agnete îl deschise, dar fără să spună nimic. După aceea puse pe foc o supă de linte și aruncă în ea două bucăți de șorici de porc pentru ea și pentru Eloisa și o felie groasă de șuncă pentru Mikael.

Eloisa se uita nervos spre trapă.

— E gata! zise Agnete, pe un ton indiferent, cam după vreo oră. Vino să mănânci, băiețaș!

Mâna lui Mikael apucă chepengul și îl închise la loc.

Eloisa rămase așezată pe cufăr, uitându-se la chepengul închis.

Agnete își turnă un pocal de bere tare și mâncă, singură. Când termină, se întinse pe culcușul de paie. După o vreme, Eloisa veni și se întinse alături de ea.

— Nu vreau să aud niciun cuvânt, îi spuse Agnete.

Eloisa se întoarse pe o parte.

Dar niciuna dintre ele nu adormi.

A doua zi de dimineață, Agnete puse bucata de șuncă fiartă și lintea într-un blid alături de trapă. O deschise și spuse, în întuneric: „Aici e mâncarea ta, băiețaș!” Pe urmă o împinse pe Eloisa și plecară la muncă.

Seara, întorcându-se, văzură că chepengul era tot închis. Mikael nu se atinsese de blid. Doi șoricei ronțăiau bucata de șuncă. Agnete luă mătura să îi omoare, dar Eloisa se băgă la mijloc, cu mâinile ridicate, dându-le timp celor două animăluțe să o tulească.

— Ce te-a apucat? întrebă Agnete.

— E Hubertus, zise Eloisa.

— Am văzut doi șoareci, rânji Agnete.

— Ailaltă e soața lui, răspunse Eloisa. I-am promis lui Mikael că n-am să-i omor.

Agnete se abținu cu greu. Dădu din cap, cu buzele strânse.

— Știam eu! exclamă. Aruncă mătura într-un colț. Știam eu că o să ajungem să creștem șoareci.

Eloisa surâse și luă blidul de jos.

— Nu mânca aia, că te otrăvești! o certă Agnete.

Eloisa ieși. Ajunse la stiva de lemne din spate și goli conținutul blidului la baza butucilor de lemn.

— Hubertus, du-te să-l vezi pe Mikael! murmură.

Când intră din nou în casă, mama pusese un pocal cu apă proaspătă lângă trapă și o deschisese.

— Dacă nu bei, mori! zise Agnete după care începu să gătească.

Eloisa se așează pe cufăr și fixă cu ochii gaura neagră în care se refugiase Mikael.

— Vino să mănânci! îi spuse Agnete când fu gata cina.

Eloisa făcu semn din cap că nu. Agnete o luă de o ureche și o târî furioasă la masă.

— Mănâncă! porunci.

Eloisa se supuse, întorcându-se din când în când spre trapă. Și, la un moment dat, văzu mâna lui Mikael care apucă pocalul și închise la loc chepengul.

— Bea! îi șopti bucuroasă mamei.

Agnete îi dădu cu lingura în cap.

— Mănâncă!

Pe urmă veni iar vremea să se culce. Agnete și Eloisa se întinseră pe paie. Și iar fură sigure că nu aveau să doarmă.

Era miezul nopții când chepengul scârțâi, deschizându-se, și, în lumina tremurătoare a focului, îl văzură pe Mikael ieșind din ascunzătoarea lui și întinzându-se lângă sobă.

— Vino aici, băiețaș! îl îndemnă Agnete.

Mikael nu se mișcă.

— Vino aici! repetă ea, pe un ton mai blând.

Mikael se apropie de ele.

— Întinde-te lângă mine! zise Agnete, împingând-o pe Eloisa.

Mikael, tremurând, se întinse pe culcușul de paie, întorcându-se cu spatele la Agnete.

Agnete îl înfășură în manta și îl strânse la pieptul ei.

Mikael îi simți căldura. Și îi fu teamă că nu va putea ține în el gândul îngrozitor de care se temea. Îi veni din nou să plângă. Vru să se dea mai încolo, dar Agnete îl strânse mai tare, îmbrățișându-l și mângâindu-i capul.

Eloisa se ridică, aplecându-se peste trupul mamei să se uite ce făcea Mikael. Agnete îi dădu un cot. Rămaseră toți trei nemișcați. Nu se auzea decât trosnetul jarului în sobă.

— E numai vina mea, nu-i așa? zise după ceva vreme Mikael, dând glas gândului îngrozitor.

— Ce? se miră Agnete.

— Eu am dus-o pe Emöke la Ojsternig și i-au făcut lucrurile alea îngrozitoare și m-au silit să mă uit și râdeau și…

Agnete înțelese că Mikael asistase la violarea lui Emöke. Își mușcă buzele.

— E numai vina mea…

— Ei, na, ce vorbă-i asta?

— … dacă nu aș fi dus-o pe Emöke la Ojsternig…

— Ar fi făcut-o altcineva.

— Și el tot așa a zis…

— Ce-a zis?

— „Uite la ce ai condamnat-o, aducând-o la mine”…

— Nu e vina ta!

Mikael se eliberă din îmbrățișare. Sări și se așeză în timp ce plânsul îi exploda violent din gât, de neoprit, ca un urlet de neputință.

— Ba e numai vina mea! strigă printre sughițuri, în timp ce lacrimile i se amestecau cu sângele de pe obraz și cu mucii care începuseră să-i curgă. E vina mea! A spus-o chiar el! Se ridică și începu să dea cu piciorul într-un scăunel. Și Gregor! L-am văzut! Era agățat de o grindă și… mi-era frică de el… E numai vina mea… și ce i s-a întâmplat lui Gregor!

Agnete se ridică din pat.

— Liniștește-te, băiețaș…

— Mă cheamă Mikael! strigă el la ea, cu brațele-i încordate tremurând și cu pumnii strânși spasmodic. Mă cheamă Mikael! Și sper că voi muri și eu ca fiul tău!

Agnete simți că i se rupe inimă, ca și cum ar fi fost o cârpă. Se duse la Mikael și îl strânse la piept, cu putere, cu furie, aproape sufocându-l, aproape rupându-i coastele.

— Nu! Tu n-ai să mori! îi spuse, ținându-și lacrimile. Sunt eu aici… Aproape cu aceeași furie cu care îl apucase îi luă capul între mâini. Uită-te la mine! îi spuse printre suspinele pe care de-acum nu și le mai putea reține. Uită-te la mine, Mikael! strigă ea la el. Sunt eu… repetă. Sunt eu…

Atunci Mikael se lipi de ea. Cum făcuse cu mama lui. Și, după multă vreme, se simți iarăși un copil.

— Vino în pat! îl chemă Agnete când se liniști și ea.

Eloisa se mișcă în tăcere și ridică mantaua să le facă loc. Agnete și Mikael se întinseră pe paie. Agnete îl trase spre ea pe Mikael și îl îmbrățișă strâns.

— Nu e vina ta, îi șopti la ureche. E doar un om rău. Îi șterse lacrimile și mucii cu mâneca rochiei. Dormi… copilul meu…

Eloisa, alături de ea, chicoti.

— Termină, proasto! îi zise Agnete.

Eloisa chicoti din nou. Pe urmă îi ascultă respirația lui Mikael care era din ce în ce mai grea și mai regulată. Și imediat după aceea și pe a mamei ei. Atunci, cu gingășie, lăsă să-i alunece un braț peste trupul lui Agnete, ajunse la Mikael, îl atinse, îl mângâie și apoi, pe când simțea că o biruie și pe ea somnul, se agăță de jacheta lui Mikael și o strânse în pumn.

30.

Toată săptămâna plouă. O ploaie continuă, insistentă, mai mult de toamnă decât de vară. Țăranii se uitau cu îngrijorare la câmpurile încă nesecerate. Era un moment greu. Culturile trebuiau să se coacă la soare. Toată apa aceea risca să strice recolta.

Bătrânii scuturau din cap și își țineau oasele lângă foc, departe de umezeală. Se adunau în casa unuia sau a altuia, dând din cap și bând bere. În schimb, tinerii ieșeau în fiecare zi și se plimbau de-a lungul lanurilor. Din când în când rupeau câte un lăstar și, frecându-l între buricele degetelor, scoteau în palmă semințele. Începeau să se ude prea tare. Și multe tulpini, îngreunate de apă, se îndoiau și îngenuncheau în pământul îmbibat de apă, putrezind. Jumătate din recoltă avea să se piardă, spuneau ei. „Dar-ar Domnul să fie doar jumătate”, bodogăneau bătrânii, seara, ascultând dările lor de seamă.

Animalele, în țarcurile lor, erau neliniștite. Cine putea le lua în casă. Locuințele deveniseră acum grajduri. Multe găini muriră, iar altele încetară să mai facă ouă. Doi boi se îmbolnăviră. O iapă care scăpase din țarcul ei se împotmoli în noroi. Și, în plânsul copiilor, fu omorâtă și carnea ei pusă la sare.

Toată săptămâna aceea Mikael rămase în casă. Se gândea la Emöke. Și se gândea la Ojsternig. Îi era frică să nu se întoarcă să-l ia din nou cu el. Deși îi era teamă, totuși nu mai coborî în hrubă. Se uita la Agnete și la Eloisa care, ca întotdeauna, coseau căciuli, cămăși, încălțări și cingători din piele de cal mort, pe care aveau să le vândă la târgul din Dravocnik. A treia zi, Mikael se apucă să le ajute. Încercă să coasă o pereche de mănuși din blană de iepure. Ca fiul lui Agnete. Dar ea îi smulse blana din mână și îi spuse:

— Nu, aduce ghinion!

Atunci Mikael luă în mână o bucată groasă din pielea iepei și făcu din ea o cingătoare, încercând caraghios să imite mâinile îndemânatice ale Eloisei, care se uita la el râzând. Când o termină, se duse la fierar și, cu banul pe care i-l dăduse Agnete, cumpără o cataramă din fier moale.

Agnete îl lăudă, mândră.

În ziua aceea, Eloisa se apropie de el și, cu aer vinovat, îi

mărturisi:

— Îmi pare rău că am spus lucrurile acelea despre Gregor, acum că e mort.

Mikael, ca întotdeauna, nu știa ce să răspundă. Dar își amintea chipul lui Gregor în timp ce i-o luau pe Emöke, soția lui, și se gândi că, de fapt, Eloisa avea dreptate. Era un laș. Și se întunecă din nou, pentru că și el se simțea un laș. Plescăi din limbă.

— Ce faci? îl întrebă Eloisa.

— Ura lasă în gură un gust amar, știai? Mi-a spus Raphael, mărturisi Mikael.

Eloisa dădu din umeri.

— Însă ura îi face pe oameni să se simtă puternici.

— Ah, da? comentă Eloisa prea puțin interesată.

Mikael încuviință.

— Da. Eu îl urăsc pe Ojsternig. Și nu mi-e frică de el.

— Deh, ar cam trebui să-ți fie.

— De Eberwolf mi-e frică, zise Mikael.

— De Elderstoff, îl corectă Eloisa.

— Elderstoff…, repetă mecanic Mikael. Ar trebui să îl urăsc. Atunci nu mi-ar mai fi frică de el.

— Cum poți să nu-l urăști?

— Ar trebui să-i urăsc pe toți, continuă Mikael urmându-și firul gândurilor.

— Cum poți să nu-l urăști? întrebă din nou Eloisa.

Mikael își vârî capul între umeri.

— Nu știu. Îmi e frică de el.

— Parcă ai fi prost.

Mikael se făcu că n-o aude. Plescăi iar din limbă.

— Raphael zice că mai e ceva care te face să te simți puternic.

— Ce?

— Nu mi-a spus. Dar mi-a zis că e dulce, în loc să fie amar. Se uită gânditor la Eloisa. Ce te face să te simți puternic și are gust dulce?

Eloisa râse, luminându-se la față.

— Dragostea! E de la sine înțeles, exclamă ea. Chiar că ești prost!

— Dragostea…?

— Sigur. E o ghicitoare foarte simplă. Dragostea e dulce.

— De unde știi?

— Așa spun fetele mari.

Mikael se gândi îndelung.

— Atunci înseamnă că Gregor nu o iubea pe Emöke, spuse într-un târziu. Sau poate greșea Raphael.

Eloisa rămase tăcută. Referirea aceea la dragoste îi aprinsese o văpaie în obraji care o punea în încurcătură. Arătă spre cingătoarea lui Mikael.

— E urâtă rău. Nimeni n-o s-o cumpere vreodată.

Mikael se întoarse să o privească.

— Mii de mulțumiri, spuse.

Eloisa se ridică și se duse lângă mama ei ca să o ajute să taie o stofă aspră, așezându-se cu spatele la Mikael. Încă îi ardeau obrajii.

La sfârșitul săptămânii, ploaia se opri pe neașteptate. Începu să bată un vânt uscat, călduț, care venea dinspre sud, unde se spunea că era un lac atât de întins că nu i se vedea capătul, și care se numea mare. Și vântul acela goni norii. Cerul era ca spălat. Era din nou albastru intens. Și soarele apăru peste Raühnvahl.

Bătrânii ieșiră din cocioabe. Dădură ocol câmpurilor împreună cu cei tineri și hotărâră că, dacă soarele continua să dea tot atâta căldură, mai mult de jumătate din recoltă avea să fie salvată. Animalele fură eliberate. Și parcă păreau și ele fericite.

În seara aceea, Madonna delle Nevi era înțesată de lume la slujba de vecernie. Cu toții îi mulțumiră bunului Dumnezeu că le adusese din nou soarele și răspunseră cu entuziasm la formulele ritualului în misterioasa limbă a preoților, din care nu înțelegeau o iotă.

Mikael asista și asculta latina. Toată săptămâna aceea de ploaie, seara, întins pe paiele lui, când nici Agnete, nici Eloisa nu-l puteau vedea, își lua cartea pe care i-o dăruise Raphael, încercând să-și imagineze în paginile ei povestea care să-i explice cine era și ce simțea el. Dar nu reușise să treacă de indescifrabilele cuvinte latinești scrise cu cerneală, cu caligrafie frumoasă, pe paginile de pergament îngălbenit. Și acum, ascultând slujba cântată de fratele Timotei, în aceeași limbă, se gândi că probabil locuitorii satului își istoriseau o poveste care îi unea, care îi ținea laolaltă. Care îi făcea să fie un tot.

Dar el nu le înțelegea povestea. Nu făcea parte dintre ei.

Și, în timp ce îi vedea atât de fericiți pentru o simplă rază de soare, avu senzația că el era cel care greșea profund.

Ieși din bisericuță fără să bage cineva de seamă și începu să rătăcească pe ulițele pustii. Singura care nu era la slujbă era mama lui Gregor. Stătea pe banca din fața casei sale. Și plângea încetișor. Avea ochii roșii.

Mikael revăzu ochii holbați și injectați de sânge ai lui Gregor care atârna de tavan și pe cei ai rebelilor aninați de spânzurători și pe cei arși de flăcări ai femeii atârnate cu capul în jos. Pe urmă se gândi la ochii sticloși ai târfelor și se întrebă dacă și cei ai lui Emöke aveau să ajungă tot așa. Și se mai gândi la sorbul pe care îl văzuse în ochii principesei de Ojsternig. Și i se păru că lumea era mult prea plină de durere.

Și din nou avu senzația că el era cel care greșea profund.

Se întoarse la colibă, luă furios cartea lui Raphael și o aruncă în foc. Dar, după o clipă, îi păru rău și o scoase, arzându-și degetele. Coperta era arsă pe margini. Se înnegrise. Strânse cartea la piept. Ca și cum ar fi fost ceva viu. Apoi o ascunse din nou.

Când Agnete și Eloisa se întoarseră de la slujbă, găsiră masa pusă și supa caldă în blide.

A doua zi, înainte de răsărit, Eloisa îl trezi în cea mai mare liniște. Îi făcu semn să tacă și să o urmeze. Ieșiră când Agnete încă sforăia tare.

— O să-i batem pe toți, îi șopti Eloisa când fură afară.

Apoi luă două coșuri de răchită și o apucă spre pădure, prin întuneric.

— Pe cine o să batem? o întrebă Mikael încă pe jumătate adormit, urmând-o cu greutate.

Pe când treceau pe lângă case, Eloisa îi făcu semn să tacă. Apoi, când ajunseră pe câmp, cu un zâmbet viclean îi spuse:

— Azi sunt ciuperci, prostule! Și, văzând că Mikael tot nu înțelegea, explică: Dacă e soare puternic, după ploaie, răsar ciupercile. Azi toți se vor duce să le caute. Dar când vor sosi, noi vom fi deja acolo și vom aduna mai multe decât ei.

— Și îi vom bate, zise Mikael.

— Da, mamelucule, îl aprobă Eloisa. Eu cu tine. Pe urmă îi dădu un coș și pe celălalt și-l puse în spate. Mama o să ne tragă câteva fiindcă am ieșit pe întuneric și nu am anunțat-o.

— De ce?

— Deoarece copiii nu trebuie să se ducă singuri în pădure, mai ales pe întuneric.

Mikael simți un fior de teamă.

— Agnete o să ne bată, zici?

— Probabil că o să mă altoiască doar pe mine, stai liniștit, îi răspunse Eloisa.

— De ce?

— De ce? Pentru că tu ești preferatul ei, râse Eloisa fără urmă de gelozie.

Se cățărară pe întuneric. Eloisa știa pe de rost drumul și păși fără ezitare. Mikael mergea cu ușurință în urma ei. Mușchii lui erau acum puternici. Dar nu era învățat, ca Eloisa, să socotească mărimea coșului care îi depășea capul cu partea de sus și rămânea deseori încurcat în frunzișul copacilor sau își pierdea echilibrul. De fiecare dată când îl vedea așa, Eloisa râdea și îl lua peste picior.

După o oră ajunseră pe o pajiște. Atunci cerul începu să se lumineze.

— Mai întâi bureții, zise Eloisa. Îi cunoști?

Mikael îi mâncase la castel. Erau delicioși. Dar nu-i văzuse niciodată întregi. Făcu semn din cap că nu.

— Vino după mine, am să ți-i arăt, zise Eloisa, ridicând ochii la cer.

Auziră un fâșâit la mică distanță.

Mikael tresări, temându-se să nu fie un lup.

Dar Eloisa se îndreptase cu elan spre locul de unde venea zgomotul, țipând și gesticulând.

Un căprior o luă la goană.

Când ajunseră în locul unde văzuseră căpriorul, Eloisa scoase un țipăt de victorie.

— Știam eu! Căpriorilor le plac la nebunie bureții, spuse ea aplecându-se și culegând o ciupercă mare, cu picior cărnos și cu pălărie cafenie. I-o întinse lui Mikael. Cele mai deschise la culoare și mai mari cresc în iarbă, sub coroanele brazilor. Curăță-le de melci, altfel o mănâncă.

Mikael luă ciuperca și dădu jos de pe ea limacșii micuți și albi. Pălăria îi era încă umedă de la brumă și alunecoasă la pipăit.

Între timp, Eloisa luase un băț cu care ridica ramurile brazilor și căuta prin iarbă. De fiecare dată când găsea un burete exclama mulțumită și i-l întindea lui Mikael, care îl curăța și îl

punea în coș.

În decurs de o oră umpluseră un coș cu bureți de câmp și de pădure, mai mici și cu pălărie neagră, tare ca piatra. Câteodată găseau trei, patru laolaltă.

— Nu aduna ciuperci pe care nu le cunoști. Oricum, nu le pune în coș înainte să mi le fi arătat, altfel le otrăvesc și pe cele bune, îi spuse.

— Le otrăvesc?

— Sigur. Ciupercile te pot ucide. Nu știai?

Mikael nu atinse nicio ciupercă în afara acelora pe care i le dădea Eloisa.

După încă vreo jumătate de oră, Eloisa spuse că venise vremea să-și schimbe locul.

— Sosesc lăcustele.

— Ce lăcuste?

— Ceilalți, spuse nerăbdătoare Eloisa. Nu îi auzi?

Mikael ascultă. Și numai atunci auzi glasuri și cântece în pădure.

— Dar vor rămâne cu buza umflată, râse Eloisa.

— Le-am adunat noi pe toate, râse Mikael împreună cu ea.

— Nu, mamelucule! Le-am lăsat destule. Altfel o să-i spună mamei că n-am fost cinstiți și vor vrea o parte dintr-ale noastre, fiindcă pădurea e a tuturor, nu numai a mea și a ta.

— Și de ce ar trebui mama ta să li le dea? întrebă uimit Mikael.

— Pentru că e o femeie corectă, răspunse Eloisa.

— Deci facem ceva greșit?

— Doar un pic, răspunse Eloisa, dând din umeri. Să mergem în hornul gălbiorilor. Când ne vor ajunge din urmă, vom spune că am găsit bureții în hornul bețelor de tobă.

— Dar e o minciună!

— Sigur că e o minciună, spuse enervată Eloisa. Dar dacă tu n-o să-ți dai drumul la gură, nu vor afla niciodată.

Mikael încuviință gânditor. Era păcat să spui minciuni. Pe urmă se luă după ea. Dar în tot timpul mersului se gândi la fraza pe care o spusese cu puțin înainte Eloisa cu privire la pădure. Singura care îl impresionase cu adevărat. Spusese: „Fiindcă pădurea e a tuturor, nu numai a mea și a ta”. Nu spusese că pădurea era toată a ei. Ci a ei și a lui Mikael. A mea și a ta, repetă, cu glas tare.

— Ce?

— Nimic, zâmbi Mikael.

Când ajunseră în horn, Eloisa se mișcă încet, căutând printre frunzele de fag.

— Uite-le! exclamă, aplecându-se și dând la o parte frunzele cu mâna.

Mikael văzu o sumedenie de ciuperci galbene. Unele erau mici cât unghia degetului mic, cu pălăria strânsă, asemănătoare cu capul rotund al unui cui, altele erau mai mari, încrețite în sus și păreau niște urechiușe.

— Fii atent să nu calci pe ele! îi spuse Eloisa. Oprește-te aici!

Urcă doar câțiva pași și răvăși frunzele. Era doar pământ negru, de pădure. Atunci coborî iar, trecu de Mikael și mătură frunzele mai jos, descoperind alte ciuperci galbene. Arătă cu degetul înspre locul unde găsise primii gălbiori.

— De acolo… până nu se știe unde, și se întoarse spre fundul hornului, în vale. Zânele le împrăștie noaptea. Se uită la Mikael. Culege-le singur. Nu poți greși. Lasă-i pe cei mai mici.

— Cât de mici? întrebă Mikael.

Eloisa veni la el și se așeză în patru labe.

Mikael se lăsă și el pe vine lângă ea.

Eloisa luă unul, mare cât un ban.

— Mai mici decât asta, zise ea.

Mikael întinse mâna spre o altă ciupercuță.

— Asta nu?

— Nu! Eloisa puse o mână pe pământ și luă o ciupercă de alături de cea arătată de Mikael. În schimb, asta da, spuse ea întinzându-i-o.

Mikael o apucă, dar îi alunecă din mână. Întinse mâna să o ia din nou de jos și atinse fără să vrea mâna Eloisei. Lăsă să-i scape ciuperca.

Eloisa luă ciuperca și i-o puse în palmă. Și degetele ei atinseră pielea lui Mikael.

Mikael simți cum ia foc și strânse brusc palma. Pe urmă îi păru rău și o redeschise. Ciuperca era praf.

— Prostule! îi spuse Eloisa.

Culeseră în tăcere celelalte ciuperci. Păreau o cascadă de pietre scumpe, ascunse printre frunzele de fag putrede. Dar Mikael nu se mai gândea la ciuperci, ci la senzația aceea ciudată pe care o simțise când degetele Eloisei îl atinseseră. „A mea și a

ta” continua să-i răsune în cap. El și Eloisa uniți de pădure. Apoi degetele ei pe pielea lui.

Când se întoarseră acasă răsuflă ușurat.

După cum prevăzuse Eloisa, Agnete îi trase fetei cu zgomot una peste ceafă. Pe urmă se uită în coșuri și spuse mulțumită:

— Minunate!

Luă două cuțite, unul pentru ea și unul pentru Eloisa. Apoi îi dădu o sfoară lungă lui Mikael și îi arătă cum trebuia să străpungă cu ea bureții pe care ea și Eloisa îi tăiau felii. Când firul atingea o lungime de doi coți, Mikael trebuia să-l agațe între două grinzi ale acoperișului, la soare, ca să se usuce ciupercile pentru iarnă. Pe urmă își relua treaba cu o altă bucată de sfoară.

Câte un țăran, trecând prin fața colibei, întorcându-se din pădure, se uita cu invidie la cantitatea uriașă de ciuperci pe care o culeseseră.

— Nu v-am văzut urcând cu noi, zise unul, pe un ton bănuitor.

— Le-am adunat din hornul bețelor de tobă, zise Mikael, luându-i-o înainte Eloisei.

Țăranul plecă.

— De ce ai făcut asta? îl întrebă Eloisa când rămaseră singuri.

— Era o minciună, îi spuse el.

— Ei și? întrebă ea.

Mikael dădu din umeri. Minciunile erau un păcat. Și nu voia ca păcatul acela să întineze sufletul Eloisei.

— Știu eu de ce ai făcut-o, zise Eloisa.

Mikael se uită la ea. Îi plăcea că-i înțelesese intențiile.

— Fiindcă voiai să te lauzi, zise Eloisa și plecă.

Mikael se uită la ea cum se îndepărtează. Și numai atunci realiză că, în timp ce stăteau de vorbă, continuase să-și atingă palma mâinii cu buricul degetului, cum făcuse ea în pădure.

Și i se păru că simte un gust dulce în gură.

31.

— Dragostea e lucrul dulce care te face să te simți curajos ca atunci când urăști? îl întrebă Mikael pe Raphael când ajunse liniștit la Bârlogul balaurului, în luminișul deasupra căruia se înălța Degetul lui Moise.

În dimineața următoare după ce căutaseră ciuperci, o rugase pe Agnete să-i dea voie să se ducă să-l vadă pe Raphael. Făcuse repede drumul care ducea la defileu, apoi se cățărase pe coasta stâncoasă ce mărginea pădurea.

Acum se uita cu nerăbdare la bătrân, atingându-și palma cu buricul degetului.

— Vino să-ți potolești setea! zise Raphael, intrând în colibă.

Îi turnă sirop de soc într-un pocal și îl îndoi cu apă rece de la râu. Mikael bău pe nerăsuflate, pe urmă puse pe masă pocalul și se uită la Raphael.

— Dragostea e lucrul acela dulce care te face să te simți curajos ca atunci când urăști? întrebă el din nou, și își trecu iarăși buricul degetului prin palmă.

— Cum ai descoperit? îl întrebă Raphael.

Mikael încetă să se mai mângâie în palmă, ca și cum ar fi fost prins asupra faptului. Roși.

— Așa spun… fetele. Cele mari…, se bâlbâi zăpăcit, amintindu-și răspunsul Eloisei.

Raphael făcu o mutră sceptică.

— Și tu ai întotdeauna încredere în ce spun alții?

Mikael se agită nervos pe scăunel. De ce bătrânul nu-i răspundea și gata?

— Eu cred ce-mi spuneți Domnia Voastră, răspunse cu o notă de nerăbdare în voce.

— Adevărul nu stă în ce spun oamenii, răspunse Raphael.

— Nici ce-mi spuneți Domnia Voastră nu e adevărat? întrebă Mikael pe un ton nesigur, ca și cum tocmai ar fi descoperit că se află în echilibru deasupra unei prăpăstii.

— Ceea ce-ți spun oamenii, inclusiv eu, este adevăr doar dacă se regăsește în tine.

Raphael se întinse spre el și-i atinse cu un deget pieptul, la nivelul inimii.

— Singurul adevăr care contează este cel care… *cântă*… în tine.

Mikael lăsă dezorientat capul în jos. Nu știa ce să creadă. Felul de a vorbi al bătrânului era uneori atât de greu de înțeles.

Raphael păru să-și dea seama ce gândește.

— Tu simți că dragostea ar putea avea un gust dulce?

Mikael roși de rușine. Ar fi vrut să se ridice de pe scăunel și să o ia la goană înapoi spre Raühnvahl. Dar rămase așezat. Își

atinse încet palma, mângâind-o cu buricul degetului.

Raphael observă.

— S-a întâmplat ceva care te-a făcut să crezi că dragostea ar putea avea gust dulce?

Mikael se făcu și mai roșu la față. Apoi se ridică și o luă la goană.

Raphael rămase pe loc și nu încercă să îl oprească. Dar chipul lui bătrân, brăzdat de riduri, se destinse într-un zâmbet luminos. Își aminti de prima oară când îl auzise pe Mikael râzând, fericit că reușise să sape o palmă de pământ. „De câtă vreme n-ai mai râs, băiete?” se gândise atunci, spionându-l de la geamul colibei. Se ridică și ieși din luminiș, exact la timp ca să-l vadă pe Mikael aruncându-se cu capul înainte pe povârniș. „Și tu, de câtă vreme n-ai mai zâmbit, bătrân urât și soios?” spuse adresându-se sieși.

Era aproape seară când Mikael intră iar în cocioaba lui Agnete. Dar era pustie. Se fâțâi dus pe gânduri în jurul casei. Pe urmă, învingându-și timiditatea firească, bătu la ușa vecinilor.

— Agnete e la Lisenka, îi spuse femeia care deschise ușa.

Mikael rămase să se uite la ea fără expresie.

— Aduce pe lume copilul Lisenkăi, îi explică femeia.

Mikael încuviință.

Femeia închise iar ușa și se duse la treburile ei.

Mikael rămase acolo nemișcat, se întoarse și privi satul. Pe urmă bătu din nou.

— Unde locuiește Lisenka? întrebă el roșu la față, cu un fir de glas, când ușa se redeschise.

— Nu puteai să mă întrebi de prima oară, copil binecuvântat? Atunci e adevărat că ești puțin tont, suspină femeia. Ridică un braț și arătă spre o căscioară aflată la capătul celălalt al satului, aproape de podul de lemn de peste râul Uque. Aia e. Se uită la el și spuse râzând: Ești în stare să ajungi până acolo singur ori e nevoie să te duc eu de mână, tontule?

Mikael se îmbujoră de rușine și răspunse:

— Sunt în stare.

Femeia râse mai tare și închise ușa.

Mikael se îndreptă adus de spate spre casa aceea. Când ajunse, nu avu curajul să bată pe dată la ușă și rămase să se învârtă prin jur. După puțin timp, se auzi un vaiet și, după încă puțin timp, Agnete și Eloisa ieșiră, însoțite de binecuvântările

noului tată.

— Ce faci aici, mamelucule? întrebă Eloisa văzându-l.

Mikael dădu din umeri.

— Vă așteptam.

— Ți-era frică să stai singur acasă? îl tachină Eloisa.

— Nu, răspunse Mikael.

— Nu cred, râse Eloisa.

— Dați-i bătaie că vreau să mă spăl și să mănânc, le-o tăie scurt Agnete.

Mikael se uită la mâinile ei. Erau pline de sânge. Și ale Eloisei.

— De ce aveți sânge pe mâini? o întrebă încetișor pe Eloisa când mergeau.

— Așa se nasc copiii, răspunse Eloisa, cu siguranța unei moașe experte. În sânge.

— Ah..., făcu Mikael.

— Și mama trebuia să aducă pe lume o fată, adăugă Eloisa, cu aer amuzat. Așa că a trebuit să-i taie cocoșelul.

Mikael căscă ochii.

— Cum, nici asta nu știi? exclamă Eloisa. Nu știai că fetele nu au cocoșel?

Mikael, timid, făcu semn că nu.

— Ești o pacoste, mamelucule! suspină Eloisa. Deci nu știi nici că fetele vin pe lume prin față și băieții prin spate?

— Oare?

Mikael făcu ochii și mai mari.

— Normal.

O vreme merseră în tăcere. Mikael era absorbit și gânditor. În schimb, Eloisa se uita pe sub sprâncene la el, amuzată.

— Și cum e mai bine să te naști? întrebă în cele din urmă Mikael, dând glas gândurilor lui. Prin față sau prin spate?

— Tu ce crezi? întrebă repede Eloisa. Cum să fie mai bine să vii pe lume prin spate?

— Ah...

— De aia băieții sunt atât de tâmpiți, încheie Eloisa, uitându-se la el cu aer triumfător.

Mikael băgă capul între umeri și nu mai scoase niciun cuvânt.

În timpul cinei tăcu, gândindu-se la copiii care se nășteau în sânge. Și se gândi că în ziua masacrului, când îl salvase Eloisa, fusese ca și cum s-ar fi născut a doua oară, fiindcă în jur era tot sângele ăla. Noaptea visă că avea în mână o pâinișoară caldă și,

când își băga dinții în coca moale, pe față îi țâșnea sânge. Dimineața se trezi convins că Agnete făcea o treabă cu adevărat îngrozitoare și că tocmai asta era cauza firii ei aspre.

În ziua următoare îi ajută pe săteni să smulgă buruienile de pe câmpuri. Știa cum s-o facă, îl învățase Raphael. Și, văzând că Agnete era mulțumită de felul în care muncea, se gândi: „Ăsta-i un adevăr”.

Când se întoarse acasă în seara aceea, capul îi era încă plin de imagini tulburătoare și de întrebări despre cum se nășteau copiii.

— Mă duc la Lisenka, zise Agnete. Trebuie să văd cum se simte nou-născutul.

Mikael încuviință, dus pe gânduri. Apoi, după ce își schimbă hainele, se duse în spate să facă pipi. Își ridică tunica și își lăsă nădragii în vine. Își luă cocoșelul în mână. Se uită la el îndelung și în minte îi veni o altă întrebare. Se întoarse în casă.

— Dar în față *pe unde* se nasc fetele? o întrebă pe Eloisa.

— Pe aici, zise Eloisa, ducându-și o mână la păsărică.

— Ah…, făcu Mikael nemulțumit.

— Vrei să vezi?

Eloisa se uită ironic la el.

Mikael făcu un pas înapoi și simți că i se pune un nod în gât.

— Da…, răspunse cu voce sugrumată.

Eloisa își ridică fusta rochiței roșii, o ținu cu bărbia lipită de piept și își dădu jos pantalonașii.

Mikael văzu un triunghi de carne albă și netedă.

— Apropie-te, dacă vrei, zise Eloisa.

Mikael se apropie încet.

— Nu ai nimic acolo…, murmură el.

— Așa nu se vede, pufni Eloisa, așezându-se pe jos și desfăcând picioarele. Vezi, am o găurică.

Mikael avu o senzație stranie, care îi răscoli stomacul. Dar nu era una neplăcută.

— Apleacă-te, dacă nu vezi, îl îndemnă Eloisa.

Mikael îngenunche și se aplecă între picioarele fetiței.

În clipa aceea Agnete se întoarse acasă.

Eloisa își lăsă brusc rochia în jos, iar capul lui Mikael, pentru o clipă, rămase dedesubt.

— Ce faceți acolo? strigă Agnete.

— Nimic…, zise Eloisa.

Dar Agnete era deja lângă ea. O apucă de un braț și începu să o lovească peste față cu o rafală îngrozitoare de palme.

— Ce făceai, nenorocito? urla cu fața roșie ca focul de furie, lovind din ce în ce mai tare.

Eloisa gemea sub loviturile teribile ale mamei. Agnete îi dădu drumul și se întoarse spre Mikael. Mikael se ghemui într-un colț, acoperindu-și capul cu mâinile. Dintr-un salt, Agnete fu peste el, îi desfăcu brațele și îl ridică în sus, trăgându-l în fața Eloisei.

— Ai venit să aduci nenorocire în casa mea? Ai încercat să o omori făcând-o să se spele în plină iarnă, iar acum vrei să faci din ea o târfă?

Mikael se uită la Eloisa. Îi curgea sânge din nas și de la buză.

— Ai văzut ce s-a ales de Emöke? strigă Agnete zdrobindu-l. Vrei să i se întâmple același lucru? Vrei să o aibă toți soldații lui Ojsternig?

— Nu știam că e ceva rău..., se smiorcăi Mikael. Voiam doar să știu...

Agnete îi trase una peste gură. Mikael simți gustul sângelui.

— Cine ești tu? îi zise Agnete cu glas adânc. Un demon? Se uită la Eloisa. Trage-ți chiloții în sus, nenorocito! Du-te la culcare! Astă-seară n-ai să mănânci nimic! Îl îmbrânci pe Mikael. Și tu, la culcare!

Cei doi copii se duseră fiecare la culcușul lui și nici nu mai suflară.

Agnete își încălzi un blid de supă și îl mâncă mânioasă. Își turnă un pocal de bere. Îl bău pe nerăsuflate. Își turnă un al doilea, apoi un al treilea. Pe urmă începu să plângă, în tăcere, cu umerii care i se ridicau scuturați de suspine mute. În cele din urmă, se duse la culcare și curând adormi, sforăind cu zgomot.

— Noapte bună, mamelucule! zise încet Eloisa.

— Noapte bună, Eloisa! răspunse Mikael.

Luă cartea lui Raphael și o deschise, la licărirea slabă a lumânării.

— Ce faci? șopti Eloisa.

— Citesc o poveste.

Eloisa se ridică din culcușul ei și se așeză lângă el.

— Și dacă se trezește mama ta? întrebă Mikael îngrijorat.

— E beată, n-o să se trezească.

— Te doare? o întrebă Mikael.

— Ce?

— Fața.
— Nu. Pe tine?
— Puțin…
— Chiar că ești un fandosit, râse Eloisa. Citește!
Mikael deschise cartea.
— *Virum bonum quom lau*… *lauda*… *bant*…, începu el cu glas nehotărât.
— Ce înseamnă? îl întrerupse Eloisa.
Mikael tăcu o clipă, apoi începu:
— Asta e povestea unui copil… care nu știa să facă nimic… care nu fusese nici măcar în stare să-și aleagă un nou nume. Și nu știa nici măcar să muncească, nici măcar să numere până la trei sute ca să-și țină degetul rupt în apa râului… Și nici măcar nu știa cum vin copiii pe lume și cum erau alcătuite fetele… Nu știa chiar nimic. Și mereu făcea lucruri rele. Pentru că era într-adevăr un tâmpit.
Eloisa îi smulse cartea din mână, aproape cu grosolănie, și se prefăcu că citește.
— Dar era singurul din sat care se împrietenise cu un șoarece, iar asta era ceva cu totul deosebit, pe care nu știa să-l facă nimeni, fiindcă toți ceilalți săteni striveau șoarecii. Și nu era adevărat că băiețelul era rău. Era doar un mameluc.
O lacrimă se scurse pe fața lui Mikael. Eloisa își puse capul pe umărul lui și se trase mai aproape de el. Atunci Mikael, la acea atingere, simți un fel de fior.
— Oricum, și băieții se nasc tot prin față, nu prin spate, chicoti Eloisa, și își trecu o mână pe după mijlocul lui.
Mikael plescăi din limbă. Dar încet, să nu se audă.
Și iar simți un gust dulce pe cerul gurii.

32.

— Ojsternig vrea să te vadă, Rahatuscat, spuse a doua zi Eberwolf, apărând în ușa colibei. Trebuie să te duc la castel.
— De ce? întrebă Agnete.
— Ce știu eu? răspunse Eberwolf cu ranchiună, fixând-o din ochi pe Eloisa. Avea hainele murdare de sângele animalelor căsăpite și răspândea un miros grețos, de moarte.

Mikael nu se mișcă. Se duse lângă Agnete.

— Mișcă-te, Rahatuscat! se răsti Eberwolf.

— Du-te! îi spuse Agnete lui Mikael, punându-i o mână pe umăr.

Mikael făcu un pas spre ușă. Pe urmă se întoarse.

— Trebuie să-i spun lui Emöke despre Gregor? o întrebă Mikael pe Agnete.

Agnete dădu din cap gânditoare.

— Nu știu…

— Hai să mergem! repetă Eberwolf.

Mikael îl urmă cu capul plecat, ca un animal de povară. Dar, după câțiva pași, se întoarse spre colibă.

Eloisa îi zâmbea.

Mikael și Eberwolf merseră în tăcere.

— Ce trebuie să-i spui lui Emöke? întrebă Eberwolf după ce trecuseră de strâmtoare.

— Nimic…, murmură Mikael.

— Emöke e târfa soldaților. I-o trag în fiecare noapte. Făcu o pauză. Și când voi fi soldat, am să i-o trag și eu, zise Eberwolf și râse.

Merseră mai bine de o leghe și, când zăriră satul Dravocnik, în fundul văii, învăluit în culorile lui întunecate, Mikael își luă inima-n dinți și îl întrebă pe Eberwolf:

— De ce le fac femeilor lucrurile alea?

— Fiindcă-i ceva minunat, idiotule! răspunse Eberwolf.

După încă o leghe ajunseră la castel.

Eberwolf se întoarse la măcelărie, unde mușteleîl primiră zumzăind în jurul lui, ca la întoarcerea unui vechi prieten.

În schimb, Mikael se îndreptă spre palat, dar, înainte de a urca, se opri în fața camerei unde erau adunate femeile destinate plăcerii oștenilor. Îi atrase atenția lui Emöke și îi făcu semn să vină la el. Fata se apropie de el ca o nălucă. Acum și ochii ei erau ca de sticlă, gândi Mikael.

— Emöke…, începu timid Mikael, care se hotărâse să-i povestească totul, trebuie să știi că… că Gregor…

Chipul lui Emöke se însufleți brusc, total nefiresc.

— Cu ce veste te trimite? îl întrebă.

— Gregor…

— Mă iubește? Asta ți-a spus? Că mă iubește și că mă așteaptă?

Mikael simți cum prin inimă îi trece un fior înghețat, cumplit.

Dar încuviință încet.

— Da… chiar așa…

Chipul lui Emöke se lumină de un zâmbet fericit, care dură numai o clipă. Apoi, prea repede, se stinse și ochii ei arătau din nou ca și cum ar fi fost de sticlă.

Mikael o privi cum, în așteptarea nopții, se alătura celorlalte. Urcă scările, apăsat de o imensă tristețe.

În salonul cel mare, așezat pe un jilț, Ojsternig citea o carte pe care i-o ținea contabilul Arialdo da Tarvis. Harro, buldogul uriaș, tigrat, văzându-l pe Mikael că apare, mârâi vesel mișcându-și vârful cozii. Ojsternig, observându-l, îi trase o lovitură de picior. Apoi, continuând să se uite în carte, îl întrebă pe contabil:

— Deci din taxele majorate pentru păduchioasele alea de pământuri voi încasa aproape cât de pe un pământ bun?

Mikael aruncă o privire fugară spre principesa așezată ca întotdeauna la fereastră. Dar ea rămase cu fața aplecată peste broderia ei.

— Da, stăpâne, răspunse bătrânul Arialdo, însă fiindcă lanurile nu vor da destulă secară, va trebui să le impunem acelor oameni plata în bani sunători… și Înălțimea Voastră știți…

— Voi pune problema la momentul potrivit, îl întrerupse Ojsternig. Tu ocupă-te de socoteli. De strânsul birurilor se vor ocupa soldații mei. Iar acum dispari!

Arialdo da Tarvis făcu o plecăciune și se retrase fără să se întoarcă vreo clipă cu spatele la stăpânul lui.

Ojsternig îi făcu semn lui Mikael să se apropie. Avea în mână documente de la parohia Madonna delle Nevi. Puse degetul pe pergament.

— Nu apari în lista supușilor mei. Și atunci m-am informat. Am descoperit că nu ești fiul moașei. Te-a cumpărat de la târg din Dravocnik. Ești mai rău decât un bastard. Râse. Nu ai nici mamă, nici tată?

Mikael făcu semn că nu.

— Nu știi nici măcar cine erau?

Mikael nu lăsă privirea în jos. Îi fixa buzele, imaginându-și momentul în care pronunțaseră condamnarea la moarte a tatălui său.

Ojsternig văzu cum ochii lui Mikael se aprindeau de ură.

— Azi ai să aduni rahatul cu mâinile, îi spuse. Ai să te oprești cu două ore înainte de apus, pe urmă pleci. Nu te vreau aici!

Mikael tocmai ieșea când în salonul cel mare intră Arialdo da Tarvis, agitat, fluturând o scrisoare cu un sigiliu mare de ceară.

— Misiva împăratului, Înălțimea Voastră! Răspunsul!

Ojsternig rupse sigiliul și deschise misiva.

Mikael observă că fața îi devenea din ce în ce mai dură, pe măsură ce citea. Un val de furie îl năpădi pe Ojsternig. Îi aruncă misiva în față lui Arialdo.

— Ce vrea să zică? urlă.

Arialdo parcurse grăbit textul scrisorii, pălind.

— Înălțimea Voastră..., începu el precaut.

— Ce vrea să zică? repetă Ojsternig, rece ca gheața.

— Excelență, ați citit chiar Înălțimea Voastră..., răspunse contabilul.

— Ce vrea să zică? urlă Ojsternig. Cum adică Robert al III-lea nu mă recunoaște drept principe al feudei de Saxa?

Arialdo se aruncă în genunchi.

— Înălțimea Voastră..., se bâlbâi el, nu sunt cuvintele mele, ci ale lui Robert al III-lea... și... consideră că Excelența Voastră nu îndepliniți cerințele heraldice... că, la urma urmei, sunteți un vasal al său, dar...

— Și ce poate să-mi facă? tună Ojsternig.

— Dar, Înălțimea Voastră... Chipul lui Arialdo păli. E împăratul!

Ojsternig sări în picioare și îl pălmui, în timp ce Harro rânjea, gata de atac. Contabilul gemu și rămase nemișcat, cu capul plecat, fără să mai vorbească.

— Împăratul va numi un nou principe de Saxa dintre demnitarii lui? exclamă disprețuitor Ojsternig. Și eu am să i-l măcelăresc ca pe un porc. Nimeni nu-mi va lua ce am cucerit. Nici măcar împăratul, pe toți sfinții!

— Înălțimea Voastră..., reluă cu glas scăzut Arialdo, care, cu cât îi era mai frică, cu atât gândea mai repede, poate că ar exista un șiretlic...

Ojsternig ciuli urechea.

— Vorbește!

— Robert al III-lea spune că va numi un nou principe după ce se va convinge că nu există moștenitori legitimi ai stirpei de Saxa...

Mikael simți un fior de-a lungul șirei spinării.

Ojsternig îl înșfacă pe Arialdo de haină, ca și cum ar fi fost un sac gol.

— Spune odată! Vorbește!

Arialdo da Tarvis își îndreptă privirea spre Mikael.

— E aici băiatul, seniore… e un subiect delicat…

Ojsternig se întoarse către Mikael și numai atunci văzu că nu plecase. Îi dădu drumul contabilului, îl apucă de un braț pe Mikael și se îndreptă furios spre ușă, făcându-l să cadă și târându-l pe jos.

Harro scânci, cu vocea lui groasă, ca și cum i-ar fi părut rău.

Ajuns în ușă, Ojsternig îl ridică pe Mikael de jos și îl aruncă afară, pe scări.

În timp ce se rostogolea izbindu-se de trepte, Mikael îl auzi pe Ojsternig care spunea:

— Na, Curățăcăcat nu mai e aici. Acum vorbește!

Apoi, când Mikael se lovi cu capul de zid, ușa de stejar uscat se închise cu violență. Băiatul simți cum îi curge ceva cald prin păr. Duse o mână acolo unde se lovise. Se uită la buricele degetelor. Erau pline de sânge. Se ridică. I se învârtea capul și picioarele nu-l mai ascultau. Începu să coboare a doua rampă a scărilor.

Când ajunse în fața camerei târfelor, își pierdu o clipă cunoștința și căzu. Se ridică pe dată, clătinându-se, și se sprijini de zid.

— Ești rănit! exclamă una dintre târfe, o fetiță care nu avea nici paisprezece ani, ajutându-l. Sângerezi, spuse ea.

— Nu… n-am nimic…, murmură Mikael, apoi leșină.

Când deschise iar ochii, era întins pe două scaune alăturate și tinerele prostituate îl înconjurau zâmbitoare, ca înviorate de întâmplarea aceea neprevăzută. Una îi spăla rana, alta i-o ștergea, una îl bandaja și toate, fără deosebire, îl alintau ca și cum ar fi fost o păpușă mare.

— Sărută-l pe Gregor din partea mea, îi spuse Emöke când Mikael se ridică iar.

Mikael simți că i se umplu ochii de lacrimi.

— Hai, sus, nu plânge, îl alintă una dintre târfe, strângându-l la pieptul ei. Nu-i nimic, doar o lovitură urâtă. La noapte o să te doară capul și mâine nici n-ai să-ți mai amintești.

Apoi, toate, una câte una, îl strânseră la piept, gustând inocența pe care nu o mai cunoșteau și îl sărutară de mii de ori,

chiar și pe buze.

Între timp, Ojsternig cobora scările, întărâtat, urmat de contabilul agitat.

— Avem nevoie de bani acum! exclamă. O să-i stoarcem pe sătenii ăia. Și dacă nu vor plăti, o să le iau viața! Râse. Agomar! Agomar! răcni, ieșind în curte. Adună oamenii! Mâine vreau ca toți, fără excepție, să vă duceți la Raühnvahl să le-o trageți puțin capetelor ălora seci!

Râse din nou, cu grosolănie.

Pe dată, în cămăruța târfelor se făcu liniște.

— La noapte or să se îmbete și or să se poarte rău de tot cu noi, spuse cea mai în vârstă. Pregătiți-vă, fetelor! Pe urmă îl mângâie pe Mikael și, cu un glas care-și pierduse toată căldura de mai devreme, îi spuse: Du-te acasă, micuțule!

Mikael se îndreptă cu pași nesiguri spre ieșirea din palat. Căzu din nou. Majordomul, un bărbat înalt și slab, îl văzu. Observă fesele însângerate.

— Du-te acasă! îi spuse. L-am auzit pe stăpân că nu vrea să te aibă prin preajmă. Azi n-o să-și dea seama dacă nu aduni rahatul.

Mikael se puse pe picioare, clătinându-se.

Majordomul se întoarse spre măcelărie. Îi făcu semn lui Eberwolf.

— Du-l acasă! Singur nu e în stare, îi porunci.

Când ieșiră din Dravocnik, Eberwolf îl lovi peste bandaj, râse și spuse:

— Trebuie să mi-l prezinți pe cel care ți-a spart capul, că vreau să-i strâng mâna! Îl împinse. Și acum, mișcă-te, Rahatuscat!

Mikael mergea anevoie. Din când în când, vederea i se încețoșa. Abia dacă se ținea pe picioare. Avea o senzație vagă de greață. Rana începea să-i pulseze dureros.

După trecătoare, Eberwolf se întoarse să se uite la el.

— Te salut, Rahatuscat, îi spuse. Mergi prea încet. În felul ăsta ajungem tocmai la noapte și mie nu-mi place tovărășia lupilor. Ai grijă să nu te pierzi!

Pe urmă începu să coboare.

Mikael era prea ametit ca să-i fie frică. Îi era greu să-și țină ochii deschiși și i se părea că și picioarele îi erau pe cale să-i adoarmă. Cu greu, ajunse la un pârâu care aproape că secase.

Merse nesigur pe pietrele uscate și se lăsă în genunchi lângă un ochi de apă limpede și rece. Băgă mâinile în el și își clăti de mai multe ori fața. Apoi, pentru că durerea creștea, se întinse cu burta-n sus și își băgă în apă partea rănită a capului. Numără de șase ori până la cincizeci, cum îl învățase Agnete, pe urmă spuse cu glas tare:

— Trei sute.

Atunci se ridică și, tremurând, își reluă drumul.

Durerea slăbise în intensitate, dar de-acum era întuneric. Mikael înainta și mai încet, împiedicându-se de pietre. Tăcerea nopții era întreruptă numai de pașii lui pe pătura de frunze uscate și de glasul primelor răpitoare de noapte care plecau la vânătoare. Deși era amețit, începu să-i fie frică. Merse ținându-și respirația și cu urechile ciulite la orice scârțâit sau zgomot care ar fi putut anunța prezența unui lup. Dar, după puțin timp, ajunse la micul pod de peste Uque și știu că nu era prea departe de casă. Mări pasul, atât cât putea, și, în jumătate de oră, deschise ușa colibei.

Făcu doar vreo doi pași, în timp ce Agnete și Eloisa se ridicau din culcuș cu fețele încordate de îngrijorare, și căzu pe podea.

— Băiețaș, ce-ai făcut? exclamă Agnete sărindu-i în ajutor.

— Ce a pățit, mamă? vru să știe Eloisa, înspăimântată.

— Asta-l întreb și eu, proasto! zise Agnete. Băiețaș... băiețaș... mă auzi?

— Strigă-l pe nume, mamă, spuse Eloisa, cu ochii încețoșați de lacrimi.

— Mikael..., zise Agnete. Mikael, mă auzi?

Mikael zâmbi ușor.

Îl întinseră pe paie. Agnete îi dezlegă bandajul de la cap și îi controlă rana.

— Nu-i nimic, spuse ea.

— Atunci, de ce stă așa? întrebă Eloisa.

— Se vede că i s-au mișcat umorile pe dinlăuntru...

— Și ce trebuie făcut?

— Nu trebuie să adoarmă adânc, fiindcă s-ar putea să nu se mai trezească, zise Agnete.

Eloisa izbucni în plâns.

— În loc să plângi, ai grijă să-l ții treaz în timp ce pregătesc o alifie care să absoarbă umorile, o mustră mama.

Se ridică și se duse la lădița unde-și ținea ierburile.

— Mikael, murmură Eloisa cu un glăscior subțire.

Mikael deschise ochii și se uită la ea.

— Te-ai spălat? o întrebă.

Eloisa nu înțelese.

— Nu te spăla..., spuse Mikael, care părea suspendat între vis și realitate. Nu vreau să mori...

— Nu, nu mă spăl, se smiorcăi Eloisa.

Agnete o apostrofă cu grosolănie.

— Dacă te mai aud că plângi măcar o dată, jur că o încasezi zdravăn, și așa vei avea motiv să te smiorcăi!

Îi ridică lui Mikael capul, întinse pe rană un unguent care mirosea a rășină și a mentă, pe urmă îl bandajă din nou.

— Ține-l de vorbă, îi spuse fetei așezându-se la masă, îngrijorată.

— Mikael, spuse Eloisa, ce ți s-a întâmplat?

Mikael îi zâmbi prostește.

— Povestește-mi cine te-a bătut, zise Eloisa.

— Ojsternig..., făcu Mikael. Ojsternig...

— De ce?

— Mi-a ucis tatăl, știi?

— Tu nu ai tată! exclamă Agnete.

Se ridică în picioare, luă carafa cu apă și îl stropi puțin pe față.

— Ojsternig..., reluă Mikael, dar pe urmă se opri și închise ochii.

— Să n-adormi, mamelucule! Ojsternig...

— Ojsternig...

— Da, Ojsternig...?

— Mâine vine aici..., murmură Mikael, după care se agită brusc.

— Trebuie să fugiți... să fugiți... Vine cu Agomar... el i-a ucis pe toți... și pe Eilika... și pe fierar, i-a tăiat un braț... și fetelor... plângea și el le-a spus...

— Ce vine să facă Ojsternig? interveni Agnete, udându-i fața cu alți câțiva stropi de apă rece.

— Agomar... să mergem să le-o tragem capetelor seci, își aminti Mikael spusele lui Ojsternig.

— Ce vrea să zică asta, mamă?

— Cine înțelege? Agnete îi dădu încet câteva palme. Ascultă-mă, băiețaș! Ce vine să facă aici Ojsternig?

— Ne trebuie bani! exclamă Mikael, imitându-l pe Ojsternig.

Așa a zis. O să-i stoarcem pe sătenii ăia. Și dacă n-or plăti, o să le iau viața! Agomar! Agomar! Adună oamenii! Mâine vreau ca toți, fără excepție, să vă duceți la Raühnvahl să le-o trageți puțin capetelor ălora seci!

— Chiar așa a zis? întrebă Agnete. De aia te-a adus în halul ăsta?

— Ne trebuie bani! O să-i stoarcem pe sătenii ăia. Și dacă n-or plăti, o să le iau viața! repetă Mikael.

Apoi păru să-și recapete luciditatea. Se uită la Agnete și la Eloisa și exclamă:

— Fugiți! Trebuie să fugiți!

— O, Dumnezeule Atotputernic! exclamă Agnete. Mâine, bastardul ăla o să ne caute și în chiloți. Se ridică. Se scărpină în cap, dusă pe gânduri. Trebuie să le dau tuturor de veste. Se uită la fata ei, apoi la Mikael. Dumnezeu să te binecuvânteze, băiețaș! murmură ea ieșind. Să nu-l lași să adoarmă!

Agnete ajunse în goană la Madonna delle Nevi.

— Părinte! Părinte! Scoală-te, părinte! strigă ea bătând la ușa micii biserici parohiale.

După o clipă, ținând în mână un sfeșnic tremurător, apăru fratele Timotei, în cămașă de noapte, cu scufie pe cap.

— Doamne, Dumnezeule, Agnete, ce se întâmplă? Cine moare, că ai nevoie de Dumnezeu?

— Nu de Dumnezeu am nevoie, ci de clopotele tale, părinte, îl lămuri Agnete.

— De ce?

— Bate clopotele dacă nu vrei să mă auzi blestemând! îi zise cu năduf Agnete. Și îmbracă-te!

În scurt timp, clopotele bisericii începură să-și facă auzită vocea tânguitoare și, unul câte unul, adormiți și îngrijorați, sosiră țăranii.

— Ascultați-mă! începu Agnete când erau adunați cu toții. Mâine va veni Ojsternig cu haidamacii lui să ne mulgă. Nu știu ce pune la cale și de ce îi trebuie bani, dar ascultați ce vă spun: voi sunteți obișnuiți cu principele de Saxa, care era cu totul altfel decât acest mare nenorocit. Eu i-am cunoscut pe cei ca el. Ne va întoarce pe dos casele, ne va distruge lucrurile, doar ca să găsească ce caută.

— Atunci? întrebă îngrijorată o voce, pentru toți.

— Atunci… trebuie să găsească, răspunse Agnete.

— Cum adică? întrebară în cor vocile.

— Dacă ascundem tot ce avem și nenorocitul nu găsește nimic, unii își vor pierde cu siguranță viața. În schimb, dacă vom ascunde numai o parte și îi lăsăm să găsească restul, vor crede că, într-adevăr, nu avem altceva.

— Așa e, confirmă fratele Timotei.

— Să punem ce nu trebuie să găsească la loc sigur, într-o groapă lângă podul de lemn, continuă Agnete. O singură ascunzătoare pentru toți. Mai multe ascunzători i-ar putea face să-și dea seama mai ușor. Fiecare dintre noi știe ce pune în groapă. Și nimeni nu va profita de situația asta ca să-și înșele ori să-și tragă în piept propriii vecini, zic bine?

— Desigur! se auzi un alt cor.

— Nu fiți lacomi! Nu ascundeți totul. Doar jumătate din ce aveți, continuă Agnete. Oricum, în bătălia asta noi suntem cei care pierdem. Ei sunt cei puternici, noi slugile. N-avem nicio posibilitate să câștigăm. Jumătatea pe care ne-o vor lua împărțiți-o în două. Una dați-o când vi se va cere. Pe cealaltă ascundeți-o. Dar nu o dosiți prea tare. Ei cred că suntem țărani proști, deci nu vor fi uimiți că sunt mai isteți decât noi găsind-o, și ne vor râde în față. Așa vor fi siguri că nu mai avem altceva. Dar noi vom ști că le-am tras-o-n cur!

— Agnete! protestă fratele Timotei.

— Iartă-mă, părinte, dar asta-i realitatea!

Fratele Timotei scutură din cap, dar în sinea lui zâmbea.

— Nu uitați: e cu neputință să nu pierdeți nimic. E vorba să pierdem mai puțin decât ce am fi pierdut mâine-dimineață dacă Ojsternig ar fi ajuns pe neașteptate aici.

— Chiar așa, spuse o femeie. Tu de unde ai aflat?

Agnete zâmbi mândră.

— De la băiatul meu, zise ea. Ăla despre care voi toți credeați că n-o să supraviețuiască, ăla care avea mușchi de veveriță, ăla care nu știa să sape.

Se uită la oameni ca și cum ar fi fost la mijloc o răzbunare personală.

— E rănit, s-ar putea să nu apuce dimineața, minți ea exagerând. Dar s-a târât până aici ca să ne spună. Și să ne salveze.

Urmă un murmur de uimire.

— Dați-i bătaie, să nu pierdem timpul, zise Agnete. Pe urmă

arătă cu degetul spre Eberwolf. Tu ia o lopată și vino să sapi! îi spuse.

— Hai odată! îi porunci taică-său lui Eberwolf, care șovăia.

Atunci, bătrâna Astrid, prima care se îndoise că Mikael ar putea supraviețui, se apropie de Agnete și, cu glas tare, ca să o audă toți, spuse:

— Am fost o proastă, și am greșit. După cum ai prevăzut, iată-mă aici gata să recunosc nu numai că ai făcut o afacere când l-ai cumpărat pe băiețelul ăla… ci și că ai făcut-o pentru noi toți.

Mulți dintre cei prezenți încuviințară.

— E adevărat, ziseră.

— Am să mă rog pentru băiatul tău, spuse o femeie către Agnete, înainte de a alerga către casă.

— Dumnezeu să-l binecuvânteze! zise un bărbat.

Pe urmă, toți, unul câte unul, își exprimară admirația și gratitudinea față de Mikael.

Agnete zâmbi. Apoi îi făcu semn lui Eberwolf să o urmeze. Ajunseră într-un loc ascuns, lângă podul de lemn. Agnete i-l arătă lui Eberwolf.

— Sapă adânc! Dar, mai întâi, pune brazdele deoparte. Apoi ai să le pui deasupra, ca să nu se vadă că pământul a fost săpat.

Eberwolf începu să sape. Atunci Agnete se apropie și mai mult de el.

— Știi de ce te-am ales pe tine să sapi groapa asta?

— Nu, răspunse Eberwolf, cu fața lui de bou.

— Fiindcă voiam să-ți spun ceva între patru ochi, fără să te fac de căcat în fața tuturor.

Eberwolf se opri din săpat și se uită la ea.

— Nu te opri! îi ordonă Agnete.

Eberwolf începu iar să sape.

— Te-am văzut venind cu puțin timp înaintea lui Mikael, îi spuse Agnete. Pun pariu că o bucată de drum ați făcut-o împreună.

— Ei și? întrebă Eberwolf cu obișnuita lui înfumurare.

— Rahatuscat vă salvează curul, și ție, și tatălui tău, spuse Agnete, bătându-l cu degetul pe umăr. Iar tu l-ai lăsat singur, l-ai părăsit. Dacă nu ar fi reușit să se întoarcă, am fi fost pierduți. Mâine, când tu și familia ta vă veți fi salvat jumătate din puținul pe care îl aveți, ca noi toți, gândește-te la asta… Elderstoff.

Se întoarse și se îndreptă spre casă. Când deschise ușa, o

văzu pe Eloisa care, la lumina unei lumânări, ținea în mână o carte. Mikael se uita la ea și surâdea.

— Și așa, băiețelul care credea că e prost și rău s-a purtat ca un erou. Și după ce l-a salvat pe șoarecele Hubertus, a salvat și tot satul…

— Nu te spăla…, murmură Mikael. Nu vreau să mori…

— Nu, nu mor! răspunse Eloisa. Dar nici tu să nu te tâmpești, te rog! E a patra oară când îmi spui asta.

33.

— Nu stați aici înțepeniți! Purtați-vă ca în toate celelalte zile, zise Agnete în dimineața următoare întregului sat, adunat în jurul bisericuței Madonna delle Nevi. Nu trebuie să le treacă prin cap că suntem pregătiți pentru sosirea lor. Apoi, întorcându-se spre casă, bombăni în sinea ei: „Neam de idioți!”

Ajunsă iar acasă, văzu că Mikael nu se ridicase de pe culcușul de paie.

— Scoală-te, băiețaș! îi spuse.

Mikael se uită leneș la ea.

— Ți-am zis să te ridici! ordonă ea cu asprime.

— De ce? întrebă Eloisa.

— Vorbesc cu tine? ridică vocea Agnete.

— Dar îi e rău, replică Eloisa.

— Tu cine oi fi? Apărătorul lui?

— Mamă…

— Ridică-te-n sus, fără altă vorbă, spuse Agnete, scuturându-l pe Mikael de un braț. Nu trebuie să te lași pe tânjală.

Mikael se ridică. Picioarele îi erau încă moi și i se învârtea capul. Eloisa făcu un pas să-l susțină.

— Îți tai mâinile alea, Eloisa! o amenință Agnete.

Eloisa se opri.

— Dar eu mă gândeam că…

— Când începe omul să se gândească, Dumnezeu se pune pe râs, cită Agnete. Și dacă se gândește o proastă ca tine, ce mai, bunul Dumnezeu se prăpădește de râs.

Pe urmă dădu din cap și, turnând supă pentru Mikael într-un blid, bodogăni:

— Mănâncă ceva, că-ți trece totul, băiețaș!

În clipa aceea, Eberwolf apăru în ușă.

— M-ați chemat?

— Da, Elderstoff, răspunse Agnete.

— De ce îmi ziceți Elderstoff, întrebă argatul. Pe mine mă cheamă Eberwolf.

— Ah, da? se miră Agnete.

— Da.

— Ia ascultă! îi zise Agnete, ducându-se spre ușă și împingându-l afară. Scăzu tonul vocii. Ascultă-mă bine! Dacă aflu că i-ai făcut fie și numai o zgârietură lui Mikael al meu, te-ai dus pe copcă. Îl privi. Ai înțeles ce-am spus?

Eberwolf dădu ușor din cap, clocotind.

— Bravo, Elderstoff!

— V-am spus că mă ch…

— Și cui îi pasă! îl întrerupse Agnete. Bagă-ți bine în cap un lucru: acum băiatul e respectat de toți, rosti ea cu glas puternic. Și dacă le spun că tu l-ai părăsit când el aducea o veste hotărâtoare pentru noi toți, nu va mai fi nici măcar un singur om în tot satul care să nu te ia cu șuturi în cur, chiar dacă ești mare și gras. Ne-am înțeles?

Eberwolf o privi vânăt la față.

— De acum încolo tu mă asculți pe mine! Acum pleacă de aici! se răsti la el Agnete și intră iar în casă, țipând: Băiețaș, grăbește-te! Trebuie să mergem la câmp.

Mikael terminase de mâncat și se ridică, împleticindu-se.

— Mamă…, susură temătoare Eloisa.

— Ești cea mai plicticoasă și mai obraznică fetiță pe care o știu, fata mea! îi șuieră Agnete.

Pe urmă, apropiindu-se, gândi, cu o greutate în inimă: „Doamne, ține o mână deasupra capului băiatului! Fă să nu i se întâmple nimic!” Și, pentru prima oară după mulți ani, pentru o clipă, se simți din nou slabă.

După nicio oră fu zărită o coloană de oameni călare, ce înaintau la trap. Țăranii îi recunoscură pe Ojsternig și pe Agomar, cu trepădușii lor. Alături de Ojsternig alerga Harro, buldogul de luptă.

Ojsternig, ajuns la Madonna delle Nevi, trase violent de hățurile uriașului său armăsar bălțat. Calul necheză, își scuturâ botul înspumat și dădu din copite, dar Ojsternig nu-i slăbi

strânsoarea și animalul se opri.

După un moment, la trap, sosi contabilul, călare pe un cal mărunt, urmat de două slugi pe jos, care alergau ținând de hamuri doi catâri pe care fuseseră încărcate un pupitru butucănos, din lemn negru, un scrin căptușit cu piele roșie și un scaun cu spătar înalt.

Pupitrul fu descărcat în fața treptelor de la Madonna delle Nevi.

Arialdo da Tarvis se așeză pe scaun, în spatele pupitrului pe care se aflau un catastif, o călimară, o pană, o sugativă, un sigiliu și un cuptoraș pentru ceară.

Ojsternig se tolăni în fotoliu, alături de pupitru, picior peste picior, și, jucându-se cu cravașa lui, se uita la oamenii care alergau dinspre câmpuri. Harro se ghemui alături de el, cu privirea atentă și cu fălcile albe de spumă din cauza goanei.

Locuitorii satului fură aliniați pe un rând lung care începea în fața pupitrului. Pe chipurile șerbilor era întipărită spaima. Spatele tuturor era gheboșat. Numai unii, pentru o fracțiune de secundă, îndrăzniră să ridice privirea spre Ojsternig.

Mikael, Agnete și Eloisa se aflau la mijlocul rândului.

Eloisa se uită la Mikael și zări în ochii lui o lucire pe care nu cunoștea. O privire de adult. Atunci simți cum îi crește în inimă un fel de admirație.

Ojsternig se uită la săteni.

— Azi voi încasa birurile din urmă pe care mi le datorați pentru câmpurile pe care vi le-ați însușit pe nedrept. Contabilul va face socotelile și soldații mei le vor lua cu forța, dacă e nevoie.

Arătă cu degetul spre primul din rând.

— Tu, vino în față! porunci.

În timp ce bărbatul se apropia, Harro rânji.

— Numele? întrebă Arialdo da Tarvis, fără să ridice privirea.

— Fabian Preschern, răspunse el cu un fir de voce, mototolindu-și căciula din cozi de veveriță pe care o ținea în mâini.

Arialdo coborî cu degetul de-a lungul paginilor.

— Aha! exclamă, bătând cu unghia pe un rând. Iată-te! Fabian Preschern. Ai soție și doi copii.

— Da, domnule…

— Deci… îi datorezi Înălțimii Sale… exact…, spuse contabilul,

uitându-se printre gene, exact… opt groși de argint.

Preschern desfăcu brațele.

— De unde să iau eu opt groși, seniore?

— Te sfătuiesc să-i găsești, neam prost, zise rece Ojsternig.

Bărbatul îi întinse contabilului un săculeț de pânză.

— N-am altceva… spuse Preschern.

Arialdo îl desfăcu și îl vărsă pe pupitru. Numără bănuții mărunți, făcând o grămăjoară de fiecare dată când ajungea la valoarea de un gros.

— Patru groși și trei bănuți, zise în cele din urmă.

— N-am altceva…, repetă Preschern.

Ojsternig se întoarse spre Agomar.

— Spune-le oamenilor tăi să scotocească în casa mincinosului ăstuia.

Agomar îl înșfăcă de ceafă pe Preschern și îl puse să-i arate unde-i era casa. Apoi, oștenii intrară și căutară peste tot, spărgând și aruncând pe jos sărmanele lucruri. Curând, într-o nișă, găsiră alt săculeț de pânză. I-l arătară lui Agomar, care i-l dădu contabilului.

Contabilul numără banii și în cele din urmă decretă:

— Lipsesc cinci parale, Înălțimea Voastră.

Ojsternig se ridică și veni la Preschern. Își trase pe mână o mănușă din zale de fier, cu încheieturile întărite, și îi trase cinci lovituri, una după alta.

— Așa n-ai să uiți datoria pe care o ai la mine. Și consideră-te norocos, spuse el uitându-se fix la fața zgâriată și sângerândă a bărbatului.

Preschern se retrase cu capul plecat.

Ojsternig își plimbă iar privirea dură peste mulțime.

Întâlni ochii lui Mikael, care, ca întotdeauna, era singurul care se uita la el. Ojsternig dădu semne de furie.

— Moașă, spuse cu mânie, așază-te la sfârșitul rândului. M-am uitat la catastif și cu tine am o socoteală dublă de încheiat.

Agnete îi luă de mână pe Mikael și pe Eloisa și se duse în spatele tuturor.

Atunci, Ojsternig se apropie de rând. Harro stătea lângă el și rânjea amenințător.

— Preferați să nu-i faceți pe oamenii mei să piardă timpul și să vă ia banii pe care i-ați ascuns atât de prost ori vreți să vă dea foc la cocioabe? făcu o pauză. Voi alegeți.

Pe urmă se răsuci și reveni să se așeze.

Țăranii nu știau ce să facă. Rămaseră neclintiți la locurile lor.

Agnete își părăsi rândul prima și se îndreptă spre casă. După un moment se întoarse cu o batistă de iută înnodată.

Atunci, țăranii, unii după alții, se duseră în goană la casele lor și se întoarseră cu banii ascunși.

— Bine, zise Ojsternig după ce strânsese toți banii, s-a rezolvat și asta. Apoi arătă cu degetul spre Agnete. Acum e rândul tău, moașă. Vino încoace!

Agnete înaintă, urmată de Mikael și de Eloisa.

Harro schelălăi ușor, văzându-l pe Mikael. Dar tăcu imediat, de frica stăpânului.

— Nu l-ai înregistrat pe băiat, începu Ojsternig, ridicându-se și arătând spre registrele contabile. Încercai să nu-l legi de pământurile mele? Îți făceai iluzii că ai putea să-l scoți liber, oare?

— Nu, seniore… eu…

— Taci! sări Ojsternig, fixându-l pe Mikael cu o privire plină de o satisfacție răutăcioasă. Plănuise momentul acela din ziua precedentă. Ai încercat să-l înșeli pe stăpânul tău, spuse el cu un glas coborât, arătând cu degetul spre Agnete.

— Legați-o de gardul acela! îi porunci lui Agomar. Și biciuiți-o!

Țăranii murmurară, înspăimântați.

— Seniore, credeți-mă…, încercă să spună Agnete.

Dar Ojsternig o reduse la tăcere pălmuind-o.

Pe urmă, Agomar o luă de un braț și o târî la gardul dincolo de care două vaci scheletice se uitau la oameni cu ochii lor stupizi.

Eloisa și Mikael o urmară.

Cu o clipă înainte de a fi legată, Agnete îi aruncă fetei ei o privire dură.

— Nu plânge și nu te băga! spuse ea. E un ordin! Se uită la Mikael. E valabil și pentru tine!

Agomar îi legă încheieturile de gard. Pe urmă îi sfâșie rochia, dezgolindu-i spatele.

Mulțimea murmură din nou, și mai înspăimântată.

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi. Își mușcă buzele ca să nu plângă. Instinctiv, Mikael îi luă o mână într-a lui. Eloisa și-o retrase brusc.

— Lasă-mă! îi zise obraznic, pentru că atingerea aceea îi întețise lacrimile în ochi.

Ojsternig se uită țintă la Mikael cu o privire mulțumită. Și Mikael îi susținu privirea.

Ojsternig își dezveli dinții.

— Începeți! porunci.

Agomar ridică biciul și plesni cu el. Agnete gemu când biciul îi sfâșie pielea.

Ojsternig nu se uita la ea. Continua să se uite țintă la Mikael.

Iar Mikael nu se uita la nimeni altcineva, doar la el, ca și cum ar fi fost numai ei doi, singuri, ca și cum ar fi fost o întrecere de la care nu se putea sustrage.

Loviturile de bici plesneau în aer și Agnete gemea de fiecare dată din ce în ce mai tare.

Lumea tăcea, îngrozită, în timp ce spatele lui Agnete se umplea de sânge.

După un geamăt mai puternic decât celelalte, Mikael renunță la întrecere și lăsă privirea în pământ, în semn de umilință. Ojsternig zâmbi, dar porunci:

— Încă!

Biciul zdrobi încă o dată spatele lui Agnete.

Atunci Mikael căzu în genunchi, întors spre Ojsternig, cu capul în pământ. Ojsternig se apropie de el.

— Sărută-mi cizmele! îi spuse.

Mikael îi sărută cizmele pline de noroi.

— Ajunge! îi porunci atunci Ojsternig lui Agomar. Am dat de punctul tău slab, îi șopti Ojsternig lui Mikael la ureche. Femeia asta te-a cumpărat de la târg ca pe un câine, totuși ții la ea. Zâmbi. Uite, acum ești domesticit.

Se învârti în jurul lui, în tăcere.

Mikael nu se mișcă, nu ridică privirea, rămase în genunchi, cu capul plecat.

— Dezlegați-o! porunci atunci Ojsternig.

Mikael nu ridică privirea nici când simți că Agnete se lăsa la pământ în timp ce Eloisa, înfrânându-și suspinele, o ajuta să se ridice în picioare.

Ojsternig râse.

— Acum ești ca toți ceilalți. Ești al meu, zise punându-i o mână pe cap. Acum îmi aparții până la capăt.

Mikael rămase nemișcat, dar, cu o răceală și o ciudă care îl uluiră, se gândi încă o dată: „Am să te ucid”.

Ojsternig îl împinse și îl trânti în noroi.

— Pentru moment, nu mai am nevoie de tine la palat, îi spuse, țintuindu-l la pământ cu o cizmă în piept.

— Ai să ajuți la căratul pietrelor. Dar n-ai să le încarci în care. Ai să le duci una câte una, pe jos. Ai să faci numai asta, de dimineață până seara, fără să te ocupi de câmpuri. Și de fiecare dată când nu te vei supune acestei porunci, moașa va primi câte zece lovituri de bici. I se adresă lui Agomar: Unde este mama șerbului care s-a spânzurat?

Agomar i-o aduse.

— Fiul tău îmi era șerb, avea obligația să-mi muncească pământurile, în schimb s-a sinucis, îi spuse Ojsternig. Drept despăgubire, vei găzdui în casa ta cinci oameni de-ai mei, care trebuie să controleze cum se desfășoară lucrul. Tu ai să te ocupi de gătit, de spălatul rufelor lor.

Mama lui Gregor încuviință, absentă. Ca și cum nu ar fi fost cu adevărat acolo.

Ojsternig se întoarse spre oamenii lui.

— Să mergem! Nu mai avem ce face aici.

Încălecă, dădu pinteni calului și porni la galop.

În timp ce Mikael o ajuta pe Eloisa să o ducă pe Agnete acasă, mulți țărani, trecând pe lângă el, îi murmurau:

— Dumnezeu să te binecuvânteze, băiete! Azi ne-ai salvat.

În schimb, Eberwolf îi aruncă o privire plină de ură.

După ce ajunseră la colibă și o așezaseră pe Agnete pe culcușul de paie, Mikael, uitându-se la spatele ei însângerat, o întrebă:

— De ce?

— Nu există un de ce, îi răspunse Agnete. Noi suntem proprietatea principelui.

Mikael se agită, scuturând din cap.

Agnete înțelese că avea o altă întrebare pe inimă.

— Da, băiețaș, îi răspunse. Eram și proprietatea tatălui tău. Și am fi devenit proprietatea ta, dacă lucrurile s-ar fi desfășurat altfel.

Mikael roși.

— Tatăl meu vă trata așa?

— Principii trebuie să-și facă treaba lor, răspunse Agnete.

— Tatăl meu vă trata așa? repetă Mikael.

— Nu, spuse Agnete. Dar tot proprietatea lui eram.

— Eu v-aș fi eliberat, zise cutezător Mikael.

Agnete se uită la el cu durere.

— Niciun principe nu face asta, la fel cum niciun țăran nu poate să-și elibereze propriile turme de animale.

— Asta fac rebelii? întrebă atunci Mikael. Eliberează oamenii?

— Dacă te mai aud vorbind despre rebeli, te gonesc cu pietre din casa mea! îl amenință Agnete, cu duritatea sălbatică a celui care vrea să-i apere de primejdie pe cei la care ține.

— Dar asta fac, nu-i așa? zise Mikael și, fără să mai adauge ceva, ieși.

Când veni înapoi, se înserase. Avea cu el o pânză plină cu limacși negri. Se așeză în prag și, unul câte unul, cu un cuțit, răzui melcii, cu blândețe, picurând balele înspumate într-o străchinuță. Când termină, se duse la marginea pădurii și le dădu drumul, așa cum îl văzuse că face pe bătrânul Raphael. Apoi se întoarse în casă și începu să întindă balele melcilor pe rănile lui Agnete, serios și concentrat.

— Oricum, nu-i corect, zise încruntând din sprâncene.

— Nu, nu e corect, confirmă Agnete. Dar așa e. Așa că obișnuiește-te.

— Dacă aș putea, eu aș schimba lumea.

— Toți cei care îndură nedreptăți ar vrea să facă asta.

— Atunci de ce nu o fac?

— Fiindcă e foarte greu.

— Cum e să sapi?

— Mai greu.

Mikael rămase tăcut, pierdut în gândurile lui, în timp ce termina de întins balele melcilor. Pe urmă, pe un ton de om mare, zise:

— Agnete, dacă e așa greu, eu vreau să reușesc.

Când se lăsă noaptea, Agnete, cu fața în paie, ca să nu fie văzută, plânse încetișor, gândindu-se la mâinile lui Mikael care îi oblojeau rănile.

— Fiul meu…, șopti.

34.

A doua zi dimineață, soldații lui Ojsternig ajunseră la câmpurile de unde trebuiau mutate pietrele. Aveau o purtare

agresivă și ostilă. Îi insultară pe țărani și făcură aprecieri vulgare la adresa femeilor mai tinere. Pe urmă îl zăriră pe Mikael, care ridicase o piatră și pleca la drum cu ea.

— Hei, tu, unde crezi că te duci? răcniră.

Mikael se întoarse să se uite la ei.

Unul dintre oșteni luă dintr-un car un coș de cărat fânul.

— Vino aici! îi spuse.

Mikael se duse la el.

Oșteanul îi întinse cu duritate coșul.

— Puneți-l în spate!

Apoi îl scutură de un braț și îl duse la unul dintre gărdulețe.

— Întoarce-te! îi porunci.

Luă o altă piatră și o lăsă să cadă în coș.

— Credeai că o să o scoți la capăt doar cu câte o piatră, șmechere?

Mikael se clătină.

Toți țăranii se opriseră să se uite.

Soldatul luă o altă piatră și o lăsă să cadă în coș. Mikael strânse chingile cu mâinile. Oșteanul puse o a treia piatră, apoi pe a patra și pe a cincea.

Picioarele lui Mikael tremurau sub greutate.

— Hai, mișcă-te! spuse soldatul îmbrâncindu-l.

Mikael își pierdu echilibrul, picioarele i se împleticiră, genunchii i se îndoiră, și, în timp ce cădea, întinse brațele înainte. Impactul cu terenul fu violent și una dintre pietre, rostogolindu-se din coș, îl lovi în cap.

Soldații chicotiră. Apoi, unul dintre ei, brutal, îl ridică și puse din nou piatra în coș.

— Încearcă să stai în picioare, dacă nu vrei să te fac să ajungi la castel cu picioare în cur.

Mikael făcu primii pași, cu picioarele desfăcute.

— N-o să reușească niciodată, zise fratele Timotei adresându-li-se oștenilor.

— În cazul ăsta, ai să-l îngropi în cimitirul tău, îi răspunse unul dintre soldați.

Eloisa se aplecă să adune o floare de piciorul-cocoșului, galbenă ca un năsturel de aur. Îl ajunse din urmă pe Mikael și îi puse floarea în coș.

— Dă-i bătaie, mamelucule! O să reușești! îi spuse.

Trei țărani care terminaseră de încărcat pietre într-un car tras

de doi boi, trecând pe lângă el, îl apostrofară disprețuitori:

— N-ai să ajungi nici până la pădure, fătălăule.

Pe urmă se întoarseră spre soldați și râseră cu ei.

Agnete îi fulgeră cu privirea.

— Cum puteți? le strigă.

— Tu să taci! îi ordonă unul dintre soldați.

Agnete continuă să se uite la țăranii care îi râdeau în față pe când se îndepărtau.

— Nenorociților! strigă ea după ei.

Alți bărbați râseră, văzându-l pe Mikael care urca. Femeile lor se uitară la ei cu dispreț. Dar ei dădură din umeri și făcură alte glume pe seama lui Mikael.

— Munciți! porunciră soldații.

Pe urmă se îndreptară spre casa mamei lui Gregor. Femeia îi aștepta cu niște căni de bere tare, după cum i se poruncise. Oștenii se așezară la soare și scoaseră zarurile.

Agnete se apropie de soția unuia dintre cei trei țărani care se îndepărtaseră de car.

— Cum a putut bărbatul tău să facă așa ceva? îi spuse disprețuitoare. Omul tău nu știe ce e recunoștința. Aș vrea ca Dumnezeu să-i ia tot ce a salvat cu ajutorul băiatului meu, dacă n-ar fi să pierzi și tu, care nu ai nicio vină.

— Mi-e rușine pentru el, Agnete, îi răspunse femeia roșind.

Agnete se uită la Mikael, care mergea cu trudă de-a lungul potecii.

— O să reușească, spuse femeia.

— Cum ar putea să reușească? răspunse exasperată Agnete. Este un băiețel care poartă pe umeri o încărcătură cât pentru un bărbat.

Se opriră amândouă să se uite după Mikael. Îl văzură cum se împiedică. Dar nu căzu.

— O să reușească, repetă femeia.

Agnete nu îi răspunse. Se îndepărtă în tăcere, cu o privire mohorâtă.

— Muncește, proasto! îi spuse Eloisei când văzu că fata se uita la ea cu ochi împăienjeniți de îngrijorare. Blestematul acela de copil o să reușească.

•

Mikael simțea cum inima îi bate gata să-i spargă pieptul și cum, de efort, îl ard mușchii picioarelor. La fiecare pas greutatea

îl dezechilibra. Încă îl durea capul. Vedea pădurea departe, ca și cum nu s-ar mai fi apropiat de ea orice-ar fi făcut. Și mai departe, sus, acolo, pe vârful dealului, ruinele castelului, unde n-avea să ajungă niciodată. Dar strângea din dinți, fiindcă Ojsternig îi spusese că, dacă n-avea să reușească, Agnete avea să fie cea care urma să plătească, încasând o nouă porție de lovituri de bici.

În capătul potecii, pe măsură ce înainta, era din ce în ce mai slăbit. Îi era tot mai greu să se țină pe picioare.

Mikael simți cum ochii i se umplu cu lacrimi de furie. Doar cu o seară înainte țăranii îi mulțumiseră ca unui salvator, însă, după numai o noapte, toți îl disprețuiau iar, ca întotdeauna. Nimic nu-l putea face să devină unul de-ai lor, gândea el.

Furia îi dădu puterea să nu se lase. Avea să reușească, își spunea. Dar ajuns la câțiva pași de marginea pădurii, furia începu să lase loc disperării. I se încețoșă vederea. Picioarele i se înmuiară și mai mult. Simți cum o senzație de vomă îi strângea stomacul. Se opri, gâfâind. Când se întoarse, îi văzu pe soldații care îl controlau făcându-i semn să continue.

Pădurea era de-acum la câțiva pași. Dar ruinele castelului erau încă foarte îndepărtate. Începu să plângă în timp ce genunchii îi cedau. Și acolo, pe pământ, cu lacrimile care-i brăzdau obrajii, murmură:

— Nu pot…

Pe urmă, în timp ce sughițurile care îl zgâlțâiau se linișteau treptat, auzi o voce.

— Ridică-te, băiete!

Mikael se uită în jurul lui, uimit.

— Prefă-te că n-ai nimic, continuă glasul. Ridică-te și vino în pădure!

Mikael rămase câteva clipe nemișcat. Apoi, cu mare greutate, se ridică, clătinându-se.

— Hai, băiete, se auzi glasul.

— Mai e puțin, zise altul.

— Hai, nu te lăsa! spuse un al treilea.

Toate trei vocile veneau din pădure.

Mikael, ridicat mai mult de uimire decât de picioarele lui, ajunse la primul fag al pădurii și se sprijini de el.

— Mai fă câțiva pași, spuse una dintre voci.

Mikael își făcu din nou curaj. Pătrunse în pădure, cu ultimele

puteri, și, când se prăbușea, simți două mâini puternice cum îl susțin bine.

Mikael făcu ochii mari și apoi îi strânse, încercând să vadă printre gene ce se petrecea.

În jurul lui erau cei trei țărani care râseseră și-și bătuseră joc de el cu puțin timp înainte.

— Drept cine ne-ai luat? râse unul dintre ei, cu duioșie.

— Nu voiam să ne bănuiască stârvurile alea de soldați, adăugă un altul. Dar acum nu ne mai pot vedea.

Al treilea îl ridică și îl urcă în car, alături de încărcătura de pietre și de coș, surâzându-i. Apoi, toți trei urcară pe capră și dădură bice boilor. Își continuară drumul în tăcere până se sfârși pădurea. Pe urmă opriră carul, și îl dădură jos pe Mikael, care, între timp, aproape că adormise.

— Așteaptă aici, băiete! spuse unul dintre țărani. Noi ne ducem la grămada de pietre, descărcăm carul și venim înapoi. Atunci tu poți ieși din pădure și îți poți lăsa pietrele.

— Pe ale tale... trei pietre, zâmbi cel mai tânăr, luându-i din coș două. Când ajungi acolo jos, du-te în spatele grămezii de pietre, așa soldații nu vor vedea câte pietre descarci. Bine?

Mikael încuviință. Simțea cum o emoție violentă îi umple pieptul. Mai puternică decât furia pe care o simțise înainte. Dar, ca de obicei, nu era în stare să zică nimic.

Acum nu mai era singur.

— Odihnește-te, băiete! îi zise cel mai bătrân dintre cei trei. După aceea, când ești în câmp deschis, prefă-te de vreo două ori că ai să cazi. Înaintează încet. Trebuie să creadă până la sfârșit că nu ai să reușești.

Se urcă în car și boii o luară din loc, înceți și puternici.

— Mulțumesc..., murmură Mikael.

Însă de-acum, cei trei erau mult prea departe ca să-l audă.

Mikael se uită la ei cum se îndepărtează. Pe urmă se uită la coșul pe care bărbații aceia îl căraseră până acolo pentru el. La coșul pe care îl ușuraseră de două pietroaie. Pe fundul lui era încă floarea de piciorul-cocoșului a Eloisei. Atunci se gândi că viața lui se schimba, încă o dată. Din reflex, privirea i se îndreptă către ruinele castelului, aflat la mai puțin de jumătate de milă distanță, dar îndepărtate la aproape doi ani în timp. Atunci simți că viața lui nu doar că se schimba, ci că, încă o dată, se schimba mult prea repede. Și fu năpădit de o teamă

atât de puternică încât, pentru o clipă, speră să apară Eberwolf ca să-l chinuie.

După aproape un ceas, Mikael sosi la grămada de pietre, își descărcă greutatea în așa fel încât să nu poată fi văzut de soldați și se întoarse, cu coșul gol.

— Mâine ai să duci șase pietre, spuse unul dintre soldați.

— Și dacă ai să reușești și mâine, interveni unul dintre cei trei țărani care îl ajutaseră pe Mikael în pădure, continuând înscenarea, jur că îmi dezleg boii de la car și te leg pe tine.

Soldații râseră.

Agnete îl fulgeră iar pe țăran cu privirea. La fel făcură și celelalte femei.

Dar în seara aceea, când bărbații lor se întoarseră acasă și le povestiră cum se desfășuraseră lucrurile, femeile îi priviră cu respect și admirație.

În ziua următoare, Mikael duse șase pietre până la pădure.

Și în următoarea zi, șapte.

Dar, când soldații îi încărcară în coș opt, căzu și nu reuși să se mai ridice. Atunci soldații fură mulțumiți. Renunțară să o biciuiască pe Agnete, iar Mikael, aproape două săptămâni, duse încărcătura inițială de cinci pietre. Zi după zi picioarele lui deveniră din ce în ce mai puternice și tremurau din ce în ce mai puțin pe potecă. La fel se întâmplă și cu umerii și cu spatele lui.

La sfârșitul celor două săptămâni, Mikael ridică din nou ochii spre ruinele castelului, lucru pe care, cu excepția primei zile, evitase să-l facă. Și, ca prin vis sau ca și cum ar fi fost atras de cântecul unei sirene, cu coșul de-acum gol în spate, urcă încet de la grămada de pietre spre locul unde se născuse și crescuse până în ziua masacrului.

Din nenorocitul de turn de pază al castelului nu mai rămăsese decât o grămadă de pietre înnegrite. Agățată de coloană, pe latura opusă, o ușă a castelului, pârjolită și mistuită de foc, se clătina instabilă. Plăcile de fier care o fixaseră fuseseră încrețite și răsucite de căldura incendiului, ca niște bețe enorme, ruginite.

Mikael se opri, cu inima grea. Apoi făcu un prim pas și intră în castel.

În dreapta lui era ce mai rămăsese din cazarmă. Se gândi că era locul unde ar fi putut să moară, dacă Eloisa nu l-ar fi salvat. Sub pietre își imagină trupurile soldaților și al fetei pe care

Agomar o violase și o ucisese. Pe urmă își lăsă privirea să călătorească. Din fortificațiile înalte de trei prăjini nu mai dăinuia decât un perimetru neregulat. Grajdurile, țarcurile, casele slugilor și căile de acces pavate cu lemn dispăruseră. Doar ici și colo, câte o urmă înnegrită, un lemn mușcat ușor de flăcări, descărnat ca un os, răsărea dintre pietre. Castelul propriu-zis era prăbușit. Podelele și plafoanele cedaseră și structura se transformase într-o colină diformă de pietre dreptunghiulare. Doar capela era parțial în picioare, cu acoperișul găurit, ca o cochilie goală.

Dar Mikael nu era atras de ruine. Cu pași înceți, dar siguri, picioarele și inima îl duceau spre mijlocul curții. Și când fu acolo unde știa că trebuia să fie, se lăsă să cadă în genunchi. Se uită la locul unde îi muriseră tatăl, mama și surioara. Privi pământul, cenușa și sângele amestecate laolaltă. Se gândi că ar fi trebuit să plângă.

Auzi un zgomot în spatele lui. Se întoarse. Se uită în jur. Nu văzu pe nimeni.

Atunci își îndreptă iar ochii spre locul acela din curte care, numai lui și nimănui altcuiva, îi povestea o istorie îngrozitoare. Își puse mâinile pe pământ. Le văzu puternice, înroșite, cu bătături, pline de tăieturi, cu unghiile negre. Se gândi că nu mai erau mâinile principelui moștenitor Marcus al II-lea de Saxa. Murise și el în ziua aceea, în curtea aceea. Acum, mâinile acelea îi aparțineau lui Mikael Veedon, șerbul.

Își înfipse degetele în pământ. Săpă. Cu durere și cu năduf.

Căutându-și tatăl, mama, sora. Căutându-și lacrimile pe care nu reușea să le plângă.

Și în timp ce scormonea în pământ, căutându-se pe sine însuși, simți ceva rece între degete. Tăios. Cu o tresărire în inimă, îl apucă. Îl curăță de pământul negru. Scuipă pe el, ca să-l spele. Îl frecă. Și, încet-încet, ceea ce putea părea o piatră se arătă. Era ce mai rămăsese dintr-un inel de aur, contorsionat de foc. Și în metalul topit, încastrată și spartă în două, era o piatră. O agată roșie. Mikael o curăță cu grijă. Și puțin câte puțin, văzu că apare sigiliul principilor de Saxa. Era inelul tatălui său. Inelul pe care i l-ar fi lăsat la moartea lui. Și pe care el ar fi trebuit să i-l lase primului său născut, într-o înșiruire despre care principii de Saxa credeau că n-ar fi trebuit să se sfârșească niciodată.

Auzi din nou un zgomot în spatele lui. Se întoarse brusc. I se

păru că zărește o umbră dincolo de poarta de intrare.

— Cine e? întrebă cu un tremur în glas.

Nu răspunse nimeni. Și nu se auzi nici cel mai mic zgomot.

Mikael se uită din nou la inelul tatălui său. Și își spuse iarăși că ar fi trebuit să plângă. Dar degeaba. Ascunse inelul printre haine și se ridică să se întoarcă în sat, spre noua lui viață. Însă, pe urmă, îngenunche iar, își înfundă mâna în pământul răscolit, luă un pumn de țărână și și-l băgă în buzunarul tunicii. După aceea mai luă puțin, doi pași mai încolo. Și doar apoi trecu pragul porții celei mari, înnegrite de foc, și se îndreptă spre casă.

Când fu în pădure continuă să aibă senzația neplăcută că îl urmărea cineva. I se părea că aude pași, dar, de fiecare dată când se oprea, zgomotul înceta.

Ajunse la Madonna delle Nevi și intră în micul cimitir din spate. Cu fire subțiri din scoarță de salcie legă între ele două bucăți de lemn. Făcu o cruce strâmbă și o înfipse în pământ, într-un colț retras, care nu se prea vedea din cimitir. Pe urmă săpă o gaură la baza crucii.

— Așteaptă! zise un glas în spatele lui.

Mikael se întoarse.

Eloisa ținea în mână o bucată curbată de scoarță de copac.

— Așteaptă! repetă ea, dispărând în bisericuță. După un moment reapăru, ținând scoarța de salcie cu mare grijă. Apă sfințită, spuse când ajunse la Mikael. Știu ce vrei să faci. Te-am văzut la castel. Dar o înmormântare nu se poate celebra fără apă sfințită.

Mikael simți că ochii i se umplu de acele lacrimi care nu reușiseră să iasă până în clipa aceea.

— Hai, spuse Eloisa.

Atunci Mikael luă pământul pe care și-l pusese în buzunar și îl așeză în groapa pe care tocmai o săpase.

— Zi o rugăciune! îi sugeră Eloisa.

Mikael se îndoi de spate și își strânse buzele.

— Nu știu ce să zic, spuse el.

Eloisa îngenunche, atentă să nu verse apa sfințită din scoarță. Mikael îngenunche alături de ea.

— Doamne, începu Eloisa, chiar dacă noi nu suntem decât doi copii și nu știm rugăciunile pe care le spune fratele Timotei, tu ai înțeles ce vrem să facem. Așa că, dacă ești bun cum spun toți,

apără sufletul tatălui lui Mikael, pe al mamei și pe-al surioarei lui și du-le în Paradis.

Eloisa dădu să toarne apa sfințită.

— Stai puțin! zise Mikael. Luă cealaltă mână de pământ pe care o avea cu el și o puse și pe aceea în groapă. Și du-o în Paradis și pe Eilika.

— Amin! spuse Eloisa.

— A... min...

Atunci Eloisa turnă apa sfințită.

— Astupă gaura.

Mikael acoperi pământul cu altă bucată de pământ.

Apoi se îndreptară spre casă.

— E bine așa? întrebă Mikael înainte de a intra în colibă.

— Sigur că e bine! răspunse Eloisa.

— Atunci de ce mama lui Gregor nu a făcut același lucru? întrebă Mikael.

— Nu știu. Nu mă sâcâi. E bine, zise Eloisa brusc, încheind discuția.

În noaptea aceea, în pat, Mikael își trecu dintr-o mână într-alta inelul tatălui său. Și simți în inimă o greutate sumbră. Închise ochii. O văzu pe mama lui cum cade la pământ, cu pumnalul înfipt în piept, în timp ce strângea în brațe cadavrul masacrat al fetiței ei. Văzu ochii plini de mândrie ai tatălui său care se umpleau de durere, ațintiți în cei ai soției lui, care se stingeau. Apoi îl văzu pe Agomar care ridica spada deasupra capului tatălui lui, îngenuncheat, dar nu învins. Și i se păru că aude glasul plin de cruzime al lui Ojsternig, care poruncea să fie exterminați principii de Saxa.

Strânse inelul cu toată puterea pe care o avea, până ce marginile contorsionate de foc îi străpunseră pielea. Atunci își duse mâna la buze și gustă din propriul sânge.

35.

— Ți-ai tras-o cu aia nouă? îl întrebă unul dintre cavalerii din escortă pe un tovarăș de arme care tocmai sosise în grajd.

— Care? Emöke? răspunse celălalt. Doar o dată. Femeia aia mă înfioară.

— E nebună, zise primul. Spune lucruri ciudate când te urci pe ea… Massimiano mi-a povestit că într-o noapte i s-a părut că aude o voce care îi răspundea…

— Massimiano e un idiot, zise celălalt.

— Mi-a povestit că…

— Nu mă interesează ce zice Massimiano! sări furios primul, cu o umbră de spaimă în glas.

— Zice că a văzut o lumină albastră, că nu era o lumânare…

— Ești surd? Ți-am zis că nu mă interesează tâmpeniile…

— Zice că e apărată de nimfe…

— Tu ești mai idiot decât Massimiano dacă dai crezare tâmpeniilor ăstora! pufni cavalerul.

Pe urmă îl îmbrânci pe argatul de la grajd care tocmai îi înșeua calul.

— Dă-i bătaie! Stăpânul e aproape gata.

— Oricum, eu pe Emöke aia nu o mai regulez, zise cu glas mohorât celălalt.

Între timp, trăsura lui Ojsternig fusese adusă în mijlocul curții. Cei doi cavaleri, înarmați cu spadă și arbaletă, încălecară și se alăturară oștenilor puși să păzească trăsura. În fruntea primului grup, un tânăr scutier ținea un stindard al seniorului de Ojsternig. Agomar își ținea calul de luptă în frâu.

— Știi unde mergem? îl întrebă unul dintre cavaleri pe un valet grăsunei, aflat pe treapta din spate a trăsurii, agățat de un mâner din alamă lustruită.

— Klognfuat, răspunse acesta.

Cavalerul se uită la el fără să înțeleagă.

— Klognfuat, repetă valetul. Așa numim Klagenfurt am Wörthersee.

— Și ce să facem acolo? întrebă cavalerul.

Valetul ridică din umeri.

— Crezi că stăpânul o să ne spună ție sau mie?

În acel moment, Ojsternig ieși din palat. Purta o tunică din brocart italian, țesută cu fir de aur. Și încălțări lucioase din piele neagră, cu șireturile legate pe pulpă. Pe degetele mâinilor purta inelele neamului său. La șold avea un pumnal lung, cu mânerul bătut în pietre scumpe, legat cu un lanț de aur. Pe piept îi atârna un colier de aur cu zale mari, care se termina cu un pandantiv rotund, cu un smarald mare cât o nucă încastrat exact în centru.

În spatele lui țopăia Arialdo da Tarvis. Și în spatele contabilului venea un valet cu o lădiță de fier încuiată cu un lacăt greu.

Ojsternig se urcă în trăsură, urmat de Arialdo. Valetul încărcă lădița, pe urmă se duse lângă celălalt valet, pe treapta din spate a trăsurii.

Agomar dădu ordin de plecare.

Cavalerii din primul grup dădură pinteni cailor lor. Stindardul flutură sub cerul mohorât. Vizitiul pocni cu biciul în aer și cei patru bidivii loviră pământul cu copita și se urniră din loc. Al doilea pâlc porni în urma trăsurii. Micul grup de servitori, adunat în curte, se dădu la o parte, lângă zid și șanțuri, ca să nu fie lovit.

Ojsternig trase perdelele grele de catifea. Bătu cu mâna în lădița de fier de lângă Arialdo.

— Când Raühnvahl va fi al meu, o să tăiem pădurea și vom face tot atâția bani câți s-au făcut în vremurile de aur cu mina, spuse. Ai văzut cât de bogați sunt sătenii ăia, toți la un loc?

Arialdo încuviință puțin convins.

— Ce-i? întrebă Ojsternig.

— Raühnvahl este bogat pentru că a fost administrat bine, răspunse contabilul. Nu stors.

— În schimb, noi o să-l stoarcem! râse Ojsternig. Își întinse picioarele pe scaun. Acum încetează cu văicărelile tale și lasă-mă în pace, spuse el luând o sticlă de argint și bând o înghițitură generoasă din cel mai bun vin de Renania.

Se uită iar la lădița de fier încuiată cu lacătul. Era plină cu monede de aur. La întoarcerea din Klagenfurt avea să fie aproape goală. Dar merita. Planul gândit de Arialdo da Tarvis era unul cât se poate de bun. Și aveau să-l pună în practică la Klagenfurt. Împăratul nu s-ar fi putut opune. Ojsternig miji ochii. Când avea să pună mâna pe Raühnvahl, urma să aibă zeci de lădițe ca aceea.

Călătoria continuă în pas întins până la poalele trecătorii dinspre nord. Apoi, la urcuș, fură siliți să încetinească. Zgomotul asurzitor al copitelor și al roților cu șină de fier pe pietre se molcomi.

Odată trecuți de defileu și după ce coborâră de pe coasta muntelui, procesiunea intră pe un drum larg, foarte circulat, cu convoaie lungi încărcate cu fel de fel de mărfuri.

Poposiră pentru noapte la un han. Hangiul îi cedă lui Ojsternig propria cameră. În schimb, cavalerii dormiră în sala de mese și în grajd.

În ziua următoare își reluară drumul și spre seară zăriră lumini pe o câmpie.

— Iată Klognfuat, Înălțimea Voastră! strigă vizitiul, aplecându-se spre interiorul trăsurii.

În timp ce intrau în orășelul Klagenfurt am Wörthersee, Ojsternig trase perdelele să admire micul oraș opulent.

Multe dintre casele celor bogați erau mari cât castelul lui. Aveau trei sau chiar patru etaje, iar construcțiile erau din piatră în jumătatea de jos și din lemn uscat în cea de sus, cu acoperișuri înclinate din ardezie sau din plăci din metal strălucitor. Multe construcții aveau la primul etaj balcoane, cu balustrade din lemn pictat cu scene și figuri istorice, pline de flori care coborau ca niște cascade roșii, galbene și liliachii. La parter, aliniate în dreptul multor prăvălii, copertine mari în dungi, mișcate de adierea vântului, colorau străzile ca niște fluturi geometrici uriași, zgomotoși. Peste tot se simțea miros de pâine, de dulciuri, de mirodenii, de carne friptă. Străzile erau pietruite cu dale mari, negre, care reflectau lumina felinarelor agățate de zidurile caselor și erau invadate de o inimaginabilă mulțime de oameni, care se grăbeau la treburile lor, care încotro, râdeau, pălăvrăgeau, ofereau mărfuri.

Ojsternig simți un junghi de invidie, gândindu-se la mohorâtul sat Dravocnik.

— Am fost aici cu tatăl Înălțimii Voastre, zise Arialdo da Tarvis observând privirea lui Ojsternig. E minunat, nu?

— Ține-ți gura! zise Ojsternig obraznic.

Dar continuă să se uite afară. Îi atrase atenția un bărbat cu pielea brună, ca alunele prăjite, cu pantaloni ciudați, strânși la glezne, care păreau lucrați din aur. Era urmat de doi servitori, la rândul lor cu pielea întunecată, cu mustăți lungi ca pana corbului și cu acoperăminte din fâșii de pânză învârtite în jurul capului și încheiate cu agrafe de aur. Cei doi servitori susțineau un baldachin sub care înainta stăpânul lor. În față și în spate mergeau oșteni cu spade cu lamă lată și cu vârf curbat.

— Este un vizir turc, zise Arialdo.

— Ți-am zis să taci! îi porunci din nou Ojsternig.

Străzile, deși era noapte, aproape că erau invadate de lume.

Ojsternig fu atras de un zgomot de tobă. Se întoarse și văzu jongleri care aruncau torțe aprinse, desenând în aerul serii traiectorii de foc, precum stelele căzătoare. În fața lor mergea un tânăr care bătea toba, iar în urmă venea un îmblânzitor îmbrăcat în roșu, care ținea de lanț un urs brun, cu fălcile legate cu un ham gros de piele.

— Luptați cu ursul din pădurea Jof, cetățeni curajoși din Klognfuat! anunța toboșarul, printre bătăile de tobă. Numai un dinar! Și cine învinge câștigă douăzeci!

Ursul țopăia docil, obișnuit cu agitația străzii.

— Vreau să organizez lupte de câini cu ursul, spuse Ojsternig după o vreme.

La un moment dat, convoiul se opri în fața unui han luxos. Hangiul se grăbi să-și primească oaspeții, întrecându-se în plecăciuni și temenele. Pe urmă începu să împartă ordine servitorilor să descarce bagajele și să se ocupe de cai.

— Așteaptă! strigă Ojsternig, coborând din trăsură.

În mână avea plosca pe care o folosea pentru necesitățile lui în timpul călătoriei.

Hangiul se opri, cu capul plecat în semn de umil respect.

Ojsternig se apropie și îi puse plosca pe cap, ca pe o pălărie.

— Să se vadă că nu ești o slugă oarecare, zise râzând. Cu toții trebuie să știe că ești sacerdotul căcatului meu.

Agomar și ai lui izbucniră în râs.

Hangiul surâse stânjenit și continuă să dea ordine cu plosca pe cap, printre hohotele soldaților.

Ojsternig mâncă la o masă separată de restul lumii.

Cu el erau Agomar și Arialdo da Tarvis. Imediat după cină se retrase.

În dimineața următoare, soldaților li se dădu liber. Rămaseră la han să bea și să le necăjească pe cameriste și pe soția hangiului.

În schimb, Ojsternig, Arialdo da Tarvis și Agomar, în mare secret, ajunseră la o clădire ecleziastică mare și mohorâtă de la periferia Klagenfurtului, de pe malul răsăritean al râului Wörthersee. Arialdo avea cu el o tașcă mare din piele, pusă pe după gât. Și Agomar stătea pe lângă el, cu mâna pe mânerul spadei.

Ojsternig fu primit de directorul singurului orfelinat din Kärnten.

— După cum vă anunțasem în prealabil, Înălțimea Sa dorește să ia un băiat, începu Arialdo da Tarvis.

— Pot afla numele Înălțimii Sale, vă rog? întrebă directorul.

— Nu! răspunse Agomar, și se uită țintă la el, în tăcere.

Arialdo scoase din traista de piele un săculeț sunător cu monede și îl puse pe pupitru.

Directorul observă hainele elegante ale lui Ojsternig și luă în considerare aspectul brutal al lui Agomar. Desfăcu săculețul și-și băgă nasul în el.

— Sunteți foarte generos, seniore, surâse el mieros. Vă voi respecta anonimatul, nu vă temeți.

— Ați organizat lucrurile așa cum v-am cerut? întrebă Arialdo, în timp ce Ojsternig se uita fix la director cu ochii lui reci, fără să i se adreseze.

— Am adus un paravan și trei scaune în refectoriu, răspunse prompt directorul. În paravan au fost făcute găuri prin care Domniile Voastre vor putea examina candidații fără să fiți văzuți. Băieții așteaptă într-o cameră alăturată și când Domniile Voastre se vor fi aranjat în spate…

— Să n-o mai lungim, îl întrerupse Ojsternig ridicându-se.

Directorul sări în picioare, făcu o plecăciune scurtă și îi conduse în refectoriu, o încăpere mare, goală, rece, în care plutea un miros de varză și de ceapă.

Ojsternig, Arialdo și Agomar se așezară și băieții începură să se perinde prin fața lor, unul câte unul. În fața paravanului se opreau și își spuneau numele.

— Nu! spunea sec Ojsternig, eliminându-i pe cei care nu-i conveneau. În schimb, când vedea unul care ar fi putut fi potrivit scopului său, zicea: Așteaptă deoparte!

După această primă triere, băieții eliminați fură însoțiți în camerele lor. În schimb, cei unsprezece aleși se mai perindară o dată mai lent, goi, prin fața paravanului.

Când îi veni rândul unui băiat slab și blond, efeminat, Ojsternig observă că avea o cicatrice mare care pleca de pe umărul drept.

— Răsucește-te! îi porunci.

Băiatul nu se mișcă, uitându-se la paravan cu o privire sfidătoare.

Directorul interveni și îl puse să se rotească.

Ojsternig văzu că cicatricea continua dincolo de umăr și

cobora până la jumătatea spatelui, lată și franjurată, semănând cu o dâră de miere.

— O arsură, Înălțimea Voastră, explică directorul. O ceartă. A fost ținut pe jăratecul unei sobe, bietul băiat... Înțeleg că e un defect, dar băiatul... este unul dintre cei mai inteligenți și...

— Îl iau pe el! îl întrerupse Ojsternig. Lăsați-ne singuri!

În timp ce directorul elibera refectoriul, băiatul își adună hainele.

— Rămâi gol! îi zise Ojsternig, din spatele paravanului.

Băiatul se uită maliții os la el și un zâmbet ambiguu îi apăru pe buze.

Directorul, după ce închise ușa, așteptă.

— Plecați! îi spuse Ojsternig.

— Așteptați-ne la directorat, cu actele! adăugă Arialdo.

Imediat ce directorul părăsi sala, Ojsternig se ridică și se apropie de băiatul care-și ținea o mână pe un sfârc.

— Directorul spune că ești inteligent. O să vedem. Trebuie să înveți o poveste și să știi să o spui. Îl privi în tăcere. Câți ani ai? îl întrebă apoi.

— Doisprezece.

— De azi încolo ai zece, hotărî Ojsternig. Arătă spre traista de piele pe care Arialdo, între timp, o deschisese, dând la iveală niște haine luxoase.

— Pune hainele astea pe tine!

— Nu mă preferi gol? răspunse băiatul.

Ojsternig sări ca un șarpe. Îl strânse de gât, fără cea mai mică emoție în privire.

Băiatul, vânăt la față, cu ochii holbați, se agită fără să reușească să se elibereze. După aceea pleoapele începură să i se închidă și trupul i se îngreună.

Atunci Ojsternig îi dădu drumul și băiatul căzu la pământ ca un sac gol.

— Ridică-l! îi porunci Ojsternig lui Agomar.

Agomar îl luă pe băiat de subsuori și îl ridică în picioare.

Ojsternig îl pălmui pe băiat până își reveni.

— Acum vom vedea dacă e adevărat că nu ești tâmpit, murmură. Lasă-l! îi spuse lui Agomar.

Băiatul își pipăi gâtul. Pe urmă lăsă privirea în jos, la hainele din tașca de piele, și începu să se îmbrace, tremurând.

Când termină, Ojsternig îi zâmbi, în felul acela al lui, plin de

cruzime.

— Nu de o târfuliță am nevoie! îi spuse.

În timp ce Agomar și băiatul așteptau afară, Ojsternig și Arialdo intrară în camera directorului, care îi aștepta.

— Acest băiat nu a fost niciodată aici, în institutul dumneavoastră! zise Arialdo.

Directorul îi întinse două foi de pergament.

— Iată singurele documente care îi atestă identitatea, spuse el.

Arialdo luă foile și le aruncă în sobă. Pe urmă se uită la director.

— Nu există un registru din care să rezulte intrarea lui aici?

— Da, de fapt..., răspunse directorul, deschizând un catastif. Găsi pagina, băgă pana în călimară și trase o dungă neagră peste înregistrarea băiatului.

Arialdo îi luă catastiful din mâini, rupse foaia întreagă și o aruncă și pe aceea în sobă.

— Dar, Domnia Voastră..., bâigui directorul.

Ojsternig aruncă pe pupitru o monedă de aur.

— Pentru pergament, zise el ieșind.

— Dumnezeu să vă ajute, Înălțimea Voastră! rosti directorul.

După ce părăsiră orfelinatul, se îndreptară iar spre centrul Klagenfurtului. Agomar și băiatul așteptară într-o tavernă. Ojsternig și Arialdo traversară în schimb strada și se duseră la un notar, specialist în heraldică, acreditat la curtea împăratului Robert al III-lea.

Notarul îi aștepta.

— Nu e nimeni, după cum ați cerut, zise el poftindu-i.

— Ați pregătit totul? întrebă Arialdo, fără alte amabilități.

Ojsternig se mărginea să privească.

— Firește. Sigiliile imperiale sunt conforme și certificarea nu poate fi contestată în niciun fel.

— Bine, zise Arialdo luând hârtiile. Acum uitați totul.

— Fiți liniștit, Înălțimea Voastră! se înclină notarul, adresându-i-se lui Ojsternig. Ați fost foarte generos și banii Înălțimii Voastre o să-mi ajungă multă vreme.

Ojsternig îl privi în tăcere. Apoi vorbi pentru prima oară.

— Ai greșit, notare. „Multă vreme” nu e de ajuns. Ar fi trebuit să spui „pentru totdeauna”, murmură el.

— La ce vă referiți? întrebă notarul, ridicând o sprânceană.

Ojsternig nu răspunse și plecă.

Întâlnindu-i privirea lui Agomar, la tavernă, îi făcu un semn din cap. Nimic mai mult.

Agomar încuviință și rămase pe loc, țintuind cu privirea ușa notarului, în timp ce Ojsternig și Arialdo se întorceau la han cu băiatul cumpărat.

Înainte de prânz, caravana se puse iar în mișcare.

Dar Agomar nu era în fruntea oamenilor lui.

În seara aceea, la Klagenfurt am Wörthersee se petrecu un accident. Un car, mânat de un bețiv cu o glugă trasă pe cap, dădu peste un bărbat care se întorcea spre casă. Lovitura nu-i lăsase șanse de scăpare. Bețivul nu se opri. Cadavrul fu identificat ca fiind al unuia dintre cei mai influenți cetățeni din Klagenfurt. Era vorba despre un notar, specialist în heraldică și acreditat la curtea împăratului Robert al III-lea.

Agomar își ajunse din urmă stăpânul cam pe la defileul de nord. Își scoase gluga groasă și făcu vreo câțiva pași pe lângă fereastra trăsurii, fără să spună niciun cuvânt. Pe urmă se duse în fruntea pâlcului, drept, cu pieptul în afară, ascultând zgomotul pânzei stindardului principelui de Ojsternig fluturând în vântul de la munte.

În ziua următoare, Ojsternig și grupul lui își făcură intrarea în Raühnvahl. Trăsura se opri lângă Madonna delle Nevi și soldații îi chemară la adunare pe șerbi.

Când se adunară toți, Ojsternig descălecă.

— Am o veste bună să vă dau, spuse cu glas suav. O veste de care se va bucura fiecare dintre voi.

Lumea nu făcu niciun comentariu. Tăcere absolută.

Mikael se uita la Ojsternig. Dar, în ziua aceea, Ojsternig nu-i întoarse privirea.

Ojsternig dădu jos din trăsură un băiat blond, îmbrăcat elegant.

— Îl recunoașteți? întrebă el. Se uită zâmbind la șerbi. Pe urmă, aproape ritual, descheie tunica băiatului. I-o scoase, îl puse să se întoarcă cu spatele și îl arătă lumii, indicând arsura. Nu îl recunoașteți? repetă. Principele e din nou printre voi! A scăpat ca prin minune din incendiu! Și eu, tot ca prin minune, am reușit să-l găsesc. Identitatea lui e garantată de arsura care îl mutilează și de documentele oficiale redactate de un notar, anunță. Iată, eu vi-l restitui pe Marcus al II-lea de Saxa!

Mikael simți cum îi îngheață sângele în vine.

Agnete îi luă o mână și i-o strânse tare, impunându-i tăcere cu o privire severă.

Eloisa avea ochii căscați.

— Și ca să onorez contractul făcut cu tatăl lui, prietenul și aliatul meu Marcus I de Saxa, cu câteva zile înainte de nenorocirea lui cauzată de rebelii pe care eu însumi i-am exterminat, continuă Ojsternig, tânărul Marcus al II-lea se va căsători cu fata mea și nobilele noastre neamuri vor deveni unul singur, în ochii lui Dumnezeu și ai împăratului Robert al III-lea, fie-i numele binecuvântat!

Tăcerea continua, stânjenitoare. Nimeni nu credea în farsa aceea.

— Bucurați-vă, plebei! porunci Agomar scoțând din teacă spada, imitat de oamenii lui.

În timp ce lumea striga slab să trăiască, Ojsternig scuipă pe pământ și se urcă în trăsură.

— Ți-am tras-o, Robert al III-lea! râse el, uitându-se la Arialdo da Tarvis, cel care pusese la cale înșelătoria.

Pe urmă dădu ordin de plecare și caravana se îndreptă spre palatul lui.

„Am să te ucid, Ojsternig!”, gândi Mikael, din nou și cu mai multă putere, în seara aceea, devorat de ură. Trântit pe culcușul lui de paie, strângea în mână inelul tatălui său.

Dar mai apoi, în timp ce Agnete sforăia, o auzi pe Eloisa murmurând:

— Noapte bună, mamelucule!

Și atunci Mikael zâmbi, inima i se ușură puțin și cugetă: „Pe urmă mă voi căsători cu tine”.

PARTEA A TREIA

36.

După șase ani, Harro, buldogul lui Ojsternig, îmbătrânise. Se mișca greu, labele din spate nu-l mai susțineau cum trebuie, blana îi încărunțise, dinții, cândva ascuțiți, i se îngălbeniseră și-i ieșiseră în afară, pe spate avea pete mari, roșiatice, de râie, și îi căzuseră pleoapele, ștergându-i privirea feroce de altă dată și lăsându-i pe mutră o expresie de tristețe. Ojsternig îl lăsase în plata Domnului. Harro nu mai trăia alături de el și nu mai era primit la castel. Își găsise un colț murdar în curte și-și petrecea aproape tot timpul dormitând, obosit de viață și epuizat de foame, pentru că nu mai avea dreptul la delicatesele cu care era obișnuit. Trăia din resturi, ca un câine vagabond. Dar acum însă, orice câine vagabond era mai puternic decât el. Harro se târa prudent, în căutare de rămășițe, cu gura lui mare căscată, gâfâind de oboseală, cu o dâră alburie de bale care îi irita plăgile de pe botul rănit. Dar oricât ar fi încercat să treacă neobservat, slugile și meșteșugarii îi acordau o atenție deosebită. Poate amintindu-și de groaza pe care o simțiseră cândva față de el, acum, când nu mai era în grațiile lui Ojsternig și când nu se mai putea apăra, păreau să se bucure maltratându-l, ca o răzbunare întârziată. Niciunul nu scăpa ocazia să-i tragă o lovitură cu piciorul, alții aruncau după el cu pietre, alții îi luau mâncarea de la bot ca să i-o dea unui alt câine care se vântura prin curte, doar din plăcerea de a-i face un rău. Până și băieții mai mici, ale căror coșmaruri fuseseră cândva populate de acel animal de luptă puternic îl loveau acum cu bețele. Harro nu mai rânjea, fiindcă învățase că astfel înrăutățea lucrurile, întărâtându-i pe cei care îl chinuiau. Însă nu schelălăia niciodată, fiindcă se născuse mândru. Dar asta era de-acum singura mândrie care-i mai rămăsese.

Era o toamnă târzie și în ziua aceea părea că iarna își arăta în avans ghearele înghețate cu o măzăriche apoasă, care cădea grea din cerul cenușiu peste curtea castelului din Dravocnik,

înțesată de lume și de care.

În ziua aceea, doi rândași de la grajd îl blocară pe Harro într-un colț și îl loviră într-o parte cu un bici în vârful căruia legaseră o caia. Harro, fără cale de scăpare, din reflex, își arătă dinții tociți. Rândașii râseră și îl loviră mai tare.

— Lăsați-l! spuse o voce în spatele lor.

Cei doi se întoarseră, încă râzând.

— Ce vrei, țărane? Ești și tu în căutare de buclucuri? întrebă unul dintre ei.

Băiatul care stătea în fața lor avea șaisprezece ani. Era cu cel puțin o palmă mai înalt decât ei. Avea umeri lați, mâini puternice. Și o privire calmă, aspră de o cicatrice în semicerc, de la baza părului până aproape de sprânceana stângă.

— Vrei să te distrezi tu cu bastardul ăsta? chicoti grăjdarul, care, după ce luase în calcul înălțimea băiatului, își pierduse siguranța de la început.

Băiatul nu răspunse și continuă să se uite la ei. Cei doi îl mai cântăriră o vreme, cât să vadă ce-ar putea face. Pe urmă se dădură deoparte și plecară spre grajduri.

Atunci băiatul se aplecă și își desfăcu brațele către Harro.

— Vino aici! îi spuse.

Harro dădu bucuros din coadă. Apoi, clătinându-se pe labele din spate, se apropie de el și îl linse pe față. Mikael îl luă în brațe, simțind un fior de emoție în timp ce Harro schelălăia, aproape ca un pui, pradă unei bucurii neașteptate.

Mikael se uită în jurul lui. Curtea colcăia de oameni, care mai de care mai ocupați. Lui nu-i dădea nimeni nici cea mai mică atenție.

Era o zi fatidică. Reconstruirea îndelungată a castelului Raühnvahl, distrus în incendiul din urmă cu șapte ani, se terminase. Și, în dimineața aceea, Ojsternig avea să se mute, părăsind atât de urâtul castel din Dravocnik. Le poruncise locuitorilor din Raühnvahl să vină cu toate mijloacele de transport de care dispuneau, căruțe, catâri sau boi, până și cu roabe. Și toate averile, de la tapiserii prețioase la paturi sculptate, de la alimente la vase, erau înghesuite pentru mutare. Trebuiau să le transporte în sus, pe munte, să treacă de defileu, să coboare în vale și să urce din nou dealul până la noul castel, escortați de Ojsternig și de oștenii lui. Numai Agnete și Eloisa fuseseră scutite să care lucruri pentru mutare pentru că

în ziua aceea trebuiau să aducă pe lume un copil.

Regatul lui Ojsternig și cel de la Raühnvahl deveniseră, de fapt, unul singur, după căsătoria principesei cu băiatul care fusese dat drept Marcus al II-lea de Saxa. Planul gândit de Arialdo da Tarvis funcționase și împăratul Robert al III-lea îl numise pe Ojsternig regent *pro tempore*, până la majoratul tânărului principe de Saxa. La moartea lui Robert al III-lea, în 1410, succesorul lui, Sigismund de Luxemburg, noul *Rex Romanorum*, ratificase decizia.

Astfel Ojsternig avea să-și înfigă și mai adânc ghearele în regatul pe care îl uzurpase exterminându-i familia, gândi Mikael, cu o strâmbătură de ură. Și avea să lase Dravocnik pe mâinile destinul său mizer. Toate lucrurile de care nu mai avea nevoie erau lăsate în urmă.

Mikael îl strânse cu putere pe Harro, care continua să schelălăie și să dea din coadă, în culmea fericirii, lingându-l pe față. Și acel câine de luptă mare ar fi rămas acolo, părăsit în voia sorții. Ar fi murit de foame ori ucis de vreun laș.

— Eu nu te las, îi spuse Mikael.

Se aplecă și își băgă capul sub trupul lui. Îl luă de labele din față cu o mână și de cele din spate cu cealaltă. Pe urmă se ridică, fără efort, ținându-l pe umeri, cum făceau țăranii când cărau mieii, chiar dacă Harro era cu mult mai mare decât o oaie matură. Cândva cântărise aproape două sute de livre. Acum probabil că nu ajungea nici la o sută cincizeci.

— Acum tu vii cu mine, îi spuse.

Unii dintre servitorii din Dravocnik se uitară la el, dar niciunul nu păru să-l recunoască pe băiețelul firav, care aduna rahatul cu lopata în curte. Nimeni nu îl opri și nici nu i se adresă. Doar o femeie cu fața spuzită de cicatrice de vărsat de vânt îi făcu un semn prietenesc din cap. Avea ochii înroșiți, fapt care o făcea și mai urâtă. Fiul ei, Bassiano, argatul retardat, murise cu o lună în urmă de pneumonie. Mikael aflase în dimineața aceea, când îl căutase să-l salute.

Mikael trecu de poarta castelului și o apucă pe ulițele din Dravocnik, cu Harro în spate, și, după ce trecu de satul mohorât, luă în piept coasta muntelui.

Surâse gândindu-se la reacția lui Agnete văzându-l venind cu un câine. Probabil avea să bodogănească, chiar avea să țipe, pe urmă însă avea să cedeze, era sigur, cum făcuse când, copil

fiind, îi impusese prezența lui Hubertus.

— Sigur, îi spuse lui Harro, tu ești ceva mai măricel decât un șoricel. Râse. În schimb, e mai greu să fii strivit cu o mătură.

Imediat după aceea deveni serios, gândindu-se la Eloisa. Fără îndoială, Harro i-ar fi plăcut. Dar simți că ia foc de rușine și de jenă, cum i se întâmpla mereu când se gândea că trebuie să o înfrunte. Eloisa ajunsese un adevărat spin în coastă pentru el.

Cu trei ani în urmă, vara, el și Eloisa se aventuraseră în pădure. Doar ei doi. Ajunși într-un luminiș, Eloisa, care pe vremea aceea avea treisprezece ani și devenise femeie, se aplecase să culeagă un burete. Avea cămășuța descheiată din cauza căldurii și Mikael îi zărise sânul, cu sfârcul roz, îmbietor ca o floare. O spionase, în timp ce, pentru prima oară în viața lui, descoperea despre el că era bărbat. Simțise o umflătură care îi apăsa pânza pantalonilor, în dreptul vintrelor. Eloisa îi observase privirea, se uitase fix între picioarele lui, izbucnise în râs și îi spusese cu o răutate pe care Mikael o luase drept bătaie de joc: „Ai un băț în pantaloni”. Mikael roșise. Simțise cum i se taie răsuflarea, cum inima îi bate să-i spargă pieptul, cum i se pune un nod în stomac. Pe urmă simțise o senzație de panică de necontrolat. Atunci o luase la fugă, ca un copil, însoțit de râsetele Eloisei. Dar, după o goană nebună, se oprise: nu o putea lăsa singură în pădure. Era prea periculos. Așa că se întorsese și se ascunsese, urmărind-o în timp ce ea cobora în vale. Și o văzuse că plânge. Nu înțelesese de ce. Apoi, seara, cu fața umflată de supărare, Eloisa îi spusese:

— Crezi că ar putea să-mi placă vreodată un băiat tâmpit ca tine?

Mikael simțise că moare de rușine și de umilință. Deși continua să-și dorească să se uite în cămașa Eloisei, din ziua aceea era mereu stânjenit în prezența ei, îngrozit că va râde iar de el.

Se opri la jumătatea urcușului, ca să-și tragă sufletul. Îl puse jos pe Harro, luă pâinișoara de secară pe care o avea în traista de pânză trasă pe după gât și îi dădu câinelui jumătate din ea. Harro se năpusti asupra ei și, deși avea dinții stricați, o devoră într-o clipă.

— Deocamdată trebuie să te mulțumești cu atât, îi spuse Mikael. Eloisa o să-ți placă, suspină, mângâindu-i capul uriaș. E deosebită. Păcat că eu sunt cel care nu-i plac... cel puțin așa

cred. Simți teama și rușinea care îi sugrumau gâtul și scutură din cap, ca și cum ar fi vrut să alunge gândurile acelea.

Se uită înspre Dravocnik, în jos, cufundat în praful lui roșu și negru, decolorat de distanță și spălat de moina care continua să cadă. În ultimii șase ani, în fiecare săptămână, la spânzurătorile din fața minei fusese ucis cel puțin un bărbat. Cu toate astea, rândurile rebelilor se îngroșaseră. Mizeria în care continua să îi țină Ojsternig aducea oamenii la disperare. Minerii și familiile lor mureau în fiecare iarnă de foame și epuizare, mult mai mulți decât de spânzurătoare. Astfel, pe măsură ce lumea sărăcea și nu avea ce mânca, mulți fugeau și se refugiau în pădure, când nu încercau să ajungă în orașele învecinate în căutare de lucru, cu slaba speranță de a rămâne mai mult de un an departe de Dravocnik, ca să-și câștige dreptul la libertate. În anii aceia, Volod cel Negru, căpetenia rebelilor, săvârșise mai multe incursiuni, atacând convoaiele negustorilor și pe cele ale lui Ojsternig. Cel mai important lucru pentru rebeli era să se sustragă legilor nemiloase care, ca șerbi, îi legau pentru totdeauna de un loc, făcându-i proprietatea unui stăpân, ca pe niște animale. Voiau doar să găsească de lucru în altă parte și să poată să-și hrănească familiile. Practic, populația din Dravocnik nu voia decât să supraviețuiască. Cuvântul libertate, care era pronunțat atât de des, avea de a face pur și simplu cu pâinea. Ojsternig era însă surd la orice cerere. Și situația, odată cu trecerea timpului, se complicase. Se formaseră bande care scăpau controlului lui Volod cel Negru. El încerca să impună niște reguli morale, care prevedeau mai cu seamă respectul față de alți șerbi, indiferent ce ar fi fost ei, mineri sau țărani. În schimb, mulți vagabonzi, orbiți de foame, se transformaseră în bandiți fără milă, în criminali care îi atacau și pe cei cu care împărțiseră greutățile, cot la cot, pe cei cu care fuseseră la cârciumă, seara, să râdă și să glumească. Uneori îi omorau pentru un pui, pentru puțină brânză, pentru un sac cu făină sau pentru o butelcă de bere sau de vin de pere.

În acei ani, niciunul dintre locuitorii din Raühnvahl nu mai umbla singur, mai cu seamă prin pădure. Plimbările plăcute prin pădurea Mezesnig, în căutare de ciuperci, se împuținaseră din ce în ce, pentru că întâlnirea cu briganzii putea fi fatală. Dar, spre deosebire de populația din Dravocnik, șerbii de la Raühnvahl se puteau considera norocoși. Deși birurile pe care li

le impunea Ojsternig erau din ce în ce mai mari, Agnete continuase să organizeze populația, îngropând atât cât reușeau să pună deoparte. Astfel, chiar și în iernile cele mai grele, petrecute în nevoi, nimeni nu murise de foame. Și locuitorii satului, de fiecare dată când dezgropau o monedă sau un bun care i-ar fi putut ajuta, se gândeau la ziua în care micuțul Mikael îi salvase. Și îl binecuvântau de fiecare dată când mușcau dintr-o bucată de carne sărată.

— Să purcedem, îi zise Mikael lui Harro, punându-și-l din nou în spate.

În anii din urmă, Ojsternig îl lăsase în pace. Erau zile în care Mikael se gândea că poate uitase de el, mult prea ocupat cu reclădirea castelului, cu intrigile de la curtea lui Robert al III-lea, mai întâi, și a lui Sigismund de Luxemburg, mai pe urmă, pentru oficializarea poziției sale ca senior a doua regate, cu represaliile împotriva rebelilor și bandiților, cu birurile mereu noi pe care le storcea de la șerbii lui și cu tăierea sălbatică a pădurii Mezesnig, care se dovedise o investiție profitabilă. Însă Ojsternig nu uitase cu adevărat de el și, când se ducea să controleze lucrările la castel, îl convoca fără greș. Cu ocaziile acelea se mărginea să se uite la el cu ochii lui de uliu. Mikael nu înțelegea ce voia de la el, dar niciodată nu lăsa privirea în jos.

Ajuns la nu mai mult de trei sute de yarzi de trecătoarea stăpânită de santinelele lui Ojsternig, Mikael o luă prin munte, pe scurtătură. Chiar după atâta vreme, nu îi plăcea să treacă pe lângă străji. Cu atât mai puțin cu Harro în spate. Se cățără printre stâncile despicate de geruri, urcă muntele, apoi începu să coboare spre Raühnvahl. Pădurea se retrăgea din ce în ce, masacrată de pădurarii lui Ojsternig, care începuse un comerț masiv cu lemn, atât spre sud, cu Serenissima Veneție, cât și spre nord, cu comitatul Bamberg. Mikael văzu cum zeci de copaci uriași, de sute de ani, zăceau tăiați la pământ. Grămezi enorme de crăci erau adunate în dezordine, cu frunzele lor uscate îndreptate spre cerul plumburiu. Păreau niște cadavre. Și nu putu să nu se gândească la ziua măcelului, cu toate trupurile acelea căzute în poziții nefirești, ca niște păpuși de lemn rupte în curtea castelului în flăcări. Se opri, închizând ochii. Scutură din cap și se ținu de labele lui Harro ca să gonească imaginea aceea. În cele din urmă, își reluă drumul.

Primul efect al acelei despăduriri sălbatice fusese că lupii

începuseră să se arate mai des. Așa că, în timp ce cobora, Mikael se mișca prudent, atent la orice zgomot. Între timp, se uita în jur. Cunoștea de-acum muntele ca pe buzunarele lui. Și se surprinse gândindu-se că, atunci când toate acelea erau ale lui, parte din regatul lui, nici măcar nu știa ce cuprindea, până unde se întindea și nici n-avea idee cum să supraviețuiască și cum să pună piciorul ca să nu cadă. Acum, când muntele nu mai era al lui ca moștenire, îl cucerise, își spuse zâmbind. Și nimeni nu i l-ar mai fi putut lua.

În acei cinci ani bătrânul Raphael îl învățase să se cațăre pe stâncă. La început făcuse escaladări scurte, de zece yarzi, legat cu o funie. Căzuse, se ridicase iar, căzuse din nou și, pe urmă, într-o zi, cu mâinile goale, ajunsese pe vârful Degetului lui Moise, singur. Și, odată ajuns în vârf, se așezase pe stânca goală și rece și, acolo sus, mâncase o felie de șuncă și pâine uscată, simțindu-se pentru prima oară liber. Pe urmă scosese cartea lui Raphael și citise din ea cu glas tare. Pe cer, o acvilă își învăța cei doi pui să se lanseze din zbor în picaj, pentru a vâna marmote și iepuri. Și Mikael, printre cuvintele latinești, citise pentru a nu știu câta oară povestea băiatului care avea să-l ucidă pe principele de Ojsternig. Nu reușea să inventeze alte povești. Dar Raphael îl asigurase că va găsi și altele. Povești care spuneau cum o viață oarecare poate ajunge o viață împlinită, spunea el. Prins în gândurile acestea, Mikael nu sesiză la timp un zgomot suspect.

La un moment dat, când era de-acum pe drumul care cobora în vale, se trezi cu poteca barată de doi bărbați înarmați cu cuțite și bâte. Se opri și se întoarse. În spatele lui, alți doi oameni îi blocau fuga.

— Dă-ne tot ce ai și nu te vom omorî! spuse unul dintre bărbații din fața lui, care avea fața marcată de foame și de disperare, dar și o privire rea.

— N-am nimic, răspunse Mikael, în timp ce Harro, pe umerii lui, conștient de pericol, rânjea încetișor.

Bărbatul se uită la el. Și zâmbi cu răutate.

Banditii care acum infestau pădurile, disputându-și-le cu lupii, fuseseră cândva oameni obișnuiți. Dar unii, înțelegând că nu mai aveau nimic de pierdut, dăduseră la iveală partea cea mai rea a firii lor. Scoseseră la lumină partea lor cea mai întunecată.

Și Mikael, privindu-l pe bărbat, fu sigur că oricum l-ar fi

omorât, doar de dragul de a o face.

— Toți au întotdeauna ceva, spuse bărbatul și făcu un pas înainte, cu cuțitul în mână.

— Eu nu am nimic, repetă Mikael, încercând să-și păstreze vocea dură.

— Atunci dă-ne câinele, zise omul și mai făcu un pas. O să-l mâncăm pe el.

Mikael simți că și cei doi din spatele lui înaintau.

Harro rânji.

— Cuminte! îi spuse Mikael. Apoi, încet, începu să se lase pe vine. Cu Harro pe umeri, nu avea cum să se apere, iar cei patru bărbați înarmați cu cuțite și cu bâte ar fi câștigat oricum. Lăsați-mă să plec! le ceru el simțind cum frica îi blochează gâtul. V-am spus că nu am nimic.

Bărbatul râse.

— Ai câinele. Dă-ni-l pe el!

— Nu vă pot da câinele, zise Mikael și puse o mână pe coapsa ulceroasă a lui Harro care continua să rânjească.

— Atunci o să ni-l luăm singuri! amenință bărbatul sărindu-i în față.

În clipa aceea, Mikael auzi un șuierat. Apoi văzu cum ochii bărbatului se căscau. Și vârful unei săgeți care îi străpungea pieptul. Saltul bărbatului se frânse. Genunchii i se îndoiră, în timp ce-și ducea mâna la piept. Făcu alți doi pași și căzu, proptit de Mikael. Harro sări, atât cât îl țineau puterile, și îl apucă cu colții de gât, sugrumându-l cu dinții lui tociți.

Ceilalți trei bărbați se uitau în jur, neștiind ce să facă.

Atunci din pădure ieși un bărbat călare.

— Nu vă mișcați! ordonă el.

Nu avea arme în mână. Avea un pumnal lung la cingătoare, un arc în spate și săgețile în tolba legată de șa.

Mikael observă însemnul lui Ojsternig pe spate, în partea dreaptă a calului. Nu era unul dintre armăsarii puternici de luptă ai cavalerilor lui. Era un buiestraș bălțat, iute, de vânătoare. Dar bărbatul nu putea fi unul dintre soldații lui Ojsternig. Mikael se gândi că era un cal furat.

— V-am prevenit! le spuse bărbatul celor trei briganzi.

— Volod… ascultă…, făcu unul dintre ei.

Bărbatul ridică o mână, să-l amuțească.

Mikael înțelese că se afla în fața lui Volod cel Negru, mai-

marele rebelilor, care de ani de zile reușea să nu fie prins, deși pe capul lui se puseseră multe răscumpărări. Dar nu avea aerul eroului pe care și-l închipuise el. Era mic de statură, cu păr des și negru, murdar și ciufulit, și ochi albaștri, ca aceia ai câinilor de munte încrucișați cu lupii. Purta o tunică jegoasă, din piele de cerb, cizme până la genunchi, din blană de urs brun, și o manta de fetru zdrențuită și cârpită în mai multe locuri. Barba nu-i ascundea slăbiciunea chipului, cu pomeți înalți și pronunțați.

— Ascundeți-l în tufișuri, să nu se vadă de pe drum! le spuse Volod celor trei bandiți, arătând spre cadavrul șefului lor.

Avea un ton autoritar, dar nu disprețuitor, gândi Mikael. Până în momentul acela, Volod nu-i dăduse nicio atenție.

Apoi Volod se întoarse spre el.

— E câinele lui Ojsternig, spuse, arătând spre Harro.

Avea o privire pătrunzătoare.

— Nu. Acum este câinele meu, răspunse Mikael.

Volod coborî de pe cal în timp ce bandiții ridicau cadavrul. Scoase săgeata din trupul omului. Cu ușurință. Mikael se gândi că trebuie să fi fost foarte puternic, deși era mărunt. Volod șterse săgeata de hainele cadavrului, înainte ca acesta să fie aruncat în tufișuri, și o puse la loc în tolbă.

— Vă mai dau o șansă. Ultima! le spuse celor trei briganzi. Vă puteți alătura nouă. Dar după regulile mele. Nu sunt uciși nevinovați, nu sunt jefuiți sărăntoci.

Cei trei briganzi erau nehotărâți.

— Plecați! V-ați gândit prea mult, zise Volod. N-am nevoie de oameni care să mă înjunghie pe la spate pentru un coltuc de pâine. Dar schimbați pădurea. Din acest moment, dacă vă mai văd, să știți că există trei săgeți cu numele vostru scris pe vârful lor.

Cei trei bandiți o luară la picior.

Atunci Volod se apropie de Mikael.

Harro rânji.

— Ține-l în frâu de nu vrei să-l omor! spuse Volod, cu o voce dură.

Se uită o clipă în tăcere la Mikael, pe urmă îl întrebă:

— Cine ești?

— Mă cheamă..., începu Mikael înspăimântat de privirea pătrunzătoare a bărbatului.

— Nu te-am întrebat cum te cheamă, ci cine ești, îl întrerupse

Volod.

— Sunt... Mikael Veedon...

— Băiete, ești prost? întrebă Volod, strângând pumnul. Cine ești? Un om de-al lui Ojsternig?

— Nu! Sunt... un șerb... din Raühnvahl...

Volod îl țintui cu ochii.

— Șterge-o din drum! îi spuse în cele din urmă. Curând va curge mult sânge. Făcu un pas spre el, fără să-l bage în seamă pe Harro, care începuse iar să rânjească. Dacă te văd că te întorci să-l anunți pe Ojsternig, îți înfig o săgeată aici, între ochi, spuse el pe un ton hotărât, bătându-l cu degetul între sprâncene. Ai înțeles, țărane?

Mikael dădu ușor din cap că da, fără să se miște, împietrit de acea frică veche, simțită în copilărie, care nu-l părăsise niciodată.

Un număr mare de bărbați, înarmați cu arcuri și pumnale, răsăriră din ascunzătorile lor aflate în spatele copacilor și al tufișurilor.

— Șterge-o! repetă Volod.

Mikael îl luă pe Harro pe umeri. Când se întoarse, după vreo douăzeci de pași, nu mai era nici urmă de Volod și nici de oamenii lui. Pădurea era iarăși tăcută. Părea din nou pustie.

Mikael merse gândindu-se la Volod. Puțini se întâlniseră cu el, dar oamenii, în sate, vorbeau despre el ca despre un bărbat extraordinar, învăluit de o aură de legendă. Raphael și Agnete spuseseră că rebelii găseau soarele noaptea. De atunci Mikael și-i imaginase ca pe niște oameni excepționali, cavaleri fără pată. Dar Volod nu semăna deloc cu eroul pe care și-l închipuise el. Era un bărbat grosolan, mărunt, cu o privire sălbatică, întru nimic diferit, pare-se, de bandiții care îl atacaseră.

După ce trecu de podul peste râul Uque, intrând în sat, Mikael se simți dezamăgit de întâlnire.

Când ajunse la colibă, Agnete și Eloisa se spălau pe mâini într-un lighenaș. Apa era roșie de sânge.

— Ojsternig își mută și câinii ramoliți? întrebă pe un ton bănuitor Agnete.

— Nu. El e cu mine, răspunse Mikael, întunecat, îndreptându-se spre ușă.

Agnete îi bară drumul.

— Nu vreau un câine în casa mea! spuse ea.

— Atunci n-am să intru nici eu. În noaptea asta vom dormi în fânar și pe urmă am să-mi clădesc o casă a mea, răspunse Mikael, lăsându-l jos pe Harro.

Simțea cum urcă în el un fel de mânie. Puțin din cauza fricii pe care o simțise, puțin din cauza dezamăgirii pe care i-o provocase întâlnirea cu Volod.

Agnete intră în colibă și trânti ușa.

Eloisa se uită la buldog. Apoi la Mikael.

Și el, ca în fiecare zi, îi răspunse la privire cu timiditate, uită de toate grijile și fu uimit gândind cât era de frumoasă. Eloisa avea de-acum șaisprezece ani. Părul îi cădea drept, încadrându-i fața, tăiat la nivelul umerilor. Ochii ei, albaștri și adânci ca lacurile de munte, străluceau. Buzele ei păreau niște caise coapte, catifelate. Corpul îi era zvelt și unduios.

După puțin timp se deschise iar ușa. Agnete agita un deget în aer, roșie la față.

— Eu nu știu cum de ești așa de căpos! urlă ea. Apoi îi întinse lui Mikael un blid de lemn, cu o unsoare verzuie și urât mirositoare. Pune-i-o pe răni! Se vor vindeca mai repede.

— Spuneți atunci că poate dormi în casă? întrebă Mikael schițând un zâmbet.

— Să sperăm că va lua câteva din ploșnițele noastre, măcar așa ar putea fi de folos la ceva, bodogăni Agnete drept răspuns. Și arătă din nou cu degetul spre Mikael, amenințător. Și ce o să mănânce? Te-ai gândit?

— Jumătate din mâncarea mea, răspunse Mikael cu seriozitate.

Agnete se uită la el. Mikael se făcuse băiatul cel mai înalt și mai puternic de pe vale, după Eberwolf. Avea umeri lați, coapse și brațe vânjoase ca ramurile de stejar, mâini care puteau să strângă ca un clește și un spate atât de robust încât cărase o sută cincizeci de livre sus, pe munte, fără să pară că ar fi făcut vreun efort. Pielea lui, cândva palidă, se făcuse aurie de la soarele care îi decolorase și mai mult părul, pe care acum îl purta lung, legat într-o coadă la ceafă cu un șnur de piele roșu, luat de la rochița cea veche a Eloisei. Avea trăsături regulate și frumusețea lui era și mai virilă de la cicatricea de pe frunte, de la nasul rupt și de la multele răni care, precum crestăturile de pe răbojul unui păstor, îi însemnaseră creșterea. Agnete putea atribui un anotimp fiecăreia dintre semnele acelea. Uitându-se

la el nu putu să nu cugete că era mai mult un războinic decât un țăran. Și nu putu să nu se gândească la faptul că era imaginea vie a tatălui său, ultimul principe de Saxa. Câteodată se mira cât de mărginiți și de orbi puteau să fie oamenii. Asemănarea era extraordinară. Luă de jos un băț și îl aruncă după el cu furie.

— O să mănânce jumătate din mâncarea ta, băiețaș? strigă ea la el.

Nu încetase să-l numească băiețaș.

Harro rânji.

Agnete luă un alt ciot.

— Am și pentru tine, bătrân amărât, îl amenință.

Harro se frecă de Mikael, apărându-se, dar continuând să rânjească încetișor.

— Nici măcar nu te ții pe picioare, spuse Agnete, scuturând din cap. Aruncă pe jos ciotul. Și măgarul ăsta vrea să-ți dea jumătate din mâncarea lui! exclamă. Se uită la Mikael. Vrei să-l omori? îi spuse pe un ton agresiv. Știi ce face cu jumătate din mâncarea ta, băiețaș? Nu-i ajunge nici măcar pe unul din dinții ăia putrezi care i-au mai rămas în gură. Un asemenea animal trebuie să mănânce carne! Arătă din nou cu degetul spre el. Așa că învață să ții mai bine cu arcul și vezi să prinzi veverițe, păsări și șoareci dacă nu vrei să o mierlească.

Mikael deschise gura să vorbească.

— Bine, fără șoareci, Doamne ferește! exclamă Agnete, ridicându-și ochii spre cer. Dacă or fi strănepoții lui…

— Hubertus, râse Eloisa.

Agnete se uită la Mikael și la Harro.

— Frumoasă pereche sunteți, bombăni ea intrând în casă. Chiar o pereche frumoasă!

— Ai cucerit-o, ți-am zis eu, spuse Mikael către Harro, cu un surâs. Doar că are o fire țâfnoasă.

Apoi îi dădu cu unsoarea pe răni.

Eloisa râse.

— Sper că nu-l cheamă și pe el tot Hubertus, zise.

— Nu, îl cheamă Harro, îi răspunse Mikael.

Eloisa întinse o mână și mângâie timid coapsa uriașă a buldogului. Harro mârâi.

— Ce glas gros are! zise Eloisa.

— Nu-ți fie frică! îi spuse Mikael.

Eloisa se așeză pe trunchiul pătrățos de brad teșit care ținea

loc de prag colibei. Își descoperi puțin picioarele frumoase, puternice și suple. Pe urmă îi aruncă o ocheadă lui Mikael.

Mikael simți că ia foc în timp ce se așeza alături de ea, fără să reușească însă să se apropie atât încât picioarele lor să se atingă. Respirația i se acceleră, umflându-i pieptul.

În acei șase ani crescuseră unul lângă altul și în Mikael explodaseră o grămadă de emoții. Când putea, muncea alături de ea pe câmp, o asculta cum gâfâie de efort, se uita la picăturile de sudoare care i se formau pe frunte, vara, sau la roșeața de frig care îi colora obrajii, iarna.

Seara, se așeza alături de ea, la masă, și își imagina că picioarele lor se căutau. Și o ajuta să coasă căciuli din cozi de veveriță și se gândea iar și iar la ziua în care, copii fiind, buricul degetului Eloisei îi atinsese podul palmei. Însă de fiecare dată când mâinile lor se atingeau, ținând acele de os, Mikael se retrăgea primul, înspăimântat la ideea că s-ar fi putut retrage ea, după ce, cu trei ani în urmă, îi spusese că nu avea să-i placă de el niciodată. Și în fiecare noapte, când se întindea în culcușul lui, zăcea în tăcere, chinuindu-se din cauza timidității pe care nu reușea să și-o învingă, înspăimântat la ideea că Eloisa ar putea să-l refuze, să râdă iar de el. Și cu cât trecea timpul, cu atât îi era mai greu să se apropie de ea, ca și cum numărul zilelor în care nu fusese în stare să o facă clădise între ei un zid de netrecut.

Așezat pe prag, prea departe ca să se atingă, Mikael își spuse că trebuia să încerce să se apropie de ea. Își înfipse mâinile tremurătoare în trunchiul teșit, ca să-și ridice trupul și să alunece spre ea, roșind, când Harro se strecură între ei, se culcuși lângă Eloisa și-și puse capul pe picioarele ei.

— Cât e de greu! exclamă Eloisa.

Harro suspină lung și închise ochii, relaxat.

— Îi placi, zise Mikael.

Eloisa zâmbi și mângâie câinele.

Mikael se gândi că și el ar fi trebuit să-l mângâie pe Harro. Atunci mâinile lor s-ar fi atins. Însă nu reușea să se miște, împietrit de timiditate. Se întoarse spre Eloisa, cu obrajii în flăcări. Deschise gura fără să poată vorbi, după care zise cu greu:

— Dacă vrei e… câinele nostru.

Ochii Eloisei se încețoșară de lacrimi.

— Întotdeauna am vrut să am un câine..., spuse.

Mikael râse aiurea, ca să-și ascundă jena.

— Prostule! exclamă Eloisa trăgându-i una peste braț.

Harro scoase un sunet gros, aproape un rânjet, dar fără să deschidă ochii. Eloisa își retrase brusc mâna, înfricoșată.

— De ce face așa?

— A zis că nu trebuie să-ți fie rușine, zâmbi Mikael.

Eloisa lăsă lacrimile să-i brăzdeze obrajii și începu iar să-l alinte pe Harro.

— Atunci va fi câinele nostru, zise ea. Apoi adăugă: Tu, oricum, ești un prost!

Mikael se gândi că nici măcar nu era în stare să ia mâna fetei pe care o iubea și să o mângâie.

— Da. Știu. Sunt regele proștilor.

37.

Ojsternig dădea cu furie pinteni calului, ținând frâiele cu o singură mână. Cealaltă, stânga, cădea pe lângă corp și, la fiecare zdruncinătură, simțea un junghi de durere, acolo unde se înfipsese săgeata. În spatele lui, ca să apere retragerea, mai erau Agomar și trei cavaleri, singurii supraviețuitori ai atacului rebelilor.

Aproape că nu-și amintea ce se întâmplase. În timp ce coborau pe drumul spre Raühnvahl, dintr-odată auzise plesnetul a zeci de arcuri și șuierăturile săgeților. Soldatul care era lângă el își dusese o mână la gât și căzuse peste el, stropindu-i tunica de sânge. Alți soldați, în același timp, căzuseră gemând la pământ. Calul lui o luase razna și aproape că-l răsturnase. În momentul acela, când era dezechilibrat, o săgeată îi străpunsese brațul. Dacă bidiviul nu ar fi sărit înspăimântat, gândi Ojsternig, săgeata aceea l-ar fi nimerit în piept, ucigându-l. Nu avuseseră timp să reacționeze, să organizeze un contraatac. Rebelii erau ascunși în spatele tufelor, cățărați în copaci. Fusese un măcel. Agomar venise la el și-i strigase să fugă. Ojsternig întorsese calul și urcase în galop spre vârful muntelui, în timp ce auzea încă în urechi șuierăturile săgeților și strigătele rebelilor. După câte își amintea, niciunul dintre țărani

nu fusese țintit. Nici animalele lor.

Imediat ce realiză că rebelii erau departe, Ojsternig încetini. Apucă furios săgeata din braț încercând să o scoată. Simți un junghi dureros.

— Nu, Înălțimea Voastră! interveni Agomar. Mai bine lăsați-o acolo până vă vom putea obloji rana.

Ojsternig se uită urât la el.

— Cum de s-a putut întâmpla una ca asta? răcni.

Agomar se gândi la capcana pe care el însuși le-o pregătise oamenilor lui, cu ani în urmă. Fiecare masacru fără cale de scăpare avea o singură explicație.

— Un trădător, răspunse.

— Un trădător? repetă Ojsternig. Cine?

— Nu vom ști niciodată, Înălțimea Voastră, zise Agomar, scuturând din cap. Ar putea fi oricine. Cu toții știau că astăzi urma să vă mutați.

— Cine? zbieră Ojsternig.

— O slugă de la palat, răspunse Agomar, ridicând din umeri. Dar și unul dintre țăranii din Raühnvahl. Oricine i-ar fi putut anunța pe rebeli.

Ojsternig își dădu seama că Agomar avea dreptate. Nu aveau să descopere niciodată cine era trădătorul. Putea să fi fost chiar și un miner din Dravocnik, care stătuse de vorbă cu un șerb.

— Avem trei spânzurători, spuse cu glas înnegurat. Duminica viitoare vreau ca o slugă de la palat, un țăran din Raühnvahl și un miner să atârne în cele trei spânzurători. Ocupă-te tu de asta!

— Cum îi aleg? întrebă Agomar.

— Dă cu banul! răspunse Ojsternig, disprețuitor.

— Așa voi face.

Ojsternig dădu pinteni calului, îndreptându-se spre vale.

— Câți oameni ai pierdut? îl întrebă pe Agomar.

— Paisprezece.

— Spune-i gâdelui să-și ascută cuțitele, zise Ojsternig aproape cu entuziasm, deși încă simțea cum îi vibrează în trup teama de moarte. Duminică vreau și ca paisprezece oameni să fie jupuiți de vii în public. Și asigură-te ca mulțimea să fie de față. Și sătenii din Raühnvahl. Și vreau ca pe pielea fiecăruia să fie scris numele unui oștean care și-a pierdut azi viața. Din clipa asta, rebelii trebuie să știe că, dacă ucid pe unul dintre noi, e ca și

cum ar ucide pe unul dintre cei pe care spun că vor să-i apere. Și supușii mei trebuie să știe asta. Îi vor urî pe rebeli tot atât cât ne urăsc pe noi. Când străbătu Dravocnik, escortat de soldații cu spadele scoase din teacă, murmură înnegurat: E război!

Însă frica de moarte nu-l slăbea. Stătea acum pe umărul lui, ca un corb.

Se îndreptă spre lazaretul călugărilor și se întinse pe un prici, alături de altarul la care se celebra slujba pentru infirmi. Mai mult din superstiție decât din credință, își făcu semnul crucii. Curând sosi în goană părintele medic. Acesta îi rupse mâneca hainei, dezgolindu-i brațul. Apoi, cu o foarfecă, tăie vârful săgeții și, cu o mișcare rapidă, de expert, o trase afară.

Ojsternig urlă de durere.

Călugărul spălă rana cu vin călduț, fiert cu câteva cuișoare. Pe urmă prepară o alifie din baligă de capră, untură de porc și ceruză, dădu cu ea în gaura pe unde intrase și în cea prin care ieșise săgeata și înfășură strâns.

— Acum trebuie să vă odihniți, Înălțimea Voastră, spuse medicul.

Ojsternig se ridică, fără să-l ia în seamă, și părăsi mănăstirea. Se întoarse la castelul de-acum golit de aproape tot mobilierul. Porunci să se aprindă în șemineu un foc uriaș, puse să i se aducă paie curate și se întinse pe jos. Bău una după alta două cupe de vin de pere, aproape fără să-i simtă gustul. Apoi îi făcu un semn lui Agomar.

— Să vină vlăguitul! îi spuse. Imediat!

După puțin timp sosi un băiat. Se propti în fața lui Ojsternig cu un aer indolent, băgându-și cămeșoiul în nădragii bicolori, cu un crac verde și unul negru, culorile familiei de Saxa.

Ojsternig se uită la el în tăcere. Băiatul avea oficial șaisprezece ani, dar în realitate avea optsprezece. Când îl cumpărase Ojsternig de la orfelinat, cu intenția de a-l face să treacă drept Marcus al II-lea de Saxa, ultim urmaș al neamului, sperase să mai crească. În schimb, în cei șase ani, băiatul se înălțase cu mai puțin de o șchioapă. Era de o frumusețe ambiguă, senzuală. Trupul i se rotunjise, devenind pufos. Atât pe coapse, cât și pe piept. Totul era afânat la el și Ojsternig observase privirile oștenilor, când trecea mișcând leneș din șolduri prin marele salon. Mereu arăta ca și cum tocmai s-ar fi sculat din patul unui amant. Părul îi stătea ca și cum ar fi fost

ciufulit de o mână care l-a prins și l-a muncit. Totul la el te ducea cu gândul la indolența sexului, plăcerii, abandonului. Și cearcănele întunecate prematur, care îi colorau pielea netedă și fără barbă a feței, păreau semnul viciului care i se citea în priviri.

— Duminică ai să vii cu mine la spânzurători, vlăguitule, îi spuse el.

— Îmi plac spânzurările, răspunse Marcus.

Avea o voce caldă, blândă.

Ojsternig se uită la el plin de dispreț. Era plin de slăbiciuni, vicios și perfid.

— Paisprezece oameni vor fi jupuiți de vii, îi spuse. Și tu te vei urca la spânzurătoare, vei lua cuțitul gâdelui și îl vei străpunge pe primul dintre condamnați.

Marcus se făcu alb ca varul.

Ojsternig râse.

— Ca să fii un bun principe, trebuie să-ți mânjești mâinile în sânge. Mai bău o cupă de vin de pere. Se întunecă la față. Sunt doi ani de zile de când zaci lângă fata mea. Dar nu apare niciun moștenitor, spuse el înnegurat.

Principesa avea nouăsprezece ani și Ojsternig își pierduse orice interes sexual pentru ea. Când era doar o fetiță, semăna cu mama ei, de aceea Ojsternig era atras de ea. Pe urmă, crescând, Lukrécia nu mai păstrase nimic din farmecul sexual al mamei sale. Era din ce în ce mai ștearsă. Și Ojsternig nu o mai chemase în patul lui.

— Poate că fiica Domniei Voastre e stearpă, răspunse sfidător băiatul.

Lui Ojsternig nu i se mișcă niciun mușchi pe față.

— Apropie-te! îi spuse.

Marcus făcu un pas spre el.

— Mai mult! zise Ojsternig. Îngenunchează aici, lângă mine!

Băiatul îngenunche și-și întinse obrazul spre Ojsternig, cu indolența lui obișnuită, ca pentru a auzi un secret șoptit.

Atunci, Ojsternig îi trase o palmă în plină față.

— Sau poate îți irosești sămânța cea mai bună cu târfele de la palat, șuieră el. Și, când te culci cu fata mea, ai coaiele golite.

Îi luă obrazul între degetul mare și arătător, ciupindu-l. Marcus gemu.

— Nebuna e cea care-ți place cel mai mult, îmi spun oamenii

mei, zise Ojsternig.

Se referea la Emöke.

— E întotdeauna liberă, spuse băiatul, cu o voce spartă din cauza durerii provocate de ciupitura lui Ojsternig.

Avea buze cărnoase, nefiresc de roșii, ca și cum ar fi fost mușcate de un amant pasionat.

Ojsternig îi dădu drumul și îl împinse. Marcus căzu în fund.

— Nu-mi place să stau la coadă pentru o curvă, spuse el pe un ton plin de venin. Dar în glasul lui nu era forță, ci doar capriciu. Celorlalți le e frică de ea, spun că vorbește cu morții și cu zânele…

— Nu! îl întrerupse Ojsternig. Ție îți place tocmai pentru că e nebună și nu vede cu cine are într-adevăr de a face. Râse cu asprime. Fiindcă tu te duci la târfe doar ca să fii în preajma soldaților, nu-i așa? Văzu că din cauza palmei îi curgea puțin sânge din nas. Întinse o mână și își muie în el degetul mare. Apoi îi coloră buzele. Uite, acum ești perfect, îi spuse. Pleacă!

Marcus nu se mișcă. Se uita la el cu ochii săi vicioși.

— Pleacă! răcni la el Ojsternig.

Marcus se ridică, retrăgându-se ca un câine care se teme să nu fie luat în șuturi, și o luă la goană.

Rămas singur, Ojsternig privi focul din cămin. Împăratul Sigismund de Luxemburg ratificase decizia defunctului Robert al III-lea, numindu-l regent până la majoratul lui Marcus al II-lea de Saxa. Ceea ce însemna că ar fi putut domni nederanjat peste domeniile pe care le unise încă cinci ani. Dar Ojsternig nu avea încredere în el. Era perfid, vicios. Marcus ar fi fost în stare să îl otrăvească, folosindu-se de ajutorul vreunui intrigant în căutare de măriri și avantaje. De aceea, destinul falsului principe de Saxa fusese hotărât încă de la început. Avusese nevoie de el pentru un singur scop, să unească cele două regate sub o singură mână. Acum trebuia să se achite de cel de al doilea scop pentru care era încă în viață: descendența. Imediat ce Ojsternig ar fi avut un urmaș, Marcus avea să fie asasinat. Formal, la moartea băiatului principesa avea să conducă regatul de Saxa. Dar Ojsternig nu-și făcea probleme din cauza fiicei lui. Ar fi continuat să domnească el în locul ei. „Am tot dreptul!” își spunea râzând în sinea lui. „În fond, eu am fost primul ei soț”. În orice caz, urmașul nu mai sosea. Și Ojsternig se gândea că fata lui chiar era stearpă, fiindcă el însuși se culcase cu ea și nu-i

dăruise niciun fiu.

Rămase să privească focul, bând întruna, până adormi.

În timpul nopții rana din braț începu să pulseze dureros. Nici a doua zi nu dădu semne de vindecare. Ba chiar se agravă. Și Ojsternig tremura de frig. Și simți iar cum îl gâtuie frica de moarte. Fu chemat călugărul medic.

— E normal, spuse acesta. Prișnița adună puroiul care vă va elibera de umorile rele din interior.

Două zile mai târziu, Ojsternig avea febră mare.

— Chemați bărbierul, Domnia Voastră! îl sfătui Agomar.

Bărbierul satului acum scotea doar dinți și repara oase rupte, dar cândva fusese la război, chirurg de tabără. Era un bărbat masiv, cu o burtă proeminentă. Desfăcu bandajul rănii și scutură din cap, uluit.

— Balegă de capră, bodogăni el dezaprobator.

— A prescris-o medicul, zise Ojsternig.

— Medicul? Călugărul, vreți să spuneți, replică bărbierul. Înălțimea Voastră, cu tot respectul, dacă ar face bine, în fiecare seară am face baie în rahat și dimineața am întineri.

— Vorbește clar, fără atâtea ocolișuri! îi spuse Ojsternig.

— Rana trebuie lăsată să se vindece de la sine, explică bărbierul. Ca să se oprească sângele, se poate pune o prișniță făcută cu iarba pe care noi o numim traista-ciobanului. Dar acum e târziu.

— Fă ce trebuie! îi porunci Ojsternig.

Bărbierul curăță cu o bucată de in cataplasma pusă de călugăr. Puse să i se aducă o cană cu vin cald, cu care spălă la suprafață atât rana pe unde intrase săgeata, cât și pe cea pe unde ieșise. Apoi umplu un flacon mic, aproape transparent, făcut din vezica unui porc, care avea un gât subțire și lung, de cositor.

— Acum o să vă doară, Înălțimea Voastră, spuse el.

Introduse vârful de metal în rană, apăsând pe bășică. Un jet de vin cald, amestecat cu sânge și puroi, ieși pe partea cealaltă.

Ojsternig gemu strângând din dinți.

— Vedeți, acum carnea e spălată, spuse bărbierul. Bandajă din nou brațul. Nu mai e nevoie de altceva, încheie el.

Ojsternig îl privi.

— Dacă îmi pierd brațul, ai să ți-l pierzi și tu!

Bărbierul păli.

— N-o să vă pierdeți brațul, Înălțimea Voastră, spuse.

— Cu atât mai bine pentru tine, atunci, rosti Ojsternig.

În zorii zilei următoare, rana nu mai pulsa și febra scăzuse.

După trei zile, duminică, Ojsternig, deși livid și slăbit, fu în stare să prezideze execuțiile. Se uita nervos în jurul lui, temându-se de vreo săgeată trădătoare. Sub tunica pompoasă voise să îmbrace o cămașă de zale.

Piațeta din fața minei era înțesată de lume.

Ojsternig îl căută din priviri pe Mikael. Când îl zări, îi făcu semn să se apropie. Puse pe unul din soldații lui să descalece și îi spuse lui Mikael:

— Încalecă!

Mikael se urcă pe cal. Ojsternig îi puse o mână pe umăr, ca și cum, public, și-ar fi arătat puterea asupra lui.

— Uite, te vreau aici, lângă mine! spuse.

Pe urmă carul cu cei trei condamnați la spânzurătoare o luă din loc. Mulțimea își ținea răsuflarea. Unul după altul, cei trei se bălăbăniră în gol. Se agitau necontrolat, cu ochii holbați, aproape ieșiți din orbite, și cu gura deschisă într-un strigăt mut. Și cu cât își agitau mai mult picioarele în gol, cu atât lațul se strângea mai tare. Primul muri un servitor bătrân de la palat. I se rupse gâtul, cu un trosnet care făcu să li se înfioare pielea celor care stăteau în apropiere. Al doilea fu un miner de cincizeci de ani. Se făcu stacojiu, pe urmă limba i se umflă în gura vânătă. În tăcerea mormântală a mulțimii se auzi strigătul disperat al soției lui. Și un copilaș cu obrajii brăzdați de lacrimi, alături de ea, strigă: „Tată!” Apoi se avântă spre cadavrul aninat, ca și cum ar fi vrut să-l dea jos din lat, deși cu greu ajungea la picioarele de-acum țepene ale părintelui său. Dar un soldat îl izbi cu palma în plină față, aruncându-l la pământ. Ultimul care muri fu Cvetko Radu, un șerb din Raühnvahl care nu făcuse în viața lui rău nici măcar unei muște și care era puternic ca un urs. Mikael văzu că nădragii țăranului se umezeau de urină, care pe urmă începu să coboare pe crac și să picure de pe picioarele goale, scuturate de un tremur. Fata lui Cvetko leșină cu o clipă înainte ca trupul tatălui ei să înțepenească, atârnat în lat.

Când cei trei bărbați fură morți, Ojsternig strânse mâna pe umărul lui Mikael, studiindu-l.

Mikael nu-și clinti capul. Avea ochii plini de lacrimi pentru

Cvetko. În anii aceia i se întâmplase să sape alături de el pe câmp. Dar nu-i stârnise niciodată interesul. Și acum, când Cvetko se bălăngănea în gol, fără viață, ca o sperietoare de ciori plină cu paie, îi păru rău că nu vorbise niciodată cu el. Că nu avea o amintire, un gând, pentru bărbatul acela bun, ucis dintr-un capriciu.

Ojsternig îi făcu semn uzurpatorului orfan să se ducă la călău, la spânzurătoare.

Marcus era împopoțonat ca pentru un bal la curte. Avea o tunică aurită, strânsă în talie, care îi scotea în evidență șoldurile rotunde. Iar în părul ciufulit își legase o panglică mov cu galben, care îi cobora senzual pe pieptul moale, ca o coadă.

— Paisprezece soldați valoroși au murit în atentatul viclean al unei hoarde de bandiți, anunță Ojsternig mulțimea, continuând să-și țină mâna pe umărul lui Mikael, ca și cum ar fi fost însoțitorul său.

Niciunul dintre locuitorii din Raühnvahl care transportau lucrurile lui Ojsternig nu fusese rănit. Când rebelii văzuseră că Ojsternig și supraviețuitorii o luau la goană, ieșiseră din pădure, jefuiseră carele și le tăiaseră gâturile soldaților răniți. Pe urmă încărcaseră cu bunuri, cu aur și argint caii soldaților și fugiseră în pădurea Mezesnig.

— Azi, din vina lui Volod cel Negru, lașul, paisprezece dintre voi au să moară în locul lui, continuă Ojsternig. Și așa va fi de fiecare dată. Privi gloata. Principele Marcus al II-lea de Saxa va începe simbolic jupuirea, fiindcă știți că noi suntem un singur regat, puternic și unit, mai zise el și îi făcu semn orfanului, care era alb ca varul și se muiase ca o zdreanță.

Gâdele îi întinse cuțitul principelui uzurpator. În fața lor era primul condamnat, un bătrân care tremura, ținut de brațe de doi soldați. Gâdele, cu un boț de cărbune, trasă o linie care cobora de la ceafa condamnatului până la mijlocul feselor. Apoi, alte două linii care coborau de la baza cefei de-a lungul umerilor.

Marcus ținea cuțitul în mână. Tremura, la fel ca bătrânul.

Ceilalți treisprezece condamnați erau aliniați în spatele lor, goi, cu mâinile și cu picioarele strâns legate. Erau nouă bărbați și patru femei. Dintre bărbați, trei erau doar niște puștani. Mulți dintre condamnați plângeau. Una dintre femei se ghemui la pământ.

Călăul, văzând că Marcus nu se hotăra, după un semn venit

de la Ojsternig îi luă mâna care ținea cuțitul și o duse la baza cefei bătrânului. O împinse în pielea amărâtului apoi o forță în jos, tăind adânc spatele condamnatului, care urlă, zbătându-se. Cei doi soldați îl ținură cu greu.

Când gâdele îi dădu drumul la mână, Marcus făcu un salt înapoi și se îndoi de mijloc, vomitând pe drugii spânzurătorii.

Ojsternig râse. Dar râsul lui era plin de dispreț.

— Tu nu ești ca el, nu-i așa? îi șopti lui Mikael. El simte doar scârbă. În schimb, tu... suferi cot la cot cu ei. Surâse. Și asta te face slab.

Mikael nu răspunse. Se gândea la prima spânzurare la care asistase cu Ojsternig, când vomitase și el. Întoarse capul, ca să nu se uite. Ojsternig râse și îl înșfacă de păr, aproape cu furie, ținându-i capul îndreptat spre spânzurătoare.

Între timp, călăul îi spintecase bătrânului pielea de la ceafă până pe umeri. Apoi, cu cuțitul, ridică două fâșii de piele acolo unde spintecăturile se întâlneau, la baza gâtului. Bătrânul plângea ca un copil. Atunci călăul lăsă cuțitul și apucă cele două fâșii de piele ridicate cu doi clești cu vârf rotunjit, în cioc de rață. Apoi, smulse concomitent. Cum se făcea cu pielea cerbilor sau a iepurilor. Zbieretele bătrânului nu reușiră să acopere pârâitul sinistru al pielii care se desprindea de carne.

Ojsternig gemu de plăcere în timp ce strângea cu putere părul lui Mikael. Mikael deschise gura, dar fără să poată urla. O căută din priviri pe Eloisa. Dar Eloisa nu se uita la el. Privea scena suspinând, cu obrajii brăzdați de lacrimi. Și întreaga mulțime plângea.

Atunci Mikael închise ochii și îi ținu strânși tot timpul interminabil cât ținu seria de execuții, cu urechile copleșite de urletele condamnaților și de zgomotul îngrozitor al pielii care era smulsă de pe trupuri.

Toate pieile jupuite fură arătate mulțimii, ca un trofeu, apoi Agomar bătu în cuie șapte dintre ele în bârna de la intrarea în mină și pe fiecare scrise numele unuia dintre soldații morți, strigându-l mai întâi cu glas tare. Celelalte șapte aveau să fie bătute în cuie pe parapetul micului pod de peste Uque, la intrarea în Raühnvahl.

— Dă-te de aici, acum! spuse Ojsternig către Mikael când se termină totul.

Mikael coborî de pe cal, cu picioarele tremurânde, și se duse

la Eloisa și la Agnete. Eloisa nu se oprea din plâns. Și avea privirea plină de groază. Însă Mikael nu reuși să o îmbrățișeze.

— Duceți-vă la casele voastre! strigă atunci Ojsternig. Și amintiți-vă că, din clipa asta, adevăratul vostru dușman este Volod cel Negru!

Lumea se scurse în tăcere, cu capul în pământ, ametită de groază. În schimb, rudele victimelor rămaseră lângă spânzurătoare, așteptând disperate ca soții lor să moară, goliți de sânge, fără să se poată uita la ei.

Pe când privea la servii care plecau, Ojsternig îi spuse lui Agomar:

— Trebuie să găsim soldați noi!

— Nu printre sătenii ăștia, zise Agomar. N-au nici cea mai mică idee despre cum se luptă.

— Îi putem învăța pe cei mai tineri, sugeră Ojsternig. Poate printre ei există vreo inimă sălbatică.

— Cum îi alegem? întrebă Agomar.

— Am eu o idee! zise Ojsternig, cu o licărire rea în ochi. Trebuie să-i creștem. Așa cum se face cu orice animal bun de sacrificat.

38.

Zile întregi, Mikael refuză să se ducă împreună cu ceilalți la muncă. Nu dormea noaptea și, dacă o făcea, se trezea urlând, pradă coșmarurilor. În zori își lua arcul și săgețile, și-l punea pe umeri pe Harro și intra în pădure. Se ducea la hornul unde, copil fiind, adunase cu Eloisa gălbiori și ea îi atinsese palma cu buricul degetului. Se așeza pe un buștean în jurul căruia stăteau agățate ciupercile. Între timp, Harro alerga de colo-colo, fericit, prin pădure, băgându-și nasul în vizuinile șoarecilor, ale herminelor și nevăstuicilor, luând urma căprioriilor și cerbilor și înfoindu-și blana când scotocea după urme de lupi. Mikael se uita o vreme la el, apoi mintea lui revenea inevitabil la grozăviile din duminica anterioară. La urletele disperate ale condamnaților jupuiți de vii. La țipetele de groază ale rudelor lor. Dar, mai ales, simțea pe umăr mâna lui Ojsternig. Își spunea că ar fi trebuit să o dea jos, să coboare de pe cal și să-i strige în față tot disprețul

lui. Mai curând să se lase spânzurat. Dar nu o făcuse. Stătuse acolo. Și asta îl durea cel mai tare. Îi fusese frică. Era un laș. Ca și Gregor când i-o luaseră pe Emöke. Ca toți servii prezenți în duminica aceea la execuții.

Trecuseră șase ani din noaptea în care își promisese că avea să-l ucidă pe Ojsternig și să o ceară în căsătorie pe Eloisa. Dar nu realizase niciunul dintre proiecte.

„Ești un nimic!” își spuse, cu o senzație de gol în inimă.

Dimineața, în fiecare dimineață, când răsărea soarele, era deja pe câmpuri. Câmpuri care nu erau ale lui, ci ale seniorului care guverna regatul. Ara un pământ care nu era al lui și care nici nu avea să fie vreodată. Aduna roade care nu erau ale lui. În fiecare zi, de dimineață până seara, trăia o viață care nu era pe de-a-ntregul a lui. Iar seara, după cină, se întindea în sărăcăciosul lui culcuș, fără nimic în mână, cufundându-se într-un somn întunecat, negru, gol. Ca un animal de povară.

„Ești un nimic!” își repetă. Apoi spuse: „Ești un șerb. O vită din turmă”. Și iar simți acel gol îngrozitor în inimă.

Ojsternig îi putuse pune mâna pe umăr pentru că el era un nimeni. De aceea Ojsternig îi putuse ucide pe nevinovații ăia: pentru că erau niște nimeni. Fiindcă nu erau bărbați, femei și copii, ci câini, vaci, oi, măgari. Animale de povară, animale de abator. Șerbi.

Când pădurea începu să se întunece, îl luă iar pe Harro pe umeri și se întoarse la colibă.

— Mâine vreau să te duci la Raphael, îi spuse Agnete la cină.

— De ce? întrebă Mikael.

— Pentru că mi-e rușine de ceilalți din cauza ta, răspunse cu asprime Agnete. Aici toți se spetesc muncind.

Însă Mikael înțelese că era altceva la mijloc. Și știa că Agnete nu i-ar fi spus niciodată.

— Am să am eu grijă de Harro, spuse Eloisa.

— Nu, el vine cu mine, răspunse sec Mikael.

Pe urmă se ridică și se întinse pe culcușul lui de paie. Din duminica aceea nu mai vorbea cu plăcere nici măcar cu Eloisa și nu-i răspundea când ea îi ura noapte bună. Era sigur că și ea îl disprețuia că nu se revoltase împotriva lui Ojsternig.

A doua zi îl luă pe umeri pe Harro și urcă prin pădurea Mezesnig, fără să urmeze poteca. Nu-i mai era frică de lupi și cunoștea de-acum pădurea ca nimeni altul de pe vale.

Când ajunse la Bârlogul balaurului, bătrânul Raphael îl primi cu un surâs.

— Ce faci aici, băiete? îl întrebă.

— Agnete mi-a spus să vin la Domnia Voastră, răspunse Mikael.

— Și tu ești un băiat ascultător, râse Raphael. Apoi se uită la Harro, care se așezase ca și cum ar fi vrut să se apere. Am aflat că ai un câine.

Se apropie de Harro, fără teamă. Apoi, la doi pași de Harro, întorcându-se cu spatele, se aplecă și întinse o mână spre el. Harro se mișcă și îi mirosi mâna. Apoi dădu din coadă. Atunci Raphael se întoarse și îi dădu o palmă aspră peste cap, ridicându-se.

— Minunat animal, spuse el. Dacă te întorci cu spatele la el înțelege că nu ai intenții rele.

— Deh, Domnia Voastră le știți pe toate? întrebă Mikael.

Raphael tăcu, uitându-se la munții care îi înconjurau. Era o zi senină și zăpada albea piscurile cele mai înalte.

— Văd că ești bine dispus, zise el cu un zâmbet răutăcios pe buze.

Mikael dădu din umeri.

— Pot deci să rămân?

— Da, însă trebuie să tai lemne, îi răspunse Raphael.

Mikael se uită la pădure.

— Ojsternig o distruge.

— Da. Distruge totul.

Mikael se ridică. Luă un topor din magazia cu unelte. Închizând-o, se uită la sapă, prima unealtă pe care învățase să o folosească. Simți un fior în inimă. Se îndreptă spre pădure și munci până-n seară. Târî după el trunchiurile pe care le doborâse, apoi le tăie în bușteni cu fierăstrăul, spărgându-le în două pe cele mai mari pe buturugă, cu toporul.

— Te-ai făcut puternic, zise Raphael, în timp ce mâncau.

Mikael nu răspunse.

— Mai ai cartea pe care ți-am dat-o? îl întrebă bătrânul.

Mikael încuviință și-și băgă capul în blidul cu supa gustoasă de carne. Își terminară cina în tăcere. Apoi, Raphael desfăcu o butelcă de lut.

— Bea încet, e tare, îi spuse turnând două porții mici.

Mikael bău. Simți cum i se strânge gâtul, apoi o căldură

intensă în stomac.

— E un trăscău pe care-l fac călugării din Dravocnik. Se folosește ca să digeri bine.

Mikael simți cum băutura îi dezlega limba.

— Ați auzit ce s-a întâmplat duminică?

— Da, răspunse Raphael pe un ton grav.

— Nu erau nimic altceva decât carne de măcel, spuse mohorât Mikael. Oare cum de îngăduie Dumnezeu asemenea lucruri? întrebă înfrânându-și cu greu mânia.

— Îți par un preot, ca să știu ce gândește Dumnezeu? răspunse Raphael.

Mikael rămase cu capul plecat, în tăcere.

— Oricum, ce-ar trebui să facă Dumnezeu, după părerea ta? reluă Raphael. Chiar dacă ar hotărî să intervină, ar putea oare să repare toate nedreptățile? Se aplecă spre Mikael. Odată eliminați toți Ojsternigii și toți nenorociții de pe pământ, tot ar mai fi un copil care ar trece iarna și unul care n-ar supraviețui, o femeie roditoare și una stearpă și, la urma urmelor, odată eliminate toate posibilitățile de nenorociri și nedreptăți, n-ar exista oare un câmp care produce mai mult orz decât altul? Nu ar fi și asta o nedreptate?

— Atunci la ce folosește Dumnezeu? întrebă Mikael.

— Îți par un preot? repetă Raphael.

— Nu.

Mikael era din ce în ce mai mohorât.

Și iar se lăsă tăcerea.

Raphael se ridică să se ducă la culcare.

— Viața e scârboasă, spuse atunci Mikael.

— Viața în sine nu e nici frumoasă, nici urâtă, îl lămuri Raphael.

— Domnia Voastră mereu trăncăniți! spuse furios Mikael. Stați aici în bârlogul Domniei Voastre, în creierii munților, și nu vă atinge nimic. Nu știți ce e viața.

Bătrânul se întinse în culcuș și se acoperi cu blana de lup.

— Da, poate că ai dreptate.

În noaptea aceea, Mikael dormi puțin și dimineață se trezi obosit și prost dispus.

— N-aveați dreptate, spuse pe ton agresiv către Raphael în timp ce bătrânul încălzea supa de cu seară pentru micul dejun.

— Cu privire la ce? întrebă Raphael fără să se întoarcă.

— Când eram copil îmi spuneați că satisfacția urii durează puțin, preciză Mikael. Nu e adevărat.

— Ah, nu? zise distrat Raphael.

Mikael simți cum i se urcă sângele la cap.

— Nu!

— Dar amăreala în gură durează, zise Raphael.

Mikael scutură din umeri.

— Te obișnuiești. Și, în cele din urmă, nu-ți mai dai seama.

Raphael se întoarse și se uită drept în ochii lui.

— Minți, zise el cu o figură serioasă.

— Ce știi tu, bătrâne? șuieră Mikael.

Raphael continuă să se uite la el și nu răspunse. Avea o melancolie adâncă în ochi, ca a unuia care n-ar vrea să privească înapoi, la propriul trecut, și totuși îl simte cum îi gâfâie în spate.

Mikael se simți atins de privirea aceea. Simți cum se rupe ceva în el. Se întoarse și ieși din colibă înainte ca Raphael să-i poată citi durerea în ochi.

— Mikael, zise Raphael, în spatele lui, venind spre el.

— Bărbatul acela mi-a ucis tatăl și eu... eu...! explodă Mikael, întorcându-se, cu fața schimonosită de furie și de durere.

— Tu nu ai un tată..., începu să zică Raphael.

— Ba eu am avut un tată! Era principele Marcus I de Saxa! țipă Mikael. E inutil să-mi repetați cu toții același lucru! Am avut un tată! Și am văzut cum îi tăiau capul! Și știu cine a dat ordin să fie ucis!

Se scotoci frenetic în buzunar, luă inelul contorsionat de flăcări pe care îl găsise cu șase ani înainte prin cenușa castelului.

— Priviți! țipă el cu lacrimi în ochi. Ăsta e inelul tatălui meu! Se ghemui la pământ. Harro se apropie de el și-i linse lacrimile. Iar eu nu sunt în stare să-l răzbun..., murmură. Asta-i singura poveste scrisă în cartea aia tâmpită a Domniei Voastre.

Raphael luă un scăunel cu trei picioare și îl duse lângă Mikael.

— Și poate că și tatăl meu credea că șerbii lui erau niște nimicuri. Că nu erau oameni, ci animale, zise Mikael.

— Tatăl tău a fost un principe drept...

— Ce știți Domnia Voastră!

— Întreabă-i pe supușii săi...

— Pe șerbii lui! Mikael strânse convulsiv pumnii. Pe animalele

lui!

— Asta-i legea lumii noastre…

— E o lege nedreaptă!

— E nedreaptă când principele e nedrept, spuse Raphael.

— Atunci ce trebuie să fac? întrebă exasperat Mikael, ridicând spre bătrân fața brăzdată de lacrimi.

Raphael se uită la el cu o expresie devenită brusc severă.

— Nu-ți mai plânge de milă, pentru Dumnezeu! exclamă el, cu voce dură. Nu mai ești un băiețaș. Fă-te bărbat!

Mikael se simți rănit.

— Scopul vieții unui bărbat e să devină ceea ce devine, nimic mai mult, nimic mai puțin, reluă Raphael, fără să îndulcească tonul. Așa că începe să alegi cine vrei să devii și termină cu smiorcăiala!

Mikael, nemișcat, rămase să se uite la el.

— Ai o inimă mare, șopti Raphael. Ascult-o!

— M-am săturat de idioțenia asta! Nu e adevărat! urlă Mikael. Eu sunt numai un laș și vorbele Domniei Voastre sunt numai palavrele unui bătrân!

Se ridică, îl luă pe Harro pe umeri și dispăru în pădure.

Când sosi la Raühnvahl se întuneca. Se duse în micul cimitir din spatele bisericii Madonna delle Nevi. Se uită la crucea de lemn care, de șase ani, indica locul în care își îngropase tatăl, mama, pe surioara lui și pe Eilika. Rămase în picioare, fără să afle cuvintele potrivite pentru o rugăciune. Simțea doar mâna lui Ojsternig pe umărul lui, în ziua execuțiilor. Și un dispreț adânc față de el însuși.

— Te-am văzut întorcându-te, zise Eloisa în spatele lui.

Mikael nu se răsuci să se uite la ea. Dar simți un fior adânc în inimă. Îl auzi pe Harro cum se gudura vesel. Și doar în clipa aceea realiză că la spânzurătoare, în duminica aceea, ar fi putut fi Eloisa. Ar fi vrut să se întoarcă, să o îmbrățișeze, să o țină strâns.

— Când se va sfârși grozăvia asta, dacă nu-i punem noi capăt? spuse, în schimb, cu glas rece.

— Ce înseamnă asta? îl întrebă Eloisa.

— Noi nu însemnăm nimic, zise negru de supărare Mikael. Eu nu vreau să trăiesc așa.

— Și cum ai vrea să trăiești? îl întrebă Eloisa.

— Tu cum ai vrea să trăiești? replică Mikael. Îți convine să te

gândești că într-o zi ai putea fi spânzurată dintr-un capriciu?

— Noi nu putem face nimic.

— Ba sigur că putem! exclamă Mikael. L-am cunoscut pe Volod cel Negru.

Încă nu spusese asta nimănui.

— Mai încet, să nu te audă cineva! rosti Eloisa alarmată.

— Așa e, să tăcem! Ca oile care așteaptă să fie tăiate! Mikael simți cum i se ridică iar furia în gât. Se simți neputincios. Și lași. Când eram mic nu-mi dădeam seama de nimic, spuse, cu mânia și disprețul care făceau să-i tremure glasul. În schimb, și atunci, tu și toți ceilalți erați robi. Singura diferență era că aparțineați tatălui meu. Dar fără îndoială, nici pentru el nu contați. La fel ca pentru Ojsternig.

În clipa aceea în vale se făcu auzit sunetul unui corn.

— Ce e? întrebă Eloisa.

Dar Mikael nu o luă în seamă, prins în năduful sentimentelor care îl frământau.

— Tatăl meu era ca Ojsternig! aproape că țipă el, apoi dădu un picior în crucea de lemn, cu mânie.

Eloisa îi trase o palmă. Mikael se uită la ea. Luă de jos crucea. I-o puse în mână.

— Hai, lovește-mă cu asta! Dacă vrei să mă doară trebuie să te străduiești mai mult, zise cu o voce aspră. Nu mai sunt un băiețaș!

Eloisa repară crucea și o puse la locul ei.

— Dar nici bărbat nu ești încă, îi spuse ea și plecă.

Mikael simți că ia foc de rușine și de furie. Era a doua oară, în ziua aceea, când i se spunea că nu era bărbat.

— Eloisa! strigă el.

Eloisa se opri prin dreptul portiței cimitirului și se uită la el.

— Ce-i? îl întrebă.

Mikael tăcu strângând pumnii. Eloisa se mai uită o fracțiune de secundă la el, apoi plecă.

— Eloisa! strigă din nou Mikael.

— Lasă-mă în pace, Mikael Veedon! îi răspunse Eloisa fără să se întoarcă și ieși din cimitir.

Mikael strânse și mai tare pumnii. Ar fi vrut să se ducă după ea, să-i spună ce simțea pentru ea. Dar nu putea. „Ești un băiețaș!” își spuse mânios. „Ești doar un băiețaș plângăcios și laș!” Cu ochii plini de lacrimi de frustrare se întoarse spre Harro.

— Du-te acasă!

Câinele cel mare se uită spre coliba lui Agnete.

— Du-te acasă, Harro! urlă Mikael.

Harro se mișcă din loc și, cu pași nesiguri, se îndreptă spre colibă. Atunci Mikael o luă la goană și ieși din cimitir.

— Eloisa! strigă el.

Dar glasul i se frânse când văzu o caravană de care și de cavaleri oprită în piațeta din fața bisericii Madonna delle Nevi. Toți sătenii alergaseră într-acolo și înconjuraseră caravana.

Ojsternig stătea trufaș în șaua calului său, cu o privire rea și sfidătoare. Își legase doi copii, mizer îmbrăcați, unul pe piept și unul în spate, ca o armură de carne umană împotriva săgeților rebelilor. Copilul legat în spate plângea.

Mikael înaintă, căutând-o pe Eloisa prin lume, dar nu reușea să o zărească.

— De azi Înălțimea Sa principele se instalează în castelul cel nou, anunță Agomar, cu o voce tunătoare. Veți construi case pentru pădurarii Înălțimii Sale. Adăposturi și grajduri. Săptămâna viitoare vor sosi o turmă de trei sute de oi, o cireadă de cincizeci de viței și doi tauri de prăsilă. Pentru fiecare animal furat de rebeli unuia dintre voi i se va tăia un deget, anunțați-i!

Mikael împinse lumea, făcându-și loc în căutarea Eloisei.

— Înălțimea Sa caută scutieri noi și soldați! continuă Agomar. Toți tinerii din sat trebuie să vină la castel, duminica viitoare, ca să fie puși la încercare. Cine nu se va prezenta va fi considerat un trădător rebel! urlă amenințător. Vor fi organizate lupte. Veți lupta ca să câștigați.

— Sau ca să muriți! râse Ojsternig, acoperind cu vocea lui plânsul copilului legat de spate. Apoi dădu pinteni calului și se îndreptă spre castel. Procesiunea de care și de oșteni se puse în mișcare, urmându-l.

„Precum câinii”, gândi Mikael. Apoi, pe neașteptate, simți un fior de spaimă. Se gândi că ar fi putut să moară, luptându-se doar pentru plăcerea lui Ojsternig. „Câini de luptă”, își repetă.

În momentul acela o zări pe Eloisa. Mergea cu pas grăbit. Văzu că se ducea la podul de peste râul Uque. În locul în care fuseseră bătute în cuie pieile nevinovaților jupuiți de vii, Eloisa se opri și le atinse, una câte una.

Ca să traverseze drumul, Mikael trebui să aștepte să treacă mai întâi caravana. Între timp, simțea cum crește spaima în el.

Simțea cât de puțin conta viața lui, ca și a tuturor celorlalți.

— Eloisa! strigă când reuși să treacă, aruncându-se cu capul înainte spre pod.

Dar Eloisa nu-l auzi. Trecu de pod și coborî de-a lungul prundișului râului Uque.

Mikael alergă și mai repede, tropăind pe pod. Se uită cu coada ochiului la pieile țintuite de parapet. „Nu valorăm nimic”, se gândi el iar. Și, dintr-odată, înțelese că nu îi era frică, dar voia să trăiască. Ca în noaptea aceea în care, când toți credeau că avea să moară, îi spusese lui Hubertus, ascuns fiind în hruba de sub coliba lui Agnete: „Eu am să trăiesc”. Și tot ca atunci, își dădu seama că nu putea trăi retras într-o hrubă sub un chepeng, că nu putea să stea pe loc. Fiindcă aceea nu era viață.

Se avântă spre prundul abrupt al râului.

— Eloisa! strigă el.

Se opri, ca să audă un răspuns. Nimic. Doar tăcere. Coborî iar, trecu de o grămadă deasă de crengi, duse la vale de ape.

— Eloisa! strigă el din nou.

Eloisa apăru din spatele unui tufiș.

— Ce e? îl întrebă, cu aceeași intonație provocatoare pe care o folosise cu puțin înainte.

Mikael se apropie de ea dintr-un salt. Nu mai gândea. Nu mai judeca. Îi luă mâna și i-o strânse, uitându-se în ochii ei cu o privire plină de pasiune.

Eloisa încercă să-și retragă mâna. Mikael i-o ținu și mai strâns.

— Nu…, spuse cu glas răgușit. Știu că pentru tine sunt numai un prost și că nu o să-ți placă niciodată de mine, în schimb… tu…

Se blocă zăpăcit. Buzele Eloisei se întredeschiseră, fără ca ea să-și fi dat seama. Și buzele lui Mikael se întredeschiseră, ca dinaintea unei oglinzi. Eloisa îi luă mâna și o duse la gură.

— Nu te opri acum, Mikael Veedon! spuse ea în șoaptă.

Mikael îi mângâie buzele, încet, timid și se gândi că erau mult mai moi decât mușchiul, în timp ce își simțea picioarele cum tremură și cum i se topește tot curajul care îl împinsese în brațele ei.

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi.

— De ce plângi? o întrebă Mikael, aiurit.

— Cât ți-a trebuit ca s-o faci…, zise Eloisa.

— Tu ai spus că…, se bâlbâi Mikael.

— Știu ce am spus. Dar tu de ce ai crezut? întrebă Eloisa.

Mikael roși.

— Fiindcă sunt un prost…

Eloisa îi sărută buricele degetelor. Apoi i le linse cu vârful limbii. Și i le mușcă, mai întâi încet, apoi mai tare. Fața lui Mikael se îmbujoră și mai tare de jenă. Amândurora li se îngreună respirația.

— Ce trebuie… să fac? întrebă Mikael.

Mâna Eloisei se strecură în părul blond al lui Mikael. Strânse pumnul și trase, aproape cu violență. Mikael își curbă spatele. Deschise gura. Atunci Eloisa îi puse degetele între buze și, ca și el, începu să o descopere în timp ce ochii lor nu se despărțeau o clipă. Îl împinse încet, până se întinse pe pajiște. Apoi se aplecă, apropiindu-și gura de a lui.

Nu se sărutară imediat. Buzele lor se opriră la mai puțin de un deget distanță. Se deschideau și se închideau imperceptibil, fiecare respirând respirația celuilalt.

— Cât te-am așteptat…, șopti Eloisa. Cât…

— Cât…, făcu Mikael ca un ecou.

Și atunci, cu un elan caraghios și de nestăpânit, se sărutară încolăcindu-și limbile, apucând cu dinții, mușcându-se, pipăind cu degetele sărutul acela care era primul lor sărut, ca și cum ar fi vrut să-l învețe pe dinafară.

Mâna Eloisei alunecă pe pieptul lui Mikael, care se înfioră. Apoi ajunse la vintre și îi pipăi penisul, dur.

— Așa trebuie să fie un bărbat când dorește o femeie, gâfâi ea prefăcându-se sigură pe sine. Mi-au spus fetele cele mari.

Apoi se așeză peste el, încălecându-l, și îi luă mâna. I-o duse sub fustă, între picioare, și îl făcu să-i simtă sexul umed.

— Așa trebuie să fie o femeie când dorește un bărbat, gemu ea, arcuindu-și spatele și mijind ochii de plăcere.

La început rigid, Mikael o exploră fremătând, descoperind acea vâscozitate excitantă care îi dilata sexul. Eloisa îi descheie pantalonii și i se uită între picioare. Mikael vru, din reflex, să-și acopere goliciunea, dar se abținu. Eloisa îl mângâie. Simți că era și el umed. Se uită în ochii lui, cu privirea încărcată de un fel de teamă, voalată de dorință. Îi strânse membrul și îl îndreptă spre ea.

— Așa fac un bărbat și o femeie când se doresc…, gâfâi ea. Cel puțin… așa cred…

Apoi se împinse cu violență în el. Mikael simți o apăsare, o rezistență, apoi o sfâșiere și un jet cald care îl învăluia. Eloisa gemu de durere.

— Nu… te opri…, șopti, în timp ce durerea era înlocuită de o plăcere intensă, urmată de un fior în inimă, și ea începea să se miște în sus și în jos, din ce în ce mai frenetic, primindu-l în ea, agățându-se cu mâinile de părul lui.

Apoi, pe neașteptate, fără ca vreunul din ei să se fi pregătit, trupurile lor, aproape la unison, începură să vibreze până în străfunduri. Și cu cât trupul unuia se apropia de plăcerea finală, cu atât celălalt îl ajungea din urmă și îl depășea, lăsându-se la rândul său ajuns și depășit.

Niciunul din ei nu țipă, când atinseră plăcerea. Rămaseră țepeni, tremurând, înspăimântați și uimiți, cu gurile mute și cu ochii căscați, ghicind în ochii celuilalt aceeași uimire, aceeași spaimă, aceeași plăcere.

Încet, Eloisa, pe măsură ce contracțiile se transformau doar într-un ecou în vintrele ei, se lăsă pe trupul lui Mikael. Și rămaseră așa, nemișcați, unul în celălalt, ca un trup unic, până se făcu întuneric.

— Știai că un bărbat și o femeie pot fi atât de fericiți? îl întrebă Eloisa.

— Deci acum am devenit bărbat? spuse Mikael, cu un zâmbet radios.

— Știai sau nu? repetă Eloisa, punându-și capul pe pieptul lui.

— Cum puteam să știu? zise Mikael, mângâindu-i părul drept. Eu credeam că băieții se nasc prin fund.

Și apoi izbucniră în râs.

39.

În zilele care urmară Mikael și Eloisa păreau să nu mai bage în seamă lumea care îi înconjura. Nu aveau ochi decât unul pentru celălalt.

Tot ce lui Mikael i se păruse întotdeauna de neatins acum devenise firesc, vital. „Am ieșit din hrubă”, își repeta el. Dacă înainte îi fusese imposibil să o atingă pe Eloisa, acum nu pierdea ocazia să intre în contact cu trupul ei. De câte ori putea îi

atingea mâna, îi mângâia un sân, îi mirosea părul și pliul gâtului, exact la ceafă. Și Eloisa îl căuta cu aceeași frenezie. Mikael nu știa niciodată dacă el o atinsese întâi pe ea sau ea pe el tocmai când se hotăra să o facă el. Între ei exista o legătură strânsă, care îi buimăcea, o dorință care îi făcea să palpite la unison. Și noaptea, imediat ce adormea Agnete, Eloisa venea în culcușul de lângă foc și se lipea strâns de el. Se căutau, își dăruiau plăcere, se contopeau unul cu altul. Din ce în ce mai puțin stângaci. Nu era treabă pe care să le-o dea Agnete să nu se ofere s-o facă împreună. Și erau atât de orbi față de lume, încât erau siguri că nimeni altcineva nu observase.

Într-o seară, la cină, Mikael întinse un picior pe sub masă căutându-l pe al Eloisei. Când îl găsi începu să o atingă urcând spre gleznă. Pe urmă, dintr-odată, primi un șut violent în fluierul piciorului.

— E piciorul meu, imbecilule! sărise Agnete.

Mikael se făcu roșu ca para focului. Eloisa încercă să nu râdă.

— M-am săturat de voi! continuă Agnete, bătând cu pumnul în masă. Apoi, cu o privire serioasă, luă mâna lui Mikael și pe cea a Eloisei. Ce credeți că faceți? În ochii ei se citea îngrijorarea. Îți amintești de Gregor? îi spuse lui Mikael. Își mută privirea la Eloisa. Și tu, îți amintești de Emöke? Strânse mai tare mâinile celor doi tineri. Cu furie și durere în același timp. Eu nu știu ce simțiți. În viața mea nu s-a întâmplat niciodată, spuse cu o melancolie adâncă. Dar sunteți siguri că e un noroc? Voi aparțineți unui om crud, care se hrănește cu nefericirea altora. Este stăpânul vostru. El hotărăște pentru viețile voastre. Le lăsă mâinile și, pentru prima oară în viața ei, le mângâie obrajii. Voi sunteți copiii mei… și nu vreau să vi se întâmple nimic rău.

Apoi ochii i se încețoșară de lacrimi.

În noaptea aceea Eloisa nu se duse la Mikael în culcușul lui. Și Mikael nu putu să doarmă. În noaptea aceea, extrem de concret, cum nu percepuse niciodată înainte, acum că avea cu adevărat ceva de pierdut în viață, simțea toată greutatea condiției lui de rob. Și viața lui nu era a lui. Dragostea lui pentru Eloisa nu era a lui. Fiindcă el era doar vita lui Ojsternig.

În ziua următoare, când fu singur cu Eloisa, îi spuse:

— Trebuie să fugim.

— Unde? întrebă înspăimântată Eloisa.

— Nu știu. Dar dacă reușim să trăim un an într-un oraș, legea

spune că suntem liberi, răspunse Mikael.

Eloisa dădu încet din cap.

— Nu o putem lăsa singură pe mama, spuse ea cu vocea răgușită de ghemul de sentimente potrivnice care i se agitau în piept. Ar muri…

— Și noi? Mikael o luă de umeri. Noi nu murim?

Chipul Eloisei era chinuit. Nu era în stare să vorbească. Dădea din cap, încet.

— Eu…, spuse într-un târziu, dar se opri.

— Eu, ce? se auzi vocea lui Mikael, care căpătase un accent dur.

— Te-a crescut. Ți-a dat viața pe care o ai acum…, spuse Eloisa.

— Nu! Tu mi-ai dat-o!

Eloisa întinse o mână și îi mângâie buzele.

— Tu știi că am dreptate, nu-i așa? îi spuse cu o dulceață de femeie matură.

Mikael o opri și scutură din cap. Se uită la ea cu ochii arzând și cu nările dilatate. Apoi strânse din dinți.

— Stăpânul decide cu cine trebuie să se împerecheze animalele lui. Și animalele lui nu protestează și nici nu se revoltă! Da! Ai dreptate! spuse înfuriat.

Eloisa se făcu rece ca gheața.

— Ești doar un băiețaș capricios, autoritar și egoist, îi șuieră ea în față. Ai fi fost un principe perfect.

Apoi se întoarse și se duse la Agnete, care se îndrepta spre câmpul unde creșteau ultimele legume târzii.

Toată ziua Mikael munci în tăcere, întunecat, absorbit.

Apoi, seara, îi bâigui:

— Trebuie să-ți vorbesc.

Imediat ce Agnete adormi, Eloisa veni și se strecură sub pătură, lângă el.

— Nu-i suficient să faci dragoste cu cea mai frumoasă fată din lume ca să fii bărbat, nu-i așa? îi spuse Mikael.

— Nu, răspunse Eloisa.

— Eu vreau să devin bărbat, zise Mikael.

— Mulțumesc, murmură Eloisa, după o pauză lungă. Pe urmă îl trase spre ea și îl sărută. O să reușim.

— O să reușim, repetă Mikael.

— Mi-e frică…, zise Eloisa.

— De ce?

— Mâine e duminică. Și va trebui să lupți.

— N-am să lupt, zise Mikael. Nu sunt câinele lui.

Eloisa tăcu. Apoi începu să îl mângâie și într-o clipă respirația lor gâfâită le șterse toate gândurile. Dar când sfârșiră de făcut dragoste, repetă:

— Mi-e frică...

A doua zi, când Mikael sosi la castel împreună cu Agnete și cu Eloisa, curtea era înțesată de lume.

Toată săptămâna, cu tot frigul și cu toată vremea proastă care se anunța de-acum în fiecare dimineață printr-un cer de un cenușiu perlat, cu nori joși și apăsători, pădurarii lui Ojsternig tăiaseră un număr mare de copaci, aproape toți fagi, și sătenii îi transportaseră în sat, începând să construiască viitoarele locuințe ale familiilor de pădurari și adăposturile pentru oi și vaci. Muntele părea rănit. Câteodată, la răsărit, se zăreau căpriori care priveau dezorientați în jur.

Și toată săptămâna, în timp ce sătenii și nou-sosiții începeau să se familiarizeze unii cu alții, deși bănuitori și folosind doar câteva cuvinte, spuse cu băgare de seamă, ca să se cunoască pentru viitoarea lor conviețuire, nu se vorbi despre altceva, mai ales printre tineri, decât despre selecțiile pe care principele avea să le facă duminică. Mulți dintre tineri erau entuziasmați. Posibilitatea de a deveni scutier ori soldat le umplea de visuri și de glorie nopțile și îi lăsa să-și închipuie o viață eliberată de munca pământului. În dimineața aceea, Eberwolf se prezentase primul.

Intrând în curtea castelului, Mikael văzu că fusese ridicat un podium, unde se așezaseră Ojsternig, Agomar, prințesa Lukrécia și principele Marcus, Arialdo da Tarvis și preotul palatului. În jur se îngrămădeau servitorii, oștenii, sătenii, tinerii care așteptau să fie aleși și târfele soldaților. Observă că și Emöke era acolo.

Mikael văzu dreptunghiul de douăzeci de yarzi pe zece, mărginit de două rânduri de funii legate bine de pari zdraveni, înfipți în pământ, exact în fața podiumului. Se gândi că semăna exact cu un țarc pentru animale. Apoi înălță privirea spre castelul reconstruit. Era aproape la fel cu acela în care crescuse. Se uită spre fereastra unde cândva fusese camera lui. I se păru că simte mirosul de lemn ars din cămin, pe cel al saltelei moi, din lână de oaie, pe care dormea, la căldură, sub cuverturi din

blană de lup căptușite cu pânză subțire de in. Mintea îi zbură la credincioasa Eilika, dădaca lui, cea care dormea la picioarele patului, într-un culcuș de paie sărăcăcios. Pe atunci, toate acestea i se păreau normale. Niciodată nu se întrebase dacă era cinstit ca Eilika, pe care el spunea că o iubește, să doarmă în culcușul acela, ca un câine.

„Și pentru mine ea era doar o vită”, murmură el.

— Ce ai spus? îl întrebă Eloisa, aflată lângă el, în picioare.

Mikael se uită la ea. Își aminti de ziua în care îi dăduse felia lui de budincă cu carne de cerb. Acum, când, asemenea tuturor șerbilor, învățase ce era foamea, știa ce trebuia să fi simțit Eloisa când o mâncase. Însă pentru el, pe atunci, mâncarea aceea rafinată, specială, nu însemna nimic.

— Mi-ai salvat viața pentru o bucată de budincă de carne, îi spuse.

Eloisa se uită drept în ochii lui. Pe urmă își plimbă privirea peste curtea aceea pe care, la fel ca și el, și-o amintea înroșită de sânge și devastată de flăcări.

— Era cel mai bun lucru pe care îl mâncasem vreodată, răspunse.

Mikael se rușină. I-o dăduse numai ca să scape de ea, fiindcă trebuia să se joace de-a v-ați ascunselea cu Eilika, doica și câinele lui credincios, care în fiecare noapte dormea la picioarele patului său.

— Nimic nu e bine..., șopti.

În acel moment, Agomar se ridică.

— Defilați prin fața principelui vostru, unul câte unul! anunță el adresându-li-se tinerilor, dintre care mulți băteau din picior de nerăbdare ca tăurașii din copite.

Eberwolf îi dădu una peste umăr băiatului din fața lui și se prezentă în fața podiumului. Deși era foarte frig, purta o tunică fără mâneci, care îi scotea în evidență mușchii puternici ai brațelor. Sigur era conștient că e cel mai puternic dintre toți și nu se îndoia că va fi ales și că, din clipa aceea, viața lui avea să se schimbe.

De pe podium, Ojsternig se uită distrat la el.

— Îmi aduc aminte de tine, îi spuse. Ești lașul.

Pieptul lui Eberwolf se dezumflă instantaneu, ca și cum ar fi primit un pumn în stomac.

— O să vedem ce știi să faci, spuse Ojsternig și îl trimise

deoparte cu un semn al mâinii. Intră în țarc și du-te în dreapta!

Mikael observă că principele Marcus, uzurpatorul, se uita cu interes la Eberwolf. Și Eberwolf sesiză privirea lui Marcus și făcu spre el o plecăciune caraghioasă.

Al doilea tânăr care înaintă avea mâini mari, dar umeri înguști, cu un început de cocoașă.

Ojsternig, uitându-se la el, râse.

— La stânga, îi spuse.

Pe urmă se întoarse spre fiica lui. Lukrécia avea privirea absentă, plictisită.

Băiatul sări în țarc și se așeză față în față cu Eberwolf, pe partea cealaltă.

— Păstorul își alege vitele de tăiat, murmură Mikael, cu glas sumbru.

— Taci, pentru numele lui Dumnezeu! îl mustră Agnete.

Apoi, unul câte unul, toți tinerii din sat se prezentară la examinare. Ojsternig îi împărți în două grupe, punându-i să se așeze la dreapta sau la stânga.

Mikael îi cântărise pe băieți. Cei care ar fi vrut să se facă soldați și să părăsească lucrul câmpului se mișcau precum câinii masculi când întâlnesc un alt mascul. Încercau să pară mai tari decât erau. În schimb, cei cărora le era teamă se mișcau ca niște victime, cu ochii în jos și aduși de spate.

— Dă-i bătaie, Curățătă-căcat, e rândul tău! îl strigă Ojsternig.

Eloisa îl strânse de mână.

— Du-te și nu face prostii, te rog! îi spuse ea.

— Curățătă-căcat, mișcă-te! porunci Ojsternig.

— Du-te băiețaș, nu-ți fie frică! îl îndemnă Agnete.

— Nu mai e un băiețaș, o contrazise Eloisa.

Mikael simți cum îl năpădește o emoție adâncă. Nu îi era frică. Se duse cu pași siguri până la podium.

Ojsternig nu se uita la el. Fixa cu privirea un punct în spatele lui.

Mikael se întoarse cu inima strânsă de îngrijorare. Și înțelese că Ojsternig se uita la Eloisa, care, mândră, îi susținea privirea.

„Nu te uita la el”, gândi alarmat Mikael.

Pe urmă Ojsternig i se adresă lui Mikael:

— La stânga!

Mikael sări peste funiile țarcului și se duse la ceilalți tineri. Șerbii asistau cu sufletul la gură.

Agomar se ridică iar în picioare.

— Sunteți două echipe, îi anunță el pe băieți.

Făcu un semn către două slugi, care duceau niște panglici de in subțire, verzi și negre.

— Echipa din dreapta să-și lege la gât panglicile negre, cea din stânga pe cele verzi. Culorile stirpei stăpânilor voștri, principele de Ojsternig și principele Marcus al II-lea de Saxa.

Mikael dădu semne de mânie. Strânse pumnii cu putere.

Slugile împărțiră panglicile colorate. Tinerii și le legară la gât. Cei din dreapta, Negrii, erau douăzeci, iar cei din stânga, Verzii, nouăsprezece.

— Sunteți dușmani. La semnalul principelui vostru începeți să vă luptați, toți deodată. O echipă contra celeilalte. Negrii împotriva Verzilor. Nu există reguli. Este admisă orice fel de lovitură, le spuse Agomar și se așează.

„E o luptă între câini”, gândi Mikael plin de furie și se întoarse spre Eloisa. Văzu că în privirea ei se citea spaima. Apoi văzu că Agnete o trăgea spre ea și îi trecea un braț pe după umeri.

Ojsternig luă o batistă brodată și o ridică.

— Când batista va atinge pământul, va începe lupta.

Rudele tinerilor se țineau unele de altele, zăpăcite și temătoare.

Mikael știa că stătea cu picioarele pe pământul unde tatăl său se luptase cu înverșunare împotriva lui Agomar și a oamenilor lui, pe același pământ pe care murise. Simți cum îl cuprindea o furie nemaipomenită. Dar, uitându-se la echipa Negrilor, realiză că nu ei erau dușmanii lui. „E o luptă între câini”, se gândi el din nou, cu mai multă intensitate.

Ojsternig lăsă să cadă batista, care pluti în aer, apoi atinse scândurile podiumului.

— Război! strigă Agomar.

— Nu luptați! le spuse atunci Mikael băieților din echipa lui. Arătați-le că nu suntem câini!

Tinerii se uitară la el fără să înțeleagă. Unii făcură un pas timid spre adversari. Alții aveau întipărit pe față un zâmbet nervos.

— Război, pentru Dumnezeu! urlă Agomar.

Atunci Eberwolf, după ce le aruncase câte o privire lui Ojsternig și principelui Marcus, înaintă și îl împinse pe un băiat din echipa Verzilor, care era jumătate cât el.

Ojsternig râse.

— Dă-i-nainte, lașule! Termină-l! îl întărâtă.

Eberwolf își încleștă pumnul și îl lovi pe băiat în bărbie, lăsându-l lat la pământ. Dar ceilalți, și dintr-o echipă, și din cealaltă, încă nu se mișcau.

— Nu suntem câinii lui, repeta Mikael. Nu suntem câinii lui.

Ojsternig se ridică enervat. Arătă spre unul dintre băieții din echipa Verzilor.

— Care e mama ta? îl întrebă.

Băiatul se aplecă și o căută printre spectatori pe mama lui. Șovăitor, o arătă.

— Tăiați-i o ureche! îi porunci Ojsternig unui oștean care scoase imediat cuțitul, îndreptându-se spre femeia care se refugiase în brațele bărbatului ei.

— Nu..., murmură băiatul.

— Atunci luptă! răcni la el Agomar.

Băiatul încă nu se mișca în clipa în care oșteanul ajunse la mamă.

— Luptă, fiule! îl îndemnă tatăl, încercând să o desprindă pe soția lui din strânsoarea oșteanului.

— Luptă pentru mama ta! repetă el cu lacrimi în ochi.

Tânărul strânse convulsiv pumnii și se aruncă asupra unuia dintre Negri, lovindu-l orbește și urlând. Adversarul lui, luat prin surprindere, fu izbit în plin de un pumn în stomac. Dar băiatul, după atac, se întorsese să vadă dacă oșteanul se îndepărta de mama lui, astfel că îi dădu timp adversarului să se ridice și să-l lovească în ceafă.

Într-o clipă, porni încăierarea.

Tinerii se aruncară unii asupra celorlalți. Erau unii mai obișnuiți să se bată și unii mai puțin obișnuiți, dar, în zăpăceala generală care se crease, toți împărțeau în dreapta și în stânga pumni și șuturi. Unii cădeau imediat, alții se retrăgeau înspăimântați în fața unui atac, pe când alții, prinși în focul luptei, uitau de orice fel de îndoială și remușcare.

Într-o clipă, fețe tinerilor fură brăzdate de sânge.

La început, Mikael rămăsese nemișcat, apoi, văzând că ai lui se duceau pe copcă, se aruncase în vâltoare, încercând să îi apere pe cei mai slabi, parând loviturile, însă fără să le înapoieze. Se limita să se apere și, între timp, repeta:

— Noi nu suntem așa! Nu suntem câinii lui!

Ojsternig se uita la el extaziat.

— Curățică-căcat e unul pe care aș vrea să-l am lângă mine în luptă. E unul dintre cei care nu-ți întorc spatele și care nu își iau picioarele la spinare, îi spuse lui Agomar.

Agomar arătă spre Eberwolf.

Eberwolf își făcea fără milă loc printre concurenți. Lovea pe la spate, se înverșuna pe cei mai slabi, trăgea șuturi în testicule, mușca în lupta corp la corp, dădea capete cumplite acelora care se apropiau prea mult de el.

— Dar, la sfârșit, el o să fie cel care o să rămână în picioare, zise Agomar.

Ojsternig se întoarse iar spre fiica lui. Văzu că Lukrécia se uita la Mikael. Și privirea ei nu mai era absentă.

După puțin timp, cea mai însângerată față era a lui Mikael. Dacă putea, nu întorcea nicio lovitură. Și, de mai multe ori, se puse dinaintea lui Eberwolf, când el dădea în cineva căzut deja la pământ. La un moment dat, se aruncă asupra unui băiat cu părul roșu, care căra cu nemiluita pumni altui băiat, mai mărunt și mai slăbuț, tot cu păr roșu.

— E fratele tău, Richard! strigă la el, silindu-l să se retragă.

Ochii lui Richard aveau în ei un licăr diabolic. O clipă, strigătul lui Mikael păru să-l readucă la realitate. Se opri și se uită la fratele lui, care avea nasul rupt. Dar, imediat după aceea, excitat de luptă, ca un animal, se aruncă asupra altui băiat și începu să-i care pumni și șuturi.

— Aruncă-te la pământ, predă-te! îi spuse Mikael băiatului cu păr roșu pe care îl apărase.

— Nu! strigă el aruncându-se asupra fratelui său.

În final rămaseră în picioare zece Negri și doar doi Verzi. Unul dintre ei era Mikael, celălalt Fabio, fiul bărbatului care împingea plugul, și care, spre deosebire de tatăl lui, nu era nici puternic, nici robust. Era însă agil și nervos și avea talent la încăierări. Printre Negri se număra Eberwolf. Tinerii se uitau unii la ceilalți, gâfâind. Era clar cine învinsese.

— Până la capăt! urlă Ojsternig.

Mikael scuipă pe pământ. Un scuipat roșu de sânge.

— Să-i încercuim! le zise Eberwolf tovarășilor lui.

Cei zece flăcăi Negri îi încercuiră, apropiindu-se din ce în ce mai strâns de Mikael și de Fabio, care se așezaseră spate în spate, cu pumnii ridicați.

Când Negrii fură la un pas de atacul final, Mikael se uită la ei.

— Noi nu suntem așa! Noi nu suntem cum vrea el! le strigă, scuturând din cap. Arătați-le că noi nu suntem așa! răcni el cu furie.

În schimb, Negrii, ca o haită de lupi, atacară, toți deodată. Și nu se lăsară până când cei doi Verzi nu fură puși la pământ.

Ojsternig râdea.

Mikael se trezi în genunchi. Ca tatăl lui. Acolo unde fusese ucis tatăl lui. Și, la fel ca tatăl lui, ridică o privire mândră spre Eberwolf, care se apropia să-l termine. Eberwolf îl izbi cu ambele mâini în spate. Mikael simți o durere grozavă și căzu cu fața în țărână.

Ojsternig îi proclamă învingători pe Negri și anunță că, în duminica următoare, avea să aibă loc un turneu de lupte individuale. Eberwolf se uita la el cu aer triumfător. Mikael nu-i aruncă nici măcar o privire. Se ridică și plecă.

Principele Marcus se duse la Eberwolf, cu pas leneș.

— Ești un campion, îi spuse cu glasul lui melodios. Și dacă o să continui să câștigi, într-o zi, drept premiu, am să te las să i-o tragi târfei mele.

Eberwolf făcu o plecăciune aproape până la pământ.

— Mulțumesc, stăpâne!

Marcus, în fața căruia nu se pleca nimeni și pe care nimeni nu-l numea stăpân, îi mângâie pe un obraz și spuse:

— Vom face lucruri mari împreună.

Apoi, pe când se îndepărta, se întoarse, zâmbindu-i din ochi.

— Reușești să te ridici? îl întrebă Eloisa pe Mikael.

Mikael se uită la ea. Îi simțea mâinile pe față, dar inima îi era plină de disperare.

— Noi nu suntem așa... Noi nu suntem câini sălbatici..., spuse el cu vocea plină de durere. Noi nu suntem așa... nu?

Eloisa nu răspunse.

40.

— Ai tu grijă de Harro! îi spuse Mikael Eloisei, după două zile.

— Unde te duci? îl întrebă ea.

Se priviră în tăcere. Ochii Eloisei erau îngrijorați.

— Ai tu grijă de Harro! repetă Mikael și plecă.

Avea vânătăi pe tot corpul. Dar nu-i mai păsa de durerea fizică. Se întărise. Ca oricare animal de povară.

Traversă cu pași repezi satul, unde se ridicau treptat locuințele pădurarilor și ale familiilor lor.

Trecând pe lângă pieile bătute în cuie de parapetul podului peste râul Uque, se opri. Văzu că jos erau roase de șoareci. Le atinse, una câte una, pronunțând cu voce tare numele fiecăreia dintre cele șapte victime. Apoi, chiar dacă nu prea îl înțelegea nici pe Dumnezeu, și nici nu prea pricepea cum e cu religia, își făcu semnul crucii de șapte ori. „Ai să trăiești în sânge, ca mine și ca toți strămoșii noștri. Asta este soarta și condamnarea noastră”, spuse el încet, repetând ultimele cuvinte pe care le auzise de la tatăl său, înainte să fie ucis. După aceea, ca și cum ar fi încheiat o rugăciune, adăugă: „Amin”.

Intră cu pași hotărâți în pădure. Continua să se gândească la cei doi frați cu părul roșu, care se zdrobiseră unul pe altul în lupta dorită de Ojsternig. Și revedea furia oarbă, sângeroasă, cu care cei zece tineri Negri îi atacaseră pe el și pe celălalt supraviețuitor dintre Verzi. O întrebase pe Eloisa: „Noi nu suntem așa, nu?” Dar ea nu răspunsese.

Acum Mikael voia să primească de la cineva un răspuns la întrebarea aceea. Însă acela nu putea fi Raphael. Mikael nu căuta calmul lui. Voia altceva. Și un singur bărbat ar fi putut să-i răspundă. Dar nu știa unde să-l găsească. Nu știa nimeni.

Se cățără prin pădurea Mezesnig. Urcă până la hornul bețelor de tobă. Ajunse la stânca spartă în două, în care creștea pinul negru care marca granița dincolo de care era primejdios să te aventurezi. Cândva, când era mic, vederea acelui copac îl umplea de uimire. În schimb, în ziua aceea îl întristă și se gândi la toți cei siliți să prindă rădăcini pe pământuri aride, învățând să trăiască fără hrană. Se mai uită o dată la pinul negru. Avusese la dispoziție pădurea întreagă să crească, dar, ca pentru toți ceilalți, părea că pădurea aceea nu era a lui, că nu era demn să prindă rădăcini în pământul gras și umed și trebuise să se mulțumească doar cu stânca. Era un mod de a trăi pe care Agnete i-l descrisese foarte bine când era copil. Într-o zi, Mikael o întrebase de ce erau atât de slabe vacile din sat. Agnete îi răspunsese: „Vacile noastre mănâncă resturi. Ca și noi”. Atunci, în nevinovăția lui copilărească, Mikael o întrebase

de ce vacile nu fugeau în căutarea unui loc mai bun. Și Agnete îi spusese: „Fiindcă sunt ca noi. Nici noi nu fugim”.

Cu inima grea se strecură în pădure.

Îl căuta pe Volod cel Negru. Singurul care ar fi putut răspunde întrebărilor lui.

Își amintea vag de un loc care ar fi putut fi o ascunzătoare. Trebuia să te cațări până la jumătatea muntelui, apoi să te strecori printr-o fisură în stâncă, aproape invizibilă fiindcă, la început, nu era decât o bortă între două pietroaie de calcar care păreau de neatins. O văzuse odată, când rătăcea, dar nu era sigur că ar mai fi putut da de ea. După o oră de mers, se simți mai optimist părându-i-se că recunoaște un fag uriaș, cu trunchiul îndesat despicat de un fulger, o piatră în formă de broască, o rădăcină răsucită ca un șarpe gata de atac. Se uită pe jos. Nimeni nu cunoștea pădurea mai bine decât el. Erau urme, rugi rupți, ferigi călcate în picioare. Putea fi pur și simplu o cărare a cerbilor, dar Mikael totuși o urmă.

Era atât de absorbit să cerceteze semnele de pe jos, că nu dădu importanță strigătului unui cocoș de munte, din vârful unui copac, prea înalt pentru felul acela de pasăre. Auzi, mai încolo, alt cocoș de munte care răspundea strigătului. Brusc pierdu urma. Pământul de sub copaci era neatins, fără niciun alt semn de trecere. Nu era lucru curat. Se gândi că totul era mult prea în ordine.

În clipa aceea, un bărbat îi sări în spate, coborând de pe ramura de zadă unde se ascunsese, luându-l pe nepregătite. Bărbatul îi puse un cuțit la gât.

— Ce cauți? îl întrebă el agresiv.

Mikael simțea lama ascuțită cum îi împungea pielea. Nu opuse rezistență.

— Vreau să-l văd pe Volod cel Negru, răspunse.

— Nu cunosc niciun Volod cel Negru, spuse omul împingând și mai tare lama în gâtul lui Mikael.

Mikael înghiți și simți cum mărul lui Adam i se freca de cuțit. Nu vorbi.

— Cine ești? întrebă bărbatul.

— Mă cheamă Mikael Veedon. Sunt… sunt un țăran.

— Și ce vrei?

— Vreau să vorbesc cu Volod cel Negru.

— Ți-am spus că nu cunosc niciun Volod cel Negru, repetă

bărbatul.

— Atunci dă-mi drumul! zise Mikael. Nu caut necazuri.

În pădure răsună iar trilul unui cocoș de munte.

Bărbatul răspunse chemării.

Alte două triluri, în două locuri diferite ale pădurii, răsunară drept răspuns. Într-o clipă apărură trei bărbați, înarmați cu arcuri și pumnale.

— Cine e? întrebă unul dintre nou-sosiți, un ditamai omul, robust, îmbrăcat cu o tunică jegoasă.

— Zice că e un țăran, Malvoglio, răspunse bărbatul care încă își ținea cuțitul la gâtul lui Mikael.

— E un spion, spuse un băiețel plin de coșuri, cu pielea gălbejită, lucru care arăta că era prost hrănit. Să-l omorâm!

— Sunt un prieten, spuse Mikael.

— Să-l omorâm! repetă băiatul plin de coșuri.

— Taci, Baldo! spuse aspru Malvoglio. Lasă-l! îi porunci pe urmă bărbatului cu pumnal.

Mikael simți că presiunea lamei scădea. Bărbatul îl împinse, îndepărtându-l de el.

Malvoglio puse o săgeată în arc, întinse coarda și îl ținti pe Mikael.

— Dacă te miști, ți-o înfig în ochi! îi spuse el.

— Omoară-l, Malvoglio! strigă băiatul.

— Ți-am zis să taci! sări Malvoglio, cu arcul întins. Ce cauți? îl întrebă apoi pe Mikael.

— Vreau să-l văd pe Volod cel Negru, răspunse Mikael.

Malvoglio se uită lung la el. Brațul care ținea arcul începea să tremure de oboseală. Și el era prost hrănit.

Mikael duse o mână la traista pe care o avea atârnată pe după gât.

— Stai! se răsti la el Malvoglio.

Mikael desfăcu brațele, semn că se predă.

— Am pâine, spuse el arătând cu capul traista. Luați-o!

Oamenii ezitară. Pe urmă Malvoglio îi porunci băiatului:

— Caută-l!

Băiatul se apropie precaut și își puse vârful cuțitului în stomacul lui Mikael.

— Dacă te miști, ești mort! spuse.

Între timp, băgase cealaltă mână în traistă și, după ce luase pâinișoara de secară, sărise doi pași înapoi. Se uită la pâine ca și

cum nu mâncase de câteva săptămâni. Pe urmă mușcă din ea, aproape înecându-se de cât de lacom mesteca.

— Baldo! exclamă Malvoglio.

Băiatul își băgă capul între umeri și tuși. Trecu pâinea unuia dintre bărbați care, deși se uita cu jind la ea, o băgă în tunică.

— Dacă te ducem la el și el crede că nu ești potrivit..., zise Malvoglio, coborând arcul, nu te mai întorci și te îngropăm aici.

Mikael simți un fior de-a lungul spatelui.

— Am să risc.

— Leagă-l la ochi! îi spuse Malvoglio unuia dintre bărbați.

Acela luă o cârpă pe care o avea la gât și îl legă strâns cu ea pe Mikael la ochi. Imediat după aceea, îl siliră să se învârtă în loc, repede, până își pierdu echilibrul și căzu la pământ. Atunci îl puseră iar pe picioare și doi bărbați îl îndreptară într-o direcție ținându-l de brațe. Mikael simți că puteau. După o vreme cotiră la dreapta și după încă puțin timp la stânga, apoi din nou la dreapta. Continuară așa până ce Mikael își pierdu de tot simțul orientării.

Mikael auzi că dădeau la o parte niște crăci și îl împingeau spre un teren stâncos. În depărtare, se auzea clipocit de apă. Probabil se aflau într-un fel de culoar printre stânci, fiindcă bărbații care îl țineau se înghesuiau din când în când în el.

După un traseu scurt și accidentat, Mikael simți sub picioare iarbă. Atunci bărbații se opriră. Mikael auzi cum vocile bărbătești din jur amuțeau.

— Volod! strigă Malvoglio.

Mikael percepu niște pași care se apropiau.

— Zice că vrea să-ți vorbească, zise Malvoglio.

Mikael simți cum o mână îi scotea cârpa de la ochi. În fața lui stătea Volod cel Negru, cu ochii lui albaștri, pătrunzători, ca de lup.

— A, ești țăranul, spuse Volod, fără interes. Cum îi merge câinelui tău?

— E bătrân, răspunse Mikael. Dar e puternic.

Volod schiță un surâs, într-un fel trist și îndepărtat, lipsit de veselie. Și el avea pe chip semnele foamei.

Bărbatul care își băgase în tunică pâinea i-o întinse lui Volod.

Volod se uită la ea.

— Pâine..., murmură. Malvoglio, împarte-o cu ceilalți! spuse el pe urmă.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, Volod! făcu Malvoglio.

Se aflau într-un luminiș, înconjurat de ziduri înalte de stâncă. Părea ca o fortăreață naturală, ascunsă ochilor lumii. Fundul era neted, cu o zadă uriașă care creștea exact în centru, iar dintr-un perete de pietre curgea o cascadă micuță, care se lărgea într-un mic lac cu apă limpede. Erau acolo vreo douăzeci de bărbați, cu un aer obosit și suferind.

Malvoglio se duse la ei și rupse pâinea în atâtea bucăți câți bărbați erau jurul lui. La urmă, se apropie un băiat care șchiopăta rău. Malvoglio, care avea în mână ultima bucată, i-o întinse fără ezitare. Băiatul o înghiți fără ca măcar să o mestece. Atunci, altul rupse jumătate din bucata lui și i-o dădu lui Malvoglio. Așa făcură toți cei care încă nu mâncaseră.

— Ce ai venit să cauți aici? îl întrebă Volod pe Mikael cu un glas aspru.

— Un răspuns, zise Mikael, impresionat de scena la care asistase. Dar l-am găsit deja.

Volod se întoarse și se îndreptă spre grota pe care Mikael nu o observase.

— Atunci adio! spuse el.

Însă Mikael îl urmă în grotă. În interior aerul era mai cald. Trei focuri ardeau în niște vetre de piatră.

— Veveriță, zise Volod arătând spre o frigăruie mică. Trebuie să ne mulțumim cu asta. Cerbii sunt puțini și lupii sunt mai pricepuți ca noi în a-i vâna. Surâse rece. În fond, veverițele nu sunt chiar așa de rele… când n-ai altceva de băgat pe sub nas.

Mikael se așeză unde îi arătase Volod.

— Domnule, ați aflat despre execuții? întrebă.

Privirea lui Volod se umplu mai întâi de furie, apoi de durere.

— În urma acestor execuții am rămas flămânzi. Nu mai atacăm convoaiele lui Ojsternig. Nu-l putem lăsa pe nenorocitul ăla să vă omoare ca pe niște șobolani.

Se întunecă la față.

— Nu e vina Domniei Voastre, domnule! zise Mikael.

— Ba da. Am dat greș! replică Volod, cu glasul plin de remușcare. Am greșit ținta. Nu l-am ucis când am avut ocazia. Morții ăia îmi apasă conștiința. Se uită la Mikael. Și nu-mi mai zice domnule și Domnia Voastră.

— Iertați-mă… iertați!

— Zi-mi de ce ești aici, spuse Volod. Nu mă face să-mi pierd

timpul cu palavre.

Mikael îi povesti despre întrecerile de luptă din duminica trecută. Îi povesti ce văzuse în ochii băieților care se încăierau.

— Noi nu suntem așa, adevărat? întrebă el în cele din urmă.

Volod se uită la el cu ochii lui de lup.

— Ba exact așa suntem, băiete! spuse într-un târziu, cu asprime în glas.

— Nu-i adevărat! Tocmai i-am văzut pe oamenii tăi cum își împărțeau pâinea.

— Noi așa suntem, îl întrerupse Volod, cu o voce răgușită. Făcu o pauză lungă. Am tăiat gâtul unor soldați răniți, aflați pe jos, neajutorați. Fără să ezităm. Ca niște câini sălbatici.

— Și nu-i drept? întrebă Mikael.

— Nu știu, țărane. Pui întrebări prea complicate pentru unul ca mine. Volod mișcă o mână spre ieșirea din grotă. Nu știu câtă vreme vom mai rezista să nu devenim simpli bandiți. Ne e foame. Nu ne ținem pe picioare. Foamea nu te lasă să dormi, știai?

— Nu…

— Nu te lasă să dormi, repetă Volod. Vocea îi era obosită. Și viața devine prea lungă. Și nopțile prea întunecate. Atunci nu mai știi ce e drept și ce nu. Suspină și scutură din cap. Trebuie să plecăm de aici.

— Unde? întrebă Mikael.

— Oriunde se găsește ceva de mâncare, zâmbi amar Volod.

— Nu ne puteți părăsi! exclamă Mikael.

Volod se uită îndelung la el.

— Tu cine ești să-mi spui asta?

— Ce e libertatea? întrebă Mikael.

Volod scutură din cap.

— Nu știu, țărane. Niciunul dintre noi nu s-a născut liber, de aia niciunul nu știe. E doar o idee din mintea noastră. Și acum ideea noastră de libertate e stricată de foame.

— Și noi ce o să facem dacă plecați? întrebă Mikael.

— Voi? exclamă Volod, furios. Voi căutați pe cineva care să vă șteargă la cur, fiindcă nu știți s-o faceți singuri! Îi luă mâna lui Mikael, strângând-o tare. M-ai întrebat dacă suntem animale sălbatice, ca tinerii ăia care se luptă între ei ca niște câini. Da! Răspunsul e da. Singura diferență e că noi luptăm pentru ceva al nostru, în loc să stăm să ne uităm, cum faceți voi.

— Și unde o să vă duceți?

— Asta nu te privește pe tine, răspunse Volod.

— Și noi ce o să facem?

— Voi alegeți dacă vreți să fiți oameni sau, cum zici tu, animale! rosti grav Volod. Noi luptăm pentru demnitatea noastră. Și când te vei sătura de tot rahatul ăsta, dacă în sinea ta ești bărbat, ai să descoperi că și tu ești un câine feroce.

— Nu pleca, te rog, zise Mikael. Dacă vom rămâne și fără tine, se va termina și cu speranța.

— Cu atât mai rău pentru voi. Înseamnă că speranța voastră era un lucru de nimic, adăugă Volod, mijind ochii până deveniră o linie. Eu trebuie să mă gândesc la mine și la oamenii mei. Și nu voi îngădui ca acești oameni curajoși să devină niște tâlhari. Nu le voi da voie să-și piardă demnitatea. Pentru că nu avem nimic altceva. Este singura noastră cucerire.

Mikael rămase tăcut, cu capul lăsat.

— E timpul să pleci, zise Volod, brusc. Și uită drumul până aici.

— Vreau să mă alătur vouă, spuse Mikael, firesc.

— Nu! răspunse sec Volod.

— De ce?

— Pentru că le-ai lua oamenilor mei pâinea de la gură. Nu am nevoie de un țăran care nu știe să lupte și care se mulțumește cu tot felul de cuvinte frumoase.

Mikael roși.

— Acum pleacă! îi spuse Volod.

Mikael se ridică.

— Sper să găsești soarele noaptea.

Volod se încruntă.

— Ce înseamnă asta?

— Cu mulți ani în urmă, am auzit doi bătrâni spunând că voi, rebelii, sunteți cei care caută soarele noaptea.

Chipul lui Volod se înăspri.

— Baliverne. Pleacă!

Mikael fu din nou legat la ochi, îl puseră să facă multe ocolișuri în pădure ca să-și piardă simțul orientării. Pe urmă îi scoaseră cârpa și așteptară nemișcați să se facă nevăzut.

Când ajunse în sat, Mikael îl văzu pe Eberwolf în mijlocul unui mic grup de prieteni, toți cu panglica Negrilor legată la gât. O clipă se gândi să o ia pe altundeva, să ocolească pentru a

ajunge acasă. Apoi, hotărî să meargă înainte.

— Noi doi ne vedem duminică la castel, Rahatuscat! îi spuse Eberwolf, când trecu pe lângă el.

Mikael merse mai departe, cu privirea în jos, cu capul între umeri, dintr-un reflex mai vechi, în timp ce Eberwolf și ceilalți râdeau de el. Însă pe urmă se opri, întoarse capul și veni înapoi.

Eberwolf se desprinse de gardul de care era sprijinit și îl privi cu aerul lui încrezut.

Mikael se uită în tăcere la el. Și avu o senzație plăcută.

— Știi ceva? îi spuse în cele din urmă, gustând emoția aceea nouă pe care o descoperea în el.

— Ce, Rahatuscat? îl întrebă Eberwolf.

— Nu-mi mai e frică de tine… Elderstoff, zise Mikael cu o voce calmă și își văzu de drum.

— Mă cheamă Eberwolf! strigă celălalt după el.

Mikael nu întoarse capul.

41.

Duminica următoare, echipele Negrilor și Verzilor erau împărțite pe cele două laturi ale țarcului. Pe podium, ca data trecută, erau așezați Ojsternig, Agomar, Arialdo da Tarvis, principesa Lukrécia, principele Marcus și preotul palatului. Rudele tinerilor care luptau se înghesuiau în fundul curții, cu chipurile înspăimântate. Mai aproape de țarc erau servitorii de la palat și oștenii, cu câte un pocal de bere în mână. Și prostituatele se adunaseră într-un mic grup, puțin mai deoparte.

Ziua era rece, dar cerul era senin, de acel albastru imaculat care se poate vedea numai la munte. Soarele schița umbre perfecte pe pământul din curte.

Negrii, puternici după zdrobitoarea victorie din duminica trecută, dădeau din pinteni ca niște armăsari pe care negustorul care trebuia să-i vândă i-ar fi frecat cu piper la cur. În schimb, Verzii se bălăbăneau pe loc, înspăimântați de ce-i aștepta.

— Azi vor avea loc întreceri individuale, anunță Agomar. Și fiecare dintre voi își va arăta puterile.

Eberwolf strânse pumnii, fremătând. Îi aruncă o privire fugară principelui, făcu o plecăciune și Marcus îi răspunse cu un semn

mulțumit din cap.

Mikael, în centrul grupului, avea o privire îngrijorată.

Întâlnirea cu Volod îl tulburase profund. Nu mai știa dacă să-l admire sau nu. Cinismul lui îl dezorientase. Fusese la el ca să primească un singur răspuns și se întorsese cu multe alte întrebări. Vorbise îndelung despre asta cu Eloisa.

— Nu e un erou! încheiase Mikael, iritat. Tu ești orbită de ceea ce se spune despre el. Dar nu știi nimic.

— Din câte mi-ai povestit, știu că nu e un om care-și umple gura de cuvinte frumoase, răspunsese Eloisa, la fel de enervată.

Mikael se supărase și se închisese în el. Scurtase conversația și, în noaptea aceea, fusese rece cu Eloisa.

Dar acum, în timp ce tovarășii se strângeau în jurul lui, amintindu-și cum în bătaia de duminica trecută se luptase să îi apere pe fiecare dintre ei, își dădu seama că Volod avea dreptate. După vorbele lui, căutau pe cineva care să-i șteargă la cur fiindcă nu erau în stare s-o facă singuri. Se întoarse spre săteni, căutând-o din ochi pe Eloisa. Îi întâlni privirea, apoi își duse o mână la inimă.

— Acum Înălțimea Sa, iubitul nostru Senior, stăpân pe viețile noastre, îi va alege pe primii doi concurenți, anunță Agomar.

Ojsternig se ridică, uitându-se spre Negri. Eberwolf făcu un pas în față. Ojsternig îl ignoră și întinse degetul spre un băiat mărunt de statură și îndesat, cu o față latăși un aer prostesc.

— Tu, spuse, apoi se întoarse spre Verzi.

Toți băieții lăsară privirea în jos, cu excepția lui Mikael.

— Uitați-vă la mine! răcni poruncitor Ojsternig.

Verzii ridicară ochii, înspăimântați, fiecare rugându-se în sufletul lui să nu fie el cel ales.

Ojsternig arătă cu degetul spre un băiat care să fi avut cam treisprezece ani, înalt și subțire, crescut prea repede, fără să aibă timp să capete forțe, deși muncea din greu pe câmp. Avea un torace proeminent, ca unele păsări, și umeri curbați.

— Cei doi concurenți să intre în țarc, zise Agomar.

Ojsternig observă că, în timp ce băiatul Verzilor ezita, Mikael îl apucase de un braț și îi șoptise ceva. Apoi văzu că le repeta cuvântul și celorlalți.

— Ce a zis? îl întrebă pe Agomar.

Agomar scutură din cap.

— Demnitate, spuse principesa.

Ojsternig se întoarse uimit spre fiica lui, care vorbea doar arareori.

— Demnitate? întrebă, încruntându-și sprâncenele.

Lukrécia nu mai vorbi. Dar se uita la Mikael.

Ojsternig, deranjat, scoase batista brodată din straiul italian, țesut cu fir de aur. După aceea se întoarse iar spre fiica lui și văzu că se uita în continuare la Mikael.

— Nu-ți place spectacolul, fata mea? o întrebă el.

— Mult, răspunse Lukrécia.

— Totuși nu ai ochi decât pentru Curățătă-căcat ăla, zise Ojsternig.

— Cum doriți, tată, replică Lukrécia.

— Nu el e spectacolul, zise supărat Ojsternig.

— Ce spuneți?

— Ar trebui să te uiți la soțul tău, îi spuse Ojsternig.

— Mă uit la el cât vă uitați și Domnia Voastră, tată, răspunse Lukrécia.

Ojsternig privi țintă la ea. Pe urmă se întoarse spre țarc, gata să lase să plutească batista ca să anunțe începutul întrecerilor.

Între timp, Emöke se desprinsese din grupul târfelor și venise la Mikael. Îl luă de un braț și îi spuse:

— Știi, nu-i așa, că Gregor nu mai trăiește în casa mamei lui?

Mikael îi strânse mâna, cu ochii plini de compătimire. Ar fi vrut să fie el cel care să-i spună că Gregor era mort. Dar nu avusese curajul.

— Așadar… ai aflat, îi spuse.

— Firește, făcu Emöke.

— Îmi pare rău, eu…

— Acum trăiește aici, îl întrerupse Emöke, cu un zâmbet angelic și nebun pe față. Trăiește aici, cu mine, la castel.

Mikael se simți și mai trist.

Ojsternig rămăsese cu batista în mână, urmărind scena.

— Am un mesaj pentru tine din partea lui Gregor, continuă Emöke, cu tonul acela al ei aerian.

— Zi-mi…, îi răspunse Mikael, făcându-i jocul nebun.

— Gregor vrea ca tu să știi că nu ești un laș ca el, zise Emöke.

Mikael simți un fior alergându-i de-a lungul spatelui. Cum de putea să-i știe gândurile? Făcu un pas înapoi, dar Emöke îl reținu.

— Să nu-ți fie frică! îl asigură ea cu o privire care se împrăștia

într-o lume pe care numai ea o vedea. Mi-a zis că, dacă va putea, o să te ajute.

Mikael simți cum i se umplu ochii de lacrimi.

— Profețești, nebuno? râse Ojsternig.

Emöke se întoarse spre Ojsternig. Se uită la el înclinând capul, cum fac animalele în fața unui sunet curios.

— Hai, prezi-ne și nouă ceva! o batjocori Ojsternig. Distrează-ne înainte de luptă, ca un bun bufon de curte!

— Ce vreți să știți, Domnia Voastră? spuse Emöke.

Mikael o reținu de un braț.

— Nu, Emöke…

— Las-o! porunci sec Ojsternig.

Mikael îi dădu drumul. Se întoarse spre Eloisa. Și în privirea ei se citea îngrijorarea.

Emöke ajunse în fața podiumului.

— Ce vreți să știți, Domnia Voastră?

Soldații se agitară neliniștiți, victime ale superstițiilor lor.

Ojsternig lăsă privirea să-i alunece printre cei așezați alături de el, apoi arătă spre Arialdo da Tarvis.

— Zi-mi ce vezi? Îmi e credincios?

Emöke se uită fix la bătrânul contabil.

— Tu ești un om bun, îi spuse. Dar ești silit să ai idei rele. Și ca un râu ce curge la vale, n-ai să reușești niciodată, nici măcar o clipă în viața ta, să schimbi mersul roții.

Ojsternig surâse.

— Oracolul spune că ai să-mi fi credincios, Arialdo. Bine pentru tine! râse.

Pe chipul bătrânului apăru în schimb o expresie tristă și umerii îi căzură imperceptibil.

— Și băiatului ce i-ai spus? o întrebă Ojsternig pe Emöke.

— I-am transmis un mesaj de la soțul meu, Domnia Voastră.

— Soțul tău e mort, nebuno. S-a spânzurat, spuse cu cruzime Ojsternig.

Emöke nu dădu semn să-l fi auzit și continuă să se uite la el, netulburată.

— Și ai ști să prezici viitorul băiatului? continuă Ojsternig.

— Desigur, Domnia Voastră. Emöke se întoarse spre Mikael. El își va fauri destinul cu o spadă, care îi va transforma pe toți într-unul. Dar mai întâi va trebui să comită o crimă care nu e o crimă.

— Ce înseamnă asta? o întrebă Ojsternig.

— Fiecare lucru înseamnă ce înseamnă, Domnia Voastră, îi răspunse Emöke.

Ojsternig arătă cu degetul spre Agomar.

Emöke se uită la el. Apoi sări în țarcul în care se luptau tinerii și se uită în pământ, ca și cum ar fi căutat ceva. Pe când rătăcea în tăcere, servitorii, cărora nu le era frică de ea, chicoteau. La un moment dat, Emöke păru că găsise ceea ce căuta și se opri. Puse o mână pe pământ. Apoi se întoarse spre Agomar.

— Aici! zise ea uitându-se la el.

— Aici ce? întrebă Agomar, cu o notă arogantă în vocea care ascundea iritare.

— Aici! repetă Emöke. Aici se va întâmpla! În același fel în care i s-a întâmplat lui!

— Ce? mârâi nervos Agomar.

— Și el singur va hotărî dacă-ți va face serviciul ăsta.

Mikael simți un nod în stomac. Acela era locul unde fusese ucis tatăl lui. Și fusese ucis de Agomar.

Eloisa făcu ochii mari.

Agomar scuipă înspre Emöke, cum se făcea cu vrăjitoarele.

— Ești doar o biată nebună.

Ojsternig îi observă enervarea. Se întoarse amuzat spre principe.

— Și despre vlăguitul ăsta ce-mi spui?

Emöke se întoarse spre podium și se uită scurt la uzurpator.

— Tu n-ai să ai niciodată nimic, în afară de haina altcuiva, îi spuse ea simplu.

— Dar o să te am pe tine de câte ori am să vreau, târfă, răspunse Marcus, plin de venin.

Mulți soldați râseră.

— Și fata mea? întrebă Ojsternig.

— Doamna mea, zise Emöke către principesă, cu o notă tristă în glas, îmi pare rău, tu ai să ai un bărbat mărunt. Dar nu va fi al tău.

— Deloc rău, femeie bună, îi răspunse Lukrécia, cu un zâmbet distant. Cunosc deja mulți oameni prea mărunți.

— În încheiere, îi spuse Ojsternig lui Emöke, din ce în ce mai amuzat de scena aceea pe care nu o luase în calcul, spune-mi despre unul dintre băieți. Alege unul care va câștiga turneul.

Emöke se întoarse spre echipa Negrilor, fără ezitare. Însă, în

timp ce se apropia, pași ei deveniră nesiguri. Ajunsă în fața lui Eberwolf se uită la el îndelung, apoi își acoperi ochii cu mâinile. Când le dădu la o parte avea fața brăzdată de lacrimi. Se uită fix la Eberwolf scuturând din cap, fără să poată vorbi.

— Tu ai să-i faci pe îngeri să plângă, spuse într-un târziu cu mare durere în glas. Și ai să sfârșești în noroiul tău.

După aceea, cu fața udă de lacrimi, se întoarse la Ojsternig.

— Bine, a fost distractiv, râse forțat Ojsternig, care simțea ceva neplăcut, ca, de altfel, toți ceilalți care se aflau acolo. O să mă gândesc dacă te promovez bufon. Dar văd că ai tendința să fii melancolică.

Emöke își șterse lacrimile.

— Și Domnia Voastră, Seniore, nu vreți să știți ce vă hărăzește soarta?

Ojsternig o săgetă din priviri.

Emöke îl arătă cu degetul, strângând buzele. Degetul îi tremura în aer, ca un blestem.

— Tu… ai să iubești, spuse.

Ojsternig izbucni în râs.

— Una ca asta nu se va întâmpla niciodată! făcu el amuzat. Nu ești cine știe ce ca ghicitoare. Însă m-ai distrat, nebuno. Apoi, întors spre soldați, porunci: Luați-o de aici!

Soldații o luară pe Emöke de brațe și o târâră în castel.

Ojsternig tăcu, simțind privirile tuturor ațintite asupra lui. Se ridică.

— Ajunge, plecați! porunci. M-am plictisit.

Și acestea fiind zise, coborî de pe podium și se duse în camera lui, la etajul întâi.

Nu știa de ce, dar Nebuna îl tulburase. Nu avea sens, își spunea. Firea lui era rece ca gheața. Nu avea sentimente. Cum ar fi putut să simtă dragoste? Era ridicol. Totuși, în timp ce-și repeta asta, cu o insistență nefirească, simți cum ceva se fisura în el.

— Nu! răcni el enervat.

Se duse în camera unde stăteau târfele. Dar nu o găsi pe Emöke. Îi spuseră că era cu principele. Când ajunse la încăpere, ușa era întredeschisă. Trecu prin deschizătură, o văzu pe Emöke din spate, sprijinită de o masă, cu fusta ridicată. Eberwolf o poseda pe la spate cu năduf. Și Marcus îl incita amuzat, cu ochii sticlind de dorință, strângându-i fesele în mâini și împingându-le

în ritmul coapselor.

Ojsternig rămase să se uite. Nemișcat.

Atunci Emöke se întoarse spre el, ca și cum l-ar fi auzit. Ochii ei îl priveau țintă. Și buzele ei se mișcau încet, ca și cum ar fi murmurat ceva.

42.

Nebuna se uita la el cu o privire serioasă. Pătrunzătoare. Erau doar ei doi, unul în fața celuilalt. Și el auzea cum respirația Nebunei se oprea. Și respirația lui se oprea, odată cu a ei. Și nu avea destul aer ca să-l țină în viață. Ca și cum s-ar fi înecat. După aceea, cu o clipă înainte de a muri, Nebuna surâdea și începea iar să respire. Și el la fel, odată cu ea, începea să respire din nou, ca și cum ar fi stat multă vreme sufocat.

Ojsternig se trezi lac de sudoare, țipând. Servitorul apăru imediat, îngrijorat.

— Ieși, idiotule! urlă la el Ojsternig, gâfâind.

Servitorul făcu o plecăciune și ieși cu spatele, închizând ușa.

Ojsternig rămase gâfâind sub blana de lup. Era transpirat, dar îi era frig. Un frig care nu venea de afară, din piatra cenușie a camerei, de la focul stins din cămin, de la toamna geroasă care zgâria geamul gros al ferestrei, desenând pânze de păianjen pe care licăreau broboane de gheață. Era o ghețăraie diferită de răceala alinătoare pe care o simțise întotdeauna. Era un frig odios. Un îngheț ce părea să ceară să fie încălzit.

— Ce-i cu mine? se întrebă, înfricoșat.

Își trecu o mână prin păr. Era ud, lipit de tâmple și de frunte. Mâna îi tremura.

„Tu… ai să iubești”, îi spusese Nebuna. Și glasul ei intrase într-însul, ca blestemul unei vrăjitoare. Și Ojsternig știa că blestemele oamenilor care suferiseră o nedreptate erau cele mai puternice. Nebuna îi făcuse farmece. Demonul îi dăduse cheia să intre în el. Și ea intrase. Și îl blestemase. Rupsese ceva. Făcuse o fisură. Și prin fisura aceea intra căldură. Căldura sentimentelor? se întrebă. De aceea îi era atât de frig? Fiindcă blestemata aia de vrăjitoare sădise în el boala sentimentelor?

— Nu! strigă el din nou.

Niciodată nu avea să se lase pradă slăbiciunii.

Totuși, până târziu în noapte, nu se mișcă din pat, rămânând ghemuit sub blana de lup.

„Tu... ai să iubești”, spusese Nebuna. Și lui Ojsternig i se părea acum că el însuși fusese cel care pronunțase blestemul acela. Cu vocea lui. Ca și cum în sinea lui admisese posibilitatea reală de a iubi.

— Tată..., spuse încet, încercând să-și asculte inima. Tată, repetă, cu un glas aproape ca de copil. Apoi: Mamă...

Rămase nemișcat, în așteptare. Și o clipă i se păru că simte un fel de fior în piept, în dreptul inimii.

— Nu! urlă iar, ridicându-se brusc.

Se îmbrăcă, ieși și se duse în grajd. Puse să i se înșeueze calul cel mai iute pe care îl avea și porunci să se deschidă poarta castelului. Luă o torță.

— Unde vă duceți, stăpâne? îl întrebă alarmat Agomar, anunțat de grăjdari, ținându-i calea.

— Dă-te la o parte! îi spuse Ojsternig.

Agomar se dădu din drum.

Atunci Ojsternig dădu pinteni calului. Trecu în galop prin sat, făcu să scârțâie podețul de peste râul Uque și urcă pe cărarea care se strecura în pădure, spre defileu. Când simțea că armăsarul încetinea, epuizat, îi dădea pinteni cu o furie sălbatică. Ajunse la defileu, apoi răni crupele calului înspumat, împingându-l în coborâre. Nu privi Dravocnik în timp ce-l traversa. Se duse la castelul unde crescuse, de-acum pustiu. Lăsă calul în curte, fără să-l lege. Aprinse a doua torță și urcă la primul etaj. Se opri în fața unei uși de stejar. Simțea cum inima îi bătea gata să-i spargă pieptul. Intră cu grijă, chiar dacă știa că nu e nimeni înăuntru.

Torța lumină încăperea, despuiată de orice fel de mobilier, și pereții cenușii, din piatră rece.

Ajunse în locul unde altă dată era patul lui. Închise ochii și rămase să asculte. Zvâcnetele din inimă păreau să se fi oprit. Observă o oglindă de oțel lucios care rămăsese pe jos. O luă în mână îngrijorat de ce ar fi putut să vadă în ea. O duse în dreptul feței. Studie expresia propriilor ochi, căutând o urmă de sentiment.

— Tată, de ce nu mă iubești? spuse.

Se uită în oglindă. Nimic.

— Mamă, de ce mă disprețuiești? întrebă, încercând să simuleze glasul unui copil.

Rămase să asculte. Nimic. În inima lui nu erau sentimente.

Atunci izbucni în râs.

— *Tu n-ai să iubești*! urlă el, mulțumit.

Distruse oglinda.

Pe urmă se întoarse la castelul Raühnvahl, fără să mai forțeze calul. Și, cu fiecare pas lent al animalului, ferocitatea venea să-l umple din nou. Fisurile se închideau. Spaima era gonită, de la sine, ca și cum nu-l bântuise niciodată. Mocirla mizeriei lui morale, care ascundea totul sub o pătură neagră și mâloasă, îl învălui iar. Se gândi la morții presărați pe drumul lui. Se gândi la nevinovații jupuiți de vii, la spânzurați, la soldații lui Agomar căsăpiți, la bătrânul lui căpitan trădat iară pic de remușcare, se gândi la porunca de exterminare a principilor de Saxa. Se gândi la sângele care îl hrănea și îi potolea setea. La nedreptatea care îi guverna regatul. La violența care îl excita. La soția lui, Lukrécia, pe care o luase cu forța, bătând-o cu sălbăticie. La fiica lui, căreia îi luase fecioria și bucuria. Se gândi la răcnetele care îi umpluseră urechile cu sunetele lor cumplite.

— *Tu n-ai să iubești*! strigă vesel, încă o dată.

Dar când ajunse la castelul din Raühnvahl, blestemul Nebunei începu iar să-i răsune în urechi.

Și Ojsternig știa un singur fel de a-l face să tacă.

În ziua următoare, un sol, precedat de un bubuit ritmic de tobă și însoțit de preotul palatului care, oficial, formulase acuzația și pronunțase sentința, anunță în toată valea: „Emöke Albath, cunoscută mai bine ca Nebuna, în numele lui Dumnezeu Atotputernic și a judecății Lui pe pământ, a fost acuzată de vrăjitorie!”

Țăranii lăsară cazmalele, fierăstraiele și topoarele, încetară să mai umple ieslele cu fân, mamele își desprinseră pruncii de la sân, pădurarii își scoaseră căciulile de marmotă de pe cap, și toți dădură buluc la olăcar, la tobă și la preotul palatului, formând o procesiune uluită, în timp ce omul însărcinat să răspândească vestea proastă repeta și iar repeta, cât putea de tare:

„Emöke Albath, cunoscută mai bine ca Nebuna, în numele Dumnezeului Atotputernic și a judecății Lui pe pământ, a fost acuzată de vrăjitorie! E recunoscută vinovată că a legat un pact

necurat cu Diavolul în persoană, după o examinare atentă a slujitorului lui Dumnezeu pe pământ, părintele Nicola din Worms, și a fost condamnată de Stăpânul acestor meleaguri, principele Marcus al II-lea de Saxa, în numele regentului său principele de Ojsternig, să fie arsă de vie, în curtea castelului, peste trei zile, în vinerea de pocăință, când sufletul ei blestemat va fi purificat!”

Mikael îi strânse mâna Eloisei.

— Nu putem îngădui așa ceva, doar atât spuse.

Și glasul lui era atât de aspru și de hotărât, încât Eloisa simți cum un fior de teamă îi străbate spatele.

43.

— Nu însemnăm nimic, înțelegi? Poate să o ardă de vie pe Emöke pentru că, pur și simplu, așa are el chef! Mikael, în fânarul unde se adăpostiseră, avea glasul sugrumat pe când se uita la Eloisa cu ochii înroșiți de furie. Hotărăște pentru viețile noastre cu aceeași ușurință cu care hotărâm noi să sucim gâtul unui pui! Asta suntem! Pui! Câini! Vaci!

Eloisa scutura din cap, cu o îngrijorare uriașă în ochi.

— Nu poți face asta, Mikael, murmură ea.

— Ba da, pot! Și am s-o fac! aproape că răcni Mikael. Am s-o fac pentru că nu vreau să fiu unul dintre câinii lui Ojsternig.

— Ai să mori! exclamă Eloisa.

— N-am să mor! zise Mikael. O privi. Iar dacă se va întâmpla asta, nu voi fi murit ca unul dintre animalele lui Ojsternig.

Ochii Eloisei se umplură de teamă. Apoi fața i se înăspri și o furie oarbă îi inundă privirea. Îl lovi pe Mikael în piept, cu toată puterea.

— Cine te crezi? strigă.

Mikael o îmbrățișă și o ținu strâns. Putea simți cum corpul Eloisei tremura ca scuturat de friguri.

— N-am să mor, repetă el.

Eloisa se desprinse și îi dădu o palmă, cu ochii plini de lacrimi și de spaimă.

— Dacă-ai să mori, am să vin să scuip pe mormântul tău în fiecare duminică!

— N-am să mor, făcu Mikael. Apoi o îmbrățișă iar și o ținu strâns la pieptul lui până ce ea se liniști. Dar va trebui să plec, spuse el atunci.

Eloisa dădu din cap și îi înconjură mijlocul cu brațele.

— Nu..., murmură ea slab.

— N-am să pot rămâne...

— Nu, zise Eloisa. Se depărtă încet și îl privi. Îi mângâie fața. Își trecu un deget peste cicatricea pe care o avea pe frunte. Îi pipăi sprâncenele. Pe urmă închise ochii. Stai pe loc, șopti. Îi pipăi din nou cicatricea. Și sprâncenele, pleoapele, linia nasului, buzele, marginea maxilarului, urechile. Trebuie să învăț pe de rost fiecare parte din tine, spuse ea tot cu ochii închiși, ca să te pot mângâia când n-ai să fii aici. Suspină cu o durere atât de mare că nu putea fi exprimată în cuvinte. Și numai Dumnezeu știe cât mă voi ruga ca mâine să nu mai fi aici. Deschise ochii și se uită intens la el. Fiindcă, dacă mâine vei mai fi aici... înseamnă că ești mort.

Aerul era rece, cerul întunecat, cu nori negri. Dar în fânar plutea aroma dulceagă a fânului.

Mikael întinse mantaua lui veche pe jos. Apoi și el, și Eloisa se lungiră pe ea. Se uitară îndelung unul la celălalt, fără să scoată niciun cuvânt.

— Hopa sus, mamelucule! spuse Eloisa încercând să surâdă. Te hotărăști sau nu să mă săruți?

Mikael își apropie buzele de ale ei. Eloisa le deschise și îi primi limba. Fu un sărut interminabil, fără patimă, singurul sărut melancolic pe care și-l dăduseră vreodată. Apoi, Eloisa își strecură mâinile sub tunică și își înfipse unghiile în spatele lui, cu violență, zgâriindu-l. Mikael gemu. Ochii li se umplură de lacrimi. Poate erau ultima oară împreună. Îl înșfacă de păr, aproape că i-l smulse. Eloisa îl mușcă de buze până îi simți sângele.

— Mușcă-mă și tu! îi spuse.

Mikael îi mușcă buza.

— Mai tare...

Mikael strânse până simți în gură sângele ei, amestecându-se cu al lui.

— Uite, acum sunt a ta, murmură Eloisa. Și tu ești al meu.

Atunci Mikael o pătrunse și ea îl primi cu un geamăt. Făcură dragoste cu furie, zgâriindu-se, mușcându-se, strângându-se

până la sufocare. Și când atinseră plăcerea, amândoi simțiră că semăna cu o durere.

Nu mai vorbiră până când ajunseră să-și vadă casa.

— Trebuie să-i spunem mamei, decise Eloisa.

— Nu, răspunse Mikael. Ar fi în stare să-mi taie un picior ca să mă silească să nu încerc.

— Și eu aș ajuta-o, spuse Eloisa, neagră de supărare.

— Nu e adevărat, negă Mikael. Tu știi că e drept așa și că trebuie s-o fac.

— Nu, eu nu știu dacă e drept. Capul și inima mea spun două lucruri diferite. Unul contra celuilalt.

— Ai să ai grijă de Harro? o întrebă Mikael.

— Aș face-o chiar dacă l-aș urî, răspunse Eloisa. E tot ce-mi va rămâne de la tine.

Când ajunseră la colibă, Mikael se aplecă să-l ia în brațe pe bătrânul buldog. Îl strânse cu patimă, făcându-l să-și piardă echilibrul. Apoi fură din rezervele de iarnă o bucată mare de pește uscat și i-o dădu, făcând-o bucăți mici, ca să o poată molfăi cu puținii dinți care îi mai rămăseseră. Nu știa dacă avea să-l mai vadă vreodată.

Seara, după cină, înainte de a se ridica de la masă, Mikael îi luă lui Agnete mâna într-a sa.

— Ce faci, băiețaș? zise Agnete, surprinsă și jenată, încercând să-și retragă mâna.

Dar Mikael i-o reținu. Ar fi vrut să-i spună ceva deosebit. În schimb, nu spuse nimic și rămase acolo, uitându-se la ea, strângându-i mâna.

— Ai înnebunit, băiețaș? bombăni morocănoasă Agnete. Dă-mi drumul dacă nu vrei să te iau la trei păzește!

Mikael râse și îi lăsă mâna. Dar în râsul lui nu era nici urmă de veselie.

Agnete se uită un moment drept în ochii lui, apoi dădu din cap.

— A venit timpul să ne culcăm, mâine o să ne spetim pe câmpul cu varză, zise ea și se întinse în culcuș.

Cu două ore înainte de zorii zilei, Mikael se ridică. Îl mângâie pentru ultima oară pe Harro, care schelălăi încet, încă ațipit.

Eloisa îl aștepta în ușă, cu un săculeț de in care pusese patru pâini, trei felii groase de șuncă, un pachet cu cinci pești puși la sare, o sticlă de bere tare și două pături. Se duse după el afară

și se opri în poartă.

— Ține! îi spuse, întinzându-i un pumnal lung. Sper să nu fie nevoie să-l folosești.

Mikael și-l băgă la cingătoare. Apoi puse în sac arcul cu săgeți.

— Ai înțeles bine unde e pasajul secret? îl întrebă Eloisa.

— Da, mi-ai zis de o sută de ori, surâse Mikael.

— Pinul o fi crescut și trebuie că…

— Și asta mi-ai spus.

— Da, știu.

Nu erau nici stele, nici lună pe cer. Noaptea era atât de neagră, că aproape nu reușeau să-și distingă unul altuia chipurile.

— Ai luat lumânările și amnarul?

— Da.

Tăcură. Nemișcați, unul în fața celuilalt.

— Așa-i drept. Și tu știi asta, zise Mikael încet, luându-i mâna. Fiindcă, dacă nu începe nimeni, totul va rămâne mereu înțepenit. Și, de fapt, trebuie să se schimbe.

— Dar de ce trebuie să fii tocmai tu acela? zise Eloisa, cu voce spartă.

— Pentru că nu vreau să mă spânzur ca Gregor.

Eloisa nu spuse nimic.

— Ai să mă aștepți? o întrebă Mikael.

Eloisa îi mângâie fața, simțind cum i se frânge inima în piept.

— Am să te aștept până la sfârșitul lumii.

Mikael o strânse la pieptul lui.

— Lumea noastră nu se va sfârși niciodată, îi șopti el la ureche.

Eloisa simți că n-ar mai fi putut să-și țină mult lacrimile. Îl îndepărtă de ea, aproape dur.

— Ești un prost, mamelucule, știi asta?

— Da… știu…

— Atunci pleacă, de ce mai aștepți?

Mikael se întoarse. Apoi, încet, făcu primul pas care avea să-l despartă de Eloisa. Și continuă să se îndepărteze așa, cu greutate, ca și cum picioarele i s-ar fi înfundat în nisipuri mișcătoare. De Eloisa. De Agnete. De viața lui.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, Mikael Veedon! îi spuse din spate Eloisa. Am să te aștept…

Când nu mai auzi pașii lui Mikael, intră în casă, cu ochii larg deschiși, țintuind îngrozită viitorul care o aștepta, ca un hău îngrozitor care i se deschisese în față și care era pe cale s-o înghită.

Mikael ajunse la podul peste râul Uque, trecu de el și ascunse săculețul într-un tufiș des, după ce puse o felie de șuncă și o pâine în traista mică pe care o avea petrecută pe după gât.

După aceea se întoarse și se îndreptă spre castel.

Planul era simplu. Dar nu știa dacă avea să funcționeze.

Mergând pe poteca înghețată care ducea la castel, își dădu seama că îi era tare frică. De mai multe ori se opri pentru că i se tăiase respirația. De mai multe ori se gândi să se întoarcă. Dar, în cele din urmă, zări zidurile. Văzându-le, frica i se transformă în groază. Îi umplu pieptul, îi înmuie picioarele, îl orbi, îl asurzi, îl săgetă până în străfundurile sufletului. Și după aceea, când atinse o asemenea intensitate încât Mikael crezu că înnebunește, la fel cum crescuse, groaza dispăru. Își ascultă bătăile inimii și văzu că se domoleau și aerul îi intra fără greutate în plămâni. Reuși să asculte până și liniștea nopții, care de-acum lăsa loc răsăritului. Și atunci, doar atunci, știu cu siguranță că avea puterea să nu renunțe. Că avea să meargă până la capăt.

Ocoli dealul pe care se înălța castelul, făcând în așa fel încât nimeni să nu-l poată vedea, apoi, în dreptul zidurilor dinspre răsărit, se cățără pe coastă. Ajuns la ziduri, se așeză în colțul de nord și numără cincizeci de pași.

„Cincizeci de pași mici”, precizase Eloisa, pentru că îi măsurase pe când era doar o fetiță. Când termină de numărat, se uită la baza zidurilor. Văzu grămada de pietre pe care i-o descrisese Eloisa. Prins la baza pietroaielor era un pin negru, bătrân, răsucit. Dădu ramurile deoparte, înțepându-se în acele groase care miroseau a rășină, și găsi fără greutate intrarea în pasajul secret.

Mikael se opri să se uite la el, fără să se miște, cu o emoție adâncă în inimă. Din gaura aceea strâmtă și neagră pe care o avea dinainte, cu peste șapte ani în urmă, o fetiță cu fața murdară și cu părul deosebit de blond, tăiat scurt, îl trăsese de picioare în timp ce castelul era în flăcări și îl salvase.

„Pentru o bucată de budincă umplută cu carne de cerb”, murmură.

Era impresionat. Eloisa îi vorbise despre el, dar nu-l văzuse niciodată. Din pasajul ăla secret se născuse noua lui viață. Și tocmai asta îi sugerase planul.

Acum era acolo unde începuse totul. Și acum avea să-l parcurgă invers. Și, dacă avea să fie norocos, și el i-ar fi dăruit cuiva o viață nouă.

Lui Emöke.

Mikael se strecură în pasaj. Ajuns înăuntru, îl învălui întunericul. Aprinse cu amnarul o lumânare. Lumina îi dezvălui un tunel îngust, săpat în stânca pe care se clădea castelul. După vreo zece yarzi pe care trebui să-i parcurgă în patru labe, tunelul se lărgi și pereții deveniră destul de înalți ca să se poată ridica în picioare și să meargă puțin adus de spate. Lumina lumânării dădea la iveală urmele lăsate în piatră de târnăcoape și de dălți. Pe jos era umed, dar bine netezit. Mai înaintă vreo cincizeci de yarzi, sau ceva mai mult, până când se trezi într-un loc mai larg. Pe pereți erau încă prinse suporturi pentru torțe, de-acum aproape pe de-a întregul mâncate de rugină. Torțele care, într-o vreme, își aveau locul în inele erau putrede și se fărâmițaseră pe pardoseala de piatră. Smoala în care fuseseră înmuiate se împrăștiase pe jos, ca o pată de sânge negru.

Așa cum îl avertizase Eloisa, Mikael văzu urcând scara îngustă și abruptă, săpată în stâncă.

— Cum ai descoperit pasajul secret? o întrebase Mikael cu o zi înainte, când puneau la cale planul.

— Fiindcă sunt o băgăreață, râsese Eloisa. Este unul din primele lucruri pe care mi le-ai spus după ce m-ai făcut prost-crescută și proastă.

Și Mikael își amintise că, în ziua aceea când îi dăduse felia lui de budincă umplută cu carne, de teamă să nu-l pârască Eilikăi unde era ascunzătoarea lui, o pusese să jure. „Jur… Și să știi că nici nu-mi pasă”, răspunsese Eloisa, uitându-se fix la budincă. Atunci el spusese: „Ba mie îmi pari cam băgăreață”.

Zâmbi uitându-se la scară. Și se întrebă încă o dată, cu uimire, cum reușise fetița aceea de doar nouă ani să-l tragă afară.

Începu să urce. Acum inima porni iar să-i bată toba în urechi. Nici picioarele nu-l mai ascultau. Se agăță de peretele de stâncă, de parcă asta l-ar fi putut face să se simtă mai puternic. Când ajunse sus, părea că treptele mureau în tavanul ce părea

zidit. În schimb, Eloisa îi explicase că piatra din mijloc putea fi mișcată. Apăsă ușor în sus. Țărâna și praful care se adunaseră cu anii în crăpături curseră pe el. Piatra se mișcă. Era grozav de ușoară. Examinând-o, Mikael văzu că era de lemn. Pictat ca și cum ar fi fost o piatră. Oricine, chiar și o fetiță de nouă ani, ar fi putut să o ridice. Era un sistem ingenios.

Din prudență, stinse lumânarea. Eloisa îi spusese că avea să iasă în pivniță, sub bucătărie, unde nimeni nu-și băga niciodată nasul, dar Mikael nu știa dacă obiceiurile castelului nu fuseseră cumva schimbate de când fusese reconstruit. Ascultă. Nu auzi niciun zgomot. Atunci urcă ultima treaptă și se trezi într-o încăpere rece și plină de umezeală, joasă, săpată în piatră. De aceea incendiul nu făcuse aici ravagii și Eloisa era atât de sigură că pasajul putea fi încă folosit. Pe ici, pe colo, în încăpere erau depozitate fel de fel de lucruri vechi: o masă șchioapă, două butoaie desfundate, scaune fără tapiserie, cufere roase de șoareci.

Se îndreptă spre peretele din dreapta lui. Văzu o ușiță. Era nouă. Cea veche cu siguranță arsese în incendiu. În timp ce punea mâna pe ea, Mikael se rugă să nu fie încuiată. Ușa scârțâi puțin și se deschise cu ușurință.

Zorile dădură la iveală un spațiu mic, mai jos față de bucătărie, la nivelul curții. Respiră adânc, strânse pumnii să-și descarce tensiunea, își trase gluga pe cap, ca să nu fie recunoscut, și urcă cele șapte trepte care dădeau în spatele bucătăriei.

Îi auzi pe bucătari și pe rândași care se apucaseră deja de treabă scoțând pâinea din cuptor și ascultă sfârâitul șuncilor care se frigeau în țepușe. Trecu ținând capul plecat prin fața ușii deschise și ajunse în curte. Nu era nimeni. Se duse la clădirea cea mică unde stăteau târfele. Spera ca Emöke să fi fost acolo, nu la închisoare, altfel nu ar fi știut cum să facă. Dar era sigur că nu luaseră în calcul posibilitatea ca Emöke să fugă. Ar fi fost greu să fugă, dacă nu cu neputință, pentru oricine, chiar și pentru un prizonier înarmat, și cu atât mai greu pentru o nebună care, pentru a ieși din castel, ar fi trebuit să treacă de cele cinci santinele care stăteau de strajă la poartă.

Cu capul adâncit între umeri, Mikael spionă interiorul clădirii unde trăiau prostituatele.

O zări imediat, așezată de o parte, cu fața senină, ocupată să

stea de vorbă cu cineva pe care numai ea îl vedea. Dar peste tot în jur erau celelalte fete. Și Mikael nu putea intra să o ia de acolo așa, pur și simplu. Nu știa dacă nu cumva vreuna dintre târfe nu ar fi dat alarma, dacă nu din alt motiv, măcar de frică. Și, în același timp, nu știa cum să-i atragă atenția.

Dar în momentul acela Emöke își încruntă sprâncenele, ca și cum persoana invizibilă cu care vorbea i-ar fi spus ceva ciudat. Pe urmă se uită spre ieșire și întâlni privirea lui Mikael. Atunci se ridică și veni spre el, fără ca vreuna dintre fete să îi dea nici cea mai mică atenție.

Când fu în fața lui Mikael nu păru uimită și nu îl întrebă nimic. Se uita la el. Nimic altceva.

— Hai, Emöke! îi spuse Mikael, cu glasul gâtuit de spaimă.

Pe urmă, fiindcă ea nu se mișca, o luă de mână.

— Vino, te rog! repetă el. Atunci, dintr-odată, își aminti de ziua în care Ojsternig îl silise să se ducă să o ia de pe câmpul pe care rătăcea, pradă durerii care o înnebunise. Și în ziua aceea Mikael îi spusese: „Vino, te rog!” Și o dusese la Ojsternig. Probabil de aceea simțea că se cuvenea să o elibereze. Considera că e de datoria lui.

Emöke îi zâmbi, lăsându-se dusă, docilă, să traverseze curtea. Trecură prin fața bucătăriilor, coborâră cele șapte trepte care duceau la pivniță și se strecurară în hruba cu pasajul secret. Mikael închise deasupra lui chepengul și doar când fură jos, la capătul scării, realiză că își ținuse respirația. Gâfâi, ca și cum și-ar fi revenit după o lungă perioadă în care rămăsese fără aer. Își regăsi suflul.

Emöke avea o față senină. Nu punea întrebări.

— Vino, Emöke! îi spuse Mikael, dându-i drumul la mână și apucând-o prin tunelul cel lung.

— Vino, Gregor! zise Emöke în spatele lui.

Când ajunseră în locul unde tunelul se îngusta, înainte de a ieși la loc deschis, Mikael se opri.

— Trebuie să așteptăm să se facă întuneric, zise. Își întinse pe jos mantaua. Așază-te, Emöke!

Emöke se așeză. Se uita drept în fața ei, în tăcere.

După o oră, Mikael scoase capul din tunel, ascuns de crăcile pinului negru. Văzu cavaleri risipiți prin lanuri și prin mărăcinișuri. Îi căutau. Dacă el și Emöke ar fi încercat să fugă imediat, cu siguranță că ar fi dat de ei. Trebuiau să rămână

acolo, la mâna dușmanului, chiar dacă lui îi era foarte frică. Pe urmă, odată cu întunericul, căutările urmau să fie întrerupte până în dimineața următoare. Dacă în noaptea aceea ar fi reușit să se îndepărteze suficient de castel, fără să fie văzuți, ar fi avut mai multe șanse de a se salva.

La amiază își împărțiră bucata de șuncă. Dar niciunul dintre ei nu se atinse de pâine.

Și, în toată vremea aceea, Mikael nu încetă o clipă să se gândească la Eloisa.

— Înțelegi ce facem, Emöke? îi spuse el cu inima grea. Nu te vei mai întoarce niciodată aici.

— Eu, nu. Tu, da. Emöke se uită la el, cu privirea aceea absentă, care te făcea să crezi că nu era acolo. Aici se va împlini soarta ta.

Mikael lăsă ochii în jos. Stătu nemișcat până seara. Atunci crezu că e timpul să se miște. Dacă i-ar fi descoperit, i-ar fi ucis. Mikael nu știa dacă era într-adevăr pregătit să moară, cum îi spusese Eloisei. Și frica îl reținea acolo, așezat în tunel, așa cum îl reținuse în hruba din casa lui Agnete, când era copil. Nu putea să se hotărască să se ridice, când auzi un fâșâit la intrarea în tunel.

„Ne-au descoperit!”, gândi.

— Ieșiți! murmură un glas.

Mikael rămase cu gura căscată.

— Ești acolo, Mikael? spuse o voce, pe un ton temător. Zi-mi că ești acolo!

Atunci Mikael simți o bucurie imensă. Se grăbi spre ieșirea din tunel, zgâriindu-și mâinile și genunchii de piatra tare și rece. Ajuns afară, se agăță de umerii Eloisei.

— De ce? De ce? E o nebunie! îi reproșă cu o voce groasă.

Între timp însă, o îmbrățișa, pradă unei emoții pe care nu reușea să și-o stăpânească. Eloisa se lipi de el, cu o pasiune disperată.

— Fiindcă voiam să te mai văd o dată, suspină ea. Pentru că trebuia să văd cu ochii mei că ești viu…

— E o nebunie…

— Și pentru că voiam să știi… Eloisa făcu o pauză, ca și cum ceea ce se pregătea să spună ar fi costat-o un efort uriaș. Că… ceea ce faci… e corect. Și eu sunt mândră de tine.

Plângând de bucurie, Mikael o strânse și mai tare la pieptul

lui, amestecându-și lacrimile cu ale Eloisei.

— Emöke…? spuse Eloisa.

— E cu mine. Mikael se întoarse spre intrarea tunelului. Vino, Emöke!

După puțin timp apăru și Emöke. Eloisa o îmbrățișă. Dar părea că Emöke nu-și dădea seama, rămânând inertă. Eloisa se uită îngrijorată spre Mikael.

— O să reușim, spuse el. Îi mângâie fața, îi trecu degetele peste buze. Acum vreau ca tu să pleci.

— Nu! exclamă impetuos Eloisa.

Mikael o luă de umeri.

— Când ți-am spus că trebuie să fugim, tu mi-ai răspuns că nu o puteai lăsa singură pe mama ta.

— Am să vă însoțesc doar până la pod.

— Nu, spuse Mikael. Dacă ne găsesc, ne…

Eloisa îi puse mâna pe buze.

— N-o spune! Nici prin gând să nu-ți treacă s-o spui!

— Atunci pleacă! îi spuse Mikael.

Eloisa se mai cuibări o dată la pieptul lui, reținându-l. Mikael o îndepărtă. Avea o privire hotărâtă.

— Pleacă! îi repetă.

— Să n-ai grijă, Eloisa! zise Emöke.

Eloisa se uită la ea. Și, dintr-odată, oglindindu-se în ochii aceia nebuni, se simți sigură de reușită, fără niciun motiv plauzibil.

— Mă voi întoarce, jur! îi spuse Mikael cu glasul frânt.

— Da, te vei întoarce! încuviință Eloisa.

Se ridică și, ca o pisică, iute și tăcută, dispăru în noapte.

După câteva clipe, Mikael îi spuse lui Emöke:

— Hai să mergem!

Când ajunseră la pod, Mikael observă că Ojsternig pusese doi oameni de strajă. Erau așezați pe pământ, la vreo zece yarzi de pod, cu spatele la el. Aprinseseră o făclie și beau vin dintr-o ploscă. Cleveteau și râdeau. Spadele lor erau înfipte în pământ. La lumina focului păreau două cruci tremurătoare.

„Una pentru mine și una pentru Emöke”, gândi înfiorat Mikael.

Ca să se strecoare în pădure în perioada aceea a anului nu puteau face altfel decât să traverseze podul. Apele râului Uque erau încă mari și atât de reci încât, dacă le-ar fi trecut înot, nici el, nici Emöke n-ar fi supraviețuit până dimineață. Mikael simți că își pierde speranța.

„Am fost un prost”, gândi.

Dar dacă ar fi rămas acolo, pe vale, ar fi avut și mai puține șanse să se descurce.

Se uită la cei doi soldați. Erau întorși cu spatele la pod, deoarece trebuiau să oprească pe oricine ar fi încercat să iasă din vale, nu să intre. Continuau să bea vin și să râdă.

— Vino! îi șopti lui Emöke. O luă de mână și făcu un ocol mare, până ajunse la malul abrupt al râului Uque, la nord de cei doi bărbați. Pe urmă înaintă precaut, urmând cursul râului. Când fu la vreo douăzeci de yarzi de pod îi spuse lui Emöke:

— Scoate-ți pantofii și nu fă zgomot!

Singura posibilitate era să treacă amândoi prin spatele soldaților, rugându-se ca ei să nu-i simtă și să nu se întoarcă.

„N-o să reușim niciodată”, gândi, cu sufletul la gură.

Strânse mâna lui Emöke într-a lui.

— Să mergem, șopti.

Se mișcară. Mikael n-ar fi știut să spună câtă vreme le trebuise ca să ajungă la pod. Din clipa aceea, era de ajuns ca unul dintre soldați să se întoarcă și totul se ducea de râpă. Puse mâna pe pumnal, ca să-și facă curaj. Știa însă că n-ar fi fost de mare folos în fața a doua spade și a doi soldați obișnuiți să ucidă.

Puse piciorul pe prima scândură a podului. Emöke îl urma docilă, fără să dea semne de îngrijorare. Mikael continuă să meargă. Ar fi vrut să o ia la goană, dar se mișca extrem de încet, punând un pas după altul. Capătul podului i se părea foarte departe.

„Niciodată nu o să reușim”, se gândi el iarăși.

Apoi, la mijloc, o scândură putredă scârțâi înspăimântător, crăpându-se sub piciorul lui. I se tăie răsuflarea. Mușchii îi erau paralizați. Se întoarse spre soldați, cu ochii holbați de groază. Era cu neputință ca, în tăcerea nopții, ei să nu fi auzit zgomotul acela.

— Nu-ți fie frică! îi zise Emöke uitându-se la el cu privirea ei nebună și cu zâmbetul senin pe buze.

— Taci, pentru numele lui Dumnezeu! îi șopti Mikael.

— Nu ne pot auzi, îi spuse Emöke. Arătă spre santinelele care continuau să bea vin și să râdă. Gregor le astupă urechile, nu vezi?

După aceea se mișcă, pășind hotărât și fără cea mai mică

prudență, ducându-l pe Mikael teafăr și nevătămat până la capătul podului.

44.

Mergeau de vreo două ore.

Mikael își recuperase sacul cu provizii, păturile și arcul și intrase în pădure. Dar era greu de înaintat. Întunericul era de nepătruns. Și oricât ar fi cunoscut pe de rost pădurea și și-ar fi dezvoltat un simț de orientare deosebit, nu vedeau unde puneau picioarele și deseori se împiedicau. Frigul se făcuse din ce în ce mai pătrunzător. Mikael o înfășurase pe Emöke în pături, totuși, ținând-o de mână, o simțea cum tremură. El însuși avea picioarele țepene și mușchii crispați. Dar, dacă se opreau, ar fi riscat să moară înghețați. Trebuia neapărat să găsească un adăpost.

— Mai poți, Emöke? o întrebă.

— Da, răspunse ea, dar dinții îi clănțăneau.

— Mai e puțin și ajungem, minți Mikael.

Exista un singur loc unde nu ar fi murit înghețați, dar până acolo mai era o oră bună de mers. Își scoase mantaua și i-o legă peste pături. Pe urmă începură iar să urce.

Când ajunseră la capătul pădurii, pe culme, și ieșiră la loc deschis, aerul era și mai rece. Emöke abia dacă își mai târa picioarele. Era frântă de oboseală. Însă de-acum ajunseseră. Bârlogul balaurului era la câteva sute de yarzi.

Când Mikael bătu la ușă, își dădu seama că nu-și mai simte mâinile. Se auzi un zgomot înăuntru, apoi se aprinse o lumânare și, în cele din urmă, Raphael deschise ușa. Ținea în mână un cuțit lung.

— Băiete! zise Raphael, dar în privirea lui nu se citea uimirea, cum s-ar fi așteptat. Aruncă o privire rapidă spre Emöke, apoi se dădu deoparte. Intrați!

— Nu vreau să vă creez probleme, zise Mikael ajuns înăuntru. În zori plecăm.

Raphael nu răspunse și înteți focul în sobă, adăugând o grămadă mare de lemne. Pe urmă desfăcu sticla cu trăscău de la călugării din Dravocnik și turnă două porții generoase, una

pentru Mikael, alta pentru Emöke. O puse pe Emöke să se întindă lângă foc, luă de pe ea păturile și mantaua, care erau ude leoarcă, și o înfășură în două blănuri calde de lup. Îi scoase încălțările ușoare și îngenunche masându-i viguros picioarele înghețate bocnă.

Mikael rămase nemișcat să se uite, tremurând.

— Bea, băiete! îi spuse Raphael. Ești mai tare decât ea, dar nu ești nemuritor, a venit vremea să ții cont de asta. Încălzește-ți picioarele! Numai un deget dacă pierzi, n-ai să poți merge zile întregi. Și-mi închipui că vă așteaptă un drum lung.

Mikael se așeză lângă Emöke, își scoase cizmele de fetru, pline de apă, și începu să-și frece picioarele.

— Bea, pentru Dumnezeu! îi repetă Raphael, ridicând vocea. Pe urmă duse paharul la buzele lui Emöke. Și tu, femeie!

— O cheamă Emöke, zise Mikael.

— Știu, spuse mohorât Raphael, continuând să-i frece picioarele. Crezi că într-o zi întreagă de căutări nu au reușit să ajungă și aici?

Între timp, Emöke se ghemuise sub blănurile de lup, ca o fetiță, și într-o clipă adormi. Raphael îi măsură lungimea picioarelor, pe urmă i le înfășură cu o pătură de lână. Se ridică și, la lumina tremurătoare a lumânării, luă dintr-un cufăr o bucată groasă de fetru, piei de lup, una de iepure, una de cerb, o bucată mare de toval, un cuțit scurt, un ac de metal, fir de in ceruit și un clește. Se așeză la masă și, în tăcere, începu să taie mai întâi tovalul, apoi fetrul. Băgă firul ceruit în gaura acului și, cu cleștele, începu să coasă fetrul de toval.

Mikael se așeză lângă el. Raphael își întrerupse lucrul și îi turnă din nou băutură. Mikael bău. Simțea cum îi zumzăie capul. Dar tremurul începea să-i treacă. Raphael se apucă iar de cusut. Apoi, dintr-odată, se opri și se uită la Mikael.

— Ce-i nebunia asta? îl întrebă.

Mikael nu răspunse. Raphael dădu din cap și continuă să coasă. Mikael simțea cum îl biruia oboseala. Puse capul pe masă. Închise ochii.

— Am uitat… să iau… cartea… Domniei Voastre…, bâigui și, în sfârșit, se cufundă în somn.

— Nu mai ai nevoie de ea, murmură Raphael și un zâmbet îi încreți buzele zbârcite.

Când Mikael se trezi, bătrânul nu era în colibă.

Începea să se lumineze de ziuă. Pe masă erau două perechi de cizme de fetru, cu talpă groasă de piele, căptușite cu blană de iepure și cu fețe de blană de lup, o tunică din piele de cerb, cu un guler din blană de iepure, două perechi de nădragi din lână împletită și o tunică din blană de lup. Bătrânul lucrase toată noaptea.

Mikael se ridică și ieși.

— Rămâi înăuntru, băiete! Te-ai prostit? se auzi glasul lui Raphael din spatele lui.

Mikael se întoarse. Văzu că bătrânul umplea un sac mare de piele. Dar nu înțelese cu ce. De o parte a sacului era legată o teacă de fetru, îngustă și lungă.

— Ce-i aia? întrebă.

— Du-te înăuntru, fir-ar să fie! îl dojeni Raphael.

Mikael intră iar în cabană. Emöke se trezise și se uita la el surâzând.

— Cum te simți? o întrebă Mikael.

Emöke continuă să-i surâdă fără să răspundă.

Puțin după aceea, Raphael veni și el. Arătă spre hainele de pe masă.

— Dezbrăcați-vă și puneți lucrurile astea pe voi! zise.

Emöke se ridică și lăsă să cadă pe jos tunica ei subțire de târfă pe care o purta la castel. Mikael, văzând-o goală, se întoarse brusc, roșind.

Raphael râse. Îi întinse o pereche de nădragi de lână și o flanelă din stofă groasă. O puse să le îmbrace și îi scurtă mânecile tăindu-le cu cuțitul. Pe urmă o ajută să pună pe ea tunica de cerb cu blană de iepure la gât.

— O să-ți țină de cald, spuse mângâind-o pe creștet, ca și cum i-ar fi fost fiică. Se întoarse spre Mikael.

— Ai și tu nevoie de ajutor? îl întrebă.

Mikael luă lucrurile și se îmbrăcă, întors cu spatele, stânjenit. Cizmele erau călduroase și comode. La fel și nădragii de lână și tunica de blană.

— Vom aștepta amurgul, spuse atunci Raphael și pregăti un mic dejun bogat, din carne de iepure, ovăz răsfiert, miere și bere tare.

— Și dacă vin? întrebă Mikael, în timp ce se îndopa.

— O să ne vindem scump pielea, răspunse Raphael cu un aer grav. Apoi, văzând că Mikael pălea, izbucni într-un hohot

puternic de râs. Scuturã din cap, amuzat. O sã vã ascundeți acolo, și îi arãtã un chepeng. Pe urmã îi fãcu lui Mikael cu ochiul. Tu ești obișnuit, nu?

Mikael se rușinã cã își arãtase frica de față cu Raphael.

— E bine sã-ți fie fricã, spuse bãtrânul. Iar tu ai dovedit destul curaj și nesocotințã, adãugã cu o notã de mândrie. Acum odihniți-vã! În urmãtoarele zile aveți nevoie de toate puterile.

Emöke se întinse pe culcușul de paie. Raphael se uitã la ea. Emöke pãru sã-i simtã privirea și se uitã și ea la el. Se priviră multã vreme. Pe urmã Emöke zâmbi și închise ochii.

— Și la apus ce o sã facem? întrebã Mikael.

— Care era planul tãu? îi rãspunse Raphael.

Mikael roși.

— Nu aveam un plan...

— Deh, fãcu Raphael, scuturând din umeri, un plan bun tot aveai, ca sã o salvezi. Și știai cã trebuie sã ajungi pânã aici. E deja mult pentru un bãiețaș.

— Nu sunt un..., începu sã protesteze Mikael, apoi se opri și, vãzând chipul frumos și zbârcit al lui Raphael care îi zâmbea, mândru de el, izbucni în râs. Ce o sã facem la asfințit? întrebã el din nou.

— Vom aștepta vizita unui prieten, rãspunse Raphael.

— Cine?

— Cineva pe care îl cunoști.

— Eloisa? exclamã Mikael, luminându-se de bucurie.

Raphael încruntã din sprâncene, cu o expresie melancolicã.

— Nu, bãiete... îmi pare rãu.

— O sã aveți Domnia Voastrã grijã de Eloisa? spuse Mikael, pe un ton îngrijorat.

Raphael încuviințã, grav. Pe urmã se ridicã.

— Dacã auziți cã se apropie cineva, ascundeți-vã în hrubã! Acum eu am treabã, spuse ieșind.

— Unde vã duceți? îl întrebã Mikael.

Ușa se închise fãrã ca Raphael sã fi rãspuns.

În colibã, timpul trecea foarte greu și Mikael nu înceta nicio clipã sã se gândeascã la Eloisa. Inima îl ardea ca de la o ranã. Trupul îi fremãta, amintindu-i plãcerea la care renunța. Prin minte îi treceau imagini, unele languroase, altele înspãimântãtoare.

Cu o orã înainte de apus, Raphael se întoarse. Avea cu el

patru oi. Le lăsă să pască pe pajiște. Intră și duse afară un butoiaș cu carne uscată de căprior. Reveni, cu sacul de piele pe care Mikael văzuse că-l umplea de dimineață.

— Stai jos! îi spuse, îndreptându-se spre masă.

Mikael se așeză în fața lui.

Raphael desprinse teaca de fetru, o desfăcu și scoase din ea o spadă, cu mânerul încrustat și cu trei smaralde mari încastrate în plăsele. Puse spada pe masă, între el și Mikael.

Mikael privea arma cu admirație. Era minunată. Lama de oțel călit strălucea. Semăna mult cu aceea a tatălui său. Spada unui principe.

— Pentru un războinic, spada înseamnă mult mai mult decât o armă, începu să spună Raphael, cu glasul lui adânc. Nu se uita la Mikael, ci la spadă. E sufletul lui. E el însuși. E soarta lui.

Mikael scruta chipul bătrânului și i se părea că-l vede cum nu-l mai văzuse vreodată. Ochii îi erau plini de mândrie. Dar și de o durere îngrozitoare. Și poate, gândi Mikael, de rușine.

— Bărbatul căruia îi aparținea această spadă, reluă firul Raphael, nu a știut să o onoreze. Făcu o pauză lungă, cufundat în gânduri. Apoi, ridică ochii la Mikael. Acum tu ai prilejul să răscumperi această armă nobilă. Să o speli de dezonoarea cu care proprietarul ei de mai înainte a pătat-o.

Împinse spada spre Mikael.

Mikael se dădu înapoi, aproape înspăimântat.

— Atinge-o! zise Raphael.

Mikael întinse timid o mână spre tăiș.

— Nu, ține-o în mână! îi spuse Raphael.

Și glasul lui avea forța celor care dau o poruncă.

Mikael trase adânc aer în piept. Pe urmă strânse pumnul pe mâner.

— Cu putere! Ca un bărbat, zise Raphael.

Strânse tare pumnul.

— Acum ridic-o!

Mikael o ridică.

— Uite, acum e a ta, zise Raphael. Și tu ești al ei.

Mikael rămase cu spada ridicată în aer, iară să știe ce să facă.

— Așadar, erați un cavaler? întrebă el într-un târziu.

Raphael nu vorbi.

— Și spada asta era a Domniei Voastre?

— Bărbatul căruia îi aparținea a murit cu mulți ani în urmă,

răspunse Raphael. Era un bărbat de nimic, despre care nu merită să mai vorbim.

— Nu cred asta.

Raphael se uită în tăcere la el.

— Crezi ce vrei..., Mikael.

Și, în clipa aceea, își dădură seama că Emöke nu mai era înăuntru. Se ridicară, alarmați. Raphael ieși din colibă. Mikael lăsă spada și îl urmă. Ajuns afară, îl găsi pe Raphael care îl aștepta. Avea brațul întins spre mijlocul pajiștii.

Mikael o văzu pe Emöke așezată. Dar un fel de negură îi umbrea trăsăturile. Și negura părea să se miște doar în jurul ei.

— Adu-o înapoi, băiete! zise Raphael, făcându-și semnul crucii.

Mikael se apropie de Emöke și doar când fu la câțiva pași de ea înțelese ce era negura aia.

Emöke stătea cu picioarele încrucișate, cu mâinile pe genunchi și cu spatele drept. Și în jurul ei zburau peste tot sute de fluturi, de toate culorile. Albi, galbeni, albaștri, pestriți.

Mikael se opri, înspăimântat.

— Emöke..., zise el cu voce tremurândă. Vino înăuntru!

Emöke se ridică și, într-o clipă, fluturii se împrăștiară în văzduh.

— Cum ai făcut? o întrebă încă impresionat de ce văzuse.

— Ce să fac? zise Emöke.

Mikael nu mai vorbi, dar când intrară din nou, observă că și Raphael era palid.

La scurtă vreme se auzi un nechezat de cal. Raphael îi făcu semn lui Mikael să stea liniștit.

— Veniți! spuse el. E timpul să o luați din loc.

Afară, călare pe buiestrașul furat de la Ojsternig, îi aștepta Volod cel Negru. Se uită la Emöke, apoi la Mikael. În cele din urmă făcu un semn respectuos cu capul spre Raphael.

— Ei doi vor veni cu tine, zise bătrânul.

— I-am spus deja că nu am nevoie de un țăran care să le ia oamenilor mei mâncarea de la gură, răspunse Volod.

— Nu va lua nimănui nimic, zise Raphael. Arătă spre cele patru oi și spre butoiașul cu carne de căprior. Are o zestre suficientă să vă potolească și vouă foamea, pe drum.

— Deci pleci? interveni Mikael, dezamăgit. Îi lași în voia sorții?

— Ai făcut mare tărăboi cu îndrăzneala ta, țărane! zise Volod.

Pădurea e plină de soldați. Chiar dacă aș fi vrut să rămân, acum îmi e cu neputință. Mai devreme sau mai târziu ne vor găsi.

— Îmi pare rău…, făcu Mikael.

— Nici mie nu-mi place să iau cu mine o femeie și un țăran care nu știe să lupte, răspunse Volod, adresându-i-se lui Raphael.

Raphael îi susținu privirea în tăcere.

— Adună-ți lucrurile, Mikael! spuse el pe urmă.

Mikael luă sacul de piele, teaca de fetru și spada. Volod puse ochii pe arma aceea minunată.

— Știe să o folosească?

— Învață repede, răspunse Raphael.

— Deci va trebui să-i țin loc de dădacă? întrebă Volod.

— Nu, spuse cu seriozitate Raphael. Nu de dădacă, de maestru!

— De ce nu l-ați învățat Domnia Voastră?

— Pentru că trăgeam nădejde să nu fie nevoie să o folosească, răspunse Raphael. Dar e limpede că soarta i-e scrisă în frunte. Puse o mână pe umărul lui Mikael, cu solemnitatea unei învestituri. Întotdeauna am știut că nu va deveni un bun țăran.

Cei doi bărbați își încrucișară privirile în tăcere. Apoi Volod cedă și lăsă ochii în jos.

— Cum porunciți, baroane, zise cu adânc respect.

Mikael se întoarse spre Raphael, uimit.

— Îți mulțumesc, Volod, spuse Raphael, fără să se uite la Mikael.

Dar strânse mâna pe umărul lui, cu putere, ca pentru un adio.

— E timpul să plecăm. Oamenii ne așteaptă, zise Volod.

Ridică în șa butoiașul cu carne uscată. Întoarse calul și îi dădu pinteni la pas spre pădure. Măcar știi să-ți conduci turma, țărane? râse el în timp ce se îndepărta.

— Pune spada în teacă! îi spuse Raphael lui Mikael.

Apoi adună oile, le legă una de alta de gât cu un căpăstru și îi întinse lui Mikael un capăt al funiei.

— Să nu le dezlegi noaptea. Ziua, te urmează singure.

Îl îmbrățișă, strângându-l tare, și, când se desprinse, Mikael văzu că avea ochii umezi.

— Dumnezeu să te binecuvânteze!

— Hai să mergem, Emöke! zise Mikael luând-o spre pădure, la

marginea căreia îl aștepta Volod, cu buiestrașul care dădea nervos din copite.

— De ce i-ai zis „baroane”? îl întrebă când ajunse lângă el.

— Nu ți-a istorisit povestea lui? vru să știe Volod.

— Nu…

— Atunci înseamnă că nu voia s-o afli, zise Volod. Acum dați-i bătaie! Nu ne vom opri să vă așteptăm, să fie clar. Nu vă dau voie să ne încetiniți mersul.

Mikael strângea cu o mână funia de care erau legate oile și cu cealaltă mâna lui Emöke. Și atât unele, cât și cealaltă îl urmau docile.

— Bătrânul ăla nu știe, dar a fost iertat de toți. Și-a plătit datoria, spuse după câțiva pași Emöke. Într-o zi va trebui să i-o spui.

— Iertat de ce?

Emöke nu răspunse.

Și într-o clipă fu noapte.

45.

Merseră prin cel mai adânc întuneric. Dar Volod nu avea ezitări și Mikael cu Emöke îl urmau în tăcere. Coborau printr-o trecătoare pe care Mikael nu o cunoștea și care ducea în vale. Dar nu în Raühnvahl și nici spre Dravocnik.

Când pădurea începu să se rărească, se întâlniră cu oamenii lui Volod, care, între timp, organizaseră tabăra și aprinseseră un foc mare.

Mikael observă că rebelii se uitau la el cu respect.

— Vom aștepta zorii aici, îi zise Volod lui Mikael. Arătă în întuneric. Ultima parte a coborâșului spre Val Canale este aproape toată numai stâncă. Noaptea riscăm să ne rupem gâturile. Leagă-ți cele trei oi!

— Sunt patru, replică Mikael.

— Nu, sunt trei! zise Volod. În seara asta, oamenii mei vor mânca.

Toată noaptea, înfășurați în pături, în jurul marelui foc, oamenii dormiră puțin, șopocăind între ei, rozând chiar și oasele oii, ca niște câini înfometați.

Și toată noaptea aceea Mikael tăcu închis în sine, ca și cum ar fi înțeles pentru prima oară ce făcuse. „Ai lăsat-o pe Eloisa”, își repeta și viața lui i se părea și mai întunecată în neagra noapte care îl înconjura. Și, cu tot focul, tremura din cauza unui frig pe care îl strânsese în el, de frica necunoscutului la care se condamnase.

Înainte să se lumineze de ziuă, se sculă și se îndepărtă de tabără. I se părea că-i lipsește aerul. Se duse la un fag gros și îi îmbrățișă trunchiul.

— Nu știu cum ai făcut, băiete, zise puțin mai târziu Volod, în spatele lui. Dar ai dovedit că ai curaj.

Mikael se întoarse. Volod se uita la el.

— Frica vine mereu după, îi spuse. E firesc.

Mikael nu răspunse.

— Tu încă nu-ți dai seama de ceea ce ai făcut, continuă Volod. Dar în inima oamenilor fapta ta o să prețuiască mai mult decât o sută de atacuri de-ale noastre la convoaie. Se uită serios la el. De azi încolo nu mai ești un țăran.

— Și acum ce sunt? întrebă Mikael.

— Am să te învăț să folosești spada, dar nu și să înțelegi cine ești, îi răspunse sec Volod. I-am spus lui Raphael și am să-ți repet și ție: să nu te aștepți să-ți fiu dădacă. Îl bătu cu mâna pe umăr. Acum vino să ajuți. Ne punem în mișcare.

Mikael îl urmă. Oamenii stingeau focul și strângeau păturile. Emöke se uita la ei, dar părea să nu-i vadă, ca întotdeauna.

— Cum te simți? o întrebă Mikael.

Emöke îi zâmbi fără să vorbească. Pe urmă se uită iar în gol.

Mikael nu știa ce simte pentru Emöke. Din cauza ei se hotărâse să-și schimbe viața, să o lase pe Eloisa. Și o clipă simți un val de furie față de ea. Pe urmă își spuse că ea nu-i ceruse nimic. Tot ce făcea hotărâse de unul singur. Poate nesăbuit. Poate că a doua oară n-ar mai fi făcut-o. Dar hotărâse de unul singur. Și atunci își aminti una dintre primele fraze pe care i le spusese Agnete, în ziua în care Eloisa îl salvase: „În viață trebuie să alegi”. Și el alesese. Fiindcă o voce în el îi spunea că lumea trebuie să se schimbe.

Unul dintre oamenii lui Volod se apropiase între timp de Emöke. Se uita la ea cu o privire plină de dorință.

— Tu ești o târfă de la castel, nu-i așa? o întrebă el ducându-și o mână la vintre.

Mikael se puse între ei, cu ochii țintă în cei ai bărbatului.

— Las-o în pace! spuse cu tărie, și se minună de tonul propriei voci.

— De ce luăm cu noi o târfă? vru să știe bărbatul, ducând mâna de la vintre pe cuțit.

— Las-o în pace! repetă Mikael, și se miră iar de propria fermitate.

Volod, aflat ceva mai încolo, observase scena.

— Nimeni nu se va atinge de femeie! spuse cu glas puternic. Sau o să aibă de a face cu mine!

Bărbatul din fața lui Mikael își trase mâna de pe cuțit.

— Atunci de ce am luat-o cu noi? îl întrebă pe Volod, plin de mânie. O să ne încetinească mersul și nimic altceva. Ce naiba facem cu o femeie?

— În noaptea asta ai mâncat, Paolo. Iar dacă ai burta plină, o ai datorită ei. Mi se pare un motiv bun, zise Volod. Dacă nu va ține pasul cu noi, o s-o lăsăm în urmă. Băiatul e avertizat.

Paolo scutură din umeri. Îi mai aruncă o privire lascivă lui Emöke și se duse să-și ajute tovarășii.

Mikael se întoarse spre Emöke. Părea că nu-și dăduse seama de nimic. Se ghemui lângă el.

— Trebuie să ne pregătim, Emöke, îi spuse cu duioșie. Apoi, uitându-se în ochii aceia limpezi și goi, fără apărare, realiză că, dacă s-ar fi întors în timp, ar fi salvat-o din nou. Nu ar fi îngăduit să fie arsă de vie, ca o oaie. Dacă ar fi depins de el, n-ar mai fi lăsat să se răspândească în aer iz de carne omenească pârlită. Nu mai era un copil, ca pe vremea masacrului de la castel. „Azi aș fi murit alături de tatăl meu”, gândi el.

Dintr-odată, gândurile îi fură întrerupte de un strigăt. Se răsuci brusc și îl văzu pe unul dintre bărbați cu mâinile încleștate pe o săgeată. Și săgeata îi străpungea gâtul. După un moment, o patrulă de soldați căzu pe capul lor.

Erau vreo zece, cam cât o treime din oamenii lui Volod, dar erau călare și aveau avantajul surprizei.

Volod fu primul care reacționă. Sări în șa pe buiestrașul lui și îi dădu pinteni, ca și cum ar fi vrut să fugă. De fapt, parcurse câțiva yarzi, ca să-și poată scoate spada din teacă. Apoi, strigând, se întoarse în galop și se aruncă asupra soldaților.

Oamenii lui fură mai înceți și doi dintre ei muriră dezarmați, sub loviturile agresorilor.

— Nebuna! zbieră unul dintre soldați, văzând-o pe Emöke, care în tot balamucul ăla stătea jos, netulburată.

Mikael se năpusti la sacul lui, încercând să desfacă nodurile învelitorii în care se afla spada. Dar îi tremurau mâinile și, între timp, oșteanul se apropia de Emöke, învârtindu-și în aer propria armă.

Volod îi tăie calea și îl izbi la subsuoară, cu o lovitură precisă, înfigând vârful spadei în locul unde se îmbina cămașa de zale. Lama pătrunse pe lângă coaste și ajunse la inima soldatului, ucigându-l.

Între timp, lupta se întețea. Oamenii lui Volod își reveniseră și se împrăștiaseră în grabă prin pădure, conform unei tactici pe care era evident că o conveniseră, silindu-i pe dușmani să nu rămână uniți. După aceea, de pe după copaci, arcurile lor ucigătoare începuseră să îi ia la țintă cu săgeți.

Alt soldat ajunse la Emöke și o înșfacă de păr, aproape ridicând-o de la pământ.

— Nu! strigă Mikael, care până în clipa aceea rămăsese stană de piatră.

Se aruncă la cavaler și îl smulse din șa, făcându-l să-și piardă coiful.

Căzură înlănțuiți, mai departe. Soldatul se lupta cu furie, ca să supraviețuiască și să ucidă. În schimb, Mikael se mărginea să se apere și curând fu depășit de soldatul care avea un pumnal lung și ascuțit, pe care se pregătea să i-l înfigă în gât. Mikael îi prinse mâna, dar soldatul era mai hotărât decât el și într-o poziție mai avantajoasă.

Mikael închise ochii, gata să se predea. Apoi auzi o bufnitură surdă. Și trupul oșteanului se moleși peste el. În timp ce deschidea iar ochii, o văzu pe Emöke cu o piatră mare în mână.

Mikael se eliberă de corpul inert al soldatului. Se ridică. Emöke încă mai avea piatra în mână, în timp ce privirea i se încețoșa. Mikael îi luă delicat piatra din mână și o aruncă pe pământ.

— Nu-l lăsați să scape! îl auzi strigând pe Volod. Fir-ar să fie!

Mikael se întoarse și văzu un cavaler care își lua tălpășița, cu o săgeată înfiptă într-o parte.

— S-o ștergem repede de aici! ordonă Volod. Prindeți caii!

Mikael numără nouă soldați de-ai lui Ojsternig căzuți la pământ. Și cinci rebeli. Unul dintre ei era Malvoglio, bărbatul

care își împărțise pâinea cu tovarășii lui în ascunzătoarea rebelilor. Avea o tăietură de la piept la pântece, atât de adâncă încât se vedeau coastele și mațele.

Oamenii lui Volod prinseră caii soldaților morți. Erau șapte. Unul fugise cu cavalerul supraviețuitor, altul fusese ucis de o săgeată și altul dispăruse în pădure.

Oșteanul care se bătuse cu Mikael gemu. Piatra lui Emöke doar îl amețise. Volod veni la el. Luă pumnalul soldatului și i-l întinse lui Mikael.

— Termină-l! îi spuse.

Mikael făcu un pas înapoi, înspăimântat.

— Ia pumnalul! țipă Volod la el.

Mikael luă pumnalul. Mâna îi tremura. Se uita la soldatul căzut la pământ, care își recăpăta cunoștința.

Volod puse un picior pe spatele soldatului, cu violență, blocându-l la pământ.

— Termină-l! repetă, țintuindu-l pe Mikael cu ochi de gheață.

Mikael scutură din cap. Atunci Volod apucă de păr capul oșteanului și îl ridică. Apoi împinse mâna lui Mikael spre gâtul dezgolit al soldatului și, cu o mișcare scurtă, îl tăie.

Mikael lăsă pumnalul să cadă și făcu doi pași înapoi, fără să-și poată lua privirea de la bărbatul în agonie, al cărui corp se contracta în timp ce viața îl părăsea.

— Asta-i viața pe care ai ales-o, băiete! zise Volod. Luă frâiele calului soldatului și i le întinse lui Mikael. Acum e al tău. Ți l-ai câștigat.

Mikael nu reușea să respire.

Curând după aceea erau pe drum. Nimeni nu vorbea.

Mikael o urcase pe Emöke pe cal. Mergea ținând într-o mână frâiele și în alta funia celor trei oi.

În mai puțin de o oră, ajunseră în Val Canale, aspră, înghesuită între povârnișuri abrupte. Pe mijloc curgea râul Fella. Soarele se ascundea după vârful Jof di Montasio. Urmară cursul râului și, după două leghe, intrară în Canale del Ferro.

— Acesta este pământul Serenissimei Veneții, îi spuse Volod lui Mikael.

Dar Mikael nu îl auzi. În acei ani văzuse zeci de oameni murind, deseori în feluri oribile, cumplite. Dar niciunul de mâna lui. Până în dimineața aceea, moartea i se păruse într-un fel străină, doar acum o înțelegea. Acum, moartea îl privea

personal, făcea parte până în adâncuri din viața lui. Avea să-i influențeze viitorul. Deja îl schimbase. Pentru totdeauna și cu desăvârșire.

În timp ce continuau drumul pe malurile pietroase ale râului Fella, Mikael își dădu seama că în dimineața aceea nu avea să plângă. Se terminase și cu felul acela de a fi copilăresc, când o durere sau o vină putea fi îndepărtată cu lacrimi. Nu, nu avea să plângă!

Parcurseră mai puțin de cincisprezece mile, până să ajungă, de-acum aproape pe înserat, în orășelul Pontêbe, cum se numea în limba locului.

— O să dormim acolo, spuse Volod arătând un fânar. Vom cere găzduire.

Dezlegă o oaie și o trase după el până la casa țăranilor.

În seara aceea, în fânar, în afară de oaie mâncară și pâine tocmai scoasă din cuptor și băură vin roșu.

Așezându-se să se culce, Mikael observă că Paolo se uita la Emöke.

— Stai lângă mine! îi spuse.

Pe urmă adormi, strângând pumnalul soldatului ucis. Acum și acesta era al lui.

Dimineață, imediat ce se trezi, se gândi că Eloisei i-ar fi fost rușine cu el dacă ar fi știut că era un asasin.

Când ieși afară, Volod stătea de vorbă cu un bătrân cu mustăți lungi, îngălbenite și pline de firimituri uscate. Amândoi se uitau spre nord.

Bătrânul arăta spre munte.

— Trebuie să urcați prin trecătoare prin munți. Mai întâi spre nord, apoi cotiți ușor spre vest și din nou spre nord, spunea el. Până pe creastă or fi vreo șase, șapte mile, veți fi la patru mii de picioare. Ajunși acolo, coborâți spre vale, n-aveți cum greși. Pe platou urmați cursul unui pârâu… nu știu cum îi zice… spre vest. Vă va duce la Kirchbach. Dar nu veți reuși într-o zi, sunt în total cam douăzeci de mile, dintre care cel puțin zece prin munți.

— O să reușim! zise Volod.

— Nu veți putea, scutură bătrânul din cap.

— O să reușim, ascultă ce-ți spun! insistă Volod.

— Ești încăpățânat ca un catâr.

Bătrânul scuipă pe jos.

— Nu, sunt încăpățânat ca tine, bătrâne.

Bătrânul râse.

— N-o să reușiți, repetă el plecând. Veți dormi în ploaie, la răscrucea văii care doar mâine vă va duce la Kirchbach. Pe cinstea mea!

Râse și Volod. Însă numai o clipă. Apoi, văzându-l pe Mikael, deveni serios. Se apropie de el.

— Nu sta atârnat de pumnalul ăla, băiete, îi spuse.

Mikael realiză doar atunci că încă mai avea în mână pumnalul.

— Pune-l la locul lui, zise Volod. Azi e o altă zi. Nu rămâne agățat de trecut.

Când intrară din nou în fânar, Paolo se urcase pe Emöke și îi ridica fusta. Înainte ca Volod să fi putut interveni, Mikael era peste el și îi apăsa lama pumnalului la gât.

— Oprește-te băiete! îi porunci Volod, trăgându-l de un braț.

Mikael fremăta, uitându-se la ochii nevinovați ai lui Emöke.

— Lasă-mi-l mie! zise Volod, trăgându-l după el.

Pe urmă îl înșfacă pe Paolo din spate, printre picioare, strângându-l de testicule. Paolo urlă de durere.

— Te castrez ca pe un clapon, rânji Volod, fără să-i dea drumul. Asta este ultima înștiințare! Te tai și te las să ți se scurgă tot sângele din tine, oriunde am fi. M-ai înțeles?

Paolo încuviință gemând. Volod, tot ținându-l strâns, îl trase în sus în timp ce omul zbiera de durere.

— Cum îți e? o întrebă îngrijorat Mikael pe Emöke.

Emöke se uită la agresorul ei. Fără ură. Și, ca întotdeauna, nu răspunse.

— Pregătiți-vă! le ordonă Volod oamenilor. Ne așteaptă o zi de căcat!

Când se făcu seară, oameni și cai, obosiți, se opriră pe malurile unui pârâu, la intrarea în valea care, după cum prevăzuse bătrânul, doar a doua zi avea să-i conducă în Kirchbach. Și, tot cum prevăzuse bătrânul, dormiră sub o ploaie torențială foarte rece.

În noaptea aceea, Mikael o visă pe Eloisa. Era singură, în satul Raühnvahl. Era întuneric. Satul era pustiu. Eloisa întindea mantaua lui Mikael în noroi și se lungea pe ea. Și plângea. Apoi un bărbat, cu spatele, o țintuia la pământ cu piciorul. Bărbatul își descheia pantalonii. Apoi își arăta fața. Era Paolo. Îi sfâșia fusta, cu violență. Îi desfăcea picioarele, descoperindu-i vintrele cu păr blond. Se arunca pe ea, înfierbântat. O lovea cu pumnul,

apoi o viola, cu sălbăticie, ca și cum ar fi sfâșiat-o. În vis, Mikael venea spre el din spate, îl înșfăca de păr, îi ridica țeasta și îi tăia gâtul. Sângele stropea fața Eloisei. Atunci Mikael se apleca deasupra ei și o săruta. Și sângele lui Paolo îi uda buzele.

A doua zi, când se trezi, Mikael văzu că se rănise cu pumnalul soldatului mort. Avea o tăietură în palmă, adâncă aproape până la tendon. Ceilalți erau treji și se uitau la el.

— Du-te să te speli, băiete! îi spuse Volod.

Mikael se duse la râu și îngenunche pe malul pietros. Soarele care răsărea lumină oglinda apei și Mikael văzu că are fața roșie de sânge. Ca o mască de moarte.

„Ai să trăiești în sânge, ca mine și ca toți strămoșii noștri”, îi spusese tatăl său, în ziua masacrului. „Asta este soarta și condamnarea noastră”.

46.

În fiecare dimineață, Eloisa se uita cu neliniște la patrulele de soldați care bântuiau pădurea în căutarea lui Emöke. Și în fiecare seară, în amurg, își ținea respirația când se întorceau acasă, făcând să scârțâie bârnele podului de peste râul Uque. În fiecare dimineață intra în bisericuța Madonna delle Nevi și se ruga, îngenuncheată, implorându-i pe Maica Domnului, pe pruncul Iisus și pe sfinții protectori, decolorați și pictați grosolan deasupra altarului de piatră, ca Mikael să nu fie găsit. Și în fiecare seară, când patrulele se întorceau cu mâinile goale, Eloisa se întorcea în bisericuță pentru a mulțumi. Între acele două momente scurte, pentru tot restul zilei, era ca și cum și-ar fi ținut răsuflarea. Și noaptea cădea într-un somn neliniștit, populat de aceleași temeri care îi tăiaseră respirația în timpul zilei și care o făceau să ude perna cu lacrimi.

Când îi povestise mamei ei motivul dispariției lui Mikael, Agnete o dojenise aspru.

— Cum l-ai putut lăsa să facă așa ceva? țipase ea și se aruncase cu furie asupra ei, trăgându-i palme cu nemiluita.

Într-un târziu, când furia cedase locul durerii și îngrijorării, izbucnise în plâns. Agnete o trăsese spre ea pe fiica ei.

— Nu… copilul meu… nu…, murmurase la nesfârșit, ametită

de durere.

La rândul ei, în fiecare dimineață și în fiecare seară începuse să urmărească temătoare patrulele lui Ojsternig.

Apoi, într-o zi, pe la mijlocul dimineții, un soldat se întoarse în Raühnvahl, rănit. Se prăbuși la pământ pe ulița principală a satului. Avea o săgeată înfiptă în șold și trebuie să fi pierdut mult sânge. Niciunul dintre țărani nu interveni. Se uitau la el fără să-i dea o mână de ajutor. Poate sperau că o să moară acolo, sub ochii lor.

În schimb, Agnete îl duse în cea mai apropiată casă, una dintre construcțiile cele noi pentru pădurari. Îl întinse pe podea, îi scoase săgeata din șold și îl obloji.

— De ce faci asta? o întrebă Eloisa.

— Pentru că, poate, omul ăsta l-a întâlnit pe Mikael, îi răspunse încet Agnete. Și poate, dacă nu moare, ne va spune dacă e viu sau nu.

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi.

— Dacă l-a ucis, spuse cu glas dur, hotărât, după ce îl veți fi salvat, eu am să-l ucid!

— Nu, am să-l ucid eu! zise Agnete.

Vestea întoarcerii cavalerului rănit se răspândi repede până la castel și, în prima parte a după-amiezii, Ojsternig, escortat de Agomar și de zece cavaleri înarmați, intră în cabana pădurarului, deschizând ușa cu piciorul.

Soldatul tocmai își revenea din leșin. Ojsternig îl zgâlțâi, poruncindu-i să vorbească.

— Am văzut… Nebuna… Înălțimea Voastră…, se bâlbâi oșteanul. Este cu… rebelii…

— Ați ucis-o? întrebă Ojsternig.

De când Emöke fugise, Ojsternig n-avusese pace. Una dintre târfe murise, în urma torturilor pe care le poruncise. Celelalte purtau pe trup semnele chinurilor prin care trecuseră. Dar niciuna dintre femei nu știuse să explice cum putuse să scape Emöke. Ojsternig pusese să fie biciuite și santinelele aflate de strajă la porți. Dar și acestea juraseră că era cu neputință să fi ieșit fără să fie văzută. Fuga lui Emöke rămânea o enigmă. Și întreaga garnizoană era terorizată, fiindcă misterul acesta nu făcea altceva decât să confirme superstițiile care se credeau despre ea.

— Nu… stăpâne… nu am reușit să o omorâm…, răspunse cu

greutate soldatul.

— Neputincioși blestemați! strigă Ojsternig, trăgându-i o palmă. Pe urmă se întoarse spre Agomar și spre ceilalți cavaleri. Ați auzit? spuse el agitându-și pumnii în aer. A fost eliberată de rebeli! Nu e nicio magie!

Cavalerii lăsară privirile în jos. Niciunul nu îndrăzni să vorbească, dar toți, fără deosebire, se gândiră: „Dacă nu-i magie, ce altceva e? Cum reușește o femeie să dispară în neant dacă nu cu ajutorul diavolului?”

— Unde sunt rebelii cu blestemata asta de târfă vrăjitoare? îl întrebă Ojsternig pe soldatul rănit. Câți sunt?

— Erau vreo treizeci... Înălțimea Voastră..., gâfâi soldatul. Am ucis mulți... înainte ca... Închise ochii, pradă unui moment de suferință. Fug... reluă el. Erau... se pregăteau să coboare în Val Canale... Cred că voiau să se refugieze pe... pământ... venețian...

— Agomar, organizează o patrulă de cincizeci de oameni! porunci Ojsternig. Imediat! Trebuie să-i vânăm! O vreau înapoi pe târfa aia, vie sau moartă!

— Or fi departe de-acum, zise Agomar. Nu putem intra înarmați pe pământurile Serenissimei.

— Acum! Imediat! răcni și mai tare Ojsternig. Apoi i se adresă soldatului rănit, apucându-l de gât, în timp ce Agomar ieșea din cabana pădurarului: Unde i-ați întâlnit?

— Pe coastă... la sud de Mezesnig... Unde se sfârșește pădurea și... încep stânca și grohotișul...

Ojsternig se întoarse spre cavalerii care rămăseseră în escortă.

— Știți unde este locul acesta?

Cavalerii scuturară din cap.

— Știu eu! ieși în față Eberwolf, care asculta la ușa cabanei.

Un murmur greu se răspândi printre săteni. Ahlwin, tatăl lui Eberwolf, roși de rușine și plecă, ținând capul în jos.

— Tu rămâi aici și așteaptă-l pe Agomar! îi porunci Ojsternig unui cavaler. Spune-i că vom lăsa semne să poată găsi drumul. Calul tău îl ia el, continuă, arătând spre Eberwolf.

Pe urmă ieși, încălecă, și o porni în galop spre pădurea Mezesnig, urmat de oamenii lui și de Eberwolf.

După un moment, Agnete observă că și Eloisa dispăruse. Și, cu un fior în inimă, pricepu imediat încotro o luase.

Eloisa cunoștea munții la fel de bine ca Mikael. În acei ani, în ciuda interdicțiilor, îi străbătuseră în lung și în lat. Știa că Eberwolf ar fi urmat drumul până aproape de vârf, ca să coboare apoi pe versantul de sud. În schimb, ea avea să meargă pe un drum mai scurt, pe care caii nu puteau merge.

Numai ea și mama ei știau că, dacă Emöke era cu rebelii, cu siguranță că și Mikael era cu ei.

Și în timp ce-și zgâria fața în ramurile mai joase ale copacilor, rupându-și rochia în mărăcinișuri, împiedicându-se în pietre și rădăcini, julindu-și mâinile și genunchii, cu inima care îi bătea tare gata să-i spargă pieptul și cu ochii încețoșați de lacrimi, Eloisa alergă, fără să ia în seamă oboseala, cu o singură teamă în suflet. „Am ucis mulți”, spusese oșteanul rănit. Era oare și Mikael printre acei mulți? Murise? Avea să-l vadă acolo, trântit pe pământ, la cheremul fiarelor sălbatice?

Când ajunse la marginea pădurii care privea spre peretele abrupt de stâncă golașă ce cobora spre Val Canale, merse pradă unei frici pe care nu și-o putea stăpâni. După aproape o sută de yarzi, când se temea că nu va găsi locul unde avusese loc lupta, simți un iz acru în aer. Un miros care nu aparținea pădurii. Atunci se opri, nemaiputând să continue drumul. Știa că dincolo de vegetația deasă era moartea. Însă, după o clipă, își făcu loc printre plantele puțin înalte de zadă și rododendron, ținându-și respirația.

Ieși într-o zonă plată a pădurii. Aici, mirosul de sânge era și mai puternic. Văzu pe pământ trupurile a vreo cincisprezece bărbați. Duse mâinile la gură și închise ochii. Stătu să respire aerul acela încărcat de moarte, incapabilă să se miște.

Apoi auzi fornăitul cailor. Ojsternig se apropia.

Atunci, fără să se mai gândească, se aruncă peste cadavre. Și, de fiecare dată când se apropia de un trup, murmură, ca o rugăciune: „Nu ești Mikael”. Apuca morții de spate și îi întorcea, rezistând acceselor de vomă care o năpădeau. Și, de fiecare dată când constata că nu era Mikael, cu toată groaza de moarte, spunea: „Mulțumescu-ți Ție, Doamne!”

Înainte să fi ajuns cavalerii, călăuziți de Eberwolf, Eloisa fu convinsă că Mikael scăpase de moarte. Se ascunse în pădure și se uită în vale, unde se termina regatul lui Ojsternig și unde, poate, începea salvarea lui Mikael.

Apoi, fără să fie auzită, se întoarse la Raühnvahl.

— E viu! îi spuse ea lui Agnete.

Mama ei o strânse tare la piept. Apoi o luă de mână și se duseră împreună la Madonna delle Nevi, unde îngenuncheară una lângă cealaltă, pe o stranăcare scârțâia. Deși niciuna dintre ele nu era obișnuită cu rugăciunile, îi mulțumiră Maicii Domnului, cerându-i în continuare să vegheze asupra lui Mikael.

Două zile mai târziu, după ce renunțase să-i mai urmărească pe rebeli ca să nu treacă pe pământurile Serenissimei, Ojsternig apăru pe câmpurile înghețate. Le-o arătă soldaților pe Agnete și ei o luară cu forța și o aduseră în fața lui.

Eloisa, înspăimântată, alergă să vadă ce se întâmplă. La fel făcură toți țăranii.

— Mi-au spus că fiul tău a dispărut! exclamă plin de furie Ojsternig, țintuind-o cu privirea pe Agnete.

În picioare lângă el, Eberwolf avea o figură satisfăcută.

— Nu e fiul meu! sări dintr-odată Agnete, cu o furie și mai mare decât a lui Ojsternig. E doar un bastard lipsit de recunoștință pe care l-am cumpărat din târgul din Dravocnik, să-l ia naiba!

Eloisa se miră. La fel și Ojsternig, care se aștepta la văicăreli înspăimântate și la cereri de clemență.

— Iar dacă Domnia Voastră ați fi în stare să-l găsiți și să-l readuceți aici, și dacă ați fi atât de generos să-l faceți să treacă prin mâinile mele, înainte de cuvenita Domniei Voastre pedeapsă… Agnete agită un pumn în aer. Ah! Iertați-mă, dar nu știu dacă vi l-aș lăsa viu, pe cinstea mea! Blestemat să fie!

Ojsternig încruntă din sprâncene, perplex.

Eloisa văzu că mama ei își ducea o mână la spate și încrucișa degetele, ca să-și tăgăduiască blestemul.

— A fugit, Înălțimea Voastră! continuă cu emfază Agnete. Cu două zile înainte să dispară nenorocita aia de Emöke!

Pe chipul lui Eberwolf apăru o expresie dezamăgită. Ojsternig se întoarse spre el.

— Idiotule! țipă, lovindu-l în față cu cravașa. Pe urmă se uită iar la Agnete. Imbecilul ăsta susține că băiatul se află în spatele fugii vrăjitoarei.

Agnete scuturădin cap, arătând dezgustată spre Eberwolf.

— Seniore, Domnia Voastră i-ați zis idiot și imbecil. Și, cu tot respectul, cum se poate da crezare unui idiot imbecil? Blestematul ăla de băiat a dispărut cu două zile înainte. Scuipă

pe pământ. Țineam la el. Dumnezeu și toți cei aici de față mi-s martori. Dar mi-a trădat simțămintele și încrederea... iar eu acum nu sper decât să fi ajuns hrană pentru lupi.

Încrucișă din nou degetele la spate.

Eloisa era uimită văzând că mama ei reușea să-l convingă pe Ojsternig cu spusele ei. Ojsternig se mai uită puțin la Agnete.

— Ai făcut treabă bună cu soldatul rănit, îi spuse în cele din urmă. Când o să-i treacă febra, poate că va reuși să-și amintească dacă fiul tău era cu rebelii.

— Îmi doresc din inimă, Înălțimea Voastră, răspunse Agnete. Dar v-am spus deja că nu îl mai consider fiul meu.

Ojsternig răsuci calul și plecă.

Atunci, bătrâna Astrid se apropie de Agnete.

— Băiatul nu a dispărut cu două zile înainte de fuga lui Emöke, îi spuse aceasta.

Agnete simți un junghi în inimă.

— El a fost, continuă Astrid.

— Nu vorbi tâmpenii, babă proastă! o certă Agnete, cu asprime, dar avea spaima întipărită în ochi.

— Cu toții știm asta, zise Astrid.

Agnete se întoarse spre oamenii satului. Toți șerbii se uitau la ea. Și în ochii lor se citea un respect profund.

— Băiatul ăla e deosebit, făcu Astrid.

Agnete se uită la ea, cu o rugăminte mută în ochii.

— Niciunul dintre noi nu va vorbi, stai liniștită! zise Astrid. Dar soldatul rănit, probabil că da.

În seara aceea, Eloisa văzu că mama ei pregătea un amestec pentru rana soldatului. Apoi o văzu cum ia un vas mic de lut ars, închis cu un dop de ceară.

Ca în fiecare seară, Agnete ieși să-l trateze pe soldat. Când se întoarse acasă, îi spuse Eloisei:

— Simt nevoia să mă duc la biserică.

Eloisa o însoți și îngenunche alături de ea. Agnete se rugă în șoaptă, dar Eloisa o auzi cum îi cerea iertare Maicii Domnului.

În noaptea aceea, soldatul muri.

47.

Când intrară în Kirchbach, în districtul Hermagor, Mikael, Emöke, Volod și ai lui erau uzi până la piele. De la tabăra de la intrarea în vale până în micul oraș, cât timp parcurseseră zece mile de drum, ploaia nu încetase să cadă nemiloasă, iară să se oprească nicio secundă.

Oamenii din Kirchbach, văzând că sosesc niște bărbați călare, îmbrăcați ca niște cerșetori, dar înarmați cu spade și cu arcuri, ieșiseră la ferestre și în ușile prăvăliilor.

Volod ajunse în piața principală și se opri, în ploaie, așteptând.

Puțin după aceea, un pâlc de soldați, comandat de un căpitan bătrân, cu o cămașă albastră, i se puse dinainte.

Bătrânul opri calul la patru yarzi distanță.

— Cine sunteți? întrebă el, fără urmă de ezitare în glas.

Volod înaintă.

— Nu suntem nimeni, răspunse.

Bătrânul tăcu, uitându-se la el. Avea un aer sigur de sine. Trebuie să fi fost un bărbat puternic. Și, după purtarea lui mândră, probabil luptase în mai multe războaie.

— Suntem în trecere, spuse atunci Volod. Căutăm doar un loc unde să ne uscăm și să dormim.

— Sunteți fugari? întrebă bătrânul.

Volod se uită în tăcere la el. Apoi scutură din cap.

— Nu, spuse el.

— Sunteți bandiți? întrebă bătrânul.

— Nu, răspunse cu mândrie Volod.

Bătrânul păru mulțumit. Încuviință. Pe urmă își îndemnă calul, care era la fel de bătrân ca el, alături de Volod. Puse o mână pe semnul lui Ojsternig de pe crupa calului.

— Calul ăsta nu este al tău, spuse el.

— Nu, spuse Volod.

Bătrânul se uită la el. Avea ochi negri ca noaptea, cum rar se puteau vedea prin acele locuri. Păreau doi cărbuni încinși. Vârsta nu-i stinsese.

— Sunt doar două locuri unde puteți dormi, spuse el într-un târziu. La închisoare sau la mănăstire. Zâmbi. La frați se mănâncă mai bine.

Zâmbi și Volod.

— Atunci o să dormim la frați, dacă puneți Domnia Voastră o vorbă bună.

— Și dimineață plecați, spuse bătrânul, redevenind serios.

— Și dimineață plecăm.

— Veniți! spuse bătrânul și întoarse calul. Traversă piața, coti prin spatele bisericii și ajunse la o clădire impunătoare, din piatră și lemn. Nici măcar nu trebuiră să bată la poartă, că fratele de veghe se și arătă.

— Cheamă-l pe stareț! îi spuse bătrânul pe un ton autoritar, care nu admitea discuții.

Fratele de veghe plecă în mănăstire și, puțin după aceea, însoțit de alți trei călugări, apăru starețul, un omuleț mărunt și grăsunei, cu o față simpatică și obraji îmbujorați.

— Frate Stanislav, aveți loc în lazaret noaptea asta? îl întrebă vârstnicul.

Fratele Stanislav îi privi pe bărbații uzi leoarcă. Apoi strânse buzele.

— Și femeia? spuse, întinzându-și bărbia rotundă spre Emöke.

— Vreți să o lăsați să doarmă în ploaie doar pentru că are fustă în loc de nădragi? întrebă bătrânul.

— E cucernică în fața lui Dumnezeu sau e...?

Starețul lăsă vorba neterminată.

— E sora mea, interveni Mikael, care făcuse tot drumul pe jos, ținând de frâu calul pe care călătorea Emöke.

Volod se întoarse să se uite la el. Și bătrânului căpitan trebuie că nu-i scăpă privirea lui. Dar nu spuse nimic.

Emöke avea privirea împăienjenită, absentă.

— Ce are? îl întrebă cu bănuială în glas fratele Stanislav pe Mikael.

— Nu-i place să vorbească, frate, zise Volod. Se va așeza într-un colț și nici nu vă veți da seama că e acolo. Și băiatul... fratele ei... o să-i stea în preajmă și va avea grijă de ea.

Starețul rămase nemișcat, gândindu-se.

— Ne udăm cu toții, frate Stanislav, spuse atunci bătrânul.

— Ei bine, pufni starețul. Intrați! Dar nu veți aduce arme în mănăstirea mea.

— Fiți sigur de asta, zise bătrânul. Dacă vor să rămână, îmi vor da armele și li le voi înapoia mâine-dimineață, când ies din oraș. Se întoarse spre Volod. Suntem de acord?

Volod se uită la el. Apoi își scoase spada și arcul.

— Am încredere în Domnia Voastră.

— La fel cum am și eu încredere în voi, răspunse vârstnicul, cu un surâs viclean.

Toți oamenii predară armele. Când fu rândul lui, Mikael, dezlegând teaca de sac, dădu la iveală plăseaua spadei lui Raphael.

Bătrânul, luând-o, făcu o clipă ochii mari și se crispă în șaua calului său. Dar nu scoase niciun cuvânt și legă în grabă teaca.

Mikael tocmai se așezase pe paiele pe care frații le pregătiseră în lazaret, o ditamai încăpere de șaizeci de picioare pe treizeci, încălzită de două cămine aflate pe pereții opuși mai apropiați, când unul dintre soldații bătrânului se apropie de el.

— Căpitanul vrea să vorbească între patru ochi cu tine, îi spuse. Urmează-mă!

Mikael se întoarse spre Emöke. Își încrucișă privirea cu Volod.

— Du-te! îi spuse Volod, mergând să se așeze lângă Emöke. Am eu grijă de… sora ta, râse el.

Mikael îl urmă pe oștean afară din mănăstire. Ploaia încetase, dar hainele lui Mikael erau încă ude. Bărbatul îl conduse pe străzile din Kirchbach până la o construcție joasă și trainică, cu două porți. Cea din stânga ducea la închisoare. Cea din dreapta, la locuința bătrânului căpitan.

Când Mikael intră, bătrânul îl întâmpină cu un aer serios. Îi făcu semn omului său să îi lase singuri. Avea în mâini spada lui Raphael.

— Băiete, ești un hoț? îl întrebă.

— Nu, Domnia Voastră, răspunse ofensat Mikael.

Bătrânul arătă spre spada pe care o ținea în mână.

— De unde ai luat-o, îl întrebă.

— Nu am… *luat-o*! Mi-a fost dăruită, zise Mikael.

— De către cine? întrebă bătrânul.

Lui Mikael i se păru că glasul îi tremură.

— De către proprietarul ei legitim, răspunse.

Căpitanul se uită la el în tăcere. Avea în priviri o emoție adâncă.

— Spune-mi numele lui.

— Bătrânul Raphael.

— Bătrânul Raphael, repetă căpitanul. Așa îl numești?

— Da, domnule.

— Deci e viu, murmură căpitanul, ca și cum ar fi vorbit cu sine. Continuă să se uite la spadă, cufundat în gândurile sale. Apoi o prinse cu ambele mâini, ținând-o de lamă, și o duse sub nasul lui Mikael. Și de ce ți-ar fi dat-o?

— Mi-a spus… Mikael se întrerupse, stingherit.

— Ce ți-a spus, băiete?

Vocea bătrânului era din nou autoritară.

— Mi-a spus… Mikael își amintea bine cuvintele lui Raphael. Dar îi era greu să le pronunțe. Mi-a spus… „Bărbatul care deținea această spadă nu a știut să o onoreze. Acum tu ai prilejul să purifici această armă nobilă. Să o speli de dezonoarea cu care proprietarul ei dinainte a pătat-o”.

Ochii bătrânului se umplură de lacrimi. Și un zâmbet melancolic îi înflori pe buzele zbârcite.

— Da, el e, murmură. Chiar el e. Rămase nemișcat, strângând lama spadei, pierdut în gândurile sale. Pe urmă, dintr-odată, se scuturâ. Annabel! strigă. Annabel, fir-ar să fie! Unde sunteți cu toții?

O femeie grăsuță, care trebuie să fi avut cu cel puțin douăzeci de ani mai puțin decât bătrânul, apăru imediat.

Bătrânul arătă spre Mikael.

— Găsește-i haine! porunci el. Băiatul ăsta se va căptuși cu o boală de plămâni dacă îl lăsăm așa ud. Și pune-i-le la uscat pe ale lui! spuse. Băiatul va sta să mănânce cu noi. Și cum este un oaspete cum nu se poate mai dorit, sucește gâtul unei gâște grase!

Femeia dădu să se întoarcă.

— Ah, Annabel… și grăbește-te!

Femeia zâmbi și dispăru în casă.

— E viu…, spuse vesel bătrânul, ducându-se să se așeze lângă sobă, în timp ce continua să strângă spada în mâini.

Mikael fu condus de o slujnică în dormitorul bătrânului, unde găsi haine uscate. Slujnica i le luă pe ale lui și le întinse pe o sfoară, în bucătărie, lângă vatra cea mare.

Când apuse soarele, masa era pusă cu tot tacâmul.

Așezându-se, bătrânul se uită la Annabel, care era soția lui, și îi spuse:

— Știi cum îi spun? Bătu cu palma în masă și râse. Bătrânul Raphael!

Râse și mai tare. Apoi, toată seara, din când în când repeta:

„Bătrânul Raphael!” Și râdea și scutura din cap. Dar nu răspunse la niciuna dintre întrebările lui Mikael. Doar la sfârșitul serii, luându-și rămas-bun de la el, îi spuse:

— Arată spada asta, de aici la Lienz, și fii sigur că-ți va deschide toate ușile caselor, de la cele mai umile până la cele mai strălucite. Ai să fii primit ca un senior. Pe urmă se uită serios la el. Dar nu pune întrebări despre… bătrânul Raphael.

— De ce? întrebă Mikael.

— Pentru că a vrut să-și înmormânteze povestea, băiete. Și noi avem datoria să îi respectăm dorința, spuse grav bătrânul. Iar dacă tu vei pune întrebări unuia și altuia, mai devreme sau mai târziu vreun tâmpit îți va povesti cine era. Așa că, din moment ce ți-a acordat imensul privilegiu de a-ți pune în mâini lucrul la care ținea cel mai mult pe lume, în viața lui trecută, acordă-i tot respectul. Bătrânul se uită la el. Jură, băiete! îi spuse.

— Jur! zise Mikael, emoționat.

Bătrânul continuă să se uite multă vreme la el.

— Trebuie să fie ceva cu totul nemaipomenit în tine dacă ți-a dat spada lui, spuse într-un târziu. Iar dacă ai să-l mai vezi… te rog să-l saluți din partea mea.

— Nu știu cum vă numiți, Domnia Voastră…

Bătrânul zâmbi.

— Dă-l încolo de nume. Nu înseamnă nimic.

Își desfăcu tunica la piept și descoperi două cicatrice înspăimântătoare – una de la buric până în capul pieptului și alta în mijlocul toracelui – care, întâlnindu-se, formau o cruce vineție și cărnoasă.

— Povestește-i despre astea! El va ști cine sunt.

Când Mikael se întoarse în lazaretul mănăstirii toți oamenii dormeau, în afară de Volod.

— Ce voia? îl întrebă.

— E un prieten al… baronului, răspunse Mikael.

— Și ți-a istorisit povestea lui?

— Nu.

Volod zâmbi și încuviință.

— Trebuie să fi fost un soldat de toată lauda. Acum dormi. Mâine-dimineață plecăm devreme.

Mikael se întinse lângă Emöke. Dar nu reuși să închidă un ochi. La un moment dat, în creierii nopții, îi mângâie încet părul,

atent să nu o trezească, gândindu-se la Eloisa. Și simți un gol în inimă.

În ziua următoare, pe când se pregăteau de plecare, cinci bărbați din bandă se prezentară la Volod, cu capul plecat, cu un aer vinovat.

— Volod, spuse bâlbâindu-se unul dintre cei cinci, frații ne-au spus că aici sunt mine de cupru și de zinc.

Volod se uită la el. Știa că era miner din Dravocnik. Și tatăl lui fusese tot miner. Și bunicul lui.

— Peste o oră plecăm, îi spuse. Dacă văd că nu vă întoarceți înseamnă că ați găsit de lucru.

— Volod, noi..., interveni unul dintre ceilalți.

Volod se ridică și îl întrerupse cu un gest al mâinii.

— Caii îi luăm noi. Și spadele. Unui miner nu-i trebuie spadă. Dar puteți păstra arcul.

Cei cinci bărbați se rușinau ca niște trădători.

Volod îi îmbrățișă, unul câte unul. Cu căldură.

— Ați fost tovarăși foarte buni, spuse. Dumnezeu să vă binecuvânteze! Sper ca peste o oră să nu vă mai văd mutrele urâte.

Bărbații, fără să-și poată depăși cu totul stânjeneala, ieșiră din lazaret. Dar se vedea că erau fericiți.

— Îi lași să plece? întrebă uimit Mikael.

— Firește, îi răspunse Volod. Chiar cu bucurie.

— De ce?

— Le-ai văzut ochii? întrebă Volod. Nu știu dacă lucrul peste care au dat se cheamă libertate. Dar un bărbat trebuie să poată căuta de lucru. Trebuie să poată să le potolească foamea copiilor și soției lui. Nu trebuie să fie înlănțuit de stăpânul lui, care îl poartă spre ruină numai din orgoliu, fără ca măcar să-și dea seama de mizerele și neînsemnatele lor existențe. Îi puse o mână pe umăr. Nu, nu știu să-ți spun dacă oamenii ăia, oamenii mei, au găsit libertatea. Dar uită-te în ochii lor. Și-au găsit un motiv pentru care să trăiască. Și, în fond, poate că asta-i libertatea. Să ai pentru ce să trăiești. Cine sunt eu ca să le refuz asta? Reușești să înțelegi?

— Dar bătălia noastră? exclamă Mikael.

Volod scutură din cap.

— Mereu îți umpli gura de cuvinte seci, țărane, ți-am mai spus-o.

Mikael roși.

— Ei nu-mi aparțin, zise Volod. Dacă aș gândi asta, chiar și numai o clipă, eu însumi n-aș mai fi liber.

După o oră, bărbații nu se întorseseră.

Era o zi cu soare. Cerul părea spălat de ploaia din zilele anterioare. Până și piatra din care erau făcute casele strălucea.

Bătrânul căpitan apăru cu oamenii lui și le înapoie armele. Ultima, ținând-o în mâini cu mare respect, i-o restitui lui Mikael.

— Încotro vă îndreptați? îl întrebă pe Volod.

— Spre Konstanz, răspunse Volod.

Mikael se întoarse, uimit. Dintr-odată realiză că nu se întrebase niciodată dacă aveau o țintă.

Fața bătrânului deveni serioasă.

— Sunt aproape trei sute de mile! exclamă el. E o călătorie lungă și obositoare.

Volod încuviință. Încuviință și bătrânul.

— Ajungeți în fundul văii, spuse el arătând spre vest. Pe urmă urcați printre munți spre nord. Nu sunt înalți. Creasta nu atinge nici măcar trei mii de picioare. Coborâți în vale și urcați de-a lungul Dravei până la Lienz. Acolo va trebui să vă opriți până în primăvară. Munții vor fi deja acoperiți de zăpadă.

— Vom înainta cât vom putea, răspunse Volod.

Bătrânul încuviință din nou.

— Da, știu, zâmbi el. Îi întinse un sul de pergament. Până la Lienz acest permis de trecere vă va garanta că nu dați de bucluc și sunteți găzduiți. Mai departe va trebui să vă descurcați singuri.

— Mulțumesc, spuse Volod.

— Un ultim lucru, adăugă bătrânul. Ar fi mai bine dacă ai spune că femeia este soția ta. Îi făcu cu ochiul. Sora unui băiat nu e atât de respectată cât soția unui războinic.

Volod surâse.

— Sunteți înțelept.

— La bătrânețe n-ai alt privilegiu.

Apoi ceata se puse în mișcare. Acum Mikael avea un cal. Și frații încărcară pâini și brânză și butelci cu vin și pe ceilalți patru cai fără călăreț.

— Dar din partea orașului, spusese starețul, uitându-se la bătrânul căpitan, care, după cum se vede, trebuie să-i fi povestit despre spada lui Mikael.

După vreo zece mile, ajunși la Köttschach, se opriră pentru noapte. Permisul le garantă, după cum le fusese promis, ospitalitate. Și când Mikael scoase din teacă spada lui, se puse la frigare un purceluș de lapte în cinstea lor.

Dimineață, alți șapte oameni ai lui Volod găsiseră de muncă în minele vecine de aur, argint, fier și plumb.

Astfel, doar cincisprezece oameni și o femeie se aventurară spre munți și urcară de-a lungul cursului râului Drava.

În două zile ajunseră la Lienz. Și acolo folosiră permisul ca să obțină găzduire. Și acolo Mikael își arătă spada.

Deși toți îi sfătuiră să nu o facă, își reluară drumul. Se strecurară într-o vale îngustă, urcând apoi spre nord-vest pe malul râului Isel. Apoi o cotiră spre sud-vest, urmărind un râu pe care oamenii locului îl numeau Schwarzach.

Dar drumul era din ce în ce mai abrupt și se înfundau în zăpadă până la mijlocul pulpei. După doar câteva mile se treziră la mai mult de patru mii de picioare. Prima noapte îi prinse pe drum, fără un adăpost. Aprinseră un foc și se încălziră cu vin. Dar muri unul din cai. Și, dimineața, oamenii aveau picioarele și mâinile degerate.

Merseră în continuare, îngropându-se din ce în ce mai mult în zăpadă, neștiind dacă n-ar face mai bine să se întoarcă. Pe urmă, înainte de asfințit, zăriră un cătun cu câteva case.

— Sunteți în Sankt Jakob, în Defereggen, le spuse mai-marele satului, scrutându-i cu o privire plină de teamă, înspăimântat să nu fie bandiți. Suntem oameni sărmani, nu ne jefuiți.

— Îți cerem doar găzduire, om bun, răspunse Volod. Suntem în drum spre orașul Konstanz.

Mai-marele satului încruntă sprâncenele. Nici el, nici ceilalți țărani nu se aventuraseră vreodată dincolo de marginea satului. Habar nu aveau unde este Konstanz.

— Ni s-a spus că trebuie să ajungem la lacul Anterselva și după aceea să o luăm prin munți până la Brunico, explică Volod.

— Nimeni nu poate ajunge la lac în anotimpul ăsta, spuse căpetenia satului, scuturând din cap. Acolo sus or fi cel puțin șapte picioare de zăpadă. Trebuie să așteptați până la primăvară. E mult și că ați ajuns până aici, sus.

— Ne puteți găzdui? îl întrebă Volod.

Mai-marele satului lăsă capul în jos.

— Suntem oameni sărmani, domnule…

— Vă putem da trei cai, zise Volod.

Ochii omului se căscară de uimire.

— Trei cai?! exclamă el.

Se întoarse spre ceilalți țărani, care ascultau mai de departe.

— Trei cai sunt prea mulți..., zise ingenuu Volod.

— Nu, trei cai sunt un preț corect, interveni o femeie. Va trebui să gătim și să ne împărțim merindele cu ei. Și unde or să doarmă? În fânar? Ar muri înghețați. Așa că trebuie să clădim o sobă în fânar și să le dăm din lemnele noastre. Trei cai sunt chiar puțin.

Volod se uită la femeia care-și pusese mâinile în șolduri.

— Vă vom da și trei șei. Dar mai mult nu putem plăti, îi spuse el.

— Atunci, trei cai și trei șei, de acord! zise femeia. Și ochii îi scânteiau de bucurie. Dar veți tăia lemne și veți da o mână de ajutor, dacă e nevoie.

— Iertați-o pe nevastă-mea, domnule..., spuse mai-marele cătunului.

— N-am pentru ce s-o iert, răspunse Volod. Apoi se uită la femeie. Dar o să ne dai de mâncare pe săturate și chiar mâine vă veți pune pe treabă să clădiți soba. Și ai să ne dai și pături călduroase.

Femeia îi făcu un semn că da, mai mult decât mulțumită de afacere. Niciunul dintre cătunele din jur nu avea trei cai.

— Și o să vă băgăm în fânar și vacile. Bășinile lor vă vor ține de cald! exclamă ea râzând.

Și râseră și oamenii lui Volod și țăranii, cu toții laolaltă.

Nevasta căpeteniei arătă amenințător cu degetul spre Volod.

— Veți respecta femeile?

— Dacă ele ne vor respecta pe noi, i-o întoarse Volod cu ironie.

— Cele căsătorite vă vor respecta, cum zici tu, răspunse femeia. Dar nu părea atât de convinsă fiindcă pe față avea întipărită o strâmbătură șmecheră.

Când oamenii intrară în fânar, țăranii deja adunaseră fânul de-o parte și aduseseră înăuntru cinci vaci. Începură să întindă fânul pentru noapte.

— Mâine-dimineață scoate spada din teacă, zise Volod către Mikael, după cină. A venit timpul să facem din tine un războinic.

Mikael simți un freamăt de entuziasm.

— Acum dormi, îi zise Volod.

În noaptea aceea Emöke cântă.

Nimeni, înainte, nu o mai auzise cântând. Avea un glas atât de plin de durere și de patimă, iar melodia pe care o fredona era atât de răscolitoare, încât în noaptea aceea inima fiecăruia se topi.

Și fiecare dintre ei se gândi la femeia lui, aflată departe.

48.

— De ce m-ai silit să-l ucid pe soldatul acela? îl întrebă Mikael pe Volod.

Erau în picioare, în zăpadă, unul în fața celuilalt, cu spadele în mână. Cerul era senin și soarele făcea să strălucească pojghița de zăpadă care înghețase pe timpul nopții. Se aflau într-un luminiș, la mai puțin de jumătate de milă de Sankt Jakob.

— Eu l-am ucis, răspunse Volod.

— Mâna care strângea pumnalul era a mea, zise Mikael.

— Nu. Mâna mea o strângea pe a ta. Tu, singur, ai fi dat drumul pumnalului, precizã Volod. Și brațul meu l-a mișcat pe al tău.

— De ce trebuia să moară omul ăla? întrebă Mikael, cu ochii încețoșați de lacrimi.

Pe timpul nopții auzea zgomotul tăișului care se freca de trahee. Simțea căldura sângelui pe mâini.

— Dacă te înspăimântă așa de tare că păcatul ar putea cădea pe sufletul tău, liniștește-te, zise Volod. E în întregime al meu. Mi-l asum cu plăcere.

— De ce trebuia să moară omul ăla? repetă Mikael.

Volod ridică spada și îl atacă. Mikael ținu contră cu a lui, din reflex, de-a curmezișul. Dar nu ținea arma destul de strâns și aceasta îi căzu din mână. Atunci Volod lansă o lovitură laterală, cu tăișul, făcând aerul să șuiere, și opri cursa lamei la o palmă de gâtul lui Mikael.

— Ești mort, îi spuse. Apoi făcu un pas înapoi, lăsă spada în jos și o înfipse în zăpadă până ajunse să intre în pământ. Se îndepărtă doi pași de armă, într-o parte. Arătă spre spada lui Mikael de pe jos. Ridic-o și atacă-mă! îi ordonă cu glas dur.

Mikael se uită la spadă fără să se miște. Volod luă o mână de zăpadă și i-o aruncă în față, strigând:

— Ia-o, țărane!

Mikael, umilit, luă spada, o ridică deasupra capului și o lăsă să cadă deasupra lui Volod care se feri cu mare nepăsare.

— Nu e o sapă, țărane! își bătu joc de el.

Apoi, pe când Mikael dădea o altă lovitură, Volod se năpusti la el, contrându-l în plin stomac cu o lovitură de cap. Mikael lăsă iar spada să cadă, rostogolindu-se în zăpadă, fără suflare. Volod luă spada lui Mikael și îi puse un picior pe piept, imobilizându-l. Apucând arma cu ambele mâini, o lăsă să cadă cu violență, înfigând-o la doar două degete de gâtul lui Mikael.

— Ești mort, îi spuse.

Se uită la el în liniște, cu ochii lui de lup, aparent fără să simtă nici cea mai emoție. Nici ură, nici furie, nici milă, nici dispreț. Se uita la el și atât. Apoi îl eliberă pe Mikael și se îndepărtă doi pași întorcându-i spatele.

— Ia spada, îi spuse.

Mikael puse mâna pe mânerul armei și dădu să se ridice.

Dar Volod sări și, cu o lovitură de picior, îi izbi mâna. Spada zbură cât colo. Volod scoase dintr-o mânecă un pumnal, se aruncă asupra lui Mikael cu amândoi genunchii și dădu lovitura, oprindu-se la doar un deget de ochiul lui drept, cu viteză și precizie. Mikael gâfâia, cufundat în zăpadă.

— Ești mort, spuse Volod pentru a treia oară. Se ridică și își recuperă spada lui. Sfârșitul primei lecții! îi strigă când fu pe la mijlocul luminișului, apropiindu-se de Sankt Jakob fără să-l aștepte.

Mikael rămase întins în zăpada care-i înghețа obrajii. Pe urmă, când îi fu prea frig, se întoarse și el. Până seara Volod îl evită. După cină, însă, se așeză lângă el, cu două căni de bere. Îi întinse una. Băură în tăcere.

— Ce ai învățat azi? întrebă Volod lăsând cana jos.

— Că ești mai bun decât mine la mânuirea spadei, răspunse Mikael supărat.

Volod îi trase una peste gură cu dosul palmei, fără ca măcar să îl privească. Oamenii se întoarseră spre ei, amuțind.

— Să nu mai îndrăznești vreodată, țărane! șuieră Volod. Nu mă face să-mi pierd timpul, altfel mă voi simți liber să nu-mi țin promisiunea pe care i-am făcut-o lui Raphael.

Mikael lăsă privirea în jos. Îl ustura buza. Și se simțea un prostănac. Volod îl apucă de încheietura dreaptă, cu putere.

— Spada e parte din tine, spuse el. Nu e un obiect străin de corpul tău. E chiar brațul tău. Îi strânse și mai tare încheietura. Oare îți pierzi brațul cu atâta ușurință? E atât de ușor să ți-l smulg din umăr?

Sări într-o parte, făcând pârghie cu tot trupul, trăgând teribil de încheietură. Mikael căzu de pe scăunel.

— Brațul este încă prins de umăr, vezi? zise Volod, ajutându-l să se ridice. Dar dacă-ți pierzi spada e ca și cum ți-ai fi pierdut brațul. Se ridică în picioare, luă spada lui Mikael și dădu o lovitură groaznică în bârnele fânarului. Tăișul călit se înfipse adânc în lemn. Vino aici! îi spuse atunci lui Mikael.

Mikael se duse la el. Simțea cum toți ochii bărbaților erau ațintiți asupra lui.

— Apuc-o! ordonă Volod.

Mikael strânse mâna pe mâner.

— Spada e brațul tău, zise Volod, prinzându-i încheietura. Degetele, palma, mânerul sunt unul și același lucru. Nu se pot separa, așa cum mâna e ținută de braț de încheietură, și antebrațul de braț de cot, și brațul de restul trupului de umăr. Cu mâna liberă îi pipăi pieptul. Iar în mijlocul trupului tău se află inima. Ascult-o! Ce spune?

Mikael nu știa ce să răspundă.

— Ascult-o, o auzi? continuă Volod.

Mikael încuviință stânjenit.

— Pune mâna stângă pe inimă, îl îndemnă Volod. Și zi-mi ce auzi.

Mikael își puse mâna pe piept. Roși.

— Bum… bum… bum…

— Asta-i inima unui țăran, zise Volod, cu o notă de dispreț în glas. Inima unui războinic zice: „Strânge… trăiește… strânge… trăiește… strânge…” Ai înțeles?

— Da…, confirmă Mikael.

Brusc, Volod îi smuci încheietura dreaptă. Mâna lui Mikael nu ținu mânerul spadei.

— Ești mort, îi suflă în față Volod. Se întoarse spre oamenii lui. Veniți aici! le ordonă el. O singură lovitură și cu o singură mână, ținându-l de încheietură, zise arătând mâna lui Mikael care apucase iar mânerul spadei. Cine reușește să-i smulgă spada

din strânsoare are mâine jumătate din cina lui.

Mikael rezistă la primele patru lovituri. La a cincea cedă.

În ziua următoare nu fură lecții în luminiș. Spada lui Mikael rămase înfiptă în bârnele fânarului toată ziua. Seara, Mikael trebui să dea jumătate din cina lui și jumătate din berea sa bărbatului care îl bătuse.

— Din nou, anunță Volod când terminară de mâncat.

În timp ce Mikael strângea mânerul în pumn, Volod îl bătu cu un deget pe piept. „Strânge… trăiește… strânge… trăiește… strânge…” spunea el ritmic, ca și cum ar fi imitat bătăile inimii.

În seara aceea, Mikael rezistă la nouă bărbați. Dar la al zecelea spada îi căzu din mână.

În a treia seară rezistă la șapte lovituri.

Volod îi pipăi brațul.

— Aici ești puternic, țărane, spuse. Apoi îi atinse pieptul la nivelul inimii. Dar ești slab aici.

Mikael se întinse pe paie, mai deoparte, înfășurându-se în pătură. Era cătrănit. Se simțea singur. Ar fi vrut să se întoarcă la viața lui de dinainte. Și să se refugieze în brațele Eloisei. Ce făcea acolo, în mijlocul neantului?

Auzi lângă el un fâșâit. Apoi un trup care se lipea de spatele lui și îl îmbrățișa. Înțelese că era Emöke, care se întinsese alături de el. Stătu nemișcat, înțepenit.

Emöke tăcu o vreme. Pe urmă începu să cânte. Din prima seară nu o mai făcuse.

Dar de data asta era doar o melodie, fără cuvinte. Sfâșietoare, apoi veselă și din nou sfâșietoare.

Emöke se opri.

— Pune tu cuvintele, îi șopti la ureche. Spune-i tot ce vrei.

— Cui? întrebă Mikael.

Emöke nu răspunse.

— Eloisei? întrebă iar Mikael.

Emöke îi puse o mână pe inimă.

„Da, Eloisei”, gândi Mikael.

— Ea îți va da puterea, murmură Emöke.

Pe urmă începu iar cu melodia ei. Și era un cântec de dragoste. Vesel, trist, pasionat, melancolic, senzual, disperat.

Mikael se lăsă în voia melodiei. În unele momente aproape că i se păru că Eloisa era acolo. Reuși să-i simtă mirosul, răsuflarea. I se păru că îi poate mângâia părul, buzele,

sfârcurile. O sărută pe gât și pe mâini. O căută între picioare, îi simți carnea umedă. Îi simți pielea între dinți, în timp ce o mușca. Din când în când, crezu că moare de durere. Din când în când se surprinse râzând.

Și toată noaptea nu suferi de frig.

În seara următoare, când Mikael luă în mână spada înfiptă în lemn, Emöke, așezată în fundul fânarului, începu iar să fredoneze melodia din noaptea trecută. Mâna lui Mikael se strânse pe mânerul spadei. Și niciunul dintre bărbați nu reuși să-l facă să o scape din mână.

— Ți-ai găsit inima, țărane? îi zise la sfârșit Volod, cu un zâmbet umbrit care-l făcea să-și mijească ochii de lup.

Mikael îi zâmbi, la rândul lui, în timp ce cântul lui Emöke se stingea.

Atunci, pe neașteptate, Volod îi apucă încheietura și trase. Mikael, luat prin surprindere, dădu drumul armei.

— Ai trișat! protestă el ofensat.

— E adevărat, admise Volod. Îi luă capul în mâini, silindu-l să se uite în ochii lui. De aceea l-am ucis pe soldatul acela, spuse cu seriozitate. Și el ar fi putut... trișa. Și-ar fi putut lua pumnalul și l-ar fi putut arunca în spatele unuia dintre oamenii mei.

Mikael strânse mâna pe spadă și se uită la Volod cu o privire provocatoare.

— Mai încearcă o dată, îi spuse.

— Nu, răspunse Volod, surâzând. N-aș reuși să te fac să-i dai drumul. Știu. Îl bătu cu mâna pe umăr, încuviințând. Apoi se întoarse spre oamenii lui. Mâine fiecare dintre voi îi veți da băiatului câte o lingură din supa voastră. V-a bătut. Îi zâmbi iar lui Mikael. Scoate spada de acolo. Mâine facem a doua lecție.

Mikael se uită la Emöke.

— Mulțumesc, îi spuse, chiar dacă ea nu-l putea auzi. Apoi încercă să tragă spada din lemn. Dar, după aproape jumătate de oră, tot nu reuși. Și aproape jumătate de oră Volod și oamenii lui râseră de le crăpară burțile. Dar lui Mikael nu-i păsă când se întinse să se culce.

În urechi avea melodia lui Emöke, care îl purta spre Eloisa.

49.

— A doua lecție e și ultima, zise Volod.

Mikael se uita la el, strângând spada în mână, în mijlocul luminișului înzăpezit.

— E ultima, dar nu se sfârșește aici, adăugă Volod. Durează toată viața.

— Ce trebuie să fac? întrebă Mikael.

— Să supraviețuiești atacurilor mele, răspunse Volod, mijindu-și ochii de lup. Până în ziua în care ai să fii în stare să mă ataci și să mă pui în situația să supraviețuiesc loviturilor tale. Îi puse lama spadei pe umărul drept. Dar nu uita, întotdeauna ai să întâlnești pe cineva mai puternic decât tine. Învață de la dușmanul tău și, dacă vei ocoli moartea, ai să fii stăpân pe forța lui. Volod îi puse lama pe celălalt umăr, ca la o mică învestitură. Un războinic îi adună în el pe toți războinicii pe care i-a învins.

Mikael simțea cum inima îi bate autoritară în piept.

— Dezbracă-te! zise Volod.

Mikael se uită uluit la el.

— Dă-ți hainele jos, țărane!

Încet, Mikael își scoase tunica de lup și flanela groasă.

— Pe toate, zise Volod.

Mikael își scoase pantalonii din piele și rămase în izmene și în cizmele pe care i le cususe Raphael.

— Totul! ordonă Volod. Trebuie să fii gol!

Mikael își scoase și cizmele, și izmenele. Îl trecură fiori când picioarele lui atinseră zăpada. Și îi fu rușine. Se simțea ridicol.

Atunci, Volod înfipse spada lui în pământ și începu la rândul lui să se dezbrace.

Când fu gol, Mikael văzu că avea trupul însemnat de o mulțime de cicatrice monstruoase, pe toate părțile corpului. Pe torace, pe brațe, pe picioare. Volod se întoarse. Și spatele era însemnat de o rețea deasă de cicatrice.

— Fiecare dintre ele, zise Volod, mângâindu-și semnele de pe corp, este cea mai bună învățătură pe care am primit-o vreodată. Fiecare rană este o lovitură pe care mi-am însușit-o, o parare pe care am învățat-o. Și toate cicatricele, puse laolaltă, istorisesc povestea mea și fac din mine ceea ce sunt acum.

Lui Mikael începură să-i clănțăne dinții de frig.

— Nu mai tremura! îi ordonă Volod.

Mikael încercă să se abțină. Avea picioarele înghețate, aproape că nu și le mai simțea.

— Eu nu sunt un maestru al armelor, zise Volod.

Apoi luă două bețe lungi cât două spade, pe care le adusese cu el, după ce le cioplise cu o seară înainte. Îi aruncă unul lui Mikael. Mikael îl prinse din zbor. Își simțea mâinile amorțite de frig.

— Raphael te-ar fi putut învăța arta mânuirii spadei, continuă Volod. Eu nu sunt nici pe departe atât de rafinat.

Sări în față și, după ce se prefăcu că atacă frontal, îl izbi pe Mikael în coaste.

— Ești mort, îi spuse.

Mikael primi lovitura cu o strâmbătură de durere. Volod se retrase, revenind la poziția inițială.

— Eu am crescut pe drumuri. Maeștrii mei de arme au fost toți cei care m-au provocat. Sări din nou, repetând atacul de mai înainte și aceeași lovitură înșelătoare. Mikael pară lovitura violentă. Volod încuviință. Pe urmă repetă atacul, dar de data asta fenta nu fu aceeași și Mikael, care se pregătise pentru următoarea lovitură laterală, fu izbit de băț din plin, în frunte.

— Ești mort, zise Volod.

Mikael simți cum îi curge sânge pe frunte. Lăsă bățul în jos. Și, în clipa aceea, Volod atacă, lovindu-l din plin în stomac și trântindu-l în zăpadă, pe spate.

— Sunt mort! strigă Mikael frustrat.

Volod se uită țintă la el.

— Nu e un joc, băiete, spuse el cu asprime. Ridică-te!

Mikael se sculă în picioare. Tremura.

— Nimic altceva nu contează atât de mult cât supraviețuirea ta, nu uita asta, spuse Volod. Nu ți-e frig, nu simți foamea, durerea, furia, nostalgia. Nu ești nici trist, nici vesel. Nu ești îndrăgostit. Nu ți-e somn. Nu ești beat. Nu ești rănit.

Atacă dând o lovitură puternică transversală.

Mikael pară. Simți lemnul cum vibra pe lemn, dar nu îi dădu drumul și lansă o lovitură. Volod se feri.

— N-ai la dispoziție și ziua de mâine, zise el. Doar pe cea de azi! Acum! Aici!

Mikael se lansă într-un atac frontal, apoi devie izbitura și o transformă într-o lovitură laterală, precum cea pe care o

primise. Volod o respinse fără dificultate, dar încuviință, satisfăcut.

— Uite, puțin din mine a intrat în tine. Îl angajă pe Mikael într-o luptă cu câteva lovituri ușoare, doar ca să-i deschidă garda. Pentru ce lupți, băiete? îl întrebă.

— Pentru libertate, răspunse Mikael plin de entuziasm.

Volod îl lovi la un picior.

— Nu spune tâmpenii! răcni.

Îl mai lovi o dată, la șold și la vintre. Mikael se ghemui, fără suflu. Volod îi puse vârful bățului între umeri.

— Lupți pentru viață.

Împinse violent și Mikael căzu cu fața în zăpadă. Volod îi puse un picior pe cap și îl ținu în loc. Mikael bâjbâi, sufocându-se.

— Poți să trăiești pentru libertate, zise Volod fără să-i dea drumul. Dar trebuie să lupți pentru viață.

Când Volod se dădu deoparte, Mikael deschise larg gura și trase aer în piept, aproape asfixiat.

— Îmbracă-te! spuse atunci Volod, și, la rândul lui, se îmbrăcă.

Când se întorceau la fânar, Mikael îl întrebă:

— De ce te-ai făcut rebel?

— Fiindcă nu puteam face altfel.

— Ce e libertatea?

— Ți-am mai spus. Libertatea e doar un cuvânt. Nu înseamnă nimic pentru unul ca mine, răspunse Volod.

— Atunci de ce lupți? insistă Mikael.

De-acum se vedea fânarul. Volod îl duse la o cocină.

— Porcii mănâncă resturi din troacă și se tăvălesc în rahat, spuse arătând spre ei. Dar mistreții, care tot porci sunt, mănâncă în pădure. Și nu se tăvălesc în propriul căcat. Îl apucă de ceafă și îl duse la fânar unde vacile, legate cu o funie, rumegau resemnate din fânul uscat.

— Uită-te la ele! Cerbii, care sunt tot niște vaci, sapă cu copitele în zăpadă și caută iarba verde și gustoasă care a biruit înghețul.

Luă două căni de bere. Se așeză lângă focul din soba pe care locuitorii din Sankt Jakob o terminaseră de clădit. Bău în tăcere, cufundat în gândurile lui. Mikael se așeză lângă el.

— De ce ai salvat-o pe Nebună? întrebă Volod.

— Nu-i zice așa, spuse Mikael.

— Are o voce de înger, dar e nebună, insistă Volod. De ce te interesează pe tine o biată nebună? De ce ai salvat-o punându-ți viața în pericol?

Mikael ținea privirea în jos.

— Fiindcă așa… era drept.

Volod se uită la el cu respect.

— Da, spuse el grav. Ăsta-i singurul motiv. Fiindcă era drept așa. Brusc ochii lui se încețoșară. Rămase multă vreme în tăcere. Pe urmă se uită din nou la Mikael. Ai pe cineva la care ții? O femeie?

— Da, spuse Mikael.

Și simți o flacără în inimă.

— Și ai lăsat-o pentru Nebună? întrebă Volod.

Mikael roși.

— Da…, murmură, simțindu-se vinovat.

Volod zâmbi distant. O durere adâncă părea să-i umple ochii.

— Aveam o soție și trei copii, spuse într-un târziu, cu o voce răgușită. Au murit într-o iarnă, cu mulți ani în urmă. Volod aruncă în foc o bucată de lemn, cu o furie slabă, ca și cum dintr-odată ar fi fost obosit și vlăguit. Au murit din vina mea. Pentru că nu am fost în stare să le dau să mănânce din munca mea… Glasul i se prefăcu într-un murmur dureros. Primul a murit cel mic. N-avea un an. Știam că nu avea să reziste. Chiar dacă i-am fi dat puțina hrană pe care o adunam din gunoi. Așa că am decis să nu-i dau nimic. Ceilalți doi aveau mai multe șanse să supraviețuiască… Așa că nu am împărțit resturile în trei, ci le-am dat numai celorlalți doi. A murit după câteva zile. În urechi încă îmi mai răsună plânsul lui. Pe urmă s-a îmbolnăvit cel mare. I-au trebuit trei săptămâni lungi până să se ducă. După aia i-a venit rândul soției mele. Își lua mâncarea de la gură ca să i-o dea ultimului ei copil… dar cred că a murit de durere, nu de foame. Al treilea copil al meu a murit în primăvară, când, de-acum, speram că răzbise. Volod scutură din cap. Știi cum mori? Acum lacrimile îi șiroiau pe obraji. Găsisem pentru el o coajă de budincă de carne… nu mai mare de un deget. Nu a mâncat-o imediat, pentru că nu voia să se termine. În clipa aceea era cel mai fericit copil din lume. Își pierduse mama și doi frați, era atât de slab că aproape că nu se mai ținea pe picioare, totuși o coajă murdară de pământ îl făcea să fie cel mai fericit copil din lume… Zâmbi o fracțiune de secundă, amintindu-și. Pe urmă glasul i se

înăspri. Un bătrân l-a văzut... și l-a înjunghiat, ca să i-o fure.

Tăcu, pierdut în propria durere. Se uită la Mikael.

— Și acum mă căiesc că l-am ucis pe bătrânul ăla, spuse el cu glas mânios.

Mikael nu-i susținu privirea.

— De ce...? întrebă.

— Fiindcă nu moșul ăla îl ucisese pe fiul meu, spuse grav Volod. Eu fusesem acela. Pe el, pe soția mea și pe ceilalți doi copii. Eu. Eu și numai eu singur îi omorâsem.

— Nu..., murmură Mikael.

— Ba da, băiete! zise ferm Volod. Mă întrebi ce e libertatea, umplându-ți gura cu acest cuvânt gol, continuă el. Cum să știe un om ca mine? Eram ca unul dintre porcii ăia care se tăvălesc în propriul căcat așteptând ca stăpânul să le umple troaca. Eram ca una din vacile alea, resemnate, cu un laț la gât, care vor muri dacă moare țăranul care le duce fân. Pot ști porcii și vacile alea ce este libertatea? Își luă capul în mâini. Eram miner. Mina nu mai producea și patronul nu mă mai plătea. Și nu mă lăsa să mă duc să caut de lucru la altă mină. Pentru că eram porcul lui, vaca lui. Luă un ciot de lemn. Asta-i libertatea, pentru unul ca mine. Aruncă ciotul în foc. Își umplu din nou cana. O ținu în fața ochilor. Asta-i pentru mine libertatea, repetă bând. Desfăcu brațele cuprinzând tot fânarul. Asta e libertatea pentru unul ca mine. Să fiu aici. Fiindcă așa vreau eu. Puse o mână pe umărul lui Mikael. Așa că vezi că libertatea, pentru un serv, se reduce la asta: să supraviețuiască, să-și salveze de la moarte soția și copiii. Numai pentru asta lupt. Ca să am acest simplu, mizerabil drept. Când oamenii vor cuceri asta, atunci poate își vor permite luxul să se întrebe care este înțelesul cuvântului libertate. Dar nu eu..., spuse. Eu trăiesc din ură, din remușcări... din rușine.

Mikael nu spuse nimic. Volod îl luă pe după umăr.

— Tu ai făcut ceva ce eu nu am fost în stare să fac, băiete. Tu ți-ai riscat viața și ai salvat-o pe Nebună... pur și simplu pentru că așa era drept. Îi zâmbi, distant. Poate că, într-o zi, tu vei fi cel care mă vei învăța ce e libertatea.

— Nu... eu...

— Femeia ta e mândră de tine, băiete, îl întrerupse Volod. Nevasta mea n-a putut să fie. Și nici copiii mei. Tăcu o vreme. Apoi se ridică, brusc. Chipul lui era iar cel dintotdeauna. Dur, de nepătruns. Și în seara asta am să mi-o trag cu una dintre

femeile satului, care abia așteaptă să și-o pună cu un bărbat pe care și-l închipuie un erou și care, de fapt, e doar un biet nenorocit care, în clipa de plăcere, va murmura numele soției lui.

Izbucni într-un râs amar și ieși.

Mikael rămase nemișcat. Vorbele lui Volod îi atârnau în spate ca pietrele de moară.

În seara aceea mâncă deoparte, într-un colț întunecat al fânarului, departe de foc. Se gândi cum ar fi fost viața lui dacă tatăl lui și familia lui nu ar fi fost exterminați, dacă el ar fi fost principele Marcus al II-lea de Saxa. Simți o rușine adâncă. Fiindcă nu ar fi știut să spună dacă ar fi fost în stare să fie drept. Și, în timp ce-și masa vânătăile dureroase căpătate de la loviturile de bâț primite de la Volod în acea dimineață, în luminiș, se trezi că se gândește că viața lui cea nouă era un dar. O ocazie pe care i-o dăruise soarta. Și, după mulți ani, înțelese în amănunt cuvintele pe care i le spusese Raphael prima oară când se întâlniseră în coliba lui Agnete. „Din clipa asta ai două căi în fața ta. Poți blestema soarta rea, fiindcă ți-a luat părinții, regatul, bogăția, la urma urmelor, tot ce aveai... sau îi poți mulțumi sorții bune că ești viu. Și, după cum vei alege una sau alta dintre aceste două căi, ai să devii un om sau un altul, total diferiți între ei, cu două vieți diferite”.

Când veni timpul să se culce, se duse la Emöke și își puse capul în poala ei.

— Cântă, Emöke! îi spuse.

Apoi, glasul Nebunei îl purtă spre Eloisa.

50.

Când Eloisa îi ajunse din urmă pe ceilalți săteni, lângă podul peste râul Uque, până și soarele păru să se rușineze de ce se întâmpla și se ascunse după norii negri pe care un vânt rece îi aducea dinspre nord.

Nimeni nu vorbea. Se auzea doar zgomotul făcut de lopeți în pământul înghețat.

— Cum de-au descoperit? o întrebă Eloisa cu glasul stins pe bătrâna Astrid de lângă ea.

Astrid nu răspunse. Dar, ca toți cei prezenți, își plimba privirea de la Eberwolf la groapa pe care o săpau soldații.

Ojsternig, Agomar și principele Marcus stăteau drepți în șa. Zece oșteni îi înconjuraseră cu spadele scoase din teacă, formând un cerc de apărare. Și lângă principe stătea Eberwolf.

Eloisa se întoarse spre Ahlwin, tatăl lui Eberwolf. Fierarul cel uriaș, cu capul plecat, roșu la față de rușine, își ținea strâns nevasta care suspina zgomotos.

O lopată se izbi de ceva tare.

— O ladă! exclamă unul dintre soldați.

Principele Marcus îi zâmbi lui Eberwolf.

— Scoateți-o! porunci Ojsternig.

Toți sătenii fremătară.

Eloisa se duse la Agnete.

— Mamă…

— Porcule! spuse printre dinți Agnete, uitându-se fix la Eberwolf.

Lada fu scoasă din groapă…

— Deschideți-o! porunci Ojsternig.

Un soldat dădu la o parte capacul lăzii. În ea erau toate bunurile pe care locuitorii din Raühnvahl reușiseră să le ascundă de lăcomia lui Ojsternig.

— Ar trebui să vă spânzur pe toți! strigă Ojsternig, furios și în același timp satisfăcut, coborând de pe cal să îi inspecteze conținutul.

Se uită la șerbii lui cu un aer provocator.

În ochii bărbaților și ai femeilor se întipărise spaima. Spaima de pedeapsa lui Ojsternig. Spaima de sărăcie.

— Bunurile astea sunt confiscate! anunță Ojsternig, încălecându-și din nou calul.

— Înălțimea Voastră…, înaintă timid fratele Timotei.

Ojsternig se uită disprețuitor la el.

— Ce-i, popo?

Parohul de la Madonna delle Nevi își băgă capul între umeri.

— Înălțimea Voastră… asta-i tot ce au oamenii ăștia…

— Ei și? surâse Ojsternig cu răutate.

— Înălțimea Voastră… sunt lucruri de nimic… câteva monede pe care fiecare…

Ojsternig îl întrerupse cu un gest nerăbdător din mână.

— Lucruri de nimic și câteva monede care, puse laolaltă, fac o

comoară, părinte.

— Înălțimea Voastră… încercați să înțelegeți… E mai mult decât vă datorează șerbii Domniei Voastre… Dacă ați vrea să fiți atât de milostiv să…

— Sunt mai mult decât milostiv! exclamă Ojsternig, furibund. Ar trebui să pun să fie biciuiți și pe urmă să-i spânzur! Și-au înșelat stăpânul! Își plimbă privirea peste oameni. E mai mult decât îmi datorau? Ei bine, am să iau tot, ca plată pentru pedeapsa mea dreaptă și legitimă, și am să le las viața. Deci sunt sau nu milostiv?

Fratele Timotei lăsă privirea în jos și se retrase, întorcându-se printre oameni.

— Acest mic obol va finanța șederea mea la Konstanz, anunță Ojsternig. Iubitul nostru împărat și-a convocat nobilii pentru disputa celor trei papi. Când se vor topi zăpezile, am să plec. Și veți fi mulțumiți să știți că aceste bunuri îmi vor face mai plăcută șederea în orașul Konstanz. Se uită la fratele Timotei. Nu-i așa că veți fi bucuroși? Răspunde!

— Da… Înălțimea Voastră…, răspunse preotul, cu un firicel de voce.

— Bine! râse Ojsternig și dădu să-și întoarcă armăsarul.

— Domnia Voastră, interveni principele Marcus, scoțând spada din teacă și așezând-o pe umărul lui Eberwolf. E meritul servului nostru fidel dacă am descoperit înșelătoria plebei.

Ojsternig se uită la el ridicând o sprânceană.

— Eu l-am sfătuit să-și arate față de voi deplina loialitate, continuă principele Marcus, mijind ochii vicioși. Drept premiu, cred că merită să devină soldat al armatei voastre. Iar eu, cu binecuvântarea Domniei Voastre, îl voi face scutierul meu, și poate, într-o zi, va fi cavaler în suita voastră.

Ojsternig își opri calul în fața lui Eberwolf.

— Ai vrea să devii soldatul meu? îl întrebă.

— Da, Înălțimea Voastră! exclamă Eberwolf și căzu în genunchi.

— Porcule! repetă Agnete.

Ojsternig îl măsură din cap până-n picioare.

— Odată ți-am spus că ai un suflet care nu valorează nimic, zise el cu glas șoptit. Că ești alunecos și laș și că în viață n-ai putea fi decât un servitor sau un trădător.

Eberwolf se întoarse spre principele Marcus, dezamăgit.

— Uită-te la mine! porunci Ojsternig.

Eberwolf își lăsă capul în jos.

— Am greșit, spuse atunci Ojsternig.

Pe chipul lui Eberwolf înflori un zâmbet.

— Am greșit, repetă Ojsternig. Fiindcă tu ești amândouă la un loc. Și servitor, și trădător.

Eberwolf vru să se întoarcă spre principele Marcus, dar se abținu. Zâmbetul îi dispăruse de pe față.

— N-ai să fii niciodată unul dintre soldații mei, zise Ojsternig.

— Domnia Voastră, v-a slujit… meritã…, protestă Marcus.

— Știu bine ce merită, îl întrerupse aspru Ojsternig. Va fi servitor sau trădător. Servitorul meu și trădătorul neamului lui. Își apropie și mai mult calul și scoase spada. Cu o lovitură disprețuitoare îndepărtă spada lui Marcus de pe umărul lui Eberwolf și o puse în locul ei pe a lui.

— Din clipa asta tu ești supraveghetorul meu în vale. Vei avea datoria să veghezi ca oamenii tăi să-mi respecte legile. Și vei putea să-i denunți pe infractori și să-i arestezi. Se întoarse spre sătenii amuțiți. Oricine se va atinge de el mă va atinge pe mine. Și va fi pedepsit cu moartea. Apoi întinse un deget spre Eberwolf. Iar tu îți vei face bine meseria de servitor și de trădător. Fiindcă, de voi descoperi că ai ținut partea cuiva, dacă te vei preface că nu vezi, am să pun să fii bătut cu pietre chiar de către ai tăi. Cu un zâmbet batjocoritor, care îi întindea buzele de șarpe, își băgă spada în teacă. Pentru îndeletnicirea ta de supraveghetor vei fi plătit cu un ban mai puțin decât un soldat, căci nu valorezi cât unul dintre ei. Dar vei putea avea o spadă și te vei putea tăvăli cu târfele la castel. Așa să fie! încheie. Se uită la Marcus, plin de dispreț. Și tu, vlăguitule… pe viitor promite doar ce îți stă în putere. Apoi li se adresă oștenilor: Încărcați lada aceea! porunci, dând pinteni calului.

Eberwolf dădu să intre în convoi, dar Ojsternig observă și îl opri.

— Nu, tu rămâi aici, supraveghetorule! porunci el. Veghează să nu spună nimeni nimic rău la adresa domnului și stăpânului tău. Râse. Și bucură-te de avansare printre ai tăi!

Imediat ce Ojsternig și oamenii lui se îndepărtaseră, Ahlwin se duse la Eberwolf, ținând-o de mână pe soția lui.

— Ne-ai batjocorit familia, îi spuse cu glas tare, așa încât să-l audă toți. De azi înainte nu mai ești fiul nostru!

Bărbatul îl scuipă în față, iar nevasta lui izbucni într-un plâns cu sughițuri. Eberwolf își șterse fața, apoi se uită la tatăl lui cu ochii injectați de o ură sălbatică.

— Nu mai sunt fiul tău și nu mai sunt unul dintre voi! spuse, cuprinzându-i cu privirea pe țăranii care se uitau în tăcere la el. Se uită iar la tatăl lui și îl îmbrânci. Dacă o singură dată mă vei mai trata fără respect... am să pun să te spânzure!

Fratele Timotei se puse între Ahlwin și Eberwolf.

— Băiete, pentru numele lui Dumnezeu...

— De azi înainte singurul meu Dumnezeu este seniorul Ojsternig, popo! îl întrerupse Eberwolf.

— Dumnezeu să se milostivească de sufletul tău, băiete! spuse fratele Timotei.

— Dumnezeu să aibă milă de al tău, popo! îi răspunse Eberwolf, furios. Căci dacă o să văd că nu respecți legile stăpânului tău pe acest pământ, vei fi tratat ca oricare dintre ei și sutana nu te va scăpa. Apoi, cum nimeni nu se mișca și cu toții continuau să se uite țintă la el, strigă plin de dispreț: La muncă, șerbilor!

Încet, lumea, într-o liniște mormântală, se împrăștie. „Nu mai avem nimic”, gândeau în sinea lor.

— Porcule..., murmură Agnete cu dinții strânși, îndreptându-se spre casă. În iarna asta mulți au să moară de foame din cauza acestui porc scârbos. Și dacă nu vor muri iarna asta, vor muri la prima secetă.

Eloisa o urmă în tăcere. Și nu vorbi nici când ajunseră la colibă. Se așeză pe prag, drăgălindu-l pe Harro și mângâindu-l ca și cum l-ar fi mângâiat pe Mikael. Și acolo rămase până se întunecă. Cu un singur gând în minte.

În seara aceea mâncă puțin. Și nu-i adresă niciun cuvânt mamei ei, decât ca să-i răspundă monosilabic la întrebări.

— Ce ai? o întrebă Agnete, întinzându-se să se culce.

Eloisa nu răspunse și se întinse alături de Harro, lângă sobă.

Când se trezi, în zori, era amorțită și o dureau oasele. Dar cum deschise ochii, din nou gândul acela care-i frământa mintea reveni să o chinuie.

— Din cauza lui Mikael ești așa? o întrebă Agnete când încălzea supa pentru micul dejun. Nimeni nu i-a spus porcului ăluia de Eberwolf că Mikael a salvat-o pe Emöke. Știau că nu pot avea încredere în el. Nu vorbesc nici între ei, din prudență. Ochii

i se umplură de mândrie. Dar fiecare dintre ei, în sinea lui, crede în ce a făcut băiețașul. Se uită la fiica ei. De aia ești îngrijorată?

Eloisa făcu semn că nu.

— Atunci fiindcă suntem și mai săraci decât eram până acum?

Eloisa făcu semn că nu.

— O să ne descurcăm, n-avea grijă, bâigui Agnete. Nu murim noi așa de ușor.

Eloisa abia, abia dacă încuviință.

— Dar ce ai, la urma urmelor? pufni Agnete.

Eloisa scutură din umeri.

— Nimic…

— Nimic, repetă Agnete. Bine că n-ai nimic. Gândește-te cum ar fi dac-ai avea ceva. Pe urmă puse supa în două blide de lemn. Vino să mănânci! îi spuse.

Eloisa nu se mișcă. Se strânse lângă Harro.

— Lasă-l încolo de păduchios și vino să mănânci! o îndemnă Agnete pe un ton care nu admitea împotrivire.

Eloisa se ridică și se așeză la masă.

— Mănâncă, se răcește! își pierdu Agnete răbdarea, văzând că fata ei se uita țintă la blid, cu o privire pierdută.

Eloisa luă lingura, o băgă în supă și o duse la gură. Tocmai înghiți-se când se ridică brusc și fugi afară din colibă.

— Eloisa! o strigă Agnete.

Se ridică și ea și se duse după fiica ei.

Eloisa era îndoită de mijloc. Se ținea de stiva de lemne și vomita.

— Ți-e rău? întrebă îngrijorată Agnete, ținându-i fruntea. Ce ai fetița mea?

Eloisa se îndreptă. Gâfâia. Agnete îi șterse buzele.

— Ce ai fetița mea?

Ochii Eloisa se umbriră de lacrimi, în timp ce se întorcea cu o față înspăimântată.

— Ce-i…? o îndemnă Agnete.

Eloisa închise ochii.

— Cred că sunt grea…

Agnete păli.

— Crezi…? fu tot ce putu să spună.

Eloisa izbucni în plâns și își îmbrățișă mama ca și cum ar fi fost din nou copil.

— Am să… am un… copil… mamă…, bâlbâi ea printre

suspine.

Agnete rămase tăcută, cu trupul țeapăn. Apoi, încet, răspunse îmbrățișării fetei, strângând-o și mângâindu-i spatele.

— Și ești fericită sau tristă? o întrebă ea cu un fir de voce.

— Nu știu..., răspunse și mai încet Eloisa.

51.

După doar douăzeci de zile, zăpada ajunsese la ferestrele locuințelor din lemn ale satului Sankt Jakob. Locuitorii, ajutați de oamenii lui Volod, dăduseră la lopată croind cărări de la o casă la alta și curățând drumul principal. Zăpada, adunată pe laturi, depășea un stat de om.

Cu toate acestea, instruirea lui Mikael continua.

Mikael și Volod, înnămețiți până aproape de mijloc, se duceau în luminiș. Primele două zile Volod îl pusese pe Mikael să dea la lopată zăpada de pe un teren de treizeci pe treizeci de pași, apoi, în următoarele două zile, îl silise să meargă înainte și înapoi, cu bucăți groase din scoarță de copac legate de tălpile încălțărilor, ca să netezească locul de antrenament și să bătătorească zăpada rămasă. Pe urmă, pe ici, pe colo, Volod turnase apă. În următoarea zi, terenul avea porțiuni cu zăpadă bătătorită, pe care se mergea ușor, și altele înțepenite de gerul nopții în pojghițe de gheață alunecoase, care străluceau ca oglinzile când era soare.

În fiecare zi, Mikael și Volod, goi pușcă, fără să simtă frigul, se luptau cu bâtele. Dar, din săptămână în săptămână, Volod le schimba, înlocuindu-le cu altele din ce în ce mai mari și mai grele, până când, la capătul unei luni și jumătate, se înfruntară cu trunchiuri mici, greu de manevrat și grele, pe care trebuiau să le țină cu amândouă mâinile în timp ce erau atenți să nu ajungă pe pojghițele de gheață, unde, fără doar și poate, și-ar fi pierdut echilibrul.

— După asta spada o să ți se pară o trestie, fu unul dintre puținele lucruri pe care i le spuse Volod lui Mikael. Altul fu: Pișă-te pe picioare, când am terminat. Te va feri de degerături.

În rest, se mărginea să-l atace, scoțând la iveală tot repertoriul lui de lovituri și de trucuri.

După o săptămână de lupte cu trunchiurile, Volod reveni la bâta de la început. Dar, de data asta, înfipse în pământ doi pari zdraveni, legă de ei două funii și capetele le legă de încheieturile lui Mikael, astfel încât să-i limiteze deplasarea la numai trei pași înainte, trei înapoi și trei în laturi. Atunci Volod îl ataca furios, până ce funiile se întindeau la maximum și Mikael nu mai putea da înapoi. De multe ori Mikael căzu. Dar de-acum nu-i mai păsa de ger și învățase să se apere și să pareze chiar și dacă era căzut la pământ.

După alte două săptămâni, Volod aduse în luminiș un asin. Pe Mikael îl legă de șolduri de animal. Apoi, luptând, răcnea să sperie asinul care, mișcându-se brusc, îl făcea pe Mikael să-și piardă echilibrul și loviturile lui erau astfel mai puțin precise atât în atac, cât și în apărare.

Într-un târziu, pe la sfârșitul lui ianuarie, Volod îi spuse lui Mikael că sosise momentul să lupte cu spada.

În dimineața aceea, cu spada lui Raphael în mână, Mikael se simți cuprins de o emoție puternică. Respirația i se acceleră, transformându-se în aer în picături mărunte. Trupul lui se făcuse și mai puternic. Brațele deveniseră robuste și rapide. Degetele mâinilor erau ca turnate odată cu plăseaua. Picioarele zdravene și agile. Și mintea lui, acum, era aptă să se concentreze asupra a ceea ce făcea, fără să se lase distrasă, cufundându-se complet în luptă, anticipând loviturile adversarului, prevenindu-le cu parări urmate de atacuri neprevăzute.

— N-am să lovesc mai moale, zise Volod. Dacă am să-ți străpung garda, lama mea îți va tăia pielea, mușchii și carnea.

Mikael se uită la el fără să se miște.

— N-am să te tratez nici ca pe un țăran, nici ca pe un puști, îi spuse Volod.

Și Mikael simți un fel de mândrie care îi dilata plămânii, în timp ce își îndoia picioarele, gata să sară.

Toată luna februarie se luptară. Lama lui Volod îl răni la umărul stâng, la coapsa dreaptă, într-o parte, în dreptul ficatului, la tâmplă, la mâna stângă, la ambii genunchi și la gambe. Și fiecare din loviturile acelea se transformă într-o cicatrice.

— N-am să reușesc niciodată să te bat, zise Mikael într-o după-amiază, la sfârșitul lui februarie, epuizat și dezamăgit.

— Îmbracă-te! îi ordonă Volod, apoi se așeză pe pământ.

Când fu îmbrăcat, Mikael se așeză lângă el. Tăcură privind soarele care dispărea repede dincolo de vârfurile munților.

— Deoarece încă nu știi ce fel de animal ești, spuse atunci Volod, fără să-și ia privirea de la cerul care lua foc.

Și Mikael se uita în aceeași direcție. Cerul îi amintea de sânge.

— Ce animal ești? îl întrebă Volod.

Mikael se gândi iar la cuvintele pe care tatăl său le folosise mereu ca să descrie dinastia principilor de Saxa.

— Un lup, răspunse.

Volod izbucni în râs.

— Tu? Un lup?

Râse iar. Mikael se ferecă într-o tăcere jignită.

— Nu încerca să fii ce te aștepți să fii, îi zise atunci Volod devenind serios.

— Eu sunt un lup, repetă cu încăpățânare Mikael.

— Nu, spuse Volod, uitându-se la amurg. Nu ai ferocitatea lupului. Și nu lupți ca un lup. Loviturile tale sunt aproape toate frontale. Lupul atacă dintr-o parte sau din spate. Caută locul lipsit de apărare. E nemilos. Nu e cinstit.

Soarele asfinți și se făcu frig, pe măsură ce văzduhul căpăta acea nuanță de perlă din momentul în care se apropia noaptea.

Volod se ridică și o luă pe drumul de întoarcere.

— Cum fac să înțeleg ce animal sunt? îl întrebă Mikael, mergând pe lângă el.

Volod ridică din umeri.

— Pur și simplu, într-o zi ai să știi. Simți în tine, răspunse el. Dar, ca să se întâmple asta, trebuie să te întrebi. Să-ți deschizi sufletul spre răspuns. Trebuie să asculți.

— Aș vrea să fiu un urs, zise Mikael.

— Și eu aș vrea să fiu înalt și puternic, așa ca tine, surâse Volod. Dar nu sunt. Mai merseră o vreme în tăcere, poticnindu-se prin zăpadă. Și de ce ai vrea să fii un urs?

— Fiindcă e cea mai puternică fiară a pădurii, răspunse Mikael. Nu e nimeni mai tare decât un urs, cu excepția altui urs.

— Ce tâmpenie! exclamă Volod. Ursul cel mai puternic din lume poate fi ucis de veninul unei vipere minuscule, dacă îl mușcă aproape de inimă. Sau de o săgeată, un obiect atât de fragil încât poate fi rupt cu ușurință de orice copil.

Când se zărea fânarul, Volod se opri și se uită în ochii lui Mikael.

— Tu ești ceea ce ești și nu vei fi niciodată ceea ce nu ești și nici ceea ce ai vrea să fii.

Înainte de a intra în fânar îi spuse:

— Nu ne vom mai bate până când nu vei înțelege ce animal ești.

Zile la rând, Mikael își imagină că e un lup, un urs, o acvilă regală, o vulpe, un șoim. Nu fu prădător pe care să nu-l ia în calcul. Își închipuia că-și înfige dinții tăioși sau ciocul ascuțit în carnea prăzilor. Dar, de fiecare dată când se pregătea să se ducă la Volod să-i spună că înțelesese ce animal era, ceva îl reținea.

Într-o zi, o zări pe Emöke stând afară din fânar, alături de câțiva bărbați și câteva femei.

Aerul de martie se anunța cu o căldură care înmuia zăpada și făcea să curgă țurțurii care rămăseseră agățați de acoperișurile caselor în toate lunile acelea.

Mikael se duse lângă ea.

— Emöke, tu ai știi să-mi spui ce animal sunt? o întrebă.

Volod îl auzi.

— Nu o întreba pe ea, îl mustră el. Trebuie s-o știi tu, în sufletul tău. Altfel nu vei fi niciodată animalul ăla, chiar dacă ea ți-l va sugera pe cel corect.

Emöke se ridică și plecă.

Mikael hoinări prin pădure toată ziua. Când se întoarse, seara, mâncă fără chef. Se întinse pe pământ, pe paie, într-un colț.

Atunci Emöke se duse la el, i se așeză alături, îi luă capul în mâini și și-l puse în poală.

— Dormi, îi șopti, mângâindu-i părul lung.

— Nu mi-e somn, răspunse Mikael și dădu să se ridice.

Emöke îl reținu.

— Dormi, repetă ea. Gregor o să te ajute. Pe urmă începu să cânte. Un refren monoton, care se repeta mereu, la fel.

După puțin timp, Mikael începu să se simtă ciudat. Ca și cum ar fi băut prea mult. Alunecă lent într-un somn greu, ascultând notele plate ale lui Emöke și propria inimă, care îi răsuna în urechi. Pe urmă vocea lui Emöke dispăru și rămase numai inima, care bătea ritmic. Brusc se trezi într-o poiană. O recunoscu. Era locul unde, copii fiind, el și Eloisa adunaseră ciuperci. Poiana era pustie, dar răsunetul inimii devenise mai prezent, mai rapid și părea că face să vibreze pământul. „Uite”, zise un glas

bărbătesc. Și Mikael, în vis, știa că era vocea lui Gregor. Atunci ridică privirea și văzu un cerb mare, cu o coroană maiestuoasă de coarne, care se uita la el, cu capul sus, de pe partea cealaltă a poienii. Suflarea îi ieșea puternică din nări, condensându-se în aer ca un fuior de fum. După o clipă, scoase un muget amenințător, descoperindu-și gâtul musculos, bătu în pământ cu copitele din față și țâșni cu capul plecat, luându-l ca țintă pe Mikael. Pământul vibra sub greutatea uriașă a animalului. Lui Mikael îi era frică. „Stai pe loc!” îi spuse din spate vocea lui Gregor. Fuga cerbului era impresionantă, puternică și rapidă. Apoi, când fu la un pas de el, animalul își înțepeni picioarele în zăpadă, aproape arând solul cu copitele. Îi răsuflă în față. „Respiră odată cu el”, spuse glasul lui Gregor. Mikael simți răsuflarea caldă a animalului cum îi intra în plămâni. Apoi, dintr-odată, cerbul nu mai era. Dar Mikael își vedea răsuflarea cum ieșea din nări, puternică. „Fugi!”, spuse atunci glasul lui Gregor. Și Mikael fugi, repede cum nu mai alergase vreodată, trecând albia unui râu dintr-o singură săritură, până ajunse din urmă o cerboaică. Și cerboaica nu se temea de el. Din contră, îl primi lăsându-și gâtul în jos, cu urechile date pe spate, frecându-și capul de pieptul lui. Apoi se auzi un muget slab, aproape un plânset, în desișul pădurii. Și Mikael știu că, pe undeva, era un pui.

A doua zi, Mikael se trezi lac de sudoare.

Emöke dormea cu spatele lipit de peretele fânarului, cu mâna încă în părul lui. Era palidă și avea chipul marcat de oboseală. Când Mikael se mișcă, Emöke deschise ochii.

— Te-a ajutat? îl întrebă cu glas slab.

Mikael încuviință înspăimântat. Emöke zâmbi.

— Știam eu, spuse ea, și adormi din nou.

Seara, la cină, Mikael se apropie de Volod.

— Acum știu cine sunt, îi spuse.

— Cine ești?

— Un cerb, răspunse Mikael.

Volod se uită la el, mijind ochii. Și, în cele din urmă, încuviință.

— Mâine-dimineață începem din nou să folosim spada, îi spuse.

Cinci zile mai târziu, Mikael, cu o lovitură frontală, cu capul plecat, după o serie de lovituri de o incredibilă violență, îi îndoi

lui Volod brațele și îl dezarmă. Îi puse spada la gât.

— Ești mort, îi spuse.

52.

În seara aceea, Mikael se așează cu capul în poala lui Emöke gândindu-se la cerbul cel mare care intrase în el. Și înțelese că cerboaica era Eloisa. Și după aceea se gândi la puiul ascuns cine știe unde în pădure.

— Dar Eloisa nu are un fiu, spuse cu glas tare.

Emöke nu răspunse, ci începu să fredoneze un cântec de leagăn.

În zorii zilei următoare, Volod anunță că în curând urmau să își reia călătoria spre Konstanz.

Când o luară iar la drum, în săptămâna următoare, patru bărbați din ceată nu mai erau cu ei.

Trei se hotărâseră să rămână cu noile lor neveste și locuitorii din Sankt Jakob îi primiseră cu o serbare mare, în timpul căreia fuseseră celebrate căsătoriile.

Al patrulea, Lucio, un fost miner, în iarna aceea scurtă petrecută în fanarul din Sankt Jakob nu încetase nicio clipă să simtă lipsa soției și a celor doi copii ai lui, pe care îi lăsase la Dravocnik de când se alăturase rebelilor. Cât rămăseseră în pădurea Mezesnig, când putea, noaptea, coborâse în vale și dusese familiei lui de mâncare, chiar dacă soața lui era servitoare la castel și reușea să-și crească, de una singură, cei doi copii. Însă, în nopțile solitare din fânar, Lucio înțelesese că, dacă ar fi continuat călătoria, foarte probabil nu și-ar mai fi revăzut familia. Astfel, în ziua căsătoriei tovarășilor lui, se hotărâse să se întoarcă. Nu putea trăi fără soția și copiii lui.

— Dacă te vor prinde, ai să fii spânzurat! îi spusese Volod.

— Dacă nu-i voi mai vedea, tot mort voi fi, răspunsese Lucio.

Avea un aer atât de vlăguit, ca și cum o boală l-ar fi măcinat pe dinăuntru. Volod înțelesese că, într-adevăr, ar fi murit de mâhnire.

— Fii prudent și Dumnezeu să te aibă în pază! îi spusese, punându-i o mână pe umăr.

Când Mikael aflase că Lucio se întorcea acasă, îl luase

deoparte.

— Îi poți duce un mesaj Eloisei Veedon, fiica moașei din Raühnvahl? îl întrebase, cu respirația întretăiată de acea mică speranță.

Lucio îl asigurase că va face tot ce-i va sta în putință.

— Ce trebuie să-i spun?

— Că sunt viu, îi răspunsese Mikael, apoi roșise violent și nu mai reușise să adauge altceva.

— Băiete, eu sunt pe cale să mor din dragoste, îi zâmbise Lucio. Nu trebuie să-ți fie rușine de nimic cu mine.

Ochii lui Mikael se umpluseră de lacrimi.

— Spune-i… că sunt al ei, zisese el pe urmă.

Lucio încuviințase, serios. Boala care îl măcinase până în ziua aceea părea că dispăruse.

— Și am să-i spun că vei veni înapoi, adăugase el.

După aceea își întorsese calul, bălțat cu roșu, care-l făcea să fie recunoscut între alți o mie, și își începuse călătoria, fără să se mai uite înapoi, fără păreri de rău, fără teamă.

În dimineața următoare, Mikael, Emöke, Volod și cei nouă bărbați rămași, binecuvântați de un soare călduț, purceseră la drum. Soția mai-marelui satului le dăduse carne și pește sărate și cinci vedre mari, pline cu vin. Unul în spatele celuilalt merseră pe malul râului Schwarzach până dădură de câmpuri cultivate, încă acoperite de un strat subțire de zăpadă noroioasă. Apoi schimbară direcția spre sud-vest, cum le explicaseră bătrânii din Sankt Jakob. Pătrunseră într-o pădure deasă de brazi și începură să urce.

Când dădură peste un lac numit Obersee, Mikael se apropie de Volod, în timp ce-și adăpau caii.

— De ce mergem în Konstanz? îl întrebă.

— Pentru că în Konstanz va fi lumea întreagă, răspunse Volod.

La peste cinci mii de picioare, zăpada era încă mare. Coborâră de pe cai și își legară sub talpa cizmelor niște obiecte ciudate, pe care li le dăruiseră locuitorii din Sankt Jacob. Erau niște cercuri din lemn tratat, în centrul cărora fuseseră legate fâșii de piele tăbăcită, ca un fel de plasă. „Cu astea nu vă veți afunda prea mult în zăpadă”, le spusese mai-marele satului, mândru de darul lui. Înfășurară și copitele cailor cu blană de veveriță, ca să nu înghețe. Aveau să ajungă la șase mii de picioare înălțime. Apoi, când fură gata, își reluară drumul.

Înaintau încet, cu greutate, ducându-și caii de frâie.

Noaptea dormiră la poalele copacilor, aprinzând un foc la mijloc și un cerc de făclii de jur-împrejur, făcând de strajă fiindcă în pădure se auzea ecoul urletelor lupilor, pe care iarna îi înfometase.

În ziua următoare începură coborâșul și, pe înserat, ajunseră la patru mii cinci sute de picioare înălțime, la lacul Anterselva, a cărui suprafață era încă pe alocuri înghețată. Ridicară tabăra pe malul pietros, mâncară carne sărată și băură vin.

— Cântă, Emöke! spuse unul dintre bărbații așezați în jurul focului.

Emöke intonă un cântec trist și cu toții își ridicară ochii la cerul înstelat și la luna rotundă, care-și arunca licărirea spectrală pe apele liniștite ale lacului.

Mikael se gândea la Lucio. Poate că, în clipa aceea, era la jumătatea drumului de întoarcere. Îl invidie pentru curajul și dragostea lui, atât de puternice și de adânci încât să-l facă să înfrunte o moarte aproape sigură doar ca să-și revadă soția. Se întrebă dacă dragostea lui pentru Eloisa era tot atât de puternică. Speră ca Lucio să reușească să-i ducă mesajul. Se rugă ca Ojsternig și oamenii lui să nu-l fi prins. Era ca un fir, subțire și fragil ca pânza de păianjen, dar, pentru o clipă, i-ar fi unit din nou. Și tocmai când tristețea îi strângea inima într-o mușcătură, Emöke, fără să se oprească din cântat, îi luă mâna și i-o strânse cu putere.

A doua zi dimineață, pe șaua calului său, fiindcă zăpada se subțiase, Mikael se apropie de Volod care, ca întotdeauna, mergea singuratic în fruntea grupului.

— Deci? rosti el.

— Deci ce? întrebă Volod.

— Ai zis că la Konstanz va fi lumea întreagă. Deci?

Volod întoarse capul spre el. Avea un aer serios, solemn.

— Deci vom fi și noi, băiete.

În două zile ajunseră în orașul Brunico, dominat de vechiul lui castel. Orașul colcăia de lume, de negustori și de cărăuși, fiindcă era un nod comercial important între Augsburg și Veneția.

Volod își duse oamenii într-un han, unde se tocmi pentru noapte și o cină îmbelșugată.

— Cum vom plăti? întrebă Mikael.

Volod nu răspunse. Dar când se întoarse, târziu în noapte,

avea un săculeț plin cu monede.

— Cum ai făcut rost de ele? întrebă Mikael, auzind clinchetul banilor.

— Dormi, răspunse Volod înfășurându-se în pătură.

În noaptea aceea, Mikael se gândi la Ojsternig. Își aminti că promisese să-l ucidă ca să-și răzbune familia. Dar acum, după toate lunile acelea petrecute cu rebelii, după ce o lăsase pe Eloisa fiindcă era drept să o salveze pe Emöke, își dădu seama că răzbunarea nu era mare lucru. Altceva își câștigase loc în inima lui. Se gândi la Eloisa și la Agnete, la toți locuitorii din Raühnvahl, la oamenii de teapa lui, și atunci se așeză în genunchi și-și duse o mână la inimă. „Jur să readuc dreptatea în văile acelea și în munții aceia” murmură solemn. „Și nu voi avea pace până când nu am să-mi îndeplinesc acest jurământ, fiindcă vorbele mele sunt alcătuite din aceeași fibră din care e alcătuită și inima mea și prin fiecare dintre cuvintele care le alcătuiesc curge sângele meu”.

A doua zi, ajunși la porțile orașului, fură opriți de un pâlc de străjeri. Volod le arătă permisul de trecere al căpitanului din Kirchbach.

— Aici nu-i valabil, spuse șeful străjilor.

— Pe cine căutați? Un ucigaș? vru să știe Volod.

— Ce știi tu? întrebă șeful străjilor.

— Opriți zilnic lumea care vine și pleacă pe drumul ăsta? răspunse Volod, ridicând din umeri. Îmi închipui că nu. Așa că trebuie să se fi întâmplat o crimă.

— Și chiar dac-ar fi așa? Ce legătură are cu permisul tău de trecere? Ți-am spus că aici nu e valabil.

— Dar îți dovedește că nu suntem bandiți, spuse Volod, țintuindu-l cu privirea drept în ochi.

Șeful străjilor pufni, apoi le făcu oamenilor lui semn să se dea la o parte.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Volod, întârziind.

— A fost jefuit un negustor într-un bordel, îi răspunse șeful străjilor.

— Futaiul l-a costat mai mult decât se aștepta! râse Volod.

Șeful străjilor izbucni în râs odată cu el.

— Plecați, mă faceți să pierd vremea, îi spuse lui Volod, tot râzând.

Pe urmă le făcu semn celorlalți călători să se oprească.

După o leghe, Mikael se apropie de Volod.

— Nu-i corect. Noi nu ar trebui să fim hoți, îi spuse.

— Nu mă sâcâi cu palavrele tale de băiețaș, zise Volod dând pinteni calului și îndepărtându-se. Apoi duse grupul pe malul râului Rienza și își urmară drumul până noaptea, când ajunseră într-o vale largă, formată de râpele a patru munți, unde-și ridicară tabăra.

— Noi suntem ceea ce putem fi. Nu uita! îi spuse Volod lui Mikael, înainte de a adormi.

A doua zi, merseră pe malul râului Isarco și urcară spre nord-vest printr-o vale rece și îngustă. În două zile, ajunseră la Vipiteno.

Aici, Volod se tocmi din nou cu un hangiu pentru încăperea unde aveau să se înghesuie, ca să-și țină de cald, și pentru cină.

Când se făcu noapte, Mikael îl auzi ieșind.

Volod se întoarse în zori. Și dimineață îi spuse hangiului că aveau să mai rămână o noapte. Îl plăti înainte și Mikael văzu că săculețul cu bani se înjumătățise.

În noaptea următoare, Volod se apropie de Mikael și îi murmură la ureche:

— Am nevoie de ajutor. Vii cu mine?

Mikael încuviință și îl urmă afară din han.

Fără să scoată un cuvânt, Volod ajunse la o casă de piatră, care părea fortificată. Ferestrele de jos erau apărate de grilaje zdravene. Volod îi arătă lui Mikael o fereastră de la primul etaj.

— Trebuie să ajung acolo sus, spuse el. Iar ca s-o fac trebuie să mă cațăr pe umerii unuia înalt ca tine.

— Ce-i acolo? întrebă Mikael.

— Argint, răspunse Volod. Asta-i zona de sortare a metalelor extrase din minele din Val Ridanna și Val di Fleres.

— De unde știi?

— E destul să ții urechile ciulite.

— Și ce vrei să faci?

— Ești tont, băiete?

— Nu sunt tont! se învârtoșă Mikael, amintindu-și de câte ori îi spuseseră așa când era copil.

— Vorbește mai încet! șopti Volod. Dacă nu ești tont, atunci nu mai pune întrebări de tont. Se uită la el. Mă pot bizui pe tine? apoi adăugă: E primejdios. Dacă ne prind, ne spânzură.

Mikael simți gheara spaimei cum îi strângea stomacul.

— Dacă nu te simți în stare, du-te și te culcă, îi spuse Volod.

— Urcă! făcu Mikael, sprijinindu-se de zidul casei și lăsându-se în genunchi, cu inima bătându-i gata să-i sară din piept.

Volod i se urcă pe umeri. Mikael se ridică.

— Nu ajung, fir-ar să fie! rânji Volod.

Atunci Mikael îl apucă de picioare și îl ridică, întinzându-și brațele puternice, fără efort. În timp ce rezista, cu dinții strânși, auzi zgomotul cuțitului lui Volod care forța fereastra. O clipă mai târziu, Volod era înăuntru.

Mikael rămase nemișcat, înfricoșat.

— Ce faci tu aici? întrebă un glas în spatele lui.

Mikael se întoarse îngrozit. Un supraveghetor se apropia de el, gata să dea alarma. Mikael sări pe el, mai mult din frică decât din curaj, și îl înșfacă de gât ca să nu țipe. Supraveghetorul se zvârcoli și îi trase un pumn în nas. Mikael îl strânse de gât și mai tare, cu ochii holbați. Supraveghetorul își dusese mâinile peste ale lui, ca să desfacă strânsoarea, în timp ce horcăia, cu gura deschisă, încercând cu disperare să respire.

În clipa aceea Mikael auzi o bufnitură în spatele lui. Apoi, imediat, supraveghetorul fu izbit în cap. Și leșină.

— Lasă-l, băiete! spuse glasul lui Volod, care îl trase de un braț. Lasă-l!

Apoi, cum Mikael nu-i dădea drumul, îl pălmui. Mikael desprinse mâinile strânse în jurul gâtului supraveghetorului, ca și cum ar fi revenit la realitate. Volod târî trupul și îl ascunse în gunoi, într-o fundătură întunecată.

— Hai repede! îi spuse lui Mikael.

Ajunseră la han, îi treziră pe oameni și, în mare secret, părăsiră Vipiteno înainte de răsăritul soarelui.

— Ce voiai să faci? Să-l omori? îi reproșă aspru Volod, în timp ce urcau de-a lungul unui defileu îngust, care se cățăra abrupt spre Brennero.

— Eu…, se bâlbâi Mikael.

— Te-ai uitat cruciș la mine acuzându-mă că sunt un hoț, continuă Volod. Pe urmă ucizi un nevinovat?

— Mi-a fost frică…

— La ce folosește că te-am pus să lupți gol în zăpadă, în toate lunile astea, ca să te învăț să te lepezi de emoțiile tale, dacă apoi, cu prima ocazie, îți pierzi capul? spuse pe un ton dur Volod. Eu trebuie să mă pot încrede în tine, băiete!

— Îmi pare rău…

— Puțin îmi pasă dacă îți pare rău! strigă Volod și vocea lui răsună în pădurea pustie.

Nu vorbi cu el trei zile, până când zăriră orașul Innsbruck, pe partea cealaltă a piscurilor înalte și de nepătruns ale munților pe care îi trecuseră.

— Vino cu mine! Și ia cu tine spada! îi spuse Volod lui Mikael după ce stătuse de vorbă cu hangiul de la hanul Ursul Brun.

Mikael îl urmă pe podul care traversa râul Inn. Volod îi dăduse un sac de piele greu. Ajunseră la marginea orașului și Volod se strecură în atelierul unui fierar.

— Ne trimite hangiul de la Ursul Brun, îi zise Volod fierarului. Avem ceva pentru un anume bijutier pe care tu îl cunoști bine.

Fierarul îi duse într-o cameră retrasă a micii oțelării.

— Să văd, zise el.

Volod îi făcu semn lui Mikael să-i dea fierarului sacul.

— Patru livre, zise Volod.

Fierarul scoase din sac opt lingouri de argint cenușiu. Le cântări.

— Patru livre, confirmă el. Lăsați argintul aici și întoarceți-vă diseară! Vă veți găsi banii.

— Mă iei de prost? zise Volod. El, și arătă spre Mikael, va rămâne aici să păzească lingourile până când te vei întoarce cu prietenul tău ticălos, pe care îl vei lămuri că știu prețul argintului de contrabandă. Îi bătu cu degetul în pieptul zgâriat de nenumărate mici cicatrici, provocate de stropi de metal topit. Și nu te lăsa înșelat de faptul că e tânăr. Îl las pe el fiindcă știe să folosească sabia mai bine decât mine. Dacă ai să încerci să-l tragi în piept, o să-ți taie capul cât ai bate din palme, fără zăbavă. Dacă ai să încerci să-l predai străjilor sau pe mâna vreunui nelegiuit, își va vinde scump pielea. Iar dacă tu vei supraviețui, am să vin să te caut și am să fac dreptate sufletului acestui băiat. Ne-am înțeles?

Fierarul înghiți în sec. Apoi făcu semn din cap că da.

Mikael simți că-i tremurau picioarele.

— Ești gol în mijlocul zăpezii, dar nu simți frigul, îi șopti în ureche Volod înainte să plece.

Rămas singur, Mikael se așeză într-un colț, lângă lingourile de argint. Rămase acolo până seara, fără să mănânce ori să bea, cu mâna dreaptă strânsă pe plăselele spadei.

Când se făcu noapte, fierarul reveni în cameră împreună cu giuvaiergiul, un omuleț slab și cărunt, cu niște ochișori ageri, deși nu mai era tânăr. Giuvaiergiul cântări lingourile și, fără să-i spună lui Mikael nimic, îi dădu un săculeț sunător, plin cu monede. Mikael și-l băgă nervos în buzunar.

— Nu le numeri? întrebă atunci giuvaiergiul.

Mikael simți cum, de spaimă, i se pune un nod în gât. Făcuse o greșeală. Se gândi că e gol în zăpadă. Și că nu simte frigul. Doar lupta era importantă.

— Dacă nu-i suma corectă..., spuse el încercând să-și păstreze vocea sigură, voi veni să te caut.

— E suma corectă, se justifică înspăimântat giuvaiergiul.

— Atunci n-am nevoie să controlez, zise Mikael.

Giuvaiergiul își aplecă umerii. Se întoarse spre fierar.

— Ai văzut și tu că am plătit suma corectă, spune-i! îl îndemnă el cu un glas tremurător.

— Da, băiete, confirmă fierarul, intimidat și el de spada cu cele trei smaralde mari.

— Mă faceți să pierd timpul, zise Mikael, care abia aștepta să se întoarcă la han.

Cei doi se dădură deoparte, făcându-i loc să treacă spre ușă.

Mikael ieși, cât putu de lent. Dar imediat ce coti pe după prăvălie, își luă picioarele la spinare și alergă de i se tăie răsuflarea.

Când intră în han, se duse imediat la Volod și îi dădu săculețul cu banii. Volod îl desfăcu și numără zece monede mari de aur. Apoi ridică privirea spre Mikael, care se uita la el cu un zâmbet întipărit pe buze.

— Ce-i? îl întrebă grosolan Volod. Te aștepți să-ți zic „bravo”, ca la copii?

În timp ce Mikael se ducea spre culcușul lui, roșu la față, Volod, fără să se facă auzit, murmură: „Bravo, băiete!”

Mikael se întinse lângă Emöke. Femeia nu avea pe față niciun semn de oboseală. Mikael îi admira rezistența. Așa cum mintea lui Emöke părea să fie altundeva în cea mai mare parte a timpului, nici trupul ei nu arăta că suferă de frig, de foame sau de oboseală, ca și cum nici acela n-ar fi fost acolo, cu ei. Doar în noaptea în care îl făcuse să viseze cerbul i se păruse obosită.

— Nu ți-e frică niciodată, Emöke? o întrebă Mikael.

O salvase pentru o idee. Dar, după toate lunile acelea

petrecute împreună, ținea la ea ca la o soră. O îmbrățișă.

— Nu, răspunse Emöke.

— Cum faci?

Emöke îl mângâie pe obraz.

— Fiindcă știu că tu ești cu mine, ca să mă aperi.

În noaptea aceea, Mikael, înainte de a adormi, se gândi la ziua în care bătrânul Raphael îl învățase prima oară să sape. „Ai săpat un câmp întreg, tu singur. Și trebuie să fii mândru de asta”, îi spusese el, chiar dacă sapa pe care o ținuse în mâini era una închipuită, la fel ca brazdele pe care le desțelenise. Dar își amintea bine cât se simțise de mândru.

— Spune-mi încă o dată de ce nu ți-e frică, Emöke, o întrebă el în timp ce simțea că i se închid ochii.

— Fiindcă tu ești aici, ca să mă aperi, repetă Emöke, cu duioșie.

Și Mikael adormi mândru de el.

53.

Eloisa știa bine că era păcat să dorești moartea cuiva. Totuși erau zile în care spera ca micuțul care îi creștea în pântece de aproape cinci luni să moară. Când i se întâmpla asta, alerga la biserică și îngenunchea în fața statuii Madonna delle Nevi. Deasupra rochiei roșii, Fecioara avea o mantie albastră, tivită cu verde, care îi acoperea și capul, și ținea în brațe Pruncul. Eloisa se uita multă vreme la ea, în tăcere, până simțea că gândul acela îngrozitor îi dispărea din minte. Atunci, și doar atunci, se hotăra să-i vorbească. Nu se ruga. Doar îi cerea s-o ajute să accepte ca pe o binecuvântare greutatea aceea pe care o purta în ea. Și să o învețe să fie o mamă bună. Ea, care mai înainte de orice, era mamă. Dar vocea ei era doar o șoaptă, în așa fel încât nimeni să nu o poată auzi.

Fiindcă Eloisa își ținea sarcina în mare taină. Și îi ceruse și mamei ei să-i respecte hotărârea.

Era ca și cum, nespunând nimănui, n-ar fi așteptat cu adevărat copilul acela. Și într-adevăr, cu toate privirile insistente pe care i le arunca Agnete pântecelui ei seara, aproape tot restul timpului Eloisa se prefăcea chiar și față de ea însăși că nu

e însărcinată. Pur și simplu, ținând departe gândul acela, ținea departe imensa spaimă pe care o simțea.

Câteodată, când se lupta cu înverșunare să nege senzația că îi creștea burta, fără să reușească, îl detesta și pe Mikael. Mikael plecase. Fiindcă pusese în balanță cu viitorul lor un ideal. Fiindcă o părăsise. Fiindcă o lăsase singură.

Dar erau numai câteva clipe.

Fiindcă dragostea pe care o simțea pentru Mikael nu cunoștea decât momente foarte scurte de îndoială. În restul timpului Eloisa simțea încă mâinile lui pe ea, dezmierdările lui, sărutările lui. Îl simțea în ea, cu respirația gâfâită care se armoniza cu a ei ca un cântec. Erau zile în care avea simțăminte atât de intense, atât de reale, încât i se învârtea capul și trebuia să se țină de un gard sau de pereții casei, sau de un copac, ca să nu cadă.

— Sunt a lui, îi mărturisise într-o zi mamei ei.

Și, în ziua aceea, ochii lui Agnete se umpluseră de lacrimi.

Într-o dimineață deosebit de caldă, către primele zile din martie, Eloisa îi ceru voie lui Agnete să nu se ducă pe câmp, la muncă. Trecu podul de peste râul Uque și coborî până la izvoare, acolo unde ea și Mikael făcuseră prima oară dragoste. Se lungi în poiana unde se întinseseră, își scoase cizmele și se lăsă în voia soarelui, cu ochii închiși, așa cum atunci se abandonase în brațele lui Mikael.

Pe când se întorcea cu gândul la acele momente simți ceva în burtă. Dar nu o mișcare propriu-zisă, mai curând părea fluturarea unei păsărele captive înăuntrul ei.

— Nu…, strigă înspăimântată, făcând ochii mari.

Desfăcu brațele, ca și cum i-ar fi fost teamă să-și ducă mâinile la pântece. La copil.

— Nu…, repetă ea mai încet.

Era transpirată. Își privi picioarele goale. Avea gleznele umflate. Se duse pe malul râului și le băgă în apă, ridicându-și fusta. Imediat simți o alinare. Dar pe urmă, simți iar acea fluturare în pântece.

— Nu… nu…

Se băgă în râu până la genunchi. Apa rece o amorțea.

Iar fluturarea.

Eloisa ieși din apă și își scoase aproape mânioasă hainele, ca și cum ar fi fost fierbinți, până rămase goală. Pe urmă se întoarse la râu și-și udă picioarele, brațele. Burta. Trebuia să-și

amorțească burta. La atingerea cu apa rece, care îi tăia respirația, simți cum burta se întărește, întinzându-se ca pielea unei tobe, dar continuă să se ude, scuturând capul într-un nu mut.

— Sst… Taci…, murmura ea înfricoșată. Nu te mișca…

— Cu cine vorbești? se auzi un glas în fața ei.

Eloisa ridică privirea și văzu că Eberwolf se uita la ea cu o strâmbătură amuzată, de pe malul celălalt al râului. Imediat își duse o mână în față. Și cu brațul își acoperi sânul. Dar nu era în stare să fugă.

Eberwolf arătă cu degetul spre pântecele ei.

— Pun pariu că-i bastardul lui Rahatuscat! exclamă, pe urmă izbucni în râs.

Pe Eloisa o trecură nădușelile de rușine. Și simți un junghi dureros în vintre. Atunci, pentru prima oară, duse o mână la burtă, ca pentru a o apăra. Simți cum o străbate o ură adâncă, până în pântece. Strânse din dinți. Se uită cu furie la Eberwolf. Doi oameni muriseră de foame în iarna aceea, după ce li se luaseră bunurile. Din cauza lui. Fiindcă era un trădător. Pentru că îi vânduse lui Ojsternig.

— Bastardul lui Rahatuscat! repetă prostește Eberwolf, ca și cum ar fi fost o glumă bună.

Apoi începu să-și miște înainte și înapoi bazinul, obscen, imitând o împerechere.

Eloisa se uită țintă la el, mijind ochii, în timp ce ura creștea în ea, din ce în ce mai puternică.

— Însă tu nu-i vei putea aduce pe lume un bastard principelui Marcus, șuieră ea plină de dispreț.

Eberwolf căscă ochii și strânse pumnii. Eloisa văzu că se înroșește de rușine. Îl atinsese exact unde trebuia.

— De-acum știu cu toții că nu-ți plac femeile, îl batjocori ea, fără să se poată abține.

Cu câteva zile în urmă, un copil din sat îl văzuse pe Eberwolf într-o rariște, aplecat deasupra lui Marcus. Amândoi aveau pantalonii în vine și Eberwolf îl sodomiza pe Marcus.

— Acum ai să mi-o plătești, târfă! urlă Eberwolf, intrând în apă.

Dintr-odată, Eloisa înțelese că făcuse o tâmpenie. Era acolo, singură, goală, cu Eberwolf. Nu ar fi trebuit să îl provoace. Sări la haine. Dar nu avea timp să și le pună pe ea. Le adună și o luă

la goană prin pădure, rănindu-și picioarele goale.

— Unde crezi că te duci, târfă? răcni în urma ei Eberwolf, ca nebun.

Eloisa realiză că, dacă ar fi continuat să se afunde în pădure, mai devreme sau mai târziu Eberwolf ar fi ajuns-o. Atunci schimbă direcția și se întoarse la râu, luându-și în fugă fusta care se agățase într-un mur. Ajunse la râu și urcă spre pod.

În urma ei, pașii lui Eberwolf răsunară pe bârnele de lemn.

— Ajutor! strigă tematoare Eloisa, împiedicându-se într-o băltoacă noroioasă. Se ridică și continuă să alerge, goală și disperată, spre câmpurile unde sătenii lucrau pământul. Ajutor! Ajutați-mă!

Bărbații lăsară imediat uneltele și alergară spre ea, exact când Eberwolf o înșfăcase de păr și o aruncase la pământ.

— Stai! îi porunci Ahlwin, tatăl, punându-se între el și Eloisa.

— Dă-te de aici! strigă Eberwolf, cu fața răvășită de furie.

Ahlwin nu se dădu deoparte. Și alți doi bărbați se așezară lângă el.

Eloisa era la pământ, făcută covrig, încercând să-și acopere goliciunea.

Alți țărani înaintară, aproape încercuindu-l pe Eberwolf.

— Nu mă puteți atinge, altfel principele vă va spânzura! îi amenință Eberwolf, cu o notă alarmată în glas.

Bărbații nu spuseră nimic. Dar făcură un pas spre el. Eberwolf se dădu înapoi.

— Să nu cumva să îndrăznești să te atingi de femeile noastre, zise Ahlwin. Altfel, pe Dumnezeul meu că am să mă las spânzurat cu plăcere!

Eberwolf mai făcu un pas înapoi.

Când sosi Agnete, auzind țipetele, o ajută pe Eloisa să se ridice, își scoase mantaua și o acoperi. O strânse la piept, se uită la Eberwolf și spuse:

— Blestemat să fii!

— Am să pun să te biciuiască. Ești o târfă ca fii-ta, țipă Eberwolf, făcând un alt pas înapoi, în timp ce toți se uitau cu dispreț la el.

— Blestemat să fii! repetă Agnete.

— Blestemat să fii! spuse altă femeie.

— Am să pun să vă spânzure! le amenință Eberwolf, cu o voce isterică, lipsită de forță.

— O să fie mai puțin dureros decât să trăiesc cu rușinea de a te fi adus pe lume..., spuse mama lui Eberwolf, care, în lunile acelea, își plânsese toate lacrimile, alăturându-i-se strâns bărbatului ei. Blestemat să fii!...

— Blestemat să fii! murmurară, una câte una, toate femeile.

Eberwolf se simți în pericol. De când fusese numit supraveghetor suportase ușor ura acelora care odată fuseseră ai lui. Fiindcă le simțea frica. Dar acum i se părea că nu mai erau înspăimântați de el, că îl disprețuiau fiindcă devenise amantul pervertitului Marcus. Se făcu roșu ca focul, mai întâi de rușine, apoi, uitându-se la Eloisa, simți cum furia îi umflă din nou pieptul. O ura. Încă de când erau copii își bătuse joc de el în fața tuturor, iar acum se întâmpla asta din nou. Arătă cu degetul înspre ea, roșu la față.

— Târfa asta nu mai e fecioară. Poartă în pântece bastardul lui Mikael Veedon, declarat rebel de seniorul Ojsternig! Se uită țintă la Eloisa cu ochii injectați de furie. Principele te va trata ca pe Emöke. Vei fi noua târfă a soldaților!

Râse forțat, apoi se răsuci și, cu pași lenți, cu mușchii crispați, tremurând la gândul unei înjunghieri pe la spate, plecă.

Când fu destul de departe, Agnete se uită la fata ei.

— Ce ți-a făcut? o întrebă, cu o privire plină de teamă.

Din reflex, duse o mână la burta fetei ei. Eloisa se scutură, tulburată de acea atingere.

— Nimic, spuse.

— De ce ești goală? insistă Agnete.

Eloisa se uită la bărbații și la femeile satului. Acum o priveau cu toții. Și toți știau că e însărcinată.

— Lasă-mă în pace, mamă! strigă ea luând-o la goană spre casă.

Când ajunse la colibă nu-l luă în seamă pe Harro, care dădea cu bucurie din coadă. Plângând, căută un loc unde să se ascundă. Apoi văzu chepengul hrubei unde stătuse ascuns Mikael, când era copil. Îl deschise și se ghemui pe paiele putrede, care puteau de excremente de șoarece.

— Ieși afară de acolo, fata mea! spuse Agnete după o vreme.

— Nu! răspunse Eloisa, plângând de ți se rupea sufletul. Nu!

— Te rog, fata mea...

— Nu pot! Mi-e frică! Lasă-mă în pace! urlă Eloisa.

Suspină, o dată, de două ori, fără să se poată abține, și apoi

întreaga emoție și spaima care se cuibăriseră în ea în ziua aceea explodară cu violență.

— Eu nu vreau copilul ăsta! zbieră ea cu toată suflarea pe care o avea în gât.

Urmă o tăcere lungă, apoi Agnete începu să zică:

— Este fiul lui Mikael…

— Și pe el îl urăsc! urlă Eloisa, cu voce frântă. M-a lăsat singură… eu… eu…

— Ieși afară, îngerul meu…

— Nu…

— Vino…

Urmă iar o pauză.

Eloisa se opri din suspinat, încet-încet. După aceea, cu un glas de fetiță, se smiorcăi:

— Acum știu cu toții, mamă…

— Vino…, spuse Agnete.

Încetișor, Eloisa urcă scara cea mică. Văzând fața îngrijorată a mamei sale, izbucni iar în plâns, agățându-se de umerii ei. Agnete îi mângâie părul.

— Nu fusesem… niciodată acolo… jos, se bâlbâi Eloisa, printre sughițuri. O strânse iar cu putere pe mamă. Mikael îmi lipsește…

Agnete nu știa ce să zică. Nu știa ce era dragostea. Nu o simțise niciodată în viața ei. Așa că îi mângâie în continuare părul, în tăcere.

— Mi-e frică…, se plânse Eloisa.

— Vino, să ne întindem în pat, spuse Agnete, însoțind-o la culcușul de paie.

Eloisa se lăsă dusă, docilă, fără vlagă, ca secătuită. O lăsă pe mamă să o întindă și să o înfășoare într-o pătură.

Pe urmă, Agnete se întinse lângă ea și o strânse la piept, legănând-o cu duioșie.

— Mamă, îți amintești când m-am spălat fiindcă Mikael… spusese că eram murdară…?

— Da, îngerul meu.

Eloisa simți un junghi dureros în pântece. Gemu.

— Ce ai, fetița mea? se alarmă Agnete.

— Era să mor, îți amintești?

Glasul Eloisei abia dacă se mai auzea.

— Ce ai, fetița mea?

— Și Mikael mi-a dat înapoi mănușile… nu-i așa?

— Da, comoara mea. Agnete se desprinse de ea, privind-o în față. Ți-e rău?

— Și dumitale... îți era teamă... Eloisa făcu o strâmbătură de durere. Îți era teamă că o să mor?

— Da, îngerul meu... tare teamă... Agnete se ridică și se duse la sticluțele ei cu leacuri. Continuă să vorbești, spuse cu glasul sugrumat de îngrijorare, în timp ce amesteca nervos niște ingrediente și le turna într-un pocal, diluându-le cu puțină bere ușoară.

— Erai îngrijorată... fiindcă mamele..., spuse încet Eloisa.

Agnete se întoarse la ea.

— Bea, o să te facă să te simți mai bine.

— Fiindcă mamele... Ochii Eloisei erau plini de lacrimi. O mamă bună nu vrea ca propriul ei copil să moară, nu-i așa?

— Desigur... Bea, dragostea mea...

— Atunci eu de ce nu vreau copilul ăsta? Glasul Eloisei era doar o adiere. Și aceea plină de teamă. Eu... nu sunt... o mamă bună...

— Bea, te implor...

Eloisa se uită la ea fără să o vadă. Apoi închise ochii, în timp ce un alt junghi în pântece o făcea să geamă.

Agnete o veghe toată noaptea, ștergându-i sudoarea de pe frunte cu o cârpă rece.

— Mikael... de ce m-ai lăsat singură...? repeta Eloisa în somnul agitat în care era cufundată.

În zori se auzi cineva bătând încet la ușă. Agnete se duse să deschidă. În fața ei era un bărbat cu aer sfrijit și suferind.

— Tu ești moașa? o întrebă.

— N-am timp acum. Îmi pare tare rău pentru nevasta ta, om bun, dar fata mea...

Agnete dădu să-i închidă ușa în nas. Bărbatul puse o mână pe ușă.

— Nu e pentru femeia mea, spuse el. E pentru fata ta.

— Cum adică pentru fata mea? întrebă bănuitoare Agnete.

— Cine e, mamă? întrebă Eloisa, cu un firicel de voce.

— Nimeni, răspunse Agnete.

— Te numești Eloisa Veedon? spuse bărbatul, întinzându-se peste Agnete.

Eloisa întoarse capul spre glas, încă slăbită.

— Am un mesaj pentru tine, spuse bărbatul.

— Pleacă! făcu Agnete, împingându-l.

— Din partea lui Mikael, spuse bărbatul.

Agnete se opri.

— Mikael…? întrebă Eloisa.

— Da, răspunse bărbatul.

Agnete se dădu la o parte.

— Intră! îi spuse, închizând imediat ușa în urma lui.

Eloisa încercă să se ridice în șezut. Era palidă. Dar în ochii ei strălucea o lumină.

— Mikael? repetă, ca pentru a se convinge.

Bărbatul se duse lângă ea.

— Îți transmite că e viu și că e bine, murmură el.

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi. Deschise și închise buzele, ca și cum ar fi vrut să spună ceva. Din gură nu-i ieșiră decât sunete fără sens. Dar surâdea.

Bărbatul îi luă o mână într-ale sale.

— Zice să nu-ți pierzi nădejdea, continuă el, pe tonul blând al celui care cunoștea dragostea și durerile ei. Zice că se va întoarce, de îndată ce va putea.

Eloisa începu să plângă în tăcere, fără să înceteze să zâmbească.

Agnete scutura din cap și din tot trunchiul, agitându-se ca posedată, încercând să țină piept emoției.

— Și zice…, continuă bărbatul, strângându-i și mai tare mâna, zice…

— Dă-i-nainte, ce zice, om binecuvântat? izbucni Agnete, cu glasul frânt de emoție.

— Zice… că e… al tău.

Eloisa izbucni într-un hohot îngrozitor, scârțâit, care în intenția ei trebuia să fie un hohot de râs, de bucurie.

— Că e pe de-a-ntregul al tău…, încheie bărbatul.

Eloisa se întinse și îl îmbrățișă. Bărbatul era stânjenit. Se desprinse din îmbrățișare.

— Trebuie să plec, se dezvinovăți el. Dacă dau de mine… m-am fript…

— Nu, așteaptă! zise Eloisa, prinzându-l de mânecă. Spune-i că eu…

— Nu, fată, o întrerupse bărbatul. Nu cred că-l voi revedea.

Se ridică și se duse spre ușă.

— Cum te numești? îl întrebă Agnete.

— Lucio, răspunse bărbatul.

— Ai adus bucurie în casa asta, Lucio! spuse Agnete, deschizând ușa. Dumnezeu să te răsplătească cu vârf și-ndesat!

Lucio încuviință și zâmbi.

— Zi-i lui Dumnezeu să-mi mai dea o zi de trăit. O să-mi ajungă. Viața mea e acum din nou frumoasă, ca altă dată, murmură plecând, cu ochii plini de emoție.

Când Agnete se întoarse, văzu că Eloisa se dăduse jos din culcuș.

— Ce faci în picioare, nenorocito?

— Unde e poțiunea aia pe care voiai să mi-o dai aseară, mamă? îi zise Eloisa, cu un zâmbet radios pe față. Trebuie să-l ținem sănătos pe nepotul dumitale, exclamă ea.

Îi luă mâinile lui Agnete și schiță un dans nesigur, în timp ce Harro lătra entuziasmat și fericit, fără să știe de ce. Pe urmă, epuizată, gâfâind, se așeză pe culcușul de paie și, pentru prima oară de când descoperise că e însărcinată, își mângâie cu duioșie burta crescută.

— Mikael se va întoarce, spuse, cu o privire visătoare. Se va întoarce și eu îi voi dărui un fiu.

Se uită spre mama ei și surâse, fericită.

În clipa aceea ușa fu dată de perete de un șut violent. În ușă apăru Eberwolf. Avea un aer răutăcios întipărit pe față.

— Urmează-mă la castel, târfă! spuse el. Principele vrea să te vadă.

54.

Când fugise Emöke, Ojsternig se făcuse foc și pară. Dar după ce descoperise că Mikael dispăruse, înnebunise de-a binelea. O nebunie surdă, care îi pulsa în suflet ca o infecție.

Oricât de absurd ar fi fost, se simțea trădat de Mikael. N-avea sens, își repeta. Totuși exact asta simțea. Îi lipsea Curățătă-rahat. Iar senzația asta îl deranja.

Pusese recompensă pe capul lui. Îl declarase rebel. Dar poruncise să-i fie adus viu. Cu toții credeau că o să-l omoare cu mâinile lui. Și multă vreme crezuse asta el însuși. Apoi, într-o noapte, înțelesese că, în schimb, l-ar fi iertat.

Se simțea legat de băiatul acela într-un fel pe care nu reușea să și-l explice. Nu voia să accepte acest lucru, dar nu era în stare. De fiecare dată când îi simțea lipsa, era năpădit de presentimente rele. Și toate astea îi cădeau greu, ca un al doilea blestem, pe lângă cel rostit de Nebună. Mai mult, poate se îndrepta în aceeași direcție. Poate era un sentiment.

Și acum, așezat într-un jilț de stejar, sculptat cu siluete de monștri înaripați care îi răsăreau din spate, o nouă emoție îi tresălta în inimă. Din seara trecută ceva se schimbase. Strângea spasmodic brațele jilțului și își ținea capul plecat, absorbit de gândurile lui, pradă unui entuziasm mocnit, pe care căuta să-l țină în frâu, în timp ce socotea timpul care nu se hotăra să curgă, în așteptarea fetei după care trimisese.

Cu o seară înainte, vlăguitul se dusese la el să susțină cauza lașă a supraveghetorului din Raühnvahl. Îi povestise despre o fată din sat care aștepta un copil, făcut fără căsătorie și fără permisiunea seniorului. După rezumatul lui Marcus, fata îl insultase pe supraveghetor stârnindu-i pe șerbi, deci merita o pedeapsă exemplară. Supraveghetorul îi sugerase să facă din ea târfa soldaților, cum merita orice nerușinată necinstită.

Ojsternig ascultase distrat relatarea lui Marcus și se hotărâse deja să nu-i facă pe plac, doar așa, pentru a nu-i da satisfacție. Apoi, vlăguitul adăugase ceva la care Ojsternig nu se aștepta și care-i stârnise imediat atenția.

Fata în cauză era fiica moașei.

Ojsternig își amintea bine de ea. Era aceea pe care o văzuse că-l ține de mână pe Mikael, în timpul luptelor pe care le organizase între tinerii din sat. Era femeia lui. Femeia lui Mikael.

— Și al cui se bănuiește că e copilul ăsta? îl întrebase pe Marcus.

Vlăguitul dăduse din umeri. Nu știa.

Atunci, Ojsternig poruncise să fie convocat imediat supraveghetorul. Și el îi confirmase bănuiala.

— Cu siguranță e bastardul lui Rahatuscat, spusese Eberwolf.

Ojsternig se uitase mai întâi la supraveghetor, apoi la Marcus.

Știa ce se întâmpla între cei doi. Dar nu prea îl interesa.

— Aduceți-o aici! spusese.

Nu dormise toată noaptea.

„Fiul lui Mikael!” se gândea.

Și acum, în timp ce aștepta din ce în ce mai nerăbdător ca

fata să se prezinte la chemarea lui, hotărâse ce va face cu ea.

Un servitor tuși discret.

Ojsternig înălță capul.

— Fata e aici, spuse servitorul.

Ojsternig se uită lung la el, în tăcere, pe când asculta cum inima îi bătea în piept din ce în ce mai tare.

— Adu-o! spuse în cele din urmă.

Ușa dublă a salonului cel mare fu deschisă și fata, susținută de un braț de moașă, înaintând nesigură pe picioare, intră. Moașa avea o privire temătoare. În spatele lor era supraveghetorul. Și, alături de el, cu aerul său unsuros și afectat, venea principele Marcus.

Dar Ojsternig nu avea ochi decât pentru fată.

Iar ea, deși palidă și suferindă, îi susținea privirea.

Ojsternig își amintea bine de ea. Și își mai amintea că, în timpul luptelor între tinerii din sat, fusese singura, în afară de Mikael, care se uitase țintă la el fără jenă, fără frică.

— Voi doi nu mai încurcați locul pe aici! zise Ojsternig, adresându-li-se lui Marcus și lui Eberwolf.

— Nu vreți ca supraveghetorul să-și primească justa satisfacție de față cu nerușinata asta de târfă? protestă uimit Marcus.

— Pleacă! îi spuse rece Ojsternig.

Marcus, redus la tăcere, făcu o plecăciune și părăsi salonul cel mare cu pași leneși, urmat de Eberwolf.

Ojsternig le făcu semn servitorilor să închidă ușa.

— Lăsați-ne singuri!

Unul dintre servitori o apucă pe Agnete de un braț. Agnete se revoltă, opunând rezistență.

— Moașa poate să rămână, zise Ojsternig.

Imediat ce ușile mari, duble, fură închise, Ojsternig arătă cu degetul spre burta Eloisei.

— Tu știi că fiul pe care îl porți în pântece e al meu, adevărat? întrebă el.

Eloisa își duse o mână la burtă și nu spuse nimic. Ojsternig se uită în tăcere la ea.

— Înălțimea Voastră..., interveni Agnete.

— Taci! făcu Ojsternig. Pe urmă se uită din nou la Eloisa. Copilul tău, ca toți copiii servilor mei, este al meu, prin drept feudal. La fel cum și tu ești tot a mea. Și cum a mea e și mama

ta.

Eloisa nu vorbea. Dar nu lăsa privirea în jos, deși se simțea încă slăbită.

— Știi ce mi-a spus supraveghetorul? continuă Ojsternig. A zis că mi-ai stârnit șerbii, că i-ai îndemnat la revoltă.

— Înălțimea Voastră! interveni Agnete. Nu este adevărat! îi smulsese hainele de pe ea și voia…

— Ți-am zis să taci! șuieră Ojsternig.

Agnete lăsă ochii în jos. În schimb, Eloisa îl țintui cu privirea pe Ojsternig cu mândrie.

— Cine e tatăl copilului? întrebă Ojsternig.

Voia o confirmare de la ea.

— Nu știu, răspunse Eloisa cu glas obosit.

Ojsternig surâse.

— Ba știi prea bine.

Eloisa nu vorbi.

— Dacă n-ai să-mi spui imediat, am să pun să ți se deschidă burta și am să-i tai chiar eu gâtul.

Eloisa se uita la el și continua să tacă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, fetițo, spune-i! îi ceru Agnete.

— Ascult-o pe mama ta înainte să-mi pierd răbdarea, spuse Ojsternig.

— Tatăl copilului meu e Mikael Veedon, spuse într-un târziu Eloisa, pe un ton provocator, încercând să stea cât mai dreaptă.

— Fiul rebelului! Chipul lui Ojsternig se lumină. Sosise momentul să-i spună fetei ce soartă o aștepta. Ar trebui să te spânzur, începu el, cu o voce calmă, simțindu-se cuprins de o bucurie pe care nu credea că o poate simți. În schimb, am să mă mulțumesc să iau copilul care se va naște.

Pe chipul Eloisei apăru mai întâi o expresie uluită, urmată imediat de spaimă, apoi de mândrie. Făcu un pas înapoi.

— Nu voi îngădui să-i faceți vreun rău! spuse ea cu mâinile pe burtă.

Ojsternig izbucni într-un hohot răsunător.

— Să-i fac rău? exclamă. Eu o să-i fac mult mai mult bine acestui copil decât i-ai putea face tu vreodată.

Se uită în tăcere la ea, cu un zâmbet pe buzele de șarpe, amuzat de fața ei uluită. Ideea îi venise brusc, în zori, la sfârșitul acelei nopți nedormite.

— Toți copiii care se nasc pe domeniul meu sunt ai mei, spuse, pe un ton aproape blând, bucurându-se de sunetul propriilor sale cuvinte. Dar copilul acesta va fi al meu mai mult decât oricare alt copil…

Lăsă cuvintele să plutească în aer.

Eloisa se agită, pradă fricii. Nu înțelegea. Dar în inima ei își dădea seama că, în ce se pregătea să-i spună principele, era ceva cu totul monstruos.

Ojsternig se ridică din jilț și se apropie de ea. Îi puse o mână pe burtă. Eloisa încercă să se retragă, dar Ojsternig o apucă de gât. O strângea puternic și hotărât. Și surâdea. Îi mângâia pântecele.

— Fata mea nu se hotărăște să-mi dăruiască un moștenitor…, murmură Ojsternig.

Eloisa făcu ochii mari și începu să scuture încet din cap, într-o mută dezaprobare.

— … iar vlăguitul ăla de bărbat al ei nu e decât un sodomit scârbos, așa că am hotărât…

— Nu… nu…, murmură Eloisa.

— … să iau acest copil…

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi.

— … și să mă prefac că a fost adus pe lume de principesa Lukrécia.

— Nu! strigă Eloisa, încercând să se elibereze.

Ojsternig îi dădu drumul, cu un hohot de râs.

— Da! îi răcni el în față.

Eloisa făcu un salt înapoi, alergând, cât putea, spre ușa cea mare. Încercă în zadar să o deschidă. Pe urmă se lăsă la pământ, gâfâind.

— Înălțimea Voastră…, repetă Agnete.

Ojsternig îi trase violent o palmă.

— Cum să te fac să înțelegi că trebuie să taci?

Apoi, cu nepăsare, se duse la jilț să se așeze. Când vorbi, glasul îi era ferm și hotărât.

— De acum înainte ai să trăiești aici, la castel. Vei avea o cameră încălzită, vei dormi învelită cu blănuri de lup și ai să mănânci cea mai bună mâncare de pe masa mea… fiindcă vreau ca nepotul meu să crească puternic și sănătos. Zâmbi mulțumit. Voi anunța chiar azi că fiica mea este însărcinată. Făcu o altă pauză. Urmașul meu! spuse el solemn.

— Nu puteți! Toți știu că aștept un copil! strigă slab Eloisa, ghemuită lângă ușă.

Apoi simți un junghi în burtă.

— Din păcate, fiul tău se va naște mort, surâse Ojsternig. Asta vom istorisi. Și dacă tu și mama ta nu păstrați secretul, voi spune că sunteți niște mincinoase și voi pune după aceea să vi se taie picioarele, vă voi agăța de tavanul camerei mele și mă voi uita la voi cum vi se scurge sângele până veți fi moarte.

— Nu..., strigă Eloisa, în timp ce un alt junghi o făcea să geamă.

Se chirci. Atunci simți un al treilea junghi, și mai puternic.

— Fata mea! exclamă Agnete, îngenunchind alături de ea.

— Ce se întâmplă? întrebă Ojsternig alarmat, sărind în picioare.

— Blestematul de supraveghetor al înălțimii Voastre! urlă Agnete pradă furiei. A fugărit-o, goală, prin pădure și a aruncat-o la pământ! Voia să o omoare! Ce se întâmplă? Arătă cu o mână spre fiica ei, care se răsucea pradă durerii. Că n-o să aveți niciun urmaș, iată, asta se întâmplă!

Ojsternig veni la ea și o luă de gât. O privi cu ochii ieșiți din cap.

— Salvează copilul, îi spuse cu un fir de voce. Ori ai să te căiești.

Pe urmă o luă în brațe pe Eloisa și, cu o lovitură de picior, deschise ușa.

Le porunci slugilor să încălzească odaia de lângă a lui și să o suie pe moașă într-un car și să o ducă iute acasă, să-și ia toate leacurile de care avea nevoie.

— Voi îi dați tot ce vă cere! Și dacă îi lipsește ceva, mergeți la mănăstire și siliți-l pe fratele erborist să vă pună la îndemână tot ce are ea nevoie! urlă el.

Apoi urcă scările castelului, cu Eloisa în brațe, și o așeză cu gingășie pe patul din cameră.

— Nu-mi face asta, fată, murmură el.

A doua zi, de față cu tot satul, întărâtat de o furie oarbă, Ojsternig îi luă lui Eberwolf spada și anunță că nu mai era supraveghetorul lui și că nu se mai bucura de niciun fel de protecție. Pe urmă, reîntors la castel, îl luă deoparte pe Marcus și îi spuse:

— Dacă voi afla că l-ai ajutat în vreun fel pe amantul tău, am

să te castrez cu mâinile mele!

Principele Marcus nici nu clipi.

— Deci veți avea nevoie de un alt supraveghetor, replică el cu răceală. Apoi, cu un zâmbet zeflemitor pe buze, adăugă: Pot avea onoarea de a-l alege eu?

După-amiază, Ojsternig se duse să vadă în ce stare se afla Eloisa.

— Cum se simte? o întrebă pe Agnete, pentru care fusese pregătit un culcuș de paie la picioarele patului fiicei sale.

— E prea devreme s-o spun, răspunse Agnete, care toată ziua se îndeletnicise cu leacurile ei. Cred însă că a trecut criza.

Ojsternig se uită la ea cu un fel de recunoștință în ochi.

— N-o fac pentru dumneavoastră, spuse atunci Agnete.

— Nu mă interesează pentru cine o faci, babo! răspunse Ojsternig.

O chemă pe fiica sa, Lukrécia, în camera Eloisei.

— Femeia asta poartă în pântece copilul tău, îi spuse el. Trateaz-o cum ai vrea să fii tratată tu însăți.

— N-am fost niciodată tratată cum aș fi vrut eu, tată, îi răspunse Lukrécia înfruntându-l cu privirea. Sper ca această necunoscută să fie mai norocoasă decât mine.

— Tatăl acestui copil este Curățătă-rahat, spuse Ojsternig. Dacă îmi amintesc bine, aveai o anume înclinație pentru băiatul ăla.

Apoi, sesizând că fata, la dezvăluirea aceea, se uita cu interes la Eloisa, întinsă pe pat, palidă și fără putere, zâmbi mulțumit.

— Bine, draga mea. Atunci, fă ce trebuie, spuse plecând.

Pe urmă se duse la Agomar, aflat în vârful unuia dintre turnurile care dominau valea. Agomar îl salută, făcând o plecăciune.

— Trebuie să plec la Konstanz, îi spuse Ojsternig. Trebuie să-i dau ascultare împăratului. Și nu mai pot amâna.

— Ar trebui să fiți mândru că împăratul vă vrea lângă el, Înălțimea Voastră, spuse Agomar. Este o mare onoare.

Ojsternig zâmbi disprețuitor.

— Sigismund de Luxemburg a fost ales *Rex Romanorum*, dar nu și încoronat împărat, și vrea doar să-și arate lumii puterea. A convocat toți nobilii. Fără deosebire. Nu-i nimic de care să fiu mândru, răspunse. Singura deosebire e că principii mai importanți și mai puternici probabil vor putea exprima o scuză ca să evite bătaia asta de cap. În schimb, eu nu am acest

privilegiu.

— Când vreți să plecați, eu sunt gata, spuse Agomar.

— Nu! Tu nu vii! zise Ojsternig. Am să iau în călătorie cu mine cincizeci de oameni. Ceilalți vor rămâne aici, sub comanda ta. Și tu mă vei înlocui. Pedepsește, ucide, poartă-te cu violență. Nu mă interesează ce ai să faci. Dar vreau ca fata să fie permanent apărată. Și, dacă i se întâmplă ceva, la întoarcerea mea tu răspunzi!

— Nu i se va întâmpla nimic, zise Agomar.

Își întoarseră privirile spre sat, în timp ce se lăsa înserarea.

Agomar arătă spre Eberwolf, care fugea urmărit de vreo zece oameni. Văzură că bătea disperat la ușa unei colibe.

— E casa tatălui și a mamei lui, zise Agomar.

Tăcură în timp ce se uitau la ușa care nu se deschidea. De la depărtarea aceea, nu se auzea zgomotul făcut de încheieturile degetelor lui Eberwolf care se ciocneau cu disperare de lemn.

După aceea îi văzură pe oamenii care îl ajungeau din urmă pe Eberwolf și îl atacau cu cosoarele folosite la tăierea ramurilor uscate ale pomilor fructiferi. Din vârful turnului, Ojsternig și Agomar nu auziră nici măcar vaietele lui Eberwolf, care murea de mâna semenilor săi.

Doar când fu mort și când bărbații satului plecară, ușa colibei se deschise. Tatăl lui Eberwolf rămase în prag, ținându-și capul în mâini, în schimb, mama se aplecă peste trupul fiului ei măcelărit, căzut într-o baltă de noroi și sânge. Și preț de o clipă, lui Ojsternig și lui Agomar li se păru că aud bocetul plin de durere al femeii, purtat de o pală de vânt. Singurul sunet îndepărtat al acelei tragedii mute.

Ojsternig ridică din umeri, ca și cum n-ar fi văzut cine știe ce. Pe urmă plecă să dea indicații pentru călătoria lui la Konstanz.

55.

— Mai sunt încă o sută cincizeci de mile până la ținta noastră, îi anunțase Volod pe oamenii lui în ziua în care purceseră iar la drum, cu mai bine de două săptămâni în urmă. Însă mulțumită băiatului avem destui bani ca să mâncăm, să dormim și să găsim o gazdă onorabilă la Konstanz.

Din ziua aceea, oamenii îl priviseră cu alți ochi pe Mikael. De fiecare dată când duceau mâncarea la gură îi aruncau o privire recunoscătoare. De fiecare dată când dormeau având deasupra capului un acoperiș, îi făceau un semn de gratitudine din cap.

— Dar nu e adevărat! îi spusese Mikael lui Volod, la câteva zile după aceea.

— Ești mai sâcâitor ca o muscă, băiete, îi răspunsese Volod. Când ai să înveți să nu-ți mai umpli gura de cuvinte?

— Măcar spune-mi de ce ai făcut-o, insistase Mikael.

— Fiindcă Nebuna mi-a spus că te așteaptă o soartă ilustră, răspunsese Volod. Și vreau ca oamenii mei să știe că se pot bizui pe tine, dacă vei avea nevoie de ei.

— Oamenii se bizuie pe tine, spusese Mikael.

Volod nu răspunsese. Tăcuse, gânditor. Într-o seară, Nebuna îi prezisese că în orașul Konstanz își va găsi mormântul. Și Volod fusese profund impresionat.

Acum, în zare, unde se sfârșea câmpia, după două săptămâni și trei zile de marș forțat, apăruse uriașul lac Konstanz, cu apele lui adânci, albastre.

În drum, unul dintre oameni murise. Nu se știa de ce. Pur și simplu, într-o dimineață, pe când erau pe coasta ultimului munte aspru pe care trebuiau să-l treacă, încă înzăpezit, nu se trezise. Săpaseră cu spadele o groapă, în pământul tare și înghețat, și Volod spusese o rugăciune. Dar nu mai zăboviseră să-l jelească. Plecaseră imediat.

Acum lacul se înfiripa la orizont.

— Iată, în orașul acela e adunată lumea toată, băiete, spuse Volod. Și vom fi și noi acolo.

Le trebui o zi întreagă ca să ajungă pe malul de sud-est. Sosiți într-un mic sat de pescari, aflară că mai erau douăzeci de mile până în orașul Konstanz. Dormiră înghesuiți într-o magazie uriașă pentru bărci, împreună cu alți călători care aveau aceeași țintă. Erau trei negustori cu vreo zece argați, doi actori, un grup de șapte femei care spuseră că sunt slujnice, brodeze și spălătorese, dar care păreau a fi prostituate, și doi preoți, unul italian și altul francez, fiecare însoțit de câte cinci tineri novici, care se uitau câinește unul la celălalt.

În ziua următoare cu toții se porniră la drum.

Negustorii călătoreau în care cu atelaje de patru cai, acoperite cu coviltire grele de iută cerată, pline ochi de mărfuri pe care

argații le păzeau înarmați cu pumnale. Și femeile aveau un car, dar pe două roți, tras de două gloabe numai piele și os. În schimb, actorii mergeau pe jos și aveau încălțările găurite. Trăgeau după ei, cu rândul, un fel de roabă în care își cărau costumele de scenă, instrumentele muzicale și pânzele pictate care ilustrau poveștile pe care urmau să le cânte în piețe. Cei doi clerici călăreau cai acoperiți cu harnașamente prețioase, cu însemnele ordinelor lor. Italianul, pe care novicii îl numeau Monsignore, venea de la curtea Romei și era un canonic permanent al lazaretului Sfântului Mântuitor din Laterano. Francezul era abatele unei mănăstiri benedictine din Avignon. Novicii îi urmau mergând pe jos, trăgând după ei catâri, la rândul lor cu harnașamente, încărcați cu lucruri de primă necesitate pentru călătorie și cu veșmintele de ceremonie și odăjdiile superiorilor lor.

Pe drumul ce mărginea lacul, grupul se mări peste măsură. I se adăugară alți călători, care, cu toții, se îndreptau spre Konstanz. După doar zece mile erau mai bine de o sută. Și Mikael văzu că în cap și-n coadă mai era lume, cât putea cuprinde cu privirea.

Călătorii care se alăturau grupului se apropiau de clerici și îi întrebau despre părerile lor cu privire la schismă și la Conciliul convocat din ordinul împăratului Sigismund de Luxemburg.

Astfel, Mikael află că preotul italian era de partea papei Grigore al XII-lea, iar cel francez era, în schimb, pentru Benedict al XIII-lea.

— Doi papi? îl întrebă uimit pe unul dintre novicii aflați în alaiul Monseniorului italian.

— Doi? răspunse acesta. Trei!

— Dar numai unul e adevăratul papă! precizează unul dintre novicii francezi. Trăiască Benedict al XIII-lea, unsul lui Dumnezeu!

Novicele italian scuipă pe pământ.

— Cum poate fi unsul lui Dumnezeu succesorul lui Clement al VII-lea?

Ceilalți novici italieni scuipară spre francezi.

Atunci francezii luară de jos pietre și, într-o clipă, se încăierară cu italienii.

Lumea din jur încercă să-i despartă, reținându-i cu greutate.

Canonicul italian și abatele francez se înfruntară din priviri.

— Schismaticule! spuse italianul.

— Uzurpatorule! i-o întoarse francezul. Nici măcar poporul Romei nu-ți acceptă falsul papă!

Italianul negă din umeri.

— Poporul *nu e* Dumnezeu! exclamă el cu o strâmbătură disprețuitoare. Poporul e *al lui* Dumnezeu! Și voii lui Dumnezeu trebuie să i se supună! Iar Dumnezeu vrea ca împărăția lui să fie guvernată de Grigore al XII-lea!

Atunci, un frate predicator, care mergea pe jos, cu o sutană jegoasă și plină de praf, ridică spre cer o cruce simplă din lemn și, cu voce de stentor, strigă:

— Căiți-vă, anticriști! apoi se adresă mulțimii care se uita curioasă la el: Ce pot ști despre Dumnezeu acești oameni ai Satanei, care la curțile lor se îmbuibă mâncând carne, fără ca măcar să respecte postul, care beau vin până se îmbată, care, precum principii, poartă giuvaieruri, care umblă pe la femei lascive, umplând atât Roma, cât și Avignonul de bastarzi! Se uită în jur, încuviințând cu gravitate, conștient că acaparase atenția celor umili. Conciliul de la Pisa l-a recunoscut și l-a ales, în numele lui Dumnezeu și al lui Hristos, pe fiul său preasfânt, un singur papă! Și acesta este Ioan al XXIII-lea! Glorie lui Dumnezeu în înaltul Cerurilor!

— Antipapă! strigă canonicul roman.

— Antipapă! îi făcu ecou glasul abatelui francez.

— Ereticilor! replică fratele predicator cu și mai multă înverșunare. Voi sunteți urmașii celor din Sodoma și Gomora! Ai celor din Babel și ai turnului său plin de vicii capitale! Se adresă mulțimii: Uitați-vă la caii lor! La veșmintele lor! Priviți-le catârii, încărcați cu bunuri lumești!

Oamenii murmurară.

— Anticriști! urlă fratele cu vinele de la gât umflate. Uitați-vă la ei și spuneți-mi dacă în ochii lor vedeți măcar un palid reflex al lui Dumnezeu!

Un puști luă de jos un bulgăre de glod și îl aruncă spre abatele francez, înnoroindu-i rasa. Fu ca un semnal. Lumea apucă de jos glod, pietre și îi luă la țintă pe amândoi clericii care, neputându-se apăra, dădură pinteni cailor și o luară la goană.

— Dar nu veți putea scăpa de mânia și de dreptatea împăratului! îi urmări glasul tunător al fratelui. Acesta vă va lega de bușteni și vă va pedepsi pentru jignirile aduse lui Dumnezeu!

Lumea îl elogie pe frate ca și cum ar fi fost un erou. Și, fără să știe nimic despre schismă și despre cei trei papi, nici despre motivele care duseseră la convocarea acelui Conciliu, hotărâră că adevăratul papă era acela despre care le vorbise fratele.

— Și așa va fi până ce un nou predicator se va impune și le va spune ce trebuie să creadă, murmură Volod către Mikael, uitându-se la mulțime și dând din cap, consternat. Pe urmă descălecă și se duse lângă frate.

— Ce știți despre un cucernic pe nume Jan Hus? îl întrebă el, cu Mikael alături. Spun că este un om sfânt, care se bate pentru dreptate și pentru libertate...

Fratele îl fulgeră cu o privire.

— Om sfânt? exclamă. Întinse spre Volod un deget îngălbenit, cu unghia lungă și înnegrită. A fost excomunicat! Cum ar putea fi sfânt?

— Cine l-a excomunicat? întrebă surprins Volod.

— Biserica!

— Care Biserică? întrebă Mikael.

— Ce înseamnă asta „care Biserică”, băiete? întrebă fratele, rostogolindu-și ochii în orbite. Există o singură Biserică!

— Dar trei papi, răspunse Mikael. Care dintre ei l-a excomunicat?

Fratele se făcu vânăt la față.

— Dumnezeu l-a excomunicat! răspunse el.

— În persoană? insistă Mikael.

— Nu huli! îl mustrului fratele.

— Nu vreau s-o fac, replică Mikael. Dar după cum prezentați lucrurile, se pare că Dumnezeu a vorbit personal în favoarea excomunicării lui Jan Hus.

— Fii atent, calea ereziei îți stă pe vârful limbii!

Discuția aceea îl făcea pe frate să nu se simtă în apele lui.

Lumea din jurul lor începea să chicotească, văzându-l pus în dificultate în fața unui tânăr.

— Nu vreau să spun nimic rău, părinte, continuă Mikael. Vreau doar să înțeleg. Și vă întreb pe dumneavoastră, care știți cu siguranță mai multe decât mine.

Frate se făcu și mai vânăt la față.

— Dumnezeu a vorbit prin supușii lui, țărănoi neștiutor, că nu ești altceva! exclamă el considerând treaba încheiată.

— Papa? insistă Mikael. Dumnezeu vorbește prin gura papei,

așa am fost învățați.

— Firește că Dumnezeu vorbește prin papă, prostovane!

— Dar prin care dintre cei trei? întrebă Mikael, cu un surâs pe buze.

Lumea chicoti.

Fratele înălță crucifixul spre fața lui Mikael, tremurând de furie.

— Frate, vrei să spui că cei trei papi sunt de acord între ei cu privire la excomunicarea acestui ins? întrebă o femeie.

— Ce-o fi făcut Jan Hus ăsta? întrebă altul.

— Eu vin din Germania, zise un al treilea. Jan Hus predica pentru sărăcia Bisericii, împotriva indulgențelor plătite, a simoniei, a corupției…

— Taci, ereticule! strigă fratele.

— Dacă încearcă să le ia cineva fie și un singur ban din buzunar, o să vedeți că cei trei papi se pun de acord pe neașteptate! chicoti unul din gloată.

Mulțimea începu să bombăne.

— Dumnezeu să se milostivească de sufletele voastre! zbieră fratele.

— Și papii să se milostivească de buzunarele noastre! îl îngână o femeie.

Se auzi un hohot de râs general și răsunător, urmat de alte glume pe seama preoților. Apoi, în timp ce fratele mărea pasul, lăsându-i în urmă, același băiat care dăduse tonul lovindu-l cu bulgărele de tină pe abatele francez luă de jos o baligă de cal și îl nimeri pe cleric exact în tonsură.

— Uite o perucă demnă de tine! strigă unul și mulțimea primi gluma cu alt hohot de râs.

Fratele grăbi și mai tare pasul, aproape alergând, cu crucea ridicată în aer.

— Du-te la cei ca tine! strigară după el. Și așa sunteți toți o apă și-un pământ!

Volod se uită la Mikael cu un zâmbet amuzat pe buze.

— Vezi câtă vreme a domnit Ioan al XXIII-lea ca papă unic și adevărat? A fost de ajuns un simplu țăran ca tine ca să-l dea jos de pe tron, adăugă cu o notă de melancolie în glas.

Mulți dintre oamenii care urmăriseră discuția se apropiară de Mikael și-l bătură pe umăr, felicitându-l.

— Te-ar face pe loc papă, dacă ar putea, râse Volod

încălecând. Apoi, când Mikael se urcă și el pe cal, îi spuse: Într-o zi, m-ai întrebat ce ar fi făcut oamenii din Raühnvahl dacă eu aș fi plecat. Și eu ți-am răspuns că erau doar în căutarea unui alt principe, care să hotărască pentru ei. Îți amintești?

— De fapt, mi-ai spus: „Cineva care să-i șteargă la cur fiindcă nu știu să o facă singuri”, râse Mikael.

— Acum înțelegi ce voiam să zic? întrebă Volod. Sunt doar niște ditai oile fiecare.

— Asta poate fiindcă cei care îi manevrează sunt necinstiți, și, în sufletul lor, simt că nu se pot încrede în ei, replică Mikael. Dacă ar da de o căpetenie cinstită, ar urma-o fără urmă de îndoială.

Volod se uită serios la el.

— Tu ai să fii o căpetenie cinstită. Și poate că te vor urma, spuse. Dar deocamdată ești numai un simplu țăran care face pe filosoful.

Mikael tăcu. Dintr-odată totul i se păru mai complicat decât își închipuise.

— Dar atunci care este calea care duce la libertate? întrebă el după o jumătate de leghe.

Volod arătă spre orașul Konstanz, de-acum aproape.

— Asta e singura cale pe care mi-o pot imagina cu mintea mea mărginită, răspunse el. Dacă există un răspuns la întrebările noastre, sper să-l găsim acolo.

Mikael simți cum un fior îi trece de-a lungul spatelui. Și nu știa dacă era de entuziasm sau de frică.

Pe urmă Volod întoarse capul spre Emöke.

— Cântă pentru acești bieți prostănaci, Nebuno! îi spuse pe un ton politicos.

Când intrară în Konstanz, Emöke încă fredona, cu privirea visătoare, și lumea se înghesuia în urma ei, în procesiune, ca și cum ar fi urmat o Sfântă Fecioară.

PARTEA A PATRA

56.

Prima senzație pe care o avu Mikael fu una de spaimă și de dezgust. Konstanz părea să fie sub asediu. De jur-împrejurul orașului se ridica un alt oraș de tabere, de cel puțin cinci ori mai mare decât zona cu locuințe permanente. Erau corturi ce păreau palate din stofe prețioase, cu dungi colorate fastuoase, agățate pe cârlige aurite, și ale căror cupole din lemn pictat le făceau să semene cu niște mici catedrale. În vârful fiecărui cort fluturau flamuri imperiale, nobiliare, militare, ecleziastice. Fiecare tabără avea drumuri bătătorite de soldați, călare sau pe jos, și prăvălii, grajduri, latrine, ateliere de fierărie, de croitorie, țarcuri pentru animale, cazărmi. Și în jurul fiecărei tabere erau ridicate palisade, robuste precum fortificațiile, cu alei apărate, cu porți masive și cu turnuri în vârful cărora santinele înarmate supravegheau un du-te-vino de furnizori, de brutari, de slujnice și de spălătorese, de delegații în vizită. Noaptea, pe metereze, pe drumuri și în jurul corturilor, se aprindeau mii de făclii și părea că tot orașul Konstanz luase foc, iar lumina de pe pământ adâncea în întuneric cerul și stelele.

În fiecare dintre tabere era mai multă lume decât văzuse Mikael vreodată în viața lui. Iar taberele erau cu zecile, mai mari sau mai mici.

S-ar fi putut crede că se adunaseră mai mult de cincizeci de mii de oameni, într-un oraș care, în mod normal, găzduia doar șase mii.

Cele mai importante și mai luxoase clădiri din Konstanz fuseseră rechiziționate.

Umbla vorba că această curte imperială număra peste zece mii de persoane, cu nobili, cu doamne de onoare, cu cameristele lor, cu demnitari, cu scribi, cu capelani și confesori, cu ispravnici și potcovari, cu medici, cu bucătari, cu argați, cu cântăreți la harpă, cu lutieri, cu spălătorese, cu spițeri, cu simple slugi, cu rândași de grajduri, cu tot cu armata lui Sigismund de

Luxemburg.

Străzile orașului erau înțesate de lume de dimineață până seara. Trebuia să-ți faci loc dând din coate și dacă, brusc, un șuvoi de lume o lua într-altă direcție, erai dus pe sus ca de un fluviu la inundații. Câteodată se întâmpla ca un bătrân sau un copil, căzuți spre nenorocul lor, să fie călcați în picioare și omorâți fără să-și fi dat cineva seama.

Mikael era impresionat de cantitatea de alimente care circula în căruțele de aprovizionare care soseau zilnic în oraș, ca să îmbogățească banchetele destinate să potolească pantagruelicele pofte ale nobililor. Resturile unei asemenea opulențe păreau să fie chiar mai mult decât mâncarea însăși și erau adunate în afara orașului, în patru mari gropi de gunoi care emanau o putoare grețoasă. Și pe aceste maldăre de gunoaie și putreziciune hoinărea o armată de nevoiași și de cerșetori care-și disputau, deseori cu vârful jungherului, ceea ce mai rămânea de la bacanale. Cine era ucis rămânea acolo, rămășiță printre resturi, gol, despuiat și de zdrențele pe care le purtase. Pradă, ca oricare altă rămășiță, pentru cloncani, vulturi, șobolani, câini, pisici, vulpi și viermi.

Pe străzi rătăceau pungași de toate soiurile, șarlatani, hoți, jecmănitori. Și prostituate, hoaște, tineri, până și copile. În fiecare piață, sau imediat în afara orașului, printre cele mai sărăcăcioase și mai prost improvizate tabere, unde lumea dormea pe jos, în bivuacuri ori în căruțe, ținând cu dinții de puținele lucruri pe care le avea, zeci de actori și de cântăreți, în dispute aprinse între ei, improvizau spectacole, epice sau obscene. Mai dădeai peste înghițitori de flăcări, înghițitori de cuie, înghițitori de săbii. Și aruncători de cuțite, scamatori, saltimbanci, contorsioniști. Și ghicitori, care citeau viitorul în cărți, în globuri de cristal, în palmă, scrutând în irisul ochiului. Și mai erau și astrologi, care puricau cerul și astrele, propovăduind norociri exagerate sau dezastre epocale. Doctori mari care vindeau elixire de viață lungă, poțiuni de dragoste, alifii de virilitate masculină, de rodnicie feminină și parfumuri mulțumită cărora nu ar mai fi trebuit să te speli niciodată. Și spițeri care-și făceau meseria scoțând dinți cu clești ruginiți, așezându-i pe clienții suferinzi pe un scaun pus într-un ungher, în drum. Apoi erau bărbieri care tăiau părul ori îți luau sânge cu aceleași instrumente ascuțite, infecte. Și mai erau pitici, atât de mulți că,

dacă i-ai fi pus laolaltă, ar fi putut forma singuri o armată diformă și de temut. Și, peste tot – în biserici, pe străzi, în mănăstiri, pe câmpurile cotropite de animale de sacrificiu – mii de preoți, cu sutane jalnice sau prețioase, negre, purpurii, de iută grosolană, cu cilicii. Și cu toții predicau, extatici sau biciuindu-se până la sânge, sfârșitul lumii sau reînvierea, iertarea și pedeapsa, toleranța și severitatea, dragostea și ura, războiul și pacea, lăudând mărfurile lui Dumnezeu cu crucifixul în mână, la fel cum ceilalți precupeți își etalau pâinile și cârnații, fripturile și biscuiții. Și apoi urși dresați, câini vorbitori, elefanți și girafe, șerpi groși cât crăcile de stejar care înghițeau un miel dintr-o singură îmbucătură și lei și leoparzi. Și, împreună cu aceste animale, ca și cum ar fi fost și ei niște animale exotice expuse în văzul tuturor, erau negri din Africa, îmbrăcați în piei și cu picioarele goale, cu inele în nas și oase în urechi, cu trupul pictat și cu coarne de antilopă pe cap, și negrese cu sânii descoperiți și cu sfârcurile negre, cu gurile închise cu botnițe ca să nu poată mușca, legate în lanțuri una de alta și vândute celui care dădea mai mult, ca slujnice sau obiecte de plăcere.

Și prin mulțime, ca și cum ar fi fost niște creaturi din altă lume, de neatins, precum zeii Olimpului, cavaleri magnifici, aroganți și dame misterioase în lectici lucitoare de mătase, cu escorte înarmate care le deschideau drumul cu lovituri de bice și de bâte, fără să facă deosebire între oameni și animale.

Ajungând în acest Babel înnebunitor, Mikael, Emöke, Volod și oamenii lui nu găsiră un han care să-i găzduiască. Atunci cumpărară un cort mare, care se dovedi a fi plin de găuri, și îl ridicară în locul unde le arătaseră funcționarii din Konstanz, după ce scrutaseră o hartă plină de semne. Ca să-și ocupe locul atribuit trebuiseră să plătească și o taxă. Era o porțiune plină de noroi, fără canale de scurgere. Ascunse vederii trecătorilor de un gard de stuf se aflau latrinele, care nu erau altceva decât niște gropi adânci, săpate în pământ, cu două bârne șubrede, paralele, și pe care se ghemuia lumea dându-și jos nădragii sau ridicându-și tunica. Fiecare latrină deservea „cam o sută de cururi”, după cum se exprimase funcționarul, și nu era golită decât o dată la cincisprezece zile, dacă nu mai rar.

— Cu adevărat aici căutăm libertatea? îl întrebă Mikael pe Volod, arătând spre mulțimea înghesuită în tabără. Și ei o caută?

Volod nu răspunse.

— Părem niște paraziți pe un stârv, adăugă Mikael.

Volod încuviință grav. Și în ochii lui se citea dezgustul.

— Și stârvul pare să fie însăși lumea, spuse el trist.

Toată ziua următoare, Mikael și Volod rătăciră prin oraș și printre taberele înțesate de lume.

Chiar și lacul colcăia de sute de ambarcațiuni. Bărci mici de pescari care vindeau pește, în timp ce nevestele lor ofereau coșuri împletite, din răchită și din papură, și flori care-și pierdeau repede parfumul și care, ofilindu-se, se adăugau la pestilența generală, mai puternică decât aromele îmbietoare ale cuptoarelor și ale cărnii fripte peste tot. Și mai erau ambarcațiuni mari, cu pânze, cu șiruri de câte treizeci, patruzeci de vâsle, cu care nobilii străbăteau apele lacului, ca să viziteze insulele Reichenau și Mainau sau ca să navigheze pe Rin până la cascadele Sciaffusa.

Când se făcu seară, Mikael se așeză afară, în fața cortului șubred pe care-l ridicaseră. Frica și dezgustul fuseseră înlocuite de o senzație de disconfort.

— Ce fac eu aici? spuse cu glas tare, fără să se adreseze cuiva anume, dar nimeni nu-i răspunse.

Mikael se simți cuprins de o tristețe adâncă. Până și cântecul lui Emöke era trist în seara aceea. Unii din corturile învecinate se apropiară să o asculte.

— Cine e? întrebă o fată cu păr lung, negru și cu ochi negri, neobișnuit de sulemeniți.

Un bărbat de lângă ea ridică din umeri.

— O oarecare, îi răspunse.

— Am auzit că o strigă Nebuna, se băgă în vorbă un altul.

În zilele următoare se duse vestea că papa ales de Conciliul de la Pisa, Ioan al XXIII-lea, fugise din Konstanz.

„Așa că au rămas doi”, spunea lumea care, zi de zi, se dădea de partea unuia sau a celuilalt, după cum îi sucise mintea ultimul predicator.

Erau de-acum primele zile de mai când Mikael și Volod realizară că banii luați din vânzarea argintului furat, care păruseră mulți atâta timp cât umblaseră prin sate mici sau prin munți de netrecut, începeau să se topească. Konstanz era un monstru lacom, nesătul, tot timpul cu gura căscată.

— O pâine costă cât o bucată de carne de vită, spuse într-o

seară Volod.

— Și o bucată de carne de vită costă cât un sfert de miel, adăugă unul dintre oameni, dând din cap.

— Și un sfert de miel costă cât un miel întreg, spuse altul.

— Totul costă de patru ori mai mult! exclamă Mikael. Vulturii fac speculă cu paraziții lor, ce nebunie!

Se lăsă o tăcere sumbră. Realitatea era sub ochii tuturor. Cu cât creșteau prețurile, cu atât creștea și numărul celor care încălcau legea. Se ridicau închisori noi, înțesate de bărbați și de femei, înghesuiți unii peste alții. Și creștea numărul spânzurătorilor și al execuțiilor. Li se tăia mâna hoților, limba sperjurilor, erau orbiți ori castrați violatorii. Târfele se vindeau în taverne pentru câteva căni de vin prost. Preoții, fără să facă măcar caz, treceau pe lângă femei și bărbați care se împerecheau pe stradă, ca animalele, în grabă, lipiți de zid.

Între timp, condițiile igienice de cea mai proastă calitate, marea aglomerare de trupuri și lipsa de hrană generaseră focare de epidemii. Și oștile de păduchi, de ploșnițe, de purici și roiurile de muște bâzâitoare și de țânțari contribuiau la răspândirea bolilor. Prima apăruse râia. Oamenilor li se cojea pielea, scărpinată cu furie. Rănile se infectau. Pe urmă atingeau alți oameni și îi molipseau. Și apoi începură să se formeze cozi interminabile în fața latrinelor din pricina diareilor devastatoare pricinuite de febra tifoidă, care uneori ducea la moarte. Mulți câini și pisici, mușcați de vulpi care ajungeau în tabere atrase de abundența de gunoaie, se căptușiseră cu turbare. Și, înainte de a muri, cu spume la bot, mușcau la rândul lor oameni, infectându-i. Alții începură să scuipe sânge tușind, în timp ce pe lista flagelurilor se adăuga și ftizia. Foamea îi omora apoi de epuizare pe cei mai mici și pe bătrâni sau îi făcea să nu mai poată vedea.

Frații aveau spitalele pline și ajunseseră să-i îngrijească numai pe cei care erau în stare să facă o donație de bani mănăstirii. În biserica unde un prelat apăra un papă, adversarii trăncăneau și încercau să-i convingă pe credincioși să se ducă în cea învecinată, unde se țeseau elogiile la adresa „adevăratului papă”.

— Pare o piață, spuse într-o zi Mikael.

— *Este* o piață! îl corectase Volod.

Între timp, în fiecare seară, Emöke cânta, lângă foc.

Erau melodii sfâșietoare, alcătuite din note lungi, dureroase, care se împrăștiau în aerul grețos al taberei. Și din ce în ce mai multă lume, curioasă, se aduna în jurul cortului.

— Deci cine e? S-a deslușit? întrebă într-o seară fata cu păr lung, negru, și cu ochii vopsiți.

— Îngerii parcă par să-i șoptească la ureche muzica pe care o cântă, spuse o bătrână.

Mikael văzu că unii dintre cei prezenți încuviințau, impresionați de cântul lui Emöke.

Două seri mai târziu, mulțimea din jurul cortului se dublase. Unii veneau din alte tabere.

— Cine e? întrebau.

— E în legătură cu îngerii, spunea cineva.

Și așa, seară de seară, numărul oamenilor care se duceau să o asculte pe Emöke crescu fără măsură.

Emöke părea să nu-și dea seama. Se așeza afară din cort și cânta, în melodiile ei, lumea, împinsă de disperare să caute alinare în orice leac, își recunoștea propriile sentimente, tristețea, speranța, spaima. Și când Emöke termina de cântat, mulți spuneau că se simt mai bine, mai senini.

Apoi, într-o seară, în timp ce cânta în fața unei mulțimi din ce în ce mai numeroase, un copilaș înfometat, care aproape că nu se mai ținea pe picioare, pe jumătate orb, pierzându-se din mâna mamei lui, rătăcind la întâmplare și plângând, aproape că se prăbuși în brațele lui Emöke.

Emöke se opri din cântat și îl îmbrățișă. Pe urmă, ținându-l strâns, intonă o melodie nouă, duioasă, liniștitoare, legănându-l. Copilașul, sleit de puteri, tăcu. Atunci, fără să se oprească din cântat, Emöke luă o bucată de carne sărată și i-o dădu. Copilul o devoră. Atunci Emöke îi făcu semn lui Mikael să-i dea puțină pâine. Și copilul o devoră și pe aceea. După care adormi.

A doua zi, în timp ce mulțimea se întorcea să se calce în picioare în fața cortului, o femeie murdară, cu haine jegoase, își croi drum printre oameni și îngenunche în fața lui Emöke. Ținea de mână copilașul, care avea obrajii brăzdați de lacrimi. Se uită la Emöke, apoi la fiul ei. Într-un târziu se prosternă, fără să fie în stare să scoată vreun cuvânt, și îi sărută lui Emöke picioarele. În cele din urmă, se întoarse spre mulțime și, cu glasul frânt de plâns și de emoție, spuse:

— Vede! Fiul meu vede!

Din mulțime se înălță un murmur de stupoare.

— Minune! făcură mulți dintre cei prezenți.

Femeia își împinse fiul în brațele lui Emöke.

— Binecuvântează-l, femeie sfântă! spuse ea.

Și toți o auziră.

Mikael văzu că Emöke avea privirea absentă, ca întotdeauna, ca și cum nu ar fi fost acolo, ca și cum n-ar fi interesat-o. Dar mângâie capul copilului și îi dădu o bucată de pâine.

— Ce se întâmplă? îl întrebă Mikael pe Volod.

Volod avea o privire tulburată. Nu îi răspunse.

— Binecuvântează-ne sufletele! exclamă un glas din mulțime.

Apoi un bărbat, care era îmbrăcat cu haine decente și probabil că era un negustor, se desprinse din mulțime și își scoase de la gât un lanț de aur subțire pe care îl depuse la picioarele lui Emöke. Îi luă mâna și i-o sărută.

— E o sfântă! spuse el spre gloată.

— Cântă, Sfântă, pentru noi! strigă o femeie.

— Cântă, Sfântă, pentru noi! se auzi ecoul unui cor de voci.

Și în timp ce Emöke începea să cânte, unul câte unul, aproape toți cei prezenți se înghesuiră să ajungă la ea. Îi atingeau fusta, sau picioarele, sau mâinile, sau părul și lăsau un obol. Bani mărunți, brățări, mâncare, puținul pe care îl aveau.

— Ce se întâmplă? repetă Mikael.

— Se întâmplă că acum facem și noi parte din piața orașului Konstanz, nu vezi? răspunse Volod.

57.

Eloisa fu considerată ca fiind în afara pericolului după două săptămâni în care i se interzisese să se ridice din pat.

Când primi vestea, Agomar trimise un mesager la Konstanz cu însărcinarea de a-i da lui Ojsternig veștile bune. Apoi se duse în camera Eloisei.

— Oricum, nu poți ieși din cameră, îi spuse. Ai să-ți mănânci aici tainul și...

— Ba, trebuie să ia aer! sări Agnete.

— Taci, babo! strigă Agomar. Principele mi-a poruncit să nu i se întâmple nimic. Și înăuntru, aici, va fi în siguranță.

— Și așa copilul se va naște asfixiat, palid ca un monstru al adâncurilor, diform! continuă Agnete, înfierbântându-se. Atunci ce ai să-i mai povestești stăpânului tău?

— Ce vrei să spui? întrebă uimit Agomar.

— Te pricepi la copii? Te pricepi la femei însărcinate? îl luă la trei păzește Agnete. Eu da! E meseria mea. O femeie trebuie să respire aer curat, să prindă razele soarelui, să meargă, să i se miște sângele-n vine. Altfel copilul se va ofili în pântecul ei și…

— Bine! o întrerupse Agomar cu un gest brusc. Va ieși în orele calde, se va plimba în curte…

— În pădure!

— Nici nu poate fi vorba, replică decis Agomar. Soarele bate și în curte. Fata nu va părăsi castelul sub nicio formă. Va fi escortată permanent de doi soldați. Și nimeni nu se va putea apropia de ea să-i vorbească, cu excepția principesei Lukrécia.

— Ca o prizonieră!

Agomar se apropie de Agnete, cu o atitudine amenințătoare.

— Babo, fata ta *e* prizonieră, dacă încă n-ai înțeles. Se răsuci pe călcâie și ieși. La ușă, doi soldați intrau în schimb de gardă. Aici, înăuntru, le spuse Agomar, nu poate intra nimeni în afară de mine, de principesă și de servitoarea care se ocupă de curățenie și de masă. Dacă veți încălca ordinele pun câinii să vă sfâșie coaiele.

Când se închise iar ușa, în cameră se lăsă o tăcere sumbră.

Eloisa își duse mâinile la burta care îi creștea. De când riscase să-l piardă, se lipise de copil cu o dragoste la care nu se aștepta. Dar oricum avea să-l piardă, se frământa ea zi de zi. Aveau să i-l ia. Se duse să se așeze la fereastra care dădea înspre vale și lăsă privirea să-i cutreiere cu ochii împăienjeniți de lacrimi.

— Mamă, spuse ea în șoaptă, copilul poate simți durerea din inima mea?

— La fel cum îți simte dragostea, răspunse Agnete.

— Dar în clipa asta durerea e mai puternică, murmură Eloisa.

Agnete tăcu. Eloisa arătă un punct, dincolo de micul pod de peste râul Uque.

— Acolo am făcut dragoste prima oară.

Agnete se prefăcu a face ordine prin cameră, încercând să-și înfrâneze emoția.

— Și când se va întoarce Mikael… eu n-am să-i pot da fiul.

— O să aveți alții…

— Dar nu pe ăsta! spuse turbată și disperată Eloisa, întorcându-se brusc. Mamă, trebuie să facem ceva!

— Fetițo…

— Nu! Ascultă! Trebuie să fugim, continuă Eloisa.

— E cu neputință…

— Nu e cu neputință! insistă Eloisa, agățându-se de acea speranță firavă cu toate forțele ei. Nu poate fi cu neputință…, repetă cu o voce mai slabă.

— Ba sigur că e cu neputință, fetița mea, spuse Agnete.

Eloisa întoarse iar capul spre vale privind pe fereastră. Știa că mama ei avea dreptate. Ce puteau face ele singure contra unui principe? În fața colibei îl văzu pe Harro.

— Îi dai de mâncare câinelui lui Mikael? întrebă ea.

Agnete încuviință.

— Da, mă ocup și de puricosul ăla, stai liniștită!

Când veni ora prânzului, principesa Lukrécia o însoți pe servitoarea care aducea mâncarea.

— E supă de carne, spuse Lukrécia, și purceluș de lapte cu prune și castane.

— Prunele dau diaree femeilor însărcinate, replică Agnete pe un ton ostil.

— Îmi pare rău, nu știam, spuse Lukrécia cu blândețe.

Agnete ridică din umeri.

— O să le dăm deoparte, bombăni ea.

Eloisa încă se uita afară pe fereastră. Se întoarse și privirea îi căzu pe rochia de mătase a principesei. La nivelul pântecelui era încrețită de o umflătură. Simți un val de ură pentru femeia aceea care avea să-i fure copilul.

— Cum merge sarcina Domniei Voastre, principesă? o întrebă pe un ton tăios.

Lukrécia roși violent. Eloisa îi adresă un zâmbet plin de dispreț.

— Lasă-ne singure! îi spuse Lukrécia servitoarei.

Servitoarea lăsă prânzul pe masă alături de Eloisa și ieși.

Când auzi că se închide ușa în urma ei, Lukrécia, jenată, își atinse pântecul proeminent.

— E… o pernă…, murmură.

— Nu-mi spuneți! exclamă Eloisa, cu sălbăticie.

Lukrécia se dădu înapoi, ca lovită de o palmă. Și din nou roși.

— Știu că mă urâți…, murmură.

Eloisa se uită la ea fără să vorbească, cu o expresie dură în ochi.

— Îmi pare rău, spuse Lukrécia lăsând capul în jos. Apoi se răsuci îndreptându-se spre ușă. Poftă bună! spuse ea.

— Cum se simte o femeie când îi fură copilul alteia? întrebă Eloisa, strângând din pumni, cu privirea plină de ură.

Lukrécia rămase nemișcată, cu mâna pe clanță. Închise ochii și coborî capul, ca și cum ar fi fost în stare să perceapă ura Eloisei ca pe o greutate fizică. Pe urmă, fără să vorbească și fără să se întoarcă, deschise ușa și plecă.

Agnete scuipă pe jos. Se duse la masă și îi întinse fetei ei o bucată de purceluș.

— Mănâncă!

Eloisa începu să aleagă prunele.

— Mănâncă-le că-ți fac bine, proasto! îi spuse Agnete.

— Dar ai spus…

— Femeile grele se constipă. Prunele le fac foarte bine, bombăni Agnete. Aș fi zis orice doar ca să fiu nesuferită și să o fac să se simtă prost.

— Eu o urăsc, mărturisi Eloisa.

— Ai fost destul de clară. A înțeles, zise Agnete, cu un zâmbet mândru în ochi. Dar nu exagera.

— Și ce poate să-mi facă?

— Acum nimic, răspunse Agnete. Dar în viitor cine știe. E o nobilă și tu ai să fii din nou doar un șerb.

— Nu mă interesează.

— Dar pe mine mă interesează, spuse Agnete, încheind discuția. Acum mănâncă și taci din gură!

Când fu întuneric, Eloisa se băgă sub blănurile de lup, căptușite cu lână fină, și Agnete, după ce stinsese lumânarea, se întinse pe culcușul ei de paie de la picioarele patului.

— Mamă, rosti Eloisa, după o vreme, îți amintești că primul lucru pe care l-a spus Mikael, când a coborât în hrubă a fost: „Doamnă… nu există pat?”

— Da…

— Și după ce i-ai răspuns că nu, a zis: „Dar eu… sunt obișnuit să dorm în pat”.

Agnete surâse.

— Da, îmi aduc bine aminte.

— Atunci mi s-a părut un lucru prostesc, continuă Eloisa, în

timp ce-i înflorea și ei un zâmbet pe buze. Dar acum, când dorm într-un pat... un pat adevărat, vreau să zic, așa cum e cel în care a dormit mereu Mikael... acum înțeleg ce voia să spună. Știi ceva? Cred că nu mi-am închipuit niciodată ce însemna să zici că dormi, înainte de săptămânile astea. Și, cu toată durerea asta..., făcu o mică pauză, cu toată teama asta... în unele nopți e așa de bine să dormi. Mă simt vinovată, știu că n-am dreptate, dar e ca și cum s-ar aduna pe mine toată oboseala acestor ani. Se gândi iar la Mikael, cu un văl de melancolie pe ochi.

— Era atât de mic, atât de înspăimântat... Trebuie să-i fi fost foarte greu să coboare în hruba aia întunecoasă...

— Chiar și atunci, Mikael era mai tare decât noi toți, spuse Agnete. Dar niciun leu nu-și cunoaște forța până când nu îl înfruntă cineva.

— Și crezi că acum Mikael a înțeles că este un leu?

— Nu știu, răspunse Agnete. Din multe puncte de vedere, băiețașul ăla e un mister. Apoi privirea i se umplu de mândrie. Dacă ai auzi cum vorbesc oamenii în sat despre Mikael al nostru. Zâmbi și dădu din cap. Nu dădeau doi bani pe el când a sosit... și acum...

— Acum? repetă Eloisa cu privire visătoare.

— Îți amintești când oamenii noștri l-au ajutat să ducă pietrele la castel? Au făcut ceva ce nu fuseseră niciodată în stare să facă. Pentru el. Agnete zâmbi gândindu-se. Încă de atunci îl respectau pentru că ne salvase economiile din ghearele lui Ojsternig. Și era doar un băiețel, numai piele și os. Apoi, în timpul luptelor... Lumea nu va uita niciodată cum îl înfrunta pe Ojsternig, cum îi îndemna pe băieți să se revolte... Niciunul dintre ei nu credea că poate îndrăzni cineva așa ceva. După aia a salvat-o pe Emöke. Agnete își umflă trufașă pieptul. Vorbesc despre el ca de un erou. Și știi de ce? Pentru că nu doar că ne-a salvat pe noi și pe Emöke... A și dovedit că un om poate încerca să rupă lanțurile... că poate sfida privirea unuia puternic... că nu trebuie să stea mereu cu spatele plecat... Eu cred că a semănat ceva ce mai devreme sau mai târziu va da roade. Speranța.

— Demnitatea, spuse Eloisa, cu lacrimi în ochi. Mereu vorbea despre demnitate, îți amintești, mamă? Se uită iar pe fereastră, undeva jos, în vale. E deosebit.

— Da, încuviință Agnete. Băiețașul e deosebit. Suspină. Cine știe, poate e adevărat că principii au un sânge diferit de al

nostru. Zâmbi în întuneric. Acum dormi, ai nevoie de odihnă.

Se lăsă liniștea. Dar, după o vreme, Eloisa vorbi din nou.

— Mamă…

— Ce mai e?

— N-ai vrea să dormi și dumneata?

— Încerc, răspunse Agnete, posacă.

— Nu, eu ziceam să dormi… cu adevărat, zise Eloisa. Vrei să te întinzi lângă mine? Patul e destul de mare pentru amândouă.

— Simți lipsa pârțurilor mele? râse Agnete.

Râse și Eloisa.

— Vino, vreau să mă ții în brațe!

Agnete se ridică și se băgă în așternut. Când fu întinsă, scoase un sunet de plăcere.

— Ah! Ce minunăție! exclamă. Se întoarse pe o parte. E raiul pe pământ! Se întoarse pe partea cealaltă. Ce plăcere! Se așează cu fața în sus. Ce minune! Ce frumusețe! Ce…

— Mamă!

— Zi-mi… Ah, ce binecuvântare pentru oasele mele! Ce balsam!

— Mamă, dacă nu taci, te trimit în culcușul dumitale!

Agnete tăcu. Dar numai pentru scurtă vreme.

— Ah! Ce consolare!

Eloisa adormi zâmbind, cu suspinele mamei în urechi, ținând o mână pe burta unde creștea copilul acela pe care încă de pe acum îl iubea cu disperare. Și în noaptea aceea uită de tristețe, de frică, de neliniște.

În zilele următoare, pe măsură ce își revenea și-și recăpăta forțele, Eloisa, în orele mai calde, se plimba prin curte, escortată mereu de două străji care nu-i dădeau voie nimănui să se apropie de ea.

— Pot să mă plimb cu tine? o întrebă într-o după-amiază Lukrécia.

Eloisa ridică din umeri.

— Vă pot împiedica? îi răspunse ea agresiv.

Lukrécia merse alături de ea fără să vorbească.

În după-amiaza următoare se plimbă iar cu ea. La fel și în următoarea. Dar fără să i se adreseze vreodată.

În a patra zi Eloisa o întrebă:

— Ce vreți de la mine? Lăsă capul într-o parte, cu un zâmbet sarcastic pe buze. În afara copilului meu, se înțelege.

— Nu știu, răspunse simplu Lukrécia. Sunt mereu singură…

— Atunci luați-vă un câine, spuse cu asprime Eloisa.

Lukrécia zâmbi trist.

— Ai dreptate.

Apoi se răsuci să plece.

— Așteptați! o opri Eloisa. Îmi luați copilul și îl vreți și pe bărbatul meu, nu-i așa? Am auzit când vă spunea tatăl Domniei Voastre…

Lukrécia îi făcu semn să tacă.

— Nu aici! îi șopti, întorcând ușor ochii spre cele două străji. Vrei să iei cina cu mine astă-seară? Îți voi răspunde la întrebare.

În seara aceea, în camera Lukréciei, cele două femei erau așezate la o masă fastuos aranjată și mâncau folosind tacâmuri de argint din farfurii de argint cizelate fin.

— M-ai întrebat dacă-ți vreau bărbatul, îi spuse Lukrécia Eloisei, mâncând în silă o prepeliță umplută cu pâine, stafide și nuci, în sos dulce-acrișor de mere.

Eloisa se uită în tăcere la ea, încordată.

Lukrécia îi zâmbi melancolic.

— Eu am avut doi bărbați în viața mea.

Tăcu, uitându-se la Eloisa fără să-și plece privirea. Eloisa citi în ochii ei o tristețe adâncă.

Obrajii Lukréciei se îmbujorară, în timp ce se juca nervos cu resturile din farfurie. Trase adânc aer în piept.

— Primul a fost tatăl meu, când eram o copiliță, spuse ea într-un târziu.

Eloisa simți un fior în inimă.

— Al doilea e soțul meu, continuă Lukrécia, de parcă din acel moment nu i-ar mai fi fost greu să vorbească. Un sodomit care mă disprețuiește… care mă ia numai pe la spate, ca pe o cățea.

Zâmbi sfidător.

Dar Eloisa văzu, brusc, toată durerea care o copleșea.

— Eu urăsc bărbații, reluă Lukrécia. Ba nu, mi-e frică de ei…

Puse o mână pe încheietura Eloisei. Eloisa simți că are pielea moale și delicată.

— Așa că fii liniștită! încheie Lukrécia. N-am să caut să-l seduc niciodată pe bărbatul tău.

— Atunci de ce tatăl Domniei Voastre…? întrebă Eloisa, uimită.

— E adevărat că l-am privit cu interes pe Mikael, răspunse

Lukrécia. Dar tatăl meu concepe numai sentimente murdare... și crede că toți sunt ca el. Strânse și mai tare încheietura Eloisei. L-am privit pe Mikael al tău pentru că nu-și pleca ochii în fața tatălui meu. Pentru că era pregătit să-l înfrunte. Ochii i se umplură de lacrimi. Am simțit invidie, nu dorință. Fiindcă el e puternic și eu sunt..., vocea îi tremură, și eu sunt... atât de slabă.

Eloisa se uită în tăcere la ea, cu mare milă. Însă pe urmă privirea îi căzu pe perna de sub rochia principesei și se răzvrăti împotriva acelui simțământ de solidaritate. Principesa îi va fura fiul. Se agăță de propria burtă, în care purta copilul lui Mikael.

— Trebuie să plec, spuse ea ridicându-se pe neașteptate. Mulțumesc pentru cină.

Însă, din seara aceea, raporturile ei cu principesa se schimbară. Tot mai simțea un junghi de furie gândindu-se că Lukrécia avea să-i ia copilul. Dar nu mai reușea să o vadă doar ca pe un dușman. Durerea și tristețea pe care i le citise în ochi, când îi făcuse mărturisirile acelea îngrozitoare, fisuraseră ceva, deschizând o breșă în sufletul ei. Lukrécia însăși era una dintre victimele lui Ojsternig. Și așa, zi după zi, cele două femei începură să se caute și să se vadă din ce în ce mai des.

La început vorbeau nimicuri, dar în discuțiile lor, chiar și în cele mai prostești și copilărești, începeau să se țească legături și sentimente. Eloisa cerceta ochii stinși de nefericire ai principesei. Și Lukrécia simțea toată disperarea acelei mame tinere căreia avea să-i ia copilul.

Între timp, sarcina, sub atenta îngrijire a lui Agnete, se dezvolta fără piedici. Eloisa, datorită meselor hrănitoare și regulate, părea că înflorește, cu toată neliniștea pe care i-o provoca situația ei. Îi crescuseră sânii. Pielea feței era întinsă și luminoasă. Pântecele începea să fie stânjenitor.

— Am calculat că pruncul tău ar trebui să se nască sub semnul Gemenilor, îi spuse într-o dimineață Lukrécia când erau așezate pe o bancă de piatră din curte, sub un soare splendid, călduț, de aprilie.

— Vă pricepeți la astre? o întrebă Eloisa, cu uimire.

— Eu nu mă pricep la nimic, răspunse Lukrécia scuturând din umeri. Dar nu am nimic mai interesant de făcut decât să citesc și să brodez.

— Eu nu știu să citesc, spuse Eloisa, roșind de rușine.

— Vrei să te învăț? o întrebă Lukrécia cu avânt.

— Chiar ați putea face asta? exclamă Eloisa, făcând ochii mari.

— Putem să citim împreună și ce spun astrele despre copilul tău! spuse Lukrécia cu entuziasmul unei fetițe.

Ochii Eloisei se încețoșară de lacrimi din cauza emoției.

— Sunteți singura care spune „copilul tău”, zise ea, plină de recunoștință. Pentru ceilalți este „copilul principesei”.

— Acesta este copilul meu, râse Lukrécia, descoperind perna cu care își căptușea rochiile și pe care croitoreasa, din săptămână în săptămână, i-o mărea, adăugând în ea lână de oaie.

Eloisa râse cu ea. Dar, după o clipă, fu tristă din nou.

— Însă în cele din urmă veți avea un copil în carne și oase.

Și Lukrécia deveni serioasă.

— Câteodată mă gândesc la profeția pe care a făcut-o femeia aceea care a fugit. Îți amintești? „Ai să ai un omuleț, mi-a spus. Dar nu va fi al tău”. Se întrerupse, tulburată. Îmi pare rău. Am să-i dăruiesc toată dragostea de care e în stare o femeie care nu știe ce e dragostea. Întinse o mână spre Eloisa și îi atinse rochia. Iar tu ai să-l poți vedea în fiecare zi. Și să-mi suplinești lipsurile, spuse ea, și apoi zâmbi.

— Dacă-mi va îngădui tatăl Domniei Voastre, zise Eloisa, ridicându-se și scuturând din cap. Dacă nu mă va ucide. Dacă nu mă va vinde altui nobil.

Pe urmă plecă.

Lukrécia nu spuse nimic. Lăsă privirea în jos, spre perna aceea din lână de oaie.

A doua zi o luă de un braț pe Eloisa pe când se plimbau în curte, păzite de străji, și îi șopti:

— N-am luptat niciodată pentru mine. Întotdeauna am crezut că n-am puterea s-o fac. Dar pentru tine și pentru fiul tău voi lupta. E o promisiune. Nu știu ce voi putea face, dar am s-o fac. Mă crezi?

Eloisa se uită la ea, în aerul călduț de primăvară.

— Da, îi răspunse. Domnia Voastră sunteți o persoană bună.

Pe măsură ce se vedeau și își împărtășeau primele lor secrete intime, temerile și speranțele, între cele două femei, care nu erau ca vârstă nimic altceva decât două copile, apăru un sentiment profund, care începu să semene cu o prietenie

absurdă. Și pentru amândouă zilele deveniră mai puțin grele, mai puțin înspăimântătoare și uneori chiar senine.

Și tocmai într-una din zilele acelea în care Eloisa se simțea mai încrezătoare în viitorul care o aștepta pe când, ducându-se în camera ei se aruncase pe pat, cu un zâmbet visător pe buze în timp ce se gândea la Mikael, auzi o cotrobăială dincolo de ușă și o bolboroseală intensă de glasuri. Agnete nu era în cameră. Se dusese la colibă să se îngrijească de bătrânul Harro. Atunci Eloisa se apropie ușă și o întredeschise, fără să facă zgomot.

Prin crăpătură văzu că străjile dormeau. Apoi îl văzu pe principele Marcus, în ușa dormitorului, că șopocăia cu Lelio, tânărul ambițios pe care Arialdo da Tarvis îl angajase de curând să-l ajute cu contabilitatea celor două regate.

— Domnia Voastră, spunea Lelio, în șoaptă, dar îndeajuns de tare cât Eloisa să-l poată auzi, vă dați seama că, atunci când principele Ojsternig va avea un moștenitor, Domnia Voastră… cum să spun? Iată… doar îl veți încurca în proiectele sale.

— Ei și? întrebă Marcus, cu un aer bănuitor, sondând terenul cu prudență și vorbind din ce în ce mai încet. Ce aș putea să fac?

— Dacă urmașul nu s-ar naște, deocamdată, replică Lelio, ați avea tot timpul să vă gândiți ce să faceți. Se înclină într-o plecăciune umilă. Și eu voi fi onorat să vă servesc și să vă sfătuiesc.

— Și ce putem face să nu se nască urmașul? întrebă atunci Marcus, care voia să-l silească pe Lelio să-și dea gândurile pe față, în timp ce o licărire răutăcioasă îi lumina ochii.

— Există otrăvuri care nu lasă urme, îl lămuri Lelio. Dacă Domnia Voastră mă autorizați…

— Eu nu te autorizez să comiți un omor, zise Marcus.

Lelio își plecă fruntea, înspăimântat.

— Domnia Voastră, eu nu mă refeream…

— Dar dacă i s-ar întâmpla un accident urât bastardului târfei ăleia…, îl întrerupse Marcus, lăsând fraza neterminată.

Eloisa văzu cum un rânjet plin de cruzime înflorea pe chipul lui.

— În cazul ăsta, încheie Marcus, ți-aș putea fi foarte recunoscător.

58.

— Voi doi sunteți cei care răspundeți de afacerile Sfintei, nu-i așa?

Mikael se întoarse. Întrebarea venea de la un tânăr care ar fi putut avea vreo douăzeci și cinci de ani și care se apropia de cort. Șchiopăta, având piciorul stâng mai scurt decât dreptul cu cel puțin o palmă, așa încât la fiecare pas corpul i se dezechilibra ca și cum ar fi băgat piciorul într-o groapă. Avea haine în culori țipătoare, făcute din cârpe colorate, cu mâneci bufante, lungi, care fluturau. La gât purta un clopoțel, ca al unei vaci, dar aurit.

Volod își strâmbă gura într-o grimasă de dispreț.

— Ce vrei, ologule? îi spuse.

Ciudatul personaj își căscă ochii, verzi și vioi, și desfăcu brațele, schițând o plecăciune exagerată și șuie.

— Oh, seniore binevoitor și amabil, eu am fost smintit de furtunile și de uraganele vieții. Nu-mi faceți vină pentru asta, răspunse oprindu-se în fața lui. Pe urmă se uită la el, prefăcându-se că-l admiră. În schimb, Domnia Voastră sunteți drept ca membrul unui tânăr în călduri, Dumnezeu să vă țină tare!

Mikael zâmbi și pe dată îl găsi simpatic.

Pe chipul inteligent al ologului, care continua să se uite la Volod, apăru o umbră, ca și cum o îngrijorare neașteptată i-ar fi trecut prin minte.

— Dar Domnia Voastră, mă întreb, ce-ați face la prima rafală de vânt, așa țeapăn cum sunteți? V-ați îndoi sau v-ați rupe?

— Decât să ajung un lingău ca tine, aș prefera să mă rup, replică disprețuitor Volod.

— Oh! Minunata minune a integrității! exclamă ologul și-și încrucișă mâinile. Ce-ar putea să-și dorească vreodată un bărbat de la viață decât să moară pentru o cauză stupidă! Făcu din nou o plecăciune. Vă admir atât de tare, Domnia Voastră, încât aș putea vomita chiar aici, exact în clipa asta!

Mikael zâmbi deschis.

Volod îl fulgeră cu o privire.

— Nu vezi că e un măscărici? E un om de nimic, care trăiește doar ca să-i facă pe nobili să râdă.

— Nu numai pe nobili, domnul meu prea puțin nobil, replică ologul. Sunt sigur că, dacă vă relaxați curul, și voi ați putea băși un hohot de râs, în felul vostru.

Mikael râse amuzat.

— Oh, nemaipomenit! exclamă măscăriciul, arătându-l pe Mikael. Știe și să scoată sunete, fraierul ăsta îmbălsămat! Ar trebui să-l expuneți la circ să facă pereche cu ființe tot atât de unice și de uimitoare, cum sunt motanul care miaună sau câinele care latră ori calul care nechează. Ar fi un mare succes!

Mikael râse iar, deloc jignit.

— Așadar, onorabil membru erect și fraier îmbălsămat, mi s-a spus că voi vă ocupați de afacerile Sfintei, reluă măscăriciul. Se întâmplă ca preastimatului meu stăpân, un măgar care nici măcar nu știe să ragă, să-i fi ajuns la ureche această ultimă tâmpenie, născută din mocirla orașului Konstanz și ar vrea să o angajeze pe Sfânta voastră cântătoare la o serată la Curtea lui, dacă pentru voi nu e prea necuviincioasă o podină ce nu miroase ca publicul vostru obișnuit, având în vedere că și cei de la Curte, sub mătăsuri și parfumuri și sub blănuri moi, au suflete de-abia cu puțin mai curate decât rahatul nenorocit călit de furtună. Se bătu cu mâna peste coapsa unde era agățată o pungă de piele. Ați vrea deci să vă dați consimțământul pentru cinci mizere monede grele de aur?

— Și dacă ți-aș tăia gâtul și mi-aș lua monedele? întrebă Volod. Crezi că stăpânul tău ar veni să te caute, ologule?

Măscăriciul se prefăcu înspăimântat. Își desfăcu punga și i-o aruncă lui Volod, care o prinse din zbor.

— Doamne ferește! Luați de pe acum comoara mea!

Volod își goli punga în palmă.

— Nasturi…

— Însă de cea mai bună calitate, punctă măscăriciul.

Mikael râse din nou.

— Din păcate, stăpânul meu e un măgar, repetă măscăriciul, plecându-și capul, dar nu un căcănar. Și, ca toți bogații, ține la bani. Zâmbi. Dacă ați vrea să-i acceptați invitația, veți fi plătiți la fața locului. Fără doar și poate. Își luă punga cu nasturi și-și duse un deget la tâmplă, ca și cum ar fi uitat ceva. Ah! exclamă el spre Volod. Cu toate că „olog” e un termen cu adevărat original ca să mă definească… și care vă demonstrează tot talentul pentru porecle rafinate… dacă v-ați plictisi să-l folosiți și

ați vrea să-mi spuneți monstru, avorton, oroare, șchiop, mitocan, glumă a naturii, eu vă promit că vă voi răspunde întotdeauna. Sau ați putea folosi adevăratul meu nume, care e Berni.

— Femeia nu e de vânzare, ologule, zise Volod.

— Atunci poate că n-am văzut eu bine aseară, spuse Berni cu amărăciune. Mi s-a părut că voi doi adunați de pe jos monede.

Volod se încruntă.

— Sunt daruri făcute de bunăvoie. Noi nu cerem nimic.

— Și cel al stăpânului meu e tot un dar făcut de bunăvoie.

— Ca s-o expună ca pe o panaramă la circ.

Berni se uită în jur.

— Sigur, vă înțeleg. În schimb, aici e *mult* mai altfel.

— Pleacă, ologule! îl alungă Volod aspru.

Berni etală o plecăciune.

— Integritatea Voastră, vă salut.

Se răsuci și se îndepărtă, cu mersul lui bâțâit, care făcea să-i sune clopoțelul de la gât.

Volod, negru la față, intră în cort.

Mikael îl urmări cu privirea pe măscăriciul care șchiopăta anevoie în noroiul taberei, printre javrele din mulțime. Pe urmă intră și el în cort.

Într-un colț, Emöke avea ochii închiși și bombănea în sinea ei, în imaginara ei conversație cu Gregor. Volod se așezase la masa mare improvizată pe două capre de lemn și-și turna bere. Mikael se uită la el. De când sosiseră la Konstanz, Volod se schimbase. Își petrecea ore întregi în cort, să bea. Ochii lui de lup se încețoșaseră. Și ceilalți din grup rătăceau prin tabără fără să facă nimic altceva decât să se ia la harță cu unii și cu alții. Însuși Mikael avea un sentiment din ce în ce mai adânc de dușmănie, pe zi ce trecea. Și, odată cu dușmănia, creștea și nemulțumirea.

— Ce naiba facem aici? îl întrebă îmbufnat pe Volod.

— Nu mă sâcâi, răspunse Volod, turnându-și din nou bere.

— Ai spus că vom căuta răspunsuri, continuă Mikael, pe ton acuzator. În schimb, stai și bei întruna în cortul ăsta de rahat.

— Nu-i vina mea dacă l-au arestat pe singurul om cu care aș fi vrut să vorbesc, răspunse Volod.

— Nu, insistă Mikael. Dar ai spus că lumea întreagă era aici. Și că am fi fost și noi. Fiindcă era important. Desfăcu brațele, arătând în dreapta și-n stânga mediul scârbos din cort. În

schimb, uită-te la noi! Așezați aici să respirăm aer infect, să ne îmbătăm ca într-o tavernă, să…

— Potolește-te!

Volod trânti paharul gol pe masa din lemn. Pe urmă își turnă iar de băut.

Mikael se uită la el tremurând de mânie. Se simțea trădat. Era la sute de mile de Eloisa. Și nu mai înțelegea de ce.

— Eu aveam un vis, spuse supărat. Și îl aveai și tu. Voiam să domnească dreptatea pe pământul nostru.

— Nu poți să schimbi lumea de unul singur, țărane! spuse Volod, cu o voce încleiată.

— Atunci s-o schimbăm cu toții! exclamă Mikael.

Volod făcu o strâmbătură, bând iar.

— Șerbii așteaptă…

— Da, știu, nu faci altceva decât să mi-o repeți! sări Mikael. Așteaptă să îi șteargă la cur cineva fiindcă nu știu s-o facă singuri.

— Exact.

— Să ne întoarcem acasă! Să-i învățăm cum se pot șterge singuri la curul ăla nenorocit!

— Mai simplu e să se învârtă Pământul în jurul Soarelui, spuse Volod.

— Atunci spune-i Soarelui să se oprească și Pământului să se învârtă în jurul lui, dacă de asta e nevoie!

— Chiar ești prost, țărane, râse în bătaie de joc Volod, turnându-și din nou de băut.

Mikael se uită la el.

— Are dreptate măscăriciul, îi spuse el tremurând, cu intenția de a-l răni. Stăm aici și trăim de pe urma lui Emöke, ca niște paraziți.

Volod ridică privirea. Avea ochii stinși.

— Nu te reține nimeni. Când vrei, te răsucești pe călcâie și pleci.

Mikael strânse pumnii.

— Exact asta am de gând să fac, înainte să ajung ca tine!

Ieși furios din cort, îmbrâncindu-l pe unul dintre oamenii lor, care intra înăuntru, beat turtă încă de la acea oră a dimineții.

Ajuns afară, se apropie de el o femeie. Avea în mână o brățară subțire de argint, cu o inimioară de coral.

— E pentru Sfânta, îi spuse ea întinzându-i bijuteria ieftină. Să

se roage pentru mine.

— Bărbatul care ține socotelile e acolo, înăuntru, răspunse Mikael nepoliticos.

Se îndepărtă cu pași mânioși, călcând în băltoacele pline de noroi. Ajuns la palisada ce delimita tabăra, văzu un grup de puști care alergau cu bețe o pată colorată care fugea de colo colo, în timp ce se auzea cum răsună, peste chiotele lor, clinchetul unui clopoțel. Mikael îl recunoscu pe măscărici. Între timp, puștii ajunseseră la el și îi puseseră piedică, băgându-i bețele printre picioarele betege. Măscăriciul se zbătea în noroi, ca o lăcustă.

— Lăsați-l! strigă Mikael și se duse valvârtej către grup. Lăsați-l! repetă înșfăcându-l pe primul puști care îi căzu în mâini.

Îl îmbrânci de-l aruncă în aer. Unul dintre ceilalți puști ridică bățul și încercă să-l lovească. Mikael se feri, se întoarse cu spatele la el, și, profitând de faptul că puștiul se împiedicase, îl dezarmă și, cu bățul lui, îl lovi peste șale. Puștiul urlă de durere și căzu în genunchi. Mikael începu să învârtă bățul și îi împrăștie pe ceilalți.

— Pleacă! îi urlă în față celui pe care îl lovise. Puștiul se ridică, vătămat, și o luă la goană.

Atunci Mikael îi întinse o mână măscăriciului și îl ajută să se pună pe picioare.

Berni își privi hainele pline de noroi. Schiță un surâs.

— La ce altceva folosește un măscărici, dacă nu să-i distreze pe puști? spuse.

— Niște lași, constată Mikael, încă tulburat de furie.

— Acum ar trebui să-ți spun mulțumesc, nu? zise Berni.

Mikael sesiză că Berni nu mai făcea pe măscăriciul. Acum avea o față serioasă. O privi mai bine. Poate era doar plină de tristețe.

— Dacă încerci să mă compătimești, mă duc iar la puștii ăia și mă las bătut cu bețele, zise Berni cu o expresie cinică. Prefer asta. Pe urmă își îndulci tonul și adăugă: Măcar cu bătaia sunt obișnuit.

Mikael se uită în tăcere la el. Își amintea bine de vremea când cel slab era el.

— Oricum, mulțumesc, spuse Berni printre dinți.

Mikael dădu din umeri.

— Ce-i? îl întrebă Berni. V-ați schimbat ideea cu privire la

Sfântă?

— Nu, răspunse Mikael, și rămase să se uite la el.

— Bine. Ți-am spus mulțumesc, repetă Berni. Ce naiba facem înțepeniți aici? Ne putem saluta, nu?

— Da…, răspunse Mikael, dar tot nu se mișcă.

— Ascultă, fraiere! zise Berni. Mie îmi trebuie de două ori mai mult timp decât oricui să mă întorc de unde am venit și, dacă nu te hotărăști să-mi spui ce vrei, o să ajung acolo la miezul nopții.

— Te însoțesc, hotărî atunci Mikael. Așa nu te fac să pierzi timp.

Berni se uită la el, uimit sincer.

— Vrei să zici mai întâi că mă salvezi și pe urmă că nu ți-e rușine să mergi pe străzile jegului ăstuia de oraș cu unul ca mine?

Mikael dădu din cap.

— De ce ar trebui să-mi fie rușine?

Berni încruntă sprâncenele.

— Ești ciudat, știi? Poate că ești mai fraier decât credeam.

— Fraier e, cu adevărat, o poreclă originală… dar poți să-mi zici și nătâng, idiot, prostănac sau tont și promit că-ți voi răspunde întotdeauna, zise Mikael, cu un zâmbet viclean, imitându-l. Sau poți folosi numele meu, care e Mikael.

Berni zâmbi.

— Stai la dreapta mea, fraiere Mikael! îi spuse, luând-o la drum. Sau, dacă mergi în stânga mea, trebuie să stai la cel puțin un pas de mine, că, dacă nu, când șchiopătez te bușesc cu capul, spuse râzând.

Își făcură loc spre poarta dinspre sud a orașului Konstanz.

— Dacă mi-ar trece prin cap să mă îndrăgostesc și dacă mi-aș găsi o femeie care să-mi împărtășească dragostea, zise Berni, văzând o pereche de logodnici care schimbau vorbe dulci, știi ce i-aș face?

Mikael dădu din cap că nu.

— Aș schilodi-o, zise Berni. I-aș scurta piciorul stâng, să fie ca al meu. Și știi de ce?

Mikael negă din cap.

— Fiindcă doar așa am putea să mergem la braț fără să cădem la fiecare doi pași, continuă Berni. Un singur schilod țopăie. Dar doi schilozi care se țin de mână și țopăie în același ritm… dansează.

Mikael zâmbi.

— Nu prea ești vorbăreț, deh? spuse Berni.

Mikael negă iar.

— În schimb, eu, decât să tac, mai bine vorbesc singur, ca nebunii, zise Berni. Tăcerea face un zgomot asurzitor.

Mikael nu știa de ce, dar măscăriciul îi plăcea. I se părea primul om interesant pe care îl întâlnise de când ajunsese la Konstanz.

— Ce faceți aici? De ce ați venit? întrebă Berni.

— Nu mai știu, răspunse Mikael.

— Ați venit să faceți bănișori cu Sfânta? întrebă Berni.

— Nu! exclamă Mikael.

Berni se opri să se uite la el.

— Vrei să-mi zici că nu e o coțcărie? îl întrebă pe un ton sceptic.

— Emöke nu face decât să cânte. Atât. Întotdeauna a făcut-o, răspunse Mikael. Înainte de a ajunge aici îi spuneau Nebuna. Acum e Sfânta.

— Și, într-o zi, când se vor fi plictisit de ea, o să-i zică Vrăjitoarea și or s-o ardă, spuse serios Berni, reluându-și drumul.

Mikael simți cum îi trece un fior pe șira spinării. O salvase pe Emöke de rugul lui Ojsternig doar ca să fie omorâtă prin ardere aici, la Konstanz? Își alungă gândul.

— Și tu de ce ești aici?

— Eu îmi urmez stăpânul, răspunse Berni.

— Și cine-i stăpânul tău?

— Prea nobilul și prea excelentul conte Chapuys de Reves, spuse pompos Berni. Care nu e altceva decât unul dintre câinii împăratului, exact așa cum eu sunt unul dintre câinii lui.

— Și tu nu ai un câine? surâse Mikael.

— Nu. Eu sunt ultimul din lanț, răspunse Berni serios. Sub mine e doar umbra mea.

Între timp, clătinându-se, însoțiți de clinchetul zgomotos și monoton al clopoțelului și de glumele pline de cruzime ale mulțimii, ajunseră la o clădire impunătoare, aflată în centrul orașului și înconjurată de un număr mare de soldați. Se făcuse ora prânzului.

— Hai să băgăm ceva pe sub nas, zise Berni. Meriți niște resturi fiindcă mi-ai ținut loc de escortă.

Trecură de străjile care păreau neliniștite.

— Ce au? întrebă Mikael intrând în palat. De ce atâția soldați?

Ajunși în bucătărie, Berni luă un piept de bibilică tocmai scos din cuptor și îl împărți cu Mikael.

— Vino! îi spuse.

Îl duse în spatele palatului, lângă o ferestruică îngustă, apărată de zăbrele de fier, care dădea într-o cămăruță de la subsol. În camera umedă și întunecoasă, Mikael zări un bărbat cu o tunică neagră și cu o barbă deasă, cenușie, care se ruga, stând îngenuncheat pe jos.

— Stăpânul meu a fost însărcinat să fie infamul temnicer al acelui biet crist eretic, explică Berni. Trebuie să organizeze supravegherea în închisorile din Konstanz, unde este închis ereticul, fiindcă împăratul nu are încredere în străjile orașului. Și în zile ca astea, în care o delegație de vicari vrea să-l întâlnească pe eretic, îl aduce aici, la palat, unde sfinții părinți ai Bisericii se pot bucura de mese potrivite sanctității lor, ceea ce în închisori nu e cu putință.

Mikael se uită la prizonier. Nu părea să fi avut mai mult de patruzeci și cinci de ani, dar avea un trup chinuit și aproape că arăta ca un moș. Nasul lui subțire, vulturesc, era lucios de sudoare, fața lungă îi era suptă și pielea palidă, fără strălucire. Însă, când le observă prezența și ridică privirea, Mikael văzu că are ochi negri pătrunzători, care ardeau ca tăciunii în penumbră.

— Cine e? întrebă Mikael.

— Numele lui nu poate fi pronunțat cu glas tare în vremurile astea, răspunse Berni.

Pe urmă se apropie de el și îi șopti la ureche numele ereticului.

La mai puțin de jumătate de oră după aceea, Mikael intra alergând în cortul din tabără.

— Volod! Volod! zise el agitat.

Volod ridică spre el o privire golită de expresie, de cât vin băuse. Mikael îl scutură de umeri.

— Volod, ascultă-mă!

Ochii de lup, împăienjeniți, îl fixară cu greu.

— Ce mai vrei? îl întrebă cu o voce nesigură.

— L-am văzut pe Jan Hus! exclamă Mikael.

Volod se îndreptă în scaun.

— Mai zi o dată!

— L-am văzut pe Jan Hus! repetă Mikael. Și poate am aflat și cum se poate vorbi cu el. Se întoarse spre Emöke. Se duse la ea și îi mângâie părul. Emöke, o întrebă el, ai vrea să cânți pentru un nobil, în palatul lui?

59.

— O vezi pe Sfânta Fecioară? întrebă un prelat îmbrăcat în negru, cu dinții ieșiți în afară, care îl făceau să semene cu un șobolan mare, obez.

Se uita cu o privire de inchizitor la Emöke, care stătea în picioare, în fața lui.

La dorința contelui Chapuys de Reves, Emöke trebuise să-și dea jos hainele soioase și, pentru spectacol, îmbrăcase o rochie elegantă, din stofă florentină portocalie, cu mâneci turcoaz.

Lângă Emöke, stătea Mikael, încordat. Încerca să descifreze reacțiile de pe fața contelui, așezat lângă prelat. Nobilul era îmbrăcat franțuzește, cu veșminte din mătase de damasc, albastru cu galben, și degetele îi erau încărcate de inele, care scânteiau la lumina candelabrelor. Avea o privire plictisită. Volod, treaz pentru prima oară după multe zile, stătea la câțiva pași în spatele lui Mikael.

Pe lângă stăpânul casei și prelat, mai erau acolo tânărul secretar al reverendului și Berni. Se aflau într-un salon mare, cu tavanul casetat, bogat ornamentat. Afară din salon așteptau invitații, nerăbdători să o audă pe Sfântă cântând.

Dar înainte de spectacol, prelatul ceruse să o interogheze pe Emöke, ca să evite riscul unor fanatisme periculoase, într-un moment în care Sfânta Maică Biserica se clătina pe buza prăpastiei teologice a celor trei papi.

— Răspunde. O vezi pe Sfânta Fecioară? repetă prelatul.

— Nu, răspunse Emöke.

— Dar auzi că-ți șoptește cuvinte la ureche?

— Nu.

— Sfântul Petru îți sugerează care dintre cei trei papi e cel adevărat?

— Nu.

— Vorbești cu morții?

— Doar cu soțul meu.

Pe chipul prelatului apăru expresia plină de cruzime a inchizitorului care a găsit punctul slab.

— Vrei să zici că soțul tău e mort și tu îi vorbești?

Mikael se crispă.

— O soție n-ar trebui să-i vorbească mereu soțului ei, Excelență? întrebă Emöke, fără să se tulbure.

În salon, pentru un moment lung, interminabil, nu se auzi nici musca.

Apoi, contele Chapuys de Reves chicoti.

— Nu-i nimic de râs, conte! îl apostrofă prelatul, care însă își dădu imediat seama că folosise un ton nepotrivit cu un nobil de rang înalt. Voiam să spun, Înălțimea Voastră..., reluă, corectându-și tirada, că femeia asta e ciudată, nu vi se pare?

— Seniorul meu și-a adus cu sine personalul jupuitor de iepuri și de păsări, Semisanctitatea Voastră, ca și cum la Konstanz s-ar mânca iepurii cu blană și fazanii cu fulgi cu tot, interveni Berni. Și tocmai lui îi cereți să socotească dacă altcineva e ciudat?

Contele râse cu poftă.

— Trebuie să ascultăm ce spun profeții..., reluă prelatul.

— Oh, pentru Dumnezeu! Nu-i citați pe Profeți! îl întrerupse Berni. Biblia îi amintește numai pe cei care au ghicit viitorul!

Contele râse iar. Mikael zâmbi.

— Măscăriciul Înălțimii Voastre ar trebui să învețe să-și țină limba în frâu, dacă nu vrea să riște să fie ars pe rug, spuse iritat prelatul.

— Și cine ar veni vreodată să mă vadă arzând? N-ați face decât să vă irosiți lemnele, spuse Berni. Tot orașul așteaptă să-l prăjiți pe eretic. Aceea este culmea spectacolului vostru.

Prelatul luă foc de furie.

— Înălțimea Voastră, faceți-l să tacă pe monstrul ăsta! exclamă.

— Îmi acordați o onoare, răspunse Berni, cu o plecăciune. E un privilegiu să fiu un monstru în ochii Domniei Voastre, mai ales că am descoperit că însuși Sfântul Iuda era unul.

Prelatul sări în picioare.

— Cum îndrăznești?!

— Eminența Voastră Semisanctitate, Domnia Voastră ar trebui să știți că lucrurile stau exact așa, replică Berni, iar în ochi i se citea o uimire prefăcută. Pe străzile din Konstanz și în biserici, în

zilele astea cu procesiuni de moaște, am numărat douăzeci și cinci de degete ale mâinilor Sfântului Iuda. Apoi șapte femure, două cranii, vreo sută de dinți și atâtea coaste că, la un moment dat, mi s-a încâlcit mintea. Fiecare dintre aceste oase sfinte este arătat ca o relicvă de netăgăduit. De aceea, dacă preoții spun adevărul, și, creștin fiind, eu cred că Biserica nu minte niciodată, nu-mi rămâne decât să deduc că Sfântul Iuda era un monstru cu două capete având o mulțime de dinți, cu o mână cu douăsprezece degete și alta cu treisprezece, șapte picioare și un torace lung de cel puțin trei coți, ca să-i încapă înăuntru toate coastele astea.

Contele izbucni într-un hohot zgomotos de râs. Se întoarse spre prelat.

— Haideți, ce rău poate face o femeie care ne va ajuta să ne petrecem serata cu cântecele ei?

— Ce rău poate face o femeie care îi întinde bărbatului ei un măr în Paradisul Terestru? răspunse prelatul, cu sprâncenele ridicate sarcastic.

Contele îl fulgeră cu privirea.

— Atunci vom fi atenți ca, astă-seară, femeia asta să nu ne vândă mere, replică el cu duritate, uitându-se fix la prelat. Dar acum îi vom asculta vocea, făcu nerăbdător, fiindcă împăratul mi-a cerut părerea, înainte de a o asculta el însuși. Și eu nu vreau să-i transmit că... Semisanctitatea Voastră... m-a împiedicat să îi satisfac curiozitatea din cauza unor șicane pedante.

Prelatul păli.

— Văd că ne-am înțeles, zâmbi contele. Se ridică, semeț. Fără îndoială, Domnia Voastră și secretarul Domniei Voastre ne veți face favoarea să nu asistați la spectacol, ca să nu-l stricați cu neînduplecarea voastră. Acum dispăreți de aici! Se întoarse spre ușa în spatele căreia așteptau servitorii, cu urechile ciulite. Să înceapă petrecerea!

Ușile se deschiseră pe dată și o mulțime elegantă și multicoloră se revărsă în salon cotcodăcind, în timp ce prelatul și tânărul său secretar se îndreptau umiliți către ușă.

Doi servitori o duseră pe Emöke până la o mică estradă îmbrăcată în mătăsuri, așezată în fundul salonului.

Mikael și Volod se așezară la picioarele estradei. Berni se duse la ei.

— Când o să-l vedem pe Jan Hus? întrebă nerăbdător Volod.

— Poate că nu va fi posibil, răspunse Berni.

— Doar pentru asta suntem aici, ologule! sări cu gura Volod.

Mikael se uită supărat la Volod. Ultimele săptămâni îi zdruncinaseră încrederea pe care o avea în el.

— Încetează, Volod! îi spuse înveninat. Dacă ne luam după tine, am fi fost încă beți criță în cort.

— Nu te obosi să mă aperi! zâmbi Berni.

Mikael era negru la față și continua să se uite cu mânie la Volod.

— Știi ceva? Cel mai mare defect al tău e că râzi puțin, îi spuse Berni lui Mikael. Oamenii ca tine cred că inima e cea care reglează viața și sufletele. Dar oricare măcelar ți-ar putea arăta că inima e un organ ca toate celelalte și că poate fi cântărită pe talgerul unei balanțe. În schimb, nimeni vreodată nu va putea cântări un hohot de râs. Râsul te face ușor. Și te face să zbori. Se întoarse spre Emöke. Sfânta e simpatică. Ea e în stare să zboare.

Imediat ce oaspeții se așezară pe fotoliile pe care o ceată de servitori se grăbi să le aducă, contele făcu un semn spre estradă.

— Cântă, Emöke! murmură Mikael.

În clipa aceea, în tăcerea așteptării, se auzi un scârțâit prelung. Și, o clipă mai târziu, apăru o femeie bătrână, așezată pe un fotoliu ciudat, cu roți de lemn, tapisat cu velur, împins de două doamne de onoare. Bătrâna avea o privire dură și fixă. Părul îi era adunat sub o scufie care strălucea de pietre scumpe. Avea un trup minuscul și era veștedă ca o prună uscată. Își ținea mâinile cu pumnii strânși, sprijinite pe brațele fotoliului mobil.

— Mamă! exclamă contele, ducându-se spre ea.

Pe urmă se uită cu reproș la doamnele care o însoțeau.

— Medicul i-a recomandat să stea la pat.

— Vreau... să ascult..., spuse bătrâna contesă, cu o voce răgușită și slabă, dar pe un ton care nu admitea replică.

Contele încuviință, consternat, și doi servitori îi făcură loc în fața estradei, în primul rând.

Emöke se uita țintă la bătrână și nu se hotăra să înceapă.

— Cântă, Emöke! repetă Mikael.

Emöke coborî de pe estradă și se îndreptă spre bătrână fără să-și ia privirea de la ea. Cele două doamne se așezară între ea

și contesă, tăindu-i calea. Bătrâna o țintuia cu ochi duri pe Emöke.

— Lăsați-o să treacă… proastelor…

Cele două doamne se dădură la o parte.

Atunci, Emöke se apropie de bătrână și îi luă mâna dreaptă într-ale ei. I-o mângâie, sub privirile uluite ale nobililor prezenți, care nu puteau concepe o atingere atât de intimă venită din partea unei femei de rând. Încet, îi forță degetele crispate și i le întinse.

— Lăsați-o să se ducă, doamnă! îi șopti ea. Sprijini mâna destinsă a bătrânei pe brațul scaunului. Apoi îi luă cealaltă mână și i-o desfăcu și pe aceasta. Lăsați-o să se ducă, doamnă! repetă ea.

Bătrâna continua să se uite la ea cu ochii ei duri, plini de ranchiună. Strânse pumnii brusc ca pe două capcane.

— Lăsați-o să se ducă, vă înveninează sufletul și vă ucide trupul! zise Emöke, vorbind cu contesa ca și cum n-ar mai fi fost nimeni în jur.

Nobilii asistau în tăcere, stânjeniți de acea scenă care nu era prevăzută în program. Cineva tuși.

— Ce-ar trebui să lase să se ducă? întrebă contele.

Emöke nu dădu semne că l-ar fi auzit. Ochii ei erau țintuiți în cei ai bătrânei. Brusc, se întoarse, urcă pe estradă și cântă o melodie aspră și neplăcută, cu un glas care îi zgâria coardele vocale.

Nobilii începură să bodogăne, deranjați.

Mikael nu înțelegea ce se întâmpla. Niciodată nu o auzise pe Emöke cântând în felul acela. Se uită la conte și văzu că era pământiu la față, nemulțumit.

În timp ce rumoarea de dezaprobare creștea, Emöke, uitându-se la bătrână, continuă să cânte. Ținea și ea mâinile cu pumnul strâns și pe față avea o expresie înspăimântătoare de mânie. Pe urmă, cu o clipă înainte să fie întreruptă de conte, glasul ei se limpezi, notele se înmuiară, mâinile începură să se desfacă, așa cum o floare își deschide petalele, ridurile de pe frunte se destinseră, expresia de mânie de pe chip îi dispăru.

Asistența conteni cu murmurul, fascinată de această transformare. Însuși contele, care se ridicase, se așeză din nou.

Bătrâna desfăcu încet mâinile.

Cântecul lui Emöke deveni sfâșietor, ca inspirat de o durere

străveche, adâncă. Și din ochii ei începură să curgă lacrimi. Mâinile, de-acum complet desfăcute, se agățară de piept, strângând hainele, ca și cum ar fi vrut să le smulgă de pe ea de disperare. Apoi, când durerea cu care cânta atinse culmea, încet-încet, melodia se schimbă iar. Și deveni un cânt blând, aproape un cântec de leagăn, în care nu era fericire, ci o seninătate adâncă, de parcă s-ar fi lăsat în voia sorții. Era un viers obosit, care te ducea cu gândul la apa care, curgând limpede, lua cu ea, fără înverșunare, fără violență, toate gunoaiele mâniei și ale durerii.

Mikael văzu că pe obrazul zbârcit al bătrânei se prelingea o lacrimă singuratică. Și își dusese mâinile la piept, deschise.

Asistența era înmărmurită. Contele se uita la mama lui, uluit.

— Să încercăm acum, zise Berni, în șoaptă. Veniți!

Mikael și Volod îl urmară, lipindu-se de peretele salonului, până ajunseră la una dintre uși. Ieșiră și Berni îi conduse de-a lungul coridorului care ducea la scara dinspre subteran. Dar aici se treziră față în față cu vreo zece bărbați înarmați.

— Ce vrei? îl întrebă pe Berni căpitanul străjilor.

— Vrem să vedem prizonierul, răspunse Berni.

Căpitanul râse cu asprime.

— M-ai luat de prost, măscăriciule? spuse. Nimeni nu se poate apropia. Ordinul contelui!

— Hai, sunt doi prieteni, îl lămuri Berni arătând spre Mikael și spre Volod.

— Prietenii cui? spuse căpitanul. Prieteni ai ereticului?

— Prietenii mei.

— Prietenii tăi? Deci și ei sunt măscărici! Căpitanul se întoarse spre oamenii lui. Vor să-l facă pe eretic să râdă!

Străjile chicotiră.

— Ereticul nu prea are motiv de râs. Tocmai i se încheie procesul și i se înalță rugul, mărturisi căpitanul. Plecați imediat, înainte să-mi pierd răbdarea!

— Vă putem plăti pentru amabilitate, interveni Mikael. Pentru noi e important să-i vorbim.

— Și pentru mine e important să nu fiu spânzurat. Nimeni nu poate vorbi cu ereticul.

— Ce putem face? Nu suntem înarmați, continuă Mikael.

Căpitanul scoase spada din teacă.

— Plecați! le spuse.

În spatele lui soldații puseră și ei mâinile pe armele lor. Volod făcu stânga-mprejur și plecă.

— Poate fi cineva mai prost ca mine? Să am încredere într-un măscărici! exclamă furios în timp ce se întorceau pe coridor.

— L-ați auzit și voi, se justifică Berni. Pentru eretic se apropie ceasul socotelilor și le e teamă ca adepții lui să nu încerce o lovitură…

Volod nu îi răspunse și intră din nou în salon, urmat de Mikael și de Berni, exact în momentul în care Emöke își termina cântecul.

Publicul cel nobil era emoționat. Se așteptaseră la o simplă cântăreață. În schimb, tuturor li se părea că au asistat la altceva, chiar dacă nu ar fi știut să spună la ce. Ca și cum fiecare dintre ei ar fi fost răscolit în străfundul sufletului. Nu fură aplauze, ci doar un murmur, confuz și stânjenit. Niște femei aveau privirea plină de emoție. În schimb, bărbații încercau să se abțină și, imediat ce slugile sosiră cu carafele de vin franțuzesc și cu tăvile cu mâncăruri, se aruncară zgomotos asupra bunătăților.

Contele se duse la mama lui.

— Ați plâns? o întrebă plin de uimire.

Bătrâna nu răspunse. Îi făcu semn lui Emöke să se apropie. Mikael o ajută să coboare de pe estradă și o conduse la contesă. Mâinile bătrânei nu mai aveau pumnii strânși. Chipul ridat era destins și își pierduse fixitatea dură.

— Cine ești, copilă? o întrebă. Și glasul ei, observă Mikael, își pierduse tonalitatea aspră. Dacă ai avea aripi, aș crede că ești un înger.

— Îngerii nu au aripi, Domnia Voastră, răspunse serioasă Emöke. Nu sunt porumbei. Și nu au nici trup.

— Și cum sunt făcuți atunci? întrebă bătrâna.

— Nu sunt făcuți nicicum, Domnia Voastră, spuse ea. Sunt un foșnet.

— Un foșnet?

— Da, ca de mătase. Emöke se aplecă apropiindu-se de urechea bătrânei. Vi se întâmplă vreodată să credeți că una dintre doamne a intrat în cameră, dar când vă întoarceți nu e nimeni? murmură ea. Dar să nu spuneți în jur că auziți îngerii, că vă vor lua drept nebună.

Bătrâna se uită la ea și un surâs imperceptibil îi flutură în

ochi. Se întoarse către fiul ei.

— Răsplătește-o pe copila asta cu ce dorești! îi spuse.

— Va avea cele cinci monede de aur pentru care s-a tocmit, răspunse contele.

— Bani! bombăni bătrâna și se uită la Emöke. Te interesează banii, copilă?

Emöke dădu din cap că nu. Bătrâna luă mâna lui Emöke în mâna ei ofilită.

— Mulțumesc, copilă. Eu și cu tine știm ce m-ai ajutat să fac, nu-i așa?

Emöke se uita la ea cu ochii ei goi.

— Domnia Voastră, interveni Mikael. Plecă privirile cu respect. Vă pot cere eu ceva?

Bătrâna se uită la el cu o sprânceană ridicată.

— În schimb, pe tine te interesează banul, pariez.

— Nu, Domnia Voastră, răspunse Mikael.

— Ce ai vrea?

— Să vorbesc cu Jan Hus, zise Mikael.

— Imposibil! exclamă contele.

— Taci! făcu bătrâna. Se uită la Mikael apoi la Emöke. Tu ai grijă de ea?

— Da, Domnia Voastră.

— Sunteți o pereche destul de trăsnită, spuse bătrâna, cu o strâmbătură amuzată pe față. Și de ce vrei să vorbești cu ereticul?

— Nu-i posibil, mamă! interveni contele, pe un ton categoric, înainte ca Mikael să fi putut răspunde. E sub tutela mea și nu pot permite așa ceva.

Bătrâna se uită la Emöke.

— E important? o întrebă.

Emöke încuviință.

— Lasă-i să stea de vorbă cu ereticul, spuse atunci contesa către fiul ei.

— Nu, mamă…

— I-am promis că-i dau femeii ăsteia orice ar cere. Ea nu vrea nimic pentru ea. Și i-a cedat tânărului acesta răsplata ei, îl întrerupse contesa. Pe urmă se întoarse spre doamnele de onoare. Duceți-mă în camera mea, proastelor!

— Cu femeia asta nu te poți înțelege, suspină contele, privindu-și mama care se îndepărta. Pe urmă se întoarse spre

Mikael și îi spuse: Veniți, am să vă duc să vorbiți cu Jan Hus.

Mikael simți un fior în inimă.

60.

Ajunși în fața corpului de gardă, contele le porunci soldaților să se dea la o parte.

Berni, uitându-se țintă la căpitan, îi spuse:

— Acum, care dintre noi e măscăriciul?

Căpitanul se congestionă de furie. Berni îi făcu lui Mikael cu ochiul.

— Râzi, îi murmură.

Dar, în timp ce cobora scările întunecoase, precedat de conte și urmat de Emöke și de Volod, Mikael simțea cum inima în piept i-o ia la goană. Erau pe cale să-l întâlnească pe bărbatul pentru care veniseră la Konstanz. Bărbatul care se răzvrătise împotriva Bisericii, denunțându-i fără frică crimele, corupția și comerțul infam cu indulgențe plătite. Bărbatul care nu se temea de cei puternici și care nu se plecase în fața niciunuia dintre cei trei papi. Și bărbatul acela avea să le răspundă la întrebări, se gândea emoționat Mikael.

Înainte de a intra în celula provizorie pregătită pentru eretic trebuiră să treacă de un alt pâlc de străji. Oamenii se dădură deoparte, lăsând capul în jos în fața contelui. După aceea, temnicerul, în fața ușii, își făcu să sune legătura de chei și descuie cele două broaște.

— Nu vă voi acorda mult timp, spuse contele, adresându-i-se lui Mikael.

Mikael încuviință. Simți mâna lui Emöke cum îi mângâie spatele.

Contele intră în celulă.

— Jan Hus din Husinec, ai vizite, spuse. Pe urmă se întoarse spre Mikael, Volod și Emöke. Intrați!

Mikael făcu un prim pas timid. Celula era umedă și rece, deși era vară. Și se simțea o putoare acră de urină. Când ochii i se obișnuiră cu penumbra, zări într-un colț o oală de noapte plină ochi, pe care nimeni nu catadicsise să o golească.

În celulă era o singură masă, dintr-o placă de lemn, legată de

zid cu două lanțuri de fier, cu niște inele. Pe masă, o lumânare de seu, aproape terminată, își împrăștia lumina pâlpâindă pe silueta slabă, îmbrăcată în negru, îngenuncheată, și pe mâinile scheletice ale acesteia, care țineau o carte de rugăciuni.

Mikael se opri. Volod, în spatele lui, îl împinse ca să treacă de el și se apropie de bărbatul îngenuncheat. Emöke luă mâna lui Mikael și i-o strânse.

— Domnule, spuse Volod, am venit să vă vorbim.

Jan Hus nu se întoarse.

— Domnule? strigă din nou Volod.

Jan Hus rămase nemișcat, absorbit, cu cartea de rugăciuni în mână, ca și cum ar fi fost singur în celulă.

— Am auzit vorbindu-se despre dumneavoastră încă de prin munții unde trăim, continuă Volod. Am parcurs mai mult de trei sute de mile ca să vă ascultăm glasul.

Jan Hus se întoarse încet. Se uită la Volod. Avea o privire tristă. Barba lungă îi era solzoasă și încâlcită. Haina neagră îi era roasă și murdară.

— N-am nimic să vă spun, șopti el. Plecați!

Apoi se întoarse și începu iar să citească din cartea de rugăciuni.

Mikael și Emöke erau încă în pragul celulei, în umbră.

— Domnule..., reluă Volod.

Dar Jan Hus nu îl asculta, cufundat în rugăciune.

— Sunteți ca toți ceilalți, izbucni Volod, cu o notă de furie în glas. Predicați pentru dumneavoastră înșivă. Pentru semeția dumneavoastră. Și sunteți surd la glasul oamenilor de rând.

Jan Hus nu reacționă. Volod se întoarse spre ușă.

— Să plecăm! îi spuse lui Mikael, trecând pe lângă el. Ne-am înșelat cu privire la acest om.

— Nu! eu vreau să rămân, răspunse Mikael.

— Și ce să faci? E atât de distractiv să-l asculți molfăindu-și rugăciunile ca un preot oarecare?

Mikael simți că Emöke îl strângea mai tare de mână.

— Eu nu plec până când nu mă gonesc ei, spuse.

Volod pufni.

— Sunt toți la fel..., bodogăni. Voia puterea și i-a ieșit prost.

Tăcură. Mikael avea o senzație ciudată. Se simțea tulburat, ca și cum s-ar fi pierdut în ceață, fără puncte de referință. O salvase pe Emöke, fusese gata să-și riște viața fiindcă era drept

să o facă, fiindcă voia să schimbe lumea. Dar acum nu mai știa ce era drept și ce nu. Idealurile pe care le urmărise erau pe cale să se destrame, pe măsură ce se îneca în nisipurile mișcătoare ale orașului Konstanz. După un timp contele spuse:

— Ați terminat? Trebuie să plecați!

Jan Hus continua să-și murmure rugăciunile.

Temnicerul intră în celulă.

— Afară! porunci el.

Atunci Jan Hus, fără să-și ia ochii din carte, spuse:

— Am să răspund unei singure întrebări.

Volod făcu un pas înainte pe când Jan Hus se întorcea spre ei.

— Nu, îi spuse Jan Hus. Întinse degetul slab spre Mikael. El!

Mikael simți o emoție puternică, în timp ce se desprindea din mâna lui Emöke.

Jan Hus se întoarse spre temnicer:

— El singur!

Temnicerul le făcu semn lui Volod și lui Emöke să iasă.

Mikael simți cum inima îi bate tare în timp ce asculta pașii lui Volod și ai lui Emöke care părăseau celula.

— Vino aici, aproape! îi zise Jan Hus, ridicându-se cu greu.

Mikael înaintă.

Jan Hus luă lumânarea, fără să ia în seamă ceara care îi curgea pe degete, și o duse aproape de fața lui Mikael, uitându-se la el cercetător. În lumină, ochii ereticului străluceau, ca niște cărbuni încinși.

Și în privirea aceea Mikael văzu o lume întreagă de emoții. Forță și hotărâre, oboseală și resemnare, credință și curaj, spaimă și tristețe.

Jan Hus încuviință imperceptibil.

— Cine ești? îl întrebă, ținându-i lumânarea atât de aproape de față încât Mikael putea să simtă căldura flăcăruii.

— Nu știu, răspunse Mikael ca prin somn.

Jan Hus încuviință iar și îl întrebă:

— De ce ești aici?

Și Mikael iar răspunse:

— Nu știu.

Jan Hus continuă să se uite la el, îndelung.

— Ești sincer, zise.

Mikael simțea cum picioarele i se înmuiau ca untul sub privirea de jăratic a acestui bărbat serios.

— Pune-mi întrebarea, spuse Jan Hus.

Mikael se pregătise pentru clipa aceea de zile întregi, de când își imaginase că l-ar fi putut întâlni, de când sosise la Konstanz. Încă de dinainte, de când era pe drum. Voia să știe ce e libertatea. Deschise gura, dar întrebarea i se opri în gât. Ca și cum nu ar mai fi avut sens. Tăcu, pierzându-se în ochii pătrunzători ai lui Jan Hus, dincolo de flăcăruia lumânării care se stingea.

Jan Hus nu se mișca, nici nu vorbea. Aștepta.

— Ce trebuie să fac? îl întrebă după mult timp Mikael, aproape uimit de întrebarea care i se alcătuise înainte pe buze, mai apoi în minte, ca și cum i s-ar fi revărsat direct din inimă. Ce trebuie să fac să nu mă pierd? repetă, ca și cum ar fi vrut să-și dea el singur seama ce întrebase.

Jan Hus se uită fix la el, îndelung. Apoi lumânarea se stinse, după ce mai licărise o clipă.

Și, în întuneric, Mikael auzi glasul lui Jan Hus, ca prin vis, aproape fără să poată înțelege de unde venea.

— Caută adevărul... Vocea lui Jan Hus era adâncă și obosită. Ascultă adevărul... învață adevărul... iubește adevărul... spune adevărul... ține-te de adevăr... apără adevărul până la moarte... fiindcă adevărul te va face liber...

La urmă, lăsând fraza neterminată, vocea lui se frânse, sau, mai bine zis, muri, stingându-se cum se stinsese mai înainte lumânarea. Mikael rămase nemișcat. Apoi, încet, întinse un braț, fiindcă simțea nevoia să-l atingă pe bărbatul acela care îl impresionase atât de profund. Dar mâna lui pipăi doar aerul. Jan Hus nu mai era acolo, în fața lui. Mikael se sperie, ca și cum s-ar fi temut că doar visase întâlnirea aceea. În spatele lui, licărirea unei lumânări lumină brusc încăperea. Și Mikael văzu că Jan Hus îngenunchease la masa lui, cu cartea de rugăciuni în mână.

Temnicerul intră în celulă și puse lumânarea cea nouă lângă ereticul care păru să nu-și dea seama de prezența lui.

— Să mergem! îi spuse pe urmă lui Mikael, apucându-l de un braț și conducându-l afară.

Când ieșea, contele apăru în prag.

— Jan Hus din Husinec, mâine-dimineață ai să fii predat cardinalului Otto Colonna ca să fii judecat, și aici se încheie întâlnirea noastră. Dumnezeu fie cu tine și să te sfătuiască numai de bine!

Jan Hus nu răspunse.

Temnicerul încuie din nou ușa.

— Ce ți-a spus? îl întrebă Volod pe Mikael când urcau scările întunecate.

Mikael nu răspunse. Avea sentimente contradictorii. Își simțea trupul greu și un fel de ușurare în inimă.

Când ajunseră din nou în salon, contele spuse:

— Distrați-vă, mâncați, beți! După aceea, treceți pe la secretarul meu și luați-vă plata!

Mikael încuviință absent. Berni veni la ei.

— Nu vă evaporați! adăugă contele, care deja le adresa zâmbete și salutări oaspeților lui. Am organizat alte serate pentru următoarele săptămâni și voi mai avea nevoie de serviciile... Sfintei, făcu el îndepărtându-se.

— Așadar, ce ți-a spus? întrebă Volod, imediat ce contele plecase.

Mikael se uită la el.

— Să caut... adevărul.

— Asta-i tot? spuse dezamăgit Volod.

— Da, răspunse Mikael.

Volod scutură din cap.

— Toți sunt la fel, nu știu altceva decât să pălăvrăgească, așa ca tine. Hai să bem, măcar așa seara asta va servi la ceva.

— Nu, nu rămâne aici! spuse atunci Emöke către Mikael strângându-i mâna.

Mikael îi zâmbi.

— Nu, nu rămânem aici!

— Faceți cum vreți! bolborosi Volod, negru la față, ducându-se spre un servitor care turna vin.

Mikael nutri un dispreț profund pentru bărbatul acela pe care în trecut îl considerase un erou. Dar de-acum vremurile acelea i se păreau atât de îndepărtate, ca și cum ar fi fost dintr-o altă viață. Volod era doar un om plin de mânie, de ranchiună și de frustrări, care își dezvăluia adevărata fire.

— Nu e adevărat, spuse Emöke.

— Ce? o întrebă Mikael.

Emöke nu răspunse și îl duse spre ieșirea salonului.

— Să nu uiți că viața e o farsă! strigă la ei Berni, văzându-i că pleacă. Râzi, frate!

Mikael sesiză că Emöke se întorcea și îi zâmbea lui Berni.

Întorcându-se spre cortul din tabăra lor, Mikael îi privi atent pe oamenii care se înghesuiau pe străzi, chiar dacă de-acum era noapte adâncă. Părea că nu știu nici unde să se ducă și nici ce să facă, exact ca el. Se uită la Emöke, care înainta cu aerul ei nesigur, al celui pe care nu îl atinge nimic.

— Ce facem aici? o întrebă fără să se aștepte la un răspuns.

În schimb, ea răspunse:

— Încă nu ai puterea să te întorci acasă. E un drum lung.

Mikael se uită uluit la ea. Apoi scutură din cap.

— Aici nu există niciun adevăr, spuse pe un ton amar, gândindu-se iar la cuvintele lui Jan Hus.

— O ciupercă se ascunde sub mii de frunze într-o pădure, zise Emöke. Dar asta nu înseamnă că e cu neputință să o găsești.

Merseră în tăcere, unul lângă celălalt, prin mulțimea gălăgioasă.

— Tu nu ești nebună, nu-i așa? întrebă la urmă Mikael.

— Râzi, frate! spuse ea și după aceea începu să fredoneze, dar nu în felul ei obișnuit, ci mai curând ca oricare altă fată veselă.

61.

Agnete se uită în tăcere la servitoarea care aducea cina pentru Eloisa.

Servitoarea, al cărei nume era Lucilla, avea mai puțin de douăzeci de ani și era grațioasă, cu sânii înfloritori și un fund care se agita prea mult sub fustă. Ca în fiecare zi, de multe săptămâni încoace, puse tava pe masă și trase cu ochiul la pisica mare, roșu cu alb și negru, cu blană lungă și deasă, care stătea încolăcită pe pat.

— La ce țineți animalul ăla urât? întrebă.

— Mă întrebi o zi da și una nu, îi răspunse Agnete. Poți să-i spui celui care ți-a poruncit să întrebi…

— Cine? Nimeni nu mi-a zis…

— Îi poți spune celui care ți-a poruncit să întrebi, ridică tonul Agnete, că o ținem fiindcă este un tovarăș foarte bun pentru o femeie însărcinată prizonieră într-un castel. Și mai spune-i că doamna, personal, ne-a permis să o ținem, o lămuri ea

referindu-se la Lukrécia.

— Ah, dacă a zis principesa…, o luă peste picior Lucilla.

Agnete continuă, prefăcându-se că nu auzise:

— Și-i mai poți spune stăpânului tău că noi considerăm pisica o tovărășie foarte bună fiindcă o preferăm în locul găinilor ca tine, care cotcodăcesc prea mult. Agită mâinile în aer, exact ca și cum servitoarea ar fi fost o găină care trebuia gonită. Huși, afară!

Lucilla ridică din umeri, se strâmbă și plecă.

— În cur la tine și la cine știu eu! exclamă Agnete, spre ușa care se închidea.

Eloisa, întinsă lângă pisică, râse. Dar nervos, ca la fiecare masă, de când ascultase discuția dintre Marcus și unsurosul ajutor de contabil. Și își duse o mână la burtă. Era îngrozită că i s-ar fi putut întâmpla ceva copilului. Noaptea avea niște coșmaruri groaznice.

Agnete luă un blid de pământ și puse în el una dintre prepelițele gătite cu castane și slănină.

— Hai, vino aici și Dumnezeu să aibă milă de tine, Eva! îi spuse pisicii.

Eva se ridică leneșă din pat, căscă, se întinse, după care coborî din pat. Avea o burtă uriașă.

De când Eloisa descoperise că Marcus și ajutorul de contabil ar fi putut încerca să-i facă rău copilului pe care îl avea în pântece, ca să-l lipsească pe Ojsternig de urmaș, Agnete o adusese în cameră pe Eva.

„De ce tocmai o biată pisică borțoasă?” protestase slab Eloisa. Și Agnete răspunsese scurt: „Există otrăvuri care ucid oameni. Dar și otrăvuri care provoacă avorturi”. Și așa, din ziua aceea, Eva gusta din fiecare fel de mâncare destinat Eloisei.

Eva se duse la blid, mirosi și începu apoi să mănânce. Agnete studia cu atenție reacțiile pisicii.

— Mamă…, spuse Eloisa.

— Așteaptă, răspunse Agnete, fără să-și ia privirea de la Eva.

— Mamă, glasul Eloisei deveni insistent.

— Nu mă deranja, pentru Dumnezeu! bombăni Agnete.

— Mamă… mi s-a rupt apa.

O clipă, în cameră se auzi doar zgomotul dinților Evei care zdrobeau oasele prepeliței. Pe urmă, Agnete sări la pat și îi ridică Eloisei fusta. Blana de lup era umezită de un lichid vâscos.

— Sfântă Fecioară, murmură Agnete, ți-a venit sorocul! Când se uită la fata ei, avea un aer ferm și calm. Știi și tu că e doar începutul..., spuse ea.

— Mi-e frică, șopti Eloisa.

— Frică de ce? întrebă Agnete. Să naști este cel mai firesc lucru din lume. Este motivul pentru care am fost create noi, femeile.

— Mi-e frică, repetă Eloisa cu ochii căscați.

— Ai văzut născând zeci de femei, continuă Agnete.

— Și unele au murit...

Glasul Eloisei era aproape plângăcios.

— Ție nu ți se va întâmpla așa ceva.

— De ce? se alintă Eloisa, ca o fetiță.

— Fiindcă tu ești fata mea, zise Agnete. Ție nu ți se poate întâmpla una ca asta.

— De ce?

— Fiindcă eu n-am să îngădui așa ceva.

Eloisa păru să se liniștească.

— E doar începutul, spuse Agnete. Știi bine cum merg lucrurile. Acum îți usuc alea două pulpe frumoase și roz. Tu nu trebuie să faci altceva decât să respiri și să stai liniștită. Se poate ca durerile să vină peste mai multe ore.

— Da...

— Cuminte! Agnete scoase blana de lup de sub ea, apoi luă o cârpă de in și o șterse. Se aplecă peste vagin. Încuviință. Mai e puțin! Stai liniștită aici în timp ce eu mă duc să pun la cale lucrurile.

— Nu! strigă Eloisa, agitându-se. Nu mă lăsa singură!

— Și pe cine trimit să încălzească apa și să-mi aducă tot ce-mi trebuie? Se uită la pisică. Pe Eva?

Pisica mieună.

— Nu vreau să rămân singură...

— Eloisa, nu te răsfăța ca o fetiță.

— Am o presimțire rea, mamă...

— Păsărica vestitoare de rele! exclamă Agnete, făcându-și semnul crucii cu o mână și coarne cu cealaltă. Nu-ți atrage soarta potrivnică! întinse un deget amenințător spre ea. Stai aici! Fii cuminte!

Pe urmă ieși.

Eloisa rămase nemișcată câteva clipe.

Eva, care terminase prepelița, sări pe masă și începu să mănânce restul cinei de pe tavă. Lumina lumânării îi proiecta umbra, uriașă și înspăimântătoare, pe peretele rece al încăperii. Eloisa închise ochii, înfricoșată. Pe urmă lumânarea scoase fum. Eva pufni și sări de pe masă, răsturnând pocalul de bere. Eloisa țipă înspăimântată.

Și în clipa aceea simți prima contracție, care o lăsă fără suflu.

— Mamă..., se văită când o părăsi durerea. Și iar simți acea prevestire rea, de moarte. Se ținu cu disperare de burta în care copilul împingea să iasă.

Doar la a treia contracție Agnete reapăru, aducând cu ea două hârdaie mari cu apă fierbinte. Le puse pe jos.

— Le-am spus celor de la bucătărie să țină mereu apă pe foc, toată noaptea. Probabil hârdaiele astea vor fi reci când vom avea nevoie de ele, spuse ea. Pe urmărindu-i pe masă câteva bucăți de pânză de in. Și, alături, un borcan cu grăsime de porc, un cuțit ascuțit, fir de rafie și două ace curbate.

După un moment, intră prințesa Lukrécia.

— Ah, iată-vă, Domnia Voastră. Ați venit să *vă* controlați copilul? îi spuse Agnete, pe un ton agresiv. Nu avea încredere în ea și o privea bănuitor, deși Eloisa îi povestise despre prietenia lor.

— Nu pot să am încredere în Agomar, începu Lukrécia vorbind repede, pradă agitației. Mă dusesem să-i spun despre planul lui Marcus, dar am auzit... Se opri, sesizând că ceva nu era în regulă. Ce se întâmplă?

— Se întâmplă că micuțul bate la ușă, zise Agnete.

Lukrécia se duse la Eloisa, care era întinsă pe pat.

— Cum te simți? o întrebă ea îngrijorată.

— Cum trebuie să se simtă, doamnă? se miră Agnete, acră. O împinse într-o parte. Lăsați-o să respire, nu o sufocați!

Lukrécia se dădu la o parte, docilă. Eloisa îi zâmbi, înspăimântată.

Între timp, Agnete ridica din nou fusta fetei ei.

— Deja au început? exclamă uimită.

Eloisa încuviință.

— Câte?

— Trei.

— Trei, repetă Agnete și-și aduse un scaun lângă pat.

După câteva momente, Eloisa avu cea de a patra contracție.

Țipă și se agăță de așternuturi, strângându-le spasmodic și curbându-și spatele.

Lukrécia își duse o mână la gură și făcu ochii mari.

Agnete nu se mișcă. După ce contracția se încheie, începu să numere, încet, până la a cincea.

— Ești grăbită, fetițo, spuse ea când se încheie și aceea. Peste mai puțin de o oră ai să râzi cu copilul tău la țâță.

Eloisa începuse să transpire.

— E cald…

— Rabdă! spuse laconic Agnete.

Lukrécia luă o pânză din teancul pregătit de Agnete, înconjură patul și începu să-i facă vânt Eloisei. Agnete se uită la ea nemulțumită, dar nu spuse nimic.

Pe măsură ce intervalul dintre contracții se micșora, Agnete se ridica și o controla între picioare pe Eloisa, până când spuse:

— Uite, se dilată. E gata, fetițo! Acum, când îți spun eu, trebuie să împingi!

Se duse la masă, desfăcu borcanul cu untură de porc și cu o cantitate cam cât o nucă își unse mâinile. Pe urmă se întoarse la Eloisa și, între o contracție și alta, începu să strecoare două degete în vagin, apoi mâna întreagă, pipăind.

Eloisa era palidă și transpira abundent. Durerea din timpul contracțiilor o lăsa de fiecare dată mai epuizată și mai fără suflu.

— Hai, că a sosit momentul, repeta Agnete, dar, din contracție în contracție, glasul ei își pierdea din siguranță. Reveni la masă și se unse cu untură până la cot. Băgă mâna în vagin și pe urmă, încet, cu ochii închiși, ca și cum vederea ei s-ar fi concentrat numai în buricele degetelor, începu să își strecoare și brațul.

Lukrécia văzu că Agnete se strâmba dezaprobator.

— Ce se întâmplă? întrebă ea temătoare.

Agnete nu răspunse și continuă să-și miște mâna în uterul fetei ei, în timp ce pe față i se instala îngrijorarea.

— Ce se întâmplă? repetă Lukrécia.

— Duceți-vă să chemați pe cineva. Am nevoie de ajutor, spuse Agnete, cu glas răgușit. Și aduceți vin… Nu, ceva mai tare. Țuică!

— Dar ce se întâmplă? întrebă din nou Lukrécia, înspăimântată.

— Duceți-vă! țipă Agnete. Duceți-vă… doamnă, zise ea

controlându-se. Vă rog.

Lukrécia părăsi încăperea pradă panicii.

— Ce e, mamă? întrebă Eloisa cu glas slab.

— Nimic îngrijorător, comoara mea, răspunse Agnete.

— Nu-i adevărat...

— Ba-i adevărat...

— Nu, nu e adevărat...

— Ce fată încăpățânată ai fost întotdeauna...

— Eu știu..., gâfâi Eloisa. Am acest... presentiment rău... îți spusesem, nu?

— Chiar dacă ar veni diavolul în persoană, ar trebui să mă ia pe mine pe sus înainte să-l las să-i facă vreun rău fetiței mele, zise Agnete, cu ochii plini de teamă. Nu ți se va întâmpla nimic rău, pentru numele lui Dumnezeu!

— Să nu lași să moară copilul, mamă...

Lukrécia se întoarse în cameră. Respira greu din cauza goanei, în mână avea o sticlă.

— Deci? o luă la întrebări Agnete.

— Sosește acum o servitoare care a născut doi copii, răspunse Lukrécia. Pe urmă îi întinse sticla lui Agnete. Uite, țuică!

Agnete desfăcu sticla.

— O să fie foarte bine, spuse în timp ce Eloisa se răsucea, pradă unei alte contracții. Se apropie de masă și luă cuțitul. Îl curăță punând pe el câteva picături de țuică. După aceea i se adresă în șoaptă Lukréciei. Nu avem mult timp, doamnă. Și nu va fi un spectacol prea frumos. Vă sfătuiesc să vă retrageți în camera dumneavoastră și să vă astupați urechile.

Lukrécia păli și făcu un pas înapoi.

— Ce faceți cu cuțitul acela? murmură ea.

În clipa aceea sosi Lucilla, servitoarea care îi adusese cina.

— M-ați căutat? întrebă.

Agnete se uită din cap până în picioare la Lucilla, apoi la Lukrécia, cu o privire plină de reproș.

— Ea o fi servitoarea pe care ați chemat-o?

— Nu..., răspunse Lukrécia.

— Nimeni nu are voie să vină aici în afară de mine. Eu sunt servitoarea ăleia, făcu Lucilla, schițând un surâs și arătând spre Eloisa.

— Spuneți-i lui Agomar că nu vreau s-o văd pe aici, zise

Agnete adresându-i-se Lukréciei.

— Nu pot… Agomar…, începu Lukrécia, fără să poată explica însă ce voia să spună și nici motivul pentru care, cu puțin înainte, apăruse cu fața aceea îngrijorată.

— Agomar mă trimite, făcu Lucilla, pe un ton sfidător.

Lukrécia se întoarse spre fată, ca și cum abia atunci ar fi recunoscut-o.

— Da… tu ești servitoarea care se culcă cu Agomar, spuse ea.

Servitoarea își puse mâinile în șolduri.

— Ei și? răspunse cu aer disprețuitor.

Agnete văzu că Lukrécia își lăsa capul în jos, fără să poată da o replică.

Lucilla se uită la Lukrécia cu aer arogant. Știa cât de puțin era luată în seamă.

— Vreți să-mi spuneți ceva… principesă?

Lukrécia tăcu, fără a-și putea învinge propria slăbiciune de caracter.

— Pleacă de aici, dacă nu vrei să-ți dau fața la întors cu bățul! strigă Agnete, îmbrâncind-o pe servitoare.

— Nu va veni nimeni altcineva să te ajute, nu uita, bătrâno! îi spuse Lucilla, părăsind cu nepăsare încăperea.

Agnete închise ușa. Eloisa gemea. Lukrécia făcu ochii mari și întrebă, pe un ton înspăimântat:

— Acum ce facem?

Agnete se uită pătrunzător la ea.

— Acum va trebui să vă murdăriți pe mâini, doamnă, îi spuse.

Lukrécia înghiți în sec, în tăcere.

— Ce trebuie să fac? întrebă ea pe urmă, cu glas gâtuit.

— Mai întâi de toate, ridicați-vă alea, doamnă, răspunse Agnete, arătând spre mânecile lungi și prețioase ale rochiei Lukréciei. Sângele nu se duce ușor de pe mătase.

Eloisa urlă în pat.

— Vin acu', fetițo! zise Agnete. Se apropie de Lukrécia și, fără să se facă auzită de Eloisa, îi șopti cu cuțitul în mână: Niciodată n-aș fi vrut să-l folosesc. Dar trebuie să o tai. Altfel vor muri amândoi, și ea, și copilul. Și poate copilul oricum va muri. S-a așezat de-a latul și are cordonul ombilical înnodat în jurul gâtului. Închise o clipă ochii și strânse buzele. Va fi rău și dureros, doamnă. Credeți că veți reuși?

Lukrécia, care între timp își suflecase mânecile până deasupra

coaielor, cu o expresie îngrozită pe față, albă ca o varul, încercă să încuviințeze. Dar capul aproape că nu i se mișcă și ochii i se umplură de lacrimi.

— Am nevoie de ajutorul Domniei Voastre, continuă Agnete, luând-o de umeri.

— Am să reușesc! spuse Lukrécia cu un fir de voce, dar cu o intonație temătoare, care aproape că părea o întrebare.

Agnete luă untură de porc și unse palmele și brațele Lukréciei, uitându-se fix în ochii ei.

— Da, o să reușiți! îi spuse. Pe urmă îi întinse sticla de țuică. Dați-i să bea! Dar păstrați puțin pentru după.

Lukrécia se apropie de Eloisa care, în clipa aceea, zbieră de durere din cauza unei noi contracții. Lukrécia sări în spate înspăimântată și lăsă să-i scape sticla sub pat. Agnete o luă și i-o dădu. Îi strânse tare mâna.

— Trebuie să reușiți!

Lukrécia se duse iar lângă Eloisa și îi dădu să bea. Eloisa tuși, imediat ce trăscăul îi arse gâtul.

— Bea, te rog! îi spuse Lukrécia.

Eloisa se uită la ea, cu ochii plini de groază.

— Nu-mi omorâți copilul…

— N-o să moară nici dracul aici, înăuntru! strigă Agnete. Se apropie de fata ei și îi dădu cu putere o palmă. M-ai înțeles? Apoi, tot cu glas tare, îi porunci Lukréciei: Dați-i să bea, pe toți sfinții!

După câteva înghițituri, țuica îi încețoșase Eloisei ochii.

— A sosit momentul! spuse atunci Agnete. Veniți aici! o chemă pe Lukrécia. Arătă spre vaginul dilatat al Eloisei. Băgați o mână până simțiți trupul copilului. Apoi găsiți-i capul, coborâți până la gât și prindeți cu două degete cordonul ombilical, în așa fel încât să nu se sufoce.

Lucreția se uita la vaginul Eloisei fără să se miște.

— Ajutați-mă să-mi salvez fata, vă rog, Domnia Voastră! spuse Agnete cu o voce mâhnită.

Lukrécia băgă mâna timid. Încercă să-și țină lacrimile, care făceau să o usture ochii.

— Îl simțiți? întrebă Agnete.

Lukrécia încuviință.

— Ați găsit cordonul ombilical?

Lukrécia încuviință iar.

— Bine, trageți ușor de el!

Lukrécia se luptă în uter.

— Acum închideți ochii, doamnă! spuse atunci Agnete. Și nu dați drumul strânsorii. Se apropie cu buzele de urechea Lukréciei și îi șopti astfel încât fata ei să nu o audă: Eloisa va țipa. Ce o să-i fac o să o doară foarte tare, să mă ierte Dumnezeu!

— Ce o să-i faceți? aproape suspină Lukrécia.

— Să nu-i dați drumul sub nicio formă! îi spuse Agnete. Pe urmă voi băga și mâinile mele și vom scoate copilul afară. Bine?

Lukrécia încuviință.

— Închideți ochii! spuse din nou Agnete.

Trase adânc aer în piept și pe urmă, cu o lovitură scurtă și precisă, tăie cu cuțitul în carne.

Eloisa răcni de durere și încercă să se miște, dar mâna liberă a lui Agnete o ținea nemișcată, cu toată puterea.

Lukrécia plângea cu sughițuri și simțea în nări miros de sânge. Era sigură că e pe punctul de a leșina. Pe urmă simți mâinile lui Agnete lângă a ei și copilul începu să iasă.

Într-o clipă, fu afară.

— E băiat, zise Agnete.

Cu o mișcare pricepută, dezlegă cordonul ombilical din jurul gâtului copilului, care era vânăt la față.

— Respiră, te rog, murmură ea.

Se aplecă deasupra gurii micuțe și cărnoase și îi suflă înăuntru propria răsuflare. După o clipă, copilul tuși și scoase un scâncet.

— Fii lăudată, Sfântă Fecioară! spuse Agnete, cu glasul frânt de emoție. Văzu că mâna Lukréciei era încă strânsă pe cordonul ombilical. Acum îi puteți da drumul, Domnia Voastră, îi spuse plină de recunoștință.

Lukrécia desfăcu mâna și deschise ochii. Văzu sângele de pe pat, tăietura adâncă dintre picioarele Eloisei, copilul vânăt. Țipă.

— S-a terminat, doamnă, îi spuse Agnete. S-a terminat!

Lukrécia se ghemui la pământ lăsându-se pradă lacrimilor.

Rapid, Agnete înnodă cordonul ombilical și îl tăie. Pe urmă puse copilul în brațele Eloisei, care părea leșinată. Îi trase ușor câteva palme. Eloisa deschise ochii.

— Copilul meu…, murmură, amețită de durere.

— E băiat. E bine, mângâie-l! Ai fost foarte curajoasă! Dar mai

lipsește un ultim lucru, fata mea, îi spuse sărutând-o pe frunte. Mai împinge puțin.

Când Eloisa expulză placenta, Lukrécia, respirând mirosul îngrozitor pe care îl emana, vomită.

Agnete luă un ac curbat și băgă firul de rafie în el.

— Ține-ți-o bine, să nu-i scape copilul, îi spuse Lukréciei.

Pe urmă începu să coasă tăietura, după ce o dezinfectase cu țuică. Tamponă sângele și, în tăcere, controlă ca hemoragia să se oprească. În cele din urmă zâmbi. Se uită la Eloisa care, epuizată de durere, își strângea slab la piept copilul.

— Nici diavolului în persoană nu i-aș fi dat voie să mi te ia! îi spuse.

Eloisa schiță un zâmbet.

— Acum trebuie să spălăm copilul, îi spuse cu duioșie Agnete.

Lukrécia se apropie, întinzând mâinile spre nou-născut.

— Lăsați-mă pe mine!

Agnete o îndepărtă brusc.

— Încă nu este al Domniei Voastre, îi spuse ea cu asprime.

Lukrécia roși. Lăsă privirea în jos.

— Iertați-mă..., bâigui, dându-și brusc seama de situație. Din voința tatălui său, ea urma să fure copilul născut cu atâta efort. Îmi pare rău...

Agnete se uita cu ură la ea.

În momentul acela, ușa se deschise cu violență și apăru Agomar, cu cămașa scoasă din pantaloni.

— Cum v-ați permis să o goniți pe femeia pe care v-o trimisesem? rânji el.

— Decât să mă las ajutată de curva aia..., începu Agnete, scoasă din minți.

Agomar sări imediat pe ea și-i astupă gura, aproape sufocând-o.

— Aici curvă nu-i decât fata ta! îi șuieră în față. Eu dau ordinele!

Dintr-odată, glasul Lukréciei răsună imperios în încăpere.

— Las-o!

Agomar se întoarse uimit. La fel și Agnete.

— Las-o! repetă Lukrécia, cu fața încordată și vocea hotărâtă.

Îl apucă de brațul care strângea gâtul lui Agnete. Agomar, uluit, lăsă strânsoarea.

Lukrécia se puse între Agnete și el, înfruntându-l cu o privire

mândră. Avea părul ciufulit, brațele murdare de sânge, rochia plină de vomă, era palidă și sudoarea i se prelingea broboane pe frunte. Și era mai măruntă decât el cu aproape două palme. Totuși Agomar, în fața acelei expresii hotărâte pe care o avea în ochi, se retrase.

— Ieși afară de aici! zise Lukrécia.

Agomar ezită.

— Îți poruncesc! spuse ea dreaptă și maiestuoasă, mândră și puternică, așa cum nu-și închipuise vreodată că ar putea fi.

— Ține minte cine sunt! Se uită la el cu o privire plină de autoritate. Și să nu-ți mai permiți vreodată să intri aici fără voia mea!

Agomar dilată nările, foc și pară de furie, dar schiță o plecăciune și ieși, închizând ușa după el. Când dispăruse, Lukrécia păru că se dezumflă. Agnete se uita la ea cu un respect și o uimire profunde.

— Marcus i-a propus lui Agomar să-l ucidă pe tatăl meu, spuse Lukrécia, fără să se întoarcă, vorbind grăbit. I-a promis regatul în schimbul unei rente pentru el. Zice că nu vrea să putrezească în locul acesta scârbos. Și în ochii lui Agomar am văzut o licărire de lăcomie. Se întoarse spre Agnete și spre Eloisa. Acum suntem cu adevărat singure.

Agnete se uită la ea în tăcere timp de o clipă. Luă copilul, care era din ce în ce mai puțin vânăt, și i-l întinse Lukréciei.

— Spălați-l Domnia Voastră! îi spuse ea.

Lukrécia simți cum i se umplu iar ochii de lacrimi. Se uită la Eloisa.

— Ne-ați apărat…, spuse slăbită Eloisa, încercând să zâmbească.

Atunci Lukrécia luă copilul în brațe, neîndemânatică.

— Spălați-l Domnia Voastră… principesă! repetă Agnete, cu o notă de respect pe care nu o mai avusese niciodată în glas. Înmuie în apă călduță o bucată de pânză și i-o întinse. Întâi capul. Cu delicatețe. Apoi, pe un ton glumeț, o mustră: Nu e o păpușă.

62.

Ojsternig primise vestea, adusă de un sol care îi scosese sufletul calului, cum că, în urmă cu trei săptămâni, în ziua de 14 iunie a acelui an 1415, Eloisa adusese pe lume un băiat. Copilul, spunea mesagerul, se bucura de o sănătate înfloritoare.

„Iată, acum am urmașul meu”, murmurase Ojsternig. Planul lui, își spusese, se desfășura minunat. Și începuse să facă proiecte, entuziasmat. Mai întâi de toate, trebuia să organizeze „plecarea definitivă”, a lui Marcus. Odată eliberat de Marcus, avea să obțină tutela noului moștenitor, în numele fiicei sale, și ar fi avut alți doisprezece ani de domnie asigurată peste cele două regate.

Dar curând, entuziasmul lăsase loc proastei dispoziții.

De-acum trecuseră mai bine de trei luni de când se găsea la Konstanz, departe de interesele lui. Se simțea ca la închisoare în orașul acela haotic și se plictisea de moarte. În fiecare zi trebuia să se ducă la curtea împăratului, cu care nu vorbise niciodată, și să petreacă ore întregi ca să facă o figură frumoasă împreună cu ceilalți nobili, fiindcă Sigismund de Luxemburg voia să-și arate puterea tuturor eminențelor Bisericii adunate aici pentru Conciliu. Prin prezențele acelea, voia să arate că era împăratul recunoscut și respectat de toți feudalii și, deci, că nimeni, nici chiar papa care ar fi fost ales în urma acelei dispute, n-ar fi putut pune la îndoială autoritatea lui, influența lui asupra problemelor din Europa și nici supremația lui. Însă, în timp ce nobilii din familiile mai vechi și mai puternice erau deseori chemați de împărat și de funcționarii acestuia, feudalii mărunți, cum era și Ojsternig, erau destinați unei simple puneri în scenă și leneveau pe băncile care fuseseră aranjate la marginea Curții. Erau doar figuranți. Ojsternig nu putuse nici măcar să ia parte la zilele de vânătoare, deoarece împăratul și preferații lui nu voiau să împartă cu nimeni puținele sălbăticiuni care mai rămăseseră în pădurile din jurul orașului Konstanz. Nu i se permisese să urce pe vreuna dintre bărcile imperiale care se plimbau pe lac sau care se aventurau pe Rin până la cascadele Sciaffusa.

Singurul lucru care îi mai rămânea de făcut era să asculte discuțiile nobililor de aceeași teapă cu el, care își umpleau gura de palavre și lăudăroșenii încercând să se descotorosească de

rolul acela de figuranți mizeri, cel puțin prin cuvinte.

Ojsternig trăia într-unul dintre corturile pe care funcționarii imperiali le ridicaseră în jurul rezidenței alese de Sigismund de Luxemburg. Pe pământul bătătorit fuseseră întinse covoare jegoase și pline de molii. Patul era înconjurat de draperii pline de praf, care îl izolau de restul spațiului, unde se mânca pe o masă murdară. În cort, în timpul zilei, căldura era apăsătoare și noaptea umezeala făcea să se ridice în aer mirosurile urâte. Seara, mii de țânțari îi tulburau cina. Iar latrina nu era altceva decât o gaură pe care fusese așezat un scaun de toaletă șubred.

Iar dacă Ojsternig suportase cu greu acea găzduire înainte de primirea mesajului despre nașterea fiului Eloisei, acum fierbea de furie și se simțea ca prins în cușcă, aidoma unui animal sălbatic.

După-amiază, când se întoarse de la Curte, dădu peste un secretar care îl aștepta. Îl pofti să se așeze pe un fotoliu de catifea, cu brațele sculptate, pe care îl cumpărase de la un negustor din Konstanz.

— Înălțimea Sa, contele Chapuys de Reves, începu pompos secretarul, senior al Departamentului Loarei, ministrul Justiției Minima, purtător al Cheilor…

— Treceți la subiect! îl întrerupse Ojsternig prost dispus.

Secretarul făcu o plecăciune respectuoasă, dar în ochii lui se citea indignarea față de acel mărunt nobil de la munte, care nu era în stare nici măcar să respecte eticheta.

— Excelența Sa, stăpânul meu, are plăcerea să vă invite pe Domnia Voastră în seara aceasta la reședința sa să asistați la un spectacol de maxim interes pe care strălucitul senior a avut bunătatea să-l ofere nobilimii de…

— Mulțumiți-i contelui, îl întrerupse din nou Ojsternig. Din păcate, în seara asta sunt indispus și mă văd silit să refuz invitația sa.

Se ridică în picioare, ca și cum ar fi dat de înțeles că întrevederea se terminase. În aceste luni fusese invitat de zeci de ori la spectacole și serbări pe care le organizau nobilii, pe jumătate din plictiseală, pe jumătate pentru pompă. Și întotdeauna refuzase să participe.

Secretarul ridică o sprânceană, cu un aer disprețuitor, și nu dădu semn să plece.

— Permiteți-mi să vă expun cu mai multă claritate situația, pe

care, în grabă, mă tem că am trecut-o cu vederea, lucru pentru care vă cer umil iertare.

— Ce mai e? întrebă grosolan Ojsternig.

Secretarul se uită în ochii lui.

— La spectacolul din această seară va lua parte și împăratul, spuse el fără înflorituri.

Ojsternig înțelese imediat sensul acelei precizări. Nu era o invitație. Era un ordin.

— Îl puteți asigura pe conte că voi fi fericit și onorat să particip la serată, răspunse.

Secretarul zâmbi, cu o expresie de satisfacție răutăcioasă.

— Sunt fericit să constat că indispoziția dumneavoastră este atât de trecătoare, spuse pe un ton de glumă proastă.

— Acum vă puteți retrage, rosti Ojsternig, enervat.

— O ultimă precizare, amabile domn, reluă secretarul, uitându-se la spada de la șoldul lui Ojsternig. În salon nu sunt admise arme și escorta personală a Domniei Voastre va trebui să aștepte afară, după ce a predat armele soldaților majestății sale, până când împăratul va părăsi reședința contelui Chapuys de Reves.

— Firește, spuse rece Ojsternig.

— Îmi permit să vă amintesc că mâine, 6 iulie, sunteți convocat să prezidați sentința procesului lui Jan Hus de Husinec, care va avea loc în Domul Madonnei, adăugă secretarul.

— Înștiințați pe cine trebuie că nu voi lipsi nici de la acest spectacol, replică Ojsternig. Konstanz se transformă într-un oraș destul de monden.

Secretarul făcu o plecăciune grăbită.

— Așadar, mâine se servește friptură de eretic, îi spuse Ojsternig. Iar astă-seară ce se pune pe masă?

— O cântăreață, răspunse secretarul. Poate ați auzit vorbindu-se despre ea. I se spune Sfânta.

•

Înainte de lăsatul serii, Mikael intră în cort, însoțit de un roi de țânțari înfometați.

În săptămânile care urmaseră întâlnirii cu Jan Hus se închisese în el. Petrecea ore întregi pe malurile lacului, departe de aglomerație, și deseori privirea i se îndrepta spre est, dincolo de munții cei înalți de la orizont, decolorați de zăduf. Se simțea ca în închisoare, silit aproape în fiecare seară să o însoțească pe

Emöke, invitată de diverși nobili care își disputau aparițiile ei. Era o viață fără sens. Observase că însăși Emöke, cu fiecare seară care trecea, își pierdea puțin câte puțin din magia care îi însuflețea cântecul. Konstanz începea să o corupă și pe ea.

În după-amiaza aceea, în timp ce zvârlea cu pietre în apele mâloase ale lacului, se uita ca în fiecare zi spre est, spre Raühnvahl, aflat departe, la peste trei sute de mile, cu un junghi în inimă, închisese ochii și își imaginase chipul Eloisei. Ochii ei albaștri ca lacurile de munte, buzele moi cum sunt caisele, părul drept, tăiat până la umeri. Și pe urmă mâinile, sânul, picioarele. Adulmecase în aer mireasma ei, ascultase în urechi vocea ei. Își simțise propriul corp într-al ei.

Când deschisese din nou ochii, se gândise: „Trebuie să mă duc acasă”. Acesta era adevărul, și trebuia să-i dea ascultare, așa cum îl îndrumase Jan Hus.

Dar în timp ce se întorcea la tabără, își simțise picioarele moi. „Încă nu ai puterea să te întorci acasă”, îi spusese Emöke. Și ăsta era un adevăr, deși unul frustrant.

Intrând în cort, îl văzu pe Volod la masă, cu sticla de vin în mână. Alta era pe jos, goală.

— Trebuie să mergem, îi spuse, ca și cum ar fi căutat la el puterea pe care nu reușea să o găsească în sine însuși.

Volod se uită la el cu ochii încețoșați.

— Iar vii cu refrenul ăsta? bâigui, plictisit.

Mikael se așează.

— Mâine va fi dată sentința împotriva lui Jan Hus, spuse, zgâlțâindu-l de o mânecă.

— Ah, da? răspunse Volod.

— Au ridicat rugul pe o pajiște înconjurată de grădini îngrijite, continuă Mikael, aprinzându-se. Deja au hotărât.

— Amin, răspunse distrat Volod.

— Asta nu e dreptate! exclamă Mikael.

— Mă plictisești, spuse Volod, apucând sticla. Nu-mi pasă nici cât negru sub unghie de Jan Hus al tău.

— Al meu? Mikael fierbea de furie. Îi simțea putoarea lui Volod, care se delăsase și nu se spălase de zile întregi, iar hainele îi erau pătate de vin și de vomă. Îi smulse din mână sticla. Ce e cu tine? strigă la el.

— Dă-mi sticla înapoi! rosti Volod.

— Ce ți s-a întâmplat? repetă Mikael.

Volod încercă să ia sticla, ridicându-se. Dar se clătină și dădu greș. Se așeză iar.

— Mi-am pierdut credința. Asta vrei să mă auzi că spun?

— Dacă asta ți s-a întâmplat, da, precizează Mikael.

Volod scutură din umeri.

— Probabil că n-am avut-o niciodată.

— Nu cred.

— Băiete, ești un moralist pedant. M-ai plictisit.

Volod întinse mâna spre sticlă.

— Aveai o inimă. Dar în locul ăsta rămâi, încet-încet, fără ea, spuse Mikael plin de dispreț și îi înapoie sticla. Mi-e rușine că te-am admirat, adăugă cu năduf.

— Puțin îmi pasă, răspunse Volod, cu sticla în mână, dar fără să se hotărască să bea.

În glasul lui își găsea ecou durerea.

— M-ai trădat, murmură Mikael.

— Ah, pentru Dumnezeu, gata! urlă Volod, aruncând sticla cât colo.

Aceasta lovi pânza cortului, care îi încetini căderea, împiedicând-o să se spargă. Volod rămase nemișcat, încordat, gâfâind și uitându-se fix la Mikael. Lăsă privirea în jos la propriile haine murdare. Le pipăi, aproape arătându-i-le lui Mikael.

— Mă întrebi ce mi s-a întâmplat... Glasul îi era acum obosit, înfundat. Respiră dând ușor din cap, fără să se poată uita în ochii lui Mikael. Băiete, mi-e frică..., spuse el într-un târziu.

Mikael încruntă sprâncenele, uimit.

— Frică, de ce?

Volod ridică privirea spre el, cu un zâmbet cinic pe buze. Apoi se întoarse spre Emöke, așezată mai deoparte.

— De ea...? întrebă Mikael.

— De ceea ce mi-a spus, îl lămuri Volod.

— Și ce ți-a spus?

Volod se ridică și luă sticla. Scurse ce mai rămăsese în ea. Apoi o lăsă să cadă la pământ. Se întoarse la masă, clătinându-se.

— Mi-e frică să nu mor. Acum pleacă, băiete! spuse obosit.

— Ce ți-a spus?

Volod își puse capul pe brațe.

— Ție nu ți-a fost niciodată frică să mori, zise Mikael.

— Fiindcă am crezut întotdeauna că aveam cel puțin o șansă

să scap de moarte, zise Volod, fără să se uite la el. Acum însă e altceva. Vrei să știi ce mi-a spus? „Konstanz va fi mormântul tău”. Nebuna, s-o ia dracu’, a emis o sentință fără apel.

— Poate că a greșit. De când o cunosc a zis o grămadă de tâmpenii, minți Mikael, impresionat de mărturisirea aceea.

Volod înălță capul și se uită la el.

— Eu simt că nu greșește.

După o clipă de tăcere, Mikael încuviință.

— Și eu cred că nu greșește. Uite în ce hal ai ajuns! Ce e viața pe care o duci, dacă nu un fel de moarte?

— Cară-te de aici! spuse cu asprime Volod. N-am nevoie de mila ta și nici de filosofia ta de rahat.

— Volod, spuse atunci Mikael, coborând tonul vocii, ce facem noi aici? E ca și cum am face parte dintr-o poveste fără sens...

— Nu există nicio poveste, îl întrerupse Volod, trist. Poveștile sunt invențiile născocitorilor pentru proști.

Mikael își aminti de cartea pe care i-o dăduse Raphael când era copil. Nu o mai citise. Dar își aducea aminte bine ce îi spusese Raphael.

— Nu e adevărat. Noi suntem poveștile noastre.

Volod rânji.

— Ajută-mă..., spuse Mikael, pe neașteptate, apucându-l de braț.

Volod se eliberă nemulțumit din strânsoare.

— Eu nu pot ajuta pe nimeni.

Mikael se uită la el fără să vorbească. Pe urmă se ridică și se duse la Emöke.

— Haide! îi spuse cu duioșie. Astă-seară trebuie să cânți la conte. O să fie și împăratul.

Emöke ridică privirea spre el.

— Îți promit că e ultima oară, îi spuse Mikael.

— Da, știu, confirmă Emöke.

Lui Mikael i se păru că privirea îi e străbătută de un văl de tristețe.

— Atunci hai! îi spuse.

Când treceau prin fața mesei, Volod se ridică în picioare cu greutate.

— Vin și eu la petrecere.

— Unde vrei să mergi în halul ăsta? îl întrebă aspru Mikael.

— Vreau să beau din vinul ăla bun, franțuzesc, al contelui,

bâigui Volod, cu un surâs disperat pe chip.

— Nici nu te ții pe picioare, spuse Mikael și dădu să plece spre ieșirea cortului.

— Se poate sprijini de tine, murmură Emöke.

Mikael se întoarse uimit. Emöke, cu deosebită duioșie, spuse:

— Dacă el nu te poate ajuta pe tine, atunci ajută-l tu pe el.

•

Ojsternig, în șaua calului, înainta încet printre oamenii care se înghesuiau pe străzile orașului Konstanz, îndreptându-se spre reședința contelui Chapuys de Reves. Cei doi cavaleri pe care îi pusese în fruntea escortei sale cu greu dădeau oamenii deoparte ca să îi facă loc. Lumea ridica ochii la Ojsternig și, deși acesta purta cele mai bune haine pe care le avea, îl recunoștea imediat drept un nobil mărunt, obișnuită fiind cu un cu totul alt fast. Și, după ce-l cântărea din priviri, nu catadicsea să se dea din cale, ca și cum ar fi vrut să-l facă să remarce puținul său respect.

Le trebui aproape o oră să-și croiască drum prin fluviul de jongleri, acrobați, bețivi, prostituate, negustori de mirodenii, bărbieri, vânzători, preoți și curioși obișnuiți.

— Sunteți în întârziere, Domnia Voastră! spuse pe ton insinuant asistentul maestrului de ceremonii, care fusese însărcinat să primească oaspeții în curtea reședinței. Vă așteaptă un loc în spate.

— Cu atât mai bine, așa voi fi primul care voi pleca, răspunse Ojsternig.

— Sunteți amabil să-mi dați spada? îi ceru bărbatul. Și orice altă armă aveți, Domnia Voastră.

— Nu am alte arme, minți Ojsternig care învățase de la Agomar să ascundă un pumnal în mâneca dreaptă a tunicii.

— Escorta Domniei Voastre va trebui să aștepte aici, afară, cu caii, dar mai întâi trebuie să predea și ei armele căpitanului gărzii împăratului, continuă bărbatul, rostind, obosit, o formulă pe care de-acum o folosise de zeci și zeci de ori în seara aceea. Știți, e o formă de siguranță.

— Da, da, i-o tăie scurt Ojsternig. Duceți-vă să le spuneți Domnia Voastră!

Pe urmă se îndreptă spre intrarea palatului, pe o alee cu pietriș foarte fin, luminată de torțe arzânde puse în vârful unor pari lungi înfipți în pământ, lângă gardul viu mărunt și îngrijit.

Un valet îl însoți până într-un salon care colcăia de curteni. Ojsternig se gândi cu invidie la încăperile acelei reședințe, care trebuie să fi fost comode și răcoroase, spre deosebire de cortul lui. Se așeză, cu capul lăsat, puțin cocoșat, ca să nu fie nevoit să salute pe nimeni și să nu trebuiască să țină piept plicticoaselor conversații ale curtenilor. Trase cu ochiul doar o singură dată, spre rândul întâi, unde stătea împăratul. Îi văzu doar ceafa. În jurul lui Sigismund de Luxemburg erau zece nobili de escortă, singurii din salon autorizați să poarte arme.

Contele Chapuys de Reves anunță atracția seratei și publicul tăcu, în așteptare.

Ojsternig își ținu cu încăpățânare ochii în pământ, cu coatele pe genunchi, ca să nu întâlnească priviri nedorite.

Apoi, din tăcere se ridică un glas de femeie.

Ojsternig pufăi. Ura spectacolele. Dar, după câteva note, începu să aibă o senzație ciudată, ca și cum cântecul acela i-ar fi mișcat ceva pe dinăuntru. Se agită stânjenit. Fu tentat să se ridice și să iasă. Se uită în spatele lui. Maestrul de ceremonii și stolul lui de valeți păreau să supravegheze toate ușile, ca niște temniceri. Dacă ar fi ieșit, cu siguranță că l-ar fi observat. Se strădui să stea jos, deși neplăcerea în el creștea, ca și cum s-ar fi armonizat cu cântecul femeii, care părea să anunțe o nenorocire.

În cele din urmă, când starea lui de agitație deveni insuportabilă, Ojsternig ridică privirea spre estradă.

Mikael era așezat în spatele estradei, cu Volod și cu Berni. Volod aproape că adormise, turtit de vin. În schimb, Mikael și Berni pălăvrăgeau în șoaptă. Lui Mikael îi plăcea să stea cu măscăriciul. Erau singurele momente când își permitea să surâdă.

Pe urmă, dintr-odată, în salon răsună o voce supărată, care acoperi glasul lui Emöke.

— Femeia aia e o vrăjitoare!

Urmă un murmur de dezaprobare.

Mikael sări în picioare. Chiar dacă i se părea de necrezut, avu senzația că acel glas îi era cunoscut. Se aplecă peste estradă.

— Femeia aia e o vrăjitoare! Fusese condamnată să fie arsă pe rug și a reușit să fugă! Arestați-o!

Mikael zări o siluetă în fundul sălii. Îi îngheță sângele în vine. Se întoarse brusc spre Volod.

— Ojsternig! exclamă el zgâlțâindu-l. Volod, e Ojsternig!

Volod aproape că nu reacționă. Emöke se oprise din cântat.

Acum publicul vocifera. Unii protestau pentru întrerupere, alții se ridicau. Nobilii din escorta împăratului își duseseră mâinile la mânerele spadelor.

Ojsternig îi împinse pe curteni, încercând să ajungă la estradă. Avea ochii holbați, fața în flăcări.

— Arestați-o! A fost condamnată pentru vrăjitorie!

Mikael sări pe estradă și o apucă de braț pe Emöke. Și exact în momentul acela își încrucișă privirea cu Ojsternig. Fu ca și cum timpul s-ar fi oprit în loc. Mikael și Ojsternig se uitau unul la altul. Pe urmă, Ojsternig arătă cu degetul spre Mikael.

— Tu…, se bâlbâi el.

Mikael o împinse pe Emöke jos de pe estradă, în timp ce publicul se agita și nobilii din escortă făceau cerc în jurul împăratului scoțând spadele din teci.

— E un rebel! Arestați-i! strigă Ojsternig.

Toți se întoarseră spre Mikael. Restul se petrecu într-o clipă.

Ojsternig parcurse distanța care îl despărțea de estradă, îmbrâncind furios în dreapta și-n stânga în vreme ce-și scotea pumnalul din mânecă. Mikael o luă de mână pe Emöke și căută o cale de scăpare. Nobilii din escortă nu știau dacă să se năpustească asupra lui sau asupra lui Ojsternig, care înainta cu pumnalul în mână. Berni îl împinse pe Mikael dincolo de estradă și deschise o fereastră mare.

— Săriți! țipă la ei.

Volod părea că începe să-și dea seama de tot ce se petrecea în jurul lui, dar era încă amețit.

— Vino, e Ojsternig! strigă la el Mikael.

Volod se ridică nesigur pe picioare.

Mikael o ajută pe Emöke să se urce pe pervazul ferestrei date de perete. Apoi o împinse, exact când Ojsternig ajungea la el, urlând, cu ochii ieșiți din orbite, și lovea cu pumnalul.

În clipa aceea, între Mikael și lamă se interpuse Volod. Pumnalul îl străpunse în partea dreaptă. Volod scoase un geamăt, apoi îl pocni pe Ojsternig cu capul în gură. Ojsternig căzu pe spate, dar se ridică imediat, cu pumnalul în mână, gata să atace din nou.

— Fugi, băiete! strigă Volod clătinându-se, trezit de durere, și îl înfruntă iar pe Ojsternig.

Mikael sări pe pervaz. Dar se opri. Îl înșfacă zdravăn pe Volod de guler.

— Eu nu te las!

Cu o smucitură puternică îl ridică de la pământ și aproape că-l azvârli pe fereastră. Lovitura lui Ojsternig nimeri în gol.

Mikael sări de la fereastră și o ajunse pe Emöke, care îl sprijinea pe Volod.

Ojsternig se lansă în urmărire, dar doi dintre nobilii împăratului, cu spadele îndreptate spre spatele lui, îi ordonară să se oprească și să lase jos pumnalul.

Între timp, în curte, oștenii, auzind gălăgia, se alarmaseră. Un grup de vreo zece oameni îi zări pe Mikael, pe Volod și pe Emöke, încercând să fugă. Le blocară drumul, cu spadele scoase din teacă.

— Băiete, vinde-ți scump pielea! bâigui Volod, gâfâind.

În glasul lui, Mikael recunoscu mândria rebelului de odinioară.

— Veniți, nenorociților! rânji încet Volod.

Mikael rămase nemișcat doar o clipă. Apoi îl străfulgeră o idee. Sări în fața oștenilor, cu mâinile ridicate.

— Repede! Fugiți înăuntru! strigă. Ajunse la căpitan și îi arătă fereastra deschisă. Atentează la viața împăratului! Trădare!

Pâlcul se opri. Oamenii ezitară.

— Repede! Nu-i timp de pierdut! continuă Mikael. Trădare! Trădare!

După un moment, oamenii o luară la goană spre intrarea palatului, lăsându-le cale liberă să fugă. Mikael îl luă de umeri pe Volod, aproape târându-l după el.

— Hai! îi spuse lui Emöke. Fugi, nu te opri!

Ajunseseră de-acum la poarta palatului când Mikael îl auzi pe Ojsternig cum striga cât îl ținea gura:

— Curățǎ-rahat!

Mikael se întoarse. Ojsternig se apleca pe fereastră ca un nebun, reținut fiind de doi nobili. Părea posedat. Avea fața roșie de sânge din cauza capului primit în gură de la Volod.

— Curățǎ-rahat! răcni el pradă unei mânii oarbe. O am pe femeia ta! Și ți-am luat și fiul!

Apoi izbucni într-un hohot de râs nebun.

63.

Mikael ajunse la tabără ca prin vis, fără ca măcar să-și dea seama de greutatea lui Volod, pe care trebuise să-l târască cu forța și fără să fie sigur că Emöke venea în urma lor. Tot drumul nu făcuse altceva decât să vadă în fața ochilor chipul lui Ojsternig care răcnea: „O am pe femeia ta! Și ți-am luat și fiul!” Auzea în urechi râsul lui nebun, care acoperea orice alt zgomot din jur.

Doar când fu în cort și îl întinse pe un culcuș de paie, realiză că Volod îi salvase viața.

Volod era palid. Emöke îngenunche lângă el, îi desfăcu haina și îi sfâșie cămașa îmbibată de sânge. Pumnalul pătrunsese adânc în partea de sus a șoldului drept. După ce curăță rana cu vin, se vedeau clar, dincolo de stratul gros al pielii, mușchii tăiați și, mai în adâncime, masa întunecată a ficatului din care curgea, odată cu sângele, un lichid verzui. Cu o îndemânare și cu un calm care îl uimiră pe Mikael, Emöke tamponă rana cu un ghemotoc de pânză înmuiată în vin și o pansă cu fâșii din cămașă.

Volod îi zâmbi obosit.

— Ei, deci aveai dreptate, Nebuno? îi spuse. Apoi i se adresă lui Mikael care, la rândul lui, îngenunchease lângă el. Atentat la viața împăratului… Ce idee de căcat! murmură. Dar a funcționat. Ești șmecher pentru un țăran…, adăugă el aproape amuzat. Pe urmă făcu o strâmbătură de durere. Îi luă mâna lui Mikael. Nu puteți sta aici. Toți știu unde ne e sălașul. Vor veni să vă caute.

— Eu nu te las! spuse Mikael, scuturând din cap.

— Nu te purta ca un mucos. Volod respira greu. Sunt pe moarte.

— Eu nu te las, repetă Mikael. Luă vin, turnă într-un pocal și i-l întinse.

— Bea!

Volod făcu semn din cap că nu.

— Am terminat. Nu-mi mai începețișez creierul. Vreau să fiu treaz când îmi va prezenta moartea socoteala.

Ochii lui Mikael se începețișară de lacrimi.

— N-ai să mori…

Volod zâmbi trist, fără a răspunde.

— Mă duc să pregătesc caii, spuse Mikael. Plecăm de aici!

— Nu reușesc să stau în șa, țărane... Nu sunt puternic, așa ca tine...

— Ba ești mai puternic decât mine, zise Mikael cu încăpățânare.

— Crede-mă, băiete... Vocea lui Volod era calmă. Nu reușesc.

Mikael sări în picioare și azvârli pocalul cu furie, încercând să-și înfrâneze lacrimile.

— Nu! exclamă el ieșind, după ce-și pusese la șold spada lui Raphael.

După mai puțin de jumătate de oră se întoarse. Se lăsă în genunchi lângă Volod și își strecură brațele sub trupul lui. Apoi, fără efort, îl ridică.

— Emöke, spuse el, ia tu lucrurile, grăbește-te!

Afară din cort erau doi cai cu stea în frunte, unul pentru el și unul pentru Emöke, și o caretă pe două roți cu hulubele prinse de harnașamentul calului lui Volod. Mikael îl întinse cu blândețe pe Volod în careta plină cu paie.

— Unde crezi că te duci? spuse un glas.

Apoi, din întuneric, cu silueta lui gheboasă, apăru Berni.

— Plecăm, îi spuse Mikael.

— Nu în noaptea asta! îl avertiză Berni. Ați făcut mare harababură și vă caută. Vor sosi în curând. Sunt patrule pe străzi.

Mikael puse mâna pe spadă.

— Nu-ți va folosi la nimic, spuse Berni. Acum trebuie să vă ascundeți. Și mâine, în plină zi, puteți părăsi Konstanz.

— În plină zi? întrebă Mikael, cu sprâncenele încruntate. Ce idioțenie!

— Mâine îl vor duce la rug pe Jan Hus, explică Berni. Va fi dezordine, haos, zăpăceală, isterie. Nimeni nu vă va băga în seamă. Vă veți pierde în mulțime.

— Ascultă-l pe măscărici! spuse Volod din caretă. E un plan bun. Se uită la Emöke, iar pe buze i se zări un zâmbet din alte vremuri. Și mâine nu va mai trebui să târâți după voi un muribund, nu-i așa, Nebuno?

Emöke se uită în ochii lui. Pe urmă, cu gingășie, încuviință.

— Nu! strigă Mikael.

— Vrei să-i anunți pe toți că sunteți aici? îi spuse Berni

punându-i o mână peste gură.

Mikael se retrase cu furie. Avea ochii plini de lacrimi.

— Nu! repetă el încet.

— Am în minte un loc unde nu vă vor căuta, zise Berni.

Urmă un moment lung de tăcere.

— Hai, băiete! îl îndemnă Volod. N-am chef să mor în careta asta.

— Să mergem, decise Mikael. Urcă-te! îi spuse lui Berni.

Cu greu, Berni urcă în șa și dădu pinteni calului. Mikael și Emöke se urcară pe caii lor și îi încadrară. În timp ce înaintau, Mikael strângea cu putere mânerul spadei.

Berni mână careta până la lac. Acolo arătă spre o barcă mare, decorată cu însemnele contelui Chapuys de Reves.

— Nu stă de pază decât un servitor. Îl putem corupe, spuse el. Aici nu vă va căuta nimeni.

— Și dacă după aia servitorul se va hotărî să ne denunțe? întrebă Mikael. Nu, va trebui să facem altfel.

Pe neașteptate, ceața care îi adormise creierul în toate lunile acelea părea că dispăruse. Mintea lui era lucidă și gândea cu repeziciune. Se uită la barca aceea mare. Coborî de pe cal și căută pe pământ. Găsi o bâtă lungă.

— Unde e servitorul? îl întrebă pe Berni.

— O fi într-o cușetă, dar nu știu în care, răspunse Berni scuturând din cap.

— Am să dau de el.

— Măscăriciule, interveni Volod. Trebuie să îi dai tu o mână de ajutor.

— Cum să fac? întrebă Berni îngrijorat.

— Te cunoaște… atrage-l afară…, spuse Volod.

Ochii lui Berni se umplură de spaimă. Își încrucișă privirile cu Emöke. Ea, pur și simplu, îi zâmbi.

— Să mergem, pufni Berni cu un tremur în glas. Chiar că sunt un prostănac.

Mikael sări primul în barca aceea mare și bâjbâi prin întuneric. Pe urmă, Berni îl strigă pe servitorul care, recunoscându-l, apăru pe punte înjurând că fusese trezit din somn. Nu avu timp să-l întrebe pe Berni ce voia, că bâta lui Mikael se și abătu asupra capului său. Servitorului i se rotiră ochii în cap și căzu ca un sac gol. Mikael îl târî într-un loc unde nu putea fi văzut, îl legă cu o funie, îi umplu gura cu o cârpă și îi puse un căluș. Se întoarse pe

mal și îl ridică pe Volod. Îl duse pe barcă și îl întinse într-o cușetă de pânză. Apoi coborî din nou pe uscat, legă caii, ascunse careta și o duse înăuntru pe Emöke.

Berni tremura ca o frunză.

— Chiar că ești un măscărici de ispravă, îl lăudă Volod, izbucnind într-un hohot de râs răgușit. Știi să-i faci să râdă și pe morți.

Apoi tuși și gemu, cu o strâmbătură de durere pe față. Se lăsă tăcerea.

— Măscăriciule..., gâfâi Volod când își reveni, crezi că ai putea face un ultim lucru pentru mine?

— Ce...?

— Du-te la cortul nostru... Spune-le oamenilor mei că sunt pe moarte... și că vreau să-mi iau rămas-bun...

În timp ce Berni ieșea, Mikael începu să plângă încetișor.

— Termină, băiețaș..., zise Volod. Vino aici!

Mikael se apropie de el.

— Șterge-ți ochii ăia..., zise Volod. Eu sunt fericit să mor așa... Îi zâmbi. Azi după-amiază, o clipă, în cort... m-am gândit că aveai dreptate... că aveam să mor beat...

— În schimb, mi-ai salvat viața, spuse Mikael, încercând să-și țină lacrimile. Îți cer iertare, Volod. Ți-am spus că îmi era rușine că te admirasem și...

— Gata, băiete, nu fi jalnic..., îl întrerupse Volod. În seara asta eu m-am salvat pe mine... nu pe tine... Înțelegi asta?

Mikael încuviință.

— Bine. Am încheiat discuția! spuse Volod. Pleacă, băiete! Întotdeauna tu ai avut dreptate. Aici e doar căcat...

Respiră cu greutate, rezistând durerii.

Mikael văzu că ochii lui Volod erau din nou pătrunzători și arzători, că ai unui lup.

— Jan Hus ți-a zis să cauți adevărul..., continuă Volod. E corect. Am spus că îl disprețuiam doar fiindcă mă cântărise, văzuse că eram un om de nimic, pentru care nu-și putea risipi cuvintele... iar eu n-am fost în stare să-i suport judecata, fiindcă știam că avea dreptate. Dar el ți-a citit inima și a vorbit cu tine. Găsește-ți adevărul... îți va da puterea să faci ce crezi că nu e cu putință...

Mikael nu-și mai înfrâna lacrimile.

— Tu ai fost un maestru, spuse.

— Băiete, vrei să mă faci să mor de plictiseală?

Mikael zâmbi. Volod se întoarse spre Emöke.

— Nebuno, întotdeauna mi-a plăcut glasul tău, spuse. Mai cântă o ultimă dată pentru mine, te rog.

Emöke se așează lângă el. Volod se uită la Mikael.

— Știi care e cel mai ridicol lucru din toate astea? îi spuse. Un muntean ca mine care moare pe apă într-o barcă, la fel ca un marinar... Surâse, apoi miji ochii. Cântă, Nebuno!

Emöke începu o melodie duioasă, care vorbea despre păduri, despre piscuri înzăpezite, despre cer senin și despre mireasmă de mușchi, despre ciuperci de rășină, despre miere, despre aroma baligii de vacă și despre izul înțepător al fânului cosit, despre aburii furtunilor de vară și despre lemnele din foc. În notele ei se simțeau fluturarea aripilor vulturului, mersul maiestuos al cerbului, pașii grei ai ursului, alergarea ușoară a iepurelui de câmp și cea sprintenă a căpriorului, sâsâitul târâtor al viperei, foșnetul discret al hermelinei, fluieratul ascuțit al marmotei, cântul distonant al cocoșului de munte, trilul melodios al privighetorii, țipătul misterios al cucuvelei de noapte, zumzăitul albinelor. Și susurul pârâului, râsul argintat al cascadelor, picătura zăpezii când se topește în soarele de primăvară, murmurul ierbii pe pajiști și fâsâitul frunzelor.

Când termină de cântat, Volod nu mai respira.

64.

Mikael se trezi brusc înainte de răsărit. „O am pe femeia ta! Și ți-am luat și fiul!” Strigătul lui Ojsternig îi răsună încă o dată în urechi. Se uită la Emöke, care îl privea ca și cum tot ce ar fi așteptat era să se trezească.

— Ne întoarcem acasă? îl întrebă Emöke.

Mikael încuviință.

— Da.

Emöke zâmbi.

— Nu o pot lăsa pe Eloisa pe mâna lui Ojsternig, spuse Mikael. Acesta este primul meu adevăr. Se uită la ea. Am un fiu...

Emöke zâmbi iar.

— Va trebui să vii cu mine, îi spuse Mikael. Și Dumnezeu să ne

apere! Se ridică și se duse lângă cadavrul lui Volod. Berni nu s-a întors cu oamenii tăi. Îmi pare rău, murmură el ca și cum Volod l-ar fi putut auzi. Pe urmă se uită la Emöke. Trebuie să îl îngrop într-un cimitir sfințit.

Coborî pe țărm. Ceva mai încolo zări un pescar bătrân care-și descurca plasele. Se apropie de el.

— Unde vă îngropați morții, om bun? îl întrebă.

Bătrânul arătă un punct, undeva în spatele lui.

— E un cimitir sfințit?

Bătrânul încuviință.

Mikael urcă pe barca aceea mare și coborî apoi cu trupul lui Volod în brațe, înfășurat în pânza unei cușete pe care o găsise într-o cabină și îl întinse în caretă. Apoi se duse la o bisericuță de lemn, nu mai mare decât o încăpere, decorată cu plase de pescuit și cu un somn mare, împăiat. În spate era o căscioară, tot atât de șubrezită. Mikael bătu de mai multe ori până ce preotul, adormit, să deschidă.

— Trebuie să îngrop un om, îi spuse. Vă puteți ruga pentru sufletul lui?

Preotul se uită la el în tăcere.

— Am să vă plătesc, promise Mikael. Și am să vă plătesc și cincizeci de slujbe. Și am să vă dau bani și pentru o piatră de mormânt. Scoase o monedă de aur cu chipul contelui Chapuys de Reves pe ea.

Preotul holbă ochii, luă moneda și îi dădu o lopată să sape groapa. Spuse rugăciunile de înmormântare cu o fervoare pe care nu o acorda de obicei acelor pescari sărmani, îl ajută pe Mikael să acopere trupul lui Volod cu pământ și, înainte de a-și lua rămas-bun, întrebă:

— Și ce ai vrea să scrii pe piatra de mormânt?

— Volod cel Negru. Născut în munți, mort pe apă.

Când se întoarse, Mikael se duse la Emöke, care stătea la proră.

— Așteptăm să se facă dimineață și pe urmă plecăm, îi spuse.

Emöke se uita melancolică spre lac.

— Ce faci? o întrebă Mikael.

— Gregor pleacă, răspunse ea. Îmi iau rămas-bun de la el.

— De ce pleacă?

— Se retrage, răspunse Emöke cu ochii plini de lacrimi. Mă lasă liberă.

— De ce?

Emöke nu răspunse și continuă să se uite la apele lacului, pe care se întreceau năluci de ceață.

Pe la jumătatea dimineții sosi Berni, agitat, în șa pe un asin.

— Slavă Domnului că încă sunteți aici! exclamă el uitându-se la Emöke.

— Unde ai fost? N-ai dat de oamenii lui Volod? îl întrebă Mikael. Pe urmă observă că nu era îmbrăcat cu tărcatul lui costum de bufon, ci cu o tunică oarecare, cenușie, peste nădragi de stofă cafenii. Și nu avea la gât clopoțelul. Ce faci îmbrăcat așa?

— Hai să mergem, acum nu-i vreme de explicații! îi ceru Berni. Au emis sentința. Trebuie să fim acolo înainte să-l scoată pe Jan Hus din catedrală.

Mikael și Emöke îl urmară până în centrul orașului Konstanz. Când ajunseră, Jan Hus fusese deja scos în stradă.

— Veniți, să ne luăm după lume! zise Berni. Să stăm aproape unul de celălalt. Să nu ne pierdem, adăugă el și se întoarse spre Emöke.

Emöke își împinse calul lângă asinul lui Berni.

Trecând prin fața cimitirului catedralei văzură un rug uriaș, pe care ardeau cărțile ereticului.

Mikael, Berni și Emöke își croiră drum, urcând prin fluviul de lume înarmată care îl urma pe Jan Hus, ca și cum tot orașul ar fi trebuit să se apere de un singur bărbat aflat în lanțuri.

Mikael văzu că autoritățile religioase puseseră pe capul lui Jan Hus o coroană de carton, înaltă de cel puțin două picioare, cu trei diavoli desenați pe ea. Era și ceva scris, însă nu reuși să citească. Mulțimea îl suduia pe eretic, din ce în ce mai tare, de fiecare dată când acela, cu glas tare, își proclama nevinovăția.

Când ajunseră la pajiștea pe care fusese pregătit rugul, Berni spuse:

— Acum e momentul s-o ștergem.

— Nu, protestă Mikael.

— Ce plăcere poate fi să vezi cum pun la frigare un biet om, Doamne Sfinte? exclamă Berni.

— Absolut niciuna, răspunse Mikael. Însă el nu mi-a întors spatele și nu i-l voi întoarce nici eu. Chiar dacă spectacolul ăsta e grețos.

Ajuns în fața rugului, Jan Hus căzuse în genunchi și se ruga.

Coroana îi alunecă de pe cap. Atunci Jan Hus înălță capul, se uită la mulțime și zâmbi.

— Nu ești un diavol, murmură Mikael, uitându-se fix la el.

Și o clipă se gândi că Jan Hus își încrucișase privirea cu a lui.

Mulțimea din jurul lor striga la mercenarii care îl escortau pe eretic să-i pună iar coroana pe cap. Unul dintre mercenari o luă de jos și o arătă lumii, înainte de a i-o așeza din nou pe cap, răcnind:

— Să fie ars cu demonii, stăpânii lui pe care i-a slujit aici, pe pământ!

Mulțimea îl aclamă pe mercenar.

Jan Hus fu dezbrăcat și legat de parul din centrul rugului cu funii și cu un lanț de fier în jurul gâtului, ca să-i țină capul drept.

Jan Hus vorbi în timp ce călăul aprindea focul. Mikael nu reuși să audă tot ce spunea, în chiotele mulțimii, însă auzi clar cum zicea:

— Azi sunt gata să mor cu plăcere.

Focul crescu repede, învăluindu-l. Lumea tăcu, așteptând urletele sfâșietoare ale condamnatului. În schimb, peste trosnetul lugubru al flăcărilor care mușcau din lemn, se auzi doar un cânt, dulce și suav, intonat de glasul lui Jan Hus. În timp ce focul îi consuma carnea, Jan Hus își încheie imnul sacru și, pe dată, începu altul.

Cânta și Emöke cu el.

Dar, înainte ca Jan Hus să fi putut intona al treilea imn, neînfricat, aparent nesimțitor la arșița îngrozitoare a rugului, o pală de vânt îi arse fața și limba. Mikael văzu cum martirul continua să-și miște gura și i se păru că spune *Pater Noster.*

Curând, flăcările arseră funiile și trupul lui Jan Hus. Resturile sale carbonizate rămaseră agățate de lanțul care îl ținea de gât.

— Să mergem, pentru numele lui Dumnezeu! spuse atunci Berni.

— Să mergem, zise Mikael, după ce-și făcu semnul crucii.

În timp ce se îndepărtau auziră un zgomot cutremurător, care îți făcea părul măciucă. Mikael se întoarse și văzu că gâdele dăduse jos din par resturile carbonizate și sfărâma oasele, ca să le arunce din nou în foc, până când din Jan Hus n-ar mai fi rămas decât cenușa.

— Și cenușa va fi aruncată în Rin, zise Berni. Așa nu vor fi relicve pentru discipoli și Jan Hus va fi șters pentru totdeauna de

pe fața pământului.

— Nu-l vor putea șterge niciodată! spuse Mikael, simțind o forță nouă în inimă și în suflet. Adevărul nu se șterge cu absolut nimic.

— Așa-i, bombăni Berni. E precum ciuma… mai devreme sau mai târziu iese din nou la iveală.

Merseră în tăcere până ce trecură de ziduri și de supravegherea distrată a străjilor, nemulțumite că nu putuseră să asiste la spectacolul care entuziasmase luni de zile fantezia oricui s-ar fi aflat la Konstanz.

— L-am auzit pe conte spunând că Ojsternig a obținut permisiunea imperială de a se întoarce în regatul lui de rahat, comunică Berni, după o altă bucată de drum.

— E un loc minunat, precizâ Mikael. Nu-i deloc de rahat.

— Oricum, se pare că Ojsternig e convins că te vei întoarce și tu, zise Berni.

Mikael nu răspunse. Se gândea la Eloisa și la fiul lui pe care, până cu o zi înainte, nu știa că îl are. Și în clipa aceea îi reveni în minte visul ciudat pe care îl avusese la Sankt Jakob, ghidat de cântul hipnotic al lui Emöke, în timpul căruia descoperise ce fel de animal era. În visul acela apărea o cerboaică, și el se gândise că o reprezenta pe Eloisa, însă mai era și un mititel care plângea în pădure. Se întoarse spre Emöke. Ea știa.

Pe urmă, Berni arătă spre un grajd, aflat puțin mai deoparte.

— Acolo, spuse el.

— Acolo ce? întrebă Mikael.

Berni galopă până la grajd și coborî de pe asin. Se duse înăuntru și, după puțin timp, ieși, urmat de șase dintre oamenii lui Volod.

Mikael coborî de pe cal.

— Volod a murit fără să vă aibă alături, le spuse el pe un ton de reproș adânc.

— Da. Măscăriciul ne-a găsit doar azi de dimineață și a spus că era cu siguranță târziu, răspunse Manuele, unul dintre oameni, cu capul plecat.

Mikael nu spuse nimic.

— Volod ne-a zis să avem încredere în tine, chiar dacă ești doar un băietan, continuă Manuele. Dă-ne voie să te urmăm. Oriunde te-ai duce.

— Eu mă întorc acasă, spuse Mikael cu o expresie dură pe

chip.

— Atunci vom veni și noi, îl asigură Manuele.

„De ce ar trebui să am încredere în ei?” se gândi Mikael, cu amărăciune. Pe urmă însă își aminti de Volod. Îl judecase și pe el și îl condamnase. În schimb, Volod, fără ezitare, îi salvase viața. Greșise în privința lui. Se gândi că era într-adevăr un moralist, așa cum îi reproșase întotdeauna Volod. Uitându-se la bărbații aceia, toți mai mari decât el, dintre care unul sau altul i-ar fi putut fi tată, care stăteau în fața lui cu capetele plecate, simți o emoție neașteptată și adâncă.

— Poate că acasă mă așteaptă moartea, spuse el, amintindu-și cuvintele lui Lucio, primul dintre ei care se întorsese. Eu am o femeie și un fiu pentru care să mor. Dar voi? Gândiți-vă bine!

— Eu trebuie să-mi amintesc cine eram, făcu Lamberto, altul din grup. E un motiv bun pentru care să mori. Cel puțin cândva era.

— Și pentru mine, adăugă altul.

— Eram gata să murim atunci, spuse un al treilea. De ce n-am fi din nou? Poate mă voi simți din nou viu.

Mikael se uită la ei, la fiecare în parte. Și realiză că ei contau pe el ca să-și găsească forța să facă ceea ce singuri nu reușeau. Exact cum i se întâmplase și lui. Însă acum, totul se schimbase: Volod îi lăsase o moștenire însemnată. Numai acum își dădea seama că, în timpul călătoriei spre Konstanz, ca și cum și-ar fi presimțit sfârșitul, Volod făcuse în așa fel încât oamenii lui să nu rămână fără căpetenie. Și privindu-i în ochi pe acei rebeli care rătăciseră drumul, Mikael își dădu seama că Volod hotărâse, cu mult timp înainte, că el avea să fie cel care să-i conducă pe mai departe. Că el avea să fie cel care să le transmită oamenilor acelora puterea, încrederea și speranța într-o lume mai bună. Și înțelese că nu s-ar fi putut întoarce la Raühnvahl doar pentru Eloisa și pentru fiul lui. Nu știa dacă avea să fie la înălțimea acelei moșteniri. Însă știa că nu putea da înapoi.

Cu avânt îl îmbrățișă pe Manuele. Apoi pe toți ceilalți.

— Este îmbrățișarea lui Volod, le spuse cu glasul frânt de emoție.

Bărbații erau impresionați și li se citea pe față rușinea că îl părăsiseră pe șeful lor.

— Cum a murit? întrebă Manuele.

— Așa cum a trăit. Cu mult curaj, răspunse Mikael.

Bărbații încuviințară.

— Mai așteptăm pe cineva? întrebă Mikael, numărând că la apel lipseau doi.

— Nu, răspunse Manuele. Paolo e peștele unei curve…

Lui Mikael nu-i păru rău, fiindcă niciodată nu-l înghițise pe Paolo, încă de când încercase să o violeze pe Emöke.

— … iar Modric a murit într-o încăierare.

Mikael încuviință.

— Aveți armele cu voi? întrebă el.

Toți, cu excepția lui Manuele, făcură semn că da.

Însă Manuele roși.

— Eu nu…, spuse el cu greu. Mi-am vândut spada pe… puțin vin și un futai…

Mikael se duse la calul lui și luă o teacă. I-o aruncă lui Manuele.

— E spada lui Volod, spuse. Dovedește că o meriți!

Manuele, care era un ditamai bărbatul, înalt și masiv, cu o față rea, deformată de pumni, izbucni în plâns ca un copil.

Mikael se întoarse spre Berni.

— E timpul să ne luăm rămas-bun, îi spuse.

— Nu, eu vin cu voi, zise Berni. Asta dacă acceptați un olog în tovărășia voastră.

— De ce? întrebă uimit Mikael.

— Ascultă, eu nu mă pricep să țin discursuri eroice, așa ca voi. Mă deranjează la stomac, surâse Berni. Așa că să zicem că vin ca să te învăț ceva ce nu știi să faci.

— Ce?

— Să râzi, zise Berni.

Mikael zâmbi.

— Te-ai gândit bine? îl întrebă.

— Dacă m-am gândit? Cu creierașul meu minuscul? răspunse Berni. Nu pot face două lucruri deodată. Și deocamdată sunt ocupat să țin în frâu sălbăticiunea asta puturoasă, arătă el spre asin.

Oamenii râseră.

— La drum, atunci! spuse Mikael sărind în șa.

După o oră de mers, Berni veni lângă Mikael.

— Te-ai răzgândit, măscăriciule? întrebă Mikael.

— Nu, fraiere, răspunse Berni. Și mai am și un alt motiv ca să vin cu voi. Îi aruncă o privire lui Emöke, care călărea în spatele

lor cu o față senină. Nu știu dacă e o sfântă. Însă e plăcut să stai alături de ea. Și puțin după aceea adăugă: Poate pentru că și ea, în sufletul ei, e șchioapă ca mine.

Călăriră în tăcere. După aceea Berni zise:

— Însă armă n-am.

— Mai bine, îi răspunse Mikael râzând. Așa n-ai să te rănești.

În timp ce călărea, Mikael simțea că vraja orașului Konstanz îl părăsea. Nu știa ce ar fi găsit, odată întors în Raühnvahl. Nu știa ce se alesese de Eloisa, de copil și de Agnete. Însă acum simțea că are în el puterea să lupte pentru ei, pentru oamenii lui și pentru toate idealurile care simțea că renasc în el.

Se întoarse spre Emöke.

— Cântă, Nebuno!

65.

Unul dintre cei patru pisoi pe care îi fătase Eva la mai puțin de o săptămână de când Eloisa îl adusese pe lume pe copilul ei făcu un salt caraghios atacând ciotul de coadă al lui Harro, care nu încetase să se agite bucuros din ziua în care fusese readus la castel. Harro suspină răbdător simțind cum gheruțele pisicii se înfig în pielea lui cărnoasă.

În alt moment, Eloisa, Agnete și Lukrécia ar fi râs.

Dar, în dimineața aceea, în curte răsunau tobe de moarte.

Femeile își promiseseră să se țină departe de ferestre. Însă, pe măsură ce se apropia momentul, privirile celor trei se îndreptau nervoase spre geam.

Camerista Lukréciei, care întotdeauna îi fusese credincioasă, povestise despre un dialog auzit între Agomar și Marcus, care le înspăimântase. Însăși Lukrécia, cu vreo două săptămâni în urmă, îl auzise pe Marcus cum îi promitea lui Agomar funcția de guvernator al regatului, dacă el ar fi fost principele. Și, în ziua aceea, slujnica îl auzise pe Agomar cum îi spunea lui Marcus:

— Trebuie să fim doar eu și cu tine. Nu putem avea încredere în nimeni altcineva.

Asta însemna că Agomar îi acceptase propunerea.

Și confirmarea acestei bănuieli erau tobele de moarte care în acel moment răsunau în curte, anunțând execuția iminentă.

Eloisa se duse la fereastră. Agnete o luă de un braț și o îndepărtă.

— Nu te uita! Emoțiile neplăcute îți strică laptele, îi spuse.

Eloisa se întoarse spre copilul care dormea fericit și neștiutor în leagănul lui. De fiecare dată când se uita la el simțea o strângere de inimă, tot mai mare pe măsură ce se apropia momentul în care avea să se întoarcă Ojsternig și avea să i-l ia pentru totdeauna. Micuțul avea pielea rozalie și părul blond și creț care, crescând, avea să se onduleze în bucle moi. Semăna cu Mikael, însă avea ochii albaștri, ca ai Eloisei.

Tobele tăcură.

— Lelio Depretis! anunță din curte vocea lui Agomar. Ai fost condamnat la moarte pentru înaltă trădare. Ai complotat să-l ucizi pe moștenitorul de drept al tronului. Capul și trupul tău nu vor fi îngropate laolaltă.

— Nu! Vă rog! strigă ajutorul de contabil cu glasul sugrumat de frică.

Tobele începură să bată din nou.

— Și pe urmă ne va veni și nouă rândul, spuse Lukrécia, frământându-și mâinile.

— Nu! sări Agnete.

Eloisa și Lukrécia se uitară la ea.

— M-am gândit multă vreme, le explică Agnete. Dacă ne vor omorî înainte de sosirea tatălui Domniei Voastre, riscă și ca vreunul dintre cei de la castel să reușească să fugă și să îl anunțe. În acel caz, ar izbucni un război între ei și tatăl Domniei Voastre. Se uită fix la Lukrécia. Vor aștepta să ajungă și el. Și oricât mi s-ar întoarce stomacul pe dos, trebuie să ne dăm de partea lui. Imediat ce va fi la castel, va trebui să-i vorbiți și să-i dezvăluiți planul trădătorilor. Este singura noastră speranță.

Din nou tobele tăcură. Se auzi plânsul ajutorului de contabil.

Într-o clipă, cele trei femei se grăbiră la fereastră. Când fură acolo, văzură o licărire metalică în aer. Imediat după aceea toporul greu al gâdelui izbi buturuga unde ajutorul de contabil era ținut nemișcat de doi bărbați. Se auziră un zgomot cleios de carne, un trosnet de oase și bufnitura tăișului care pătrundea lemnul. Capul lui Lelio se rostogoli în colbul din curte.

Cele trei femei avură impresia că văd cum se închidea și se deschidea gura ajutorului de contabil, ca și cum ar fi murmurat niște cuvinte de-acum mute. Ochii lui erau căscați. Un șuvoi de

sânge se revărsa din gâtul tăiat, în timp ce trupul se lățea moale la poalele buturugii.

Soldații asistau în tăcere.

Agomar și Marcus erau unul lângă celălalt.

Arialdo da Tarvis, bătrânul contabil, stătea cu capul plecat, palid la față.

Pe urmă, dintr-odată, o femeie, cu fața brăzdată de lacrimi, cu părul ciufulit și cu o expresie disperată în ochi, se desprinse de grupul de servitori care asistaseră la execuție și se aruncă în genunchi la picioarele lui Agomar.

— Domnia Voastră! spuse ea printre sughițuri de plâns. Vă rog, dați-mi capul... vă implor! Se bătu în piept. Domnule, îndurați-vă și lăsați-mă să-mi îngrop fiul întreg, ca atunci când va veni ceasul învierii trupurilor să nu se arate la Judecata de Apoi fără cap!

— Hotărârea îi revine principelui, nu mie, răspunse Agomar, cu o înclinare ușoară a capului spre Marcus.

— Vierme, bâigui Agnete cu dinții strânși.

Marcus îi aruncă femeii un zâmbet răutăcios.

— O să primești capul fiului tău, îi spuse.

Femeia izbucni iar în sughițuri.

— Mulțumesc, Domnia Voastră! Dumnezeu să vă binecuvânteze!

Marcus luă de păr țeasta lui Lelio. Încă avea întipărit pe buze zâmbetul acela chinuit.

Femeia se duse spre el, cu brațele întinse, plângând.

Dar, cu o clipă înainte ca ea să ajungă la el, Marcus făcu stânga-mprejur și aruncă țeasta, care zbură prin aer, profilându-se pe cerul limpede, și trecu de zidurile castelului. Marcus izbucni într-un hohot de râs plin de cruzime și spuse:

— Du-te să ți-l iei, bătrâno!

Femeia rămase o clipă înlemnită, apoi, răcnind de durere, alergă afară plină de teamă.

Eloisa, Agnete și Lukrécia o văzură cum fuge după capul fiului ei care se rostogolea pe râpa colinei, sărind din piatră în piatră, schimbându-și continuu direcția. Femeia era bătrână și nu reușea să ajungă țeasta. Căzu și se ridică iar, în timp ce soldații râdeau, îndemnând-o să alerge mai repede. Într-un târziu, capul se opri la poalele dealului. Femeia îl luă în mâini și îl strânse la piept, mângâind părul fiului ei.

— Spectacolul s-a încheiat! strigă Agomar.

Pe urmă îi aruncă lui Marcus o privire, îi zâmbi și înălță capul spre fereastra de la care cele trei femei urmăriseră scena îngrozite. Se întoarse într-acolo și Marcus și se maimuțări, făcând o plecăciune ironică.

— Viermi scârboși! făcu Agnete.

O luă în brațe pe fiica ei și o strânse cu putere. Apoi, ca și cum s-ar fi închipuit în locul mamei contabilului pedepsit, îi dădu brusc drumul. În cameră se lăsă o tăcere sumbră. Niciuna dintre cele trei nu reușea să vorbească.

Puțin după aceea ușa se deschise fără să fi bătut cineva în ea. Agomar și Marcus intrară cu aer disprețuitor. Eloisa observă că mâna cu care Marcus aruncase capul lui Lelio era însângerată. Marcus, la rândul lui, îi observă privirea, își văzu mâna murdară de sânge și, cu nepăsare, uitându-se la Eloisa, și-o șterse pe piept, pătându-și haina gălbuie, din mătase florentină lucioasă.

— Din acest moment nu mai puteți ieși din camera asta, zise Agomar.

— E valabil și pentru Domnia Ta..., soția mea, adăugă Marcus, chicotind, apoi făcu un pas înainte.

Harro rânji. Marcus se opri, înspăimântat. Agomar scoase pumnalul din teacă.

— Nu! sări Lukrécia.

Agomar se uită la ea.

— Vă rog, spuse Lukrécia.

Încet, Agomar își băgă pumnalul la loc în teacă. Aruncă o privire spre Harro și pe urmă către pisică și puii ei.

— Pare o menajerie, spuse el cu o strâmbătură plină de dispreț.

— Mama mea trebuie să se ducă acasă, în fiecare zi, domnule, înaintă Eloisa. Trebuie să prepare unguentele pentru copil.

— O să o facă aici, răspunse cu duritate Agomar.

— Nu e posibil, domnule, răspunse Eloisa. Ca să aibă efect, trebuie culese ierburi proaspete.

Agomar se uită în tăcere la ea, reflectând.

— Și ce ne interesează dacă bătrâna iese din castel? interveni Marcus.

Se apropie de nou-născutul care continua să doarmă. Îl mângâie pe cap.

Agnete o reținu pe Eloisa de braț. Marcus îi zâmbi mieros.

— Fiul meu rămâne aici, spuse. Și curvișina, adăugă arătând spre Eloisa. Îndreptă un deget spre Agnete. Dacă ai să lipsești mai mult de trei ore, unul dintre ei doi ar putea avea un accident urât.

Îl ciufuli brusc pe nou-născut, trezindu-l din somn. Copilul deschise ochii și începu să plângă.

— Da, camera asta chiar pare un serai, zise Marcus și râse din nou.

Eloisa luă copilul în brațe și începu să-l legene.

— Lasă-l, porunci atunci Marcus, cu privirea lui răutăcioasă. Dă-i-l mamei lui! zise și arătă spre Lukrécia.

Agomar râse amuzat. Pe urmă, văzând că Eloisa îl strângea la piept pe micuț, răcni la ea.

— Nu l-ai auzit pe principe? Dă-i-l imediat mamei lui!

Lent, Eloisa îi dădu Lukréciei copilul. Lukrécia îl luă pe micuțul care nu înceta să plângă și îl legănă caraghios.

— Ce scenă impresionantă! spuse Marcus.

— Ne-am înțeles, nu-i așa, bătrâno? se răsti Agomar către Agnete.

Apoi, fără să aștepte un răspuns, ieși. Marcus îl urmă mergând legănat.

Când închiseră ușa, Eloisa aproape că îi smulse Lukréciei copilul din mână. Prințesa se gârbovi, înlemnită.

— Îmi pare rău…, se bâlbâi ea.

Între timp, Agnete se întorsese spre fata ei.

— Ce unguente? o întrebă. Ce ierburi?

Eloisa scutură din umeri.

— Nu mi-a trecut prin cap un motiv mai bun, îi răspunse. Însă așa, cel puțin una dintre noi va putea să iasă… Ochii i se umplură de speranță. Dacă s-ar întoarce Mikael…

Agnete încuviință, uimită de istețimea fetei ei.

Eloisa își descheie corsajul și-și dezgoli un sân, ducându-și copilul la sfârc, cu o privire sfidătoare spre Lukrécia. Știa că nu era vina principesei și totuși nu reușea să n-o deteste de fiecare dată când se gândea la ce se întâmpla.

Copilul începu să sugă și se opri din plâns.

— Încă nu i-ai pus un nume, spuse Lukrécia, încercând să destindă situația.

— Nu e fiul meu, răspunse Eloisa cu asprime, dar în glasul ei

se putea ghici durerea.

— Alege-i tu numele! insistă Lukrécia. E fiul tău.

— Nu pentru multă vreme, răspunse Eloisa neagră de supărare.

— Dă-i un nume! spuse Agnete.

— Atunci se va numi Marcus al III-lea, hotărî Eloisa.

Agnete încruntă din sprâncene, însă nu spuse nimic. În schimb, Lukrécia făcu ochii mari.

— Dar acesta este numele pe care i-l va da tatăl meu! exclamă ea uluită.

Eloisa se uită la ea.

— Nu, spuse cu mândrie. Acesta este numele care i se cuvine.

66.

Mikael se simțea din ce în ce mai curat și mai ușor, cu fiecare leghe parcursă în drum spre casă. În mintea lui întrebările pe care și le pusese luni de zile își găseau răspuns. Volod mereu îi răspunsese că el n-ar fi știut să-i spună ce însemna libertatea. Era doar un cuvânt, repeta el mereu. Rebelii i se opuneau lui Ojsternig doar din simpla nevoie de a supraviețui. Luptau ca să-și poată hrăni copiii, să nu moară de foame, legați fiind de o bucată de pământ sau de o mină. „Poate că într-o zi tu ai să fii cel care mă vei învăța ce este libertatea”, îi spusese într-o seară Volod. Acum însă, pe când călărea solitar în fruntea oamenilor săi, lui Mikael i se părea că știe din ce în ce mai clar ce anume căuta și pentru ce ar fi luptat. Cei puternici nu voiau libertatea, ar fi trebuit să renunțe la prea multe privilegii. Libertatea lor absolută nu putea exista decât dacă le-o luau tuturor celorlalți. Și asta se limpezea, din leghe în leghe, în mintea lui Mikael. Nevoia de a le potoli copiilor foamea era mult mai mult decât o simplă treabă practică. Dovedea că unii, prea mulți, erau considerați niște animale neînsemnate. Un om nu putea fi proprietatea altuia, își repeta Mikael. De acolo trebuia început. Să sfărâme lanțurile acelea. Toți laolaltă. „Aceasta e prima libertate a noii lumi ce va să vină”, se gândea el.

Să lupte pentru Eloisa, pentru fiul lui și pentru Agnete însemna să lupte pentru toți. Și cu cât se gândea mai mult, cu

atât simțea cum crește în el dorința și graba de a se întoarce acasă. Iuțeala cu care își îmboldea nerăbdător calul, îndemnându-i și pe ceilalți să-l urmeze, vântul care pe munți îi biciuia fața, totul realmente părea să smulgă de pe el greutatea, murdăria și viciul, ceața interioară care, în Konstanz, se lipiseră de trupul și de sufletul lui ca o boală.

— O s-o numim *Konstanzită*, boala asta nouă fără leac, glumi Berni.

Mikael râse.

— Înveți să râzi? Ăsta da fapt excepțional! exclamă Berni. Îți priesc.

Mikael întoarse capul să se uite spre Leinz, care se vedea de-acum la orizont, în spatele lor, pe când mergeau de-a lungul malului Dravei.

— Nu, nu tu, spuse el cu ochii luminați de entuziasm. Desfăcu larg brațele, cuprinzând valea, munții și cerul de sfârșit de iulie, de un albastru intens. Asta! îi zâmbi. Respiră, zise. Se simte deja miros de-acasă. Și ăsta-i singurul leac pentru *Konstanzită.* Arătă spre un punct nedefinit din fața lor, undeva pe fundul văii. Astă seară vom fi la Kirchbach. Iar mâine-dimineață o luăm iar la drum, spuse el visător. Mai e puțin, murmură, cu un tremur în glas.

Se pierdu în fanteziile lui, care îi dăduseră puterea să reziste oboselii, care îl împinseseră să stoarcă de puteri oamenii și caii, care îl făcuseră să parcurgă traseul de întoarcere spre Raühnvahl în mai puțin de jumătate din timpul care-i trebuise la venire.

Când se întoarse spre Berni, revenind la realitate, nu-l mai găsi lângă el. Nu se uită în spate să-l caute. Știa foarte bine unde era. Lângă Emöke. Zâmbi. Ceea ce se întâmpla între Emöke și Berni îl umplea de uimire.

În timpul uneia dintre seratele organizate de conte, la Konstanz, Mikael observase că Berni și Emöke își zâmbiseră. Pe urmă, Berni se alipise grupului, părăsindu-și stăpânul ca să înfrunte o viață care nu-i oferea nimic altceva decât pericole.

Și zi după zi, Mikael asistase la transformarea miraculoasă a lui Emöke. În dimineața în care se pregăteau să fugă din Konstanz, când o găsise fixând cu privirea apele liniștite ale lacului, ea îi spusese: „Gregor pleacă”. Apoi adăugase: „Se dă deoparte. Mă lasă liberă”. Atunci Mikael nu înțelesese la ce se

referea. Nici măcar nu o băgase în seamă. O luase ca pe una dintre frazele într-o doară ale lui Emöke. Însă după aceea, pe măsură ce înaintau pe drumul de întoarcere, începuse să observe schimbări. Mai întâi imperceptibile, pe urmă din ce în ce mai evidente. Privirea lui Emöke devenise din ce în ce mai puțin goală, mai puțin absentă și mai puțin distantă. Nu o mai văzuse vorbind singură, visătoare, cum obișnuia. Era ca și cum încet-încet se întorsese printre ei, după o călătorie făcută într-o altă lume sau după o lungă letargie.

Pe urmă, Mikael sesizase că Berni călărea mereu alături de ea. La început nu scoteau niciun cuvânt. Și seara, în timp ce mâncau, Berni se așeza lângă ea și se îngrijea să-i umple pocalul cu bere dacă era gol ori se prefăcea că nu îi e foame ca să-i dea o parte din mâncarea lui. După o vreme, Berni începuse să se așeze lângă ea și când era timpul de culcare și Mikael observase că se uita la ea cum doarme, cu un zâmbet pe buze. Mai pe urmă, Berni se întinsese lângă ea, sub pătură. Și pe urmă, într-o noapte când Mikael n-avea somn, pradă entuziasmului și îngrijorării pentru întoarcere, îi văzuse dormind mână în mână. În ziua următoare, călărind unul lângă celălalt, nu încetaseră o clipă să-și vorbească. În noaptea următoare, Mikael surprinsese un sărut, rapid și caraghios, în vârful buzelor. În cele din urmă începuseră să doarmă îmbrățișați, sub o singură pătură, și în unele nopți, în întuneric, Mikael le auzise respirația gâfâită.

Emöke nu încetase niciodată să cânte, însă și în cântul ei se produsese o transformare. Ascultând-o, Mikael se surprinsese gândindu-se că melodiile ei se deplasaseră din cer pe pământ. Își pierduseră o parte din magie, din fascinația aceea indescifrabilă care scotocea în cele mai îndepărtate unghere ale sufletului. Se făcuseră din carne. Vorbeau despre viață, despre dragoste, așa cum reușeau să le perceapă oamenii obișnuiți. Cum ar fi cântat oricare femeie îndrăgostită. Însă Mikael nu le găsea mai puțin impresionante. Din contră, recunoscându-se în sentimentele acelea atât de firești și de obișnuite, aceleași pe care le avea pentru Eloisa, se simțea și mai emoționat.

Doar o dată o zărise pe Emöke deoparte, pe vârful unui munte, așezată pe o stană de piatră albă, învelită în mușchi, cu privirea spre amurg, cu părul despletit fluturat de vânt și cu o privire melancolică.

— Ce se întâmplă? o întrebase Mikael, apropiindu-se.

Emöke se întorsese spre el. Zâmbise.

— Câteodată îmi lipsește, îi răspunsese ea.

— Cine?

— Gregor.

Mikael nu știuse ce să zică. Ridicase din umeri, zâmbindu-i la rândul lui. Apoi se uitase spre est, spre Raühnvahl, spre Eloisa, spre fiul său pe care nu-l văzuse niciodată, spre destinul lui.

— O să reușim? o întrebase.

Emöke întinsese un braț și îi luase o mână într-a ei.

— Nu știu, Mikael, îi răspunsese.

Și el, când o auzise pronunțându-i numele, avusese o senzație ciudată, plăcută, așa cum nu mai simțise înainte.

— Ce vezi? insistase el.

Emöke își lăsase privirea să hoinărească de jur-împrejur.

— Munți, pajiști, copaci, soarele care asfințește, stelele care încep să strălucească pe cer, răspunsese ea și se uitase din nou la el.

— Nu auzi nimic? continuase Mikael, cu o vagă senzație de amețeală.

— Aud vocea ta, vântul, nevăstuica la vânătoare, lemnul care arde în foc, caii care nechează, oamenii care râd, răspunsese Emöke cu un zâmbet plin de dulceață. Îi strânsese mai tare mâna. Darul s-a dus, murmurase ea, ca și cum ar fi fost un secret al lor. Și ochii îi străluceau de bucurie. Sunt liberă, Mikael.

El simțise din nou o emoție puternică auzind-o pronunțându-i numele, așa cum ar fi făcut oricare altă fată.

— Bine ai revenit, Emöke! îi spusese, mișcat, în timp ce se îndepărta.

Pierdut în aceste gânduri Mikael aproape că nu-și dădu seama că de-acum ajunseseră la Kirchbach. Își reveni și se întoarse.

Berni și Emöke călăreau mână în mână, pălăvrăgind veseli.

Mikael își aminti că, atunci când Emöke încă mai avea darul, cum îl numise ea, prezisese că el avea să se întoarcă acasă, însă ea nu. Și realiză că, oricum, nu ar fi putut-o aduce înapoi, să o condamne la o viață de fugară în pădurea Mezesnig. Nu acum. Apoi, îi veni să zâmbească gândindu-se că Berni nu ar fi supraviețuit nici măcar o săptămână în pădure.

— Ești plicticos, măscăriciule! îi strigă izbucnind în râs.

Când intrară în orășel, îi duse pe oameni până la casa

bătrânului comandant militar care îl cunoștea pe Raphael.

— Și ceilalți? întrebă bătrânul când îl recunoscu pe Mikael.

— Unii s-au căsătorit, alții și-au găsit de lucru în mine și alții…

— N-au rezistat, încheie pe un ton grav bătrânul. Nici bărbatul cu ochi de lup?

Mikael încuviință.

— Era o căpetenie bună, spuse bătrânul.

— Da.

— Acum se pare că tu ești căpetenia, zâmbi bătrânul. Văd asta în privirea respectuoasă a oamenilor tăi.

Mikael roși. Bătrânul îi puse o mână pe umăr.

— Dacă baronul ți-a dat spada lui, e fiindcă ai toate calitățile ca să fii un șef bun. N-ai de ce să te rușinezi.

— Ne întoarcem acasă, zise Mikael.

— Da, îmi închipuiam, zise bătrânul. Puteți dormi în lazaretul mănăstirii, ca data trecută. Și, tot ca data trecută, voi fi bucuros ca tu să iei cina la mine astă-seară.

Mikael îi duse pe oameni la mănăstire, apoi îl luă deoparte pe Berni.

— Măscăriciule, aici sunt frați. La noapte ține-ți mâinile acasă! îl avertiză.

— Am să încerc, răspunse Berni. Pe urmă, văzând că Mikael se întuneca la față, îi spuse: Glumesc!

— Râzi, frate! Îl îndemnă Emöke din spatele lor.

Mikael scutură din cap, amuzat, și se îndreptă spre casa bătrânului, care era, în Kirchbach, atât garnizoană militară, cât și închisoare.

La cină îi făcu un rezumat detaliat despre călătoria lor, despre șederea la Konstanz, despre rugul lui Jan Hus. Însă se abținu să-i povestească bătrânului despre întâlnirea cu Ojsternig.

Bătrânul nu puse întrebări.

Când sosi timpul să-și ia rămas-bun, Mikael simți pe umerii lui toată greutatea răspunderii vieților lui Emöke și a lui Berni. Se iar gândi că Emöke spusese că nu avea să se mai întoarcă acasă.

— Domnia Voastră, spuse el ajuns în ușă, întors spre bătrân, trebuie să vă cer o favoare! Femeia care este cu noi…

— Ultima oară era sora ta, râse soldatul.

— Da, ei, uite…

— Nu-mi datorezi explicații, zâmbi bătrânul. Dă-i-înainte, ce

voiai să-mi ceri?

— Femeia și unul dintre bărbați… poate l-ați observat…

— Ologul, zise bătrânul.

— E om de treabă. Îi sunt dator, spuse Mikael.

— Ceea ce nu-l face mai puțin olog, zise bătrânul.

— Nu… Mikael se împiedică în cuvinte. Domnule, credeți că Domnia Voastră le-ați putea găsi ceva de făcut aici, la Kirchbach?

— Lasă-mă să mă gândesc. Am să-ți dau un răspuns mâine-dimineață, răspunse bătrânul. Pe urmă îi puse o mână pe umăr. Ții mult la femeie, nu-i așa?

— Mult.

— Atunci am să văd ce pot face.

Fu o noapte agitată. Mikael ieși din lazaret și se întinse în curte, respirând miresmele grădinii fratelui erborist, aflată în plină floare. Privi cerul înstelat, senin, al acelei nopți de sfârșit de iulie. Dormi un somn ușor, în care gândurile reale se amestecau cu visele. La gândul că erau de-acum la numai câteva zile de mers de Raühnvahl, sufletul lui era răscolit de entuziasm și de teamă. Și ce îl entuziasma, ce îl înspăimânta și ce îl înfricoșa aducea cu sine entuziasmul. Nu știa peste ce avea să dea. Nu știa dacă ar fi putut face ceva. Nu știa dacă ar fi fost la înălțimea situației. Dar ar fi revăzut-o pe Eloisa. L-ar fi cunoscut pe fiul lui. S-ar fi întors acasă. Ar fi îmbrățișat-o pe Agnete. Și cine știe dacă Harro ar mai fi fost în viață? Luptându-se cu mii de întrebări și mii de îndoieli, când se iviră zorile era mai obosit decât atunci când se culcase.

Și oamenii trebuie că dormiseră puțin. Și ei trebuie că dăduseră piept cu alegerile pe care le implica părăsirea orașului Konstanz. Acum posibilitatea de a muri se afla într-adevăr la un pas. Fiecare dintre ei, în noaptea aceea lungă, trebuie să-și fi cântărit sentimentele și propria hotărâre.

Mikael îl îmbrățișă pe fiecare în parte, în timp ce-și luau micul dejun.

— Ne ducem în întâmpinarea destinului nostru, le spuse cu glas sigur. Trebuie să fiți mândri de voi.

După o clipă, oamenii începură să glumească între ei, înveseliți. Și în ochii lor, intui Mikael, era o lumină nouă.

— Volod avea dreptate, îi spuse Manuele apropiindu-se de el. Ești un șef bun.

— Prostii! răspunse Mikael, gândindu-se că era exact ce ar fi răspuns Volod.

Pe urmă se duse să pună șaua pe cal și îl găsi pe bătrânul soldat așteptându-l, cu un sac cu provizii pe care i le ceruse starețului.

— Am chibzuit la rugămintea ta, îi spuse bătrânul. De ceva vreme mă gândeam să pun pe picioare un han, al cărui proprietar a murit. Ar putea fi o afacere bună, dacă ar fi condus cum trebuie. Însă eu sunt oștean, nu sunt un tip sociabil. Singur aș duce-o repede la faliment. Se uită în ochii lui Mikael. În schimb, cu un măscărici și cu o cântăreață sunt sigur că vom face o grămadă de bani.

— De unde știți că…, începu Mikael, uimit.

Bătrânul îl opri cu un gest al mâinii.

— Eu nu știu nimic, băiete, spuse. Eu, cel mult, presupun.

Mikael încuviință.

— Crezi că i-ar putea interesa o propunere de felul ăsta? întrebă bătrânul.

Mikael îi chemă pe Berni și pe Emöke și le spuse despre ce era vorba. Pe urmă o luă deoparte pe Emöke și îi zise:

— Odată, mi-ai spus că tu nu te vei mai întoarce vreodată acasă.

— Nu-mi amintesc, răspunse Emöke, cu un zâmbet ușor.

— Mereu mi-a fost teamă că asta însemna că ai să mori, îi mărturisi Mikael, dându-și doar în clipa aceea seama cât de mult îl frământase acel gând.

Emöke îi zâmbi.

— În schimb, sunt vie, spuse ea. Se uită la Berni, cu ochii plini de dragoste. N-aș fi avut nimic din toate astea dacă n-ai fi fost tu.

Mikael se simți depășit de emoție.

— Atunci ce crezi că vei decide? o întrebă direct.

— Mulțumesc, Mikael, răspunse Emöke.

— E un da?

Emöke încuviință, surâzând.

— Îmi lipsesc puțin frazele tale într-o doară, îi spuse Mikael.

— Mie nu, răspunse Emöke.

Mikael se uită la ea în tăcere. Nu reușea să se obișnuiască deloc cu schimbarea aceea. Însă era extraordinară.

— Îmbrățișează-mă, înainte să încep să plâng! îi spuse

Emöke.

— Dacă te îmbrățișez, mă pun eu pe plâns, îi mărturisi Mikael.

Emöke îl înlănțui cu brațele în jurul gâtului și îl strânse tare.

— Râzi, frate! îi șopti ea la ureche. Viața e frumoasă și proastă.

— Astea sunt numai tâmpenii pe care ți le-a băgat în cap măscăriciul, glumi Mikael, desfăcându-se din îmbrățișare, posac, cu ochii încețoșați de lacrimi.

Pe urmă se întoarse să se ducă la Berni, dar se opri.

— Spune-mi că totul va merge bine, îi ceru. Chiar dacă nu mai știi dinainte.

— Totul o să fie bine, Mikael, răspunse ea, pe un ton blând.

Mikael încuviință și se întoarse la bătrân și la Berni.

— Atunci se pare că veți avea doi oameni deosebiți, care se vor îngriji de hanul Domniei Voastre, zise.

Bătrânul zâmbi mulțumit. Pe urmă arătă cu degetul spre Emöke și Berni.

— Nu știu cum vă numiți, spuse el serios, dar știu cu siguranță că numele vostru nu poate fi Berni, măscărici al contelui Chapuys de Reves, și Emöke Albath, cunoscută ca Sfânta, ambii căutați de autorități, zic bine?

— Aveți perfectă dreptate, Domnia Voastră, replică prompt Berni. Permiteți-mi să mă prezint. Eu sunt Leonida Argos, oier și poet amuzant, și vin din Elada. Iar ea, arătă el spre Emöke, făcându-i cu ochiul, având în vedere că doarme în patul meu, cu siguranță nu e o sfântă.

Bătrânul izbucni în râs. Și așa făcu și Mikael, în timp ce Emöke se lipea de șoldul strâmb al lui Berni și îl săruta pe obraz.

— Nu vă pot asigura că într-o zi nu mă veți blestema că v-am agățat de un olog atât de tâmpit cum e măscăriciul ăsta, zise Mikael către bătrân, bătându-l pe umăr pe Berni.

— Oh, pe toate bășinile infernului! exclamă Berni. Unde o să sfârșim dacă și un fraier se apucă să facă glume spirituale?

O clipă mai târziu însă, erau cu toții serioși. Sosise momentul să se despartă. Și, în timp ce se îmbrățișau caraghios, nici măcar Berni nu găsi o glumă potrivită momentului.

Cu o clipă înainte de a urca în șa, Mikael fu ajuns din urmă de bătrân.

— Salută-l pe baron din partea mea, îi spuse comandantul din Kirchbach. Apoi, coborând glasul, adăugă: Stăpânul Ojsternig a

trecut pe aici cu două zile în urmă, cu cincizeci de cavaleri înarmați până-n dinți. A pus un preț pe capul unui anume tânăr rebel și i-a avertizat pe toți că acel tânăr urma să treacă pe aici. Îl strânse de umăr cu o mână care, cândva, trebuie să fi fost zdravănă și puternică. Fii atent, băiete, și ai grijă de tine!

67.

În a treia zi a lunii august, Ojsternig fu văzut la mai mult de o milă distanță, la răscrucea cu Raühnvahl. Așadar, când își făcu intrarea la castel cu oamenii lui, ridicând colbul din curte, Agomar era deja acolo să-l întâmpine.

Agomar observă imediat că stăpânul lui părea obosit de drum. Însă citi în privirea lui și o emoție intensă, ceva ce semăna cu mânia și excitarea la un loc.

Ojsternig, coborât de pe cal, văzu că bușteanul cel mare era murdar de sânge.

— A trebuit să muncești mult? îl întrebă pe Agomar.

În momentul acela sosi și Marcus. Ojsternig nu-i aruncă nici măcar o privire.

— A trebuit să ordon o execuție, răspunse Agomar.

— Rebeli? întrebă Ojsternig.

— Ceva mai rău, îl avertiză Agomar, scuturând din cap, consternat. Vă amintiți de Lelio, ajutorul de contabil angajat de Arialdo?

Ojsternig încuviință.

— S-a descoperit că voia să vă ucidă moștenitorul, continuă Agomar.

— Ce interes putea avea să facă așa ceva? întrebă imediat Ojsternig.

Agomar se întoarse spre Marcus. Ojsternig duse mâna la pumnal, încins de furie, și făcu un pas spre Marcus.

— Tu?

— Nu, stăpâne, nu e cum vă închipuiți! interveni prompt Agomar, reținându-l.

— Contabilul a încercat să-l corupă pe principe, asta da, ca să obțină privilegii. Însă principele a venit la mine și l-a denunțat.

Încet, Ojsternig își relaxă mâna care strângea pumnalul,

fixându-l cu privirea pe Marcus. Se repezi la el cu ochii mijiți, în timp ce se străduia să înțeleagă.

— Vlăguitule, zise în cele din urmă, pe un ton rece, ori ești mai deștept decât credeam, ori ești chiar mai prost.

— Nu mi-am făcut decât datoria, răspunse Marcus.

Vocea îi era nesigură și imediat lăsă privirea în jos. Ojsternig continuă să se uite la el în tăcere. Pe urmă îl luă de braț pe Agomar și se îndepărtă.

— Vreau să dublezi straja, îi spuse.

— Pericolul a trecut, îl asigură Agomar.

— Nu pentru treaba asta, zise Ojsternig, încheind subiectul cu un semn cu mâna. L-am întâlnit pe Curățătă-rahat la Konstanz. Și pe Nebună. Pe față îi apăru un zâmbet mulțumit și sălbatic. Și cred că l-am rănit de moarte pe mai-marele rebelilor.

— Volod cel Negru? întrebă uimit Agomar. Dar ce făceau la Konstanz?

— N-am idee, răspunse Ojsternig, ridicând din umeri. Cu excepția faptului că o arătau pe Nebună drept cântăreață. Râse. Era cunoscută sub numele de Sfânta. Făcu o strâmbătură de dezgust. N-am văzut în viața mea atâta rahat ca la Konstanz. În orice caz, după incident, am obținut de la împărat permisiunea să părăsesc Curtea… nu fără să trebuiască să dovedesc că nu atentam la viața lui. Neam de idioți!

— Atunci, de ce să dublez straja? întrebă Agomar, care nu reușea să urmărească gândurile stăpânului său. Dacă l-ați ucis pe mai-marele rebelilor…

Ojsternig îl luă de umeri, viguros. Avea ochii aprinși de o emoție care ar fi putut părea bucurie.

— Sunt sigur că acel Curățătă-rahat se va întoarce. Zâmbi. El a ajutat-o pe Nebună să fugă, acum sunt sigur de asta. Încă nu știu cum a făcut, însă am de gând să descopăr. Iar acum se va întoarce ca să o elibereze pe femeia lui și să-și ia fiul înapoi.

— Dar cum a aflat de copil? întrebă uimit Agomar.

— Eu i-am spus, răspunse Ojsternig, radios. Și acum vreau să-mi văd moștenitorul, spuse el îndreptându-se spre intrarea castelului. Pe urmă, pe neașteptate, se opri. Îl trase spre el pe Agomar. Vlăguitul nu-mi mai e de folos, murmură, cu un rânjet răutăcios pe buze. Pune la cale dispariția lui.

— Stăpâne, sunteți sigur? îl întrebă Agomar.

— De ce? replică dur Ojsternig.

— Iată... mă gândeam... Agomar ezită. Nu ar fi mai prudent să-l lăsăm pe urmaș să crească până când veți fi sigur că va supraviețui?

Ojsternig îl țintui cu privirea. Un licăr de bănuială, doar pentru o clipă, îi încețoșă privirea. Pe urmă ochii îi deveniră din nou de gheață.

— De ce îmi pui la îndoială poruncile? îmi ascunzi ceva, Agomar?

— Nu, stăpâne! răspunse Agomar, lăsând capul în jos în semn de supunere.

— Copilul ăla e fiul lui Curățâ-rahat și al servitoarei. Va crește puternic, așa ca ei, spuse Ojsternig. Numai copiii nobililor vin pe lume drepți ca ovăzul udat de ploaie.

— Mă voi îngriji, stăpâne, spuse Agomar.

Odată intrat în castel, Ojsternig privi pe furiș în curte de la o ferestruică. După ce îl văzu pe Agomar apropiindu-se de Marcus și tăinuind cu el, urcă la etajul superior.

Când intră în cameră, Eloisa îl alăpta pe copil, cu corsetul complet descheiat. Se întoarse pe dată cu spatele la Ojsternig, încercând să se acopere. Agnete se ridică imediat în picioare.

— Tată! strigă Lukrécia.

Ojsternig abia dacă se uită la ea.

— Fiica mea! răspunse el, apoi se apropie de Eloisa.

Harro rânji. Ojsternig îl lovi cu piciorul.

— Credeam că ai murit, zise. Asta înseamnă că nu ți-am tras destule.

— Cuminte, Harro! îl liniști Lukrécia, îngenunchind alături de câine, în timp ce Ojsternig se pregătea să-i mai tragă un picior.

Ojsternig ridică din umeri și se duse la Eloisa.

— Arată-mi-l pe moștenitorul meu! îi spuse, apucând-o de umăr și silind-o să se întoarcă.

Eloisa își ținea corsetul, acoperindu-și sânul la care nu sugea fiul ei. Ojsternig se uită la copil. Întinse o mână ca să îl mângâie pe cap. Eloisa se dădu înapoi.

— Să nu îndrăznești! șuieră Ojsternig. Pe urmă întinse din nou mâna și și-o trecu prin părul blond al copilului, care sugea liniștit. Da, nu-i nicio îndoială cine e tatăl, spuse mulțumit. Seamănă ca două picături de apă.

— Înălțimea Voastră..., începu Lukrécia, trebuie să vă vorbesc...

Ojsternig nu o luă în seamă și continuă să se uite la copilul care sugea. Agnete îi făcu semn Lukréciei să continue. Trebuiau să-i spună de complotul lui Marcus și Agomar.

— Tată..., repetă Lukrécia.

— Ce-i? întrebă Ojsternig nerăbdător, întorcându-se spre fata lui.

Lukrécia deschise gura ca să vorbească, dar în momentul acela apăru Agomar. Lukrécia tăcu.

— Principe, spuse Agomar, aruncându-i o privire fugară Lukréciei.

Lucilla, servitoarea care era amanta și în același timp informatoarea lui, auzise ce-și propuseseră să facă cele trei femei. Iar acum Agomar trebuia să facă în așa fel încât Lukrécia să nu poată sta de vorbă cu Ojsternig.

— Aș fi vrut să plănuiesc cu Domnia Voastră treaba aia... însă văd că sunteți ocupat. Nici Arialdo de Tarvis nu pare să fie în apele lui, vrea să vă pună la curent cu situația finanțelor Domniei Voastre. Și poate vreți să mâncați și să vă odihniți. Avem o friptură de lebădă care vă așteaptă.

Ojsternig încuviință, iritat.

— Vin acum, zise. Se întoarse spre Eloisa. Ai destul lapte? o întrebă.

— Nu-mi lipsește, răspunse Eloisa.

Ojsternig mângâie din nou capul copilului, neluând în seamă ce se petrecea în jurul lui. Se uită fix în ochii Eloisei.

— O să se numească Marcus al III-lea, îi spuse, pe un ton sfidător.

Eloisa îi susținu privirea, cu mândrie.

— Da, răspunse ea.

Ojsternig încruntă din sprâncene, surprins. După aceea se întoarse spre Lukrécia și îi spuse distrat:

— Acum n-am timp de tine.

Agomar îi aruncă principesei o privire batjocoritoare.

— Mi-e foame, i se adresă Ojsternig lui Agomar. Zi-i lui Arialdo să-și aducă registrele la masă. Pe când se îndepărta, cele trei femei îl auziră că spune: Nu mă interesează amănuntele dispariției. Ți-am spus să te ocupi tu de treaba asta. Fă-o și gata!

— Agomar bănuiește ceva, spuse tristă Eloisa.

În după-amiaza aceea, Lukrécia, înainte de a putea vorbi cu

tatăl ei, se plânse de o durere de stomac. Se ghemui la pământ și un lichid verzui îi făcu spume la gură.

Agnete înțelese imediat că fusese otrăvită. Fugi la colibă și luă toate antidoturile pe care le avea. Însă, când intră în camera Lukréciei, principesa leșinase și, în rarele momente în care deschidea ochii, delira, zvârcolindu-se de durere.

Ojsternig era așezat pe patul fiicei lui. Și nu reușea să înțeleagă ce simțea. În sufletul lui, în afară de furie, se agita un sentiment pe care nu voia să-l recunoască.

— O să trăiască? o întrebă pe Agnete.

— Nu cred, răspunse Agnete. Nu știu ce otravă s-a folosit. Însă e puternică.

Ojsternig o înșfacă de gât, strângând-o până aproape să o sufoce.

— Dacă va muri, ai să mori și tu odată cu ea! strigă el.

Când Ojsternig slăbi strânsoarea, Agnete tuși și pe urmă spuse, fără teamă:

— Atunci am să încep să-mi încredințez sufletul lui Dumnezeu, fiindcă nu cred că o voi putea salva.

Ojsternig strânse pumnii până când i se albiră încheieturile, scrâșnind din dinți. Pe urmă o lovi pe Agnete cu o palmă violentă, fapt care-i făcu buza de jos să sângereze. Rămase nemișcat, gâfâind ca un taur. Îndreptă degetul spre Agnete.

— Fă tot ce trebuie! îi spuse cu sălbăticie. Nu pierde timpul cu rugăciuni. Înainte să-ți tai capul, am să-ți dau vreme să-l chemi pe Dumnezeu…

— Dezbracă-te! spuse Lukrécia, cu glas slab, delirând.

Ojsternig se întoarse spre pat.

— Nu sunt… nu sunt ca ea…, continuă Lukrécia, agitându-se, palidă, fără putere. Îmi pare rău, tată… nu sunt ca ea…

Ojsternig împietri. Știa la ce se referea fata lui. Știa pradă cărui coșmar îi căzuse.

— Doare, tată…, continuă Lukrécia cu o voce slabă.

Ojsternig își amintea noaptea în care fiica lui pronunțase acele cuvinte. Fusese prima oară când el o avusese, văzând în ea puțin din soția care îi excitase atât de mult simțurile.

— Nu mă mai chema… niciodată… tată… suspină Lukrécia.

Ojsternig nu-și amintea ca fata să-i fi spus vreodată vorbele acelea.

— Nu mă mai chema… tată… în timp ce facem…, Lukrécia

gâfâi. Cuvintele i se strânseră în gât, lăsând loc unui geamăt de durere, în timp ce se răsucea pe o parte și pe alta din cauza durerilor provocate de otravă.

Ojsternig nu știa dacă frământarea aceea nu era mai degrabă din cauza primei lor nopți, când îi luase virginitatea.

— Nu am... să mai spun niciodată..., reluă Lukrécia. Niciodată... vă jur...

Și din ziua aceea, în tot timpul în care abuzase de ea, Lukrécia nu mai scosese un sunet.

— Tată..., murmură Lukrécia.

Doar atât.

Ojsternig avu o senzație de profundă nemulțumire. Nu voia să o mai audă pe fiica lui. Se întoarse spre Agnete.

— Dacă ești sigură că nu va supraviețui, dă-i ceva să moară mai repede! aproape că urlă el la ea.

— Ca un animal? zise Agnete.

— Tată..., repetă Lukrécia, cu un glas slab, de fetiță.

Ca o rugăciune.

— Fă-o să tacă! porunci Ojsternig, împingând-o pe Agnete spre patul Lukréciei.

— Stăpâne, zise Agnete, fiica dumneavoastră voia să vă spună...

— Nu mă interesează! țipă Ojsternig.

Însă acum Agnete alesese să nu tacă, indiferent ce se întâmpla în sufletul lui Ojsternig.

— Fiica dumneavoastră a descoperit că Agomar și Marcus au pus la cale să vă ucidă, spuse pe nerăsuflate.

Pentru Ojsternig fu ca o găleată cu apă rece, care îl smulse din stânjeneala lui și îl readuse la realitate. O clipă, se uită fix la Agnete. Simți cum îl năpădește furia. Ridică masa din cameră și o aruncă în aer cât colo. Mobila căzu pe podea cu o bufnitură surdă. Ojsternig se îndreptă spre ușă.

— Tată..., murmură Lukrécia.

Ojsternig trânti ușa violent în urma lui și se duse de-a lungul coridorului fără să remarce că o servitoare frumușică se îndepărta în vârful picioarelor ducându-se la amantul ei, Agomar, să-l avertizeze că trădarea fusese descoperită.

Ojsternig se urcă pe cal și părăsi castelul. Când fu în pădure, se opri și coborî. I se învârtea capul. Pe urmă simți cum se rupe ceva în el. O trosnitură, ca a unei fisuri ce se deschidea în el. Și

ceva arzător, în mijlocul pieptului. Își aminti că simțise asta și cu câteva luni în urmă, după ce Emöke îi spusese, ca un blestem: „Tu ai să iubești”. Își aminti că simțise deja cum se deschidea fisura aceea, însă în ziua aceea reușise să o închidă. Și avea să reușească și de data asta, se gândi. „Nu eram eu în camera Lukréciei”, își spuse cu voce tare. Și atunci răceala, care nu permitea niciunui sentiment să-l sensibilizeze, coborî în el, stingând căldura aceea care îi arsese pieptul și îl făcuse vulnerabil.

Când se întoarse la castel, Agomar îl aștepta.

— Ce vrei? îl întrebă Ojsternig, cu voce dură, metalică, lipsită de emoții.

— Trebuie să vă mărturisesc o scăpare, îi spuse atunci Agomar, cu aer contrariat. Am făcut o mare greșeală.

— Ba bine că nu! strigă Ojsternig, cu chipul încordat și mâna pe pumnal.

Agomar îi întinse un flacon de sticlă de culoarea chihlimbarului. Ojsternig nu se atinse de el.

— Ce-i asta?

— Otravă, răspunse Agomar. După ce fiica voastră a fost… Se întrerupse, scuturând din cap. Am percheziționat camera lui Marcus. Agită flaconul în aer. Și am găsit asta. Lăsă capul în jos. Greșeala mea a fost să cred că l-aș putea controla. În absența Înălțimii Voastre, se dăduse pe lângă mine și îmi propusese să vă ucid, ca să devin principe. Însă mi-a spus că nu voia să trăiască aici, că ar fi fost mulțumit cu o rentă îndestulătoare și mi-ar fi lăsat mie guvernarea regatului.

Ojsternig se uita nepăsător la el.

— Am considerat că, făcându-l să creadă că sunt de partea lui, i-aș fi aflat mereu dinainte mișcările, deși știam că nu avea viitor, după cum mi-ați confirmat și Înălțimea Voastră astăzi, și în loc să…

Agomar lăsă mărturisirea neterminată.

— Și în loc să mă otrăvească pe mine a otrăvit-o pe fata mea? întrebă Ojsternig, neîncrezător. Nu se potrivește.

— Voia să vă otrăvească fără știrea mea, replică Agomar. Însă un servitor, în bucătărie, fără să vrea, a schimbat farfuriile.

Ojsternig se uită la el în tăcere.

— Ce de lucruri ai descoperit în așa de puțin timp! spuse într-un târziu. Și câte mi-ai ascuns?

— Dacă nu mai aveți încredere în mine, spuse Agomar, îngenunchind în fața lui, umil, voi suferi pedeapsa care credeți că mi se cuvine.

Ojsternig îi puse o cizmă pe umăr.

— I-ai visat vreodată pe oamenii tăi, pe cei pe care i-ai trădat și m-ai lăsat să-i omor ca pe niște câini răpănoși? îl întrebă.

Fără să ridice privirea, Agomar răspunse:

— Eu trăiesc în realitate, nu iau în seamă visele.

— Nici eu, spuse Ojsternig. Apăsă pe umărul pe care pusese cizma și îl trânti la pământ. Du-i imediat sticluța aia cu otravă moașei, îi spuse, după care intră în castel.

Când fu înăuntru, sigur că nu-l vedea nimeni, se sprijini de zidurile reci. Respiră adânc și încercă să născocească ceva plin de cruzime, fiindcă ăsta era singurul leac pe care îl știa că să țină departe slăbiciunea. Când hotărî ce are de făcut, gustând dinainte plăcerea și amuzamentul pe care avea să i-l provoace, se duse în camera Eloisei.

— Curățătorul-rahat al tău se întoarce, îi spuse.

Văzu cum în ochii fetei se aprinde o licărire de speranță.

Îi zâmbi cu răutate.

— Îi poți spune adio încă de pe acum. Am pus la cale pentru el o glumă grozavă.

68.

De mai bine de o oră Mikael se aciuase în desișul de fagi de la marginea pădurii Mezesnig, la sud de podul peste râul Uque, după ce scurtase de capete doi soldați de strajă. Din acel punct putea supraveghea coliba lui Agnete, care era la mai puțin de trei sute de picioare, dar în câmp deschis. Exact în ziua în care ajunsese din nou în Raühnvahl, le spusese oamenilor lui să se ducă la vechea ascunzătoare a rebelilor. Pe urmă, singur, coborâse spre vale și se oprise pe la jumătatea pădurii. Era începutul lunii august și noaptea era caldă. Dormise pe pământ, pe frunze, între două stane de piatră. Apoi, în zori, își călăuzise calul spre marginea pădurii, îl legase și cercetase satul care se deștepta.

În lunga lui absență, care durase aproape un an, așezarea

crescuse ca urmare a sosirii pădurarilor și a familiilor lor. Mikael numărase cel puțin douăzeci de locuințe noi, trei grajduri și un joagăr uriaș, în spatele căruia se afla un hambar, unde probabil locuiau rândașii. Calculase că, în total, trebuie că se stabiliseră acolo peste o sută de persoane. Și asta îi complica mișcările fiindcă, dacă se putea încrede în sătenii lui, care cu greu l-ar fi dat în vileag dacă l-ar fi văzut cumva, nu avea idee cum ar fi reacționat nou-sosiții. Firește, asta fără să-l pună la socoteală pe Eberwolf, care, ca un trădător scârbos ce era, ar fi fost extrem de fericit să pună mâna pe el.

Numărul animalelor care pășteau, de la vaci la oi, se dublase. Uitându-se în jur, Mikael reușea să-și dea seama cum ar fi arătat în anii următori frumoasa lui vale îmbelșugată. Animalele, prea numeroase pentru furajul scos de pe imașurile lăsate pentru pășunat, începuseră să dea iama la poalele pădurii Mezesnig, împiedicând-o să se refacă. Iar tăierea de-a valma a copacilor făcea restul. În câțiva ani, din pădurea Mezesnig avea să rămână doar o culme golașă. Ojsternig gospodărea regatul cu o lăcomie meschină, luând totul pentru el, fără să se gândească la viitor.

În ora aceea cât rămăsese ascuns, Mikael nu văzuse mișcare la coliba lui Agnete. Părea nelocuită. Și pe-afară erau semne clare de neîngrijire. Stiva de lemne pentru iarnă se dărâmase și toți bușteni erau împrăștiați pe jos, gata să putrezească odată cu primele ploi. Două oi se strecuraseră prin locul unde gardul se rupsese și pășteau în iarba crescută din fața intrării.

Mikael simți un fior de teamă. Lipsa Eloisei nu îl mira. Aproape sigur era prizonieră la castel. Dar Agnete? Murise? O cunoștea prea bine ca să nu-și dea seama că, dacă ar fi fost acolo, nu le-ar fi îngăduit oilor să-i umple pajiștea de căcăreze. Nici n-ar fi lăsat iarba să crească, fiindcă ar fi devenit regatul șerpilor și al șoarecilor. Nici n-ar fi lăsat să putrezească pe jos lemnul pentru iarnă, stivuit cu atâta greutate. Și nu se vedea nici măcar Harro.

În timp ce se frământa din cauza acestor întrebări neliniștitoare, Mikael, rezistând tentației de a se apropia de vreun consătean care muncea pe câmpurile de ovăz și de orz, o zări pe Agnete pe ulița principală.

„Trăiești!” gândi el cu o tresărire în inimă.

Agnete mergea cu pas grăbit, ca împinsă de o urgență.

Mikael se uită în jur, întrebându-se cum să facă să ajungă la

colibă fără să fie văzut. Dincolo de râu, pe malul opus, două vaci mari pășteau nepăsătoare. Aveau câte o curea groasă și zdravănă din piele în jurul gâtului. Mikael ieși din desiș, trecu râul care în perioada aceea a anului nu era adânc și, târându-se în patru labe, ajunse la cele două vaci. Le liniști cu sunetele pe care le scoteau sătenii și, pe urmă, o apucă pe una de curea.

Vaca nu o luă la sănătoasa.

— Cuminte! îi murmură Mikael, mângâind-o.

Pe urmă, mai întâi șovăitor, apoi docil, animalul se lăsă dus pe pajiște, spre coliba lui Agnete, care între timp intrase înăuntru. Ascuns de trupul masiv al vacii, Mikael ajunse în spatele colibei. Se târî prin iarba înaltă și se strecură în ceea ce fusese cândva casa lui.

Auzind un zgomot în spatele ei, Agnete se întoarse, exact la timp ca să vadă o siluetă cu gluga trasă, care-i sărea în spate, îi astupa gura cu o mână și o îndepărta de fereastră.

— Eu sunt, murmură Mikael. Sunt eu!

Ochii lui Agnete se măriră, gura i se căscă, mâinile îi cuprinseră fața, o strânseră, o sărutară, îl traseră de păr în timp ce repeta fără să se poată opri: „Băiețaș… băiețaș… băiețaș…”

— Da, eu sunt, zise Mikael, emoționat. Sunt eu…

— Băiețaș…, spuse pentru o ultimă dată Agnete. Pe urmă ochii i se umplură de lacrimi și, pe când și le ștergea cu dosul palmei, izbucni în râs. Spusese Eloisa că ai să te întorci. Însă, o clipă mai târziu, pe fața ei zbârcită se citi o undă de îngrijorare. Ce faci aici? E prea primejdios! Ojsternig…

— Ssst…, șopti Mikael, punându-i un deget pe buze.

O trase spre el și o ținu strâns.

— Băiețaș…, repetă Agnete, lăsându-se în voia îmbrățișării. Apoi, încet, se desprinse de el, ca să-i privească fața. Chiar tu ești, spuse ca și cum ar fi vrut să se convingă.

Mikael îi citi în ochi o durere adâncă. Aproape că-i era frică să-i pună întrebarea aceea, dar nu putea să se abțină.

— Eloisa?

— E bine…, începu Agnete cu un glas nesigur.

— Am un fiu? o luă repede Mikael.

Agnete scutură din cap.

— Ai…, făcu ea cu greu, dar nu-l ai…

— Cum?

— Vino, băiețaș, stai jos! spuse Agnete luându-l de mână.

Se așezară la masă. Agnete șovăia.

— Te rog!

Atunci, cu glasul plin de teamă, Agnete îi povesti despre Eloisa, despre ce se întâmplase în urma soliei aduse de Lucio, despre moartea lui Eberwolf, despre planul plin de cruzime al lui Ojsternig, despre sechestrarea lor la castel, despre principesa Lukrécia care era pe moarte. Când termină, lăsă capul în jos. Îi luă lui Mikael o mână într-ale ei.

— Trebuie să fii tare! îi spuse ea. Când se hotărî să ridice din nou privirea, văzu în ochii lui Mikael o lumină care o uimi. Te-ai făcut bărbat! murmură.

— Nu pot îngădui așa ceva, rânji Mikael, urmând firul gândurilor sale.

— Nu face nebunii! îl imploră Agnete, luându-i fața în mâini. Uită-te la mine și ascultă-mă! Nu poți face nimic. Ojsternig are o oaste întreagă de oameni înarmați, să tot fie peste o sută cincizeci de soldați. El i-a spus Eloisei că ai să te întorci… Se opri o clipă. Dar de unde putea ști? întrebă.

— Dă-l încolo! N-are importanță, răspunse dur Mikael.

— Ascultă-mă, te rog! reluă temătoare Agnete. Când Eloisa o să înțarce copilul, Ojsternig nu va mai avea nevoie de ea și o s-o lase să se întoarcă acasă. Atunci puteți fugi, tu cu ea, să vă faceți o altă viață…

— E fiul meu? întrebă Mikael, cu nările dilatate de furie.

Agnete lăsă capul în jos fără să răspundă.

— E fiul meu! rosti Mikael răspicat. Nu voi îngădui niciodată!

— Dacă ai să te lași omorât, Eloisa vă va pierde atât pe tine, cât și pe el. Ei? Te gândești la ea? întrebă Agnete, neconsolată.

— Cum îl cheamă? o întrebă Mikael.

După o scurtă pauză, Agnete spuse:

— Marcus al III-lea.

Pe chipul lui Mikael apăru o expresie mândră.

— E numele care i se cuvine.

Agnete simți că i se umplu iar ochii de lacrimi.

— Același lucru i-a spus și Eloisa.

Dar Mikael nu o asculta. Trupul lui fremăta de furie.

— Nu pot îngădui așa ceva! repetă el cu încăpățânare.

Dintr-odată, afară răsună un strigăt.

— Moașă!

Agnete tresări. Mikael duse mâna la pumnal. Agnete se duse

la fereastră.

— Vin, canalie! Pe urmă se întoarse spre Mikael, înspăimântată. Nu face prostii! Sunt trei și sunt înarmați. Trebuie să mă întorc la castel, spuse în timp ce dădea deoparte cufărul care acoperea hruba. Principesa e pe moarte. Caut un leac, deși nu sunt speranțe. Ridică chepengul. Fă-o pentru Eloisa! Ascunde-te și așteaptă să se îndepărteze!

Mikael se strecură în hrubă. În timp ce Agnete o închidea și punea cufărul la locul lui, simți cum se cufundă în trecut. Acolo începuse viața lui cea nouă. Acolo învățase să reziste la frig, că-l cheamă Mikael, și nu Marcus al II-lea de Saxa, acolo îl cunoscuse pe șoricelul Hubertus, primul lui prieten. Simți un nod în stomac, găsind în întuneric culcușul de paie unde-și petrecuse atâtea luni de zile în timp ce se transforma din principe în șerb.

— Așadar? L-ai făcut? spuse glasul unui soldat, intrând în colibă.

— Nu, nu l-am făcut, idiotule! răspunse Agnete, agresiv.

— Cât îți trebuie? continuă soldatul.

Cizmele lui grele răsunară pe podea.

Mikael își aminti ce alinare era pentru el, în zori, să audă primele mișcări ale lui Agnete și ale Eloisei, care se trezeau. Își aminti cât de singur se simțise și cât de puțin timp avea ca să se bucure de zgomotul de deasupra capului său făcut de saboții celor două femei. Și își aminti de supa fierbinte de la micul dejun, în care-și băga degetele amorțite de frigul nopții, înainte de a o mânca. Și de bucata de slănină pe care i-o dăduse odată Agnete. Sau de ceapa pe care o împărțise cu Hubertus. Însă, în loc să fie impresionat, fremătă de mânie, strângând convulsiv pumnalul.

— N-ai să-mi iei ce mi-am dobândit! murmură. E al meu!

— Agomar ți-a dat otrava, continua să bombăne soldatul. Cât îți trebuie să găsești un leac?

— Vrei să o faci tu? exclamă Agnete. Bine. Stai jos! Uite aici ierburile mele! Salveaz-o tu pe principesă!

Soldatul scoase un mârâit.

— Grăbește-te, bătrâno! strigă el.

Mikael auzi că Agnete umbla cu niște sticluțe pe care le punea într-un sac.

— Fii atent să nu le spargi, matahală fără minte! îi spuse soldatului.

Apoi, Mikael auzi cum soldatul se apropia de ieșire.

— Știi că bătrânului Raphael îi e foarte rău? spuse atunci Agnete pe un ton exagerat de ridicat.

— Cui? întrebă soldatul.

— Ar trebui să te duci pe la el, continuă Agnete.

— Dar dacă nici măcar nu știu cine dracului e? Te-ai prostit de tot? întrebă soldatul ieșind.

Mikael știa că Agnete îi vorbise lui.

— Ba îți zic că ar trebui să te duci pe la el, încheie Agnete cu glas tare.

Mikael îi auzi pe soldați cum chicoteau și pe urmă cum caii se îndepărtau. Când fu sigur că era singur, urcă scărița. Tot mai avea o treaptă ruptă. Apăsă pe chepeng și îl ridică fără efort, cu toate că avea cufărul deasupra. Își aminti cât se chinuise cândva, în noaptea în care Hubertus alesese libertatea și fugise, îndemnat de firea lui. În schimb, lui îi fusese frică să iasă din locul acela întunecat și să înfrunte viața, își amintea bine și asta. Suportase hinghereala lui Eberwolf, trăise într-o continuă groază, se simțise întotdeauna cel mai slab dintre toți, incapabil să înfrunte munca și existența. Însă acum era puternic.

— Nu, n-ai să-mi iei ce-i al meu, Ojsternig! spuse el, ridicându-se cât era de mare.

Afară nu mai erau vacile ca să-i țină paravan. Dar el era iute. Chiar dacă l-ar fi văzut cineva, n-ar fi apucat să-l ajungă din urmă. Și în desiș era calul lui. Puțini cunoșteau pădurea ca el. Era în elementul lui. O luă la goană cu capul în jos și, într-o clipită, străbătu cei trei sute de pași.

Doar jos, sărind pe prund, se uită în urma lui, să vadă dacă nu-l urmărea cineva. Și așa aproape că dădu peste un bărbat pe care nu-l cunoștea, îmbrăcat în pădurar, care suia malul râului.

O clipă privirile lor se încrucișară. Pădurarul zări pumnalul pe care Mikael îl scosese de la cingătoare.

— N-am nimic, nu mă omorâți! se smiorcăi el crezând că a dat peste un bandit.

Mikael trecu de el dintr-o săritură și intră în pădure. Când se întoarse, îl văzu pe pădurar cum alerga la străjile de pe pod și arăta în direcția lui.

Mikael încălecă și intră în desișul pădurii, ținându-se departe de drum. Când zări Degetul lui Moise, care ținea loc de turn în micul luminiș unde își avea sălașul Raphael, legă calul de o

ramură joasă de larice. Lângă catârul lui Raphael văzu un alt cal, legat de zăplaz. Mikael îl recunoscu imediat. Era calul bălțat cu roșu al lui Lucio.

Aproape fără să ia seama traversă câmpul unde învățase să sape, când era doar un copil, și intră în colibă.

Lucio, așezat pe marginea patului de paie al lui Raphael, sări în picioare, cu un pumnal în mână.

Mikael ridică mâinile.

— Sunt eu, Lucio, îi spuse, cu un zâmbet radios.

Îl îmbrățișă cu năduf. Și atunci îl văzu pe bătrânul Raphael zăcând în culcușul lui.

Raphael zâmbea. Dar era palid și slăbit. Forțele păreau să-l fi părăsit. Părea împuținat și mai mărunt. Pielea de pe mâini i se zbârcise, degetele erau strâmbe. Însă în ochi continua să strălucească licărirea pură a inteligenței lui.

— Băiete! exclamă fericit. Speram să te revăd. Ăsta da, chiar că e un dar frumos!

— Cum vă simțiți? întrebă Mikael, îngenunchind lângă el.

Raphael zâmbi, senin și melancolic în același timp.

— Sunt la capătul drumului, răspunse.

— Ca de obicei, ziceți o grămadă de prostii, îi reproșă Mikael scuturând din cap.

— Ca de obicei, nu înțelegi nimic, răspunse Raphael, pe urmă îi strânse mâna.

Mikael simți cât de slăbit era.

Raphael se uita fericit la el.

— Te-ai întors, spuse. Ai învățat să folosești spada? îl întrebă.

— Mai am nevoie să mă mai învățați câteva trucuri, spuse Mikael. Așa cum a fost cu sapa.

Raphael râse încet, amintindu-și.

— Ce țăran prost erai! Însă sunt sigur că te descurci mai bine cu spada. O ai în sânge. O citesc…

— Pentru Dumnezeu, nu începeți cu povestea aia cu inima tare! îl întrerupse Mikael în glumă.

— Ai hrănit-o? întrebă serios Raphael.

Și Mikael deveni serios.

— Nu, la Konstanz era cât pe ce să ajungă ca o prună uscată, răspunse. Pe urmă surâse. Însă de când m-am hotărât să mă întorc, a început din nou să bată.

Raphael îi puse o mână pe piept.

— Da, murmură el.

Stătură să se uite unul în ochii celuilalt, ca altă dată, fără să mai aibă nevoie de cuvinte.

Doar după multă vreme Mikael îi spuse:

— Comandantul militar din Kirchbach vă trimite salutări.

— Cine e? întrebă pe neașteptate Raphael, cu un văl de tristețe pe ochi.

— Nu știu cum se numește, răspunse Mikael. Însă mi-a arătat două cicatrici înspăimântătoare în formă de cruce pe piept. A zis că veți înțelege.

Raphael încuviință. Și i se umeziră ochii.

— Ettore Salvemini, murmură el cu drag. Zâmbi către Mikael, apoi spuse: Lasă-mă puțin să mă odihnesc, băiete! Tu și Lucio cu siguranță că aveți multe să vă spuneți.

După aceea privirea lui se încețoșă, pierdută în trecut.

Mikael se ridică și se duse la Lucio, care pregătea cina.

— Ce fac ai tăi? I-ai revăzut? îl întrebă.

Lucio surâdea în timp ce amesteca în supa de orz cu iepure.

— Da, spuse el. Cei doi băieți s-au făcut puternici.

— Și soția ta? întrebă Mikael cu o notă de îngrijorare.

— Nu-mi aminteam că se bășea atât de mult când trăiam împreună, râse Lucio. Dar reușesc să mă întâlnesc cu ea doar o dată sau de două ori pe săptămână, deci nu e chiar așa de rău.

Ochii îi străluceau de dragoste.

— Mulțumesc, spuse Mikael. Știu că i-ai dus Eloisei solia mea.

— Cuvântul e cuvânt! răspunse Lucio și ridică stânjenit din umeri. Aici situația e mai rea decât atunci când am plecat, continuă el. La Dravocnik sunt mai puține controale și mai puțini soldați de când bastardul ăla de Ojsternig s-a mutat în valea ta. Dar sărăcia e îngrozitoare, crede-mă. Sunt mineri care sapă cu unghiile în căutarea unui filon nou. Alții au reușit să fugă. Însă mulți au murit pe drum, cu familiile lor cu tot…

Mikael dădu din cap în semn de încuviințare, apoi spuse:

— Și Volod a murit departe de casă.

Lucio nu spuse nimic. Coborî doar ochii spre oală, uitându-se în tăcere la supa care fierbea leneș. Mikael tăcu și el. Aproape că ai fi putut crede că amândoi se rugau pentru Volod.

— Alții încă nu se resemnează, reluă Lucio. I-am organizat cum ne-a învățat Volod. Suntem vreo cincizeci. Însă nu avem o căpetenie adevărată. Suntem la voia Domnului. Dăm din când în

când iama în animale. Ojsternig are atât de multe vite că nici nu-și dă seama. Și, din când în când, atacăm un convoi de negustori care fac afaceri cu el. Ridică privirea spre Mikael. Ai văzut cum își bate joc de pădure?

Mikael încuviință.

— Aproape că nu mai există cerbi. Lupii nu au prăzi și încep să se arate la marginea satului Dravocnik, în căutare de hrană. Scotocesc prin gunoaie, dar, mai devreme sau mai târziu, vor înșfăca un copil care se îndepărtează de mama lui. Și, când vor gusta carne de om, se vor revărsa în haite jos, la poalele muntelui. Făcu o pauză. Te-ai întors să fii căpetenia noastră?

— Nu știu…

— Câteodată stau la palavre cu oamenii din Raühnvahl, când dau de ei prin pădure, povesti Lucio, serios. Nici nu-ți închipui cum vorbesc despre tine. Tu ești cel care i s-a împotrivit întotdeauna lui Ojsternig. Ești cel care a ajutat-o pe Emöke să fugă. Și mai spun că i-ai salvat încă de când erai copil… Se uită intens la el. Tu nici n-ai idee ce ai făcut pentru ei…

— Prostii!

— Nu, continuă Lucio. Ai plantat o sămânță în sufletele lor…

— N-am plantat chiar nimic, se apără Mikael. Sămânța aceea o aveau deja în ei.

— Atunci ai udat-o, replică Lucio. Oamenii ăia vorbesc mai mult despre tine decât despre Volod cel Negru. Îl luă pe după umeri. Puțini se nasc cu darul tău. Eu nu știu despre ce dar e vorba. Însă e darul pe care îl au toate căpeteniile.

Mikael se foi, stânjenit.

— Tu ești în stare să le dai speranță, spuse Lucio. Nu-i părăsi!

Era aceeași rugăminte pe care i-o făcuse și el lui Volod, prima oară când îl întâlnise în ascunzătoarea din pădure, se gândi Mikael. Nu! Nu avea să-i părăsească. Se întoarse spre Raphael.

— El vă ajută?

Lucio zâmbi.

— Întotdeauna ne-a ajutat. E un om mare! Se uită la Mikael. Are o slăbiciune pentru tine. Uneori, noaptea, când îi crește febra, îți spune numele.

Mikael se duse să se așeze lângă Raphael, emoționat. Bătrânul respira încetișor, cu ochii închiși. Fără să-i deschidă, întinse o mână. Mikael o luă într-ale lui.

— Ați auzit? îl întrebă.

Raphael încuviință.

— Da, și nu mă uimește.

— Nu știu de unde să încep, spuse încurcat Mikael.

Raphael, tot cu ochii închiși, îi pipăi pieptul și îi puse o mână pe inimă.

— Răspunde-mi fără să te gândești, zise el. De ce te-ai întors?

— Pentru Eloisa și pentru fiul meu.

— Și încă de ce?

— Fiindcă a venit vremea ca lumea să se schimbe, răspunse Mikael.

Raphael încuviință, în tăcere.

— Da, a venit vremea, repetă el în cele din urmă. Vezi că în sinea ta știi de unde să începi?

Apoi se lăsă ajutat să se ridice și se așezară să mănânce.

Afară noaptea începea să șteargă contururile lucrurilor.

În tăcere se auzi un galop pe pajiște. Mikael și Lucio săriră în picioare și se duseră de o parte și alta a ușii, cu pumnalele în mână.

— Poate e unul dintre oameni, murmură Lucio. L-am trimis să tragă cu ochiul pe lângă castel să afle dacă sunt convoaie care trebuie să plece sau să vină.

Trecură câteva momente și cineva bătu, mai întâi de trei ori, apoi de două. Lucio se liniști și deschise ușa.

— Hai înăuntru, Gabriel! Arătă spre Mikael. El e un prieten vechi de pe vremea lui Volod cel Negru. Ai auzit vorbindu-se despre el, e Mikael din Raühnvahl.

Gabriel, care era un pezevenghi mărunt, de vreo douăzeci de ani, făcu ochii mari.

— Tu ești acel Mikael care a ajutat-o pe Nebună să evadeze de la castelul lui Ojsternig? exclamă el plin de admirație.

Mikael se uită cu duritate la el.

— Dacă o singură dată îi mai spui Nebună, îți sparg toți dinții din gură! spuse el.

Raphael râse cu poftă.

— Deci, ce ai descoperit? îl întrebă Lucio pe Gabriel.

El dădu din cap.

— Cel puțin trei săptămâni nu se mișcă nimic.

— Vino, așază-te și mănâncă! spuse Lucio.

Gabriel se năpusti asupra a ce mai rămăsese din supă. După ce linse și blidul, bău o înghițitură lungă de bere.

— Știți cine e o anume… Eloisa Veedon? spuse el distrat.

— De ce? întrebă imediat Mikael.

Și Raphael se îndreptă pe scaun. Gabriel se uită la ei.

— Îmi pare rău…, murmură el.

— Ce? sări Mikael, apucându-l de guler.

— Când mă pregăteam să plec i-am auzit pe crainici că anunțau cu voce tare că… Gabriel făcu o pauză stânjenită, că această Eloisa Veedon e vinovată că a încercat să-i fure principesei copilul și…

— Și…?

Mikael avea ochii cât cepele, plini de spaimă.

— Poimâine o să fie executată.

69.

Eloisei aproape că nu-i venea să creadă. Dintr-odată zilele ei, până în acel moment stăpânite de teama de a-și pierde copilul, deveniră minunate. Agnete îi spusese că-l întâlnise pe Mikael. Și asta îi reaprinsese în suflet speranța pentru amândoi. Eloisa simțise cum i se umple inima de o dragoste și mai mare decât cea pe care i-o purta deja.

„S-a întors!” își repeta ea tot timpul, înnebunită de bucurie. „Tatăl tău s-a întors!” murmura în urechile fiului ei, acoperindu-l de sărutări.

În seara următoare, Ojsternig intră în camera Eloisei.

— Unde este mama mea? întrebă Eloisa, care nu o văzuse toată ziua și care nu avusese voie să iasă din cameră.

Era nerăbdătoare să știe dacă îl întâlnise din nou pe Mikael. Și dorea să o pună să-i povestească, pentru a nu știu câta oară, fără să obosească să asculte, că Mikael era viu, că era frumos, că era puternic.

— Mama ta se ocupă de principesă, răspunse Ojsternig. N-are timp de tine. Pe urmă se apropie de ea și întinse brațele spre copil. Dă-mi-l! spuse el.

Eloisa făcu un pas înapoi.

Ojsternig îl luă pe micuț.

— E al meu! spuse, smulgându-i-l din mână.

Toată după-amiaza, Eloisa auzise tobe care băteau în sat, pe

fundul văii. Și știa că, atunci când bat tobele în regatul plin de cruzime al lui Ojsternig, nu era niciodată semn bun.

Ojsternig se întoarse spre o servitoare bătrână care apăruse în ușă, cu un instrument ciudat într-o mână și cu o sticlă de cositor, sigilată cu un maț, în cealaltă.

— Fă ce trebuie! îi spuse servitoarei, ieșind cu copilul în brațe.

— Unde-mi duceți fiul? urlă Eloisa, cu glas temător.

— Nu e fiul tău! răspunse Ojsternig de pe coridor.

— Ce se întâmplă? o întrebă Eloisa pe servitoare.

Bătrâna se uită la ea.

— Desfă-te la sân! spuse ea.

Eloisa rămase nemișcată.

— Dacă nu te supui, am să fiu silită să chem doi soldați, o amenință bătrâna, pe un ton dur. Au mâinile aspre și sunt violenți. Ușurează-mi munca, e mai bine pentru tine.

Încet, Eloisa își dezgoli sânul. Bătrâna destupă sticla de cositor și o puse pe masă.

— Apleacă-te în față! îi spuse.

Eloisa privi instrumentul din mâna servitoarei. Era vorba despre un con făcut dintr-un corn de vacă, golit și găurit la capătul mai îngust. La bază fusese montat un inel de fier cu un piston, lipit de peretele interior al cornului printr-o ventuză circulară, din maț tăbăcit.

— Apleacă-te! repetă bătrâna.

Eloisa se aplecă în față. Sânii plini de lapte se lăsau grei în jos.

— Acum nu te mișca! zise servitoarea, lipind de sânul drept partea deschisă a conului, și începu să lase în jos pistonul.

Eloisa simți o presiune și laptele începu să picure.

Când pistonul ajunse la capătul cursei, servitoarea desprinse conul, cu grijă, atentă să nu îl răstoarne, și turnă laptele în sticla de cositor.

Eloisa își privi sânul. Îl simțea amorțit și văzu pe el un semn roșu, acolo unde conul fusese lipit de piele.

— Apleacă-te iar! îi ceru bătrâna.

— De ce nu-l pot alăpta? Ce înseamnă toate astea? întrebă Eloisa în timp ce spaima îi tăia respirația.

Servitoarea nu răspunse. Îi puse instrumentul pe sân și continuă până ce extrase tot laptele.

Eloisa, umilită, plângea în tăcere, aplecată în față, fără să se opună. Acum sânul o durea și unele vene subțiri, din jurul

sfârcurilor, se spărseseră, formând o rețea ca o plasă de păianjen roșiatică.

— Celălalt, spuse servitoarea. Stai pe loc!

Puse instrumentul la sânul stâng, mulgând-o ca pe o vacă. Servitoarea, storcându-i sânii, umplu toată sticla și o astupă cu o expresie mulțumită. Se uită la Eloisa.

— Ai mult lapte. Azi copilul nu va suferi de foame, spuse ea întorcându-se să iasă.

— Ce se întâmplă, pentru numele lui Dumnezeu? întrebă din nou Eloisa, încheindu-și rochia cu mâini tremurânde.

Între timp, bătăile de tobă se auzeau din ce în ce mai aproape. Însă încă nu se distingeau cuvintele mesagerului.

Ușa se deschise pe neașteptate.

— Fata mea! urlă disperată Agnete, cu fața brăzdată de lacrimi. Apoi, doi soldați puseră mâna pe ea, smucind-o înapoi cu brutalitate.

— Mamă! urlă la rândul ei Eloisa, aruncându-se spre Agnete. Dar ușa se închise cu violență, în timp ce zbieretele lui Agnete erau din ce în ce mai pline de spaimă.

— Mamă!

Eloisa puse mâna pe clanță.

Se auzi lanțul pus în exterior. Eloisa forță zadarnic clanța, apoi, cu amândouă mâinile, bătu în ușă.

— Mamă!

— Ah, Dumnezeule! Glasul lui Agnete era plin de teamă. O, Doamne, nu! Nu îngădui așa ceva!

De-acum tobele erau la porțile castelului.

Apoi se auzi o bufnitură și urletele lui Agnete se stinseră.

Eloisa își lipi urechea de ușă și i se păru că aude un zgomot ca și cum un trup ar fi fost târât de-a lungul coridorului. Se întoarse spre bătrâna servitoare, cu ochii căscați de spaimă.

Tobele își făcură intrarea în curte. Sunetul produs de baghetele de lemn pe pielea de catâr a instrumentelor făcu să vibreze aerul și ritmul palpitant se strecură în cameră cu nemaiauzită putere.

— Te rog! N-ai pic de inimă? imploră Eloisa întinzând mâinile spre servitoare.

Tobele tăcură, toate deodată.

— Poimâine, vineri, 8 august 1415, cu binecuvântarea Dumnezeului Atotputernic și prin voința preaiubitului nostru

stăpân, principele Ojsternig al regatelor Dravocnik și Saxa…

Glasul tunător al pristavului se întrerupse, în timp ce tobele băteau din nou.

— Ce se întâmplă poimâine? întrebă Eloisa, în timp ce groaza îi sfâșia inima, temându-se că Mikael fusese prins.

— Poimâine este ziua execuției tale, răspunse servitoarea, zâmbind răutăcios cu gura fără dinți.

Eloisa nu mai auzi în jurul ei niciun zgomot. Nici bubuitul tobelor, nici vocea pristavului care îi anunța condamnarea la moarte. Totul era tăcere, afară și înăuntrul ei. Căzu în genunchi.

Rămase nemișcată, surdă la lumea întreagă, până când se deschise ușa și doi soldați conduși de Agomar intrară și o ridicară pe sus. Se uită la ei fără să-i vadă.

Doar pe coridor reuși să înțeleagă că avea să moară. Simți groaza care o chinuise până atunci cum o năpădește dintr-odată cu o violență care o făcu să tremure din cap până în picioare. Încercă să se desprindă, dar soldații o țineau strâns de brațe și o târau fără efort, oricât și-ar fi înțepenit ea picioarele.

Trecând prin fața ușii Lukréciei, înțelese limpede ce ar fi însemnat moartea ei.

— Vă rog, îi zise lui Agomar. Milostiviți-vă și lăsați-mă să vorbesc cu principesa pentru ultima oară.

— Principesa e pe moarte, răspunse rece Agomar.

— Vă rog, repetă Eloisa, cu fermitate. Nu-mi puteți refuza asta.

— Eu pot face orice vreau, zise Agomar.

Însă pe urmă deschise ușa de la camera Lukréciei și le făcu semn celor doi soldați să-i dea drumul înăuntru. Eloisa intră în cameră, care mirosea urât de la muribundă și de la ierburile și leacurile cu care Agnete încerca să biruie otrava.

Lukrécia zăcea pe pat. Avea ochii întredeschiși, încețoșați. Eloisa se apropie de căpătâi.

— Principesă…, murmură ea.

Lukrécia nu se mișcă. Eloisa îi luă o mână într-a ei. Era rece și inertă.

— Grăbește-te! o zori Agomar în spatele ei.

— Principesă…, reluă Eloisa, vă rog, trebuie să trăiți. Vocea i se frânse în gât. Își sprijini capul de umărul osos al Lukréciei. Principesă, trebuie să trăiți, vă rog… altfel copilul meu… Un suspin o cutremură. Sughiță. Altfel copilul meu…, reluă ea

disperată, nu va avea pe nimeni care să aibă grijă de el!

— Haide, întrevederea s-a terminat, făcu Agomar pierzându-și răbdarea.

— Dar ați promis, principesă! zise Eloisa ridicând vocea și strângându-i mâna. Mi-ați promis că veți lupta pentru el!

— Nu te poate auzi, curvă tâmpită, zise Agomar. Încă n-ai înțeles?

Mâna Lukréciei se mișcă imperceptibil, încercând s-o strângă pe a Eloisei. Eloisa își ținu respirația.

— Ba mă aude, murmură.

Întoarse capul dând să plece și, în clipa aceea, pe noptiera de lângă pat văzu flaconul cu otrava împotriva căreia Agnete încercase să pregătească leacul. Ridicându-se, neștiind de ce o făcea, luă flaconul și îl lăsă să alunece în buzunar, fără ca Agomar sau cei doi soldați să-și fi dat seama. Pe urmă se lăsă dusă în catacombe, unde o închiseră într-o celulă întunecoasă și umedă, deși era vară, care avea sus un geam mic, zăbrelit, la care nu putea ajunge.

În noaptea aceea, întinsă pe paiele pline de apă, scuturată de tremurături, înțelese de ce luase flaconul cu otravă. Văzuse prea multe execuții, în anii aceia, ca să nu știe ce agonie atroce o aștepta. Avea să se omoare mai degrabă decât să fie jupuită de vie, ori arsă pe rug, sau cu măruntaiele scoase, ori doar spânzurată. Își închipuia lama ascuțită a călăului care îi străpungea pielea spatelui. Sau pumnalul cu care îi deschidea vintrele. Simțea flăcările care o înghițeau. Se vedea bălăngănindu-se agățată de un laț, dând din mâini în gol, convulsiv. Toată noaptea încercase degeaba să gonească acele viziuni cumplite. Și, de fiecare dată, i se părea că simte din ce în ce mai real durerea la care fusese condamnată. Se rugase la Sfânta Fecioară, însă nu simțise nicio alinare. Așa că se hotărâse că va bea toată otrava, nădăjduind că avea să o ucidă repede.

În timp ce zorii ultimei ei zile de viață se iveau palide prin ochiul de geam zăbrelit, Eloisa destupă flaconul și îl apropie de buze. Mirosi otrava. Avea un iz dulceag.

Pe urmă auzi pași afară din celulă. Închise flaconul și îl ascunse din nou.

Ușa se deschise și fu împinsă înăuntru bătrâna servitoare de cu o zi înainte.

— Dezbracă-te! îi spuse servitoarea. Știi cum merge treaba.

Avea în mână instrumentul de stors lapte și sticla de cositor.

Temnicerul rămase în prag, privind scena.

Servitoarea își dădu seama.

— Porcule! strigă ea.

Temnicerul se pipăi la vintre, obscen. Râse și se îndepărtă.

Eloisa își desfăcu rochia, își descoperi sânii și se aplecă în față.

— Ce s-a ales de copilul meu? întrebă.

Servitoarea nu răspunse și începu să tragă lapte, după care plecă.

„Cine va avea grijă de copilul meu?” se gândi Eloisa, disperată, imediat ce rămase singură. Măcar dacă ar fi supraviețuit Lukrécia. Destupă iar flaconul cu otravă. Însă se opri. Îl închise la loc și îl aruncă într-un colț al celulei, suspinând. Nu putea fi atât de lașă, își spuse. Îi era frică, sigur, și poate o aștepta o moarte cumplită, în chinuri îngrozitoare, însă nu se putea da bătută. Trebuia să continue să spere. Se putea întâmpla o minune. Poate Mikael ar fi salvat-o, așa cum făcuse cu Emöke. Își duse mâinile la față. Cum de se gândise numai la ea, se întrebă? Cum putuse să uite de fiul ei, chiar și într-un moment de disperare? Și Mikael. Și Agnete. Nu, nu avea să se omoare. Avea să înfrunte moartea cu capul sus. Pentru fiul ei și pentru Mikael. Și nu ar fi părăsit-o niciodată pe mama ei. Să se sinucidă era ca și cum ar fi condamnat-o și pe ea la moarte. Atunci mâinile i se coborâră de pe față la pântece, unde timp de nouă luni crescuse odorul ei. Unde era acum? se întrebă înfricoșată. Ce avea să se aleagă de el? Lukrécia i-ar fi vorbit despre ea? I-ar fi povestit vreodată adevărul? Nu, nu avea să-și ia viața, repetă Eloisa, și avea să se lase mulsă ca o vacă doar ca să-i dea copilului laptele ei. Până la ultima picătură. „Laptele mamei lui”, spuse sfâșiată de durere. Când se făcu seară, servitoarea umplu iar sticla de cositor. Când dădu să plece, îl întâlni afară din celulă pe Ojsternig.

— Stăpâne, o auzi spunând Eloisa. Iată o altă sticlă plină.

— O să fie de ajuns pentru toată noaptea? întrebă Ojsternig.

— Firește, stăpâne, răspunse servitoarea.

— Atunci mâine-dimineață umple alta, porunci Ojsternig.

— Pentru ultima oară, spuse servitoarea.

Ojsternig nu răspunse. Apăru în ușa celulei. Avea cu el o torță înmuiată în ulei.

Pereții oribili din piatră înnegrită străluciră de umezeală, năpădiți de lumină. Eloisa văzu că Ojsternig avea un zâmbet triumfător pe buze. Ojsternig se apropie de ea și îi lumină fața. Se uită la ea îndelung, în tăcere.

— Ce-i cu fiul meu? întrebă Eloisa.

— Nu e fiul tău! zise Ojsternig. Bagă-ți bine asta în cap!

— Ce-i… cu copilul? întrebă Eloisa, cu glasul plin de teamă.

Ojsternig continuă să se uite la ea, fără să răspundă.

— Mâine e o zi mare, spuse el într-un târziu. Nu vrei să știi de ce? o întrebă el cu cruzime.

Eloisa nu găsi în ea curajul de a-i înfrunta privirea. Lăsă ochii în jos. Ojsternig întinse o mână și îi ridică bărbia.

— Vreau să te văd la față, spuse, sorbindu-i cu lăcomie spaima pe care i-o citea în privire.

Eloisa închise pleoapele.

— Uită-te la mine! îi porunci Ojsternig.

Cu o tresărire, Eloisa deschise ochii. Era îngrozită.

— Așadar, nu vrei să știi de ce mâine e o zi mare? repetă Ojsternig. Răspunde! răcni el iar, ca un câine turbat.

Eloisa fu străbătută de un tremur violent.

— Da…, murmură ea învinsă de spaimă.

Pe buzele de șarpe ale lui Ojsternig înflori din nou un zâmbet triumfător.

— Fiindcă mâine… mulțumită ție…, spuse el apăsat, gustând fiecare cuvânt, Curățță-rahat… o să-mi cadă în plasă.

Sesiză uluiala care se aprindea brusc în ochii Eloisei și apoi izbucni într-un hohot de râs răsunător. Îi lăsă bărbia, se răsuci și ieși, fără să se oprească din râs.

Când auzi că se închidea din nou ivărul, Eloisa se duse, ca prin vis, la culcușul de paie ud leoarcă. Se așeză cu spatele lipit de zidul slinos. Și înțelese planul lui Ojsternig. A doua zi, atras de execuția ei, Mikael ar fi făcut un gest disperat. Ojsternig știa asta. Și îl aștepta.

Atunci Eloisa înțelese că nu avea cale de ieșire. Se târî până la sticluța cu otravă.

— Iartă-ți mama, copilul meu! șopti ea în lacrimi. Nu te pot lăsa și fără tată.

Dacă ar fi murit înainte, a doua zi n-ar mai fi fost nicio execuție. Și Mikael ar fi fost salvat. Și ar fi putut să-l salveze măcar pe copilul lui.

Acum totul era diferit. Ar fi făcut-o din dragoste, nu din lașitate.

Închise ochii și își apropie flaconul de buze.

70.

Mikael se simțea extrem de liniștit în sinea lui pe când traversa podul de peste râul Uque, împreună cu un grup de pădurari de care se lipise, amestecându-se printre rândașii de la joagăr care îi ajutau.

Cu două nopți în urmă, se reîntâlnise cu oamenii lui, în ascunzătoarea cea de demult a rebelilor. Acolo îi găsise și pe minerii pe care îi organizase Lucio în ultimele luni. Erau descumpăniți. Supraviețuiau, nimic mai mult. Ca animalele în desiș, blocați. Dar când îl văzuseră că apare, le venise inima la loc. Tot ce se povestea despre el făcuse din el, în vale, în pădure și în mine, o figură legendară. Mikael nu credea că merită faima aceea, dar, uitându-se în ochii care îl priveau țintă plini de speranță, cu o întrebare mută în priviri, înțelesese că trebuia să-și asume răspunderea. Fiindcă, pentru ei, era urmașul lui Volod cel Negru.

Nu ținuse discursuri. Doar încuviințase. Și asta fusese suficient.

— Însă mai întâi trebuie să-mi salvez femeia, le spusese.

Oamenii se oferiseră să-l însoțească.

— Nu! explicase Mikael. Ne-ar descoperi imediat. Ne-ar lua urma după nici douăzeci de pași prin vale. Este o treabă pentru un singur om, încheiase el, încercând să nu-și dea pe față neliniștea care îl măcina. Însă dacă mă voi întoarce... Se uitase în tăcere la ei, ridicând mâna cu pumnul strâns. Dacă mă voi întoarce, vom lupta împreună, umăr la umăr, până ce îi vom elibera pe toți frații noștri.

Pe urmă îi luase deoparte pe Lucio și pe Manuele și le povestise planul. Erau de ajuns zece bărbați, buni țintași. Nu se admiteau greșeli.

Așa că acum, în timp ce pașii îi răsunau pe bârnele podului, Mikael știa exact ce avea de făcut. Era lucid și stăpân pe el. Anul acela trăit pe drumuri, departe de Raühnvahl, îl schimbase cu

totul. Ucisese și luptase, învățase să se ascundă, să-și țină în frâu emoțiile, să observe oamenii. Nu mai era băiețașul înspăimântat de altă dată.

Când unul dintre străjerii de la podul peste râul Uque se uită la el, Mikael îi făcu un semn ușor din cap, ținându-și răsuflarea. Soldatul nu răspunse la salut. Mikael trecu mai departe.

Își ascunsese spada sub tunica lungă, din pânză aspră, legând-o cu o curea de piele pe piept, imediat sub subsuoara stângă, și pe urmă de mijloc. Ca să o scoată din teacă, dacă era nevoie, ar fi fost destul să desfacă nodul de la subsuoară.

Odată intrat în vale, Mikael se alătură unui alt grup de pădurari și de rândași, care se îndreptau spre castel să asiste la execuție și se feri cu grijă de oameni de-ai lui. Cineva ar fi putut să-l recunoască și, chiar dacă ar fi vrut să-l apere, cum nu erau pricepuți, ar fi sfârșit prin a-l da de gol.

Mikael se uită la castel. Pădurea din mijlocul văii, unde când era copil sătenii îl ajutaseră să care pietrele, dispăruse, devorată de foamea de bani a lui Ojsternig.

După ceva vreme, grupul se mări. Mikael rămase tot printre rândași, dar zări, mai încolo, multe fețe cunoscute. Îi recunoscu pe berarul Ljuba, care se îngrășase și avea mustățile îngălbenite; pe bătrâna Astrid, care îi spusese cândva lui Agnete că se îndoia că acel băiețel slab, cumpărat la târgul din Dravocnik, va reuși să supraviețuiască; pe cei doi frați roșcovani care aproape că se omorâseră în luptele puse la cale de Ojsternig; pe Prescern, ai cărui băieți se făcuseră bărbați în toată firea; pe Fabio, care fusese cu el în echipa Verzilor; pe decrepitul Zacharias, cu fața lui antipatică; pe fratele Timotei, care mergea sprijinindu-se într-un baston; pe nevasta lui Cvetko, unul dintre cei trei executați la Dravocnik după atacul rebelilor, și pe mulți alții, cu care Mikael împărțise munca la câmp și mare parte din viața lui. Speră ca niciunul dintre ei să nu-l fi observat și se băgă și mai mult în grupul rândașilor.

— Ești nou? Nu te-am mai văzut, îl întrebă un tinerel care mergea alături de el.

Mikael scutură din umeri.

— Suntem prea mulți ca să ne cunoaștem cu toții, răspunse.

Pe urmă încetini pasul și îl lăsă pe tânăr să se ducă înainte, ca să nu fie nevoit să poarte o discuție care l-ar fi putut pune în dificultate.

Castelul se apropia, pe măsură ce mergeau, și deja se auzeau tobosarii care băteau în instrumentele lor, anunțând execuția iminentă.

Cu o noapte înainte, Mikael coborâse în Raühnvahl și se apropiase de fortăreață, să încerce ceva. Dar Ojsternig pusese străji de patrulă de jur-împrejurul zidurilor, cu făclii în mână, care luminau terenul la douăzeci de pași. Îi fusese cu neputință să se apropie.

Deci avea o singură ocazie. Azi.

Își închipuia că execuția avea să aibă loc în curte. Dacă ar fi reușit să creeze o diversiune, dând drumul cailor și înspăimântându-i, ar fi fost în stare să se apropie destul de Eloisa ca să-i ucidă pe călău și pe cei doi soldați care îl ajutau. Pe urmă, s-ar fi strecurat în tunelurile subterane și ar fi ajuns în pasajul secret. Cu puțin noroc, ar fi ajuns la pod foarte repede. Și aici planul pe care îl pusese la cale cu Lucio și cu Manuele, cu o seară înainte, i-ar fi îngăduit să se pună la adăpost.

Dar când ajunse la o sută de pași de poarta cea mare, văzu că oamenii erau opriți de un cordon de soldați care nu le dădeau voie să intre în castel. Inima îi sări în gât. Dacă nu puteau să asiste la execuție, nu era nicio speranță să poată face vreo încercare.

— De ce nu ne lasă să intrăm? îl întrebă el pe un pădurar.

Omul scutură din cap.

— Nu știu.

Acum, bubuitul tobelor era asurzitor.

Pradă unei spaime din ce în ce mai mari, Mikael se dădu mai la o parte.

— De ce nu ne lasă să intrăm? îl întrebă pe un rândaș.

Și acesta dădu din umeri.

În clipa aceea, Mikael o zări pe Agnete care ieșea pe poartă, escortată de doi străjeri care o împinseră în mulțime, după care se îndepărtară.

Agnete își plimbă privirea printre oameni. Avea fața chinuită de îngrijorare și de suferință.

Mikael înțelese că îl căuta. Cu o clipă înainte de a-i întâlni privirea, se întoarse cu spatele la ea și dispăru într-un grup mare de pădurari, cu nevestele și copiii lor.

De acolo, zări un soldat, puțin ieșit din linia celorlalți.

— De ce nu ne lasă să intrăm? îl întrebă Mikael, apropiindu-se

câțiva pași, deși știa că era o mare nesăbuință.

— Privește și ai să vezi, răspunse acela.

— Însă execuția o să aibă loc în curte? insistă Mikael, cu un glas care îi sugruma gâtul.

— Ți-am zis să privești și ai să vezi, repetă soldatul. Arătă spre lume. Intră la loc în grup!

Mikael tocmai se pregătea să se întoarcă la locul lui când observă că soldatul, căruia de-acum nu-i mai păsa de el, scruta cu atenție mulțimea adunată. Atunci îi zări pe ceilalți soldați. Și ei făceau același lucru. Nu se mărgineau să țină lumea în frâu. Atunci înțelese.

— Căutați pe cineva? îl întrebă el pe soldat.

Acela se întoarse spre el cu o față mânioasă.

— Nu mă face să pierd timp, dă-te din drum! îi spuse pe un ton agresiv.

În vreme ce se amesteca printre spectatori, Mikael înțelese că străjile de peste Uque, alarmate de pădurarul peste care dăduse cu două zile înainte, îl înștiințaseră pe Ojsternig. Și Ojsternig, cu siguranță, pricepuse că nu era vorba despre un bandit oarecare, ci despre el. Se uită cu atenție la purtarea soldaților răsfirați. Fără îndoială, Ojsternig le poruncise să-l caute în mulțime. Își închipuia că avea să se întoarcă. Și, cu două zile în urmă, acest lucru i se confirmase. Astfel, în ziua aceea, profitând de execuția Eloisei, ar fi încercat să îl prindă.

Lăsă capul în jos, fremătând de mânie.

Tobele continuau să ritmeze așteptarea morții, făcând aerul să vibreze.

— Chiar tu ești? murmură un glas alături de el, făcându-l să tresară.

Mikael se întoarse brusc. Îl recunoscu imediat pe Ahlwin, fierarul, tatăl lui Eberwolf. Nu răspunse și se îndepărtă câțiva pași. Dar, după un moment, Ahlwin era din nou lângă el.

— Băiete, nu-ți fie teamă! Sunt de partea ta, îi spuse el în șoaptă.

— Pleacă! Ai să mă dai de gol! șuieră Mikael.

O clipă se uită în ochii fierarului. Văzu că îmbătrânise, marcat de tragedia fiului său, mai întâi trădător al oamenilor de-o seamă cu el, apoi ucis chiar de ei, după cum îi povestise Agnete. Se îndepărtă iar, cu capul plecat. Când ridică ochii, văzu cu ușurare că Ahlwin plecase. Aruncă o privire soldaților. Niciunul

nu părea să fi observat nimic, însă îl văzu pe Ahlwin, ajuns la Agnete, în primul rând, că îi vorbea acesteia la ureche. Mikael înțelese că soldații o supravegheau.

Însă Agnete nu se întoarse în direcția pe care trebuie că i-o arătase Ahlwin. Știa și ea. Și era isteață, gândi cu un surâs Mikael.

După o clipă, îl văzu pe Ahlwin că se întorcea. Mikael fremătă de furie. Însă nu se mișcă.

— Agnete a zis să pleci, te caută, zise Ahlwin în taină, când ajunse lângă el.

— Și mulțumită ție mă vor găsi, șuieră Mikael. Du-te!

Ahlwin își plecă fruntea, umilit, și dădu să plece. Mikael observă că niște soldați se uitau înspre el. Îl luă pe Ahlwin de braț.

— Pălăvrăgește cu cineva de pe aici, îi spuse. Și râzi, dacă ești în stare.

Ahlwin rămase tâmpit.

— Hai!

Mikael se uita la soldații care priveau țină la fierar.

Ahlwin, caraghios, se băgă în vorbă cu un pădurar. Mikael era atât de încordat, că nici nu fu în stare să audă ce-i spunea, însă văzu că, după câteva clipe, soldații întorceau capul și începeau să caute prin mulțime. Încet, înaintă și se duse spre primele rânduri, unde bănuia că soldații ar fi căutat cu mai puțină atenție.

Atunci tobele își întețiră ritmul, până ce acesta deveni frenetic și, pe urmă, tăcură toate deodată.

Tăcerea care urmă era și mai îngrozitoare.

— Sus acolo! strigă un băiețandru arătând cu brațul unul dintre turnurile care se înălțau deasupra porții castelului.

Mikael ridică privirea. La fel făcu și mulțimea.

În vârful turnului apăruse Ojsternig, cu o legătură în brațe. Alături de el, un arcaș. Tăcerea era totală. Ojsternig desfăcu legătura pe care o avea în mână și o ridică deasupra capului. Era un copil. Mikael simți un fior în inimă.

— Azi e o zi de sărbătoare pentru regat! anunță triumfător Ojsternig. Vi-l prezint pe moștenitorul tronului, Marcus al III-lea de Saxa!

Ochii lui Mikael se încețoșară de furie. „E fiul meu”, se gândi el.

În timp ce Ojsternig lăsa din nou copilul în jos, acesta începu să plângă. Ojsternig i-l dădu unei servitoare care apăruse în spatele lui. Servitoarea luă copilul, îl înfășură iar în scutece și plecă.

— Azi este însă și o zi de pedeapsă! urlă Ojsternig. Arătă cu brațul în dreapta lui, spre celălalt turn.

Mulțimea se uită în direcția aceea.

În picioare, pe metereze, Mikael văzu o femeie cu o glugă de pânză trasă pe cap, legată cu o funie în jurul gâtului. Femeia era ținută în echilibru de călău.

Mulțimea murmură.

Mikael simți că i se înmoaie picioarele. Știa bine cine era femeia aceea. Purta rochia cu care o văzuse întotdeauna. Rochia pe care o avea prima oară când făcuseră dragoste, în poiana de pe malul râului Uque.

— Dreapta pedeapsă pentru cine a atentat la viața urmașului meu și a mamei lui legitime, principesa Lukrécia, care zace în pat, zbătându-se între viață și moarte! strigă Ojsternig.

Mikael nu avea nevoie să se uite sub glugă. Îi cunoștea pe dinafară trăsăturile, culoarea ochilor, părul moale, buzele delicate precum caisele. Nu avea nevoie să o privească în față ca să știe cine era femeia de pe muchia turnului.

— Eloisa, murmură el și fu încredințat că inima avea să i se rupă în piept.

— Și singura pedeapsă e moartea! exclamă cu glas fremătător Ojsternig.

Mikael își pipăi spada legată la șold. Ce ar fi trebuit să facă? Să moară acolo, cu ea? Ori să se întoarcă la oamenii lui să lupte? Îi era greu să gândească.

— Eloisa…, murmură el iară.

Băgă mâna sub tunică. Ajunse la cureaua de piele care îi fixa mânerul spadei la subraț.

— Să fie executată condamnarea! porunci cu glas tare Ojsternig.

Mikael găsi nodul care strângea cureaua.

Arcașul de lângă Ojsternig puse săgeata și încordă arcul spre celălalt turn.

Mikael desfăcu nodul. Nu mai respira. Chiar și inima încetase să-i bată.

Săgeata plecă, zburând spre țintă.

Lumea își ținea răsuflarea. Tăcerea era totală. Se putea auzi fâșâitul săgeții în aer.

Mikael strânse mâna pe plăseaua spadei. Eloisa murea.

Săgeata o lovi în mijlocul pieptului.

Mikael o văzu cum se clatină o clipă. Pe urmă, trupul căzu în gol. Mikael strângea convulsiv spada. Bufnitura cu care trupul se izbi de pământ fu teribilă, înspăimântătoare, ca a unui sac plin cu mere.

— Nu! strigă Mikael, sfâșiat de o durere pe care n-o simțise vreodată, și scoase spada din teacă.

71.

— Iată-te! Ești al meu, Curățătă-rahat! exclamă Ojsternig, cu un surâs triumfător.

Li-l arătă soldaților lui.

— Prindeți-l! Îl vreau viu!

Mikael, cu lacrimile curgându-i fără încetare pe obraji, făcu un pas în față, depășind primul rând de spectatori, ținând spada cu ambele mâini. De-acum știa că va muri.

În timp ce soldații veneau spre el, Mikael o văzu pe Agnete care, urlând, alerga spre cadavrul aflat la pământ, părăsit ca un lucru lipsit de orice valoare.

Mikael îl răpuse pe primul soldat cu o lovitură rapidă în față, care-i străpunse zaua de fier, sfârtecându-i toracele. Al doilea, care era imediat în spate, făcu greșeala să se oprească în loc să-l atace imediat și Mikael avu timp să ridice spada și să-l izbească. Lama îi reteză un braț din umăr.

Ceilalți oșteni, înțelegând că nu se află în fața unui simplu sătean, își pierdură avântul de la început și îi studiară mișcările, fiind atenți să nu intre în raza loviturilor lui.

— Prindeți-l! strigă Ojsternig, din vârful turnului.

Mikael gâfâia. Nu-i era frică să moară. Se gândi la tatăl lui, la felul în care se bătuse, singur în mijlocul oamenilor lui Agomar, la felul în care murise plin de curaj.

— Veniți! strigă el, cu vinele de la gât umflate, strângând spada cu o forță înzecită de durere și de disperare.

— Mikael! Fugi! strigă în clipa aceea Agnete. E o capcană!

Mikael se răsuci în direcția ei. Agnete scosese gluga cadavrului.

— Nu e ea!

Un soldat încercă o lovitură frontală. Mikael pară și îl împinse înapoi.

Agnete ridică țeasta cadavrului.

— Nu e ea! urlă iar, disperată și fericită în același timp. Fugi!

Mikael recunoscu chipul acela fără viață. Era Marcus, impostorul. Ojsternig îl îmbrăcase cu hainele Eloisei ca să-i întindă o cursă.

— Eloisa e vie! strigă iarăși Agnete.

Doi oșteni îl atacară pe Mikael, unul din stânga, altul din dreapta. Mikael se lăsă pe vine și-și roti spada, la nivelul genunchilor lor. Unul dintre cei doi țipă, în timp ce cădea la pământ, ologit. Însă celălalt, după ce evită lovitura, lăsă spada în jos.

Mikael se feri și îl lovi în umărul stâng. Dintr-odată își dădu seama că moare degeaba. Eloisa era vie. Atunci liniștea se lăsă iar în el. „Nimic nu contează mai mult decât supraviețuirea ta”. Într-o clipă, vorbele lui Volod îi reveniră în minte. „Nu ți-e frig. Nu ți-e foame, nu simți durere, furie, nostalgie. Nu ești nici trist, nici vesel. Nu ești îndrăgostit. Nu ți-e somn. Nu ești beat. Nu ești rănit”. Dintr-odată, era lucid. Nu erau nici urlete, nici strigăte în jurul său. Văzu vreo zece oșteni care se aruncau asupra lui. Se gândi că Ojsternig le poruncise să-l prindă viu. Asta îi dădea un avantaj uriaș. Chiar în spatele oștenilor, câțiva rândași la grajduri țineau caii de hățuri. Într-o clipă, Mikael știu ce are de făcut. Se aruncă în mulțime, prefăcându-se că fuge.

Soldații se răriră ca un evantai și îl urmăriră în mulțime.

Exact în clipa aceea, Mikael se întoarse și se aruncă pe un oștean. Îl doborî cu ușurință, fiindcă acela nu se aștepta să fie atacat și se trezi pe locul descoperit dintre mulțime și castel, dincolo de linia soldaților. Îl lovi pe unul dintre argații de la grajduri cu pumnul și îi smulse hățurile din mână. Pe urmă sări pe șaua unui cal și își înfipse călcâiele în coapsele lui. Animalul se cabră și o luă la galop.

Între timp însă, oștenii își reveniseră din surpriză și îi tăiară drumul pe ambele părți.

— Dați-vă la o parte! strigă Mikael, îndemnându-și calul înspre mulțime.

Lumea se deschise ca marea. Mikael se aruncă pe acolo cu capul înainte.

Dintr-un grup compact de pădurari răsăriră doi soldați, care ar fi avut tot timpul să-l doboare.

Dar, în clipa aceea, o mână îl înșfacă pe unul dintre soldați de tunică, din spate, și îl smuci cu o forță extraordinară, făcându-l să zboare înapoi.

— Fugi, băiete! făcu Ahlwin. Amintiți-vă că v-a apărat și v-a salvat! urlă apoi la oamenii lui și, întorcându-se să dea piept cu soldații, scoase de la cingătoare barosul lui de fierar.

În timp ce dădea pinteni calului, Mikael îl văzu pe Ahlwin că sfărâma coiful primului soldat cu o lovitură puternică. Însă imediat îl atacară alți doi. Unul îi băgă spada în stomac, iar celălalt aproape că-i reteză capul, izbindu-l la gât. Ahlwin se clătină agitând slab barosul. Apoi îi scăpă și barosul din mână și fierarul căzu mort la pământ.

Între timp, Mikael ajunsese în mijlocul mulțimii, care părea că devenise o singură alcătuire, care se deschidea și se închidea la trecerea lui.

Soldații își răsuciră spadele, încercând să-și croiască drum, dar înaintau încet, împiedicați de șerbii care, deși nu luptau, întârziau să se dea în lături.

— Acum chiar am să o ucid, Curățătă-rahat! răcni Ojsternig, din turn.

Mikael se întoarse către el.

— Prindeți-l! urlă Ojsternig ca scos din minți.

Dar de-acum Mikael își lansase calul în galop spre fundul văii. Când întoarse capul, văzu că oștenii, călare, dădeau peste mulțime. Se auzeau urlete de durere în timp ce copitele bidiviilor călcau pe oricine se afla în calea lor.

Dar cursa lor fu oricum încetinită și Mikael ajunse la podul peste râul Uque cu un avantaj apreciabil. Văzându-l sosind, cele două străji se așezară în poziție de luptă, cu spadele scoase din teacă.

Urmăritorii, în spatele lui, câștigau teren, așa că Mikael nu se putea opri să lupte. Trebuia doar să spere că planul lui avea să funcționeze. Dădu pinteni calului, împingându-l furios cu călcâiele în vintre.

— Hai, ce așteptați! strigă, aflat de-acum la câțiva pași de soldații de strajă, care, fără îndoială, l-ar fi putut doborî. Acum!

strigă el cât îl ținea gura.

Și, în clipa aceea, primele săgeți loviră străjile în spate. Soldații se prăvăliră la pământ, în timp ce calul lui Mikael îi depășea dintr-o săritură. Apoi un alt nor de săgeți, trase de cei zece oameni pe care Mikael îi așezase în pădure, căzu peste urmăritori. Unii muriră imediat. Alții traseră de frâiele cailor, trezindu-se descoperiți. Și, în fața unei alte rafale de săgeți, întoarseră caii și se puseră la adăpost în afara tirului, neputincioși.

Mikael se aruncă spre desiș, către locul de unde veneau săgețile.

— Să mergem! le strigă oamenilor lui.

Rebelii încălecară, se împrăștiară în pădure și se îndreptară spre ascunzătoarea lor.

— I-am salvat curul șefului nostru! strigă Lucio, când fură cu toții în siguranță.

Rebelii se lăsară în voia strigătelor de bucurie, îmbătați de succes. Dar Mikael nu îi asculta.

— Trebuie să plec, spuse el pe neașteptate.

După mai puțin de o oră, ajunse la coliba lui Raphael. Lucio îl urmări de la distanță, cu zece oameni înarmați. Mikael intră în colibă.

— Ești viu, băiete! exclamă bătrânul.

Mikael îi luă o mână într-ale sale.

— Ojsternig se pregătește să o ucidă pe Eloisa! spuse pe nerăsuflate, cu glasul frânt de emoție. A fost o înșelăciune. Dar acum e ceva serios.

Raphael încruntă din sprâncene.

— Cum? N-a executat-o pe Eloisa? îl întrebă. Fața lui zbârcită se destinse de ușurare. Băiete, trebuie să-mi explici.

— N-am vreme, bâigui tulburat Mikael. Nu mai am timp, trebuie să încerc să fac tot ce pot, nu înțelegeți?

— Nu! Dacă nu-mi explici, nu înțeleg, fir-ar să fie! exclamă Raphael.

Mikael respira gâfâit.

— Am crezut..., începu el cu un fir de voce, în timp ce încordarea se prăvălea peste el și îi umplea ochii de lacrimi, am crezut... că am pierdut-o pentru totdeauna...

— În schimb, e vie, zise Raphael. E vie, adăugă el cu un surâs, ca și cum ar fi vrut să se convingă pe sine însuși. Așteptă ca

Mikael să se liniștească. Acum explică-mi ce s-a întâmplat, îi ceru într-un târziu.

Mikael îi povesti totul, în cele mai mici amănunte.

— Și Ahlwin... Scutură din cap. Ahlwin a murit apărându-mă pe mine...

Raphael tăcu, gânditor.

— Nu numai de aceea, spuse el pe urmă. A murit pentru că trebuia să spele vina fiului său.

Mikael se uită la el. Raphael încuviință.

— Așa e, băiete. Știi și tu asta.

Mikael lăsă din nou privirea în jos.

— Trebuie să încerc, Raphael, murmură, aproape fără vlagă.

— Tâmpenii! sări cu gura Raphael. Este exact ce vrea Ojsternig să faci.

— Ei bine, o să aibă ce vrea, insistă cu încăpățânare Mikael. A luat-o pe Eloisa. L-a luat pe fiul meu. Se gândi la Volod, beat în cortul de la Konstanz, înspăimântat de moarte, chinuit de remușcări. Am văzut un om care nu s-a luptat pentru familia lui, când a avut ocazia. Am văzut cum a trăit de atunci încolo. Nu am să-l las pe Ojsternig să o omoare pe Eloisa fără să încerc.

— N-o va ucide, îi zise Raphael. Dacă ar face-o, n-ar mai avea arme cu care să te prindă.

Mikael se uită la el.

— Ojsternig vrea doar să te facă să crezi că o va face, continuă Raphael. Așa ai să încerci ceva fără noimă și pentru el va fi un joc de copii să te tragă pe sfoară. Nu te lăsa prins în capcana lui! Folosește-ți mintea!

— N-am de ales, spuse Mikael negru de supărare.

Raphael îi puse o mână pe ceafa și îl trase spre el.

— Întotdeauna mai există o soluție, făcu el. Calmează-te și gândește!

— Domnia Voastră nu înțelegeți..., spuse Mikael, scuturând din cap.

— Eu înțeleg foarte bine! îl întrerupse Raphael, pe un ton dur și autoritar. Încetează să te mai porți ca un băiat!

— Eu *sunt* un băiat! țipă Mikael.

Raphael rămase tăcut, uitându-se țintă la el.

— Nu! zise pe urmă cu glas ferm. Tu ești un bărbat. Și a venit momentul să accepți asta.

Mikael se uită țintă la el. Era ca și cum extraordinara forță a

bătrânului intrase în el. Se ridică.

— Trebuie să mă gândesc, spuse el.

Bătrânul încuviință din cap, dar nu scoase niciun cuvânt.

Mikael ieși și se duse la șopronul unde-și ținea Raphael uneltele. Luă sapa. O ținu în mâini așa cum îl învățase Raphael. „E nevoie de forță și în același timp de grație, de inimă și de tehnică”, spusese bătrânul. Ridică sapa deasupra capului. Începu să o lase în jos, îndreptându-și spatele și îndoind picioarele. Lama intră în pământ cu o înclinație perfectă, desțelenind brazda. Săpă mai bine de o oră, fără să se gândească, până se simți pe deplin liniștit. Atunci puse unealta la loc în șopron și se așeză pe bușteanul de spart lemne, cu privirea îndreptată spre Degetul lui Moise, care trona deasupra lor.

Când se ridică se lăsa amurgul. Și se hotărâse.

Își duse mâinile la gură și răcni, spre marginea pădurii, spre capătul poienii: „Lucio! Ieși afară!” După un moment apăru Lucio, în șaua calului său, cu o expresie uluită pe față. Mikael surâse.

— Credeai că nu mi-am dat seama că te-ai luat după fundul meu? îi spuse. Faceți mai multă gălăgie decât o turmă de oi. Pe urmă redeveni serios. Vino! zise și intră în colibă.

— E primejdios să stai aici, îl avertiză Lucio, urmându-l. Probabil te caută.

— Stai jos și ascultă-mă! îi ceru Mikael, așezându-se pe marginea culcușului de paie pe care era întins Raphael. N-o să ne ia mult, pe urmă vom pleca.

Lucio luă un scăunel și se așeză. Raphael se uita la Mikael în tăcere.

— Planu-i ăsta, începu Mikael. Peste trei săptămâni, după cum ne-a spus Gabriel, va sosi un convoi. Se uită la Lucio. L-am fi atacat când traversa pădurea, unde sunt mai multe șanse de reușită. În schimb, eu îți cer să îl atacăm când va ajunge în apropiere de castel.

Lucio încruntă din sprâncene, dar nu spuse nimic.

— Cu o zi înainte de asta, voi ucide un soldat, reluă Mikael. Voi ascunde cadavrul și îi voi lua uniforma. Pentru că, în timpul atacului… eu voi fi unul dintre soldații care apără convoiul. Atacul nu se va sfârși cu bine. Soldații se vor retrage în graba mare în castel. Așa că eu voi fi înăuntru și, în zăpăceala care va

urma, voi avea oarecare libertate de mișcare. Din momentul acela am să fiu singur... și voi face ce voi putea.

— E o nebunie, spuse serios Raphael.

— Aveți o idee mai bună? îl întrebă Mikael.

— Probabil ai să dai de ceea ce cauți. Ai să mori! răspunse Raphael.

— Nu mi-a trecut prin cap nimic mai bun, replică Mikael. Pe urmă i se adresă lui Lucio. Înțelegi ce-ți cer, nu-i așa? Ar putea muri și mulți dintre oamenii tăi.

— Sunt oamenii tăi, nu ai mei, zise Lucio. Însă pe urmă cum ai să faci?

— Ideea e tot aia, anume să fug prin pasajul secret, explică Mikael. Cei dintre voi care au să supraviețuiască mă vor aștepta ascunși la marginea pădurii. Și dacă mă vedeți că ies, îmi acoperiți spatele. Știu că vă cer mult. Însă dacă vom reuși înseamnă că am dat oamenilor un semnal important. Îi luă o mână. Mi-ai spus că minerii din Dravocnik nu mai pot îndura viața pe care o duc. Trimite un om să vorbească cu ei. Spune-le că a venit momentul să se ridice. Cu cât mai mulți mineri vor trece de partea noastră, cu atât mai mult îl vom pune în dificultate pe Ojsternig. Desfăcu mâna. Un singur deget e nimic... Strânse pumnul. Însă toate laolaltă sunt puternice. Se întunecă la față. Și, dacă voi avea prilejul, am să-l ucid pe Ojsternig.

— Nu te lăsa purtat de ură. Nu-i nicio onoare în asta, zise Raphael. Țelul tău e Eloisa. Încearcă să o salvezi pe ea.

— Pe ea și pe fiul meu, continuă Mikael cu ochii aprinși de pasiune.

— Poate că nu va fi posibil, zise Raphael. Îți amintești că, atunci când erai copil, ți-am spus să consideri viața ca pe un dar prețios, nu ca pe ceva de nimic, cum fac proștii ori disperații? îl întrebă.

Mikael făcu semn că da.

— În dimineața în care te-am găsit scăpaseși din masacrul familiei tale, din hruba lui Agnete și de lupi, continuă Raphael, cu o melancolie afectuoasă în ochi. Bine, sper ca în destinul tău să mai existe puțin din norocul ăla. Așa că nu îl risipi.

Mikael respiră adânc.

— Ojsternig are nevoie de copil ca urmaș, continuă Raphael. Nu se va atinge de fiul tău. Vor mai fi ocazii să-l salvezi.

Mikael lăsă privirea în jos, gânditor. Raphael îi luă mâna. Vorbi în șoaptă.

— Salveaz-o pe Eloisa! îi spuse. Fă-o pentru ea! Îi strânse mâna cu mai multă putere și pe urmă adăugă, aproape susurând: Și pentru mine.

— Pentru Domnia Voastră? întrebă Mikael, surprins. Și văzu că ochii lui Raphael erau plini de durere, încețoșați de lacrimi de demult.

Raphael se întoarse către Lucio.

— Așteaptă afară, te rog! îi ceru el.

Lucio ieși.

— E ceva ce trebuie să-ți spun, începu Raphael, când fură singuri. A sosit momentul să știi.

Mikael îi strânse la rândul lui mâna.

— Vă ascult... baroane!

72.

La lăsarea nopții, Eloisa era încă închisă în celulă. Și era îmbrăcată cu lucruri care nu erau ale ai.

Pe jos, la mică distanță de culcușul de paie pe care se aruncase, disperată, derutată și rănită, era flaconul de sticlă chihlimbarie, gol.

Otrava nu-și făcuse efectul. Îi provocase doar niște crampe puternice la intestin. În dimineața aceea rămăsese ca suspendată în aer. Știa că, în curând, gâdele avea să vină să o ia.

Și gâdele, punctual, apăruse. Eloisa ar fi vrut să strige, să vorbească, să plângă. Însă mușcătura spaimei i se oprise în gât. Nu reușise nici măcar să se miște. Călăul o apucase cu mâinile lui puternice și o dezbrăcase, ca un violator, fără ca Eloisa să opună o minimă rezistență.

O lăsase acolo, pe jos, goală, și îi aruncase alături alte haine. Apoi ieșise. Eloisa rămăsese întinsă până când auzise glasul lui Ojsternig care anunța:

— Azi e o zi de sărbătoare pentru regat! Vi-l prezint pe moștenitorul tronului, Marcus al III-lea de Saxa!

— Fiul meu, murmurase Eloisa, cu o strângere de inimă.

Și imediat își imaginase că Mikael avea să-l vadă, pentru prima oară, în brațele lui Ojsternig. Cu violența unei furtuni, se îmbulziră în ea toată durerea și furia pe care ar fi simțit-o Mikael în clipa aceea. Și mânia aceea și acea durere îi dădură puterea să se ridice și să-și tragă pe ea hainele pe care i le lăsase gâdele.

Ceea ce urmase era cu totul neclar în mintea ei, până în momentul în care auzise un strigăt dureros ridicându-se din mulțime, sfâșiind tăcerea. Și imediat recunoscuse glasul acela.

— Mikael! exclamase ea.

Se agățase de pietrele zidului.

— Iată-te! Ești al meu, Curățătă-rahat!

— Nu! urlase Eloisa, cu inima explodându-i în piept. Mikael!

Apoi, înnebunită de durere, continuând să țipe, încercase să se urce pe perete și să ajungă la zăbrele, lovise cu mâinile în pietre, își rupsese unghiile, fugise la ușă, dăduse cu picioarele în ea, se întorsese alergând și bătând violent în perete, ca și cum l-ar fi putut dărâma.

Din exterior veneau urlete, țipete, nechezat de cai.

— Mikael! Nu! Mikael!

În cele din urmă, orice zgomot încetase.

Eloisa continuase să zgârie pietrele până aproape de leșin. Căzuse pe jos, suspinând.

Doar spre seară, cu o voce care nu era a ei, reușise să spună:

— Mikael e mort.

Când auzi că se deschide lacătul, i se păru ceva iluzoriu, ca un vis.

— Hai! spuse servitoarea din ușă. Pe urmă, văzând că nu dă semne să se ridice, li se adresă celor doi soldați care o însoțeau. Duceți-o sus!

Soldații o ridicară și o conduseră în camera ei.

— Fata mea!

Glasul mamei ei o readuse la realitate.

— Lăsați-o! țipă Agnete, susținând-o de șolduri.

Când văzu chipul mamei sale, Eloisa simți cum toată durerea explodează în ea. Ochii i se umplură de lacrimi. Gura de sughițuri.

— Ce i-ați făcut? țipă Agnete, privindu-i sângele de pe mâini, de pe frunte și de pe picioare.

Soldații și servitoarea ieșiră fără să scoată un cuvânt și

închiseră ușa în urma lor.

— Ce ți-au făcut, fetița mea? zise Agnete în timp ce o ajută să se întindă în pat.

Eloisa se agăță de umerii ei, scuturând din cap, disperată.

— Mamă..., suspină ea, mamă... Mikael... Mikael e...

— Nu! E viu, fetiță! exclamă Agnete și îi luă fața în mâini.

— Nu-i adevărat..., plângea Eloisa. Mikael e...

— E viu! E viu, jur pe Preasfânta Fecioară!

Eloisa se opri din plâns. Se uită la mama ei dând ușor din cap, neîncrezătoare.

— E viu..., spuse din nou, pronunțând încet cuvintele, ca și cum ar fi fost niște pahare de cristal care se puteau sparge din nimic.

Agnete o îmbrățișă, cu foc.

— Fie numele Domnului lăudat! spuse ea aproape sufocând-o de forța cu care o strângea. Azi am crezut că vă pierd pe amândoi.

Se desprinse de fata ei. Îi șterse cu duioșie lacrimile, la rândul ei aproape neîncrezătoare.

— E viu..., spuse din nou Eloisa, în timp ce un surâs ușor îi apărea pe buze.

— Sunteți vii, încuviință Agnete și surâse, fericită. Sunteți vii amândoi.

În clipa aceea de bucurie, pe neașteptate, Eloisa își dădu seama ce întorsătură ar fi putut lua lucrurile.

— Am încercat să mă sinucid..., murmură ea înspăimântată.

— Ce vorbă-i asta? întrebă Agnete, alarmată. Cum?

— Otrava, mamă... Acum Eloisa tremura numai la gândul acesta. Am luat otrava principesei... sticluța... care era...

Agnete tăcu ochii mari. Pe urmă, izbucni brusc în râs.

— Ce se întâmplă, mamă? întrebă uimită Eloisa.

— Otrava... am... Agnete încerca să vorbească, dar o împiedica râsul. Otrava...

Agnete era vânătă la față de cât râdea, bătându-se cu mâinile peste șolduri.

— Mamă!

Agnete încercă să respire.

— Am folosit toată otrava ca să caut antidoturi, reuși ea să spună. În sticluța aia am pus... Iar izbucni în râs. Azi-noapte ți s-o fi golit burta de tot, fata mea! râse și mai tare. Era purgativ în

ea!

Și încă o bună bucată de timp nu reuși să se oprească din râs.

Dar Eloisa știa că, la fel ca ea, râdea de frică, gândindu-se la ce s-ar fi putut întâmpla.

În timp ce-i trata rănile, Agnete îi povesti despre executarea impostorului, despre care se spunea că o otrăvise pe Lukrécia. Și despre felul în care Mikael se aruncase ca un leu în luptă.

— Dar cum a reușit să...? o întrerupse Eloisa.

Chipul lui Agnete se întunecă.

— S-a întâmplat ceva nemaipomenit, spuse ea serioasă. Ahlwin a murit. Și, odată cu el, soția lui și văduva Cvetko și o fată căreia nu-i știu numele, fiica unui pădurar. Și bătrâna Astrid e pe jumătate moartă. În privire îi apăru un profund respect. În timp ce Mikael fugea, Ahlwin a dat piept cu soldații și a murit luptând... Bietul om, își dorea atât de mult să moară, adăugă ea cu profundă tristețe. Dar atunci când soldații au încălecat pe cai și au luat-o pe urmele lui Mikael s-a întâmplat un lucru de necrezut. Ochii lui Agnete se umplură de emoție. Prima a fost bătrâna Astrid... Ți-o amintești? Când a sosit Mikael în vale, a zis că n-avea să supraviețuiască o săptămână... Dar s-a așezat în dreptul cailor, cu brațele desfăcute. Așa măruntă... părea un uriaș. Un cal s-a speriat și l-a aruncat pe soldat din șa, însă celălalt a dat peste ea. E vai de ea. Atunci toate femeile, ca și cum s-ar fi înțeles, au făcut din trupurile lor un zid... A fost îngrozitor... și cum nu se poate mai frumos. Acum Agnete plângea. Ele l-au salvat pe Mikael. Au fost mai curajoase decât bărbații. Văduva lui Cvetko, nevasta lui Ahlwin și fata au murit, sfârtecate de copitele cailor. Altele au picioarele rupte, capetele sparte, coastele crăpate... Agnete își ascunse fața în mâini, plângând. A fost nemaipomenit..., bâigui ea.

— E viu, repeta încet Eloisa, în timp ce o îmbrățișa pe mama ei.

Într-un târziu, era de-acum noapte, se deschise ușa.

— E ora mesei sugarului, spuse bătrâna servitoare care în acele zile o mulsese pe Eloisa.

În brațe avea copilul, care țipa înfometat. Eloisa se ridică pe loc din pat și îl luă pe micuț, sărutându-l de nenumărate ori, în timp ce-i șoptea:

— Nu plânge, ssst, nu plânge!

Își descheie rochia și îl puse la sfârc, bucurându-și pielea cu

buzele lui moi.

— Îmi pare rău, fată, se dezvinovăți servitoarea, pe un ton trist. Nimeni nu știa nimic. Eu credeam că…

— Pleacă, bătrână scârboasă! îi șuieră printre dinți Eloisa.

— Ai auzit-o pe fata mea? întrebă Agnete, dându-se la servitoare. Pleacă sau îți scot ochii!

Bătrâna dispăru pe dată. Apoi, înainte ca ele să fi închis ușa, pe coridor se zări o lumină pâlpâindă. Eloisa și Agnete crezură că văd o fantomă.

Lukrécia era palidă și slabă. Ochii ei păreau două globuri uriașe, bântuite, pe chipul descărnat. Se clătina. Se sprijini de canatul ușii.

— E totul în regulă? întrebă cu un fir de voce.

— Prințesă… sunteți vie și Domnia Voastră!

Eloisa nu reuși să spună altceva.

Apoi, în timp ce Agnete o ajuta pe Lukrécia să se așeze, nu se mai auzi decât cum micuțul Marcus al III-lea de Saxa sugea, plescăind fericit.

73.

— Numele meu e Raffaele Fortebraccio di Bentivoglio, baron de Hermagor, din învestitura Majestății Sale *Rex Romanorum* Vàclav de Luxemburg, zis cel Leneș, începu Raphael, cu solemnitate, însă fără nici cea mai mică emfază.

Mikael înțelese că nu avea să asculte o istorie cu un sfârșit fericit. În privirea bătrânului era o nesfârșită tristețe.

— Tatăl meu era contele de Castelforte, continuă Raphael. Familia mea se trage dintr-o stirpe străveche de războinici. Strămoșii mei au luptat și și-au dat viața pentru creștinătate, încă din vremea dezastruoasei Cruciade a IV-a. Secole la rând, războiul a fost… meseria noastră. Raphael ezită. Cu timpul, în vreme ce bogățiile și posesiunile noastre prosperau, sufletul nostru se veștejea. Azi cred că, la un moment dat, un război a început să fie la fel ca oricare altul. Eram mercenari, nimic mai mult. Alegeam o tabără mai curând decât o alta nu pentru idealurile care iscau războiul… admițând că idealurile sunt la rădăcina războaielor. Alegeam de ce parte să fim din pur

oportunism, din interes, fiindcă pariam pe cel care credeam că avea să învingă, ca să reducem riscurile unei înfrângeri și ale posibilei ruinări. Dar mai cu seamă, generație după generație, fără să ne fi dat seama, am suferit o schimbare radicală. Raphael se uită la Mikael cu intensitate. Zâmbi melancolic. Îți amintești când vorbeam despre gustul acela amar pe care îl simțeai în gură?

Mikael încuviință. Și își aminti că într-o zi îi spusese, plin de furie: „Domnia Voastră chiar nu știți ce este cu adevărat viața”. Și atunci, în timp ce bătrânul își relua povestirea, se simți un prostănac încrezut.

— A fost un moment în existența mea în care am ajuns să-mi spun că gustul acela care mă otrăvea era un fel de moștenire, de care nu eram răspunzător, cum e părul blond, ori o aluniță pe spate, sau culoarea ochilor. Raphael îi atinse mâna lui Mikael. Înțelegi de ce ți-am zis întotdeauna că pericolul cel mai mare atunci când cineva spune minciuni stă în faptul că acela care le zice ar putea ajunge să le și creadă?

— Și mi-ați spus că, dacă s-ar întâmpla asta, omul acela nu ar mai avea o viață a lui, confirmă Mikael.

— Așa e, băiete.

— Am întâlnit un bărbat la Konstanz, continuă Mikael. Și el mi-a spus că singurul lucru care contează este adevărul.

— Și era un bărbat demn?

— Da. A murit ca să-și apere adevărul. Spuneau despre el că era un eretic, însă eu nu știu să judec treburile Bisericii.

— În societatea noastră, cine gândește cu capul lui, cine nu e de acord este eretic sau rebel. E un sistem care funcționează de secole, la perfecție, zise Raphael. De aceea cred că tu ai dreptate și că a sosit timpul ca lumea să se schimbe.

Deschise gura să-și continue istorisirea, însă Mikael îl întrerupse:

— De ce spuneți că rebelii caută soarele noaptea?

Raphael ridică din umeri, cu un gest aproape nemulțumit.

— Sunt cuvinte tâmpite, care îmi scapă uneori din gură. Oricum, eu sunt convins că rebelii sunt oameni care caută să iasă din tenebrele în care vor să-i țină cei puternici și Biserica. Însă ai zis tu bine odată despre înclinația mea spre filosofare: sunt palavre.

— Greșeam, zise Mikael.

Raphael râse încetișor.

— Bravo! Niciodată nu se contrazice un muribund.

— Continuați-vă povestirea, Domnia Voastră, vă rog! spuse Mikael, tulburat.

— Eu eram cel din urmă din stirpea asta sângeroasă de războinici, reluă Raphael. Tatăl meu m-a luat în război, alături de el și alături de împărat. M-am remarcat în luptă. Eram sălbatic, puternic, abil în mânuirea spadei și a arcului. Nu aveam milă de adversarii mei. La un moment dat, într-o luptă cu rezultat nesigur, dușmanii au cucerit una dintre liniile noastre de apărare, pe flancul drept. În timp ce ne retrăgeam în dezordine, încercând să ne reorganizăm, am rămas izolat, cu vreo douăzeci de oameni. Am fost atacat și m-am apărat. Nu era nimic extraordinar în asta. Luptam pentru viața mea. Dar s-a întâmplat ca printre noi să fi fost și bastardul împăratului. Eu nici măcar nu știam cine era. Am despicat în două un dușman care se pregătea să-l ucidă. Omoram numai ca să supraviețuiesc. Însă când s-a terminat bătălia și ne-a văzut învingători, fiul împăratului i-a povestit tatălui său că l-am salvat. Și așa am ajuns baron de Hermagor și, drept recompensă, am avut un regat numai al meu, dincolo de munții ăștia. Fără niciun merit. Raphael făcu o pauză lungă. Și ăsta a fost blestemul meu.

Mikael nu spuse nimic.

— Eram un om putred, Mikael, reluă Raphael, cu un glas îndurerat. Un om putred, care nu știa să facă nimic altceva decât să ucidă, fără nici cea mai mică ezitare, pentru că viața celorlalți nu avea pentru mine nicio valoare. Fiindcă aveam în gură un cancer, amăreala aceea care nu-mi permitea să gust nimic altceva decât ura. Și un asemenea om, dacă nu luptă, dacă nu asurzește în vuietul ciocnirilor de spadă, în urletele dușmanilor în agonie, dacă nu se culcă, seara, mânjit cu sângele lor... Raphael scutură din cap, cu o strâmbătură de dispreț pe față... Un asemenea om, băiete, ajunge să facă rău celor nevinovați. Bău o înghițitură din rachiul călugărilor. A urmat o perioadă lungă de pace. Regatul meu era bogat. Eu eram puternic. Și nu știam ce să fac cu viața mea.

Apoi se întrerupse. Ochii i se umplură de lacrimi.

Mikael îi putea simți durerea, ca și cum ar fi fost ceva viu și care palpita între ei. Înțelese că ajunseseră în miezul istoriei.

— Într-o dimineață, în curtea castelului meu am văzut o fată.

Nu o observasem înainte, continuă Raphael cu un nod în gât. Acum știu că era foarte frumoasă. Strânse ochii și fălcile. Însă pe vremea aceea nu, nu știam. Eram orb. Am simțit pur și simplu o furnicătură în vintre, ca oricare alt animal, spuse el cu sălbăticie. În noaptea aceea, am poruncit să-mi fie adusă în cameră de doi soldați. Tăcu multă vreme cu privirea în gol. Când începu din nou să vorbească, glasul îi era din nou calm. Am aflat cine era doar în seara următoare, când le-am explicat soldaților mei pe cine trebuiau să-mi aducă în pat. Era fata moașei, o femeie care se pricepea și la ierburi.

Mikael făcu ochii mari.

Raphael se uită la el, încuviințând grav.

— Da, băiete, zise. Era Agnete.

Mikael simți cum i se prăbușește pământul sub picioare.

— În felul meu, m-am îndrăgostit de ea, chiar dacă pe vremea aceea nu eram în stare să înțeleg, zise Raphael. Mă vezi cu alți ochi acum, nu-i așa?

— Da, răspunse Mikael. Însă de ce îmi povestiți asta?

— Pentru că ți-o datorez, răspunse Raphael, mâhnit, înainte de a reîncepe. Agnete nu se putea îndrăgosti de un bărbat care o violase. Însă cu un acceptam așa ceva. M-am înfuriat. Cum de-și permitea servitoarea aia? Nu înțelegea ce onoare îi făceam? Glasul lui Raphael era plin de dezgust. După ceva vreme, Agnete l-a adus pe lume pe Niklas. Iar eu, ca s-o pedepsesc, am refuzat să-l recunosc și am gonit-o de la palat. Ea l-a crescut singură, într-o cocioabă putredă. Eu eram plin de ură și de orgoliu, voiam să se întoarcă în genunchi, să mă implore să o primesc înapoi. Însă tu o cunoști pe Agnete… Își permise un zâmbet. Nu s-a întors. În schimb, eu mi-am dat seama cât de mult îmi umpluse viața searbădă, cât de importantă devenise pentru mine. Făcu o strâmbătură tristă. Firește, nu i-am spus-o niciodată. Până când, după vreo câțiva ani… Agnete a venit la mine și m-a rugat să o las să se căsătorească cu un om de ispravă, un brutar, care avea să aibă grijă de ea și de copil. Niklas avea patru ani și semăna mult cu mine… Din nou privirea lui Raphael se goli. Se uită la Mikael cu o durere care părea fără sfârșit. Am înnebunit. Era a mea și nu avea să fie a nimănui altcuiva. Am tras-o în camera mea. După ce aproape patru ani o lăsasem să putrezească în coliba aia scârboasă, singură… singură împotriva lumii și împotriva stăpânului ei… eu am avut-o

încă o dată... cu disperare. Vocea lui Raphael se făcu un murmur. Nu i-am dat permisiunea să se căsătorească. Am fost surd la plânsetele ei, la implorările ei. Și am trimis chiar soldați să-l amenințe pe brutar. I-am ars pământul în jur. Oamenii se temeau și să-i dea de lucru, ca să nu-mi stârnească mânia. Dumnezeu să mă ierte! N-aveam în mine decât ură. Doar un bărbat a încercat să mă facă să raționez. Locotenentul meu, Ettore Salvemini, bătrânul soldat pe care l-ai întâlnit la Kirchbach. Însă nici măcar pe el nu l-am ascultat, păru să încheie Raphael.

Mikael înțelese de ce Agnete numea coliba pierdută în munți Bârlogul balaurului. Fiindcă Raphael fusese îngrozitorul ei balaur.

— Continuați, vă rog! spuse el.

Dintr-odată, ochii lui Raphael dezvăluiră doar o adâncă melancolie. Părea că lăsase în urma lui durerea mârșavă care îl însoțise de-a lungul întregii povestiri.

— Când Agnete a reușit să scape din regatul meu, eu am înnebunit pentru a doua oară. Voiam s-o găsesc și să o ucid. Și probabil că aș fi făcut-o, la vremea aceea, dacă Ettore Salvemini, căpitanul meu credincios, nu ar fi apărat-o. El a ajutat-o să fugă. A adus-o aici și a vorbit cu tatăl tău.

— Cu tatăl meu? exclamă uimit Mikael.

— Da, cu tatăl tău. Era un principe bun. Un om drept.

Mikael își duse o mână la buzunarul unde păstra inelul tatălui său, strâmbat de flăcări, și îl strânse în pumn.

— Tatăl tău l-a ascultat pe Ettore și le-a dat o colibă lui Agnete și lui Niklas, promițându-i că o va apăra de furia mea.

Mikael era încremenit. Nu reușea ca, în bărbatul din povestire, să-l recunoască pe acel Raphael pe care îl știa.

— Mi-am petrecut alți trei ani căutând-o pe Agnete. Însă cercetările i le încredințasem lui Ettore... Raphael zâmbi, astfel că nu am mai găsit-o niciodată. Ochii bătrânului priviră în gol, devenind mai calzi. În acei trei ani s-a întâmplat ceva excepțional. Ura care mă devora, zi după zi, s-a transformat în durere. Și durerea, puțin câte puțin, a luat cu ea tot amarul pe care-l aveam în gură. Mulțumită acelei dureri am reușit, în cele din urmă, să văd ce specimen nedemn de om devenisem. Însă cum eram trufaș, convins că sunt buricul pământului, singurul lucru care mi-a trecut prin cap ca să-mi ispășesc păcatele a fost

să plec spre Țara Sfântă și să-mi închin viața lui Dumnezeu. Raphael făcu o pauză. Încă o dată Ettore a fost cel care m-a salvat. Mi-a vorbit așa cum nu i se poate vorbi stăpânului. A riscat să-l condamn. Mi-a zis că eram un prost și un fiu de cățea arogant, care nu era în stare să se gândească la nimic altceva decât la el însuși. Pe urmă a adăugat: „Cum ați vrea să-i pese lui Dumnezeu de un om care nu știe să-și iubească semenii?" A folosit tocmai cuvântul „semenii". E exact ce înveți despre libertate, nu-i așa, băiete? Principii nu consideră o servitoare ca pe un semen al lor. Și eu exact așa eram, dar nu mă gândisem niciodată la asta. M-a întors pe dos, Ettore a înțeles și atunci mi-a dezvăluit ce se întâmplase cu Agnete și unde se afla.

Mikael se gândi că probabil nici el, dacă ar fi crescut ca un principe și nu ca un șerb, nu ar fi înțeles. Și, pentru prima oară în viața lui, își spuse că fusese norocos.

— Firește, m-am dus la Agnete, cu calul meu minunat, cu spada mea bătută cu pietre scumpe și cu o escortă de douăzeci de cavaleri, ca să o aduc înapoi, reluă Raphael cu glas îndurerat. Dar când am ajuns, mi-am dat seama că tatăl tău nu o putuse apăra de un alt animal ca mine. Cu doi ani în urmă, fusese atacată în pădure de cineva căruia n-a vrut niciodată să-i dezvăluie numele. Cine știe? Probabil un bandit. Poate mai mult de unul. Au găsit-o pe jumătate moartă. Și după nouă luni, a născut o fetiță...

— Eloisa?

— Eloisa.

— Dar Eloisa nu știe..., murmură Mikael, iară suflu.

Raphael îi făcu semn să tacă.

— Nu, nici măcar ei Agnete nu i-a spus niciodată nimic. Ochii i se încețoșară. Și când am ajuns... Niklas, fiul meu, era pe moarte. Îi aruncă lui Mikael o privire plină de durere. I-am spus că aș fi făcut orice pentru copilul acela și Agnete mi-a zis că nu mai era nimic de făcut și că... „nu mi-aș fi putut spăla păcatele atât de ușor". Exact cuvintele astea le-a folosit. A murit sub ochii mei. Ne-a părăsit după două zile. Raphael își reținu lacrimile. Dacă i-aș fi luat cu mine încă de la început, Niklas ar fi fost viu. Ar fi mâncat carne în toate zilele, ar fi dormit în așternuturi călduroase, ar fi... Bătrânul se întrerupse și închise ochii. Când i-am propus să se întoarcă la palat, promițându-i că aveam să mă îngrijesc de Eloisa, chiar dacă nu era fiica mea,

Agnete m-a amenințat să stau departe de ea, să n-o silesc să se întoarcă, altfel, într-o noapte, m-ar fi ucis în somn. Și știi ce am văzut în privirea ei, băiete? Aceeași ură care mă otrăvise pe mine atâția ani. O infectasem cu cancerul meu. Raphael respiră adânc. M-am dus la un preot, un om sfânt care trăia ca eremit, să-i cer sfatul. Când am ajuns la el, am văzut că era un om fericit, liniștit. L-am întrebat cum de reușise să ajungă la iluminare. El mi-a răspuns: „Tăiam lemne toată ziua”. Atunci l-am întrebat: „Și ce ați făcut când ați dat de iluminare?” Știi ce mi-a răspuns? „Am continuat să sparg lemne”. Raphael surâse. Atunci am făcut legământ de umilință și de sărăcie, m-am dus la tatăl tău și el mi-a dăruit locul acesta. Am părăsit tot și am început să sparg lemne și să sap pământul. Încet-încet, mi-am regăsit echilibrul. Și cel mai frumos lucru a fost că am văzut cum dispare ura din privirea lui Agnete. E o femeie excepțională.

— Da! spuse Mikael.

— Apoi, când ai apărut tu în viața mea, m-am gândit că aveam o a doua șansă. Glasul lui Raphael deveni grav. De aceea am vrut să-ți istorisesc povestea mea. Ca tu să știi cine sunt. Pentru că îți datoram asta.

Lui Mikael i se păru că zărește în ochii lui Raphael, pentru prima oară de când se cunoșteau, o scânteie de spaimă. Știa că bătrânul se aștepta ca el să vorbească, însă nu reușea. În inima lui se agita un tumult de emoții.

— Acum pleacă, băiete! îl îndemnă Raphael. Ăsta nu-i un loc sigur. Ascunde-te în pădure și așteaptă să vină momentul!

— Cu spada Domniei Voastre, reuși să spună Mikael.

Ochii lui Raphael se umplură de emoție.

— Pleacă! îi repetă el.

— Emöke mi-a zis să vă transmit că v-au iertat. Mikael se ridică și se îndreptă spre ușă. Se opri cu mâna pe clanță. Se întoarse spre Raphael. Bătrânul avea obrajii brăzdați de lacrimi. Toți, adăugă Mikael. V-au iertat toți.

Pe urmă dădu să iasă.

— Lucio! strigă Raphael. Lasă-l pe băiat să plece singur! îi spuse când el apăru în colibă. Trebuie să-ți vorbesc!

Ascultară în tăcere cum se îndepărta Mikael, călare.

— Fiecare dintre noi va face ce-i stă în putere să facă, adevărat? zise atunci Raphael, pe un ton grav.

Lucio încuviință.

— Vreau să te duci la Kirchbach, zise Raphael. În glasul lui se simțea atitudinea comandantului. Prezintă-te în numele meu la căpitanul Ettore Salvemini. Îi luă cu hotărâre mâna. E o cursă contra timpului, Lucio.

74.

De două ori Mikael încercase să ajungă la bisericuța Madonna delle Nevi. Și de ambele dăți trebuise să renunțe. Satul colcăia și el de soldați.

La a doua încercare, Mikael ajunse să se ascundă în spatele stivei de lemne a unei barăci de la marginea satului. Își ținu răsuflarea în timp ce un pâlc de cinci cavaleri trecea pe lângă el. După ce trecură, aruncă o privire în baracă. Pe un culcuș de paie o zări pe bătrâna Astrid, cu picioarele și cu brațele bandajate, legate în scândurele, și cu fața umflată. Bătrâna abia dacă își mai trăgea sufletul, văitându-se slab.

Văzând că vin alți soldați, Mikael sări pe fereastră în baracă. Se ascunse sub pătura lui Astrid și îi șopti:

— Vă rog, nu mă dați de gol!

Bătrâna nici nu suflă până când soldații nu se îndepărtară. Pe urmă chicoti, tușind.

— N-aș fi tras nădejde vreodată, la anii mei, să mă trezesc cu un tânăr frumos în pat!

Ieșind de sub pătură, Mikael îi zâmbi.

— Știu ce ați făcut, îi spuse. Mulțumesc. Vă datorez viața!

— Deh, și noi ți-o datoram, zise Astrid, cu o voce stinsă. Întinse spre el un deget strâmb și tremurător. Acum suntem chit. Pot să mă duc pe lumea-ailaltă cu sufletul împăcat.

— Voi ați făcut mult mai mult decât am făcut eu, îi spuse Mikael.

— Termină cu toate lingușelile astea, băiete! îl certă Astrid, ori am să cred că tu chiar vrei să-mi faci ceva.

În timp ce Mikael îi zâmbea, ușa barăcii se deschise.

Mikael sări în picioare, cu pumnalul în mână.

Se trezi în fața lui cu un bărbat robust, de vreo treizeci de ani, care ținea în mâini o oală de lut cu capac de lemn.

— E soțul fetei mele, Mikael, spuse Astrid. Îmi aduce de

mâncare.

Mikael lăsă cuțitul. Bărbatul închise ușa în urma lui. Se uită la Mikael strângând din dinți.

— Ce cauți tu aici? întrebă pe un ton agresiv. Arătă spre Astrid. Nu-ți ajunge ce i-ai făcut? Chiar vrei să ne spânzure?

Mikael scutură din cap și lăsă fruntea în jos.

— Taci, Valerio! zise Astrid.

— Dacă află că ascundem un rebel ne spânzură! continuă Valerio. Vrei ca fata ta să moară pentru el?

— Plec imediat, zise Mikael.

— Nu! protestă Astrid, căznindu-se să vorbească cu glas ferm. Tu nu știi nimic, Valerio. Nu te băga!

— Nici nu vreau să știu! replică Valerio. A adus nenorocire în familia noastră. Asta-i tot ce știu.

— Ești un pădurar prostănac! zise Astrid. Dacă, în urmă cu câțiva ani, băiatul ăsta nu ne-ar fi salvat, azi nevastă-ta n-ar mai fi în viață. Și tu ai sta s-o iei în mână singur… Bătrâna gâfâi. Și n-ai avea nici frumusețea aia de copil…

Valerio puse oala pe masă, negru la față de supărare.

— De ce ești aici, băiete? întrebă Astrid, când își recăpătă suflul.

— Încercam să stau de vorbă cu fratele Timotei, răspunse Mikael. Astrid încuviință.

— Valerio, du-te și cheamă-l pe preot!

Valerio vru să se dea înapoi, însă Astrid ridică un braț bandajat. Fețele erau însângerate.

— Dacă nu te duci tu, zău că mă ridic de pe priciul ăsta și mă târăsc eu, spuse ea cu putere. Nu-i nimic ciudat ca o bătrână în halul în care sunt eu să ceară să stea de vorbă cu preotul. Spune-i că vreau să-mi citească rugăciunile de maslu.

Valerio rămase nemișcat o clipă, după care ieși, trântind ușa.

— E un om de ispravă, nu te lua după ce spune…, făcu Astrid, epuizată de efort.

— Nu, are dreptate! zise Mikael.

— Într-o zi îți va mulțumi și el, zise Astrid. Într-o zi… în fața focului, iarna… Glasul lui Astrid era slab. Într-o zi, când va fi bătrân, le va povesti nepoților lui că l-ai făcut să se simtă bărbat. E un suflu nou aici în Raühnvahl. Și tu l-ai adus. Se întoarse să se uite la el. Avea ochii începețoșați de cataractă. Tu nici nu-ți închipui cât de bine mă simt, băiete. Zâmbi. Și am zis

că nu dau doi bani pe tine când ai venit, cu zgarda aia la gât. Scutură din cap. Și bătrânii pot fi proști.

Mikael luă oala și se așeză lângă ea. Pe urmă o ajută să mănânce.

— Dacă bărbații ar fi ca voi, femeile, îi zise în timp ce-i dădea să mănânce în gură, Ojsternig n-ar mai avea nicio speranță.

— Asta din pricină că noi, femeile, după cum zice Biserica, suntem fiicele diavolului, îl lămuri Astrid, cu gura plină. Râse și tuși, murdărindu-se cu supă. Dar, mulțumită ție, ceva se schimbă și în mintea bărbaților. Doar că voi sunteți mai tâmpiți și vă trebuie mai mult timp ca să înțelegeți.

Mikael o șterse pe bărbie.

— Mulțumesc, îi spuse.

Când sosi fratele Timotei și îl văzu pe Mikael, șovăi în prag. Valerio îl împinse înăuntru și închise repede ușa în urma lui.

— Să încercăm să nu fim descoperiți, îi spuse părintelui.

Fratele Timotei rămase nemișcat, în mijlocul barăcii, uitându-se înspăimântat la Mikael.

— Pentru numele lui Dumnezeu, n-ar trebui să fii aici! spuse el cu spaima-n glas. Astrid, eu credeam…

— Ascultă-l pe băiat, părinte! îl rugă Astrid.

Mikael se ridică și se duse în fața lui.

— Pot avea încredere în Domnia Voastră? îl întrebă.

Fratele Timotei se uită în altă parte.

— Pot avea încredere în Domnia Voastră? repetă Mikael.

— Întotdeauna am fost de partea oamenilor noștri, băiete, spuse preotul. Însă nu și a rebelilor…

— Eloisa e o rebelă? întrebă Mikael, luând foc.

— Eloisa…? bâigui fratele. Ce legătură are Eloisa? Nu…

— Dacă sunteți cu adevărat de partea noastră, continuă Mikael, trebuie să faceți ceva ca s-o salvați.

— Eu? Și cum aș putea, fiule? zise fratele Timotei, cu ochii măriți de spaimă. Eu nu sunt decât un biet preot și…

— Simt miros de căcat, spuse Astrid. Careva dintre voi s-a căcat pe el?

Fratele Timotei lăsă privirea în jos, posomorât.

— Ce ar trebui să fac? întrebă cu o voce pierită.

— Duceți-vă la castel! îl sfătui Mikael.

Fratele Timotei își băgă capul între umeri, ca și cum ar fi primit o lovitură.

— Sunteți singurul care puteți intra fără să dați de bănuit, continuă Mikael. Găsiți o cale să vorbiți cu Agnete.

— Și cum să fac? întrebă fratele Timotei, aproape disperat.

— Agnete vrea să se spovedească și Domnia Voastră sunteți singurul preot. E meseria Domniei Voastre, nu? întrebă Mikael cu duritate. Nu e suficient?

Fratele Timotei scutură din cap și se dădu un pas înapoi.

— Trebuie s-o faceți! îi șuieră în față Mikael, apucându-l de sutană.

Fratele Timotei încuviință fără tragere de inimă.

— Ce trebuie… să-i spun? bâlbâi el cu respirația tăiată.

Mikael îi dădu drumul.

— Aflați unde o țin pe Eloisa și câți soldați sunt de strajă. Și anunțați-le să fie pregătite. Va fi un atac al rebelilor. În timpul vacarmului eu am să intru în castel și o să fugim împreună prin pasajul secret.

Fratele Timotei se uită la el.

— Ce pasaj secret? întrebă, alb la față.

— Nu-i nevoie să știți, răspunse Mikael. Eloisa îl știe.

Fratele încuviință slab. Mikael îi puse o mână pe umăr.

— O s-o faceți?

— Am să o fac, răspunse fratele Timotei, strângând în mâini crucifixul de lemn pe care îl purta la cingătoare.

Mikael se apropie de fereastră și controlă să aibă cale liberă. În timp ce sărea peste pervaz o auzi pe Astrid că spune:

— Fiindcă tot ești aici, părinte, fă-mi maslul! Așa economisim timp.

•

Fratele Timotei trecu de poarta castelului cu capul plecat, cu picioarele tremurânde.

— Unde te duci, părinte? întrebă una dintre străji.

— Vin…, se bâlbâi fratele, vin cu sfânta spovedanie… moașei și oricui altuia ar vrea…

Straja îi făcu semn să-și continue drumul.

Ajuns la intrarea în palat, alt străjer îl întrebă unde se ducea. Și fratele Timotei îi dădu același răspuns, dar cu mai puține bâlbâieli decât prima oară.

Odată trecut pragul, se simți mai sigur pe el. Străbătu salonul cel mare, unde niște soldați jucau zaruri și se îndreptă spre scări.

— Unde crezi că te duci? îl întrebă un glas aspru, cu o clipă înainte de a pune piciorul pe prima treaptă.

Fratele Timotei își lăsă capul în jos.

— Mă duc s-o spovedesc pe moașă, răspunse el fără să se întoarcă.

Apoi dădu să urce. O mână brutală îl înșfăcă de umăr.

— Așteaptă! spuse Agomar, silindu-l să se întoarcă.

Fratele era palid, se muiase ca o cârpă și se străduia să nu tremure. Agomar se uită fix la el, în tăcere.

— De unde știi că moașa vrea să se spovedească?

Ochii preotului se căscară.

— De mult... de multă vreme nu poate să asiste la sfânta slujbă și..., se bâlbâi, un creștin are dreptul la consolarea iertării și la... la urma urmei, fiule, e nevoie ca, din când în când, să-ți descarci conștiința...

— Ce ascunzi, popo? îl întrebă Agomar.

Fruntea fratelui începu să se umple de broboane de sudoare. Agomar continuă să se uite țintă la el.

— Nu poți să urci! spuse.

Îl apucă de glugă și îl târî în camera alăturată, cu fereastra apărată de un grilaj robust de fier. Fratele Timotei tremura ca o frunză.

— În numele Domnului..., spuse cu glas frânt.

— Taci, popo! îi porunci Agomar. Ai s-o spovedești pe moașă aici! Am să trimit s-o cheme.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, fiule! zise fratele, suspinând de ușurare.

Agomar ieși din încăpere și încuie ușa cu cheia. Puțin după aceea apăru împreună cu Ojsternig. Ojsternig îl țintui cu privirea pe părinte, studiindu-l. Fratele Timotei începu să se agite. Sudoarea îi curgea în ochii care-l usturau și îl sileau să clipească frenetic. Ojsternig continuă să se uite la el.

— Nu fac nimic rău, domnule, zise fratele Timotei, cu pupilele dilatate de spaimă, frământându-și mâinile. Am venit să... o...

— Să ce, zi-mi? îl luă repede Ojsternig.

— Spovedesc...

Ojsternig râse.

— Ba eu cred că aduci un mesaj de la Curățătă-rahat.

— Nu, Înălțimea Voastră! exclamă fratele Timotei, alb ca varul.

— Ba eu zic că da! râse iar Ojsternig.

— Nu, Înălțimea Voastră, vă asigur, se smiorcăi fratele Timotei. Eu sunt un om al Bisericii…

— Nu! tună Ojsternig. În clipa asta, tu ești un rebel! Îl apucă de sutană și îl sili să îngenuncheze. Și sutana nu te va salva!

Se aplecă deasupra lui.

— Înălțimea Voastră… pentru numele lui Dumnezeu…, se smiorcăia fratele.

— Te ascult, părinte, îi susură Ojsternig.

— Nu am… nu aduc niciun mesaj… credeți-mă!

Ojsternig suspină. Îi dădu gluga jos fratelui și îi mângâie capul.

— Părinte… părinte…, spuse el scuturând din cap, întristat, de ce-ți minți principele?

— Nu… Stăpâne…

Chipul fratelui Timotei era schimonosit de spaimă.

Ojsternig sări brusc. Îl apucă de ureche, scoase pumnalul și îi tăie lobul dintr-o mișcare.

Fratele Timotei urlă, gemând. Ojsternig îi flutură prin fața ochilor lobul tăiat.

— Cu cât îmi zici mai repede ce știi, părinte, spuse el cu glas liniștit, cu atât ai să suferi mai puțin.

— Nu știu nimic! aproape că strigă fratele Timotei, cu voce ascuțită. Vă rog, în numele Domnului!

— Cum vrei, adăugă Ojsternig, ridicându-se și aruncând pe jos lobul. Se întoarse spre Agomar. Cheamă călăul! Zi-i să-și aducă sculele!

Pe urmă se duse să se așeze pe un scaun, alături de căminul stins, cu spatele la părinte.

Fratele Timotei suspina. Sângele îi curgea pe gât, năclăindu-i sutana. Își duse mâinile la față, până reuși să-și înfrâneze sughițurile care îl cutremurau. Când lăsă mâinile în jos, spaima nu-l părăsise, însă o nouă lumină îi înflăcăra ochii.

„Doamne, dă-mi putere!” Strânse în mâini crucifixul, ridică ochii spre cer și începu să murmure: „*Pater Noster qui es in caelis*: *sanctificetur nomen tuum*; *adveniat regnum tuum*; *fiat voluntas tua*, *sicut in caelo*, *et in terra*”… Și, treptat, glasul lui devenea din ce în ce mai nesigur.

În timp ce fratele se ruga, Ojsternig râdea.

•

După-amiază târziu, înainte să se întunece, cei trei rebeli pe care îi trimisese Mikael în recunoaștere dădură peste un băiat care rătăcea prin pădure. Băiatul le spuse că avea un mesaj pentru Mikael din partea fratelui Timotei.

Doi dintre bărbați îl supraveghează în timp ce al treilea se ducea să-l anunțe pe Mikael.

Mikael sosi cu Manuele și cu cinci rebeli care se risipiră prin pădure, gata să dea alarma în cazul în care ar fi apărut soldați.

Mikael se uită la băiat.

— Cine ești?

— Mă cheamă Fredo și…

— Nu te-am întrebat cum te cheamă, ci cine ești, îl întrerupse Mikael, și își aminti că Volod, când se întâlniseră prima oară, îi spusese aceleași cuvinte. Nu te cunosc!

— Nu, domnule, răspunse băiatul. Sunt fiul unuia dintre pădurarii principelui. Am sosit aici anul trecut.

— Și câți ani ai, Fredo?

— Șaisprezece, domnule.

Mikael se uită țintă la el. Când îl cunoscuse pe Volod, și el avea aceeași vârstă. Îi părea că trecuse o viață de atunci.

— Vă aduc un mesaj de la fratele Timotei, zise Fredo.

Glasul lui nu era șovăitor, însă privirea i se mișca de colo-colo, nervos.

— Ți-e frică? îl întrebă Mikael.

— Nu, răspunse Fredo.

Din nou, ochii lui săgetară la dreapta și la stânga.

— Minți! zise Manuele. Cine te trimite? Uită-te la mine!

Fredo se strădui să-și oprească mișcarea ochilor.

— V-am spus, mă trimite fratele Timotei.

— Și de ce nu a venit el? întrebă Manuele.

— Fiindcă sunt soldați peste tot, răspunse Fredo aproape iritat. După execuție sunt cu toții în alertă.

— Controlează un preot, și pe tine nu? întrebă Manuele pe un ton sceptic.

— Eu sunt doar un băiat, replică Fredo, dând din umeri. Apoi se uită spre râul Uque, în josul podului.

Cu toții îi văzură cizmele. Erau ude.

— Ar trebui să ai și tunica udă, continuă Manuele.

— Mi-am scos-o, nu voiam să mor de frig, spuse Fredo.

— Ai răspunsul pe limbă când eu încă nici n-am terminat de

pus întrebarea. Ți-ai învățat bine lecția, zise Manuele.

Ochii lui Fredo se umeziră de lacrimi și buzele i se lăsară în jos, ca și cum ar fi fost gata-gata să izbucnească în plâns. O clipă păru mai mic decât vârsta lui. Pe urmă se făcu roșu ca focul.

— Spun adevărul! țipă el strângând pumnii.

— Și eu nu te cred, zise Manuele, aspru.

Mikael ridică mâna.

— Lăsați-l să vorbească!

Fredo ținea capul în jos, gâfâind.

— Hai, băiete! îi spuse Mikael.

Fredo ridică privirea.

— Fratele Timotei spune că Eloisa e într-o cameră de la primul etaj. A doua ușă pe dreapta. Și că la ușa ei sunt doi soldați de strajă, zi și noapte.

— Mulțumesc, Fredo. Și mulțumește-i și fratelui Timotei, adăugă Mikael, considerând discuția încheiată.

— Eu muncesc pentru principe, domnule, spuse însă Fredo. Sunt ajutor la bucătărie și cunosc bine castelul. Dacă vreți să știți care e cel mai bun drum ca să ajungeți la pasajul secret, eu vă pot ajuta.

Mikael se uită la el încruntat.

— Și eu cunosc bine castelul.

Îi întoarse spatele și încălecă.

— Domnule, îl strigă Fredo.

Mikael se întoarse.

— Fratele Timotei zice că e foarte periculos, adăugă Fredo. Vă roagă să renunțați…

— Du-te acasă, băiete! zise Mikael, dând pinteni calului.

În timp ce se întorceau la refugiu, Manuele se apropie de Mikael.

— Nu-mi place băiatul ăla, îi spuse.

— Da, am înțeles, confirmă Mikael.

— Minte, insistă Manuele. Are răspuns la toate, ochii îi fug în toate părțile…

— În privința unui lucru cu siguranță a mințit, zise Mikael. Când a spus că nu-i era frică. Ochii i se întoarseră undeva în trecut. Și mie îmi era frică prima oară când l-am întâlnit pe mai-marele rebelilor. Și aveam aceeași vârstă.

— Îmi amintesc perfect ziua aceea. Eram și eu acolo. Manuele

dădu din cap. Dar tu erai altfel.

— Nu, crede-mă, zâmbi Mikael.

— Ba da, întări decis Manuele.

— Termină, replică Mikael. Avem vești despre Lucio? De zile întregi a dispărut.

Manuele se înnegură.

— Niciuna, răspunse. Însă nu e felul lui să fugă.

— Nu, nu e felul lui.

— Deci a…

— Deci va trebui să conduci tu atacul asupra convoiului, îl întrerupse Mikael, care nu voia să audă că se vorbește de moarte. Te simți în stare?

— Da.

— Bine. Am încheiat discuția. Îi puse o mână pe umăr. Îi spusesem lui Lucio să trimită un om la Dravocnik, să stea de vorbă cu minerii.

— S-a dus Giacomo, răspunse Manuele. Însă a zis că în ochii lor a văzut doar frică.

Mikael încuviință.

— Nu-i învinuiesc.

— Sunt lași, spuse Manuele negru de supărare. Noi luptăm și pentru ei…

— Nu-ți pierde speranța, Manuele! îl încurajă Mikael.

Manuele tăcu o jumătate de leghe.

— Știi ce a zis Volod după ce ai plecat?, întrebă el apoi.

— Că mă pișam pe mine de frică și că-mi umpleam gura de cuvinte frumoase, râse Mikael. Și avea dreptate.

— Nu. A zis că a dat peste un șerb care avea să ajungă bărbat. Și a zis-o cu adânc respect.

Mikael îl privi cu o expresie de uimire și de emoție totodată.

— Aș vrea ca Volod să fie aici, murmură el.

— N-aș putea spune lucruri tot atât de bune despre băiatul ăla, bombăni Manuele prost dispus. Nu-mi place!

Mikael se întoarse să se uite la el, cu ochii arzând.

— Vrei să înțelegi că nu am de ales, Manuele, spuse el cu asprime. Eu am să-mi salvez femeia sau am să mor. Și dacă am să mor, voi o să duceți mai departe ce avem de făcut.

•

La ora cinei, ușa camerei Eloisei se deschise.

Dar, în loc de obișnuita servitoare, apăru un băiat de vreo

șaisprezece ani, care ținea o tavă.

— Lucilla e indispusă, lămuri unul dintre cei doi soldați de strajă. Dă-i să guste pisicii tale din supă, dacă nu ai încredere în mucosul ăsta, adăugă el și închise ușa râzând.

Băiatul avea un aer timid și neîndemânatic. Părea cumva stânjenit, cu tava în mână.

— Unde trebuie s-o pun? întrebă el cu capul plecat.

— Dă-mi-o mie! răspunse Agnete, luându-i tava din mână. Poți pleca!

— Doamnă, trebuie să vă vorbesc, murmură băiatul adresându-se Eloisei.

— Ce vrei? îl întrebă răstit Agnete.

Băiatul se apropie de Eloisa.

— Cine știți dumneavoastră… vă transmite să fiți gata, spuse în șoaptă.

— Mikael?! exclamă Eloisa.

Băiatul se întoarse brusc spre ușă.

— Fie-vă milă, vorbiți încet! murmură el înspăimântat.

— Mikael? repetă Eloisa, în șoaptă.

— Da, doamnă, încuviință băiatul și se întoarse din nou îngrijorat spre ușă. Vă transmite să fiți gata. Va fi o acțiune a rebelilor, în scurt timp…

— Când? întrebă Eloisa, cu o notă de teamă în glas.

Agnete asculta în tăcere, uitându-se la băiat.

— În două săptămâni. Rebelii vor ataca un convoi, răspunse băiatul. N-am mult timp, doamnă, altminteri am să le dau de bănuit străjilor. Ascultați-mă fără prea multe întrebări. Va intra în castel și va veni să vă elibereze.

Eloisa își duse mâna la gură, cu ochii căscați.

— Un grup de oameni de aici din castel îl vor ajuta, continuă băiatul. Îi vor înlesni drumul și vă vor acoperi fuga de aici la… pasajul secret. Se uită în ochii Eloisei. Unde trebuie să se ducă?

— Cine? întrebă Eloisa.

— Oamenii care vă vor apăra, doamnă, zise băiatul. Unde este pasajul secret?

Eloisa se crispă.

— Cine ești tu? întrebă bănuitoare Agnete.

— Mă cheamă Fredo, răspunse băiatul și pe urmă adăugă, cu mândrie: Sunt un rebel.

— Atunci de ce Mikael nu ți-a spus unde este pasajul secret?

întrebă Eloisa.

— Căpetenia noastră e ascunsă în pădure. Satul pe plin de soldați, răspunse prompt Fredo. I-a spus fratelui Timotei că știați dumneavoastră. Și fratele Timotei ne-a transmis mesajul.

Cele două femei șoviăiau.

— Cât îți trebuie? strigă de dincolo de ușă un soldat.

— Iată, sunt gata! răspunse cu glas tare băiatul. Se uită o clipă la cele două femei. Nu-i nimic. Vă înțeleg. Aveți dreptate să nu vă încredeți în mine. Când va veni momentul, o să înfruntăm situația. Făcu o scurtă pauză. Vom face tot ce putem și voi rugați-vă ca pasajul secret să nu fie păzit. Apoi se îndreptă spre ușă.

— Așteaptă..., zise Eloisa.

Agnete îi puse o mână pe braț, ca pentru a o reține. Însă nici ea nu știa ce să facă.

— Trebuie să te iau în șuturi, băiete? strigă soldatul de afară.

Eloisa se duse spre Fredo. Știa că era un mare risc. Dar nu avea de ales. Nu putea risca să pună în pericol planul lui Mikael.

— E în subsol, sub bucătării. Chepengul pare o piatră, exact în mijloc, însă dacă bați în ea simți că e de lemn, zise ea pe nerăsuflate. Îi luă fața în mâini și îl sărută pe frunte. Dumnezeu să te binecuvânteze, Fredo!

75.

Timp de două săptămâni, așteptând ziua atacului, Mikael îi cercetase atent pe soldații care făceau de strajă la pod. La fiecare șase ore sosea schimbul. Cei care-și terminaseră tura încălecau și se întorceau fără ocolișuri la castel. Doar unul dintre ei, câteodată, își ducea calul de hățuri spre prundiș, îl lega de o ramură joasă, se dezbrăca și se scălda în apele limpezi ale râului.

În momentele acelea era lipsit de apărare.

Pe urmă soldatul se îmbrăca și se îndrepta spre castel, salutându-i pe ceilalți doi care rămâneau de strajă.

În dimineața aceea, Mikael se ascunse după o tufă de sorb, pe malul râului Uque, cu puțin înainte ca schimbul de strajă să se sfârșească.

În timp ce aștepta încercând să-și controleze respirația, strângea tare pumnalul. Sosirea convoiului pe care ar fi trebuit să-l atace rebelii era prevăzută pentru acea după-amiază. Se gândise îndelung, sfătuindu-se cu Manuele, și amândoi se învoiseră că totul trebuia să se întâmple în ultimul moment. Dacă Mikael ar fi acționat înainte, era foarte probabil ca tovarășii soldatului ucis să-și dea seama de dispariția lui și planul ar fi fost cu mult mai greu de pus în aplicare.

De aceea, Mikael nu trebuia să dea greș. Nu ar fi avut altă ocazie.

Auzi sosirea schimbului. Caii înaintau la pas. Spadele zdrăngăneau ritmic, lovindu-se de pulparele de fier ale soldaților.

Lui Mikael i se păru că le trebui o veșnicie să ajungă la pod și să-și salute tovarășii. Transpirația îi picura de-a lungul spatelui. Apoi, într-un târziu, îl auzi pe unul dintre cei doi soldați care își terminaseră schimbul cum dă pinteni calului și se îndreaptă spre castel.

Mikael se ascunse mai bine, ciulind urechile și rugându-se ca în ziua aceea soldatul să nu se fi hotărât să-și schimbe obiceiurile. Însă după câteva clipe, care i se părură interminabile, văzu că-și lega calul de ramura obișnuită, se dezbrăca și se scufunda în apele râului Uque.

Mikael trebuia să-l surprindă din spate, însă nu voia să-i taie gâtul. Soldații de strajă ar fi putut vedea apa înroșită de sânge. Și nu îi plăcea ideea de a ucide un om fără apărare.

Zări o piatră albă, netedă, calcaroasă. O luă de jos și se asigură că o poate ține bine în mână. „Acum!” își spuse sărind din ascunzătoarea lui.

Făcu doi pași repezi pe prundiș și apoi, în timp ce soldatul se întorcea, avertizat de lipăiala pașilor lui pe pietrele de râu, căzu peste el cu toată greutatea. Îl lovi exact în frunte, cu putere. Soldatul holbă ochii și se clătină, deschizând gura să dea alarma. Mikael îl lovi iar. Soldatul căzu în apă.

Trase trupul pe malul opus al râului Uque, apoi până în desișul pădurii. Îl legă cu o funie lungă pe care o ascunsese într-o tufă și îi astupă gura. Se dezbrăcă, luă din buzunar inelul tatălui său și coborî din nou la râu după ce îmbrăcase uniforma soldatului. Desfăcu hățurile calului, urcă în șa și o luă în sus prin prundiș, cu spatele la cele două străji.

— Ești curat ca o curvă, Hector! strigă unul dintre cei doi. Îți simt parfumul până aici!

Mikael nu se întoarse. Ridică pur și simplu o mână, în semn de salut, rezistând tentației de a-și îndemna calul la galop.

— Te-a mușcat o tarantulă că nici nu vorbești? strigă unul dintre cei doi străjeri.

— Nu, apa râului i-a înghețat coaiele și nu vrea să-i auzim vocea cea nouă, de fetiță! râse celălalt.

Mikael ridică iar mâna și dădu pinteni calului la trap.

Când fu sigur că nu-l mai pot vedea, părăsi drumul ce ducea la castel și se ascunse în desiș.

Acum nu-i mai rămânea decât să aștepte.

În timp ce aștepta, se gândea la istorisirea lui Raphael, care îl impresionase și îl răscolise profund. Și se gândea la Agnete și la tot ce îndurase. Dar mai cu seamă se gândea la Eloisa. Era entuziasmat și în același timp plin de teamă la ideea de a o revedea. Era o nebunie planul lui? Ar fi pus-o în pericol? Pe măsură ce se apropia momentul acțiunii, îndoielile îi frământau tot mai tare mintea și inima. În anii aceia suferise o transformare extraordinară. Fusese un prințișor răsfățat, apoi un copil neadaptat la viața de șerb, care încerca să supraviețuiască, pe urmă se făcuse flăcău și cunoscuse dragostea și plăcerile ei, după care, la urmă, devenise un rebel și un fugar, far acum era aici, ascuns, așteptând să lupte și oamenii lui erau gata să moară pentru el, pentru dreptate, pentru speranța într-o viață mai bună. Avea doar șaptesprezece ani și trăise deja trei vieți. Strânse inelul tatălui său, simțind că acesta ar fi fost mândru de el.

La început, timpul părea să fi stat în loc, însă, când convoiul traversă podul de peste Uque, lui Mikael i se păru, în schimb, că zburase.

Încălecă. Nu mai era timp de gândire.

La un mai mult de o jumătate de milă de castel, atacul începu.

Rebelii, conduși de Manuele, ieșiră din pădure strigând, în galop, cu armele în mâini.

„E o nebunie?” se întrebă Mikael, văzând cum trei dintre oamenii lui se prăbușeau, uciși de prima salvă de săgeți a soldaților din escortă.

În foarte scurt timp, trupe noi ieșiră din castel să se arunce în

luptă.

Acela era momentul pe care îl aștepta Mikael. Dădu pinteni calului și li se alătură soldaților, fără să-l observe cineva.

Când ajunse în toiul bătăliei, ochii i se umplură de furie. Era alături de cine nu trebuia și asista neputincios la moartea oamenilor lui.

— Plecați, nenorociților! strigă cât îl ținea pieptul.

Manuele îl văzu. Le porunci oamenilor să înceapă să se retragă. Dar, în timp ce rebelii își întorceau caii, Manuele rămase să le acopere fuga, cu spada lui Volod în mână. Cinci soldați se aruncară asupra lui într-o clipită și îl loviră. Mikael, din reflexul de a-l salva, își aruncă armăsarul în vâltoare. Manuele, la pământ, plin de sânge, observă. Se uită la el cu o privire din care țâșneau flăcări.

— Nu! strigă el.

Apoi spada unui soldat i se înfipse în piept. Mikael se opri. Avea ochii plini de durere și de mânie. Calul necheză și înțepeni, aproape aruncându-l din șa.

— Du-te! silabisi Manuele murind.

Mikael urlă, pe urmă răsuci calul, îl biciui cu sălbăticie și îi dădu pinteni la galop spre castelul unde, de-acum, sosea convoiul. Când intră în curte, patru soldați se pregăteau să închidă poarta cea mare. Peste tot domnea zăpăceala. Răniții erau duși pe brațe la cazarmă. Grăjdarii încercau să liniștească bidiviii și să-i ducă la adăpost. Servitorii alergau în dezordine de colo colo, înspăimântați.

În timp ce Mikael cobora de pe cal și îl încredința îngrijirilor unui ajutor de rândaș, auzi bufnitura porții celei mari care era închisă și scârțâitul ascuțit al barelor de fier care blocau intrarea.

Acum nimeni n-ar mai fi putut să iasă de acolo.

Mikael, cu spada în mână, se duse cu pași hotărâți spre castel. Intră în salonul cel mare cu capul în jos. Și aici domnea zăpăceala. Cu coada ochiului îl zări pe Agomar. Ar fi vrut să-l ucidă acolo, pe loc. Dar se abținu și ajunse la scările ce duceau la etajul superior. Nimeni nu-l opri, însă, ajuns în capul primei rampe de scări, i se păru că Agomar se uita la el. Strânse spada cu mai multă putere și începu din nou să urce.

Ajuns pe culoarul de la etajul întâi, încă mai avea în ochi imaginile oamenilor lui și a lui Manuele, care mureau. Atunci știu

că n-ar fi ezitat să ucidă.

Se aruncă mânat de o furie oarbă asupra soldaților care stăteau de strajă la ușă. Cu prima lovitură aproape că despică în două toracele unuia dintre cei doi, pe urmă înfipse tăișul murdar de sânge în gâtul celuilalt, înainte ca acela să fi reușit să scoată din teacă propria spadă.

Deschise ușa lovind-o cu umărul.

Eloisa și Agnete erau ascunse în fundul camerei, la perete, îmbrățișate.

— Mikael! strigă Eloisa, văzându-l și alergă spre el.

Mikael lăsă spada să cadă și o luă în brațe, aproape sufocând-o de cât de tare o strângea. O emoție adâncă îl răvășea, ca un cutremur.

— Mikael..., repetă Eloisa.

Când se desprinse din îmbrățișare ca să-l mângâie, cu fața brăzdată de lacrimi de fericire, Mikael observă că-i murdărise rochia cu sângele dușmanilor uciși. O clipă avu o presimțire rea, în timp ce și ochii lui se încețoșau de lacrimi de emoție.

— Eloisa... Eloisa..., murmură el, fără să poată spune altceva decât numele femeii pe care o iubea dintotdeauna și pe care se temuse că n-avea s-o mai vadă niciodată.

Eloisa continua să-i mângâie fața, ca și cum ar fi încercat să se convingă că era el într-adevăr.

— Ești aici...

— Da, sunt aici..., îi șopti Mikael, trecându-i un deget peste buzele moi, pe care aproape un an de zile visase să le sărute. Pe urmă își reveni. Se întoarse spre Agnete. Ar fi vrut să o îmbrățișeze și pe ea. Dar nu era timp. Copilul?

Agnete scutură din cap, într-un nu mut.

Mikael strânse din fălci, ca o fiară sălbăticită.

— Ce înseamnă nu?

— Nu știm unde îl țin, zise Eloisa, cu o durere atroce în glas.

Mikael strânse pumnii. După aceea, o luă de un braț pe Eloisa.

— Mă voi întoarce să-l iau, îți jur! îi spuse, cu o privire hotărâtă, în timp ce-și lua de jos spada. Acum să mergem, trebuie să ne grăbim!

O târî afară din cameră. Eloisa se întoarse spre Agnete și o apucă de mână.

— Rămâneți în spatele meu! zise Mikael. Privirea în jos și nu alergați!

Un soldat, în capul scărilor, scoase spada. Mikael o scoase din teacă pe a lui.

— Ajută-mă! spuse el cu glas calm. Trebuie să le ducem pe prizoniere. Când fu la un pas de el scoase pumnalul de la cingătoare, îl izbi în stomac și împinse cu violență în sus, aproape ridicându-l de la pământ, până ce tăișul îi intră în inimă. Soldatul vomită pe el un șuvoi de sânge și căzu la pământ ca un sac.

Eloisa dădu să țipe, însă Agnete îi acoperi gura cu mâna. Mikael începu să coboare treptele și cele două femei îl urmară. Când puseră piciorul în salonul cel mare, Mikael repetă, în șoaptă:

— Nu alergați! Orice s-ar întâmpla.

Ajunseră în curte fără să-i fi oprit cineva. Cotiră de-a lungul perimetrului spre nord.

— Unde sunt oamenii? întrebă cu glas înspăimântat Eloisa.

— Care oameni? întrebă Mikael, mirat.

— Ăia care trebuiau să ne ajute, răspunse Eloisa. Fredo…

— Fredo? o întrerupse Mikael.

— Da, a zis că…, șovăi Eloisa.

Mikael o făcu să tacă și scoase spada din teacă.

— Nenorocitul! rânji el.

— Nu, e de partea noastră, zise Eloisa, ca pentru a se convinge pe sine.

Mikael nu-i răspunse. Avea fața încordată de tensiune. Înaintă până la colțul care dădea spre bucătării.

— Stați aici! le spuse Eloisei și lui Agnete. Cu spada în mână se aplecă să controleze. Mă întorc imediat, nu vă mișcați de aici! spuse el din nou.

Se avântă ca o săgeată prin fața bucătăriilor și coborî la subsol, temându-se de un atac. Ar fi murit de unul singur, își spunea. Nu le-ar fi pus în pericol pe Eloisa și pe Agnete. Însă subsolul era pustiu, în aceeași stare de părăsire în care era când o salvase pe Emöke.

Se întoarse în fugă, cu un surâs slab de speranță pe buze. O luă după colț. Femeile nu mai erau acolo. Mikael simți cum îi îngheață sângele în vine.

— Suntem aici, spuse vocea Eloisei.

Mikael se întoarse. Eloisa și Agnete se ascunseseră în spatele cocinii.

— Să mergem!

Eloisa și Agnete veniră spre el și îl urmară până la chepeng. Mikael îl deschise. Se uită în întuneric. Nu avea o torță. Nu putuse să o ia cu el. Dar atât el, cât și Eloisa știau drumul. Aveau să meargă în patru labe.

— Hai, dați-i bătaie, coborâți! spuse el încordat, în timp ce se așeza în ușă, gata să le apere.

Însă nu veni nimeni. Mikael coborî după cele două femei și închise chepengul deasupra capului său.

Acum, întunericul era absolut.

Dar când fu dedesubt, simți cum toată tensiunea acumulată se prăbușește peste el, ca o pătură veche.

— Eloisa, unde ești? spuse.

— Aici…

Mikael întinse un braț și dădu de ea. Încet, ridică mâna spre fața ei, până îi atinse buzele.

— Am reușit? întrebă Eloisa, cu un fir de voce.

— Da, zise Mikael și o strânse la pieptul lui cu toată pasiunea pe care trebuise să și-o stăpânească în timpul acțiunii.

— Am reușit! râse Eloisa. Dragostea mea…

— Dragostea mea!

Agnete tuși prefăcut, în întuneric. Mikael și Eloisa râseră.

— Mamă! exclamă Eloisa.

— Ei, fiica mea…, suspină Agnete.

— Să mergem, râse Mikael, desprinzându-se din îmbrățișare. Agnete, fiți atentă unde puneți piciorul!

— Adică: fii tu atent unde pui mâinile, bombăni Agnete. Nu am chef de glume. Scoate-ne de aici, băiete, și Dumnezeu să te binecuvânteze!

Înaintară cu grijă vreo cincizeci de yarzi, apoi Mikael le avertiză:

— Acum lăsați-vă în jos și mergeți în patru labe! Avu o senzație neplăcută, fără să poată înțelege de ce. Aproape am ajuns, adăugă el, lăsându-se în jos.

— N-ar trebui să vedem lumina? întrebă Eloisa.

Atunci Mikael înțelese de ce avea senzația aia de neplăcere. Mai lipseau circa zece yarzi. Eloisa avea dreptate, ar fi trebuit să zărească puțină lumină, chiar dacă slabă.

— De-acum se lasă seara… și verdeața e deasă la ieșire, spuse el fără să fie pe deplin convins.

Merse mai repede, zgâriindu-și mâinile și genunchii de pietre, cu o presimțire rea. Când se izbi cu capul de o piatră, se opri. Cu respirația tăiată, pipăi peretele. Simți doar pietre. Și printre pietre un strat încă proaspăt de mortar.

— Au zidit ieșirea…

Bătu cu mâinile în zid, împinse, izbi cu umărul. Însă zidul era gros și rezistent. Când renunță, gâfâia. În tunel, nicio suflare.

Mikael se gândi la rebelii care îl așteptau în pădure. Nu aveau să-l vadă ieșind. Dar nu puteau ataca, erau prea puțini.

— Acum ce facem? întrebă Eloisa după o vreme, încercând să nu lase să se simtă spaima care o gâtuia.

— Întoarceți-vă! zise Mikael. O să ieșim prin altă parte.

— Pe unde? întrebă Agnete.

— Nu știu, răspunse Mikael întunecat. Însă o să găsim o cale.

Făcură drumul înapoi. Ajunși la circa douăzeci de pași de scara care ducea la chepeng, zăriră o lumină tremurătoare.

Mikael se duse în fața celor două femei și scoase spada din teacă, înaintă precaut.

Lumina venea de la o torță aruncată pe jos. Mikael o luă.

Și, în aceeași clipă, întărit de acustica tunelului subteran, răsună un hohot de râs spectral, inuman.

Mikael îndreptă torța spre chepeng. Torța lumină chipul lui Ojsternig, care se uita fix la el. Mikael făcu un pas înapoi, fără să lase în jos torța.

— Curățâ-rahat, spune-mi: ce simte un șobolan prins în cursă? întrebă Ojsternig, cu răutate.

Mikael simți cum i se urcă sângele la cap.

— Vino să mă iei! strigă el furios, agitându-și spada.

Ojsternig râse.

— Nu, Curățâ-rahat! N-am să te omor atât de ușor! răcni el și mai tare, cu o licărire nebună în ochi. Ai să mori acolo, jos, foarte lent… de foame și de sete…, spuse el răspicat, cu cruzime. Coborî glasul până deveni o șoaptă, sâsâind ca un șarpe: Și ai să-ți vezi femeia cum moare înaintea ta.

76.

— Lasă-le pe femei să iasă, Ojsternig! strigă Mikael. Ele n-au

nicio legătură!

— Ai dreptate, Curățătă-rahat. Ele nu aveau nicio legătură, răspunse Ojsternig, cu un glas calm, în care vibra toată plăcerea lui perversă. Însă acum vor muri din vina ta.

— E o răfuială între mine și tine! continuă Mikael disperat.

Când ecoul strigătelor lui se stinse, Ojsternig murmură:

— Da, e o răfuială între tine și mine.

— Lasă-le libere! Mikael izbi cu spada în pietre, cu furie. Pe urmă, ca nebun, urcă primele trepte ale scării. Am să ies și am să mă las omorât, așa vom încheia afacerea asta!

Eloisa gemu, luând-o în brațe pe Agnete.

— Și ai să le părăsești acolo, jos? râse Ojsternig, batjocorindu-l. Ai să le lași să moară singure, lângă cadavrul tău?

Mikael se opri. Ojsternig râse din nou.

— Nu, n-ai face asta niciodată.

Mikael îngenunche pe o treaptă.

— Uită-te la mine! strigă el.

Ochii cruzi ai lui Ojsternig îl priveau.

— Ce vrei? Vrei să te implor? zise Mikael, reținându-și cu greu furia care îl cutremura. Lăsă spada. Uită-te la mine! Eu te implor să nu le iei viața acestor două femei nevinovate.

Ojsternig zâmbi.

— Tu le-ai luat viața, murmură el. Tu ești singurul vinovat de moartea lor.

— Uită-te la mine! strigă Mikael. Asta vrei? Ai câștigat! Glasul îi tremura de mânie. Ai învins și eu te implor! Nu-ți ajunge?

Ojsternig îl privi în tăcere.

— Nu, nu-mi ajunge! Dar tu ai să mă implori iar… și iar… pe măsură ce le vei vedea că sunt din ce în ce mai sleite. Zâmbi. După părerea ta, care va muri prima? Bătrâna sau femeia ta?

— Nenorocitule! răcni Mikael, apucând spada și făcând un salt înspre chepeng.

Ojsternig, râzând, sări înapoi și, cu spada, lovi cu violență vârful armei lui Mikael, imediat ce țâșni afară din hrubă.

— Nu, Mikael! strigă Eloisa, cu disperare în glas.

Mikael se opri și se dădu înapoi.

— Ascult-o, Curățătă-rahat! susură Ojsternig. Nu o lăsa singură.

— Eu am să te ucid, zise Mikael cu sălbăticie.

Ojsternig se uită la el, lăsând capul pe o parte. Apoi izbucni în râs.

— Și cum crezi că vei reuși?

Mikael scuipă în direcția lui.

— Am să te ucid!

— Acum mă duc să mănânc. Mi-e foame, zise Ojsternig. Însă mă voi întoarce să mă uit la voi cum muriți. Așteaptă-mă!

Mikael îl auzi cum le poruncește soldaților din subsol să îl respingă, dacă ar fi încercat să iasă, dar fără să-l omoare.

— Mikael..., murmură Eloisa.

Încet, Mikael coborî din nou scările. La lumina torței, văzu că Eloisa era palidă.

— Am dat greș, îi spuse. Vei putea să mă ierți vreodată?

Eloisa se strânse la pieptul lui.

— Mai bine de o mie de ori să mor în brațele tale decât să trăiesc fără tine, răspunse ea încetișor.

Mikael se răsuci spre Agnete. Agnete îi întoarse privirea, cu trăsăturile feței crispate.

— Cândva mi-ați spus că nu m-ați ierta niciodată dacă i s-ar întâmpla ceva rău Eloisei din vina mea, murmură Mikael.

Agnete se îndepărtă, reținându-și mânia.

Mikael și Eloisa rămaseră îmbrățișați, fără să vorbească.

— Cum arată fiul nostru? întrebă Mikael, rupând tăcerea.

Eloisa își lipi fața de pieptul lui, respirând mirosul de sânge și înfrânându-și suspinele. Pe urmă înălță capul.

— E puternic și frumos ca tatăl lui, spuse cu un zâmbet dulce și îndurerat. Semănați ca două picături de apă.

Tăcerea se lăsă iar.

Eloisa îl luă de mână și îl duse într-un colț al închisorii lor. Se așeză pe pământ.

— Vino, strânge-mă în brațe!

Mikael se așeză alături de ea și o îmbrățișă. Doar atunci sesiză că ea avea mâinile rănite.

— Cine ți-a făcut asta?

— Nu-i nimic, spuse Eloisa. Îi zâmbi. Povestește-mi ce ai tăcut în toate lunile astea cât ai fost plecat, îl rugă mângâindu-i fața.

Mikael își imaginase că-i va povesti totul în fața unui foc, în timp ce-și ținea fiul pe genunchi, sau în pat, după ce făcuseră dragoste. Însă nu avea să se întâmple așa. Nu mai aveau timp. Aveau să moară acolo.

— Nu! strigă cu furie, ridicându-se brusc.

— Mikael! strigă Eloisa, încercând să-l rețină.

— Nu! repetă Mikael. Se năpusti la spadă. Eu te voi scoate de aici!

Apucă și torța și se îndreptă spre capătul tunelului, aproape alergând. Ajunse la ieșirea zidită și o examină, la lumina torței. Erau pietre mari, îmbinate unele cu altele și lipite cu mortar. Puse jos spada și torța și, cu vârful pumnalului, începu să scrijelească furios mortarul. După ce scoase primul strat, vârî tăișul printre pietre, încercând să le miște din loc. Pumnalul se rupse. Mikael îl zvârli cât colo cu furie. Luă spada și începu să lovească, ținând-o de tăiș, ca și cum ar fi fost un ciocan. Simțea că se rănește, însă nu se oprea, lovind cu toată puterea. Metalul scotea scântei când se izbea de pietre, dar abia dacă le zgâria.

Pe urmă, râsul lui Ojsternig, care se întorsese să se bucure de sfârșitul prizonierilor lui, răzbi în tunel peste zgomotul metalului pe piatră.

— Crezi că nu sunt soldați dincolo de zidul ăla? strigă el. Cruță-ți puterile, Curățătă-rahat!

— Nu! urlă Mikael, lovind și mai des. Nu!

Lama îi tăia palma.

— Mikael, spuse Eloisa în spatele lui.

Mikael continuă să izbească în crăpături cu spada, orbit de furie și de disperare.

— Oprește-te! îl rugă Eloisa. Mikael, stai cu mine! spuse ea și îi puse o mână pe spate.

Dintr-odată, Mikael se simți secătuit de toate puterile. Slăbit. Lăsă spada din mână. Puse capul pe pietrele care îl întemnițau.

— Mikael…, repetă Eloisa, rămâi cu mine! Se întinse, cu spatele lipit de piatra aspră și rece. Vino aici! șopti.

Încet, Mikael se târî în spate și se așeză lângă ea. Trebuia să fie tare și pentru ea. Îi înălță capul până ce buzele li se întâlniră.

— De fiecare dată când mă săruți simt un fior în inimă, murmură Eloisa.

— Nu trebuia să se sfârșească așa, zise Mikael. Sunt un înfumurat. Credeam că pot schimba lumea… În schimb… uite ce am făcut! Te-am condamnat să mori exact acolo unde tu mi-ai dăruit viața. Scutură din cap. Ce prostie!

— Mikael, spuse atunci Eloisa, eu te iubesc pur și simplu pentru că nu pot face altfel. Îi trecu un deget peste cicatricea de pe frunte, însă te iubesc și mai mult pentru că vrei să schimbi lumea.

Tăcură, mângâindu-se încet, cu o gingășie disperată, înțelegând că sfârșitul era aproape.

Când își reveniră, Eloisa se duse lângă mama ei. Agnete avea fața contractată de durere, însă ochii ei erau mijiți, plini de indignare.

— Mamă, plângi? insistă Eloisa.

— Fiindcă nu sunt în stare, răspunse Agnete, cu glas stins.

Mikael stătea deoparte.

— Mamă..., spuse atunci Eloisa, cu o implorare mută în inimă, atingându-i mâna și întorcându-se spre Mikael.

Agnete strânse din buze, apoi ceva se rupse în ea. Mângâie fața fetei ei, cu aceeași disperare și înțelegere pe care o simțeau Mikael și Eloisa, știind că era pentru ultima oară. Apoi întinse brațul spre Mikael. Mikael se apropie de ea cu capul plecat. Agnete îi luă mâna și îl trase să se așeze lângă ea.

— N-ai făcut nimic rău, băiețaș, spuse. N-am nimic să-ți iert.

Ochii lui Mikael se umplură de lacrimi și își puse capul în poala ei. Agnete îi mângâie părul lung, blond.

— Întotdeauna am știut că păstrai o șuviță din buclele astea frumoase, îi spuse Eloisei. Te-ai rugat o noapte întreagă, și în somn, ca Mikael să nu fie sfârtecat de lupi. În zori, șuvița ți-a scăpat din mână și eu am găsit-o pe jos. Mă pregăteam să îți trag o bătaie fiindcă nu m-ai ascultat, însă la sfârșit n-am avut inimă s-o fac... Ochii i se umplură de duioșie. Te-ai îndrăgostit de băiețelul ăsta încă din prima clipă.

Eloisa își puse capul în poala ei, alături de cel al lui Mikael.

Agnete le mângâia amândurora părul și le revedea în minte viața, acum, când ea ajunsese la sfârșit.

— Mamă, îți amintești de Hubertus? zâmbi Eloisa.

Agnete chicoti.

— Îmi amintesc de o dimineață în care i-ai spus că-i greșise numele fiindcă șoarecele ăla scârbos era femelă, nu mascul.

— Și eu am crezut..., murmură Mikael.

— Fiindcă ești un mameluc! zise Eloisa.

Întinse mâna și o căută pe a lui Mikael. Își înlănțuiră degetele pe genunchii lui Agnete.

— Da, mereu ai fost un dezastru, băiețaș, zise Agnete, râzând din nou. Dacă ți-ai fi văzut fața în seara în care ți-am spus că mă atingeai pe mine cu piciorul, în loc s-o atingi pe Eloisa...

Mikael și Eloisa zâmbiră, cu inima plină de tristețe.

— Da, zise Agnete. Am trăit zile frumoase.

Mare parte din noapte niciunul dintre cei trei nu mai reuși să spună ceva. Orele se scurgeau lente, mohorâte precum catranul, și niciunul dintre ei nu-și mai dădea seama când trecea timpul.

Pe urmă, cu o ultimă pâlpâire, torța se stinse. Fu ca și cum le-ar fi anunțat moartea.

— Mi-e frică, murmură Eloisa.

— Nu! exclamă Mikael, scuturându-se din moleșeala aceea. Nu ne putem lăsa. Doar pentru asta am ajuns aici? Nu! spuse el cu hotărâre.

Nici Eloisa, nici Agnete nu vorbiră. Cufundate în întuneric, cu fiecare clipă ce trecea își pierdeau tot mai mult speranța.

— Nu, repetă cu încăpățânare Mikael.

Se gândi iar că afară erau oamenii lui. Dar mai știa și că erau mult prea puțini ca să atace castelul. Atunci, adusă probabil de disperare, îi veni în minte profeția lui Emöke din ziua când se dăduseră luptele între tineri, puse la cale de Ojsternig, „El își va împlini destinul cu spada care îi va transforma pe toți într-unul”. Nu spusese că avea să moară ca un șoarece în cursă. Un glas în el îi spunea că le mai rămăseseră puține speranțe, dacă se agăța de o profeție.

— Nu! spuse el iar, strângând pumnii și rezistând acelei voci care îi spunea să renunțe. Viața lui era plină de magie de când o salvase pe Emöke. Și ea îi mai dăduse și altceva, își aminti. Puse mâinile și fruntea pe piatra rece. Gregor…, murmură el, ai promis că o să mă ajuți.

— Ce faci? întrebă Agnete.

— Gregor, ține-ți promisiunea! zise Mikael, mai tare.

— Vino aici! îi ceru Agnete.

— Gregor ai promis că o să mă ajuți! strigă Mikael, lovind cu pumnii în zid.

— Vino aici, băiețaș! repetă Agnete.

— Mikael…, suspină Eloisa cu un glas temător.

Mikael rămase nemișcat câteva momente. Pe urmă, învins, ascultă vocea din interiorul lui care îi spunea să renunțe și se întinse lângă cele două femei alături de care avea să moară.

Din clipa aceea, i se păru că timpul începe să curgă fără sens. Fără măsură.

Și apoi, niciunul dintre ei nu ar fi putut spune după câtă

vreme, un zgomot nelămurit de voci se strecură în tunel. Înăbușit, îndepărtat, aproape ireal.

Mikael înălță capul.

— Ce-i? întrebă Eloisa cu glas răgușit.

Mikael se ridică în picioare, încordat, încercând să înțeleagă de unde venea zgomotul.

Eloisa și Agnete se ridicară și ele, ținându-se de mână, în timp ce vocilor li se adăugau zgomote de lovituri, repetate, care făceau aerul să vibreze.

— Ce-i asta? întrebă din nou Eloisa, cu glas mai ridicat.

Mikael alergă spre scările care duceau la chepeng. Și soldații de deasupra se agitau, neliniștiți. Loviturile deveneau din ce în ce mai puternice.

— Acolo! arătă Mikael.

— Unde? întrebă Agnete, în întuneric.

— Acolo! În capătul tunelului! strigă Mikael și se aruncă orbește în întuneric. Alergă, auzind cum loviturile se întețeau. Pe aici! urlă el. Nu era sigur că femeile îl urmau, însă nu se opri până când nu se izbi de zidul care cobora pe ultima parte a tunelului. Căzu, ametit, în timp ce ritmul loviturilor devenea tot mai sacadat. Pe aici! urlă el iar.

Eloisa și Agnete îl ajunseră din urmă.

Mikael le aștepta cu brațele deschise, ca să nu dea și ele cu capul de perete.

— Jos, în patru labe! zise, cu un entuziasm de nestăvilit în voce când Eloisa dădu peste el.

— Ce se întâmplă? întrebă Eloisa.

Mikael nu răspunse și înaintă frenetic în întuneric.

— Ne atacă! strigă un soldat, de deasupra chepengului.

— Sunt oamenii mei! exclamă Mikael. Oamenii mei! Nu s-a sfârșit!

Dintr-odată, în fundul tunelului, o rază subțire de lumină spintecă întunericul.

77.

Prima piatră a zidului care le închidea pasajul secret se rostogoli pe pământ.

— Suntem aici! strigă Mikael.

— Sunt vii! se auzi o voce din exterior. Sunt vii!

Mikael se agăță de celelalte pietre, încercând să le miște.

— Ia mâna! zbieră o voce.

Pe urmă o lovitură de târnăcop făcu să cadă altă piatră. Lumina invadă tunelul.

Și vociferările se transformară în strigăte de durere și de mânie și într-un zăngănit puternic de arme. Afară lupta era în toi.

Mikael se întoarse și își luă spada. Când ajunse iar în capătul tunelului, loviturile de târnăcop făcuseră o deschizătură destul de mare ca să poată ieși. Se târî afară, strângând în mână spada.

Se trezi în fața a doi bărbați cu fețele murdare de colb negru și roșu, cu târnăcoapele în mâini. Doi mineri din Dravocnik. Însă nu avu timp pentru niciun fel de emoție. Vreo doi oșteni îi loveau din spate.

— Fiți atenți! strigă el.

Apoi se aruncă spre primul dintre oșteni, cu spada ridicată către botul calului. Animalul se înțepeni, dezechilibrându-l pe cavaler, Mikael sări într-o parte și îl lovi pe soldat în mijlocul pieptului, ucigându-l.

Între timp, unul dintre cei doi mineri se învârtea în loc, rotind orbește târnăcopul. Îl lovise pe celălalt soldat în șold și acela căzuse de pe cal, gemând.

Al doilea miner îi dădu cu târnăcopul în cap. Vârful îi străpunse coiful și îi despică țeasta.

Minerii, scăpați de pericol, îl priviră pe Mikael.

— Tu ești Mikael din Raühnvahl? întrebară.

Mikael încuviință, în timp ce-și ridica privirea spre câmpul de bătălie.

— E Mikael din Raühnvahl! strigară cei doi mineri.

— E Mikael din Raühnvahl! strigă imediat un alt miner, aflat ceva mai încolo, ridicând târnăcopul în sus.

Mikael simți o nespusă emoție care îl înfiora. Nu-i venea să-și creadă ochilor.

— E Mikael! strigă un bărbat înarmat cu o coasă.

Mikael îl recunoscu. Era Lukas, vecinul lui de colibă.

— E Mikael! se auzi într-o clipă ecoul pe tot câmpul de bătălie. E Mikael! E Mikael al nostru!

Mikael simți cum i se încețoșează ochii de emoție. Ce vedea era greu de crezut. Șerbii din Raühnvahl luptau cu coase, cu securi, cu furci și cazmale.

— E Mikael al nostru! strigau.

Și minerii din Dravocnik, ridicând târnăcoapele, le luceau ecou:

— Mikael din Raühnvahl e cu noi!

Apoi, rebelii scăpați din atacul din ziua dinainte strigară, cu spadele ridicate spre cer:

— E căpetenia noastră!

— Eloisa, rămâi aici! îi porunci Mikael întors spre deschizătura pasajului secret, gâtuit de emoție. Am să vă spun eu când să ieșiți!

Când oamenii îl văzură că se aruncă în luptă, rotind spada, îi strigară din nou numele.

— E Mikael! își spuneau unul celuilalt, luptând cu un curaj reînnoit.

Mikael simțea o vâltoare de sentimente care îl cutremurau. Oamenii de teapa lui, minerii din Dravocnik, șerbi care stătuseră toată viața cu capul plecat, se răzvrăteau. Pentru el. „Îți spusesem eu, Volod!” strigă, aproape râzând. Apoi, ajuns în prima linie de luptă, aproape fără să-și dea seama, luă conducerea bătăliei.

— Faceți front comun! zbieră el. Rămâneți uniți!

Armata aceea de strânsură, compusă din oameni care nu știau ce înseamnă un război, nici nu dorea altceva. Se adunară imediat în jurul lui, așteptându-i ordinele.

— Acum! La atac! Toți împreună! strigă Mikael, năpustindu-se spre un pâlc de soldați.

Și mineri, și șerbi, urlând ca niște războinici, înaintară lovind cu armele lor ridicole în trupurile dușmanilor, fără să se mai teamă de moarte.

Mikael lovea orbește, ca și cum și-ar fi luat forța din rebeliunea aceea extraordinară, croindu-și drum printre dușmani, cu o bucurie neîncrezătoare, care-i inima făcea să-i bată nebunește. Și armata lui de zdrențăroși, întărâtată de curajul lui, îi stătea alături, fără să dea înapoi, răspunzând loviturilor oștenilor.

— Îți spusesem eu, Volod! urlă iar Mikael, râzând. Îți spusesem că era cu putință. Înainte, bărbați!

Dar, curând, de la castel sosiră întăriri, conduse de Agomar. Forțele dușmane se înmulțiră într-o clipă, făcând din ce în ce mai multe victime.

Mikael își dădu seama că nu erau în stare să le țină piept. Dacă s-ar fi încăpățânat să continue lupta, s-ar fi lăsat cu un măcel. Armata lui Ojsternig, toată, nu număra mai mult de o sută cincizeci de oameni, însă erau oșteni instruiți și bine înarmați, care i-ar fi biruit repede pe acei rebeli fără căpătâi, chiar dacă erau de două ori mai mulți.

— Stați uniți! răcni. Înapoi! În ordine!

Trebuiau să se retragă și să încerce să limiteze pierderile. Ce reușiseră să facă era și așa cu totul nemaipomenit. Însă acum trebuia să se gândească la viața oamenilor lui. Trebuia să-i apere.

— Înapoi! Spre pădure! ordonă el iar.

Printre copaci, dușmanilor le-ar fi fost greu să rămână uniți și forța lor ar fi scăzut.

Doborî de pe cal un soldat și încălecă, ridicând spada în aer.

— Luați caii! le strigă oamenilor, continuând să lupte. Încălecați!

Singurul mod prin care oamenii ar fi putut să se salveze era să formeze o echipă sinucigașă, care să le acopere retragerea. Își încrucișă privirea cu Lamberto, unul dintre rebelii care îl urmaseră de la Konstanz.

— Să acoperim retragerea! Să-i apărăm! Până la capăt!

Lamberto înțelese că avea să moară în dimineața aceea, însă nu șovăi.

— Înapoi, retrageți-vă! le ordonă Mikael șerbilor și minerilor. Spre pădure! Pe urmă răcni la Lamberto: Mă întorc imediat! Se avântă spre pasajul secret. Eloisa! Agnete! Ieșiți!

Încă le mai putea salva.

Eloisa și Agnete apărură în deschizătură. O clipă rămaseră și ele cu gura căscată, văzând cum luptau oamenii de teapa lor. În ochii lor, Mikael citi aceeași mândrie pe care o simțea și el.

— Alăturați-vă celor care se retrag! Vă apărăm noi! îi trimise Eloisei o privire plină de dragoste. Știa că ar fi fost greu să supraviețuiască. Însă ar fi murit pentru ea și pentru toți ai lui. Și era o moarte plină de onoare.

Eloisa înțelese ce-i spunea privirea lui Mikael. Începu să scuture din cap, în timp ce ochii i se umpleau de lacrimi.

Mikael se uită la ea, știind că era pentru ultima oară. Apoi, în timp ce dădea să se arunce în vâltoarea luptei, în fundul văii se ridică un nor de praf și se auzi un bubuit de tobe. Apoi, strigăte de război. Și pământul se cutremură, vibrând sub greutatea a zeci și zeci de cai.

O clipă se opriră cu toții.

— Cine sunt? îl întrebă Mikael pe unul dintre rebeli.

Dacă erau alți oameni de-ai lui Ojsternig, totul avea să se sfârșească și mai repede.

În schimb, în fruntea coloanei de cel puțin o sută de soldați recunoscu doi prieteni.

— E Lucio! strigă Lamberto.

Și Mikael îl recunoscu în celălalt pe Ettore Salvemini, bătrânul căpitan al lui Raphael. Acum sorții bătăliei se schimbaseră.

— Întoarceți-vă! le ordonă Eloisei și lui Agnete.

Eloisa se uita înspăimântată la el.

— N-am să mor! le spuse Mikael cu un zâmbet radios. Azi n-am să mor!

Așteptă ca Eloisa și Agnete să se fi întors în pasajul secret și dădu pinteni calului. Pe urmă îl văzu pe Agomar care dădea ordine oamenilor lui și aceia începeau să se retragă spre castel. Într-o clipă înțelese ce avea să se întâmple.

— Nu trebuie să închidă porțile cele mari! strigă el alăturându-se alor lui.

Dacă i-ar fi împiedicat pe soldați să se baricadeze în castel, se gândi Mikael străbătut de un fior de excitare, ceea ce i-ar fi așteptat ar fi fost bătălia finală.

Se întoarse spre șerbi și mineri.

— După mine! strigă el cu elan. Să nu-i lăsăm să închidă porțile!

Mineri, șerbi și rebeli, ca și cum ar fi învins deja, se aruncară într-o cursă triumfătoare, urlând și agitându-și armele.

— Închideți! Închideți! ordona între timp Agomar, gata să-i lase să moară pe mulți dintre oamenii lui care erau încă în afara zidurilor.

Soldații de la castel începură să împingă porțile grele. Dar tovarășii lor, care nu voiau să fie lăsați afară, se aruncară asupra porților, încetinindu-le mișcarea, aproape luptând cu tovarășii lor de arme.

Iar încetinirea asta le fu fatală.

Mikael și armata lui fără noimă se năpustiră asupra lor cu o furie oarbă, fără nicio reținere.

Când coloana comandată de Ettore Salvemini intră în luptă, Mikael se uită la ei cu o scânteiere în ochi. Erau soldați adevărați.

Știau ce e războiul. Și erau mai mult de o sută. Străpunseră fără probleme apărarea dușmană și se revărsară în curte, luptând corp la corp.

În scurtă vreme bătălia se încheie.

În cele din urmă, Mikael dădu peste Agomar, în mijlocul curții, rănit, în genunchi. Sări de pe cal, cu spada năclăită de sânge, și se duse la el.

Agomar ridică privirea.

— Ai milă, băiete! spuse, cuprins de frică.

Mikael se uită țintă la el. Agomar era în același loc în care îl omorâse pe tatăl lui.

„Se va întâmpla aici”, prezisese Emöke.

— N-am făcut decât să execut ordinele lui Ojsternig, continuă Agomar.

— Da, știu! îi aruncă Mikael, aprins de ură.

„În același loc în care i s-a întâmplat lui”, continuase Emöke.

— Îți amintești de mama mea? zise Mikael. Și de surioara mea?

Ochii lui Agomar se căscară, încercând să înțeleagă.

— Îți amintești de tatăl meu? Aici! În genunchi! strigă pe neașteptate Mikael, ridicând spada cu ambele mâini și lăsând-o apoi în jos, cu toată puterea.

Dar tăișul se opri, la doar două degete de gâtul lui Agomar. Trupul lui Mikael vibra. Avea fălcile încleștate și nările dilatate.

— Nu! îi spuse lui Agomar. Nu valorezi atât. Se întoarse spre oamenii lui. Luați-l prizonier pe bărbatul acesta! ordonă. Îl împinse pe Agomar spre grupul de prizonieri. I se va face proces și va plăti pentru crimele lui.

Emöke îi lăsase posibilitatea să aleagă, în profeția ei. „Și el va decide dacă-ți înapoiază serviciul”. Și el decisese. În ură nu era loc pentru onoare.

Bătălia se sfârșise. Soldații lui Ojsternig se predaseră și își aruncaseră armele la pământ.

Mikael se lăsă pe vine și puse o mână, cu palma desfăcută, pe colbul din curte care, din nou, după aproape zece ani, se

înroșise de sânge.

— Iată, tată! spuse el.

Se ridică iar, cu fața brăzdată de lacrimi.

— Soldații lui Ojsternig sunt prizonierii voștri! îi anunță el cu voce tare pe șerbii din Raühnvahl și pe minerii din Dravocnik.

— Am învins!

După o clipă de ezitare, și poate de neîncredere, șerbii și minerii exultară, încercuindu-i amenințători pe soldații dezarmați, care îi terorizaseră și îi umiliseră atâta amar de vreme.

În ochii fiecărui bărbat Mikael citi o măreție pe care nu-și închipuise niciodată că o pot avea. Se gândi că Volod cel Negru ar fi fost mândru de ei.

— Vezi? S-au șters singuri la cur, zise încet, cu un zâmbet pe buze, ca și cum Volod ar fi fost acolo.

— Mikael! exclamă Lucio, îmbrățișându-l.

— Credeam că ai murit, îi spuse Mikael.

— În schimb, ți-am salvat curul! râse Lucio.

— Nu. N-ai fost tu! Ai întârziat, ca de obicei, răspunse Mikael, surâzând.

Pe urmă lăsă privirea să i se plimbe peste șerbii care, de generații întregi, nu-și putuseră imagina libertatea. Au ridicat capul.

Dar strigătele de bucurie ale oamenilor amuțiră pe neașteptate.

Nechezatul nervos al unui cal îi făcuse să-și întoarcă privirile și îl văzură pe Ojsternig, în șaua armăsarului său, care se lansa în galop de-a curmezișul curții.

— Nu! strigă Mikael, cu sângele care-i îngheța în vine, postându-se în fața calului cu brațele desfăcute.

Calul lui Ojsternig se opri.

— Nu s-a terminat, Curățț-rahat! zbieră Ojsternig cu ochii ieșiți din orbite. Pe șa cu el era Eloisa. Și Ojsternig îi ținea cuțitul la gât. Zi-i căcatului ăstuia să mă lase să trec, dacă nu vrei să-i tai gâtul în fața ta!

Mikael făcu un pas înapoi. Eloisa era îngrozită. O picătură de sânge desena o dâră subțire, roșie, pe carnea imaculată a gâtului ei.

— Dă-te la o parte! răcni iar Ojsternig, ținându-și în frâu calul.

Mikael încerca să gândească. Se întoarse spre oamenii lui.

— Stați pe loc! ordonă el.

Ojsternig zâmbi, cu o scânteiere de nebunie în ochi, și apăsă și mai tare cuțitul pe gâtul Eloisei. Eloisa gemu.

— Lăsați-l să treacă! strigă Mikael și se dădu deoparte, fără să-și ia privirea de la Eloisa.

Ojsternig înaintă încet spre poarta cea mare a castelului.

Mulțimea de șerbi, mineri și rebeli se desfăcu în două aripi, formând un culoar îngust de oameni.

Lui Mikael i se părea că-i explodează capul.

— Ojsternig! strigă el rotindu-și spada. Las-o în pădure! Vie! Sau jur pe Dumnezeul meu că nu voi avea pace până n-am să dau de tine și n-am să te ucid!

Liniștea era totală. Se auzea doar zgomotul copitelor calului lui Ojsternig care loveau țărâna însângerată a curții.

— Tată! răsună pe neașteptate o voce din castel.

Cu toții se întoarseră.

Principesa Lukrécia înainta cu greu, nesigură pe picioarele ei, susținută de Agnete.

Și Ojsternig se întoarse și opri calul.

— Tată…, spuse iarăși Lukrécia. Nu mă părăsiți…

Mikael se avântă spre ea, împingând-o pe Agnete. O înșfacă pe principesă de păr, apoi apropie tăișul spadei de gâtul ei. Îi tremurau mâinile și avea ochii injectați de sânge.

— Viață pentru viață! urlă el, ritmând cuvintele, cu glas tunător. Moarte pentru moarte!

— N-ai să fii niciodată în stare, Curățț-rahat! râse Ojsternig.

— Nu mă pune la încercare! strigă Mikael.

Ojsternig îi adresă un zâmbet batjocoritor.

— Știu ce i-ai făcut, nenorocit scârbos, spuse atunci Eloisa, cu vocea gâtuită de apăsarea tăișului pe gât. Ai să o lași să moară, nu-i așa?

Ojsternig se crispă.

— Taci, curvă! îi șuieră printre dinți.

Lukrécia gemu și murmură:

— Tată…

— Ești un maldăr de rahat, spuse Eloisa. Știa că nu trebuie să-l provoace, știa că ar fi putut s-o coste viața. Însă, ca întotdeauna, cum se întâmplase și cu Eberwolf, nu reușea să se abțină. Ești un vierme, adăugă ea plină de dispreț.

— Taci! strigă la ea Ojsternig, apăsând cu și mai multă putere

cuțitul în gâtul ei.

Însă ceva se fisurase în glasul lui. Și simți că mâna ținea cuțitul din ce în ce mai slab.

— Viața fiicei tale e în propriile-ți mâini! strigă Mikael.

— Ai mai ucis-o o dată când era doar o fetiță, continuă Eloisa, aproape fremătând de excitare fiindcă și ea observase că mâna lui Ojsternig tremura și ezita. Mi-e silă de tine.

Ojsternig scutură din cap.

„Tu ai să iubești”, îl blestemase Nebuna. Se uită la fiica lui. Scutură și mai tare din cap, ca pentru a închide crăpătura care i se deschidea în suflet. Acea fisură groaznică, prin care voiau să se strecoare sentimentele care pe orice om îl făceau slab. Își zise că ar fi putut să se salveze sacrificând viața fiicei lui. Își repetă că ăsta era singurul lucru care conta. El era singur. Nu exista nimeni care să aibă importanță pentru el.

Lukrécia se uita încă țintă la el.

Ojsternig citi în privirea aceea că fiica lui înțelegea faptul că tatăl ei o va trăda. Totuși, ea continua să se uite la el și îi pronunța numele, ca pe o rugăciune, fără să se poată resemna. Era privirea unei fiice care, după tot ce se întâmplase, nu înceta să spere să fie iubită, dincolo de orice rațiune. Într-o clipă, lui Ojsternig îi trecu prin minte întreaga lui viață. I se păru că intră în contact cu sălbăticia de necrezut care îi călăuzise orice acțiune. Și, dintr-odată, i se păru că nimic nu mai avea sens.

— Tată…, murmură Lukrécia.

Ojsternig auzi în el un trosnet. „Tu ai să iubești”, îi răsună în cap, pe când sufletul său insensibil era străbătut de o emoție uluitoare, neprevăzută. Și în clipa aceea înțelese că putea da un sens vieții lui. Lăsă cuțitul să cadă, fără să-și dezlipească privirea de la cea a fiicei lui.

Ochii Lukréciei se căscară de uimire. Și Ojsternig se văzu reflectat în privirea aceea, în uimirea aceea, în acea emoție nouă. Și nu i se păru atât de îngrozitoare cum se temuse.

Ochii Lukréciei se umplură de lacrimi în timp ce murmura, aproape înspăimântată:

— Mulțumesc…

Ojsternig o împinse pe Eloisa jos de pe cal, fără să înceteze să-și fixeze fiica.

Eloisa, neîncrezătoare, alergă spre Mikael.

Mikael dădu drumul părului Lukréciei.

Principesa căzu în genunchi, prea slăbită ca să meargă singură, în timp ce, plângându-și primele lacrimi de fericire din viața ei, repeta:

— Mulțumesc..., tată.

Nimeni altcineva nu se mișca. Nimeni nu scotea un sunet.

Mikael o dădu la o parte pe Eloisa cu un gest aproape brutal și ridică spada.

— Eu cu tine, Ojsternig! strigă la el. Luă inelul pe care îl avea în buzunar și i-l aruncă. Îl recunoști?

Inelul zbură în aer.

— Era al tatălui meu! strigă din nou Mikael.

Ojsternig prinse inelul.

Dintr-odată, tăcerea deveni și mai densă.

Ojsternig se uita la inelul din mâna lui. În aurul topit și strâmbat recunoscu piatra prețioasă pe care era încrustat un sigiliu.

— Eu sunt Marcus al II-lea de Saxa! strigă Mikael.

Ojsternig se uită la el. Într-o clipă îi reveniră în minte imagini din toți acei ani și încăpățânarea lui în a-l persecuta. Ar fi putut să-l calce în picioare ca pe un păianjen. Totuși întotdeauna îl cruțase. Iar acum, Curățătorul își cerea regatul înapoi, cu aceeași privire mândră pe care o avusese încă de copil. Un fiu care lupta pentru tatăl lui. Un tată care lupta pentru fiica lui. Se uită la Lukrécia. „Iată, acum totul are un sens”, se gândi el. Descălecă și scoase spada din teacă.

Mulțimea formă un cerc în jurul celor doi dușmani.

Mikael trase adânc aer în piept. Trecuseră aproape zece ani de când aștepta să răzbune moartea tatălui său. Și probabil că totul avea să se petreacă într-o fracțiune de secundă.

Ojsternig atacă, lovind de sus în jos.

Eloisa își înăbuși țipătul.

Mikael reuși să pareze, însă se dezechilibră.

Ojsternig simțea în el o forță pe care niciodată nu-și imaginase că o avea. Pentru prima oară în viața lui, își spunea, lupta pentru ceva. Pentru cineva. Râse gândindu-se la profeția Nebunei care îl înspăimântase atât de tare. Nu era un blestem. Tăie aerul cu o altă lovitură, pe urmă se prefăcu că atacă din față și îl dezechilibră din nou pe Mikael.

Mikael își dădu seama că are în fața lui un luptător formidabil. Cu greu reușea să-i pareze loviturile și continua să se retragă.

Intuia doar în ultima clipă traiectoria loviturilor lui Ojsternig, ce le ascundea cu altele prefăcute, rapide și imprevizibile care, de fiecare dată, îl făceau să-și piardă echilibrul.

— Luptă, Curățătă-rahat! îl batjocori Ojsternig. Dovedește-mi că ești un principe adevărat, nu un căcăcios ca tatăl tău!

Într-o clipă, Mikael uită tot ce-l învățase Volod. Sângele i se urcă la cap. Răcni și se aruncă înainte, fără chibzuință, scrâșnind din dinți, orbit de furie.

Exact asta voia și Ojsternig. Pară fără greutate și îl lovi pe Mikael prin surprindere în șoldul stâng, cu o mișcare extrem de violentă, care ar fi trebuit să-l ucidă.

În ultimul moment, Mikael reuși să îl pareze cu tăișul, abătând parțial lovitura. Însă fu aruncat la pământ, fără suflu, și spada îi scăpă din mână. I se păru că aude glasul lui Volod. „Ești mort!”

Ojsternig râse, știind că învinsese. Se aruncă în asaltul final.

Mikael nu avea scăpare.

Eloisa țipă disperată.

Mikael se gândi că nu avea să reușească să răzbune moartea tatălui său. Și tocmai acel gând îi dădu puterea să reacționeze. Când Ojsternig dădea lovitura de grație, Mikael se rostogoli pe o parte, înșfăcă spada cu forța disperării și o îndreptă spre Ojsternig, dreaptă ca o lance, fără să încerce să pareze lovitura.

Apoi totul se întâmplă într-o clipă.

Ojsternig holbă ochii, surprins.

Mikael simți vârful propriei arme cum izbește pieptul lui Ojsternig, care avea garda deschisă, prea sigur de victorie, împins de propriul lui avânt. Simți impactul, deosebit de violent, însă nu dădu drumul plăselelor. Și simți cum tăișul străbătea coastele și se înfigea în carne.

Chipul lui Ojsternig aproape că îi căzu pe față, în timp ce se prăvălea inert peste el, străpuns.

— Tată! țipă Lukrécia sfâșiată de durere.

Ojsternig se uită la Mikael cu ochii căscați. Pe urmă își roti încet capul spre fiica lui, cu fața răvășită de durere.

— Îmi pare rău…, reuși să îngaime în direcția ei, înainte ca un șuvoi de sânge să-i umple plămânii.

În cele din urmă tuși, scuipându-l pe Mikael pe față cu roșul vâscos al morții lui și ochii i se încețoșară, stingându-se.

78.

Primul care își reveni fu căpitanul Salvemini. Se duse la Mikael și îl eliberă de greutatea cadavrului lui Ojsternig. Întinse o mână și îl ajută să se ridice.

Eloisa alergă plângând spre Mikael și îl îmbrățișă.

— S-a terminat! zise Mikael, strângând-o tare la pieptul lui. Acum s-a terminat cu adevărat.

Nimeni din jurul lor nu știa ce să facă. Se întâmplase ceva atât de inimaginabil, atât de colosal încât erau ca paralizați de uluire.

Pe urmă, un băiețaș slab, desculț și murdar, cu un muc care-i curgea pe buza de sus, își făcu loc printre picioarele oamenilor și se apropie de Mikael. În palmă avea inelul contorsionat de flăcări al principelui de Saxa.

Mikael și-l luă înapoi. Băiețelul făcu o plecăciune în fața lui.

— Ce faci? murmură surprins Mikael.

Atunci, unul după altul, toți șerbii din Raühnvahl puseră un genunchi în pământ și își plecară capul în tăcere.

Un moment mai târziu, și Agnete cu Eloisa îngenunchează.

— Eloisa, ce faci? murmură Mikael, din ce în ce mai stânjenit.

Căpitanul Salvemini se apropie de el.

— De azi înainte, dacă vrei ca ei să se ridice, îi șopti la ureche, zâmbind, trebuie să le poruncești să se ridice… Principe.

Mikael roși. Apoi, stânjenit, cu un glas nesigur, spuse:

— Ridicați-vă!

Șerbii din Raühnvahl se ridicară în picioare, în tăcere, tot atât de stânjeniți. La fel făcură Eloisa și Agnete.

Pe chipul lui Agnete strălucea un zâmbet triumfător.

— Fata mea l-a salvat în ziua masacrului! exclamă, plină de mândrie. Iar eu l-am ascuns luni de zile în hruba din coliba mea. Râse. Am făcut-o sub nasul vostru, turmă de dobitoci!

Mulți săteni râseră, mulți lăsară să le scape exclamații de uluire. Apoi cu toții se uitară din nou la Mikael.

— Așa se explică de ce avea mâinile alea de fetiță, zise bătrânul Zacharias, apărând călare pe catârul lui.

Niște săteni încercară un hohot timid de râs. Mikael râse și el.

— Reușești să fii antipatic și când faci pe simpaticul, zise Agnete către Zacharias, punându-și mâinile în șolduri. Pe urmă îi arătă pumnul. Te-aș fi trimis la dracu’ în ziua aia. Însă probabil

că azi, în sfârșit, principele nostru o să te spânzure, după cum meriți.

Urmă un hohot de râs mai puțin poticnit.

— N-ar fi trebuit să fii cu fratele Timotei? îl întrebă unul dintre bărbați.

Zacharias scutură din cap.

— A trecut în lumea celor drepți, răspunse el. Pe urmă se uită la Mikael. Dacă lumea asta a găsit curaj să facă ce a făcut, sigur e datorită ție, însă și datorită preotului, așa să știi, îi spuse.

Lumea încuviință, întristată de moartea fratelui.

Zacharias se lăsă ajutat să coboare de pe catâr și să se ducă la Mikael.

— Te-a trădat. Ojsternig l-a torturat și el te-a trădat. Nu se născuse ca să fie un martir, povesti el. Dar când i-au dat drumul, mai mult mort decât viu, a reușit să se întoarcă la Madonna delle Nevi și ne-a chemat. „Fiți mai buni decât mine!" a spus el. „Băiatul ăla ne arată calea. Gândiți-vă la bietul Gregor! Vă amintiți ce a făcut, mai curând decât să se răzvrătească. Vreți să ajungeți ca Gregor?"

Mikael duse o mână la piept. Emöke îl asigurase că Gregor îl va ajuta. Și, într-un anume fel, o făcuse, prin frate, servind drept exemplu. Dând putere lumii aceleia să nu fie ca el. „Mulțumesc, Gregor", se gândi el, emoționat.

— Preotul n-a ținut niciodată în viața lui o slujbă atât de emoționantă. Niciunul dintre noi nu îi vom uita cuvintele, reluă Zacharias. Pe urmă i-am observat pe zidarii lui Ojsternig care munceau în afara zidurilor și am înțeles că aceea era ieșirea din pasajul secret și că vă trăseseră pe sfoară. Și când i-am văzut sosind pe minerii din Dravocnik... Asta nu e valea lor, totuși veneau să lupte alături de rebeli, pentru tine. Și atunci...

Scutură din umeri. Se întoarse spre ai lui, cu o privire mândră, și nu fu în stare să mai spună altceva.

Mikael își amintea că nu-l putuse suferi pe Zacharias din ziua în care începuse să muncească la câmpul lui Emöke și al lui Gregor. Și doar acum înțelegea că luase pe umerii lui greutatea întregului sat.

— Mulțumesc, îi spuse.

Zacharias zâmbi, arătându-și gura aproape lipsită de dinți.

— Dacă m-aș putea întoarce în timp, tot în echipa fetițelor te-aș pune, spuse el.

Urmă un hohot de râs general.

Pe urmă, Mikael simți ceva frecându-se de picioarele lui.

— Harro! exclamă, aplecându-se să-l îmbrățișeze pe câinele bătrân și cu picioarele strâmbe.

Harro scheună de bucurie.

— Harro! repetă Mikael, ținându-l strâns.

— Rebelii sunt mineri ca și noi, frații noștri, interveni un ditamai bărbatul, cu fața murdară de praful din Dravocnik, înaintând.

Mikael se ridică în picioare, în timp ce Harro dădea fericit din coadă.

— Ne-au spus că ești urmașul lui Volod cel Negru, care întotdeauna s-a bătut pentru noi, continuă minerul, arătând armata de oameni la fel de plini de praf ca și el. La început ne era frică… însă pe urmă, o dată, am reușit să ne folosim târnăcoapele la ceva util.

— Mulțumesc, spuse iar Mikael, mișcat. După aceea se uită la Salvemini. Dar Domnia Voastră… cum de-ați aflat?

Bătrânul căpitan ridică din umeri, ca și cum ar fi fost un lucru de nimic. Arătă cu degetul spre Lucio.

— Mi-a adus un mesaj de la baron, explică el. Puteam să-i zic nu? Le surâse oamenilor lui. La Kirchbach viața e plicticoasă pentru *flăcăii* obișnuiți cu războiul, zise, orgolios, făcându-i cu ochiul.

Mikael se uită la ei pentru prima oară cu atenție. Și realiză că mulți dintre ei erau aproape bătrâni. Ettore Salvemini râse văzând mirarea din ochii lui.

— Trecuse un secol de când nu mai mânuisem armele.

Armata de bătrâni ridică armele spre cer, cu un strigăt de luptă.

— Azi ne-ai redat puțină tinerețe, principe, spuse vesel căpitanul.

Mikael rămăsese fără cuvinte, îmbătat de emoții. Eloisa era alături de el. În timp ce o îmbrățișa, mulțimea de învingători, amestecată și dezorganizată, absurdă și dezlânată, se lăsă în voia strigătelor și exclamațiilor de bucurie.

Pe urmă Mikael se uită în jurul lui.

— Unde e mama ta? o întrebă pe Eloisa.

Se uită și Eloisa în jur.

— Dați-vă din drum! bodogăni vocea lui Agnete.

Lumea tăcu, făcându-i loc să treacă. Se auzi plânsul unui copil. Agnete înainta cu micuțul în brațe.

— Lupului ăstuia îi e foame, mamă denaturată, că nu ești altceva! îi spuse Eloisei.

Lumea râse.

— Așteptați! interveni altă voce.

Agnete se opri.

Cu toții întoarseră capul. Lukrécia îngenunchease lângă cadavrul tatălui ei. Se ridică de jos cu greutate și se duse înspre Agnete.

— Dați-mi-l mie! spuse, întinzând brațele spre copil.

Agnete se crispă.

— Dați-mi-l mie, vă rog! repetă Lukrécia.

Micuțul continua să plângă.

— Dă-i-l, mamă! zise Eloisa.

Agnete, șovăind, puse copilul în brațele Lukréciei.

— Să nu-l scăpați! bombăni ea.

— Ajutați-mă! îi spuse Lukrécia, pe urmă, susținută de Agnete se îndreptă spre Eloisa.

Lumea își ținea răsuflarea.

Când Lukrécia fu în fața Eloisei, îi întinse copilul.

— Uite! spuse ea cu glas slab. Eu ți-l înapoiez.

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi.

— Gata cu plânsul! exclamă Agnete, gesticulând. Pune-l la țâță, așa o să tacă!

Lumea râse. Dar în ochii tuturor era o emoție adâncă fiindcă unele hohote de râs păreau suspine.

— Fiul meu! murmură Mikael cu un fir de voce.

Eloisa își descoperi sânul, în fața tuturor, și îndreptă buzele micuțului spre sfârc. Copilul începu să sugă cu lăcomie.

— Pot… să-l ating? întrebă Mikael.

Eloisa îi făcu semn că da. Mikael întinse o mână tremurătoare spre capul blond și buclat al fiului său. Însă, dându-și seama că era plin de sânge, se opri.

— Nu, tu nu ai să trăiești în sânge, spuse el încet, amintindu-și de cuvintele tatălui său. Îți promit! Își șterse mâna de tunică și numai după aceea mângâie căpșorul. Apoi se întoarse spre mulțime. Acesta este fiul meu! anunță cu glas răsunător. Marcus al III-lea de Saxa!

Mulțimea aclamă. Mikael se întoarse spre Lukrécia.

— Nu v-aș fi făcut niciodată vreun rău, principesă, îi spuse.

— Mi-ați făcut mai mult bine decât v-ați fi putut închipui vreodată, principe, răspunse Lukrécia.

Mikael văzu că din privirea ei dispăruse sorbul noroios care păruse că-i înghite viața, pe care îl observase când era copil și care îl înspăimântase atât de tare.

— Acum trebuie să ții un discurs, îi spuse Salvemini la ureche.

Mikael se uită la el făcând ochii mari.

— Nu... eu..., se bâlbâi, eu nu știu ce să spun...

— Se așteaptă la asta, zise căpitanul. Vorbește din inimă, principe!

Mikael se întoarse spre mulțime. Îi privi pe fiecare în parte, în tăcere. Erau supușii lui. Și în clipa aceea înțelese ce voia să le spună.

Mulțimea tăcu.

Eloisa se uită mândră la el.

— Eu încă nu știu ce înseamnă să fii principe... fiindcă sunt principe doar de câteva clipe, începu, cu glasul încordat de emoție. Va trebui să învăț. Trase aer în piept, ascultându-și inima care îi bătea tare în piept. Însă, spre deosebire de mulți principi, eu știu bine ce înseamnă să fii șerb. Pentru că asta am fost până azi. Se uită la oamenii cu care își împărțise viața. În toți anii ăștia am fost fratele vostru, am îndurat cu voi foamea și muncile câmpului... am trăit sălbăticia tiraniei... și, la fel ca voi, am fost umilit, lipsit de orice demnitate... m-am culcat și m-am trezit, în fiecare seară și în fiecare dimineață, știind că viața mea nu valora nimic... că eu însumi nu eram nimic...

Eloisa îi luă mâna.

— Și atunci, dacă eu acum nu mai sunt un șerb..., reluă Mikael, cu vocea tremurând de emoție. Se întrerupse, dându-și seama că tot ce visase acum depindea de el. Dacă eu nu mai sunt un șerb, niciunul dintre voi nu trebuie să mai fie! Privi fețele uluite ale oamenilor. Sunteți liberi! strigă el.

Lumea îl aclamă, fără să-și poată crede urechilor.

— Puteți pleca sau rămâne, continuă Mikael, cu glas tare, ca să impună tăcere. Și dacă veți rămâne... vom încerca să ne închipuim o altfel de lume. Împreună.

Un sătean îngenunche, plângând.

— Merita să trăiești doar ca să vezi ce s-a întâmplat azi, continuă Mikael, în timp ce cuvintele îi ieșeau direct din inimă,

vlăstare ale întregii vieți pe care o trăise, o cucerise fără să cedeze vreodată, fără să dea înapoi vreodată. Fiindcă astăzi voi ați dovedit că libertatea nu poate fi a unuia singur. Libertatea, ca să fie deplină, trebuie să fie a tuturor. Și fiecare dintre voi, azi, și-a câștigat libertatea lui și pe cea a propriului frate.

Lumea amuțise. Poate era chiar înspăimântată de întorsătura acelui discurs.

— Voi m-ați învățat să fiu bărbat, încheie Mikael. Iar acum eu știu cine sunt și cine vreau să fiu.

Urmă o tăcere lungă. Apoi una dintre femeile care între timp sosiseră din sat strigă:

— Dumnezeu să te binecuvânteze, principe Mikael!

— Idioților, îl cheamă Marcus! strigă Agnete.

— Nu, o întrerupse Mikael. Se întoarse spre Eloisa, cea care îi dăduse noul său nume. Eu sunt Mikael.

79.

În dimineața următoare, după ce îi îngropase pe cei căzuți în cimitirul bisericuței Madonna delle Nevi, Mikael se îndreptă spre cabana lui Raphael, sus, pe vârful Mezesnig, împreună cu Eloisa, cu fiul lor și cu Agnete, cu Harro culcat pe calul lui. Era escortat de sătenii din Raühnvahl, de minerii din Dravocnik care se întorceau la casele lor și de armata lui Ettore Salvemini.

După puțin timp, se apropie de el un miner.

— Domnule, îmi permiteți un cuvânt? îl întrebă bărbatul.

— Desigur, răspunse Mikael, punând o mână pe capul lui Harro, care începuse să rânjească.

Minerul coborî vocea.

— Veți fi și principele nostru?

Mikael scutură din cap.

— Nu, regatul Dravocnik îi revine prin drept de naștere principesei Lukrécia.

Pe chipul minerului se ivi o expresie dezamăgită.

— Principesa va domni în numele dreptății, zise Mikael. Pot să te asigur.

— Cu tatăl pe care l-a avut, domnule? răspunse minerul, cu o undă de adâncă neîncredere în glas. Permiteți-mi să mă

îndoiesc, cu tot respectul.

— Tocmai fiindcă tatăl ei a fost cum a fost, principesa va domni cu dreptate, zise Mikael.

— Noi v-am fi preferat pe dumneavoastră, seniore, cu toată sinceritatea, continuă minerul, neconsolat. Ce ați spus…

— Am discutat cu principesa, îl întrerupse Mikael, vorbind și mai în șoaptă. După ce se va reface și se va înscăuna la castel, va anunța că și voi veți fi liberi. Cele două regate ale noastre vor înainta în același pas. Dar să o lăsăm pe principesă să facă anunțul.

Minerul zâmbi.

— Îi vom face și noi un anunț de toată frumusețea principesei. Chipul i se lumină de un zâmbet radios. Am descoperit un nou filon.

— Atunci hematitul nu s-a terminat? întrebă Mikael, surprins.

— Nu! Nu va mai fi praf roșu ca sângele să năpădească drumurile din Dravocnik… Minerul își ține respirația o clipă, apoi exclamă: Argint! Un filon uriaș!

Mikael izbucni în râs.

— De ce râzi, prințișorule? întrebă Agnete, în spatele lui.

— Fiți respectuoasă, ori vă pun în obezi! răspunse Mikael.

— Numai să încerci și atât îți trebuie! i-o întoarse Agnete. Îndreptă spre el un deget, agitându-l amenințător. Să nu crezi că lucrurile între mine și tine s-au schimbat, băiețaș!

Mikael se uită la Eloisa și zâmbi amuzat. Fiul lui dormea fericit în brațele mamei sale.

Pe când se apropiau de posada prin care aveau să ajungă la coliba lui Raphael, Mikael încetini mersul, ca Ettore Salvemini să-l poată ajunge din urmă.

— Cum se simt Emöke și Berni? îl întrebă.

— Cine? întrebă Salvemini. Pe urmă ridică o sprânceană. Ah, vrei să zici Leonida Argos și soția lui, Lavanda.

— Lavanda?

— Idiotul ăla de olog grec zice că ea miroase a lavandă când fac dragoste, exclamă Salvemini dând din cap.

Mikael râse.

— Bine, ce mai fac?

— Sunt de nesuportat, zise Salvemini, serios.

— Chiar așa? exclamă Mikael dezamăgit.

— Da, principe. Se giugiulesc toată ziua ca doi porumbei

îndrăgostiți surâse Salvemini. Și când merg pe stradă, doar ca să stea îmbrățișați, ea șchioapătă ca el. Însă… nu știu cum să-ți explic… nu inspiră milă. Pare că…

— Că dansează, continuă în locul lui Mikael. Un singur olog doar șchiopătează, însă doi șchiopi care se țin de mână legănându-se în același ritm… dansează, spuse el amintindu-și de cuvintele lui Berni.

Salvemini se uită mirat la el. Pe urmă încuviință.

— Oricum, ea are o voce angelică. Și el, trebuie admis, e cum nu se poate mai spiritual. Îmi aduc o grămadă de bani.

— Sunt bucuros. Merită, zise Mikael.

— Mi-au spus să-ți transmit un mesaj, continuă Salvemini.

— Râzi, frate! exclamă Mikael.

— De unde știai? întrebă Salvemini.

— Am ghicit! răspunse Mikael.

Harro lătră.

— Ieri ai ținut un discurs frumos, zise Salvemini.

Mikael încuviință gânditor. Pe urmă călăriră cot la cot, în tăcere, până când ajunseră la răscrucea care ducea la cabana lui Raphael. Mikael opri calul.

— Hai, scoate dintele, îi spuse atunci căpitanul.

Mikael se uită la el cu sprâncenele încruntate.

— Raphael mi-a povestit totul, spuse.

— Și te-a… impresionat?

În ochii lui Salvemini, Mikael citi o înțelepciune adâncă. Și toleranță. Și milă.

— Da, răspunse.

— N-are importanță de câte ori cade un om, băiete, nu uita, spuse căpitanul, vorbind agale, ca unul care cunoștea viața și grozăviile ei. Ce contează într-adevăr e să se ridice. O singură dată mai mult față de toate acele dăți când a căzut. Se uită țintă la Mikael. Și baronul s-a ridicat. Din abisurile acelea. Trebuie să fii un om excepțional ca să reușești să faci așa ceva.

Mikael rămase pe loc, cu hățurile întinse. Apoi ridică ochii și se uită la Degetul lui Moise. Toți credeau că simbolizează ura profetului. „Eu, în schimb, cred că este degetul care binecuvântează viețile noastre”, îi spusese odată Raphael.

— Da, spuse el convins către Salvemini. Baronul este un om excepțional.

Înfipse pintenii în coapsele calului și o luă la galop în sus, pe

cărarea ce ducea la coliba maestrului său. Voia fie primul care să ajungă să-l vadă.

Sări de pe calul care încă galopa, îl puse jos pe Harro și deschise ușa.

— Băiete..., zise Raphael cu o voce stinsă.

Mikael se duse la el și-i luă mâinile într-ale sale. Raphael zâmbi.

— Te văd aici, cu mine, viu și nevătămat, și aud mare larmă afară... Îmi închipui că însemnă că totul a mers bine.

— Da, Domnia Voastră, spuse Mikael. Eloisa, fiul meu și Agnete sunt sănătoși. Ojsternig a murit și... oameni s-au răzvrătit. Au luptat, continuă el, cu ochii înflăcărați de pasiune. Au ridicat capul. Și nimeni nu-i va mai putea face să și-l plece.

Raphael se uită în tăcere la el, încuviințând.

— Sunt mândru de tine, spuse el într-un târziu, cu glasul tremurându-i de emoție. Pe urmă surâse. Ți-ai fi închipuit vreodată că în acea carte veche în latină ar fi putut fi scrisă o poveste atât de incredibilă?

— Nu, spuse Mikael.

— Ca să spun adevărul, nici eu, băiete, mărturisi Raphael, cu ochii plini de admirație.

— Însă, de fapt, despre ce vorbea cartea aceea?

Raphael râse.

— Era un manual plicticos de agricultură.

Râse și Mikael. Apoi rămase o clipă în tăcere.

— Tot ceea ce sunt, Domnia Voastră m-ați învățat să fiu, spuse el emoționat. Ați fost ca un tată pentru mine.

— Tu ești fiul celui al cărui fiu ești, răspunse Raphael. Nu ai uitat asta nici atunci când îți porunceam să o faci. Tu aveai dreptate și eu greșeam.

— Nu. Eu am avut două vieți, zise Mikael. Și doi tați.

Raphael agită mâna în aer, emoționat.

— Ah, dă-te-ncolo, mucosule!

Mikael îi strânse mâna. Știa că bătrânul era pe moarte.

— Așteaptă! zise Raphael. Preotul e cu voi?

— Nu, domnule.

Prin ochii lui Raphael trecu o umbră de dezamăgire.

— Spune-mi, băiete: Ai zis că Ojsternig e mort?

— Da, l-am ucis cu spada Domniei Voastre.

— Asta înseamnă că acum tu ești principele de Saxa, spuse

Raphael.

— Da, Domnia Voastră, răspunse Mikael, roșind.

— Bine. Atunci ai puterea să o faci.

— Să fac ce?

— Am să-ți spun după aceea. Acum grăbește-te și poftește pe cine trebuie să-și ia rămas-bun de la mine, zise Raphael. Dar spune-le să se grăbească. Începe cu Ettore Salvemini, dacă e viu.

— Ce trebuie să fac? insistă Mikael.

— Când se termină procesiunea, îi spuse Raphael, vreau să te întorci aici cu Agnete și cu Eloisa.

— Și cu fiul meu.

— Și cu fiul tău, dacă nu scâncește prea tare.

Mikael zâmbi și se îndepărtă. Odată ieșit afară, îi făcu un semn căpitanului Salvemini, care se îndreptă imediat spre colibă.

— Cum se simte? întrebă Agnete cu o notă de tristețe în glas.

— Vrea să vă vadă, îi răspunse Mikael. Ultima.

— Sigur, ultima! pufni Agnete, îndepărtându-se. Servitoarea, mereu ultima!

Mikael se întoarse spre Eloisa.

— Vrea să te vadă și pe tine, îi spuse. Și pe fiul nostru… dacă nu scâncește prea mult, a spus el.

— Tocmai a mâncat, răspunse Eloisa, cu un zâmbet dulce pe buze. Nici nu-și va da seama de prezența lui.

O rafală de vânt îi răsfiră părul lins.

— Cât ești de frumoasă! zise Mikael.

Eloisa lăsă ochii în jos, fericită. Mikael o trase spre el. Eloisa își sprijini fruntea de pieptul lui.

Mikael își lăsă privirea să colinde printre oamenii care îi urmaseră ca să-i aducă un ultim omagiu lui Raphael. Și doar atunci îl observă, retras într-o parte, pe băiețelul care cu o zi înainte îi luase de jos inelul tatălui său și i-l dăduse înapoi. Băiețelul se uita pe sub gene la el, cu umerii plecați. Mucul care îi curgea din nas era de-acum uscat. Îl mângâia pe Harro, care se lungise lângă el. Mikael îi zâmbi. Fusese primul care îngenunchease în colbul curții înroșit de sânge. Băiețelul se cocoșă și mai tare și își feri privirea. Mikael continuă să se uite la el. Era slab și firav. Brațele lui erau subțiri și fără mușchi. Privindu-l, Mikael se gândi că și el, când apăruse în vale, trebuie

să fi avut mai mult sau mai puțin aceeași înfățișare.

— Cine e? o întrebă pe Eloisa.

Eloisa se întoarse.

— Bietul de el, spuse ea. E fiul uneia dintre prostituatele de la castel. Mama lui a murit de luni de zile și el trăiește din resturile pe care se duce să le caute în gunoi. Eloisa suspină, mângâind căpșorul fiului ei. Niciodată nu va ști cine este tatăl lui...

Mikael simți cum îi trece un fior pe șira spinării. Apoi un junghi în inimă.

„Ca tine, dragostea mea”, gândi el.

După ce toți îi aduseră un ultim omagiu lui Raphael, Mikael le făcu semn lui Agnete și Eloisei să-l urmeze în colibă.

— Tocmai la timp, bombăni Agnete, apropiindu-se de priciul pe care era întins Raphael, palid și slăbit. Credeam că v-ați luat picioarele la spinare înainte să vă mai dau dracului o ultimă oară.

— Taci, Agnete! îi zise Raphael, serios. Vino aici și ține-mă de mână!

— Și de ce ar trebui să o fac? întrebă Agnete, stânjenită.

— Pentru Dumnezeu, fă măcar o dată cum îți spun! exclamă Raphael, întinzându-i mâna.

Agnete i-o luă.

Atunci Raphael se întoarse spre Mikael.

— Așază-te în fața noastră, în mijloc, îi spuse. Și tu, Eloisa, alături de mama ta.

Mikael și Eloisa făcură ceea ce le ceruse.

— Bine, continuă Raphael. În calitatea ta de principe, Marcus al II-lea de Saxa, ai puterea și dreptul să celebrezi căsătorii. Și tu, Eloisa, ești martoră.

Agnete își desprinse mâna, brusc, ca și cum ar fi fost arsă de flăcări.

— Ce te-a apucat, bătrân ramolit? strigă.

— Agnete..., zise Raphael cu o voce plină de dulceață. Vino aici!

Agnete era vânătă la față. Dădea din cap în dreapta și în stânga, respira cu greutate, cu chipul răvășit de o emoție pe care ea însăși nu o înțelegea.

— Agnete! repetă Raphael.

Încet, fără să reușească să se calmeze, Agnete îi luă mâna. Raphael o strânse.

— Repetă cu mine, băiete! spuse el adresându-i-se lui Mikael. Vrei tu... Raffaele Fortebraccio de Bentivoglio... baron de Hermagor, prin învestitura Majestății Sale *Rex Romanorum* Vàclav cel Leneș...

— Vrei tu... Raffaele Fortebraccio de Bentivoglio... baron de Hermagor, prin învestitura Majestății Sale *Rex Romanorum* Vàclav cel Leneș...

— Să o iei de soață legitimă pe Agnete Veedon, șerb pe moșie?

— Nu mai sunt șerb, zise Agnete, mândră. Băiețașul ne-a eliberat pe toți.

Raphael se uită cu admirație la Mikael.

— Repetă, băiete!

— Să o iei de soață legitimă pe Agnete Veedon... femeie liberă?

— Da, vreau, spuse Raphael. Acum întreab-o pe ea, nu mă face să-mi irosesc suflarea.

— Vrei tu, Agnete Veedon, femeie liberă..., spuse Mikael, cu glasul frânt de emoție, să-l iei de soț legitim pe Raffaele Fortebraccio de Bentivoglio, baron de Hermagor, prin învestitura Majestății Sale *Rex Romanorum* Vàclav cel Leneș?

— Fir-ar mama ei de viață! bolborosi Agnete. Scutură din cap, uitându-se la Raphael. Îți amintești când ai luat băiatul cu tine, fiindcă nu știa să muncească la câmp, și eu m-am hotărât că, pentru a-ți motiva vizita, aș fi povestit lumii că veniseși să mă ceri de nevastă și că te refuzasem fiindcă erai prea înțelept și prea plicticos pentru mine?

— Agnete, nu vorbi aiurea! zise Raphael. Răspunde la întrebare.

Agnete își țuguiase buzele, încercând să-și țină plânsul, și nu vorbea.

— Răspunde da, ce naiba! exclamă Raphael.

Agnete sări, ca înspăimântată, și zise:

— Da...

— Vreau! strigă Raphael.

— Da... vreau.

— Agnete, zise Raphael, râzând, e mai obositor să se căsătorească omul cu tine decât să moară. Suspină. Te cruț de tortura de a săruta mirele.

Agnete își duse mâinile la ochi, cutremurată de sughițuri.

Raphael râse, uitându-se la ea.

Fără să se oprească din sughițuri, Agnete se întoarse spre Eloisa și spre Mikael.

— Ieșiți afară! spuse ea în șoaptă.

Mikael și Eloisa ieșiră și închiseră ușa în urma lor. Imediat ce rămase singură, Agnete îngenunche lângă Raphael.

— Te-am iubit, spuse Raphael de-acum din ce în ce mai fără glas.

Agnete avea fața deformată de plâns și de emoție.

— Ești urâtă când faci așa, îi zise Raphael.

— N-am fost niciodată frumoasă, răspunse Agnete, cu o voce pițigăiată fiindcă încerca să-și țină lacrimile.

— Oh, ba da, ai fost! zise Raphael.

Agnete se aplecă spre el, încet, și, în timp ce amândoi păreau să nu mai respire din cauza emoției, îl sărută pe buze. Cu gingășie.

Raphael se uită la ea cu o expresie senină și emoționată pe față. Îi zâmbi. Ochii li se umplură de lacrimi de bucurie. Întinse o mână și îi mângâie cu dragoste chipul. Apoi muri.

Agnete își puse fața pe pieptul lui și rămase nemișcată, până când fu sigură că-și poate înfrâna lacrimile. Pe urmă înălță capul și se uită la el, cum nu se mai uitase vreodată. Îi aranjă părul trecându-și degetele strâmbate de bătrânețe printre șuvițele lungi, albe.

— Nu te sărutasem niciodată, murmură.

Când ieși, ochii tuturor erau ațintiți asupra ei.

— Raphael va fi îngropat la poalele Degetului lui Moise, în pământul unde și-a găsit alinarea sufletului, zise ea. Apoi arătă cu degetul spre Mikael. Și va fi îngropat cu spada lui alături.

Mikael încuviință.

— E drept! zise.

Scoase din teacă spada și i-o dădu lui Agnete. Agnete intră din nou în colibă și puse arma între mâinile lui Raphael încrucișate pe piept. Pe urmă se întoarse afară și îi văzu îmbrățișați pe Mikael și pe Eloisa. Și, în acel moment, mireasă și văduvă totodată, se gândi că și ea, în cele din urmă, cunoscuse puțină dragoste.

— Și de aici înainte eu am să trăiesc aici, în casa soțului meu, anunță ea cu mândrie. Apoi, înainte de a izbucni în plâns încă o dată, făcu un gest brusc spre mulțime. Hai, intrați și onorați

memoria lui Raffaele Fortebraccio di Bentivoglio, baron de Hermagor prin învestitura... a nu știu cărui nenorocit de împărat... dar pe care noi toți îl cunoaștem ca bătrânul Raphael, vânzător de copii. Apoi intră iar și se așeză pe marginea patului, ca orice văduvă, în timp ce lumea din Raühnvahl și armata de bătrâni a căpitanului Salvemini se perindau prin fața trupului neînsuflețit al celui mai misterios bărbat pe care îl cunoscuseră vreodată.

Mikael și Eloisa îl văzură pe băiețelul orfan că se îndepărta.

— Așteaptă! îi strigă Mikael.

Copilul se întoarse înspăimântat.

— Nu vreau să-ți fac vreun rău, îl asigură Mikael, venind cu Eloisa spre el.

Băiețelul se uita la el bănuitor și gata să se apere.

— Câți ani ai? îl întrebă Mikael.

— Opt.

Văzut de aproape, era și mai slab, și mai nemâncat.

— Ai să vii să trăiești cu noi, zise Mikael, pe nerăsuflate. Însă imediat se întoarse spre Eloisa, dându-și seama că nu-i ceruse părerea. Scuză-mă, îi spuse el. Doar dacă ești de acord.

— Da, spuse ea fără ezitare. După aceea îi zâmbi băiețelului. Vom avea noi grijă de tine.

— Când ai să fii mai mare, vei deveni scutierul meu, spuse Mikael. Pe urmă te voi face cavaler, dacă vei merita.

Copilul făcu ochii mari.

— Cum te cheamă? îl întrebă Eloisa.

Copilul făcu o strâmbătură.

— Mama mă striga în fiecare zi cu alt nume, spuse el pe un ton sfidător. Însă în ochi i se citea o durere adâncă. Spunea că mă numeam ca toți tații mei.

Mikael strânse pumnii. Băiețelul se temu că vrea să-l bată și dădu să-și apere fața cu mâinile.

— Nimeni nu-ți va face vreun rău, îi spuse Mikael.

Întinse o mână să-l mângâie pe cap. Copilul se feri. Eloisa se apropie de el. Apoi îi șterse mucii cu mâneca de la cămașă.

— Pentru tine, azi începe o viață nouă, îi spuse Mikael. Și ai să ai un nume nou. Simți un fior și o emoție profundă. Cum vrei să te numești?

Copilul dădu din umeri.

— Cum vrei să te numești? repetă Mikael.

Copilul nu se mișcă.

— Raphael! exclamă Eloisa.

— Îți place Raphael? îl întrebă Mikael.

Copilul dădu iar din umeri.

— Așadar, te vei numi Raphael, spuse Mikael cu solemnitate, în timp ce se simțea tras în trecut, în ziua în care începuse noua lui viață.

Zâmbi, repetând cuvintele pe care i le spusese Agnete. „Iar dacă acest nume îți va plăcea, n-ai să ai niciun merit pentru că ți l-a dat ea. Însă dacă nu-ți va plăcea, va trebui să te superi numai pe tine fiindcă nu ai știut să hotărăști. În viață trebuie să alegi, nu uita asta”.

Băiețelul se uita fix la el.

— Însă sunt sigur că Raphael îți va plăcea. Ea se pricepe să găsească numele potrivite, spuse Mikael, zâmbindu-i Eloisei.

— Să mergem, zise Eloisa, îndreptându-se spre cabană.

Băiețelul se luă după Mikael, urmându-l pas cu pas. Înainte de a intra în colibă, îl trase de mânecă.

— Domnule, o să mă învățați să folosesc spada ca dumneavoastră? îl întrebă el.

Mikael se sprijini cu mâna de ușă. Privi înăuntru și se uită la profilul nobil al lui Raphael. Se întoarse spre băiețel.

— Vino cu mine! îi spuse el.

Îl duse pe băiat la șopronul din spatele casei. Deschise două uși mari de lemn. Înăuntru erau unelte de-ale țăranilor.

Când Eloisa ieși după o oră cu micuțul Marcus al III-lea adormit în brațe, îi văzu pe Mikael așezat pe o buturugă, în spatele cabanei, cu Harro ghemuit la picioarele lui, și pe băiețel în mijlocul câmpului, la douăzeci de pași de ei, cum își ducea mâinile cu pumnii strânși deasupra capului și le cobora apoi brusc.

— Ce face? întrebă ea.

— Sapă. Nu vezi și singură? îi răspunse Mikael.

Se ridică în picioare și strigă:

— Îndoaie picioarele, mamelucule! Pe urmă o luă pe după șolduri pe Eloisa cu un braț și o trase spre el, fără să-și ia ochii de la băiețel. Trebuie să faci mușchi! spuse.

virtual-project.eu

VP - 559